Uradni list
Evropske unije

C 357

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 61

4. oktober 2018

Vsebina

IV *Informacije*

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Računsko sodišče

2018/C 357/01 Letno poročilo Računskega sodišča o izvrševanju proračuna za proračunsko leto 2017 z odgovori institucij 1

2018/C 357/02 Letno poročilo Računskega sodišča o dejavnostih, financiranih iz 8., 9., 10. in 11. evropskega razvojnega sklada (ERS), za proračunsko leto 2017 z odgovori Komisije 315

SL

© Evropska unija, 2018

Za dovoljenje za uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, za katere Evropska unija nima avtorskih pravic, je treba zaprositi neposredno imetnike avtorskih pravic.

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

RAČUNSKO SODIŠČE

V skladu z določbami člena 287(1) in (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije, členov 148(1) in 162(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 ter členov 43, 48 in 60 Uredbe Sveta (ES) št. 215/2008 z dne 18. februarja 2008 o finančni uredbi, ki se uporablja za 10. evropski razvojni sklad, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 567/2014,

je Računsko sodišče Evropske unije na svojem zasedanju 12. julija 2018 sprejelo svoji

LETNI POROČILI

za proračunsko leto 2017

Poročili z odgovori institucij na opažanja Sodišča sta bili poslani organoma, odgovornima za podeljevanje razrešnice, in drugim institucijam.

Člani Računskega sodišča so:

Klaus-Heiner LEHNE (predsednik),
Henri GRETHEN, Ladislav BALKO, Lazaros S. LAZAROU, Pietro RUSSO,
Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA, George PUFAN, Neven MATES,
Alex BRENNINKMEIJER, Danièle LAMARQUE, Nikolaos MILIONIS,
Phil WYNN OWEN, Oskar HERICS, Bettina JAKOBSEN, Janusz WOJCIECHOWSKI,
Samo JEREB, Jan GREGOR, Mihails KOZLOVS, Rimantas ŠADŽIUS, Leo BRINCAT,
João FIGUEIREDO, Juhan PARTS, Ildikó GÁLL-PELCZ, Eva LINDSTRÖM,
Tony MURPHY, Hannu TAKKULA, Annemie TURTELBOOM.

LETNO POROČILO O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA

(2018/C 357/01)

KAZALO

Stran

Splošni uvod 7

Poglavje 1 – Izjava o zanesljivosti in podporne informacije 9

Poglavje 2 – Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje 45

Poglavje 3 – Doseganje rezultatov pri izvrševanju proračuna EU 81

Poglavje 4 – Prihodki 167

Poglavje 5 – Konkurenčnost za rast in delovna mesta 181

Poglavje 6 – Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija 201

Poglavje 7 – Naravni viri 245

Poglavje 8 – Varnost in državljanstvo 279

Poglavje 9 – Evropa v svetu 291

Poglavje 10 – Uprava 305

SPLOŠNI UVOD

0.1 Evropsko računsko sodišče je postalo institucija EU s Pogodbo o Evropski uniji ([1]). V Pogodbi o delovanju Evropske unije ([2]) pa je opredeljena njegova vloga zunanjega revizorja financ Unije. V tej vlogi deluje kot neodvisni varuh finančnih interesov vseh državljanov EU, še zlasti tako, da pomaga izboljševati njeno finančno poslovodenje. Več informacij o delu Sodišča je mogoče najti v njegovih letnih poročilih o dejavnostih, posebnih poročilih, panoramskih pregledih ter mnenjih o novi ali spremenjeni zakonodaji EU ali drugih sklepih s posledicami za finančno poslovodenje ([3]).

0.2 Letošnje letno poročilo je 41. letno poročilo Sodišča o izvrševanju proračuna EU, zajema pa proračunsko leto 2017. Evropski razvojni skladi so obravnavani v posebnem letnem poročilu.

0.3 Splošni proračun EU vsako leto sprejmeta Svet in Evropski parlament. Letno poročilo in posebna poročila Sodišča so osnova za postopek razrešnice, pri katerem Evropski parlament na podlagi priporočila Sveta odloči, ali je Komisija zadovoljivo izpolnila svojo odgovornost za izvrševanje proračuna. Ko je letno poročilo objavljeno, ga Sodišče pošlje nacionalnim parlamentom, Evropskemu parlamentu in Svetu.

0.4 Osrednji del letnega poročila je izjava o zanesljivosti konsolidiranega zaključnega računa EU ter o zakonitosti in pravilnosti transakcij (*pravilnost transakcij*). To izjavo dopolnjujejo posebne ocene za vsako večje področje dejavnosti EU.

0.5 Letos poročilo sestavljajo:

— poglavje 1, ki vsebuje *izjavo o zanesljivosti* ter povzetek rezultatov revizije zanesljivosti zaključnega računa in pravilnosti transakcij,

— poglavje 2, v katerem je predstavljena analiza upravljanja proračuna in finančnega poslovodenja,

— poglavje 3, ki je letos osredotočeno na to, kako Komisija uporablja podatke o smotrnosti, in v katerem so predstavljeni pomembni rezultati iz posebnih poročil Sodišča o smotrnosti, pripravljenih leta 2017, ter analiza tega, kako Komisija izvaja priporočila, ki jih je Sodišče dalo v posebnih poročilih, objavljenih leta 2014,

— poglavje 4, ki prikazuje ugotovitve Sodišča o prihodkih EU,

— poglavja 5 do 10, ki za glavne razdelke veljavnega *večletnega finančnega okvira* ([4]) prikazujejo rezultate našega preizkušanja pravilnosti transakcij in preučitve letnih poročil Komisije o dejavnostih, drugih elementov njenih sistemov notranjih kontrol ter drugih ureditev upravljanja.

0.6 Ker se za posamezne razdelke večletnega finančnega okvira ne vodijo posebni računovodski izkazi, zaključki v posameznih poglavjih niso revizijska mnenja. Namesto tega ta poglavja opisujejo pomembne zadeve, značilne za posamezne razdelke večletnega finančnega okvira.

0.7 Sodišče si prizadeva, da bi svoja opažanja prikazalo jasno in jedrnato, čeprav se včasih ne more izogniti uporabi izrazov, ki so specifični za EU, njene politike in proračun ter za računovodstvo in revizijo. Na svojem spletišču je objavilo glosar z opredelitvami in pojasnili večine teh specifičnih izrazov ([5]). Izrazi, opredeljeni v glosarju, so v *poševnem tisku*, kadar so v posameznih poglavjih prvič uporabljeni.

0.8 Odgovori Komisije (ali drugih institucij in organov EU) na opažanja Sodišča so prav tako objavljeni skupaj s poročilom in jih je treba upoštevati ob branju poročila. Vendar ne glede na to Sodišče kot zunanji revizor ostaja odgovorno, da poroča o svojih revizijskih ugotovitvah in sprejme potrebne zaključke ter tako zagotovi neodvisno in nepristransko oceno zanesljivosti zaključnega računa in pravilnosti transakcij.

([1]) Člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije, znane tudi kot Maastrichtska pogodba (UL C 191, 29.7.1992, str. 1). Evropsko računsko sodišče je bilo namreč najprej ustanovljeno kot organ Skupnosti za izvajanje zunanjih revizij, in sicer z Bruseljsko pogodbo (UL L 359, 31.12.1977, str. 1).

([2]) Členi 285 do 287 (UL C 326, 26.10.2012, str. 169–171).

([3]) Na voljo na spletišču Evropskega računskega sodišča www.eca.europa.eu.

([4]) V poglavje 8 je vključen razdelek 3 večletnega finančnega okvira (Varnost in državljanstvo), v poglavje 9 pa razdelek 4 (Evropa v svetu). Analiza razdelkov 3 in 4 ne vključuje ocenjene stopnje napake. Sodišče ne daje posebne ocene za porabo v okviru razdelka 6 večletnega finančnega okvira (Nadomestila) niti za odhodke zunaj tega okvira.

([5]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/GLOSSARY_AR_2017/GLOSSARY_AR_2017_SL.pdf

POGLAVJE 1

Izjava o zanesljivosti in podporne informacije

KAZALO

	Odstavek
Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu – poročilo neodvisnega revizorja	I–XXXI
Uvod	1.1–1.5
Naloge Evropskega računskega sodišča	1.1–1.3
Poraba EU je pomembno orodje za doseganje ciljev politik	1.4–1.5
Revizijske ugotovitve za proračunsko leto 2017	1.6–1.46
V zaključnem računu ni bilo pomembno napačnih navedb	1.6–1.8
Ključne revizijske zadeve	1.9
Pravilnost transakcij	1.10
Revizija Sodišča obsega odhodke, ki jih je Komisija sprejela leta 2017	1.11–1.15
Revizijski rezultati Sodišča za leto 2017 kažejo, da so napake omejene na specifična področja proračuna EU	1.16
Način izplačevanja sredstev EU vpliva na tveganje napake	1.17–1.29
Ocena napake, ki jo je izračunala Komisija, je na spodnjem koncu razpona, ki ga je izračunalo Sodišče	1.30–1.34
Posamezne komponente ocene, ki jo je pripravila Komisija, niso vedno v skladu z ugotovitvami Sodišča	1.35–1.36
Prihodnji popravki in izterjave občutno vplivajo na znesek, pri katerem obstaja tveganje ob zaključitvi	1.37–1.38
Ocena popravkov in izterjav, ki jo je izračunala Komisija, temelji na prilagojenem zgodovinskem povprečju	1.39–1.41
Potrebno je nadaljnje razlikovanje med učinki preprečevalnih in popravljalnih ukrepov	1.42–1.46
Sodišče primere domnevnih goljufij posreduje uradu OLAF	1.47–1.51
Zaključki	1.52–1.54
Rezultati revizije	1.53–1.54

Priloga 1.1 – Revizijski pristop in metodologija

IZJAVA O ZANESLJIVOSTI, KI JO SODIŠČE PREDLOŽI EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU – POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Mnenje

I. Sodišče je revidiralo:

(a) *konsolidirani zaključni račun Evropske unije*, ki ga sestavljajo konsolidirani računovodski izkazi ([1]) in poročila o izvrševanju proračuna ([2]) za proračunsko leto, končano 31. decembra 2017, ki ga je Komisija odobrila 27. junija 2018, ter

(b) zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Zanesljivost zaključnega računa

Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa

II. Po mnenju Sodišča konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njen finančni položaj na dan 31. decembra 2017 ter njen poslovni izid, denarne tokove in spremembe njenih čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu s finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom

Prihodki

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom

III. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila

Mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

IV. Razen učinkov zadeve, opisane v odstavku o osnovi za mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom, so po mnenju Sodišča plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

([1]) Konsolidirani računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb čistih sredstev ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila (skupaj s poročanjem po segmentih).

([2]) Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo tudi pojasnila.

Osnova za mnenje

V. Sodišče je revizijo izvedlo v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in etičnim kodeksom MZRS ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI (ISSAI). Odgovornosti Sodišča na podlagi teh standardov so natančneje opisane v delu tega poročila z naslovom Revizorjeva odgovornost. Sodišče je neodvisni revizor v skladu z etičnim kodeksom za poklicne računovodje, ki ga je izdal Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje (IESBA), poleg tega pa je izpolnilo tudi druge svoje etične odgovornosti skladno s temi standardi in zahtevami ter kodeksom IESBA. Sodišče meni, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za njegovo mnenje.

Osnova za mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

VI. V odhodkih, evidentiranih leta 2017, ki zajemajo porabo na podlagi povračil ([3]), so pomembne napake. Po mnenju Sodišča znaša ocenjena stopnja napake za plačila na podlagi povračil 3,7 %. Skupna ocenjena stopnja napake (2,4 %), ki jo je ugotovilo Sodišče, je še vedno nad pragom pomembnosti, vendar ni vseobsegajoča. Za plačila na podlagi pravic ni značilna pomembna stopnja napake ([4]).

Ključne revizijske zadeve

VII. Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po strokovni presoji Sodišča najbolj bistvene za njegovo revizijo konsolidiranega zaključnega računa Evropske unije za tekoče obdobje. Sodišče jih je obravnavalo pri svoji reviziji računovodskih izkazov kot celote in oblikovanju mnenja o teh izkazih, vendar o teh zadevah ne daje ločenega mnenja.

Sodišče je ocenilo računovodsko obravnavo jamstva Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) za portfelj lastniških dokumentov

VIII. Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) je skupna pobuda, ki sta jo leta 2015 ([5]) vzpostavili EU in skupina EIB zaradi spodbujanja naložb v EU s povečanjem sposobnosti prevzemanja tveganj skupine EIB. V okviru te pobude bo proračun EU zagotovil jamstvo v višini do 16 milijard EUR ([6]) za kritje morebitnih izgub pri operacijah EFSI za naložbe v okviru dela za infrastrukturo in inovacije ter v okviru dela za mala in srednja podjetja ([7]).

([3]) Ti so znašali 46,7 milijarde EUR. Dodatne informacije so v odstavkih 1.19 do 1.21 letnega poročila Sodišča za leto 2017.
([4]) Ti so znašali 53,5 milijarde EUR. Dodatne informacije so v odstavku 1.18 letnega poročila Sodišča za leto 2017.
([5]) Uredba (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 o Evropskem skladu za strateške naložbe, Evropskem svetovalnem vozlišču za naložbe in Evropskem portalu naložbenih projektov ter o spremembi uredb (EU) št. 1291/2013 in (EU) št. 1316/2013 – Evropski sklad za strateške naložbe (UL L 169, 1.7.2015, str. 1) (uredba o EFSI).
([6]) Jamstvo je bilo povečano na 26 milijard EUR skladno s spremembo uredbe o EFSI decembra 2017 (Uredba (EU) 2017/2396 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2017 o spremembi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) 2015/1017 (UL L 345, 27.12.2017, str. 34) in sporazumom o EFSI, ki je bil spremenjen marca 2018.
([7]) Glej odstavke 1.12–1.16 letnega poročila Sodišča za leto 2015.

IX. Na to področje se je Sodišče v prejšnjih letih osredotočalo, ker je ustanovitev EFSI povzročila več zapletenih računovodskih vprašanj, ki so posledica ureditev med EU in EIB. Novembra 2017 se je računovodja Komisije posvetoval s svetovalno skupino strokovnjakov glede ustrezne računovodske obravnave operacij v zvezi z lastniškimi instrumenti v okviru dela za mala in srednja podjetja, za katere jamči EU. Na podlagi prejetega nasveta in lastne strokovne presoje je prišel do ugotovitve, da Komisija nima nadzora nad EFSI niti si takega nadzora ne deli z EIB ([8]). To za konsolidirani zaključni račun EU za leto 2017 pomeni, da je jamstvo EU, dodeljeno skupini EIB, obravnavano:

(a) kot obveznost finančnega jamstva za dolžniški portfelj v okviru dela za infrastrukturo in inovacije,

(b) kot finančna rezervacija za dolžniški portfelj v okviru dela za mala in srednja podjetja ter

(c) kot izveden finančni instrument (finančno sredstvo ali obveznosti, izkazane po pošteni vrednosti skozi presežek in primanjkljaj) za oba portfelja lastniških instrumentov.

X. Sodišče je ocenilo računovodsko obravnavo jamstva EFSI za portfelja lastniških instrumentov in meni, da ta ne vpliva na resničen in pošten prikaz stanja v konsolidiranem zaključnem računu EU za leto 2017.

Sodišče je ocenilo obveznosti za pokojnine in druge zaslužke zaposlenih

XI. Bilanca stanja EU vključuje obveznosti za pokojnine in druge zaslužke zaposlenih, ki so konec leta 2017 znašali 73,1 milijarde EUR. To je ena najpomembnejših obveznosti, prikazanih v bilanci stanja, ki znaša skoraj tretjino skupnih obveznosti za leto 2017 v višini 236,5 milijarde EUR.

XII. Večina teh obveznosti za pokojnine in druge prejemke zaposlenih (64,0 milijarde EUR) se nanaša na pokojninski sistem uradnikov in drugih uslužbencev Evropske unije. Ta pokojninska obveznost zajema zagotovljene prejemke, opredeljene v členu 83 kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti (kadrovski predpisi) in členu 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Obveznost, evidentirana v zaključnem računu, odraža znesek, ki bi bil vključen v pokojninski sklad – če bi bil ta ustanovljen – za plačilo obstoječih obveznosti za starostne pokojnine ([9]). Poleg starostnih pokojnin zajema tudi invalidske pokojnine in pokojnine, ki se izplačujejo vdovam/otrokom umrlih uslužbencev EU. Na podlagi člena 83 kadrovskih predpisov se prejemki, izplačani v okviru pokojninske sheme, knjižijo v breme proračuna EU. Države članice skupaj jamčijo izplačilo prejemkov, uslužbenci pa prispevajo tretjino stroškov financiranja sheme.

XIII. Pokojninski sistem uradnikov in drugih uslužbencev Evropske unije je obvezna poklicna pokojninska shema za javne uslužbence EU, v okviru katere se prispevki zaposlenih ter institucij in organov, ki jih zaposlujejo, uporabljajo za financiranje prihodnjih pokojnin. Zasnovana je tako, da s prilagoditvami stopnje prispevka v shemo in upokojitvene starosti samodejno zagotavlja aktuarsko ravnotežje. Število in raznolikost parametrov, ki se uporabljajo za izračun dolgoročnih projekcij stroškov za pokojnine, poudarjata aktuarsko naravo tega izračuna, ki ga vsako leto opravi Eurostat.

XIV. Sodišče je v okviru svoje revizije ovrednotilo aktuarske predpostavke in iz njih izhajajoče vrednotenje obveznosti za pokojnine. Preverilo je številčne podatke, aktuarske parametre, izračun obveznosti ter predstavitev v konsolidirani bilanci stanja in pojasnilih h konsolidiranim računovodskim izkazom. Kot je navedeno v pojasnilu 2.9 h konsolidiranim računovodskim izkazom, si Komisija še naprej prizadeva za krepitev procesov za izračun obveznosti za prejemke zaposlenih, ki jih bo Sodišče še naprej pregledovalo.

([8]) Glede na upravljavsko strukturo mehanizma EFSI bi se lahko razumelo, da je ta pod skupnim nadzorom, tako kot tudi uporaba in dodelitev jamstva EU. Toda po besedah Komisije soglasna odobritev ni potrebna za odločitve o najbolj relevantnih dejavnostih v zvezi s produkti lastniških instrumentov v okviru dela za mala in srednja podjetja ali za pobudo EFSI kot celoto, zato je računovodja Komisije ugotovil, da skupen nadzor ne more obstajati.

([9]) Glej mednarodni računovodski standard za javni sektor IPSAS 25 – prejemki zaposlenih. V zvezi s pokojninskim sistemom uradnikov in drugih uslužbencev Evropske unije obveznost za določene prejemke izkazuje sedanjo vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, ki jih bo morala EU izplačati za izpolnitev pokojninskih obveznost, ki izhajajo iz zaposlitve zaposlenih v tekočem in prejšnjih obdobjih.

Sodišče je ocenilo vnaprej vračunane stroške, izkazane v zaključnem računu

XV. Konec leta 2017 je ocenjena vrednost upravičenih nastalih odhodkov, ki so bili dolgovani upravičencem, vendar še ne sporočeni Komisiji, znašala 101 milijardo EUR (konec leta 2016: 102 milijardi EUR). Ti zneski so bili evidentirani kot vnaprej vračunani stroški ([10]).

XVI. Sodišče je preučilo metodologije in kontrolne sisteme, ki se v glavnih generalnih direktoratih uporabljajo za pripravo ocen ob koncu leta. Pripravilo je vzorca računov in izplačil predfinanciranja ter izvedlo delo v zvezi s temi elementi, da bi obravnavalo tveganje napačne navedbe vnaprej vračunanih stroškov. Od računovodske službe Komisije je zahtevalo dodatna pojasnila o splošni metodologiji.

XVII. Sodišče lahko zaključi, da je ocena skupnega zneska vnaprej vračunanih stroškov, navedenih v konsolidirani bilanci stanja, poštena.

Sodišče je ocenilo morebitni učinek izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije na zaključni račun za leto 2017

XVIII. Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 uradno obvestilo Evropski svet, da namerava izstopiti iz Evropske unije. 22. maja 2017 so se začela pogajanja o sporazumu o izstopu med EU in Združenim kraljestvom.

XIX. V petem delu (finančne določbe) osnutka sporazuma o izstopu z dne 19. marca 2018, ki se nanaša na finančno poravnavo, je navedeno, da bo Združeno kraljestvo plačalo vse svoje obveznosti, ki izhajajo iz trenutnega in prejšnjih večletnih finančnih okvirov, torej tako, kot če bi bilo še vedno država članica.

XX. Na podlagi navedenega Sodišče ugotavlja, da zaključni račun na dan 31. decembra 2017 pravilno prikazuje proces izstopa.

Druge zadeve

XXI. Poslovodstvo je odgovorno za zagotavljanje „drugih informacij“, ki zajemajo razpravo o računovodskih izkazih in njihovo analizo, ne pa tudi konsolidiranega zaključnega računa in revizijskega poročila, ki ga o njem pripravi Sodišče. Mnenje Sodišča o konsolidiranem zaključnem računu ne zajema teh drugih informacij. O tem tudi ne daje nobene izjave o zanesljivosti. Pri reviziji konsolidiranega zaključnega računa je Sodišče odgovorno za to, da prebere druge informacije in preuči, ali so te pomembno neskladne s konsolidiranim zaključnim računom ali vedenjem, pridobljenim pri reviziji, in ali se zdijo kako drugače pomembno napačno navedene. Če Sodišče ugotovi, da v teh informacijah obstajajo pomembne napačne navedbe, mora o tem poročati. Sodišče v zvezi s tem nima kaj poročati.

([10]) Ti zajemajo vnaprej vračunane stroške, ki so v bilanci stanja knjiženi med obveznosti, v višini 64 milijard EUR in 37 milijard EUR na strani sredstev v bilanci stanja, kar zmanjšuje vrednost predfinanciranja.

Odgovornost poslovodstva

XXII. V skladu s členi 310 do 325 PDEU in finančno uredbo je poslovodstvo odgovorno za pripravo in predstavitev konsolidiranega zaključnega računa EU na podlagi mednarodno sprejetih računovodskih standardov za javni sektor ter za zakonitost in pravilnost z izkazi povezanih transakcij. Ta odgovornost vključuje zasnovo, izvajanje in vzdrževanje notranjih kontrol, ki se uporabljajo za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov brez pomembno napačne navedbe zaradi goljufije ali napake. Poslovodstvo je odgovorno tudi za zagotavljanje skladnosti dejavnosti, finančnih transakcij in informacij v računovodskih izkazih s pravili, ki veljajo zanje. Končno odgovornost za zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z računovodskimi izkazi EU, ima Komisija (člen 317 PDEU).

XXIII. Pri pripravi konsolidiranega zaključnega računa je poslovodstvo odgovorno za oceno zmožnosti EU, da nadaljuje poslovanje, razkritje vseh ustreznih zadev, ter uporabo računovodstva na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnjega poslovanja, razen če namerava podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

XXIV. Komisija je odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja EU.

XXV. Skladno s finančno uredbo (naslov IX) mora računovodja Komisije za revizijo pripraviti konsolidirani zaključni račun, in sicer najprej do 31. marca naslednjega leta kot začasni zaključni račun in nato do 31. julija kot končni zaključni račun. Začasni zaključni račun bi že moral biti resničen in pošten prikaz finančnega stanja. Zato morajo biti vse postavke začasnega zaključnega računa predstavljene kot končni izračuni, kar omogoča, da Sodišče opravi svojo nalogo v skladu z naslovom X finančne uredbe in v danih rokih. Spremembe med začasnim in končnim zaključnim računom so običajno le posledica opažanj Sodišča.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranega zaključnega računa in z njim povezanih transakcij

XXVI. Cilj Sodišča je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali je konsolidirani zaključni račun EU brez pomembno napačne navedbe in ali so transakcije, povezane z zaključnim računom, zakonite in pravilne, ter na podlagi svoje revizije Evropskemu parlamentu in Svetu zagotoviti izjavo o zanesljivosti zaključnega računa ter o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij. Sprejemljivo zagotovilo je visoka raven zagotovila, vendar ni nujno, da se z revizijo nujno odkrijejo vsi primeri pomembno napačnih navedb ali neskladij, ki lahko obstajajo. Do napačne navedbe ali neskladja lahko pride zaradi goljufije ali napake, za pomembne pa štejejo, če se lahko utemeljeno pričakuje, da bodo ločeno ali skupaj vplivale na ekonomske odločitve, ki bi jih uporabniki sprejeli na podlagi tega konsolidiranega zaključnega računa.

XXVII. V zvezi s prihodki Sodišče pri preučitvi lastnih sredstev iz naslova DDV in BND izhaja iz makroekonomskih agregatov, na podlagi katerih se ta izračunajo, in oceni sisteme Komisije za obdelavo agregatov do takrat, ko so prispevki držav članic prejeti in evidentirani v konsolidiranem zaključnem računu. Pri tradicionalnih lastnih sredstvih preučimo računovodske izkaze carinskih organov in analiziramo tok dajatev do trenutka, ko zneske prejme Komisija in so evidentirani v zaključnem računu.

XXVIII. Pri odhodkih preuči plačilne transakcije ob nastanku, evidentiranju in sprejetju odhodkov. Ta preučitev zajema vse kategorije plačil (vključno z nakupom sredstev) razen predujmov ob njihovem nastanku. Predplačila so preučena, ko prejemnik sredstev zagotovi dokaze o njihovi pravilni porabi in institucija ali organ te dokaze sprejme z obračunom predplačila, kar je lahko šele naslednje leto.

XXIX. Kot del revizije v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije (ISSAI) skozi celotno revizijo Sodišče uporablja strokovno presojo in ohranja strokovno skrbnost. Poleg tega:

(a) ugotavlja in ocenjuje tveganja pomembno napačnih navedb v konsolidiranem zaključnem računu in pomembnih neskladij z njim povezanih transakcij z zahtevami zakonodaje EU, ki so posledica goljufije ali napake. Revizijske postopke oblikuje in izvaja na podlagi teh tveganj ter pridobiva revizijske dokaze, ki so zadostna in ustrezna podlaga za njegovo mnenje. Primere pomembno napačnih navedb ali neskladij, ki so posledica goljufij, je težje odkriti kot tiste, ki so posledica napake, saj goljufije lahko vključujejo dogovarjanje, ponarejanje, načrtne opustitve, zavajajoče razlage ali pa izogibanje notranjim kontrolam. Zato obstaja večje tveganje, da se ti primeri ne odkrijejo;

(b) skuša spoznati notranje kontrole, relevantne za revizijo, da se pripravijo ustrezni revizijski postopki, vendar ne za izrekanje mnenja o uspešnosti notranjih kontrol;

(c) vrednoti ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenost računovodskih ocen in z njimi povezanih razkritij poslovodstva;

(d) sprejema zaključke o ustreznosti tega, da je poslovodstvo uporabilo računovodstvo na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnjega poslovanja, ter glede na pridobljene revizijske dokaze tudi o tem, ali obstaja pomembna negotovost zaradi dogodkov ali razmer, ki bi lahko posledično pomenili precejšen dvom o zmožnosti subjekta, da nadaljuje poslovanje. Če ugotovi, da ta pomembna negotovost obstaja, mora v svojih poročilih opozoriti na s tem povezana razkritja v konsolidiranem zaključnem računu ali pa, če so ta razkritja neprimerna, spremeniti svoje mnenje. Zaključki Sodišča temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma poročila. Toda zaradi dogodkov ali razmer po tem datumu lahko subjekt preneha nadaljnje poslovanje;

(e) vrednoti celotno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranega zaključnega računa, vključno z vsemi razkritji, ter to, ali konsolidirani zaključni račun pošteno predstavlja z njim povezane transakcije in dogodke;

(f) pridobiva zadostne ustrezne revizijske dokaze o finančnih informacijah o subjektih, ki spadajo v obseg konsolidacije EU, da bi lahko dal mnenje o konsolidiranem zaključnem računu in z njim povezanih transakcijah. Sodišče je odgovorno za usmerjanje, nadziranje in izvedbo revizije ter je edino odgovorno za revizijsko mnenje, ki ga izda.

XXX. Sodišče komunicira s poslovodstvom, med drugim glede načrtovanega obsega in časovnega razporeda revizij ter pomembnih revizijskih ugotovitev, vključno z ugotovitvami o morebitnih pomembnih pomanjkljivostih notranjih kontrol.

XXXI. Med zadevami, o katerih se razpravlja s Komisijo in drugimi revidiranimi subjekti, Sodišče določi tiste, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranega zaključnega računa in so zato ključne revizijske zadeve za tekoče obdobje. Te zadeve opiše v poročilu, razen če zakoni ali predpisi prepovedujejo javno razkritje ali, v izredno redkih okoliščinah, če Sodišče ugotovi, da se o zadevi v poročilu ne bi smelo poročati, ker bi bilo smiselno pričakovati, da bodo neugodne posledice tega večje od kakršne koli koristi javnega interesa.

12. julij 2018

Klaus-Heiner LEHNE

Predsednik

Evropsko računsko sodišče

12, rue Alcide De Gasperi, Luxembourg, LUKSEMBURG

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

Naloge Evropskega računskega sodišča

1.1 Sodišče je neodvisni revizor Evropske unije. V skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU):

(a) daje mnenja o zaključnem računu EU,

(b) pregleduje, ali se proračun EU porablja v skladu z veljavnimi zakoni in drugimi predpisi,

(c) poroča o gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti ([11]) porabe EU ter

(d) svetuje v zvezi s predlagano zakonodajo s finančnim vplivom.

1.2 Z delom, ki ga Sodišče opravlja za *izjavo o zanesljivosti* (pojasnjeno v ***Prilogi 1.1***), dosega prvega in drugega od teh ciljev. Na ključnih področjih porabe EU ([12]) Sodišče v okviru svojega dela za pripravo letnega poročila obravnava tudi gospodarnost, učinkovitost in uspešnost porabe ter poroča o različnih vidikih sistema, ki ga je vzpostavila Komisija, da bi zagotovila, da so sredstva EU dobro porabljena ([13]). Ob upoštevanju navedenega je revizijsko delo Sodišča obenem tudi ključna podlaga za njegova mnenja o predlagani zakonodaji.

1.3 V tem poglavju letnega poročila:

(a) sta opisana ozadje za izjavo o zanesljivosti, ki jo je pripravilo Sodišče, ter pregled ugotovitev in zaključkov Sodišča v zvezi z zanesljivostjo zaključnega računa in pravilnostjo transakcij,

(b) so navedene informacije o primerih suma goljufije, o katerih Sodišče poroča Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF),

(c) je povzet revizijski pristop Sodišča (glej ***Prilogo 1.1***).

([11]) Glej glosar: *dobro finančno poslovodenje*.
([12]) Glej dele 2 poglavij 5, 6 in 7.
([13]) Glej poglavje 3.

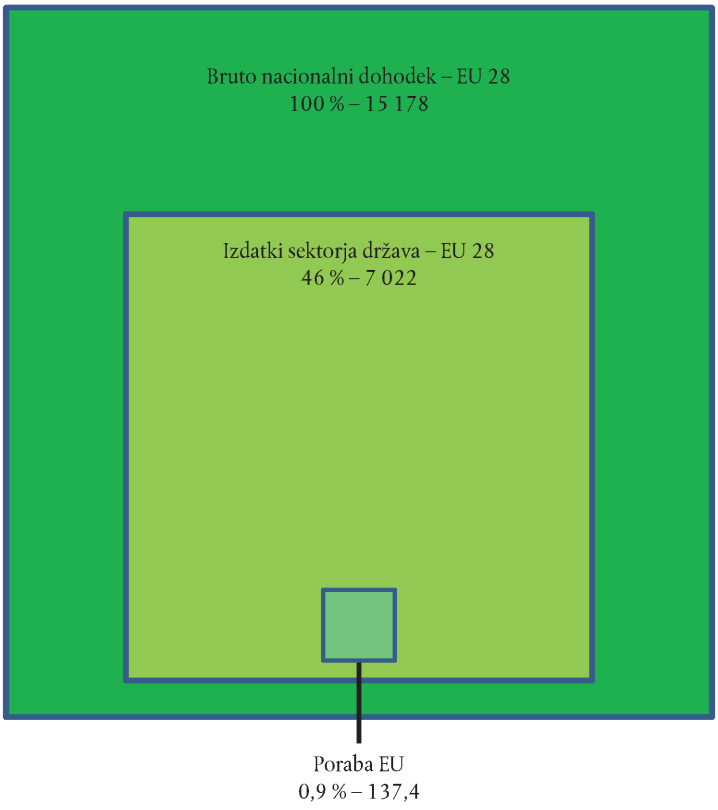
UGOTOVITVE SODIŠČA

Poraba EU je pomembno orodje za doseganje ciljev politik

1.4 Poraba EU je pomembno, vendar ne edino sredstvo za doseganje ciljev politike. Druga pomembna sredstva so uporaba zakonodaje ter prosti pretok blaga, storitev, kapitala in oseb po vsej EU. Poraba EU je v letu 2017 znašala 137,4 milijarde EUR ([14]), kar pomeni 2,0 % skupne splošne državne porabe držav članic EU in 0,9 % bruto nacionalnega dohodka EU (***okvir 1.1***).

Okvir 1.1 – Poraba EU v letu 2017 kot delež bruto nacionalnega dohodka (BND) in izdatkov sektorja država

(v milijardah EUR)

Vir: BND držav članic: glej zaključni račun Evropske komisije za leto 2017, Priloga A – Prihodki;
izdatki sektorja država držav članic: Eurostat – letni nacionalni računi;
poraba EU: Evropska komisija – Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2017.

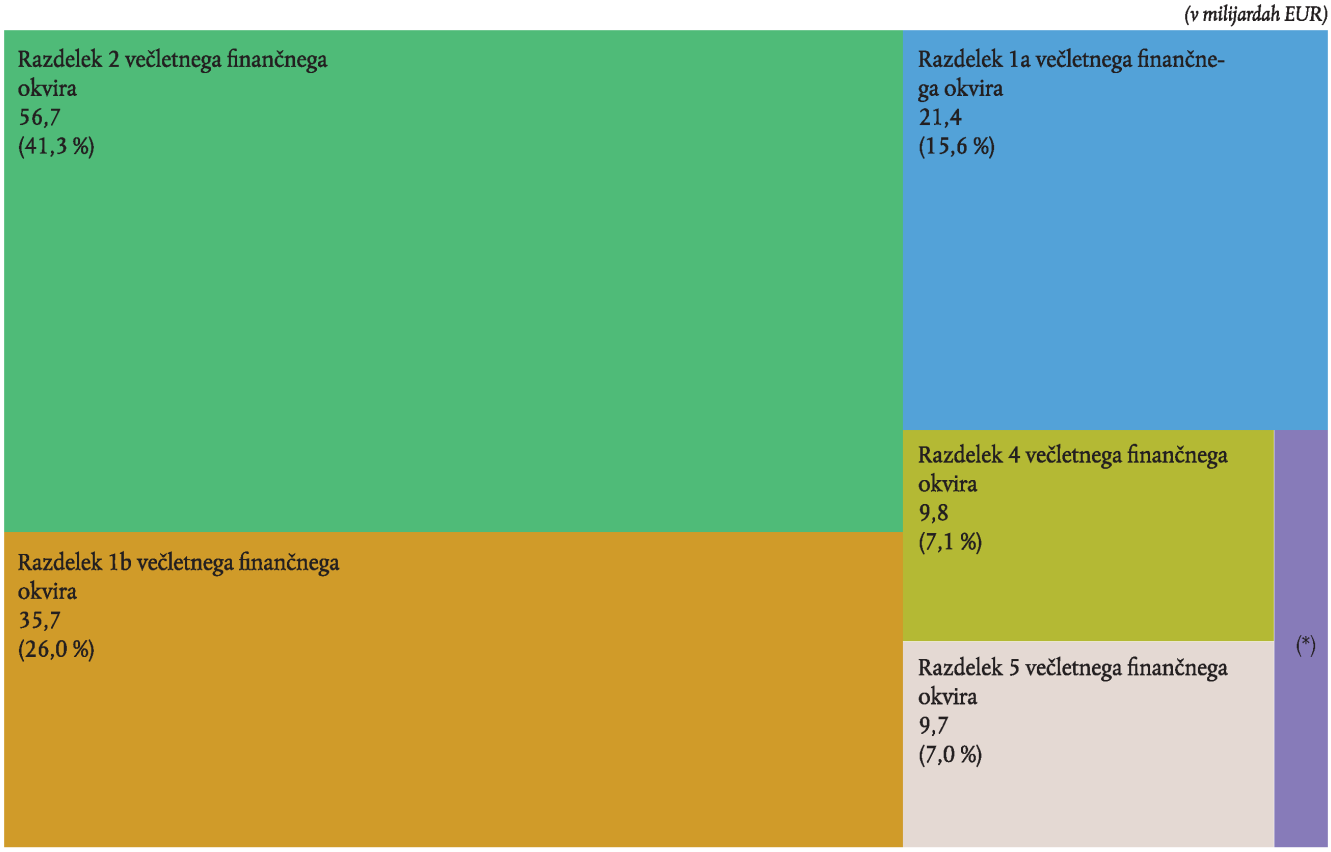
([14]) Glej konsolidirani zaključni račun EU za proračunsko leto 2017, poročila o izvrševanju proračuna in pojasnila, 4.3 večletni finančni okvir: izvrševanje *odobritev* plačil.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.5 Sredstva EU se izplačajo upravičencem bodisi z enotnimi plačili/letnimi obroki ali z nizom plačil v okviru večletnih shem porabe. Leta 2017 so plačila iz proračuna EU znašala skupaj 137,4 milijarde EUR, in sicer 29,7 milijarde EUR kot predhodno financiranje in 107,7 milijarde EUR kot enotna, vmesna ali končna plačila. Kot je prikazano v ***okviru 1.2*** je bil največji delež proračuna EU namenjen „naravnim virom“ (56,7 milijarde EUR ali 41 %), sledili pa sta jim področji „kohezija“ (35,7 milijarde EUR ali 26 %) in „konkurenčnost“ (21,4 milijarde EUR ali 15,6 %).

Okvir 1.2 – Plačila v letu 2017 po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijardah EUR)

(*) Razdelek 3 večletnega finančnega okvira 2,9 (2,1 %) + razdelek 6 večletnega finančnega okvira in drugi 1,2 (0,9 %)

Razdelek 1a večletnega finančnega okvira – Konkurenčnost za rast in delovna mesta („konkurenčnost“)
Razdelek 1b večletnega finančnega okvira – Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija („kohezija“)
Razdelek 2 večletnega finančnega okvira – Naravni viri
Razdelek 3 večletnega finančnega okvira – Varnost in državljanstvo
Razdelek 4 večletnega finančnega okvira – Evropa v Svetu
Razdelek 5 večletnega finančnega okvira – Uprava
Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

REVIZIJSKE UGOTOVITVE ZA PRORAČUNSKO LETO 2017

V zaključnem računu ni bilo pomembno napačnih navedb

1.6 Opažanja Sodišča se nanašajo na konsolidirani zaključni račun Evropske unije ([15]) (zaključni račun) za proračunsko leto 2017. Zaključni račun in predstavitveno listino, ki jo je pripravil računovodja, je Sodišče prejelo 27. junija 2018, pred rokom, ki ga določa finančna uredba ([16]). Zaključnemu računu je priložen dokument Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza ([17]). Ta analiza ni zajeta v revizijskem mnenju Sodišča, toda v skladu s standardi revidiranja je Sodišče ocenilo njeno skladnost z informacijami v zaključnem računu.

1.7 Zaključni račun, ki ga je objavila Komisija, kaže, da so 31. decembra 2017 obveznosti skupaj znašale 236,5 milijarde EUR, sredstva skupaj pa 166,2 milijarde EUR. Poslovni izid za leto 2017 je znašal 8,1 milijarde EUR.

1.8 Pri reviziji smo ugotovili, da v zaključnem računu ni bilo pomembno napačnih navedb. Opažanja Sodišča o finančnem poslovodenju in proračunskem upravljanju sredstev EU so v poglavju 2.

([15]) Konsolidirani zaključni račun vsebuje:
(a) konsolidirane računovodske izkaze, ki vključujejo bilanco stanja (v kateri so navedena sredstva in obveznosti ob koncu leta), izkaz poslovnega izida (v katerem so navedeni prihodki in stroški v tem letu), izkaz denarnih tokov (v katerem je prikazano, kako spremembe v računovodskih izkazih vplivajo na denarna sredstva in njihove ustreznike) in izkaz sprememb čistih sredstev ter pojasnila k računovodskim izkazom;
(b) poročila o izvrševanju proračuna, ki zajemajo prihodke in odhodke za dano leto, ter s tem povezana pojasnila.

([16]) Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1) s spremembami.

([17]) Glej smernico o priporočeni praksi št. 2 Odbora za mednarodne računovodske standarde za javni sektor Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza (*Recommended Practice Guideline 2 „Financial Statements Discussion and Analysis“*).

UGOTOVITVE SODIŠČA

Ključne revizijske zadeve

1.9 Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po strokovni presoji Sodišča najbolj bistvene za njegovo revizijo računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Sodišče jih je obravnavalo pri svoji reviziji računovodskih izkazov kot celote in pripravi mnenja o teh izkazih, vendar o teh zadevah ne daje ločenega mnenja. V skladu z mednarodnih standardom revidiranja 701 ([18]) Sodišče o ključnih revizijskih zadevah poroča v svoji izjavi o zanesljivosti.

Pravilnost transakcij

1.10 Sodišče preučuje prihodke in odhodke EU, da oceni, ali so v skladu z veljavnimi zakoni in drugimi predpisi. Rezultati revizij prihodkov so predstavljeni v poglavju 4, odhodkov pa v poglavjih 5 do 10.

Revizija Sodišča obsega odhodke, ki jih je Komisija sprejela leta 2017

1.11 Da bi Sodišče opravilo svojo revizijo, je preučilo transakcije, povezane z zaključnim računom EU. Te so obsegale prenose sredstev iz proračuna EU končnim prejemnikom sredstev EU, prispevke držav članic v proračun EU in prihodke iz drugih virov. Sodišče odhodke preuči takrat, ko so končni prejemniki sredstev EU izvedli dejavnosti ali so stroški nastali in ko je Komisija odhodke sprejela („*sprejeti odhodki*“). V praksi to pomeni, da populacija transakcij, ki jih preuči Sodišče, zajema vmesna in končna plačila. Sodišče ni preučilo zneskov predfinanciranja, razen če so bili obračunani v letu 2017.

([18]) Revizorji morajo o ključnih revizijskih zadevah poročati zaradi uvedbe mednarodnega standarda revidiranja 701 v letu 2015.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.12 Evropski parlament in Svet sta v sektorsko zakonodajo za „ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo“ (glej odstavke 6.5 do 6.10) za obdobje 2014–2020 uvedla več sprememb v primerjavi s pravili, ki so se uporabljala za obdobje 2007–2013. Najpomembnejša sprememba je, da morajo sedaj organi držav članic, pristojni za programe, predložiti letni sveženj zagotovil, vključno z zaključnim računom, za odhodke, potrjene Komisiji v proračunskem letu. Komisija zaključni račun sprejme, če je ta po mnenju revizijskih organov popoln, točen in resničen. Oceni sveženj zagotovil, da zagotovi, da *stopnja preostale napake* za vsak program ostane pod 2-odstotnim pragom pomembnosti, in po potrebi uporabi finančne popravke.

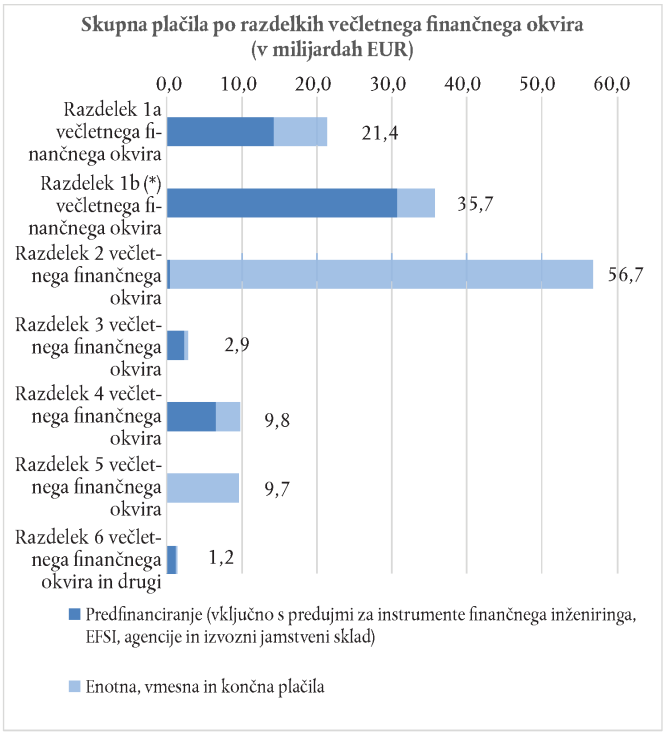
1.13 Spremembe sektorske zakonodaje za „ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo“ vplivajo na to, kaj Komisija na tem področju pojmuje kot „sprejete odhodke“. Zato je revizijska populacija za ta razdelek večletnega finančnega okvira drugačna kot v preteklih letih in je sestavljena iz končnih plačil (vključno z zneski predhodnega financiranja, ki so bili obračunani) za obdobje 2007–2013, in odhodkov, ki so zajeti v zaključnem računu, ki ga Komisija vsako leto sprejme, za obdobje 2014–2020 (glej odstavke 2 do 6 ***Priloge 1.1*** in odstavke 6.16 do 6.19). To pomeni, da je Sodišče preizkusilo transakcije, v zvezi s katerimi so bili sprejeti vsi ustrezni popravni ukrepi na ravni držav članic.

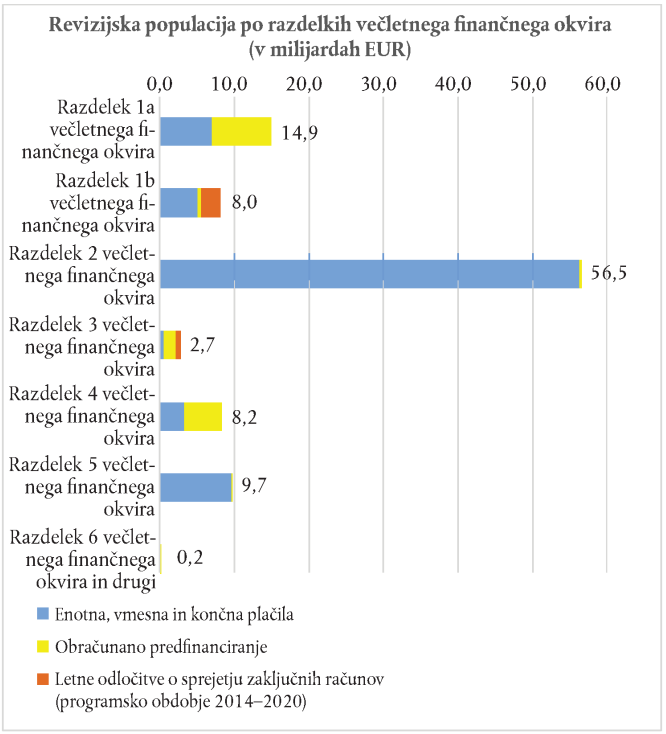
1.14 Za razdelek 1b večletnega finančnega okvira so vmesna plačila, izvršena v letu 2017 za obdobje 2014–2020, znašala približno 21 milijard EUR. Ta vmesna plačila in plačila zneskov predfinanciranja bo Sodišče vključilo v svojo populacijo v naslednjem letu, ko bo Komisija zaključni račun sprejela in ga potrdila z odločitvijo, ki se sprejme na letni osnovi.

ODGOVORI KOMISIJE

1.13 *Komisija ugotavlja, da so lahko sprejeti odhodki v poznejših letih po potrebi še vedno predmet finančnih popravkov, na primer po naknadnih revizijah in preverjanjih, ki jih opravi Komisija.*

Okvir 1.3 – Primerjava revizijske populacije za leto 2017 in proračuna EU za leto 2017 po razdelkih večletnega finančnega okvira

(*) Za razdelek 1b večletnega finančnega okvira znesek predfinanciranja v višini 30,7 milijarde EUR vključuje vmesna plačila za obdobji 2007–2013 in 2014–2020, ki znašajo 21,7 milijarde EUR. Glede na pristop Sodišča za to področje ta plačila niso del njegove revizijske populacije za letno poročilo za leto 2017.

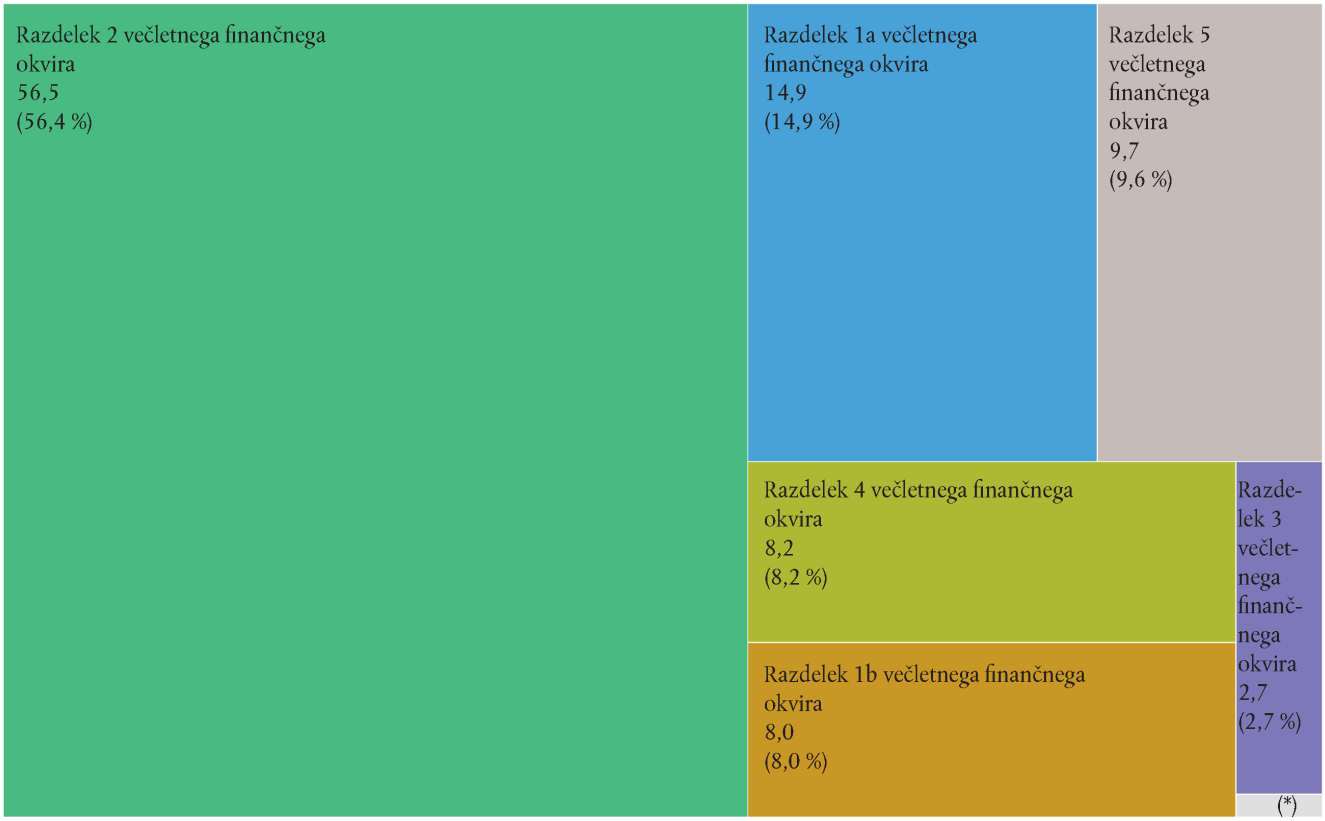
Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.15 ***Okvir 1.3*** prikazuje razčlenitev revizijske populacije za leto 2017 na enotna, vmesna (kadar jih je Komisija sprejela) in končna plačila, obračunane zneske predfinanciranja in letne odločitve o sprejetju zaključnih računov. Za leto 2017 je Sodišče revidiralo transakcije v skupni vrednosti 100,2 milijarde EUR. V tem letu so „naravni viri“ predstavljali največji delež skupne populacije (57 %), medtem ko je bila teža razdelka 1b večletnega finančnega okvira „kohezija“ za razliko od prejšnjih let razmeroma majhna (približno 8 %) (***okvir 1.4***).

Okvir 1.4 – Pregled revizijske populacije za leto 2017 po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijardah EUR)

(*) Razdelek 6 večletnega finančnega okvira in drugi 0,2 (0,2 %)

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Revizijski rezultati Sodišča za leto 2017 kažejo, da so napake omejene na specifična področja proračuna EU

1.16 Ključne ugotovitve Sodišča o pravilnosti prihodkov in odhodkov EU so:

(a) prihodki so bili brez pomembnih napak. Sistemi, povezani s prihodki, so bili na splošno uspešni, ključne notranje kontrole *tradicionalnih lastnih sredstev*, ki jih je Sodišče ocenilo na Komisiji in v nekaterih državah članicah, pa so bile delno uspešne (odstavek 4.21);

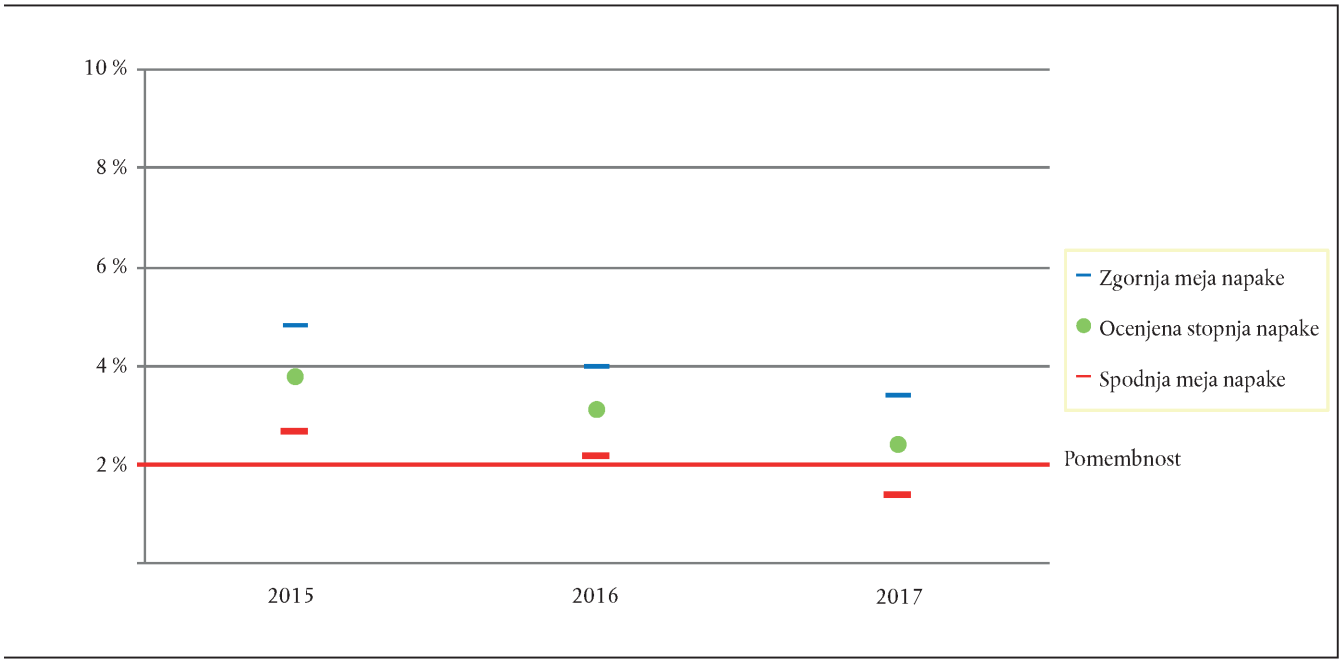
(b) Splošni revizijski dokazi Sodišča kažejo, da je bila stopnja napake na področju odhodkov pomembna. Sodišče ocenjuje, da je skupna stopnja napake v odhodkih znašala 2,4 %, vendar je bila pomembna napaka omejena predvsem na odhodke, ki temeljijo na povračilih, ki predstavljajo približno 47 % revidirane populacije. Skupna ocenjena stopnja napake, ki jo je izračunalo Sodišče, se je v primerjavi s preteklimi leti zmanjšala (***okvir 1.5***).

ODGOVORI KOMISIJE

1.16

(b) *Komisija z zadovoljstvom ugotavlja, da so se rezultati letos še naprej bistveno izboljšali.*

Okvir 1.5 – Ocenjena stopnja napake (2015–2017)

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Način izplačevanja sredstev EU vpliva na tveganje napake

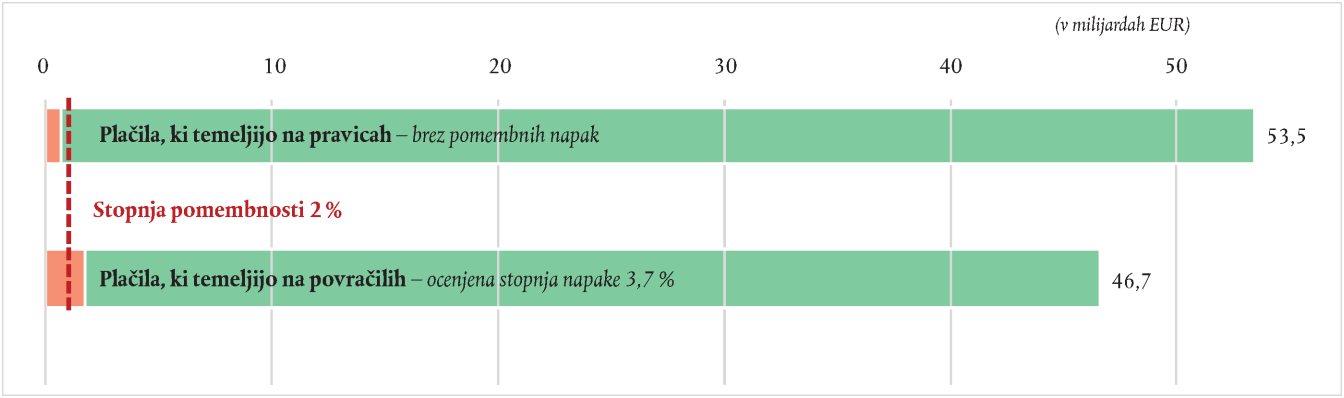
1.17 Zaradi razvoja revizijskih rezultatov Sodišča skupno ocenjena stopnja napake ni več edina podlaga za izjavo Sodišča o zanesljivosti. Revizijski rezultati za leto 2017, ki jih je pridobilo Sodišče, so potrdili njegove ugotovitve iz leta 2015 in 2016, in sicer da način izplačila odhodkov vpliva na tveganje napake. Na splošno je Sodišče ugotovilo, da odhodki, ki temeljijo na pravicah ([19]), niso vsebovali pomembnih napak, odhodki na podlagi povračila stroškov pa še vedno vsebujejo pomembne napake (***okvir 1.6***).

ODGOVORI KOMISIJE

1.17 *Rezultati na področju zakonitosti in pravilnosti se izboljšujejo iz leta v leto. Komisija meni, da je to posledica ukrepov, ki so jih sprejele Komisija in države članice za dodatno izboljšanje upravljanja sredstev (glej odgovore Komisije na odstavke 6.26, 7.10 in 7.11).*

([19]) Odhodki, ki temeljijo na pravicah, vključujejo upravne odhodke.

Okvir 1.6 – Plačila, ki temeljijo na pravicah, za leto 2017 so brez pomembnih napak

Vir: Evropsko računsko sodišče

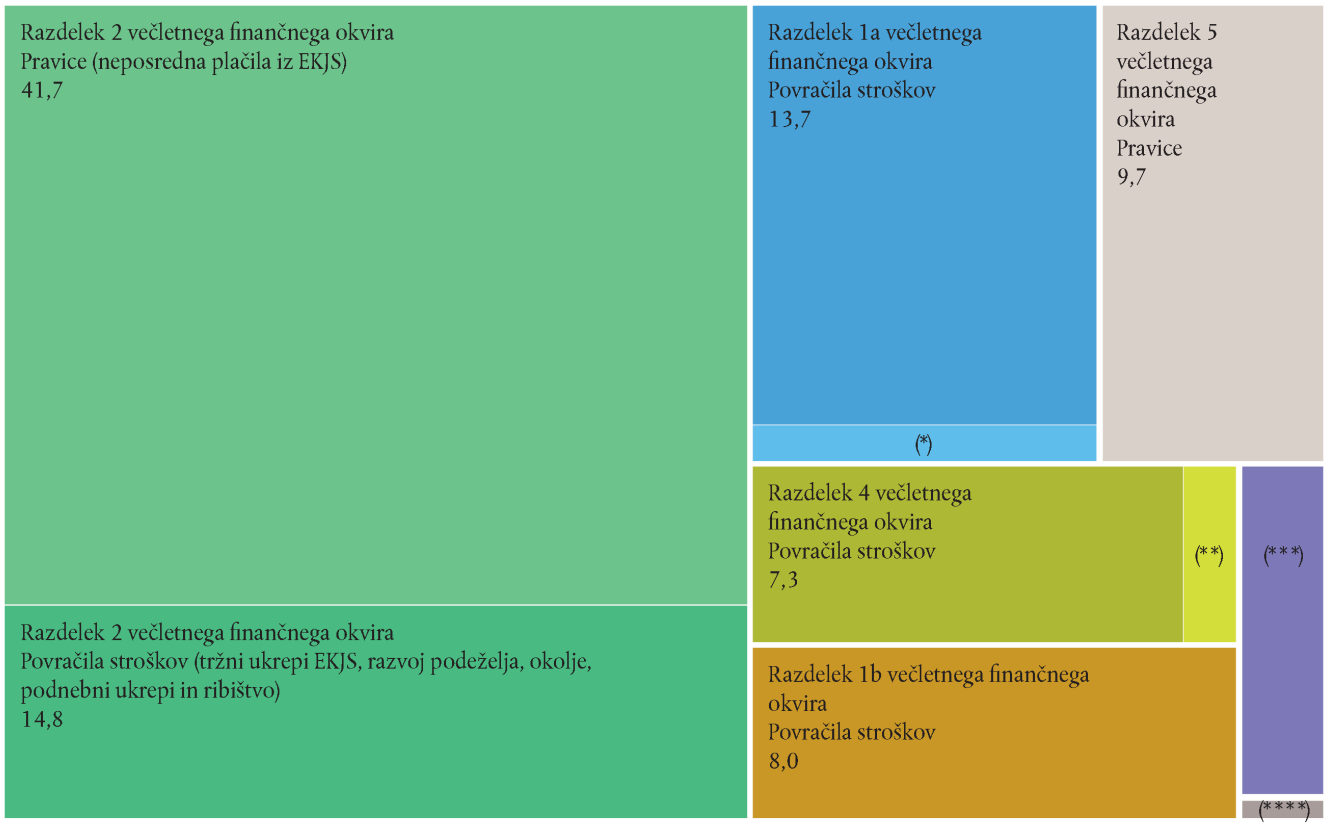
UGOTOVITVE SODIŠČA

Plačila, ki temeljijo na pravicah, so brez pomembnih napak

1.18 Sodišče ocenjuje, da je bila stopnja napake za odhodke na podlagi pravic, razen nekaterih shem za razvoj podeželja, tako kot v letu 2016 pod 2-odstotnim pragom pomembnosti. Pri financiranju na podlagi pravic upravičenci prejmejo plačilo, če izpolnjujejo nekatere pogoje. Takšna plačila imajo manjše tveganje napake, če predpisani pogoji niso pretirano zapleteni. Zadevna plačila (***okvir 1.7***) so zajemala štipendije za študente in raziskovalce (razdelek 1a večletnega finančnega okvira – poglavje 5), *neposredno pomoč* za kmete (razdelek 2 večletnega finančnega okvira – poglavje 7) in proračunsko podporo tretjim državam (razdelek 4 večletnega finančnega okvira – poglavje 9). Upravna plačila so obsegala v glavnem plače in pokojnine uradnikov EU (razdelek 5 večletnega finančnega okvira – poglavje 10). Odhodki, ki temeljijo na pravicah, v splošnem predstavljajo približno 53 % revizijske populacije Sodišča.

Okvir 1.7 – Razčlenitev odhodkov iz proračuna EU, ki temeljijo na povračilih, in tistih, ki temeljijo na pravicah, po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijardah EUR)

(*) Razdelek 1a večletnega finančnega okvira – Pravice 1,2
(**) Razdelek 4 večletnega finančnega okvira – Pravice 0,9
(***) Razdelek 3 večletnega finančnega okvira – Povračila stroškov 2,7
(****) Razdelek 6 večletnega finančnega okvira in drugi – Povračila stroškov 0,2

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Na odhodke, ki temeljijo na povračilih, še vedno vpliva pomembna stopnja napake

1.19 Sodišče je ugotovilo, da je v primerih, v katerih veljajo zapleteni pogoji, tveganje napake večje. To velja za odhodke, ki temeljijo na povračilih, in majhen delež odhodkov na podlagi pravic, kadar zanje veljajo zapleteni pogoji (nekatere sheme za razvoj podeželja). Taki odhodki z visokim tveganjem predstavljajo približno 47 % revizijske populacije Sodišča. Sodišče ocenjuje, da je stopnja napake za to vrsto odhodkov znašala 3,7 % % (2016: 4,8 %), kar znatno presega 2-odstotni prag pomembnosti (***okvir 1.6***).

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.20 Odhodki, ki temeljijo na povračilih, se nanašajo na zahtevke upravičencev za upravičene stroške, ki so jih imeli. Zato morajo upravičenci zagotoviti informacije, ki dokazujejo, da opravljajo dejavnost, upravičeno do podpore, in da so imeli stroške, za katere lahko zahtevajo povračilo. Pri tem morajo upoštevati zapletena pravila glede tega, kaj je mogoče zahtevati (upravičenost) in kako naj stroški pravilno nastanejo. Zaradi te zapletenosti je prišlo do napak, ki so vplivale na zaključek Sodišča v zvezi z naslednjimi razdelki večletnega finančnega okvira: 1a – konkurenčnost (odstavka 5.31 in 5.32), 1b – kohezija (odstavki 6.73–6.76) in 2 – naravni viri (odstavka 7.40 in 7.41).

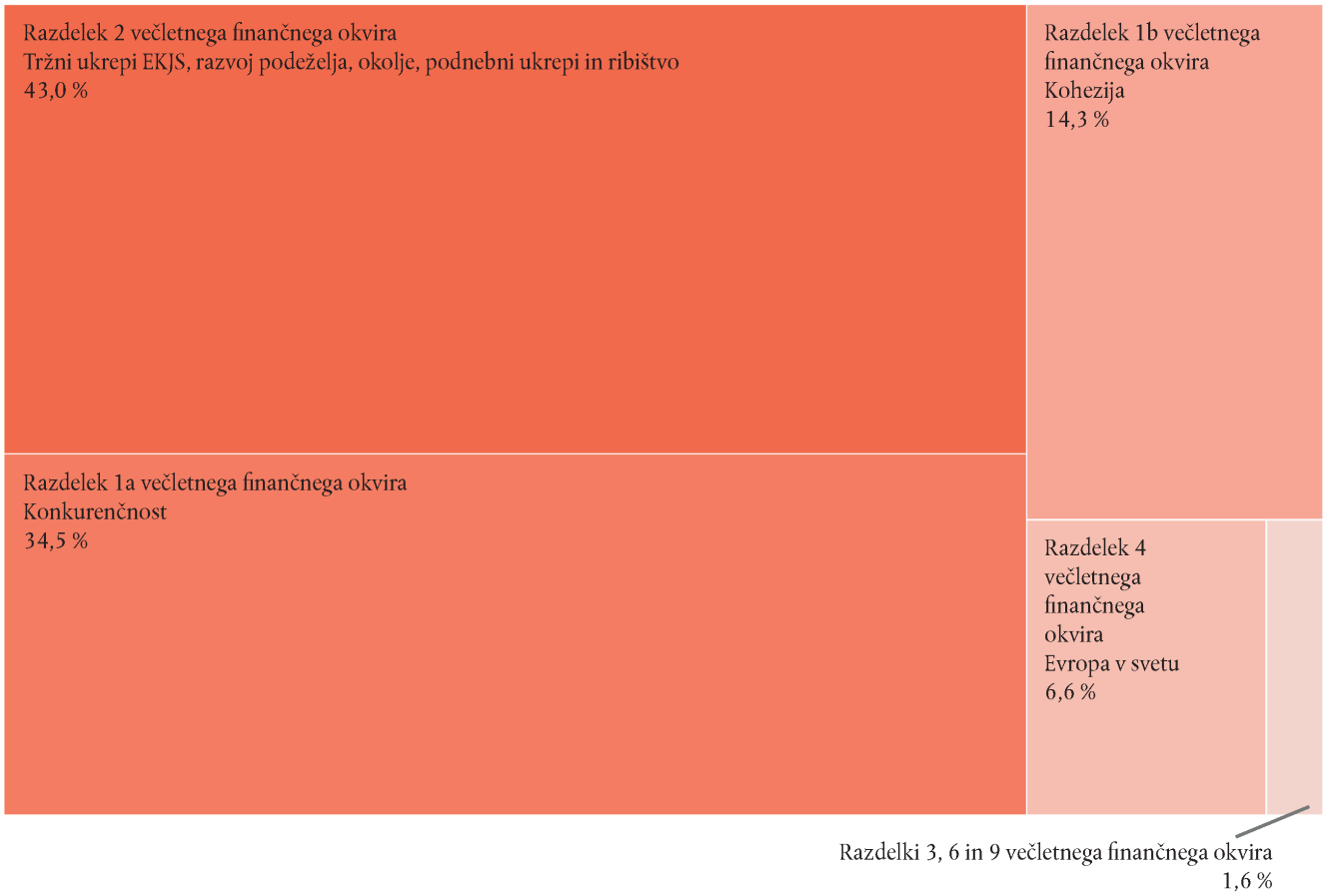
1.21 Večina sredstev EU, ki temeljijo na povračilih, se porabi za raziskovalne projekte (konkurenčnost), programe usposabljanja (kohezija), projekte regionalnega razvoja in razvoja podeželja (kohezija in razvoja podeželja) in razvojne projekte (Evropa v svetu). Kot je prikazano v ***okviru 1.8***, sta področji „tržni ukrepi *Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS)*, razvoj podeželja, okolje, podnebni ukrepi in ribištvo“ ter „konkurenčnost“ največ prispevali k ocenjeni stopnji napake za odhodke, ki temeljijo na povračilih, za leto 2017, sledita pa jima področji „kohezija“ in „Evropa v svetu“. Ta razdelitev se razlikuje od lanskoletne, predvsem zaradi majhne količine potrjenih odhodkov na področju „kohezija“.

ODGOVORI KOMISIJE

1.20 *Komisija ugotavlja, da odhodki, ki temeljijo na povračilih, zajemajo tako odhodke, povrnjene na podlagi dejanskih stroškov kot tiste, povrnjene na podlagi stroškov, obračunanih po poenostavljeni metodi. ERS je v prejšnjih letih potrdilo, da je pri projektih, izvedenih z uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, manjša verjetnost napak. Možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov se uporablja pri velikem deležu operacij ESS, ESRR in kohezijskih skladov (glej odgovor Komisije na odstavek 6.77).*

Varuh človekovih pravic v osnutku predloga, ki izhaja iz političnega sporazuma med Svetom in Parlamentom, precej razširi področje uporabe in uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in plačil na podlagi izpolnjenih pogojev. Zakonodajni predlog Komisije za obdobje 2021–2027 določa dodatne možnosti za uporabo poenostavljenega obračunavanja stroškov in plačil na podlagi izpolnjenih pogojev za dodatno zmanjšanje zapletenosti.

Okvir 1.8 – Prispevek posameznih razdelkov večletnega finančnega okvira k ocenjeni stopnji napake v odhodkih, ki temeljijo na povračilih, za leto 2017 (v %)

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Sodišče je ugotovilo pomembno stopnjo napake pri porabi na področjih „kohezija“ in „naravni viri“

1.22 Za 2017 daje Sodišče posebno oceno za štiri razdelke večletnega finančnega okvira, tj. „konkurenčnost“, „kohezija“, „naravni viri“ in „upravni odhodki“. Za druga področja odhodkov, tudi za razdelek 3 (poglavje 8) in razdelek 4 (poglavje 9) večletnega finančnega okvira, Sodišče stopenj napake ni ocenilo. Skupni odhodki na teh področjih, ki jih zajema izjava Sodišča o zanesljivosti, so znašali 11,1 milijarde EUR (11,1 % odhodkov, ki jih je zajela naša revizija). Z delom, opravljenim na teh področjih, Sodišče še naprej prispeva k svojim splošnim zaključkom za leto 2017.

1.23 „Konkurenčnost“ (poglavje 5): na odhodke je vplivala pomembna stopnja napake. Približno 90 % teh odhodkov temelji na povračilih, napake pri njih pa so pravzaprav različne kategorije neupravičenih stroškov (zlasti stroški dela in drugi stroški, neupravičeni projekti ali upravičenci).

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.24 „Kohezija“ (poglavje 6): Odhodki na tem področju so večinoma povračila. Glavna vrsta napak, ki so jih odkrili revizijski organi, so bili neupravičeni stroški. Za te napake so države članice običajno uporabile popravke, da bi stopnje preostale napake za programe zmanjšale pod 2-odstotni prag pomembnosti. Vendar je Sodišče odkrilo tudi napake, ki jih revizijski organi niso. Pri enem revizijskem organu je na primer odkrilo neupravičene prejemnike sredstev v okviru finančnih instrumentov. Za te napake niti države članice niti Komisija niso uporabile popravkov. Na podlagi napak, ki so jih odkrili bodisi revizijski organi bodisi Sodišče, in ob upoštevanju vseh ustreznih finančnih popravkov, Sodišče ocenjuje, da je stopnja napake pomembna.

1.25 „Naravni viri“ (poglavje 7): na to področje kot celoto je vplivala pomembna stopnja napake. Vendar v neposrednih plačilih iz EKJS, ki predstavljajo približno tri četrtine odhodkov na tem področju, ni pomembnih napak. Neposredna plačila kmetom, ki so odhodki, ki temeljijo na pravicah, so se izboljšala zaradi poenostavljenih pravil glede upravičenosti zemljišč in uspešnega sistema predhodnih kontrol, ki omogoča samodejne navzkrižne preglede med podatkovnimi zbirkami. Sodišče je spet odkrilo vztrajno visoko stopnjo napake na drugih področij porabe (razvoj podeželja, tržni ukrepi v okviru EKJS, okolje, podnebni ukrepi in ribištvo). Odhodki na teh področjih se večinoma izplačajo kot povračila stroškov. Upravičenci, dejavnosti, projekti ali odhodki, ki niso upravičeni, prispevajo približno dve tretjini k ocenjeni stopnji napake za ta razdelek večletnega finančnega okvira.

1.26 „Uprava“ (poglavje 10): to področje ne vsebuje pomembnih napak. Večina odhodkov na tem področju so plače, pokojnine in nadomestila, ki jih plačujejo institucije in organi EU.

ODGOVORI KOMISIJE

1.24 *Komisija ugotavlja, da po oceni ERS stopnja napak za kohezijsko politiko v tem letu kaže precejšnje izboljšanje, pri čemer je upoštevala vse finančne popravke, ki so jih izvedli organi, pristojni za programe. Sprejeti odhodki so lahko v poznejših letih po potrebi še vedno predmet finančnih popravkov, na primer po naknadnih revizijah in preverjanjih, ki jih opravi Komisija.*

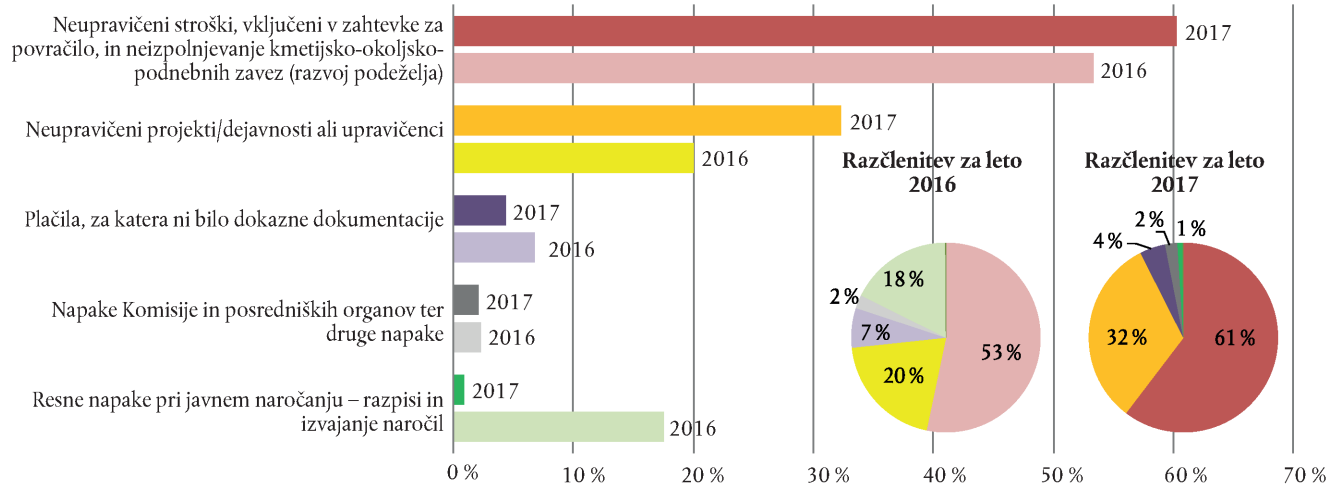
Poenostavitev je najučinkovitejši način zniževanja stroškov in bremena kontrol ter tveganja napak. Na področjih politike, na katerih se izvajajo dobro upravljanje in kontrolni sistemi ter na katerih veljajo manj zapletena pravila za upravičenost, je verjetnost napak manjša (glej odgovor Komisije na odstavek 1.20).

UGOTOVITVE SODIŠČA

Napake v zvezi z upravičenostjo še vedno največ prispevajo k ocenjeni stopnji napake za odhodke, ki temeljijo na povračilih

1.27 V letošnjem letu se je Sodišče bolj osredotočalo na vrste napake, ugotovljene v porabi, ki temelji na povračilih, saj prav na tem področju pomembna stopnja napake ni bila odpravljena. V ***okviru 1.9*** je razčlenitev ocenjene stopnje napake za leto 2017 za odhodke, ki temeljijo na povračilih, ki znaša 3,7 %, po vrstah napake. V njem so tudi primerljivi podatki o oceni za leto 2016 (4,8 %) ([20]).

Okvir 1.9 – Razčlenitev ocenjene stopnje napake za odhodke, ki temeljijo na povračilih, po vrsti napake

Vir: Evropsko računsko sodišče

1.28 Podobno kot leta 2016 so napake v zvezi z upravičenostjo (tj. neupravičeni stroški v zahtevkih za povračilo stroškov, neizpolnjevanje kmetijsko-okoljsko-podnebnih zavez (razvoj podeželja) in neupravičeni projekti/dejavnosti ali upravičenci) največ prispevale k ocenjeni stopnji napake za leto 2017. Toda njihov učinek se je v primerjavi z letom 2016 znatno povečal (2017: 93 %; 2016: 73 %), saj je Sodišče letos ugotovilo zelo malo napak pri javnem naročanju.

ODGOVORI KOMISIJE

1.28 *Komisija bo spremljala primere, ki jih je ugotovilo Evropsko računsko sodišče, in bo po potrebi predlagala ukrepe.*

Komisija meni, da nespoštovanje kmetijsko-okoljske-podnebne obveznosti ni nujno vprašanje upravičenosti. Uporabi se sorazmerna sankcija, ki lahko le v izrednih primerih in v omejenem številu primerov doseže 100 %. Glej tudi odstavek 7.19.

([20]) Ti podatki v okviru 1.6 letnega poročila za leto 2016 niso bili objavljeni.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.29 V nasprotju z letom 2016 so resne napake pri javnih naročilih k ocenjeni stopnji napake, ki jo je izračunalo Sodišče, prispevale manj kot 1 % (2016: 18 %). To je mogoče pojasniti z razmeroma nizko stopnjo odhodkov, sprejetih v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada (odstavek 6.18). Pretekli revizijski rezultati Sodišča kažejo, da so ta sredstva v postopkih javnega naročanja bolj dovzetna za napake.

Ocena napake, ki jo je izračunala Komisija, je na spodnjem koncu razpona, ki ga je izračunalo Sodišče

1.30 V skladu s členom 317 PDEU je Komisija tista, ki nosi končno odgovornost za izvrševanje proračuna EU, porabo EU pa upravlja skupaj z državami članicami ([21]). Komisija prevzema odgovornost za svoje ukrepe v treh poročilih, ki skupaj tvorijo „celoviti sveženj finančnih poročil“ ([22]):

(a) konsolidirani zaključni račun EU (začasni marca; končni julija);

(b) letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU (ni začasne različice; končno poročilo junija);

(c) poročilo o nadaljnjem spremljanju razrešnice za preteklo leto (julija).

1.31 Kot je določeno v strategiji Sodišča za obdobje 2018–2020, bo Sodišče izjavo o zanesljivosti pripravilo kot *posel potrjevanja*, kar pomeni, da namerava dati zagotovilo o izjavi (poslovodstva) Komisije. Ta posel potrjevanja temelji na izkušnjah Sodišča, ki pri revidiranju zanesljivosti zaključnega računa uporablja ta pristop že od leta 1994. Na področju pravilnosti transakcij, povezanih z zaključnim računom, Sodišče sodeluje s Komisijo, da bi se določili pogoji, ki so potrebni za prehod na ta pristopu. Pomemben element je pravočasna razpoložljivost informacij za sestavljanje podatkov in revizijo ([23]).

ODGOVORI KOMISIJE

1.29 *Komisija poudarja, da so njeni različni preventivnimi in popravni ukrepi, sprejeti v okviru njenega akcijskega načrta za javno naročanje iz leta 2013, kot tudi specifična predhodna pogojenost v zvezi z javnim naročanjem, uvedena v pravnem okviru za sklade ESI za obdobje 2014–2020, prispevali k odpravi pomanjkljivosti, ugotovljenih na tem področju.*

1.31 *Komisija podpira idejo razvoja, ki bi omogočil večjo uporabo zakonitosti in pravilnosti informacij, ki jih predloži revidiranec, vključno s sprejetimi popravnimi ukrepi ter elementi kakovosti, ter hkrati upošteval specifičnosti različnih področij politike, vključno z večletnostjo. Vendar je na tej stopnji potrebno podrobneje pojasniti natančne vplive ali posledice pristopa potrjevanja za Komisijo, organe držav članic in upravičence, zlasti z vidika stroškov, upravnega bremena in časa.*

([21]) Člen 317 PDEU:
Komisija izvršuje proračun v sodelovanju z državami članicami v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 322, na lastno odgovornost in v mejah odobrenih proračunskih sredstev, pri čemer upošteva načela dobrega finančnega poslovodenja. Države članice sodelujejo s Komisijo, da bi zagotovile porabo odobrenih proračunskih sredstev v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja.

([22]) http://ec.europa.eu/budget/biblio/media/2018package_en.cfm

([23]) Glej Posebno poročilo št. 27/2016 z naslovom Upravljanje na Evropski komisiji – najboljša praksa, priporočilo 2(f).

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.32 V letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU Komisija predstavlja svojo oceno zneskov, pri katerih obstaja tveganje. Znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, je ocena zneska, ki ni bil plačan v skladu s pravili, veljavnimi v trenutku plačila, kakor ga je izračunala Komisija. Ta rezultat je najbližji ocenjeni stopnji napake, ki jo izračuna Sodišče.

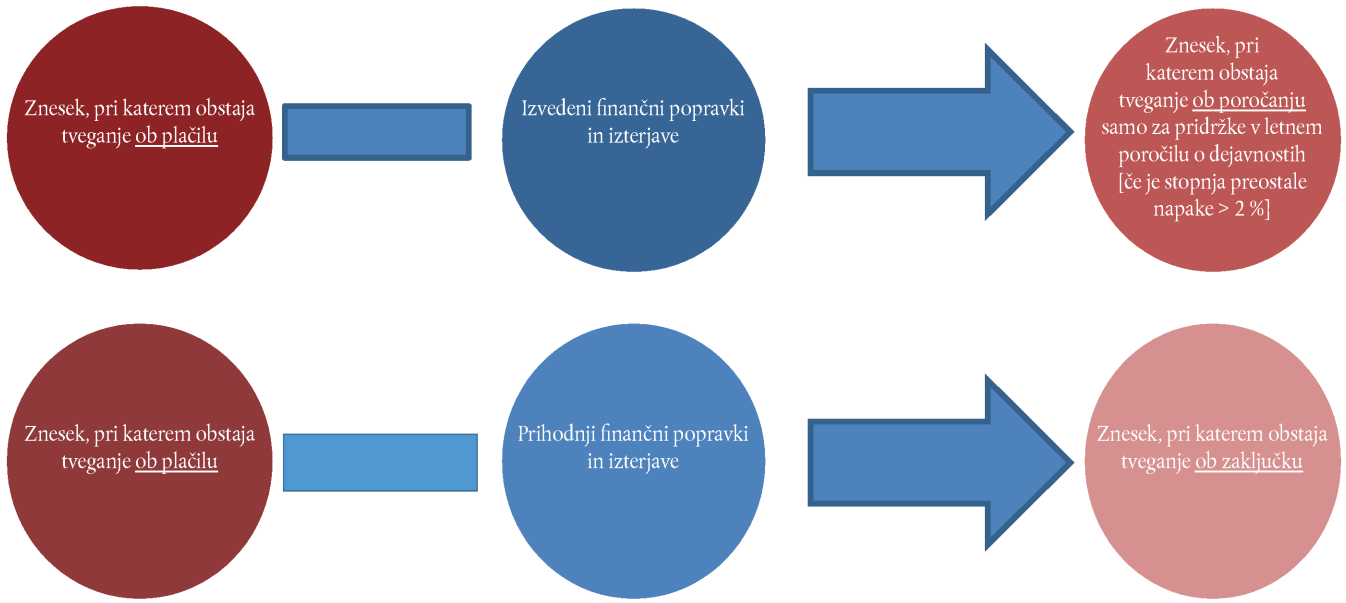
1.33 Komisija ob znesku, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, predstavi tudi druge kazalnike pravilnosti. ***Okvir 1.10*** prikazuje, kako je znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, povezan z drugimi zadevnimi kazalniki.

ODGOVORI KOMISIJE

1.32 *Komisija je napredovala pri omejitvi splošne stopnje napake ob plačilu.*

Poleg tega je skupni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob zaključku, za leto 2017, ki je predstavljen v letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti, ocenjen na manj kot 2 % skupnih zadevnih odhodkov, potem ko so se upoštevali predvideni prihodnji popravki.

Okvir 1.10 – Razmerje med zneskom, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, in zneskom, pri katerem obstaja tveganje ob poročanju / skupnim zneskom, pri katerem obstaja tveganje, ob zaključitvi

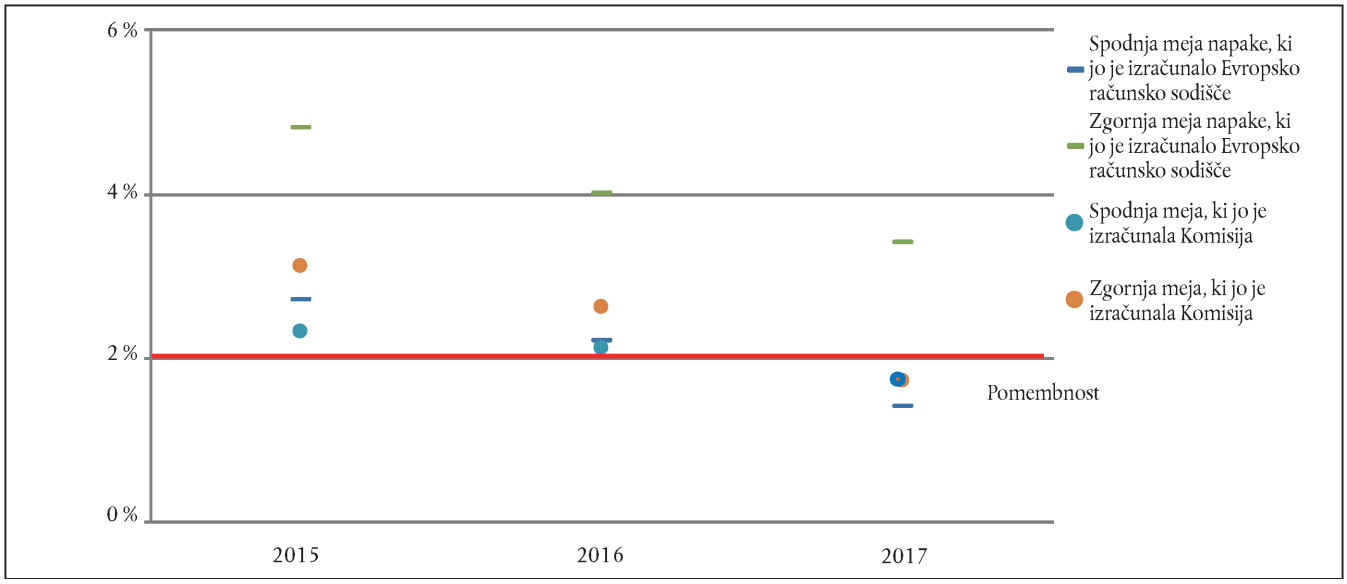

Vir: Komisija – Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU za leto 2016, str. 71

1.34 V ***okviru 1.11*** je primerjava med rezultati izračuna Komisije za znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, in razponom ocenjene stopnje napake, ki ga je izračunalo Sodišče. Za letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU se ne uporablja isti postopek kot za konsolidirani zaključni račun EU, katerega začasno različico Sodišče prejme konec marca. Zato Sodišče načeloma ne preučuje informacij iz letnega poročila o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU. Znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, ki ga je izračunala Komisija za leto 2017 in objavila v letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU, je v višini 1,7 % na spodnjem koncu razpona, ki ga je izračunalo Sodišče (v primerjavi z razponom od 2,1 % do 2,6 % za leto 2016). Ocenjena stopnja napake, ki jo je izračunalo Sodišče, je 2,4 % (2016: 3,1 %) v razponu od 1,4 % do 3,4 %.

1.34 *Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti je v skladu s finančno uredbo sprejeto sredi junija, pri čemer poglavje o znesku, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, ki ga omenja ERS, temelji na podrobnih informacijah iz letnih poročil o dejavnostih generalnih direktorjev. Letna poročila o dejavnostih so praviloma na voljo ERS takoj, ko so podpisana. Za pripravo letnih poročil o dejavnostih in letnega poročila o upravljanju in smotrnosti je potrebnega dovolj časa, da se pregledajo in ocenijo ključni podatki, ki jih predložijo države članice.*

Okvir 1.11 – Ocenjeni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, ki ga je izračunala Komisija, v primerjavi z oceno Sodišča

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Posamezne komponente ocene, ki jo je pripravila Komisija, niso vedno v skladu z ugotovitvami Sodišča

1.35 Komisija uporablja izjave o zanesljivosti, ki jih pripravijo njeni generalni direktorji v svojih letnih poročilih o dejavnostih, kot podlago za svojo splošno oceno zakonitosti in pravilnosti. V poglavjih od 4 do 10 so odseki o izbranih letnih poročilih o dejavnostih, v katerih Sodišče ocenjuje, ali so skladni z njegovimi ugotovitvami.

ODGOVORI KOMISIJE

1.35 *Letna poročila o dejavnostih so ključna poročila generalnih direktorjev kolegiju komisarjev o opravljanju njihovih nalog. Letna poročila o dejavnostih nudijo vpogled v doseganje splošnih in specifičnih ciljev, kot so določeni v strateških načrtih generalnih direktoratov in njihovih načrtih za upravljanje. Poročila vključujejo tudi napredek na področjih finančnega poslovodenja, notranjih kontrol in organizacijskega upravljanja.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.36 Kazalniki pravilnosti (podatki za zneske, pri katerih obstaja tveganje ob plačilu, razkriti v letnih poročilih o dejavnostih):

(a) so na splošno skladni z ugotovitvami Sodišča za razdelka večletnega finančnega okvira 2 „naravni viri“ in 5 „uprava“;

(b) so za razdelka večletnega finančnega okvira 1a „konkurenčnost za rast in zaposlovanje“ in 1b „kohezija“ pod ocenjeno stopnjo napake, ki jo je izračunalo Sodišče.

Prihodnji popravki in izterjave občutno vplivajo na znesek, pri katerem obstaja tveganje ob zaključitvi

1.37 Na znesek, pri katerem obstaja tveganje ob zaključitvi, naveden v ***okviru 1.10***, vplivajo ocenjeni prihodnji popravki in izterjave, ki jih pričakujejo upravljavci sredstev EU. Popravki in izterjave so pomembno orodje za upravljanje, s katerim se lahko zmanjša vpliv nepravilnih odhodkov na proračun EU.

1.38 Komisija uporablja popravke in izterjave, ki so bili izvedeni v preteklih letih, kot podlago za oceno prihodnjih popravkov in izterjav. Znesek, pri katerem obstaja tveganje ob zaključitvi, izkazan v letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU, je znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu (odstavek 1.32), od katerega se odštejejo ocenjeni prihodnji popravki in izterjave. ***Okvir 1.12*** prikazuje povezave med dejanskimi podatki in ocenami prihodnjih popravkov in izterjav ob koncu leta 2017.

ODGOVORI KOMISIJE

1.36

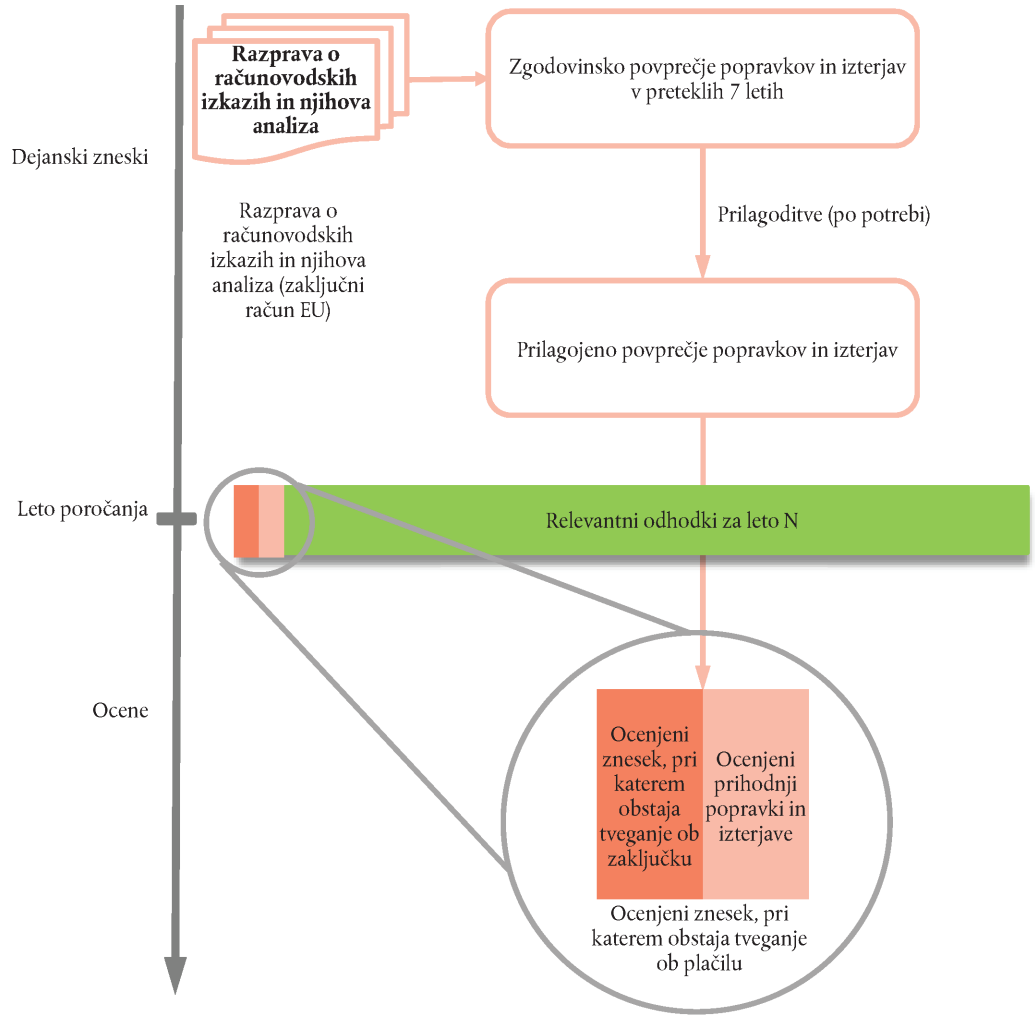
(b) *Komisija v zvezi z razdelkom večletnega finančnega okvira 1a „Konkurenčnost za rast in zaposlovanje“ meni, da so se informacije, navedene v letnih poročilih o dejavnostih v zvezi s pravilnostjo osnovnih transakcij, izboljšale (glej odstavke 5.23–5.25).*

Komisija ugotavlja, da je njen skupni ocenjeni znesek za leto 2017, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, za razdelek večletnega finančnega načrta 1b „Kohezija“, kot izhaja iz letnih poročil o dejavnostih generalnih direktoratov REGIO in EMPL, znotraj razpona, ki ga je izračunalo ERS.

1.37 *Koncept „znesek, pri katerem ob zaključku obstaja tveganje“ dopolnjuje splošno predstavo o večletnih programih, saj zagotavlja dodatne informacije o tveganju, ki ostane po upoštevanju vseh popravljalnih ukrepov, vključno s „popravljalnimi zmogljivostmi“, tj. najboljšo oceno popravkov, ki bodo izvedeni v letih po odhodkih.*

1.38 *Ocene služb Komisije so zadržane, da se izognejo vsakršni možni prekomerni oceni popravnih zmogljivosti. Takšne ocene v določeni meri dejansko temeljijo na povprečju dejanskih popravkov iz preteklih let. Vendar ta pretekla podlaga ni vedno relevantna za oceno prihodnjih popravkov in jo je morda treba ustrezno prilagoditi. Glej tudi odgovor Komisije na odstavek 1.39.*

Okvir 1.12 – Ocenjeni prihodnji popravki in izterjave ter zneski, pri katerih obstaja tveganje

Ocenjeni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu

Ocenjeni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu

Ocenjena stopnja napake v relevantnih odhodkih za leto N ob plačilu, kadar še niso bili izvedeni popravni ukrepi

Ocenjeni prihodnji popravki in izterjave

Ocenjeni prihodnji popravki in izterjave

Ocenjeni znesek nepravilnih relevantnih odhodkov za leto N, ki bo odkrit z naknadnimi kontrolami in popravljen v prihodnosti

Ocenjeni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob zaključku

Ocenjeni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob zaključku

Ocenjena stopnja napake v relevantnih odhodkih za leto N ob zaključku, kadar so bili že izvedeni vsi popravni ukrepi

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Ocena popravkov in izterjav, ki jo je izračunala Komisija, temelji na prilagojenem zgodovinskem povprečju

1.39 Komisija uporablja za pripravo ocene prihodnjih popravkov in izterjav preteklo povprečje, ki temelji na transakcijah v preteklih letih. Komisija meni, da je to najboljši razpoložljivi pokazatelj njene popravne zmogljivosti. Za zagotovitev, da je ta relevantna za trenutne programe, pa GD BUDG zahteva, da drugi generalni direktorati bodisi prilagodijo zgodovinsko povprečje bodisi uporabijo drugo ustrezno metodo ocenjevanja ([24]).

1.40 Sodišče je sicer v proračunskem letu 2017 opazilo izboljšanje, vendar so na zgodovinske podatke tudi v tem obdobju vplivale napake pri klasifikaciji in vnosu ali vključeni elementi, ki niso bili relevantni za izračun ([25]).

1.41 Večina generalnih direktoratov Komisije je prilagodila svoje ocene. Sodišče je ugotovilo, da so bile ocene za leto 2017 boljše kot prejšnja leta. Vendar pa nekateri generalni direktorati v svojih letnih poročilih o dejavnostih kljub temu niso v zadostni meri razkrili glavnih temeljnih predpostavk za ocenjevanje prihodnjih popravkov in izterjav.

Potrebno je dodatno razlikovanje med učinki preprečevalnih in popravljalnih ukrepov

1.42 Komisija in – v primeru programov, za katere se uporablja deljeno upravljanje – organi držav članic lahko zaščitijo proračun EU pred nepravilnimi odhodki bodisi s preprečevanjem, da se ti pojavijo, bodisi z izravnavo njihovih učinkov. Preprečevanje je prva obrambna linija proti napakam. Če se s preprečevalnimi mehanizmi ne preprečijo vse napake, mora Komisija sprejeti popravne ukrepe za odpravo njihovih posledic.

ODGOVORI KOMISIJE

1.39 *Na podatke iz preteklih let lahko vplivajo enkratni dogodki ali se nanašajo na predhodne programe z različnimi profili tveganja, kot jih imajo sedanji (ki so lahko poenostavljeni in so postali manj dovzetni za napake). Iz teh razlogov se podatki iz preteklih let prilagodijo ali ustrezno zamenjajo.*

1.40 *Podatki iz preteklih let so relevantni za oceno prihodnjih popravkov, vendar jih je včasih potrebno ustrezno prilagoditi. To je eden izmed razlogov, zakaj se službe Komisije prosi, naj upoštevajo potrebo za prilagoditev oziroma zamenjavo pretekle podlage.*

Komisija tekom let nenehno izboljšuje poročanje o finančnih popravkih in izterjavah ter o kakovosti podatkov, na katerih ti temeljijo.

1.41 *Navodila, predloge in smernice za letna poročila o dejavnostih za leto 2017 so bila pojasnjena v odgovoru na priporočila ERS iz leta 2016. Generalni direktorati so v skladu z navodili v svojih letnih poročilih o dejavnostih za leto 2017 izboljšali predstavitev glavnih predpostavk opravljenih prilagoditev/zamenjav, da bi poudarili najboljšo in zadržano oceno prihodnjih popravkov in izterjav, ki so relevantni za trenutne programe.*

([24]) *Guidance on the content of the AAR Section 2.1: Financial management and internal control; Guideline: Key concepts and definitions for determining error rates, amounts at risk and estimated future corrections, User's guide to the BO reports for the preparation of the 2017 AAR.*

([25]) Glej na primer odstavke 1.13 do 1.15 letnega poročila Sodišča za leto 2013, odstavka 1.43 in 1.44 letnega poročila za leto 2014 in opombo 35 letnega poročila za leto 2015. Pri preučitvi finančnih popravkov in izterjav, evidentiranih v letu 2017, je Sodišče ugotovilo nekatere napake pri klasifikaciji in vnosu.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.43 Ključni preprečevalni mehanizmi Komisije obsegajo prekinitev in začasno ustavitev plačil ter izvajanje predhodnih pregledov, s pomočjo katerih se neupravičeni zneski zavrnejo, preden Komisija sprejme odhodke in izvrši plačila. Glavni popravljani mehanizmi Komisije vključujejo naknadne kontrole na zneske, ki jih je sprejela in izplačala. V okviru deljenega upravljanja se na njihovi podlagi uvedejo finančni popravki, pri neposrednem in posrednem upravljanju pa privedejo do izterjav od končnih prejemnikov.

1.44 Sodišče je ugotovilo, da Komisija v dokumentu Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza, ki je priložen zaključnemu računu EU, poroča o zneskih, ki izhajajo tako iz njenih preprečevalnih kot popravljalnih mehanizmov, v okviru enega samega razdelka – „finančni popravki in izterjave“. Zaradi tega bralec težko razlikuje med učinki preprečevalnih in popravljalnih ukrepov.

1.45 Pri tem pa Komisija ima podrobnosti, ki so potrebne za razlikovanje med obema kategorijama. Sodišče je v svojih letnih poročilih za leta 2014, 2015 in 2016 uporabilo podatke, ki mu jih je zagotovila Komisija, da je ločilo zneske, ki so bili posledica preprečevalnih in popravnih mehanizmov.

1.46 V dokumentu Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza za leto 2017 je navedeno, da znašajo skupni izvedeni „finančni popravki in izterjave“ 2,8 milijarde EUR. Kot v preteklih letih ta znesek, skupaj z zneski, ki so posledica popravljalnih mehanizmov, vključuje naslednje rezultate preprečevalnih ukrepov:

(a) v okviru deljenega upravljanja 78 milijonov EUR na področju kohezijske in notranje politike, ki so jih države članice odštele od novih izjav o odhodkih, predloženih Komisiji (popravki „pri viru“), ter 275 milijonov EUR znižanj plačil na področju kmetijstva;

(b) v okviru neposrednega in posrednega upravljanja 539 milijonov EUR neupravičenih odhodkov, odštetih od zahtevkov za povračilo, preden so se izvršila zadevna plačila iz proračuna EU.

ODGOVORI KOMISIJE

1.44 in 1.45 *Informacije o finančnih popravkih in izterjavah, vključene v dokument Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza, so namenjene zelo jedrnati razlagi glavnih elementov in ukrepov, ki jih Komisija uporablja za zaščito proračuna EU, in njihovega finančnega učinka. Vse podrobne informacije o finančnih popravkih in izterjavah so vključene v letno poročilo o upravljanju in smotrnosti, ki razlikuje med zneski, ki izhajajo iz preventivnih in popravnih ukrepov. Poleg tega je bil v dokumentu Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza iz leta 2017 ločeno razkrit znesek za popravne ukrepe, navedena pa je tudi povezava do zadevnih oddelkov letnega poročila o upravljanju in smotrnosti.*

1.46 *Podrobne informacije o finančnih popravkih in izterjavah so navedene tudi v letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti iz leta 2016, pred tem pa v zadevnih sporočilih Komisije o zaščiti proračuna EU. Zneski popravkov in izterjav pri viru kažejo na to, da se Komisija pred sprejetjem odhodkov osredotoča na preventivne ukrepe za zaščito proračuna EU.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

SODIŠČE PRIMERE DOMNEVNIH GOLJUFIJ POSREDUJE URADU OLAF

1.47 Sodišče primere domnevnih goljufij, ugotovljenih bodisi med revizijo (vključno z delom v zvezi s smotrnostjo) bodisi na podlagi informacij, ki jih dobi neposredno od tretjih strani, sporoči Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF). Posameznih primerov ali odziva Evropskega urada za boj proti goljufijam nanje ne more komentirati. Leta 2017 je Sodišče:

(a) za svoje revizijsko delo v zvezi z letnim poročilom ocenilo pravilnost 703 transakcij in pripravilo 28 posebnih poročil,

(b) uradu OLAF sporočilo 13 primerov domnevnih goljufij, odkritih pri revizijah (11 v letu 2016), in šest primerov, ki so temeljili na informacijah, ki so mu jih posredovale tretje strani (pet v letu 2016).

1.48 V letu 2017 so se primeri domnevnih goljufij, odkriti v okviru dela Sodišča, ki jih je to posredovalo uradu OLAF, nanašali na umetno ustvarjanje potrebnih pogojev za financiranje EU, izjave o stroških, ki niso izpolnjevali meril za upravičenost, in nepravilnosti pri javnem naročanju.

1.49 Na dan 31. decembra 2017 je pri sedmih primerih od trinajstih, ki so temeljili na revizijskem delu in jih je Sodišče v letu 2017 posredovalo uradu OLAF, že prišlo do začetka preiskave, eden pa je bil še v obravnavi. OLAF se je pet preostalih primerov odločil opustiti, ker naj bi bil za njihovo obravnavo bolj primeren drug organ ali institucija, telo, urad ali agencija EU, ker ni bilo zadostnih dokazov o goljufiji ali zaradi upoštevanja načela sorazmernosti.

1.50 Kar zadeva omenjenih šest primerov, katerih podlaga so bile informacije, ki so jih predložile tretje strani in jih je Sodišče posredovalo uradu OLAF, sta bili v zvezi z dvema uvedeni preiskavi, drugi štirje pa so bila zavrnjeni z utemeljitvijo, da bi jih lahko bolje obravnaval drug organ ali institucija, telo, urad ali agencija EU ali da ni bilo zadostnih dokazov o goljufiji.

1.51 Med letoma 2010 in 2017 je OLAF za primere, ki mu jih je posredovalo Sodišče, predlagal izterjave v skupnem znesku 294,7 milijona EUR. Kadar je urad OLAF primer zaključil brez priporočil za nadaljnje ukrepanje, je najpogosteje ugotovil, da ni dokazov o goljufiji ali nepravilnosti, ki bi vplivala na finančne ali druge interese EU.

ZAKLJUČKI

1.52 Ključna funkcija tega poglavja je podkrepitev revizijskega mnenja v izjavi o zanesljivosti.

Rezultati revizije

1.53 Sodišče je prišlo do zaključka, da v zaključnem računu ni bilo pomembno napačnih navedb.

1.54 V zvezi s pravilnostjo transakcij Sodišče ugotavlja, da pri prihodkih ni bilo pomembnih napak. Rezultati revizije Sodišča v zvezi s plačili kažejo v zadnjih nekaj letih stalne izboljšave. Podobno kot prejšnje leto je Sodišče prišlo do zaključka, da pri odhodkih, ki temeljijo na pravicah, ni pomembnih napak. Pomembna stopnja napake se pojavlja le pri odhodkih, ki temeljijo na povračilih, ki so v letu 2017 predstavljali 47 % revidirane populacije. Glede na to Sodišče ugotavlja, da napaka ni vseobsegajoča.

PRILOGA 1.1

REVIZIJSKI PRISTOP IN METODOLOGIJA

1. Revizijski pristop Sodišča je prikazan v priročniku za revizije računovodskih izkazov in skladnosti poslovanja s predpisi, ki je na voljo na spletišču Sodišča ([1]). Sodišče za načrtovanje dela uporablja model zagotovil. Pri načrtovanju upošteva tveganje nastanka napak (tveganje pri delovanju) in tveganje, da napake ne bodo preprečene ali odkrite in popravljene (tveganje pri kontroliranju).

DEL 1 – Strategija Sodišča za obdobje 2018–2020 v zvezi z izjavo o zanesljivosti

2. Ključni cilj strategije Sodišča za obdobje 2018–2020 je izboljšati dodano vrednost izjave o zanesljivosti, ki jo pripravlja, z zagotavljanjem več kvalitativnih ocen v zvezi s finančnim upravljanjem EU, krepitvijo poročanja o smotrnosti poslovanja in boljšimi informacijami o ukrepih EU v državah članicah in regijah.

3. Sedanji pristop Sodišča za pripravo ocene, ali so transakcije, povezane z zaključnim računom, skladne s pravili EU, temelji v glavnem na neposrednem preizkušanju skladnosti velikega naključnega reprezentativnega vzorca transakcij. Novejša letna poročila Sodišča kažejo na izboljšanje sistemov upravljanja in kontrol ter boljšo razpoložljivost informacij o zakonitosti in pravilnosti, ki jih Sodišču predložijo revidiranci.

4. V luči tega razvoja si bo Sodišče pri pripravi izjav o zanesljivosti v obdobju 2018–2020 na področjih, na katerih je to izvedljivo, prizadevalo bolje uporabiti informacije o zakonitosti in pravilnosti, ki mu jih posredujejo revidiranci. Končni cilj Sodišča je, da se v prihodnjih letih približa izvajanju pristopa kot posla potrjevanja ([2]). Pri tem pristopu revizor zbere zadostne in ustrezne dokaze za sprejetje sklepa o zagotovilu, ki ga izreče odgovorni subjekt. V praksi bi to pomenilo, da bo Sodišče na področjih, na katerih lahko pridobi zagotovilo iz informacij o zakonitosti in pravilnosti, ki jih predloži revidiranec, pregledalo in ponovno opravilo njihovo delo.

5. Leta 2017 je Sodišče spremenilo svoj revizijski pristop za razdelek 1b večletnega finančnega okvira „ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“, da bi upoštevalo spremembe v zasnovi kontrolnih sistemov v programskem obdobju 2014–2020. To naj bi prispevajo k pripravi izjave o zanesljivosti za leto 2017, cilj Sodišča pa je tudi sprejeti sklep o zanesljivosti ključnega kazalnika Komisije o zakonitosti in pravilnosti za to področje – stopnje preostalega tveganja napake ([3]).

6. Sodišče je v revidirano populacijo vključilo vsa plačila, ki se nanašajo na sklepe o zaključitvi računov (s katerimi Komisija sprejme zaključni račun), ki jih je leta 2017 sprejela Komisija za operativne programe v obdobju 2014–2020. Komisija sprejme te sklepe, da bi obračunala odhodke, nastale med 1. julijem 2015 in 30. junijem 2016 in zajete v potrjenih računovodskih izkazih, ki so jih države članice predložile do 15. februarja 2017. Sodišče bo v okviru prihodnjih revizij preizkusilo vmesna plačila, ki se nanašajo na programe v obdobju 2014–2020 in so evidentirana v zaključnem računu za leto 2017.

DEL 2 – Revizijski pristop in metodologija za zanesljivost zaključnega računa

7. Sodišče preučuje konsolidirani zaključni račun EU, da bi ugotovilo njegovo zanesljivost. Sestavljajo ga:

(a) konsolidirani računovodski izkazi in

(b) poročila o izvrševanju proračuna.

8. Konsolidirani zaključni račun bi moral v vseh pomembnih pogledih ustrezno predstavljati:

(a) finančni položaj Evropske unije ob koncu leta,

(b) njen poslovni izid in denarne tokove ter

([1]) https://www.eca.europa.eu/en/Pages/AuditMethodology.aspx.
([2]) Glej odstavek 40 standarda ISSAI 4000.
([3]) Glej dokument z naslovom: *The ECA's modified approach to the Statement of Assurance audits in Cohesion*, ki je na voljo na spletišču Sodišča (https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=44524).

(c) spremembe čistih sredstev za končano leto.

9. Pri revizijskem delu Sodišče:

(a) vrednoti okolja računovodskega kontroliranja;

(b) pregleduje delovanje ključnih računovodskih postopkov in proces zaključevanja ob koncu leta;

(c) analizira glavne računovodske podatke glede doslednosti in razumnosti;

(d) analizira in usklajuje zaključni račun in/ali salde;

(e) izvaja preizkušanje podatkov na podlagi reprezentativnih vzorcev za *prevzete obveznosti*, plačila in posamezne bilančne postavke;

(f) kadar je mogoče, uporabi delo drugih revizorjev, skladno z mednarodnimi standardi revidiranja, zlasti pri revidiranju dejavnosti najemanja in dajanja posojil, ki jih upravlja Komisija in za katere obstajajo potrdila o zunanji reviziji.

DEL 3 – Revizijski pristop in metodologija za pravilnost transakcij

10. Revizija pravilnosti transakcij, povezanih z zaključnim računom, vključuje preverjanje, ali so te v skladu z ustreznimi pravili in predpisi.

11. Sodišče pri svojem revizijskem delu preuči, ali lahko učinkovito uporabi preglede pravilnosti, ki so jih opravili že drugi. Če želi uporabiti rezultate teh pregledov v skladu z revizijskimi standardi, oceni neodvisnost in usposobljenost druge stranke ter obseg in ustreznost njenega dela.

Kako Sodišče preizkuša transakcije

12. Sodišče za vsak razdelek večletnega finančnega okvira, za katerega zagotavlja specifično oceno (poglavja 5, 6, 7 in 10), preizkusi reprezentativni vzorec transakcij ter tako oceni delež nepravilnih transakcij v celotni populaciji.

13. Za vsako izbrano transakcijo določi, ali je bil zahtevek predložen ali plačilo izvršeno v skladu z namenom, odobrenim v proračunu in opredeljenim v zakonodaji. Sodišče preuči, kako je bil izračunan znesek zahtevka ali plačila (za večje zahtevke na podlagi izbora, ki je reprezentativen za vse postavke v transakciji). To zajema sledenje transakciji od kontov proračuna do končnega prejemnika (npr. kmeta ali organizatorja tečaja usposabljanja ali projekta razvojne pomoči) in preizkušanje skladnosti na vseh ravneh.

14. Kadar Sodišče preizkuša transakcije prihodkov, pri preučevanju lastnih virov iz naslova davka na dodano vrednost in bruto nacionalnega dohodka izhaja iz makroekonomskih agregatov, na podlagi katerih se ti izračunajo. Preuči kontrole, ki jih Komisija uporablja za prispevke držav članic do takrat, ko so prejeti in evidentirani v konsolidiranem zaključnem računu. Pri tradicionalnih lastnih sredstvih Sodišče preuči zaključne račune carinskih organov in tok dajatev do trenutka, ko Komisija ta sredstva prejme in evidentira.

15. Na strani odhodkov preuči plačila ob nastanku, evidentiranju in sprejetju odhodkov. To zajema vse kategorije plačil (vključno z nakupom sredstev). Predujmov Sodišče ne preuči ob njihovem plačilu, ampak:

(a) ko končni prejemnik sredstev EU (npr. kmet, raziskovalni inštitut, družba, ki izvaja gradnje ali storitve na podlagi javnega naročila) pošlje dokazilo o njihovi porabi in

(b) ko Komisija (ali druga institucija ali organ, ki upravlja sredstva EU) s potrditvijo predujma sprejme končno uporabo sredstev.

16. Revizijski vzorec Sodišča je zasnovan tako, da zagotavlja oceno stopnje napake za odhodke kot celoto in ne za posamezne transakcije (npr. za določen projekt). Sodišče z uporabo metode *vzorčenja po denarni enoti* izbira zahtevke ali plačila, na nižji ravni pa tudi posamezne postavke znotraj transakcije (npr. račune v zvezi s projektom, parcele iz kmetovega zahtevka). Stopnje napake, o katerih se poroča za te postavke, se ne bi smele obravnavati kot zaključki o teh transakcijah, ampak kot neposredni prispevek k skupni stopnji napake za odhodke EU kot celoto.

17. Sodišče ne preučuje vsako leto transakcij v vsaki državi članici, državi in/ali regiji upravičenki. Morebitna omemba nekaterih držav članic, držav in/ali regij upravičenk ne pomeni, da se taki primeri drugje ne dogajajo. Ponazoritveni primeri v tem poročilu niso osnova za oblikovanje zaključkov o zadevnih državah članicah, državah in/ali regijah upravičenkah.

18. Pristop Sodišča ni zasnovan za zbiranje podatkov o pogostosti napak v celotni populaciji. Navedeni podatki o številu napak, odkritih v razdelku večletnega finančnega okvira, v odhodkih, ki jih upravlja generalni direktorat, ali v porabi določene države članice zato niso znak pogostosti napak v transakcijah, financiranih s sredstvi EU, ali v posameznih državah članicah. Pri vzorčenju za različne transakcije Sodišče uporablja različne ponderje glede na vrednost zadevnih odhodkov in intenzivnost revizijskega dela. To ponderiranje ni upoštevano v informacijah o pogostosti, pri katerih se za razvoj podeželja uporablja enak ponder kot za neposredno podporo na področju naravnih virov, odhodke Evropskega socialnega sklada ter regionalna plačila in plačila za kohezijo.

Kako Sodišče ovrednoti in predstavi rezultate preizkušanja transakcij

19. Napaka se lahko nanaša na celotni ali delni znesek v okviru posamezne transakcije. Sodišče ugotovi, ali so napake količinsko opredeljive ali ne, tj. ali je mogoče izmeriti, koliko so napake vplivale na preučeni znesek. Napake, ki so ugotovljene in odpravljene pred pregledi Sodišča in neodvisno od njih, niso vštete v izračun napake in njeno pogostost, saj njihovo odkritje in poprava kažeta, da so kontrolni sistemi uspešno delovali.

20. Merila Sodišča za količinsko opredelitev napak pri javnem naročanju so opisana v dokumentu o neskladnosti s pravili o javnem naročanju z naslovom *Non-compliance with the rules on public procurement – types of irregularities and basis for quantification* ([4]).

21. Količinska opredelitev napak, ki jo opravi Sodišče, se lahko razlikuje od tiste, ki jo pripravijo Komisija ali države članice, ko se odločajo o odzivu na napačno rabo pravil o javnem naročanju.

Ocenjena stopnja napake

22. Ocena Sodišča je najverjetnejša stopnja napake (MLE). Sodišče jo naredi za večino razdelkov večletnega finančnega okvira in za proračunsko porabo kot celoto. Pri najverjetnejši stopnji napake se upoštevajo samo količinsko opredeljive napake, izražena pa je v odstotkih. Primeri napak so količinsko opredeljive kršitve veljavnih predpisov, pravil ter pogojev za naročila in nepovratna sredstva. Sodišče določimo tudi spodnjo mejo napake (LEL) in zgornjo mejo napake (UEL).

23. Kot prag pomembnosti za svoja mnenja uporablja stopnjo v višini 2 %. Upošteva tudi naravo, število in ozadje napak.

Kako Sodišče ocenjuje sisteme in poroča o rezultatih

24. Komisija, druge institucije in organi EU, organi držav članic ter države in regije upravičenke vzpostavijo sisteme, ki jih uporabljajo za obvladovanje tveganj za proračun in nadzorovanje/zagotavljanje pravilnosti transakcij. Te sisteme je dobro preučiti, da se ugotovi, na katerih področjih so potrebne izboljšave.

25. Za vsak razdelek večletnega finančnega okvira, vključno s prihodki, se uporablja več individualnih sistemov. Sodišče vsako leto izbere vzorec sistemov in rezultate predstavi skupaj s priporočili za izboljšave.

Kako Sodišče oblikuje svoja mnenja v izjavi o zanesljivosti

26. Sodišče načrtuje svoje delo tako, da bi pridobilo zadostne, relevantne in zanesljive revizijske dokaze za izrek mnenja o pravilnosti transakcij, povezanih s konsolidiranim zaključnim računom EU. O tem delu Sodišče poroča v poglavjih 4 do 10. Mnenje Sodišča je prikazano v izjavi o zanesljivosti. Opravljeno delo mu omogoča, da oblikuje argumentirano mnenje o tem, ali napake v populaciji presegajo meje pomembnosti ali so znotraj njih.

([4]) http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/Guideline_procurement/Quantification_of_public_procurement_errors.pdf.

27. Kadar Sodišče odkrije pomembno stopnjo napake in določi njen učinek na revizijsko mnenje, mora ugotoviti, ali so napake oziroma manjkajoči revizijski dokazi vseobsegajoči. Pri tem uporablja smernice iz ISSAI 1705 (in uporabo teh smernic razširi na vprašanja zakonitosti in pravilnosti, skladno s svojimi nalogami). Kadar so napake pomembne in vseobsegajoče, Sodišče izreče negativno mnenje.

28. Napaka ali manjkajoči revizijski dokazi štejejo za vseobsegajoče, če po mnenju revizorja niso omejeni na posamezne elemente, računovodske izkaze ali postavke v računovodskih izkazih (tj. če so razširjeni po vseh zaključnih računih ali preizkušenih transakcijah), če pa so tako omejeni, pa za vseobsegajoče štejejo takrat, kadar pomenijo ali bi lahko pomenili precejšen delež računovodskih izkazov ali se nanašajo na razkritja, ki so bistvena za bralčevo razumevanje računovodskih izkazov.

29. Po najboljši oceni Sodišča je v letu 2017 stopnja napake za porabo kot celoto znašala 2,4 %. Te napake Sodišče ni ocenilo kot vseobsegajoče, ker je omejena na specifično vrsto porabe le na nekaterih področjih porabe. Ocenjene stopnje napake, ugotovljene za različne razdelke večletnega finančnega okvira, so različne, kot je opisano v poglavjih 5 do 7 in 10.

Sum goljufije

30. Če ima Sodišče razlog za sum, da je prišlo do goljufije, to sporoči Evropskemu uradu za boj proti goljufijam OLAF, ki je odgovoren za izvedbo vseh iz tega izhajajočih preiskav. Sodišče vsako leto obvesti Evropski urad za boj proti goljufijam o več primerih suma goljufij.

DEL 4 – Povezava med revizijskimi mnenji o zanesljivosti zaključnega računa in o pravilnosti transakcij

31. Sodišče je izdalo:

(a) revizijsko mnenje o konsolidiranem zaključnem računu Evropske unije za končano proračunsko leto ter

(b) revizijska mnenja o pravilnosti prihodkov in plačil, povezanih s tem zaključnim računom.

32. Delo Sodišča in njegova mnenja so v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja in etičnim kodeksom MZRS ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI.

33. Kadar revizorji izrečejo revizijsko mnenje o zanesljivosti zaključnega računa in tudi o pravilnosti transakcij, povezanih s tem zaključnim računom, je v teh standardih določeno, da prilagojeno mnenje o pravilnosti transakcij ne vodi samo po sebi do prilagojenega mnenja o zanesljivosti zaključnega računa. V računovodskih izkazih, ki so podlaga za mnenje Sodišča, je pripoznano, da so kršitve pravil, ki urejajo stroške, knjižene v breme proračuna EU, pomembna zadeva. V skladu s tem se je Sodišče odločilo, da pomembna stopnja napake, ki vpliva na pravilnost, sama po sebi ni razlog za to, da bi bilo tudi njegovo ločeno mnenje o zanesljivosti zaključnega računa prilagojeno.

POGLAVJE 2

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

KAZALO

	Odstavek
Uvod	2.1–2.2
Upravljanje proračuna v letu 2017	2.3–2.12
V primerjavi s proračunom so bile v četrtem letu večletnega finančnega okvira obveznosti visoke, plačila pa so ostala nizka	2.3–2.5
Neporavnane proračunske obveznosti so presegle lanskoletno rekordno vrednost	2.6–2.8
Skupna razlika do zgornje meje za plačila in posebni instrumenti pomembno prispevajo k fleksibilnosti	2.9–2.12
Vprašanja finančnega poslovodenja, ki se nanašajo na proračun za leto 2017	2.13–2.45
Poraba razpoložljivih sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov je za države članice še vedno izziv	2.13–2.19
Države članice so predložile končne zahtevke za strukturne sklade za večletni finančni okvir 2007–2013	2.20–2.22
Pri pomoči državam zunaj EU se vedno bolj uporabljajo alternativni modeli financiranja	2.23–2.27
Sredstva EU za finančne instrumente so se znatno povečala	2.28–2.41
Pri finančnih instrumentih v okviru deljenega upravljanja se pojavljajo problemi	2.29–2.35
Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) je dobil zagon	2.36–2.39
Vzpostavitev Evropskega sklada za trajnostni razvoj	2.40–2.41
Izpostavljenost proračuna EU je še vedno velika	2.42–2.45
Tveganja in izzivi za proračun EU v prihodnosti	2.46–2.51
Možnost prekomernega zaostanka pri neplačanih zahtevkih za plačila	2.47
Financiranje neporavnanih obveznosti iz večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 je problem za naslednji večletni finančni okvir	2.48–2.49
Združeno kraljestvo izstopa iz EU	2.50
Obstajalo bi lahko tveganje, da se bo vrzel v odgovornosti še povečala	2.51
Zaključki in priporočila	2.52–2.62
Zaključki	2.52–2.61
Priporočila	2.62

Priloga 2.1 – Glavne relevantne točke v spremembah proračuna

Priloga 2.2 – Povečanje na področju posebnih instrumentov

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

2.1 V tem poglavju so predstavljeni rezultati pregleda ključnih zadev v zvezi z upravljanjem proračuna in finančnim poslovodenjem, ki ga je opravilo Sodišče. Poglavje opredeljuje tudi nekatera tveganja in izzive za prihodnje proračune, delno pa temelji na stališčih Sodišča, navedenih v več posebnih poročilih in informativnih dokumentih.

2.2 Kot del koristnega razmisleka o prihodnosti EU je Komisija junija 2017 predstavila dokument z naslovom Razmislek o prihodnosti financ EU, v katerem so opisane možnosti financiranja v prihodnosti ([1]). Sodišče je k trenutni razpravi prispevalo z objavo dveh informativnih dokumentov ([2]). Komisija je 2. maja 2018 predstavila predlog za nov *večletni finančni okvir* za obdobje, ki se bo začelo leta 2021 ([3]).

UPRAVLJANJE PRORAČUNA V LETU 2017

V primerjavi s sprejetim proračunom so bile v četrtem letu večletnega finančnega okvira obveznosti visoke, plačila pa so ostala nizka

2.3 V letu 2017 je EU prevzela obveznosti v višini 158,7 milijarde EUR, kar je 99,3 % skupnih odobritev za prevzem obveznosti v višini 159,8 milijarde EUR, ki so bile na voljo v sprejetem proračunu ([4]). Ob upoštevanju posebnih instrumentov so zneski, za katere so bile prevzete obveznosti, presegali zgornjo mejo večletnega finančnega okvira za 3,1 milijarde EUR (glej ***okvir 2.1***).

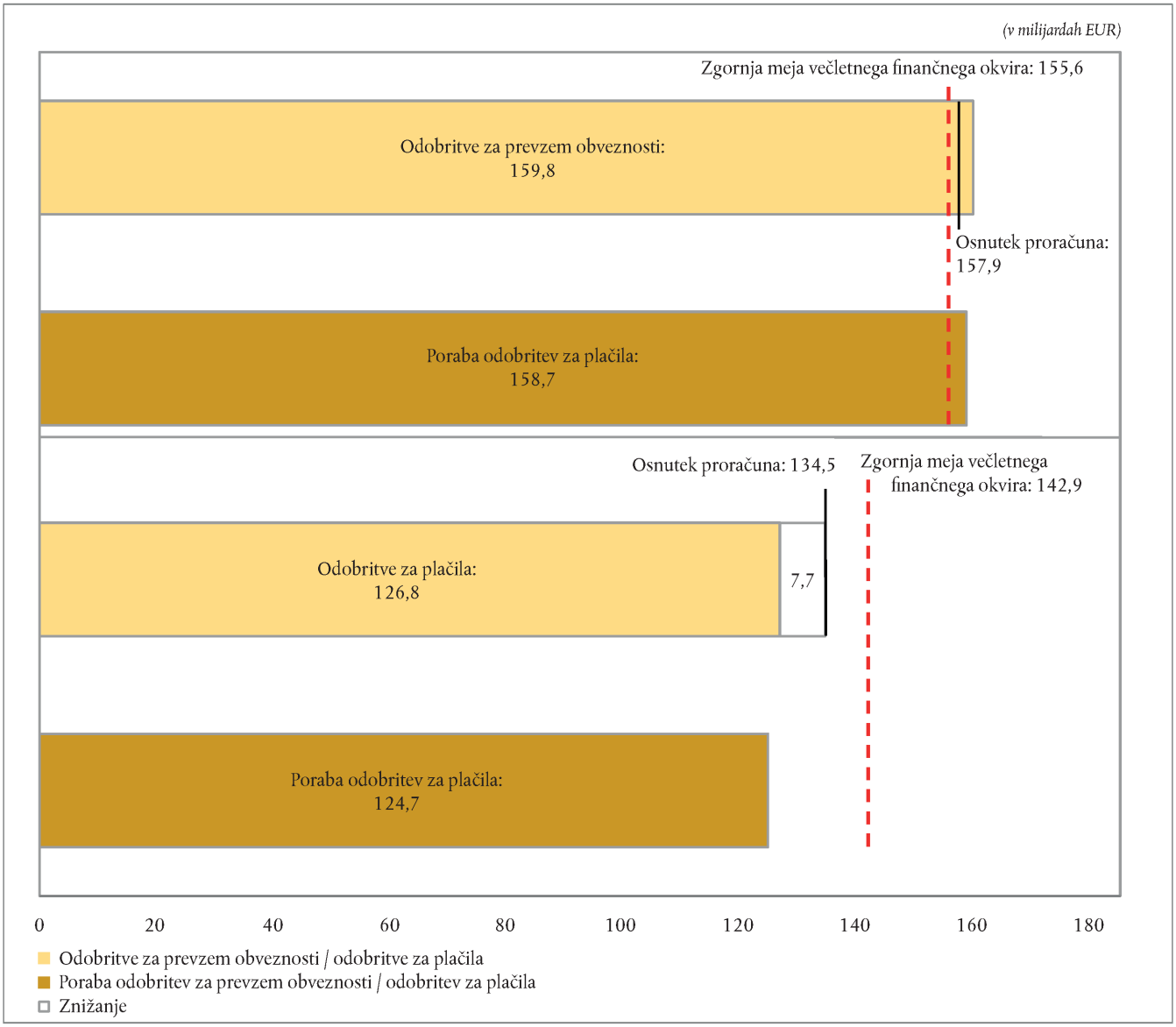
([1]) Ta dokument za razmislek temelji na dokumentu z naslovom *Future financing of the EU, Final report and recommendations of the High Level Group on Own Resources*, objavljenim januarja 2017.

([2]) Informativni dokument z naslovom *Future of EU finances: reforming how the EU budget operates*, februar 2018 (v nadaljevanju: informativni dokument o financah EU v prihodnosti) in informativni dokument z naslovom *The Commission's proposal for the 2021–2027 Multiannual Financial Framework*, julij 2018.

([3]) Ta predlog naj bi bil predstavljen do konca leta 2017 – glej člen 25 uredbe o večletnem finančnem okviru (Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 884)).

([4]) Sodišče izključi *prenose* in *namenske prejemke*, ker niso del sprejetega proračuna in ker zanje veljajo drugačna pravila, ki izkrivijo rezultat. Za dodatne informacije glej del A4–A5 dokumenta z naslovom *Report on the budgetary and financial management of the European Commission – Financial Year 2017*.

Okvir 2.1 – Izvrševanje proračuna v letu 2017

Opomba: Zgornja meja večletnega finančnega okvira je največji letni znesek, ki se lahko uporabi v skladu s trenutno uredbo o večletnem finančnem okviru. Vendar je dovoljeno, da odobritve za prevzem obveznosti in njihova uporaba presežejo zgornjo mejo za vrednost posebnih instrumentov (glej člen 3(2) uredbe o večletnem finančnem okviru).

Vir: konsolidirani zaključni račun Evropske unije za proračunsko leto 2017, Poročila o izvrševanju proračuna in pojasnila – pojasnila 4.1–4.3 in tehnična prilagoditev za leto 2017

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.4 Tako kot v letu 2016 so bila skupna plačila v letu 2017 veliko manjša od pričakovanih. Bila so 18,2 milijarde EUR pod zgornjo mejo, določeno v večletnem finančnem okviru (glej ***okvir 2.1***). V pričakovanju nižjih plačil je *proračunski organ* določil prvotni proračun za leto 2017 v višini 134,5 milijarde EUR oziroma 8,4 milijarde EUR pod zgornjo mejo večletnega finančnega okvira za odobritve plačil v višini 142,9 milijarde EUR ([5]). Zaradi počasnega izvrševanja v prvih osmih mesecih leta je Komisija predlagala spremembo poračuna št. 06/2017, s katero so bile odobritve plačil zmanjšane za 7,7 milijarde EUR (glej ***Prilogo 2.1***). Zato in zaradi posodobitve prihodkovne strani (večinoma globe) so se prispevki držav članic za leto 2017 zmanjšali za 9,8 milijarde EUR, vendar bi to lahko povzročilo ustrezno višje zneske v letih 2018–2020. Bistveno večje potrebe po plačilih proti koncu sedanjega večletnega finančnega okvira bi lahko povzročile pritisk na zgornje meje za odobritve plačil.

2.5 Nizka stopnja plačil je predvsem posledica tega, da so bili zahtevki za plačila, ki so jih države članice predložile za večletne programe *evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladi ESI)* za obdobje 2014–2020, nižji od pričakovanih. Za analizo razlogov, ki so jih navedle Komisija in države članice, glej odstavke 2.15–2.16.

ODGOVORI KOMISIJE

2.4 *Komisija stalno spremlja izvajanje proračuna EU. Komisija po potrebi predlaga proračunskemu organu, naj prilagodi višino odobritev.*

2.5 *Proračunsko izvajanje skladov ESI za programsko obdobje 2014–2020 se je v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 izboljšalo. Plačila, izvršena v letu 2017, so bila 1,5-krat višja od ravni iz leta 2016. Leta 2017 je bilo po zmanjšanju odobritev plačil za 5,9 milijarde EUR s spremembo proračuna 6/2017 doseženo polno izvajanje izglasovanega proračuna. Poleg tega je bilo porabljenih 5,4 milijarde EUR namenskih prejemkov.*

([5]) Brez *prenosov* in namenskih prejemkov. Glej opombo 4.

Neporavnane proračunske obveznosti so presegle lanskoletno rekordno vrednost

2.6 Ker so bile obveznosti prevzete za skoraj celoten znesek, ki je bil na voljo, in ker je bila stopnja plačil nizka (glej odstavka 2.4 in 2.5), so se neporavnane proračunske obveznosti povečale na rekordnih 267,3 milijarde EUR (leta 2016: 238,8 milijarde EUR). To je 72,9 milijarde EUR več od neporavnanih proračunskih obveznosti v letu 2010 (194,4 milijarde EUR), ki je bilo četrto leto prejšnjega večletnega finančnega okvira (glej ***okvir 2.2***). Glede na to, da večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020 podobno obsežen, kot je bil večletni finančni okvir za obdobje 2007–2013, gre za znatno povečanje. Komisija je menila, da sta bili povečanji v letih 2016 in 2017 del običajnega cikla izvajanja skladov ESI ([6]) ([7]).

2.7 Glede na projekcije ([8]) Sodišča bodo neporavnane proračunske obveznosti do konca večletnega finančnega okvira leta 2020 še narasle (glej ***okvir 2.2***).

([6]) Glej odgovor Komisije na odstavek 2.14 letnega poročila Sodišča za leto 2016.

([7]) Glej pojasnilo 2.2 poročila o izvrševanju proračuna v konsolidiranem zaključnem računu EU za proračunsko leto 2017 (zaključni račun EU za leto 2017).

([8]) Na podlagi obstoječih rezultatov konec leta 2017 in večletnega finančnega okvira, vključno s tehnično prilagoditvijo za leto 2017, Sodišče previdno predpostavlja, da bo 98 % odobritev za prevzem obveznosti spremenjenih v obveznosti. Izhajalo je iz najnovejše ocene Komisije glede razveljavitev prevzetih obveznosti in predpostavilo, da bo 99 % odobritev za plačila spremenjenih v plačila, brez plačil, povezanih s posebnimi instrumenti, kot je predpostavila Komisija. Pri tem ni upoštevalo uporabe *skupne razlike do zgornje meje za plačila*. Vendar bi uporaba skupne razlike do zgornje meje za plačila lahko pripomogla k zmanjšanju neporavnanih obveznosti do leta 2020 (glej odstavka 2.9 in 2.10). Namenski prihodki in prenosi niso bili vključeni v projekcije za obdobje 2018–2020, saj na projekcije nimajo veliko vpliva in jih je težko izračunati.

UGOTOVITVE SODIŠČA

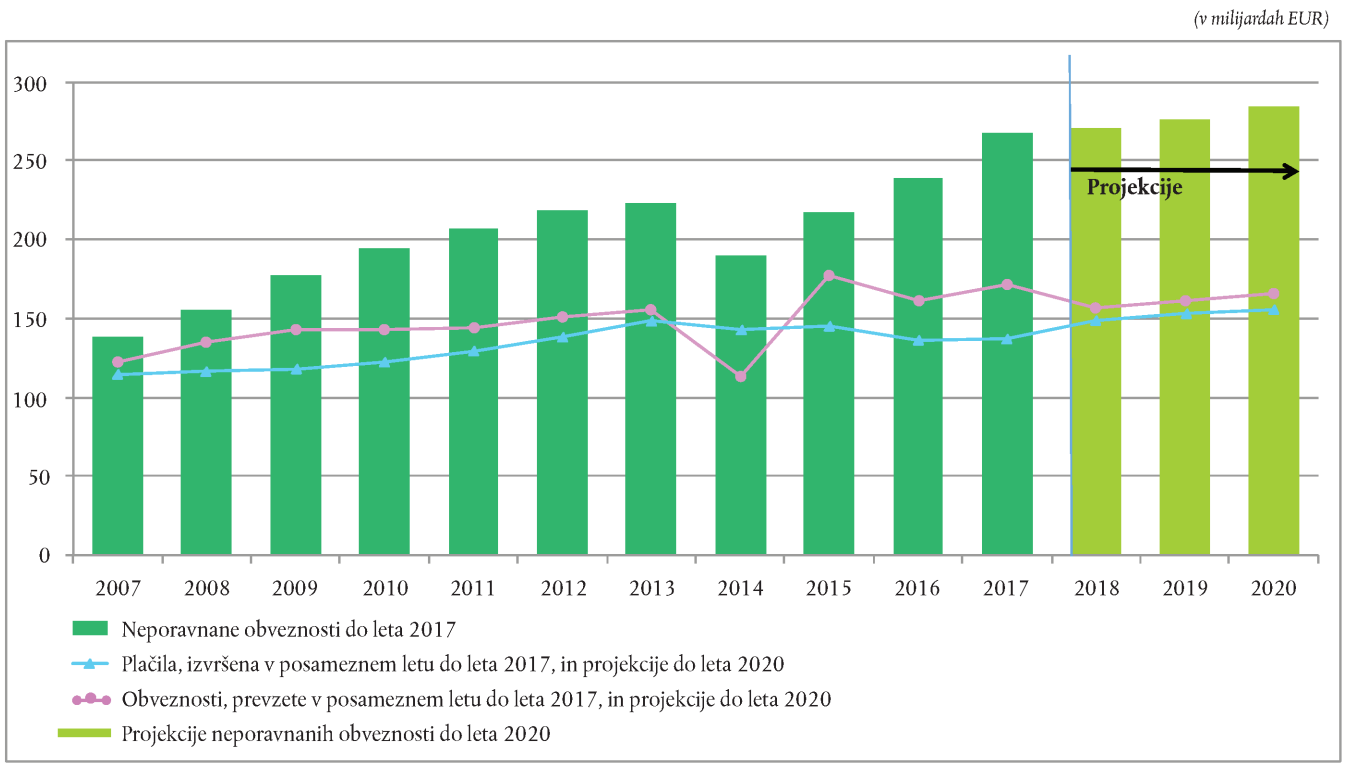
2.8 V obdobju 2018–2020 se bo tveganje, da razpoložljive odobritve plačil ne bodo zadostovale za poravnavo vseh zahtevkov za plačila, bistveno povečalo (glej odstavka 2.12 in 2.47). Natančnejša napoved plačil za prihodnja leta bi pripomogla k obvladovanju tega tveganja.

ODGOVORI KOMISIJE

2.8 *Komisija meni, da bo v skladu z vmesno napovedjo plačil, ki je bila predložena Svetu in Evropskemu parlamentu oktobra 2017, prilagojena zgornja meja za plačila vzdržna do konca večletnega finančnega okvira leta 2020, ob upoštevanju prenosa skupne razlike do zgornje meje za plačila iz leta 2017 do let 2019 in 2020.*

Komisija poudarja, da je natančnost vmesne napovedi deloma odvisna od napovedi, ki jih za programe deljenega upravljanja predložijo države članice. Poleg tega je višina odobritev plačil, ki so dejansko odobrena v katerem koli letnem proračunskem postopku, odvisna od odločitve proračunskih organov.

Okvir 2.2 – Neporavnane obveznosti, obveznosti in plačila, vključno s projekcijami do konca sedanjega večletnega finančnega okvira

Vir: za obdobje 2007–2017: konsolidirani zaključni račun Evropske unije, za projekcije Evropskega računskega sodišča za obdobje 2018–2020: uredba o večletnem finančnem okviru in tehnična prilagoditev za leto 2017

UGOTOVITVE SODIŠČA

Skupna razlika do zgornje meje za plačila in posebni instrumenti pomembno prispevajo k fleksibilnosti

2.9 Po vmesnem pregledu večletnega finančnega okvira ([9]) je proračunski organ spremenil uredbo o večletnem finančnem okviru ([10]), zlasti zato, da bi povečal *skupno razliko do zgornje meje za plačila* ([11]) in spremenil štiri *posebne instrumente* ([12]).

2.10 Najvišja skupna razlika do zgornje meje za plačila, ki je na voljo za uporabo v obdobju 2018–2020, znaša 36,5 milijarde EUR, kar je 5,9 milijarde EUR več kot v prej (glej ***okvir 2.3***). To je precejšen znesek, ki bi lahko pripomogel k zmanjšanju morebitnih prihodnjih zaostankov pri plačilih (glej odstavek 2.47). Vrednost skupne razlike do zgornje meje za plačila znaša toliko, kolikor znaša razlika med izvršenimi plačili in zgornjimi mejami za plačila večletnega finančnega okvira ([13]). Do konca leta 2017 so zneski, zbrani za skupno razliko do zgornje meje za plačila, znašali približno 33,5 milijarde EUR ([14]).

([9]) COM(2016) 603 final – Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu, Vmesni pregled/revizija večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020, Proračun EU, usmerjen v rezultate. Na to sporočilo Komisije se je Sodišče odzvalo z informativnim dokumentom Proračun EU: ali je čas za reformo?, ki je bil objavljen novembra leta 2016.

([10]) Uredba Sveta (EU, Euratom) 2017/1123 z dne 20. junija 2017 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 163, 24.6.2017, str. 1).

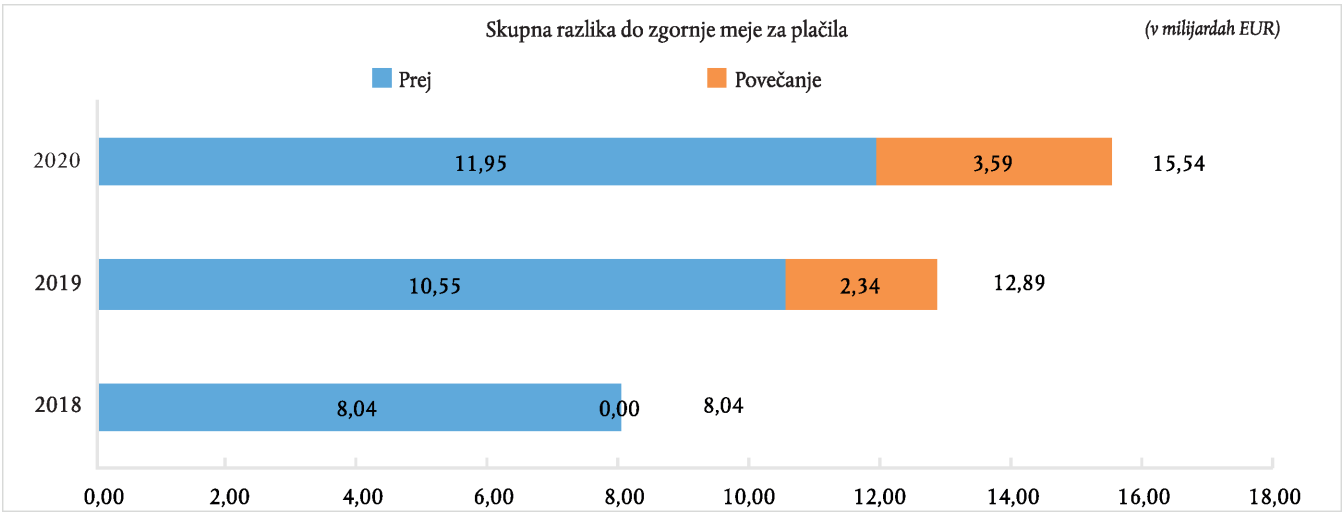
([11]) Skupna razlika do zgornje meje za plačila omogoča prenos neporabljenih odobritev plačil v prihodnja leta.

([12]) Rezerva za nujno pomoč, Solidarnostni sklad Evropske unije, instrument prilagodljivosti in Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji – glej člene 9–12 uredbe o večletnem finančnem okviru. Glej tudi odstavka 2.8–2.10 letnega poročila Sodišča za leto 2016.

([13]) Glej člen 5 uredbe o večletnem finančnem okviru.

([14]) Na podlagi tehničnih prilagoditev finančnega okvira in ocene Sodišča za leto 2017.

Okvir 2.3 – Skupna razlika do zgornje meje za plačila

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi uredbe o večletnem finančnem okviru

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.11 Posebni instrumenti so bili okrepljeni na dva načina. Prvič, zvišani so bili zneski za rezervo za nujno pomoč in instrument prilagodljivosti (glej ***Prilogo 2.2***). Drugič, od leta 2017 je mogoče v instrument prilagodljivosti prenesti zapadle zneske iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji in Solidarnostnega sklada Evropske unije.

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.12 Kljub povečanju fleksibilnosti proračuna zaradi reševanja možnih problemov, obstaja tveganje, da to ne bo zadostovalo. Poleg tega, kot je Sodišče že poročalo, vprašanje, ali bi bilo treba posebne instrumente šteti v okvir zgornjih mej za odobritve plačil ali ne, še ni bilo rešeno ([15]). Ta negotovost še povečuje tveganje zamud pri plačilih (glej odstavek 2.47).

ODGOVORI KOMISIJE

2.12 *Komisija opozarja, da je Svet zavrnil predlog za rešitev vprašanja plačila posebnih instrumentov med vmesno revizijo večletnega finančnega okvira leta 2016/2017.*

Komisija je v svojem predlogu uredbe o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 predlagala rešitev tega problema (glej člen 2(2) uredbe o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, COM(2018) 322 z dne 2. maja 2018).

Komisija poleg tega trdi, da je tveganje zaostanka pri plačilih v tem večletnem finančnem okviru zelo omejeno. Komisija se sklicuje na svoj odgovor v odstavku 2.8.

VPRAŠANJA FINANČNEGA POSLOVODENJA, KI SE NANAŠAJO NA PRORAČUN ZA LETO 2017

Poraba razpoložljivih sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov je za države članice še vedno izziv

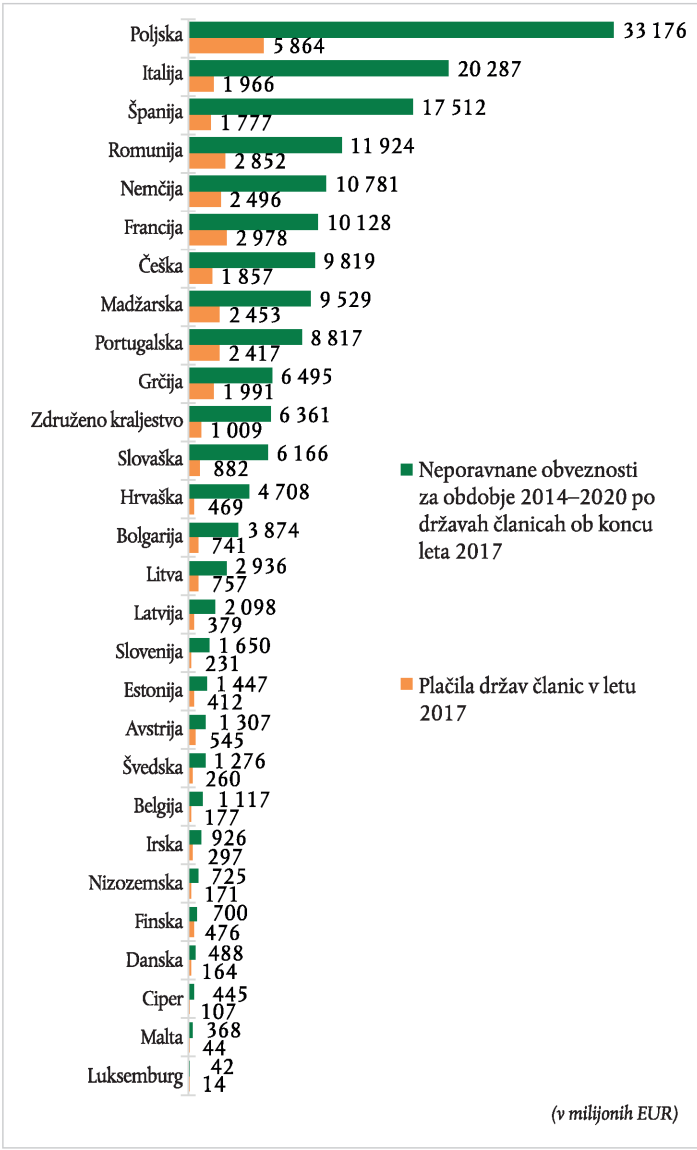
2.13 V nekaterih državah članicah neporavnane obveznosti *evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI)* predstavljajo pomemben delež izdatkov sektorja država. To je prikazano v ***okviru 2.4***, skupaj z zneskom plačil, nakazanih posamezni državi članici v letu 2017, ter njihovimi neporavnanimi obveznostmi ob koncu leta 2017.

2.13 *Raven neporavnanih obveznosti za sklade ESI je na tej stopnji del običajnega cikla izvajanja, ki je bil ugotovljen za te sklade. Zaradi nemotenega letnega profila odobritev za prevzem obveznosti v obdobju 2014–2020, uvedbe pravila n + 3 in počasnega izvajanja je prišlo do bistvenega povečanja neporavnanih obveznosti.*

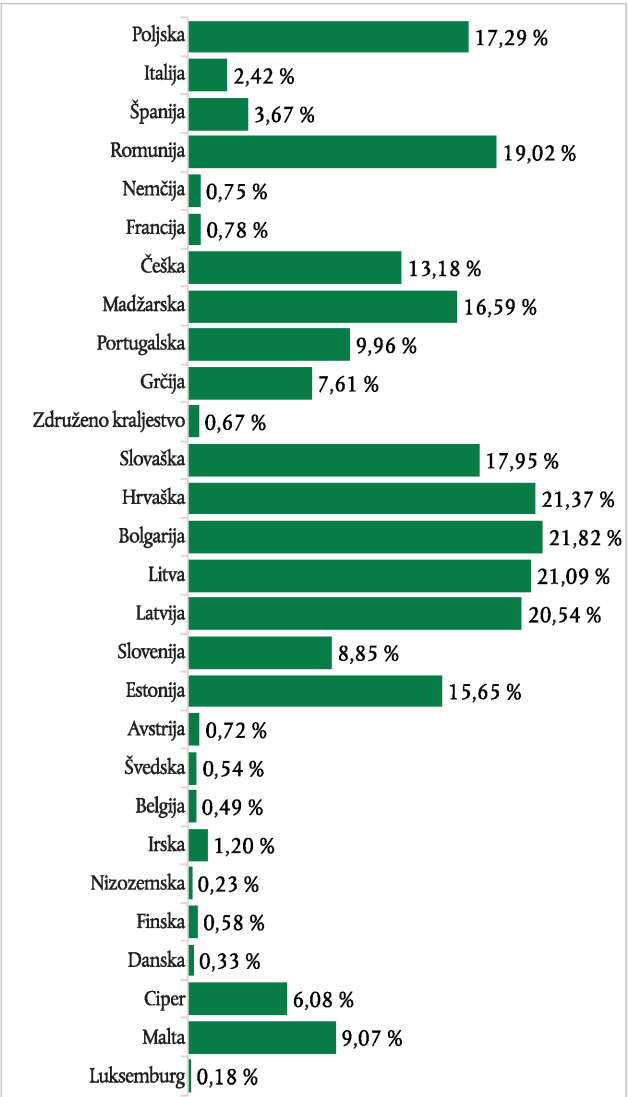
Komisija se sklicuje na svoj odgovor v skladu z odstavkom 2.14 letnega poročila Evropskega računskega sodišča (v nadaljnjem besedilu: ERS) za leto 2016.

([15]) Glej odstavek 2.8 letnega poročila Sodišča za leto 2014 in odstavek 2.8(b) letnega poročila Sodišča za leto 2016.

Okvir 2.4 – Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2017 in plačila v letu 2017 po državah članicah (v milijonih EUR)

Neporavnane obveznosti kot odstotek izdatkov sektorja država v letu 2017

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij Komisije in podatki Eurostata o izdatkih sektorja država za leto 2017 iz aprila 2018

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.14 Črpanje ([16]) je bilo še zlasti počasno. Leta 2017, četrto leto večletnega finančnega okvira, so države članice načrpale povprečno 16,4 % (leta 2010: 22,1 %) zneskov, ki so jim bili dodeljeni. V ***okviru 2.5*** je primerjava črpanja posamezne države članice v letu 2017 ([17]) z njihovim črpanjem leta 2010 ([18]).

ODGOVORI KOMISIJE

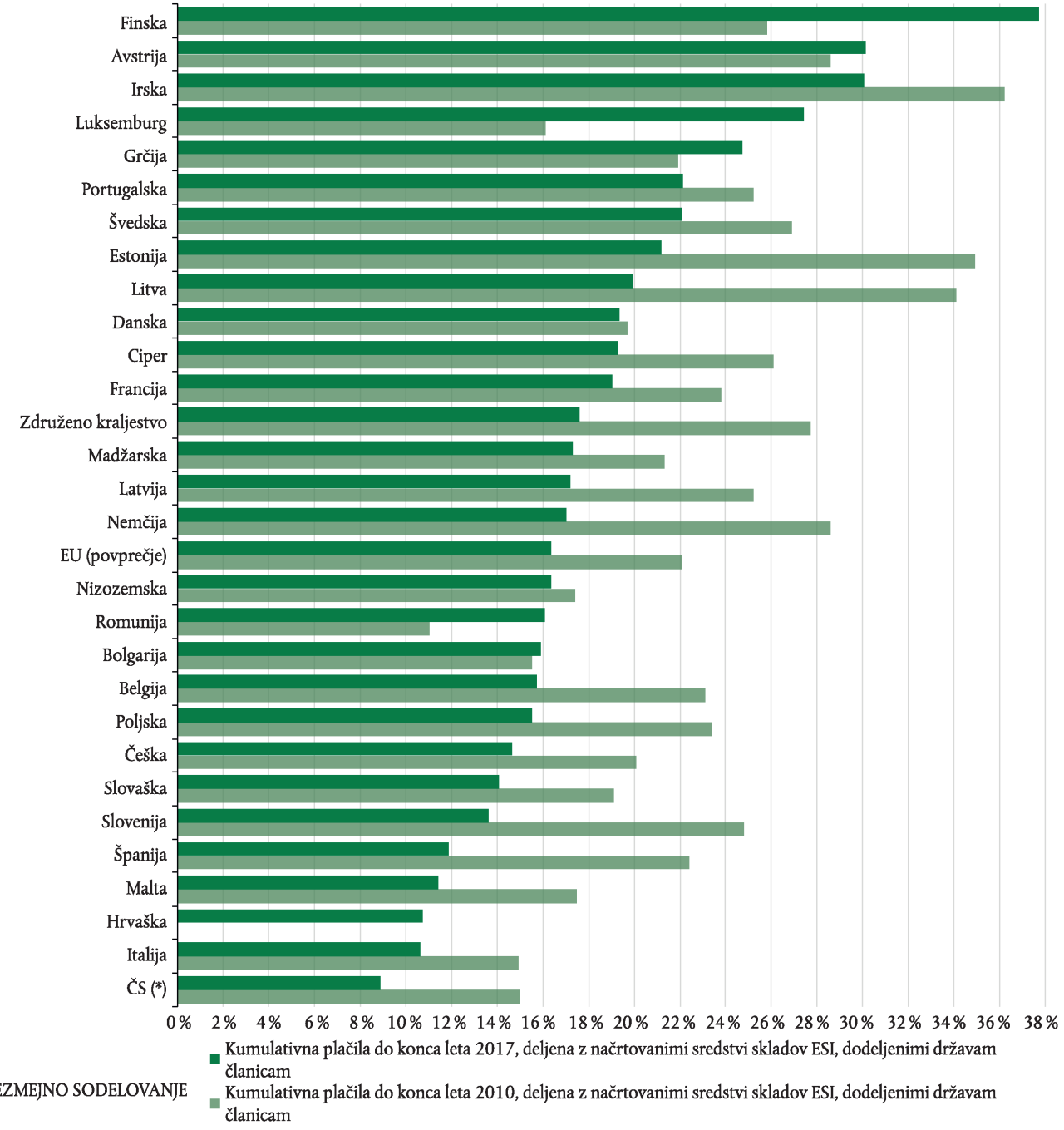
2.14 *Komisija za konec programskega obdobja za obdobje 2014–2020 ne vidi večjega tveganja za črpanje sredstev kot je bilo za obdobje 2007–2013. Komisija meni, da bi se lahko ob upoštevanju pravila n + 3 in trenutnih stopenj izbora ter potrjenih plačil, do konca obdobja dosegla enaka raven črpanja za obdobje 2014–2020 kot za obdobje 2007–2013.*

([16]) *Načrpani znesek* je znesek, ki ga Komisija plača državi članici kot sofinanciranje projektov v okviru operativnih programov skladov ESI. Stopnja črpanja prikazuje izplačane zneske v primerjavi z ustrezno načrtovano porabo sredstev EU.

([17]) Četrto leto sedanjega večletnega finančnega okvira.

([18]) Ustrezno leto prejšnjega večletnega finančnega okvira.

Okvir 2.5 – Stopnje črpanja po državah članicah do konca leta 2017 in do konca leta 2010

(*) ČEZMEJNO SODELOVANJE

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij Komisije

UGOTOVITVE SODIŠČA

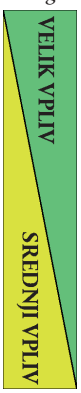
2.15 Komisija je ugotovila, da so bile zamude predvsem posledica kasnejše *zaključitve* prejšnjega večletnega finančnega okvira, poznega sprejetja pravnih aktov in težav pri prilagajanju na bistvene spremembe, uvedene v sedanji večletni finančni okvir, in njihovo izvajanje ([19]).

2.16 Sodišče je opravilo anketo v šestih državah članicah ([20]) z najnižjo stopnjo črpanja sredstev do konca leta 2017. Njihovi odgovori so večinoma potrdili glavne razloge, ki jih je navedla Komisija (glej ***okvir 2.6***).

ODGOVORI KOMISIJE

2.15 *Kar zadeva Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) so bile zamude zaradi poznega sprejetja pravnih aktov hitro odpravljene in plačila za obdobje 2014–2020 so na dobri poti.*

Okvir 2.6 – Rezultati ankete, ki jo je opravilo Sodišče

Razlogi, ki jih je navedla Komisija, katerih vpliv je bil ocenjen kot „srednji“ ali „velik“

— Prišlo je do zamude pri sprejetju nekaterih pravnih aktov in smernic za *operativne programe* v obdobju 2014–2020 in sprejetju samih operativnih programov.

— Trajalo je dlje, kot je bilo pričakovano, preden so bili imenovani pristojni organi.

— Zamude pri črpanju sredstev EU in postopkih zaključevanja za obdobje 2007–2013 so posredno vplivale na proces imenovanj.

— Potrditev imenovanja pristojnih organov, ki ga opravi neodvisni revizijski organ, je trajala dlje, kot je bilo pričakovano.

— Zagotovitev izpolnjevanja predhodnih pogojenosti pri sprejemanju operativnih programov je trajala dlje, kot je bilo pričakovano.

— Nujnost predložitve zahtevkov za plačila Komisiji se je zmanjšala zaradi podaljšanja roka za predložitev zahtevkov za eno leto (*pravilo razveljavitve prevzetih obveznosti* n + 3).

Opomba: V vprašalniku, ki je bil poslan stalnim predstavništvom, je Sodišče prosilo šest držav članic, naj ocenijo, ali je imel posamezen razlog, ki ga je navedla Komisija, velik, srednji ali majhen vpliv na njihove zamude pri črpanju sredstev ali pa vpliva sploh ni imel. V analizi sodišča so bili razlogi opredeljeni tako, da so imeli „velik“ ali „srednji“ vpliv, če so bili v večini odgovorov ocenjeni z „velikim“ ali „srednjim“ vplivom. Večina anketirancev ni nobenega od razlogov ocenila z „majhnim“ vplivom ali „brez“ vpliva.

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

([19]) Komisija je domnevne razloge pojasnila v več dokumentih: v analizi proračunskega izvrševanja evropskih strukturnih in investicijskih skladov v letu 2016, vmesnem pregledu/reviziji večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 in priloženem delovnem dokumentu Komisije COM(2016) 603 final in SWD(2016) 299 final ter v svojih odgovorih na pisna vprašanja komisarjem Oettingerju, Creţuju in Thyssnu o postopku razrešnice za leto 2016.

([20]) Hrvaška, Italija, Malta, Slovaška, Slovenija in Španija.

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.17 V letnem poročilu za leto 2016 je Sodišče že poudarilo, da so države članice morda imele težave najti zadosti visokokakovostnih projektov. Revizijsko delo Sodišča je potrdilo, da morajo države članice iskati kompromis med hitrim črpanjem sredstev in pripravo visokokakovostnih projektov, ki zahteva čas ([21]).

2.18 Sodišče je v povezavi s to temo objavilo dve poročili: eno o ureditvah za zaključitev programov večletnega finančnega okvira za obdobje 2007–2013, drugo pa o uspešnosti Komisije v podpiranju držav članic pri črpanju sredstev ([22]). Med drugim je ugotovilo, da je zaradi poznega sprejetja zakonodajnega okvira prišlo do zamud, ki so posredno povzročile zamude med izvajanjem, in da je prekrivanje obdobij večletnih finančnih okvirov zamude še povečalo. Pravočasno sprejetje pravnih aktov in visoka stopnja stabilnosti pravnega okvira, ki ureja sklade ESI, bosta ključnega pomena za izognitev težavam pri črpanju v naslednjem večletnem finančnem okviru.

2.19 Povečano prekrivanje obdobij večletnih finančnih okvirov ustvarja dodatno breme za uprave držav članic, zaradi česar nastajajo dodatne zamude.

ODGOVORI KOMISIJE

2.18 *Komisija je večkrat poudarila pomen pravočasnega sprejetja pravnih aktov s strani sozakonodajalcev. Komisija je v zvezi s programskim obdobjem 2021–2027 predložila svoje zakonodajne predloge maja in junija 2018, tj. 30 mesecev pred načrtovanim začetkom obdobja upravičenosti programskega obdobja.*

2.19 *Komisija meni, da je prekrivanje obdobij upravičenosti le eden od več dejavnikov, ki prispevajo k določeni zamudi pri izvajanju naslednjih obdobij. Drugi pomembni dejavniki, ki vplivajo na to, so stopnja predhodnega financiranja, pravilo o prenehanju prevzetih obveznosti in uvedba neto finančnih popravkov, če se resne nepravilnosti še vedno pojavljajo v računovodskih izkazih, predloženih Komisiji. Da bi zmanjšala prekrivanje, je Komisija za naslednje programsko obdobje 2021–2027 podala različne predloge (ponovno uvedbo pravila o prenehanju prevzetih obveznosti n + 2, poenostavitev ravni predplačil ter popolno ohranitev sistemov upravljanja in nadzora, da se zagotovi nemoteno izvajanje).*

([21]) Glej Posebno poročilo št. 1/2018 – Skupna pomoč pri podpori projektov v evropskih regijah (JASPERS) – čas za boljše usmerjanje.

([22]) Posebno poročilo št. 36/2016 – Ocena ureditev za zaključevanje programov na področjih kohezije in razvoja podeželja iz obdobja 2007–2013 in Posebno poročilo št. 17/2018 – Ukrepi Komisije in držav članic v zadnjih letih programskega obdobja 2007–2013 so obravnavali slabo črpanje sredstev, vendar so bili premalo osredotočeni na rezultate.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Države članice so predložile končne zahtevke za strukturne sklade za večletni finančni okvir 2007–2013

2.20 Države članice so končne zahtevke za strukturne sklade ([23]) v večletnem finančnem okviru za obdobje 2007–2013 predložile do konca marca 2017 ([24]).

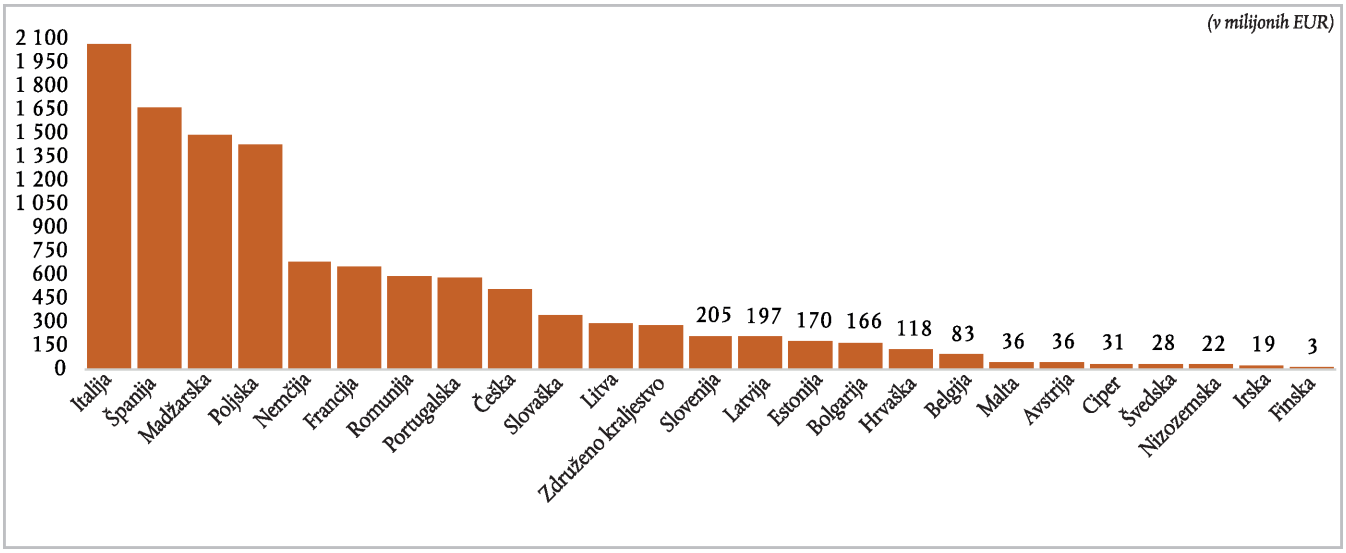
2.21 Ob koncu leta 2017 so neporavnane obveznosti za strukturne sklade znašale 11,7 milijarde EUR ali 3,4 % vseh zneskov, dodeljenih v večletnem finančnem okviru za obdobje 2007–2013 (glej ***okvir 2.7***).

ODGOVORI KOMISIJE

2.21 *Komisija bo leta 2018 zaključila veliko programov, ki bodo močno zmanjšali neporavnane obveznosti.*

Konec maja 2018 je skupni znesek neporavnanih obveznosti za Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) in Kohezijski sklad znašal 8,1 milijarde EUR, za Evropski socialni sklad (ESS) pa 1,9 milijarde EUR. Komisija pričakuje, da bo lahko zaprla večino neporavnanih obveznosti v letih 2018 in 2019, kot je navedeno v letnih poročilih o dejavnostih GD REGIO in GD EMPL.

Okvir 2.7 – Neporavnane obveznosti strukturnih skladov v večletnem finančnem okviru za obdobje 2007–2013 ob koncu leta 2017

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij Komisije

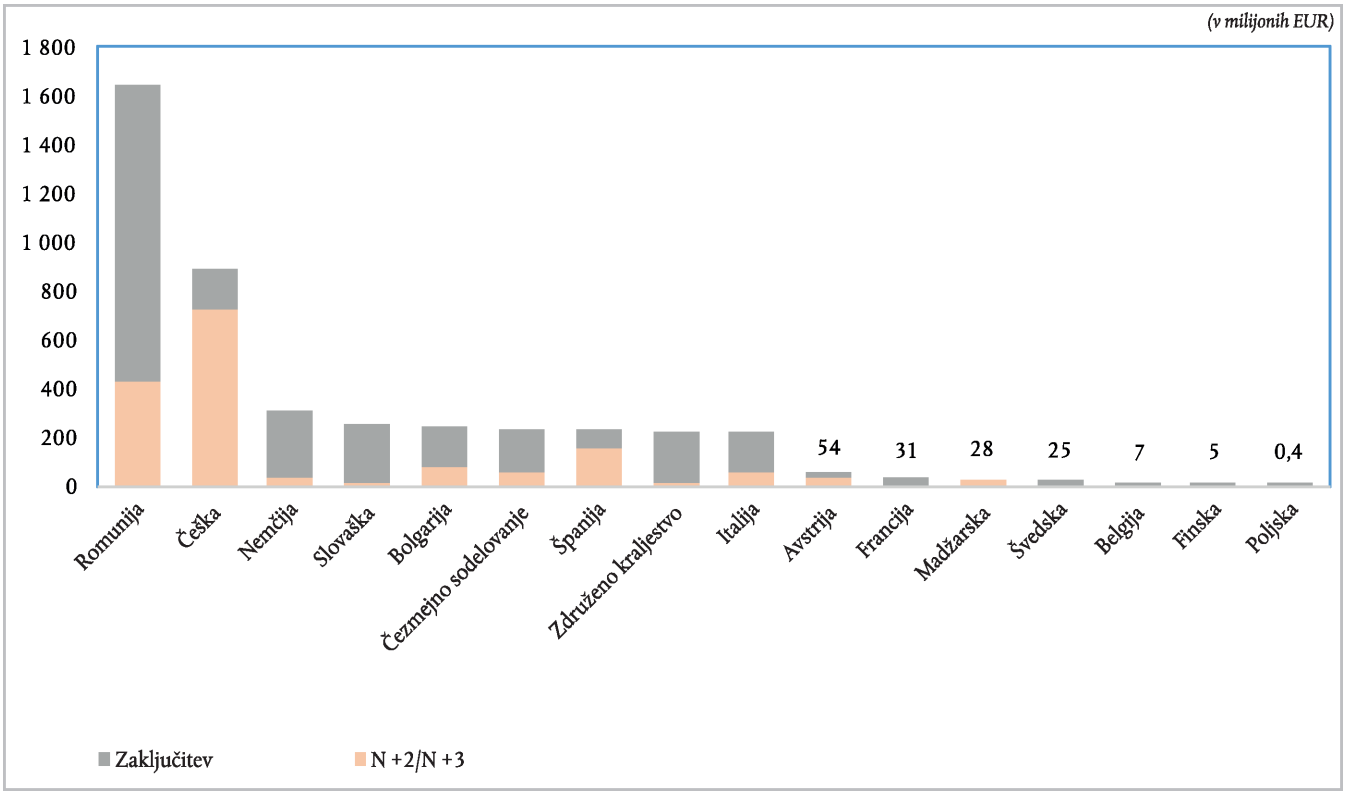
([23]) Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad in Kohezijski sklad.

([24]) Razen Hrvaške, za katero je veljal podaljšan rok 31. marca 2018.

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.22 *Razveljavitve prevzetih obveznosti* iz strukturnih skladov so znašale 4,4 milijarde EUR (1,3 %) skupnega dodeljenega zneska iz večletnega finančnega okvira za obdobje 2007–2013) (glej ***okvir 2.8***). Predstavljajo zelo majhen delež vseh obveznosti ([25]).

Okvir 2.8 – Zneski iz strukturnih skladov, ki so bili razveljavljeni med letoma 2011 in 2017, po državah članicah

Opomba: Posamezni podatki kažejo skupni znesek ob zaključku in za N + 2/N + 3.
Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij Komisije

([25]) Glej odstavek 2.13 letnega poročila Sodišča za leto 2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Pri pomoči državam zunaj EU se vedno bolj uporabljajo alternativni modeli financiranja

2.23 Skrbniški skladi EU in instrument za begunce v Turčiji se razlikujejo standardnih mehanizmov Komisije za zagotavljanje pomoči. Uporabljajo več virov financiranja in različne distribucijske kanale, kar še povečuje njihovo zapletenost. Skrbniški skladi EU se upravljajo zunaj proračuna EU, instrument za begunce v Turčiji pa v njegovem okviru. V nadaljevanju je predstavljen pregled teh mehanizmov. Drug nov mehanizem za zagotavljanje pomoči državam zunaj EU je Evropski sklad za trajnostni razvoj (glej odstavka 2.40 in 2.41).

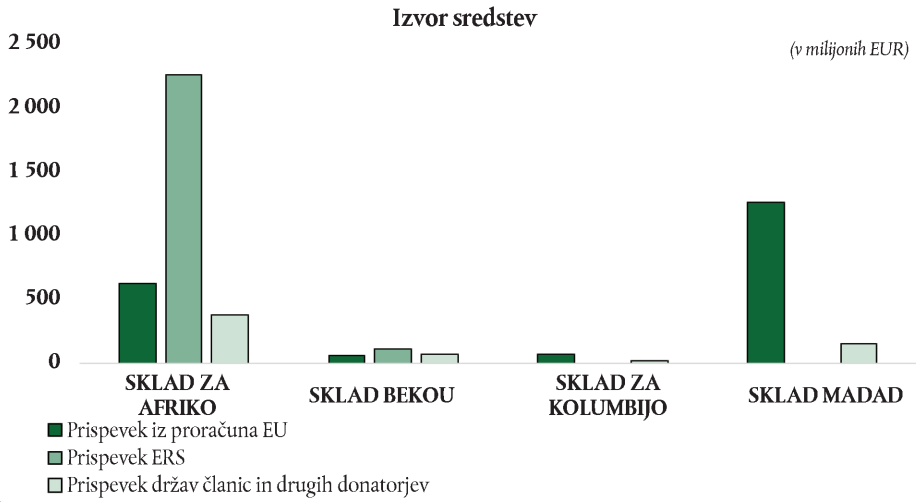
2.24 Skrbniški skladi EU so ločene pravne ureditve s posebno finančno strukturo, v okviru katerih več donatorjev družno financira ukrepe, ki temeljijo na skupaj dogovorjenih ciljih. Komisija je doslej ustanovila štiri skrbniške sklade EU: sklad Bêkou, sklad Madad, sklad za Afriko in sklad za Kolumbijo (glej ***okvir 2.9***) ([26]).

2.23 *Komisija meni, da skrbniški skladi EU sami po sebi ne povečujejo kompleksnosti, saj so bili ustvarjeni za združevanje sredstev EU iz različnih virov in prispevkov donatorjev v en sam mehanizem, s čimer se zmanjšuje zapletenost večkratnih posredovanj.*

Instrument je mehanizem za usklajevanje, ki olajšuje in ne otežuje. Ni nov instrument. Instrument omogoča hitro, učinkovito in uspešno mobilizacijo pomoči EU beguncem v Turčiji ter zagotavlja optimalno uporabo sredstev EU in držav članic EU kot celovite in usklajene humanitarne in razvojne pomoči.

([26]) Cela imena teh skrbniških skladov so: Skrbniški sklad EU za Srednjeafriško republiko, Regionalni skrbniški sklad EU za odziv na krizo v Siriji, Nujni skrbniški sklad EU za stabilnost in odpravljanje temeljnih vzrokov za nedovoljene migracije in razseljevanje v Afriki, Skrbniški sklad EU za Kolumbijo.

Okvir 2.9 – Ključne informacije o skrbniških skladih

Cilji	Komisija upravlja skrbniške sklade EU za ukrepanje v izrednih razmerah ali po njih in tematsko ukrepanje v okviru dejavnosti zunanjega ukrepanja.
Določbe finančne uredbe	Skrbniški skladi EU: — se izvajajo v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja; — zagotavljajo dodano vrednost posredovanjem EU, če jih je lažje uresničiti na ravni Unije kot na nacionalni ravni; — zagotavljajo jasno politično prepoznavnost EU in prednosti pri upravljanju ter boljšo kontrolo EU nad tveganji in plačili prispevkov Unije in drugih donatorjev; — se naj ne bi ustanavljali, če le podvajajo obstoječe načine financiranja ali podobne instrumente brez zagotavljanja dodatnosti.
Upravljanje	Vsak skrbniški sklad EU ima upravni odbor, ki odloča o splošni strategiji. Sestavljajo ga vsi donatorji, predseduje pa mu Komisija. Vsak skrbniški sklad ima operativni odbor, ki mu prav tako predseduje Komisija, vendar so njegovi člani le donatorji, ki prispevajo več kot 3 milijone EUR.
Odgovornost – Revizija	Skrbniške sklade EU neposredno izvršujejo upravitelji skrbniških skladov, ki jih imenuje Komisija. V izrednih razmerah ali po njih je skrbniške sklade EU mogoče izvajati tudi posredno s prenosom ustreznih nalog na druge subjekte, kot so države, ki niso članice EU, in njihovi imenovani organi ali mednarodne organizacije. Evropsko računsko sodišče je v celoti pooblaščeno za revidiranje vseh skrbniških skladov EU.
Skupne zaveze za donacije	V skrbniških skladih EU so združena sredstva iz proračuna EU, Evropskega razvojnega sklada (ERS) in/ali drugih donatorjev. Do konca leta 2017 so skupne zaveze za donacije za vse skrbniške sklade EU znašale 5,1 milijarde EUR. 4,5 milijarde EUR (87,7 % skupnega zneska) je prispevala EU (2,0 milijarde EUR iz proračuna EU in 2,4 milijarde EUR iz ERS). Države članice in drugi donatorji so prispevali 0,6 milijarde EUR.
Zaveze za donacije po skrbniških skladih	

Opomba: razlike v vsotah zavez za donacije so posledica zaokroževanja.
Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij Komisije, člen 187 finančne uredbe in ustanovni sporazumi skrbniških skladov

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.25 Sodišče je preučilo vzpostavitev in upravljanje prvega skrbniškega sklada EU, ki ga upravlja Komisija – sklada Bêkou ([27]). Med drugim je ugotovilo, da je sklad sicer zbral pomoč, a je privabil le malo dodatnih donatorjev.

2.26 Finančna uredba določa stroge zahteve za utemeljitev ustanovitve skrbniških skladov, kot so dodana vrednost EU, boljše upravljanje, boljše obvladovanje tveganj, boljši nadzor nad izplačili in *dodatnost* (glej ***okvir 2.9***). Sodišče je v letnem poročilu za leto 2016 opozorilo, da ureditve financiranja ne bi smele biti bolj zapletena, kot je potrebno za doseganje ciljev politike EU in zagotavljanje odgovornosti, preglednosti in možnost revidiranja ([28]).

2.27 Instrument za begunce v Turčiji je bil vzpostavljen januarja 2016 za pomoč Turčiji pri obvladovanju množičnega pritoka beguncev (glej ***okvir 2.10***).

ODGOVORI KOMISIJE

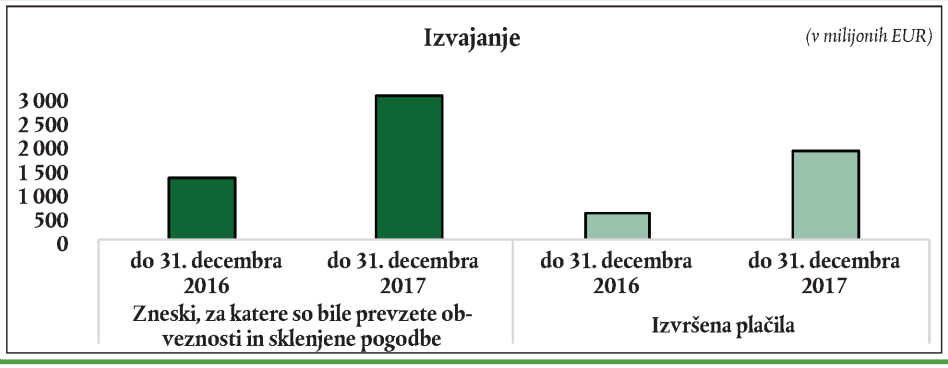
2.25 *Skrbniški sklad Bekou deluje v Srednjeafriški republiki, ki je imela v preteklosti težave pri privabljanju donatorjev. Vendar je skrbniški sklad Bekou uspel znatno okrepiti pomoč donatorjev, kot so Italija, Nizozemska in Nemčija, ki predhodno niso znatno donirale v Srednjeafriški republiki.*

2.26 *Z belo knjigo o prihodnosti Evrope do leta 2025 se je začel proces splošne razprave in razmisleka pred pripravami na naslednji večletni finančni okvir. V zvezi s tem je Komisija junija 2017 sprejela razmislek o prihodnosti financ EU, ki je podlaga za predlog Komisije o novi finančni strukturi EU za naslednji večletni finančni okvir. Komisija predlaga bolj usklajen, osredotočen in pregleden proračun, prek katerega bi se razdrobljeni viri financiranja združili v nove integrirane programe in poenostavili uporabo finančnih instrumentov.*

([27]) Posebno poročilo št. 11/2017 – Skrbniški sklad EU Bêkou za Srednjeafriško republiko: kljub nekaterim pomanjkljivostim obetajoč začetek.

([28]) Glej priporočilo 4 v poglavju 2 letnega poročila Sodišča za leto 2016.

Okvir 2.10 – Ključne informacije o instrumentu za begunce v Turčiji

Cilj	Pomagati Turčiji pri izpolnjevanju najnujnejših humanitarnih in razvojnih potreb v zvezi z begunci.
Upravljanje	Instrument upravlja usmerjevalni odbor, ki zagotavlja strateške smernice za splošne prednostne naloge, vrste ukrepov in instrumentov, ki naj bi se uporabili, ter njihovo usklajevanje. Odbor je odgovoren tudi za spremljanje in ocenjevanje izvajanja zavez, dogovorjenih med EU in Turčijo. Predseduje mu Komisija, zajema pa predstavnike iz držav članic EU. Turčija sodeluje na sejah v svetovalni vlogi.
Odgovornost – Revizija	Komisija je ohranila splošno odgovornost za izvajanje ukrepov, ki se financirajo iz instrumenta. Evropsko računsko sodišče je v celoti pooblaščeno za revidiranje instrumenta.
Financiranje	Za obdobje 2016–2017 so bila odobrena finančna sredstva v višini 3 milijarde EUR (1 milijarda EUR iz proračuna EU in 2 milijardi EUR od držav članic glede na njihov relativni delež BND). Države članice so izpolnile svoje obveznosti iz sporazuma, razen za 0,4 milijarde EUR, ki jih je treba vložiti v letu 2018, in 0,08 milijarde EUR, ki jih je treba vložiti v letu 2019, v skladu z dogovorjenim razporedom plačil.
Izvajanje	
V prihodnosti	Rok za končna plačila v okviru instrumenta je bil podaljšan s konca leta 2019 na leto 2021. Komisija je marca 2018 predlagala, da v primeru izpolnitve pogojev, določenih v letu 2016, EU in države članice zberejo dodatna sredstva v višini 3 milijarde EUR za obdobje 2018–2019.

Vir:

(a) Sklep Komisije z dne 24. novembra 2015 o usklajevanju ukrepov Unije in držav članic z mehanizmom usklajevanja – instrumentom za pomoč beguncem v Turčiji

(b) Sklep Komisije z dne 10. februarja 2016 o instrumentu za begunce v Turčiji in spremembi Sklepa Komisije C(2015) 9500 z dne 24. novembra 2015

(c) Drugo letno poročilo o instrumentu za pomoč beguncem v Turčiji (COM(2018) 91 final z dne 14. marca 2018)

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 2.10 *Komisija poudarja, da so države članice izpolnile vse svoje obveznosti. Prispevke držav članic je treba kot zunanje namenske prejemke plačati do leta 2019 v skladu z dogovorjenimi razporedi plačil. Do zdaj se plačila, ki so jih države članice vplačale v instrument, in izplačila, ki so bila financirana z njihovimi prispevki iz instrumenta, zadostno ujemajo.*

Sredstva EU za finančne instrumente so se znatno povečala

2.28 Proračunska podpora EU za različne finančne instrumente se je znatno povečala (glej ***okvir 2.11***).

Okvir 2.11 – Podpora iz proračuna EU za finančne instrumente

(v milijardah EUR)

	Večletni finančni okvir za obdobje 2007–2013	**Večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020**
V okviru *deljenega upravljanja*		
Finančni instrumenti, za katere se uporablja deljeno upravljanje	11,3	20,0
V okviru *neposrednega/posrednega upravljanja* in proračunskih jamstev		
Finančni instrumenti, za katere se uporablja posredno upravljanje	3,0 ([1])	5,9 ([2])
Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) – jamstvo	0	26,0
Evropski sklad za trajnostni razvoj – jamstvo	0	1,5
Skupaj	**14,3**	**53,4**

Na dan 31. decembra 2017.

([1]) Ta podatek ne vključuje 1,2 milijarde EUR iz instrumentov kombiniranja.
([2]) Na podlagi sedanjih finančnih sredstev – COM(2018)600.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi poročil Komisije in ustreznih uredb

UGOTOVITVE SODIŠČA

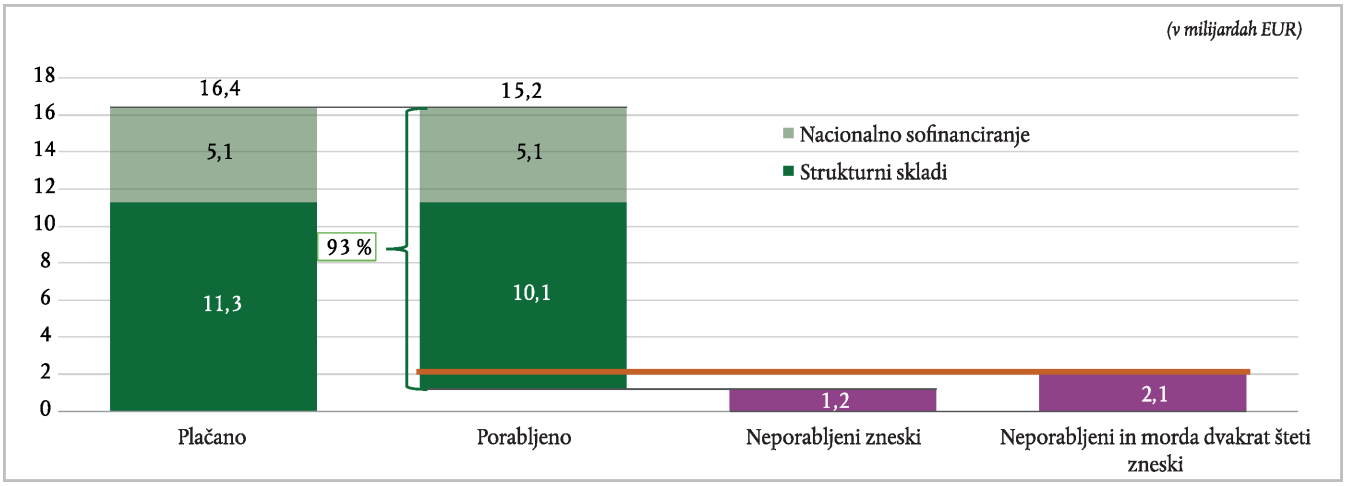
Pri finančnih instrumentih v okviru deljenega upravljanja se pojavljajo izzivi

Ob zaključitvi obdobja 2007–2013 so se pokazale netočnosti in dvojno štetje

2.29 V letu 2017 je potekalo zaključevanje finančnih instrumentov z deljenim upravljanjem v večletnem finančnem okviru za obdobje 2007–2013 kot del zaključevanja ustreznih operativnih programov.

2.30 Po podatkih Komisije ([29]) je bilo tem instrumentom dodeljenih 11,3 milijarde EUR iz strukturnih skladov. Dodatnih 5,1 milijarde EUR je izviralo iz nacionalnega sofinanciranja (glej ***okvir 2.12***).

Okvir 2.12 – Zneski finančnih instrumentov z deljenim upravljanjem, ki so bili izplačani državam članicam in ki so jih te porabile do 31. marca 2017

Vir: poročilo z naslovom *Summary of data on the progress made in financing and implementing financial engineering instruments reported by the managing authorities in accordance with Article 67(2)(j) of Council Regulation (EC) No 1083/2006*, programsko obdobje 2007–2013, stanje na dan 31. marca 2017 (ob zaključitvi)

([29]) *Summary of data on the progress made in financing and implementing financial engineering instruments reported by the managing authorities in accordance with Article 67(2)(j) of Council Regulation (EC) No 1083/2006*, programsko obdobje 2007–2013, stanje na dan 31. marca 2017 (ob zaključitvi).

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.31 Na podlagi podatkov, ki so jih Komisiji zagotovile države članice, je bilo 93 % skupnega zneska, dodeljenega finančnim instrumentom z deljenim upravljanjem (15,2 milijarde EUR), izplačanih *končnim prejemnikom*. Vendar Komisija ocenjuje, da je dejanska stopnja izplačil končnim prejemnikom morda do sedem odstotnih točk nižja zaradi možne nepravilne vključitve vračil posojil, ki so bila ponovno uporabljena ([30]), ter obresti od vodenja zakladništva ali čezmernih rezervacij. Ti previsoko prijavljeni zneski znašajo 0,9 milijarde EUR. Za te zneske in za 1,2 milijarde EU, ki ostajajo v posameznih skladih, veljajo pravila postopkov zaključevanja operativnih programov, in jih bo morda po odbitku stroškov in provizij za upravljanje treba vrniti v proračun EU. Poleg tega med 981 specifičnimi skladi še vedno obstaja 45 skladov, ki ob zaključku bodisi še niso opravili nobene naložbe ali pa o njih niso poročali. Zato povzetek podatkov (dokument z naslovom *Summary of data*) ne zagotavlja popolne in točne slike ([31]).

2.32 Sredstva, ki so v finančnih instrumentih z deljenim upravljanjem za obdobje 2007–2013 na voljo po uporabi ([32]), pripadajo državam članicam (po ocenah organov upravljanja znaša ta znesek 8,5 milijarde EUR in se nanaša na strukturne sklade). Države članice jih morajo uporabljati za iste namene, kot je bilo prvotno predvideno.

2.33 Sodišče je o izvajanju finančnih instrumentov z deljenim upravljanjem za obdobje 2007–2013 objavilo posebno poročilo ([33]). V poročilu je med drugim ugotovilo, da so imeli skladi v državah članicah težave z izplačilom dotiranega kapitala, da so privabili le omejen obseg zasebnega kapitala ter da so imeli zamude pri poročanju. Sodišče je priporočilo, naj Komisija sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev, da bodo države članice ohranjale obnovljivo naravo sredstev (tj. še naprej omogočale uporabo istih sredstev v več ciklih).

ODGOVORI KOMISIJE

2.31 *Komisija poudarja, da njen „povzetek podatkov“ odraža informacije, ki so jih poslale države članice, in da provizije za upravljanje in stroški, ki jih sporočijo države članice, znašajo 889 milijonov EUR.*

Postopki zaključevanja operativnih programov še potekajo, Komisija pa bo po potrebi sprejela popravne ukrepe. Odločitve o zneskih, ki se vrnejo v proračun EU, se sprejemajo na ravni operativnih programov in ne na ravni posebnih finančnih instrumentov, ki predstavljajo samo eno obliko podpore v operativnem programu.

2.33 *Komisija poudarja, da je od konca marca 2017 raven plačil končnim prejemnikom znašala 93 %, k čemur je treba prišteti odhodke v višini 6,7 % za stroške upravljanja in provizije za upravljanje.*

Poleg tega je Komisija v Posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 19/2016 navedla, da se cilj privabljanja zasebnega kapitala ne bi smel preveč poudarjati, zlasti v sektorjih, ki so izpostavljeni velikim tržnim pomanjkljivostim, in da morajo organi upravljanja Komisiji zagotoviti in predložiti ustrezne ukrepe za izpolnjevanje pravnih zahtev v zvezi s preostalimi viri.

([30]) Te zneske lahko države članice še zmeraj uporabijo. Glej člen 78(7) Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006.

([31]) Glej odstavek 6.25 letnega poročila Sodišča za leto 2016.

([32]) Od izplačanih in odplačanih posojil, izvedenih naložb ali zneskov, ki ostanejo, ko so bila izplačana vsa jamstva.

([33]) Posebno poročilo št. 19/2016 – Izvrševanje proračuna EU s finančnimi instrumenti – izkušnje, pridobljene v programskem obdobju 2007–2013.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Izplačila iz finančnih instrumentov z deljenim upravljanjem končnim prejemnikom v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 so bila nizka

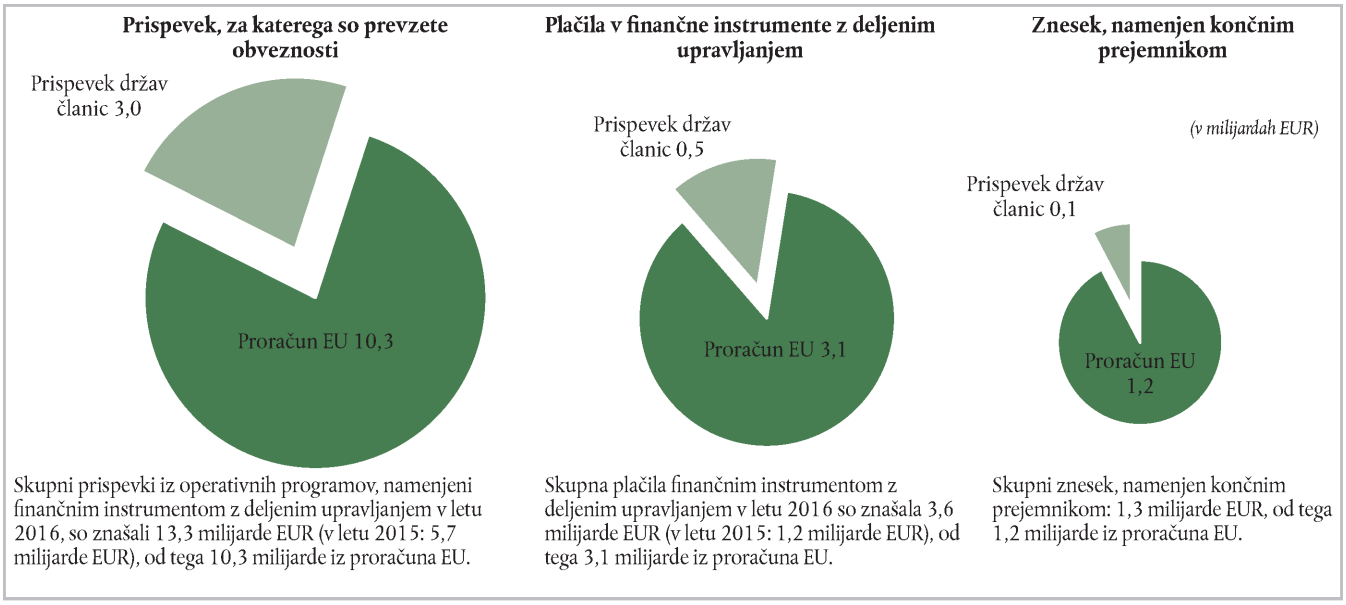
2.34 30 % skupnih sredstev, za katere so skladi ESI prevzeli obveznosti v okviru operativnih programov večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020, je bilo vplačanih v finančne instrumente z deljenim upravljanjem. Od tega zneska je bilo 38 % (1,2 milijarde EUR) namenjenih končnim prejemnikom iz finančnih instrumentov z deljenim upravljanjem. Do začetka leta 2017, po treh letih sedanjega večletnega finančnega okvira, je bilo manj kot 10 % skupnih finančnih sredstev, ki so na voljo v okviru finančnih instrumentov z deljenim upravljanjem, izplačanih prejemnikom za financiranje produktivnih naložb in dejavnosti (glej ***okvir 2.13***).

ODGOVORI KOMISIJE

2.34 *Komisija meni, da bi bila primernejša primerjava zneskov, ki so bili izplačani finančnim instrumentom ter zneskov, ki so bili izplačani končnim prejemnikom.*

Na dan 31. decembra 2016 je bilo končnim prejemnikom dejansko izplačanih 32 % zneskov, ki so bili izplačani finančnim instrumentom.

Okvir 2.13 – Status finančnih instrumentov z deljenim upravljanjem v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 decembra 2016

Vir: Evropska komisija, *Financial Instruments under the European Structural and Investment Funds, situation as at 31 December 2016*, december 2017

2.35 Sedanji večletni finančni okvir zahteva celovitejše poročanje držav članic. Kljub temu je zadnje razpoložljivo poročilo o finančnih instrumentih z deljenim upravljanjem v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 poročilo s konca leta 2016, ki je bilo objavljeno decembra 2017. To je sicer v skladu z obstoječimi zahtevami, vendar je razdobje med koncem obdobja poročanja in objavo ustreznega poročila še vedno dolgo.

2.35 *Časovni okvir poročanja med organi upravljanja in poročanjem Komisije odraža okvir deljenega upravljanja.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) je dobil zagon

2.36 Proračunski organ je povečal jamstvo sklada EFSI s 16 milijard EUR na 26 milijard EUR ([34]), ciljni obseg naložb pa s 315 milijard EUR na 500 milijard EUR. Jamstveni sklad EFSI se je zaradi prerazporeditev in vrnjenih sredstev povečal za 1,1 milijarde EUR, z 8,0 milijarde EUR na 9,1 milijarde EUR ([35]). Zaradi tega povečanja se je stopnja oblikovanja rezervacij zelo znižala, in sicer s 50 % na 35 %.

2.37 Ob koncu leta 2017 je jamstveni sklad EFSI vseboval sredstva v višini 3,5 milijarde EUR (2016: 1,0 milijarde EUR). Poleg tega so bile v proračunu EU prevzete obveznosti še za 2,6 milijarde EUR, ki pa še niso bile plačane ([36]). Preostalih 3,0 milijarde EUR bo vplačanih postopoma do leta 2022 ([37]). Do konca leta 2017 iz jamstvenega sklada EFSI ni bilo izvršeno nobeno plačilo.

2.38 Do konca leta 2017 je Skupina EIB podpisala pogodbe v skupni vrednosti 36,7 milijarde EUR (leta 2016: 21,3 milijarde EUR) ([38]). ***Okvir 2.14*** prikazuje porazdelitev tega zneska po državah članicah.

([34]) Uredba (EU) 2017/2396 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2017 o spremembi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) 2015/1017 v zvezi s podaljšanjem obstoja Evropskega sklada za strateške naložbe ter uvedbo tehničnih izboljšav za ta sklad in Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe (UL L 345, 27.12.2017, str. 34).

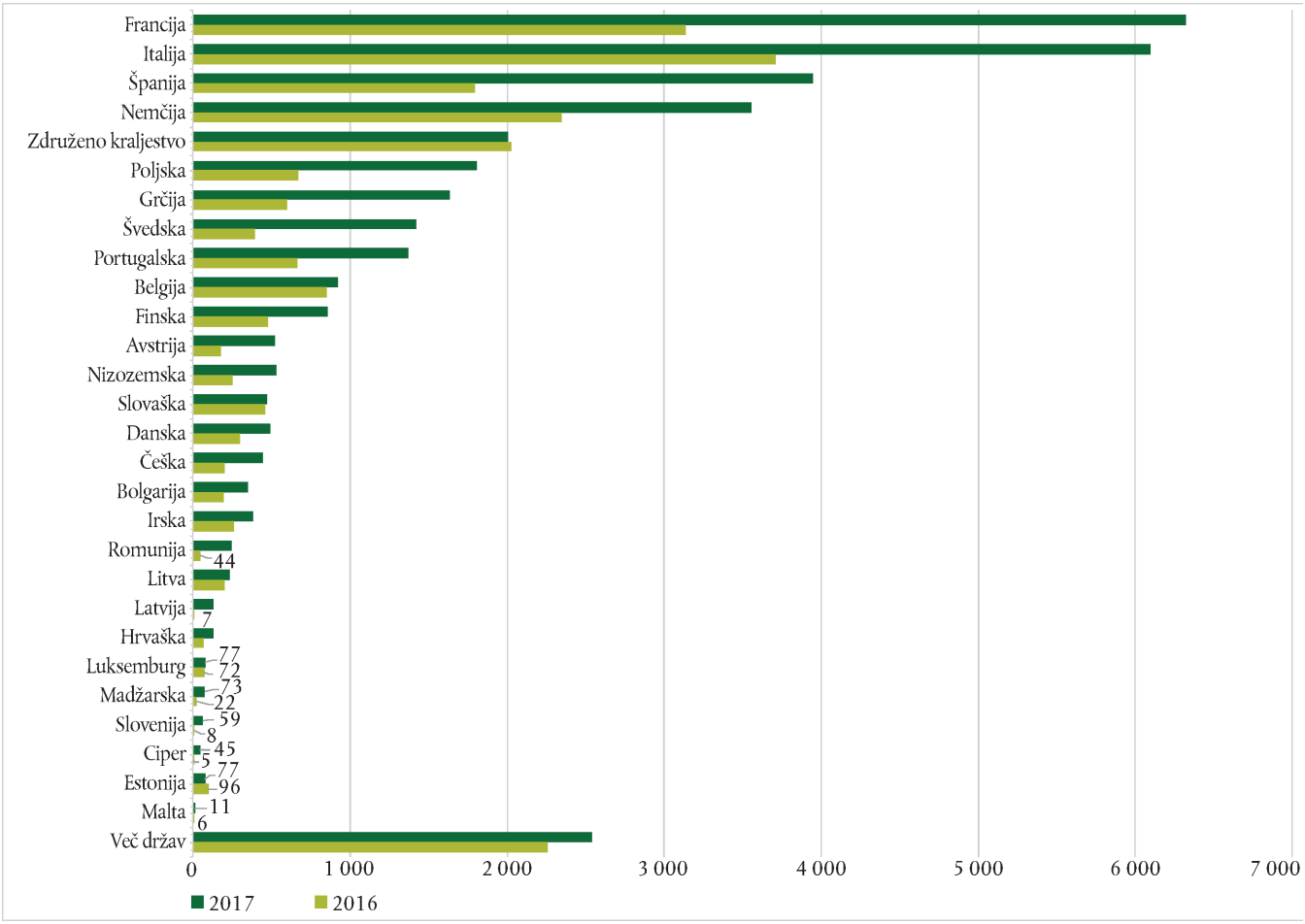
([35]) V uvodni izjavi 21 Uredbe (EU) 2017/2396 je navedeno, da bo prispevek financiran iz proračuna EU, s prerazporeditvijo sredstev iz instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) ter iz prihodkov in povračil iz dolžniškega instrumenta IPE in sklada Marguerite.

([36]) Glej pojasnilo 4.1 zaključnega računa EU za leto 2017.

([37]) Tudi iz vrnjenih sredstev, bodisi iz sklada EFSI (525 milijonov EUR) bodisi iz drugih finančnih instrumentov (150 milijonov EUR iz dolžniškega instrumenta IPE in sklada Marguerite).

([38]) Glej dokument *European Fund for Strategic Investments – IIW and SMEW – Schedule II of the EFSI Agreement – Year-end Operational Report* – Datum poročanja: 31. december 2017.

Okvir 2.14 – Financiranje iz sklada EFSI po državah članicah (v milijonih EUR)

Vir: poročilo EIB z naslovom *European Fund for Strategic Investments – IIW and SMEW – Schedule II of the EFSI Agreement – Year-end Operational Report* – Datum poročanja: 31. december 2017

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.39 Sodišče opozarja, da je bilo 64 % celotne vrednosti pogodb EFSI, ki jih je skupina EIB podpisala do konca leta 2017, zgoščene v šest državah članicah. Trenutno preučuje, ali je sklad EFSI na dobri poti, da bo dosegel cilja podpiranja dodatnih naložb v Evropi.

ODGOVORI KOMISIJE

2.39 *Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) je instrument, ki temelji na povpraševanju brez predhodno dodeljenih sredstev s strani države. Projekti so izbrani na podlagi jasno določenih meril za upravičenost in dodatnosti, vse države članice pa se spodbuja k predložitvi projektov, ki izpolnjujejo ta merila. Poleg tega je pri primerjavi naložb EFSI, mobiliziranih z bruto domačim proizvodom (BDP) držav članic, razčlenitev v prednost manjših držav članic, pri čemer so tri največje upravičenke Estonija, Bolgarija in Grčija.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

Vzpostavitev Evropskega sklada za trajnostni razvoj

2.40 Proračunski organ je Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD) vzpostavil septembra 2017 ([39]). Sklad EFSD bo sledil podobnim načelom kot sklad EFSI.

2.41 V skladu z uredbo o EFSD lahko Komisija sklene sporazume o jamstvu EFSD tudi z organi zunaj EU kot upravičenimi partnerji, npr. z mednarodnimi organizacijami in organi, ki so subjekti zasebnega prava v državi članici ali partnerski državi ([40]). Upravičeni partnerji lahko odobravajo operacije financiranja in naložbene operacije in unovčijo jamstvo EFSD, ki ga krije proračun EU. Za razliko od EFSI, pri katerem je edini posrednik EIB, EFSD omogoča, da mednarodne organizacije in organi zasebnega sektorja prenesejo ugodnosti jamstva EU na druge in na koncu jamstvo tudi unovčijo. Tako je EFSD doslej najbolj daljnosežen primer prenosa pooblastil za prevzem obveznosti v breme proračuna Unije, kar zadeva razpon partnerjev.

Izpostavljenost proračuna EU je še vedno velika

2.42 Proračun EU je izpostavljen kopičenju pravnih obveznosti za izvrševanje plačil v prihodnosti, in sicer pod različnimi pogoji. Med temi obveznostmi so pogojne obveznosti v obliki jamstev, za katere bi lahko bila potrebna finančna sredstva, če se bo zgodil neki dogodek v prihodnosti (glej ***okvir 2.15***) ([41]).

ODGOVORI KOMISIJE

2.41 *Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD) deluje kot točka, ki združuje „vse na enem mestu“, za sprejemanje predlogov za financiranje finančnih institucij in javnih ali zasebnih vlagateljev ter zagotavljanje najrazličnejše finančne podpore za upravičene naložbe. Ključni cilj EFSD je zagotoviti celosten finančni sveženj za financiranje naložb, ki se bodo začele v regijah Afrike in sosedstva, s čimer bi se ustvarile priložnosti za rast in zaposlovanje, dosegla čim večja dodatnost, zagotovili inovativni proizvodi in privabila sredstva zasebnega sektorja.*

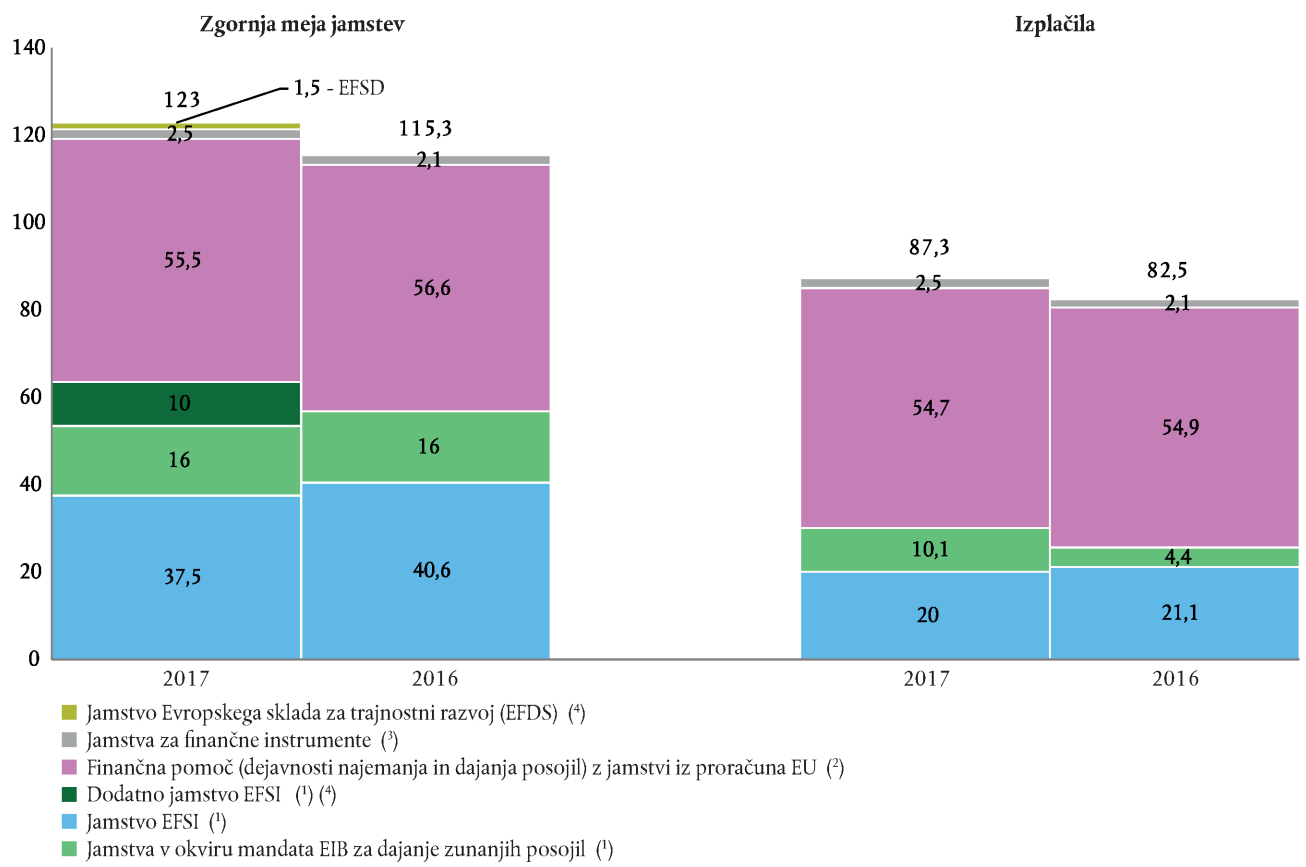
([39]) Uredba (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. septembra 2017 o vzpostavitvi Evropskega sklada za trajnostni razvoj (EFSD), jamstva EFSD ter jamstvenega sklada EFSD (UL L 249, 27.9.2017, str. 1).

([40]) Člen 11(e) Uredbe (EU) 2017/1601 z dne 26. septembra 2017 o vzpostavitvi Evropskega sklada za trajnostni razvoj (EFSD), jamstva EFSD ter jamstvenega sklada EFSD.

([41]) Pogojne obveznosti se možne obveznosti, ki so odvisne od tega, ali se bo v prihodnosti zgodil neki dogodek ali ne. Glavne pogojene obveznosti proračuna EU so: jamstva v okviru mandata EIB za dajanje zunanjih posojil; jamstva sklada EFSI, finančna pomoč: makrofinančna pomoč, evropski mehanizem za finančno stabilizacijo; plačilnobilančna pomoč, Euratom, jamstva za finančne instrumente EU (v glavnem Obzorje 2020, Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja in Instrument za povezovanje Evrope), jamstvo sklada EFSD.

Okvir 2.15 – Izpostavljenost proračuna EU jamstvom (ob koncu leta 2017)

(v milijardah EUR)

Opombe:

(1) Glej pojasnili 2.4.1 in 4.1.1 k zaključnemu računu EU za leto 2017.

(2) Glej pojasnili 2.11.1 in 4.1.2 k zaključnemu računu EU za leto 2017.

(3) Glej pojasnili 2.4.1 in 4.1.3 k zaključnemu računu EU za leto 2017.

(4) Na dan 31. decembra 2017 ni bilo nobenih podpisanih pravnih obvez za jamstvo EFSD in dodatno jamstvo EFSD.

Vir: zaključni račun EU za leto 2017

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.43 Ob predložitvi predlogov, ki zajemajo oblikovanje ali dodajanje obsežnih pogojnih obveznosti, Komisija pripravi analizo zadevnih *pogojnih obveznosti*, ki pa ji ne doda pregleda vseh pogojnih obveznosti, ki se krijejo iz proračuna EU, niti analize scenarijev stresnih testov, tako da bi nosilci odločanja lahko razumeli njihov celoten *učinek*.

ODGOVORI KOMISIJE

2.43 *Komisija nenehno izboljšuje svoje poročanje o pogojnih obveznostih. Nova finančna uredba v tem okviru vsako leto predvideva delovni dokument, ki je priložen predlogu proračuna, z „oceno vzdržnosti pogojnih obveznosti, ki bremenijo splošni proračun Unije in izhajajo iz finančnih poslov“.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.44 Komisija je v novi *finančni uredbi* ([42]) predlagala, da bi se vse *rezervacije* združile v skupni sklad za rezervacije. Znesek, zajet v ta sklad, bo določen na podlagi dejanske stopnje rezervacij, ki se bo izračunala kot odstotek vseh posameznih stopenj, ki so se uporabljale doslej. To naj bi zagotovilo večjo fleksibilnost pri vodenju zakladništva. Vendar pa rezervirana sredstva morda ne bodo zadostovala, če bi se več finančnih tveganj uresničilo hkrati.

2.45 Poleg tega so se povečale obveznosti za pokojnine osebja EU, in sicer s 67,2 milijarde EUR v letu 2016 na 73,1 milijarde EUR v letu leta 2017 ([43]). To je največja dolgoročna postavka v bilanci stanja EU ([44]). Ta obveznost obstaja, ker EU zneska za financiranje pokojninskih plačil v prihodnosti ne rezervira vsako leto. Države članice skupaj jamčijo za obveznosti za pokojnine ([45]). Zavežejo se, da bodo vsako leto plačale dolgovane zneske za pokojnine. Ta znesek je vključen v proračun EU.

ODGOVORI KOMISIJE

2.44 *Kot je določeno v členu 213(1) nove finančne uredbe, mora dejanska stopnja oblikovanja rezervacij zagotoviti enako raven zaščite pred finančnimi obveznostmi Unije, kot bi jo zagotavljala stopnja brez združevanja sredstev, za katera so oblikovane rezervacije. Združevanje in dejanska stopnja oblikovanja rezervacij ne povečujeta finančnega tveganja.*

([42]) COM (2016)605 – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in spremembi Uredbe (ES) št. 2012/2002, uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1305/2013, (EU) št. 1306/2013, (EU) št. 1307/2013, (EU) št. 1308/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014, (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ter Sklepa št. 541/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta.

([43]) Z aktuarskim vrednotenjem pokojninskih obveznosti se pridobi sedanja vrednost pričakovanih prihodnjih plačil. Ta se izračuna z uporabo ustrezne diskontne stopnje v skladu z metodologijo mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor IPSAS 25. Za podrobnosti o izračunu glej pojasnilo 2.9 k zaključnemu računu EU za leto 2017.

([44]) Glej stran z bilanco stanja v zaključnem računu EU za leto 2017.

([45]) Glej opombo na strani v bilanci stanja v zaključnem računu EU za leto 2017.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

TVEGANJA IN IZZIVI ZA PRORAČUN EU V PRIHODNOSTI

2.46 Sodišče je na podlagi svoje analize ugotovilo več tveganj in izzivov, ki bi lahko vplivali na prihodnje proračune EU. Še vedno obstaja tveganje za prekomerni zaostanek pri plačilih do leta 2020. Vprašanje neporavnanih obveznosti sedanjega večletnega finančnega okvira je treba reševati z ustreznimi odobritvami za plačila v naslednjem večletnem finančnem okviru. Dodatni izzivi za proračun EU se bodo pojavili zaradi napovedanega izstopa Združenega kraljestva iz EU v letu 2019 in zaradi potrebe po izboljšanju odgovornosti v okviru trenutnega razmisleka o prihodnosti proračuna EU.

2.46 *Komisija v zvezi z zaostankom pri plačilih in ustreznostjo odobritev plačil meni, da bo prilagojena zgornja meja za plačila vzdržna do konca večletnega finančnega okvira za leto 2020, ob upoštevanju prenosa skupne razlike do zgornje meje za plačila iz leta 2017 v letih 2019 in 2020.*

Komisija se sklicuje na svoja odgovora v odstavkih 2.8 in 2.12.

Možnost prekomernega zaostanka pri neplačanih zahtevkih za plačila

2.47 Med letoma 2018 in 2020 bi se morala plačila postopno povečevati, saj se bo število zahtevkov verjetno znatno povečalo. Po mnenju Sodišča še vedno obstaja tveganje, da bo prišlo do prekomernega zaostanka pri plačilih, kot se je zgodilo v obdobju 2013–2015. Eden od olajševalnih dejavnikov je fleksibilnost zaradi skupne razlike do zgornje meje za plačila (glej odstavke 2.6–2.10). Vendar se bo tveganje povečalo, če se bodo v znesek do zgornje meje za odobritve plačil šteli tudi posebni instrumenti (glej odstavek 2.12).

2.47 *Tveganje prekomernega zaostanka je do leta 2020 precej omejeno zaradi delovanja skupne razlike do zgornje meje za plačila, kar zgornjo mejo v letih 2019 in 2020 poviša na najvišjo raven. Tveganje bi se lahko uresničilo, če proračunski organ ne bi sprejel letnega proračuna na zahtevani ravni.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Financiranje neporavnanih obveznosti iz večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 je problem za naslednji večletni finančni okvir

2.48 Z odobritvami za plačila v naslednjem večletnem finančnem okviru bo treba kriti neporavnane obveznosti iz večletnega finančnega okvira 2014–2020 in iz novih programov naslednjega večletnega finančnega okvira. Druga možnost je, da se zmanjšajo odobritve za prevzem obveznosti za programe v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira ([46]). Sklep Sveta o *lastnih sredstvih* določa, da morata Komisija in proračunski organ ohranjati ustrezno ravnovesje med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami za plačila ([47]).

2.49 Do konca leta 2017 Komisija še ni pripravila celostne, dolgoročne projekcije, ki bi bila skladna z zahtevami medinstitucionalnega sporazuma ([48]). Komisija je 16. oktobra 2017 sicer predstavila napoved, vendar je ta zajemala le obstoječe obveznosti, kot so bile ocenjene do konca leta 2020. Bolj celostna in dolgoročnejša projekcija bi pripomogla k sprejemanju bolj informiranih odločitev za naslednji večletni finančni okvir ([49]).

2.48 *Predlog Komisije za naslednji večletni finančni okvir (COM(2018) 321) predlaga plačila v višini 1 246 milijard EUR, kar ustreza zgornji meji za plačila v višini 1,08 % bruto nacionalnega dohodka EU-27 za obdobje 2021–2027. Komisija meni, da bo to zadostovalo za kritje neporavnanih obveznosti (RAL), ki so nastale pred letom 2021 in plačil za nove obveznosti za obdobje 2021–2027.*

Komisija tudi predlaga, da se zgornje meje lastnih sredstev v sklepu o virih lastnih sredstev povečajo na 1,29 % BND EU-27. To je potrebno za vključitev ERS in plačilnih potreb novih prednostnih nalog. Prav tako bo to zagotovilo zadostno razliko med plačili in zgornjo mejo lastnih sredstev, da se Uniji zagotovi, da lahko v vseh okoliščinah izpolnjuje svoje finančne obveznosti.

2.49 *Komisija je oktobra 2017 predstavila posodobitev vmesne napovedi plačil, v kateri je ocenila razvoj RAL ob koncu večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020, pri čemer je ocenila vzdržnost zgornjih mej za plačila ob upoštevanju novih določb o prožnosti, dogovorjenih z vmesnim pregledom.*

Komisija je predložila tudi napoved odobritev plačil po letu 2020 v skladu s točko 9 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013.

Ta poročila so bila nujno omejena na obveznosti do leta 2020, saj Komisija ni mogla predvideti prihodnjih obveznosti, preden je predložila svoj predlog o naslednjem večletnem finančnem okviru, ki je bil predložen maja 2018.

Člen 247(1) nove finančne uredbe za prihodnja leta določa obveznost Komisije, da Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto sporoči celovit sklop finančnih poročil in poročil o odgovornosti, vključno z dolgoročno napovedjo prihodnjih prilivov in odlivov za naslednjih 5 let. V tem poročilu se bo preučil učinek obveznosti določenega večletnega finančnega okvira.

([46]) Glej odstavke 2.36 do 2.38 letnega poročila Sodišča za leto 2016.

([47]) Drugi pododstavek člena 3(2) Sklepa Sveta 2014/335/EU, Euratom z dne 26. maja 2014 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije (UL L 168, 7.6.2014, str. 105).

([48]) Člen 9 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in *dobrem finančnem poslovodenju*.

([49]) Glej priporočilo 2 v odstavku 2.47 letnega poročila Sodišča za leto 2015 in informativni dokument Sodišča o prihodnosti financ EU.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Združeno kraljestvo izstopa iz EU

2.50 Določbe, ki se nanašajo na finančno poravnavo, so bile opredeljene v osnutku sporazuma o izstopu Združenega kraljestva ([50]). Na podlagi osnutka sporazuma naj bi Združeno kraljestvo izpolnilo svoje zaveze do leta 2020, kakor da bi bilo država članica. Po letu 2020 naj bi izpolnilo obveznosti, prevzete do konca leta 2020. V primeru pogojnih obveznosti v zvezi s finančnimi operacijami bi bilo Združeno kraljestvo odgovorno za tiste operacije, o katerih je bilo odločeno ali so bile potrjene do datuma izstopa.

Obstajalo bi lahko tveganje, da se bo vrzel v odgovornosti še povečala

2.51 Sodišče je v preteklosti že opozorilo na vrzeli pri upravljanju proračuna EU in poročanju o njem. ([51]) V dokumentu Komisije za razmislek o prihodnosti financ EU je odgovornost predlagana kot eno od štirih načel reforme ([52]), s katero naj bi se izboljšalo razumevanja proračuna ter povečal demokratični nadzor, preglednost in dobro upravljanje. Sodišče je v svojem informativnem dokumentu dalo dva predloga ([53]): oblikovanje načel odgovornosti in preglednosti ter podelitev pooblastil za revidiranje vseh obstoječih in prihodnjih organov, povezanih z EU ([54]).

ODGOVORI KOMISIJE

2.51 *Komisija v zvezi s predlogom ERS o razvoju načel odgovornosti in preglednosti poudarja, da za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 predlaga bolj skladen, osredotočen in pregleden okvir proračuna EU. Struktura novega proračuna bo jasnejša, usklajena s političnimi prednostnimi nalogami, število programov pa se bo precej zmanjšalo.*

Nov in popolnoma integriran sklad „InvestEU“ bo na primer prinesel centralno upravljane finančne instrumente, ki bodo podpirali strateške naložbe po vsej EU in bodo združeni v okviru enotnega programa.

V zvezi z drugim predlogom ERS o podelitvi pooblastila za revidiranje vseh obstoječih in prihodnjih organov, ki so povezani z EU, Komisija ne želi komentirati vprašanj, ki zadevajo druge institucije in ne spadajo v njeno področje pristojnosti. Komisija pozdravlja prispevek ERS k razpravi o odgovornosti EU in ureditvi javne revizije.

([50]) *Draft Agreement on the withdrawal of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland from the European Union and the European Atomic Energy Community*, 19. marec 2018.

([51]) Glej panoramski pregled, ki ga je Sodišče objavilo leta 2014, z naslovom Vrzeli, prekrivanja in izzivi: panoramski pregled ureditev odgovornosti in javnega revidiranja v EU, odstavek 2.4 letnega poročila Sodišča za leto 2015 in odstavke 2.29–2.31, 2.43 in 2.46 ter okvir 2.8 letnega poročila Sodišča za leto 2016.

([52]) Okvir 4 v dokumentu Komisije z naslovom Razmislek o prihodnosti financ EU.

([53]) Glej odstavke 28, 29 in 39 do 44 informativnega dokumenta Sodišča o prihodnosti financ EU.

([54]) Pooblastila za revidiranje bi zajemala na primer Evropsko obrambno agencijo, predlagani Evropski denarni sklad, Evropski mehanizem za stabilnost in operacije Evropske investicijske banke, ki niso povezane s proračunom EU.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

Zaključki

2.52 Zneski prevzetih obveznosti (vključno s posebnimi instrumenti) so rahlo presegali mejo, določeno v večletnem finančnem okviru. Plačila pa so bila že drugo leto zapored precej nižja od predvidenih, zaradi česar so se zmanjšali prispevki, ki se zahtevajo od držav članic. Nizka stopnja plačil je bila v glavnem posledica zamud pri izvajanju evropskih strukturnih in investicijskih skladov (glej odstavke 2.3–2.5).

2.53 Zato so neporavnane proračunske obveznosti presegle lanskoletno rekordno vrednost in se bodo do zaključka sedanjega večletnega finančnega okvira verjetno še povečale. To znatno povečuje tveganje, da za zadnja leta večletnega finančnega okvira odobritve za plačila ne bodo zadoščale (glej odstavke 2.6–2.8).

2.53 *Komisija meni, da bo prilagojena zgornja meja za plačila zadostna; glej odgovor Komisije na odstavek 2.8.*

2.54 Proračun EU je postal fleksibilnejši zaradi povečanja skupne razlike do zgornje meje za plačila in zneskov, ki so na voljo za dva posebna instrumenta, ter zaradi izboljšanja možnosti prerazporejanja sredstev med posebnimi instrumenti. Vprašanje, ali bi bilo treba posebne instrumente vključiti v znesek do zgornje meje za odobritve plačil, ostaja nerešeno (glej odstavke 2.9–2.12).

2.54 *Komisija je pripravila predlog za rešitev vprašanja posebnih instrumentov v večletnem finančnem okviru 2021–2027; glej odgovor Komisije na odstavek 2.12.*

2.55 Do konca leta 2017 je bila skupna povprečna stopnja črpanja sredstev v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 še nižja kot v ustreznem letu prejšnjega večletnega finančnega okvira (2010: 22 %), kar je bilo predvsem posledica pozne zaključitve prejšnjega večletnega finančnega okvira, poznega sprejetja pravnih aktov, težav pri izvajanju novih zahtev za sedanji večletni finančni okvir, spremembe pravil o razveljavitvi obveznosti z N + 2 na N + 3 ter upravnega bremena, povezanega s prekrivanjem obdobij večletnih finančnih okvirov. Sodišče je poudarilo potencialni vpliv na kakovost projektov in pomembnost dovolj stabilnega pravnega okvira (glej odstavke 2.13–2.19).

2.55 *Prekrivanje dveh obdobij se šteje za potrebno, ker izvajanje številnih projektov traja več let in ker vsako programsko obdobje vključuje zagonsko fazo ter fazo zaključevanja. Zato se bo zaključek vedno prekrival z naslednjim obdobjem.*

Hkrati je Komisija večkrat poudarila pomen pravočasnega sprejetja pravnih aktov tudi s strani sozakonodajalcev.

Komisija se sklicuje na svoja odgovora v odstavkih 2.14 in 2.18.

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.56 V letu 2017 je potekalo zaključevanje strukturnih skladov v večletnem finančnem okviru za obdobje 2007–2013. Večina držav članic je načrpala večino sredstev, ki so jim bila dodeljena (glej odstavke 2.20–2.22).

2.57 Za pomoč državam zunaj EU se vse bolj uporabljajo alternativni modeli financiranja, kar povečuje zapletenost obstoječih finančnih struktur (glej odstavke 2.23–2.27).

2.58 Sredstva EU za finančne instrumente so se znatno povečala. Ob zaključevanju finančnih instrumentov z deljenim upravljanjem v večletnem finančnem okviru 2007–2013 so se pokazali problemi pri poročanju držav članic. Zaradi zahtev v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 je postalo poročanje sicer bolj izčrpno, vendar razdobje med koncem obdobja poročanja in objavo ustreznega poročila ostaja dolgo (glej odstavke 2.28–2.39).

2.59 Vzpostavljen je bil Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD). Njegov model upravljanja omogoča, da obveznosti v breme proračuna Unije prevzame širši nabor partnerjev (glej odstavke 2.40–2.41).

2.60 Finančna izpostavljenost proračuna EU je še vedno velika, predvsem v zvezi z neporavnanimi obveznostmi, obveznostmi za pokojnine osebja EU in drugimi pravnimi obveznostmi ter pogojnimi obveznosti v obliki jamstev (glej odstavke 2.42–2.45).

2.61 Še vedno ni jasno, ali bo na voljo dovolj odobritev za plačila za kritje vseh predloženih zahtevkov za plačila. Komisija še ni pripravila celostne, dolgoročne projekcije, ki bi pripomogla k lažjemu odločanju za naslednji večletni finančni okvir (glej odstavke 2.47–2.49).

ODGOVORI KOMISIJE

2.57 *Komisija meni, da novi modeli financiranja prispevajo k povečanju učinkovitosti pomoči državam nečlanicam EU.*

2.58 *Zahteve glede poročanja o finančnih instrumentih programov v obdobju 2007–2013 so bile uvedene sredi izvajanja programa za obdobje 2007–2013. Države članice in Komisija so si v zadnjih letih močno prizadevale za izboljšanje postopka poročanja in kakovosti zagotovljenih podatkov, kot je potrdilo ERS v svojem letnem poročilu za leto 2016.*

Časovni okvir poročanja med organi upravljanja in poročanjem Komisije odraža okvir deljenega upravljanja.

2.59 *Ključni cilj EFSD je zagotoviti celosten finančni sveženj za financiranje naložb, ki se bodo začele v regijah Afrike in sosedstva, s čimer bi se ustvarile priložnosti za rast in zaposlovanje, dosegla čim večja dodatnost, zagotovili inovativni izdelki in privabila sredstva zasebnega sektorja.*

Glej odgovor Komisije v odstavku 2.41.

2.61 *Komisija je oktobra 2017 predstavila posodobitev vmesne napovedi plačil, v kateri je ocenila razvoj RAL ob koncu obdobja večletnega finančnega okvira, pri čemer je ocenila vzdržnost zgornjih mej za plačila ob upoštevanju novih določb o prožnosti, dogovorjenih z vmesnim pregledom. Napoved odobritev plačil po letu 2020 je bila predstavljena v skladu s točko 9 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013.*

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
Priporočila	
2.62 Sodišče priporoča Komisiji, naj:	
— **priporočilo 1**: zagotovi točne in popolne informacije o zaključitvi finančnih instrumentov z deljenim upravljanjem v večletnem finančnem okviru za obdobje 2007–2013, vključno s končnimi zneski, vrnjenimi v proračun EU, in zneski, ki pripadajo državam članicam. Ciljni rok za uresničitev: do sredine leta 2019;	*Komisija delno sprejema to priporočilo.* *Komisija bo poročala o zaključku v skladu z veljavno zakonodajo. Sedanja zakonodaja od držav članic ne zahteva, da predložijo informacije o zneskih, ki jim pripadajo. Komisija bo v skladu s sprejetim priporočilom 2 Posebnega poročila 04/2017 o zaščiti proračuna EU poročala o končnem izidu zaključevanja za programsko obdobje v okviru letnega poročila o dejavnostih zadevnih generalnih direktoratov.* *To poročilo bo vključevalo znesek, ki je upravičen ob zaključku, po operativnih programih, vključno s finančnimi instrumenti, če so na voljo. Vključevalo bo tudi informacije o izterjavah po posamičnih operativnih programih, če bodo na voljo.*
— **priporočilo 2:** ob predložitvi zakonodajnih predlogov, ki zajemajo oblikovanje ali dodajanje obsežnih pogojnih obveznosti, doda pregled skupne vrednosti pogojnih obveznosti, ki se krijejo iz proračuna, skupaj z analizo scenarijev stresnih testov in njihovem možnem vplivu na proračun. Ciljni rok za uresničitev: do sredine leta 2019;	*Komisija delno sprejema to priporočilo.* *Komisija bo v skladu z novo finančno uredbo, ki jo je sprejel sozakonodajalec, vsako leto ocenila vzdržnost pogojnih obveznosti, ki bremenijo proračun EU in izhajajo iz finančnih poslov. Te informacije bodo priložene predlogu proračuna od leta 2021.*
— **priporočilo 3**: v okviru razprave o večletnem finančnem okviru v obdobju po letu 2020 pozove Evropski parlament in Svet, naj glede na visoko raven neporavnanih obveznosti v sedanjem in prejšnjih večletnih finančnih okvirih pripravita mehanizme za boljše obvladovanje tveganja zamud pri plačilih. Ciljni datum izvedbe: do začetka obdobja po letu 2020.	*Komisija sprejema to priporočilo.* *Komisija je Evropskemu parlamentu in Svetu predložila predloge za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027. Pomemben element teh predlogov sta stabilnost in predvidljivost zgornje meje za plačila. Komisija meni, da bo predlagana zgornja meja za plačila zadostna za kritje neporavnanih obveznosti, ki so nastale pred letom 2021, in plačil za nove obveznosti za obdobje 2021–2027 v okviru omejitev, ki so določene z zgornjo mejo lastnih sredstev v skladu z veljavnim sklepom o virih lastnih sredstev.* *Poleg tega predlog Komisije za uredbo o skupnih določbah za obdobje 2021–2027 vključuje dva glavna mehanizma, ki podpirata pravočasno izvajanje: pravilo o prenehanju prevzetih obveznosti „n + 2“ skupaj z ravnjo predhodnega financiranja, ki je bila zmanjšana na letne obroke v višini 0,5 % na podlagi skupne podpore iz skladov na ravni programa. Poleg tega Komisija sozakonodajalcema predlaga, naj zmanjšata ravni letnega predhodnega financiranja programov za obdobje 2014–2020.*

PRILOGA 2.1

GLAVNE RELEVANTNE TOČKE V SPREMEMBAH PRORAČUNA

Spremembe proračuna	Pojasnilo	Vrednost v milijardah EUR	Učinke za proračun za leto 2017
01/2017	Tri države članice so zaradi večje ali regionalne nesreče prejele pomoč iz Solidarnostnega sklada Evropske unije: (a) Združeno kraljestvo: 60,3 milijona EUR, (b) Ciper: 7,3 milijona EUR in (c) Portugalska: 3,9 milijona EUR.	0,07	Povečanje obveznosti
02/2017	Presežek iz leta 2016 je bil vrnjen državam članicam tako, da je bil znižan njihov letni prispevek.	6,40	Zmanjšanje prihodkov
03/2017	Okrepljena je bila pobuda za zaposlovanje mladih, ki je bila vzpostavljena leta 2013 kot odziv na visoke ravni brezposelnosti mladih po vsej EU.	0,50	Povečanje obveznosti
04/2017	Zaradi vrste potresov med avgustom 2016 in januarjem 2017 je bila Italiji dodeljena pomoč iz Solidarnostnega sklada Evropske unije.	1,20	Povečanje obveznosti
05/2017	Vzpostavljen je bil jamstveni sklad za Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD).	0,30	Povečanje obveznosti
06/2017	Odobritve plačil prvotnega proračuna so bile znižane. Zaradi tega so se za isti znesek zmanjšali prispevki držav članic.	0,06	Zmanjšanje obveznosti
		7,70	Zmanjšanje plačil

Vir: pojasnilo A 2.1 k dokumentu z naslovom *Report on budgetary and financial management of the Commission* za leto 2017

PRILOGA 2.2

POVEČANJE NA PODROČJU POSEBNIH INSTRUMENTOV

Zneski, ki so bili na voljo za posebne instrumente pred in po povečanju

(v milijonih EUR)

Pred povečanjem

Leto	Flex	EAR	EGF	EUSF	Skupaj
2017	530	315	169	563	1 577
2018	541	322	172	574	1 609
2019	552	328	176	586	1 642
2020	563	335	179	598	1 675
Skupaj	2 186	1 300	696	2 321	6 503

Po povečanju

Leto	Flex	EAR	EGF	EUSF	Skupaj
2017	676	338	169	563	1 746
2018	689	344	172	574	1 779
2019	703	351	176	586	1 816
2020	717	359	179	598	1 853
Skupaj	2 785	1 392	696	2 321	7 194

Razlika	599	92	—	—	691
				Skupni znesek, na voljo za porabo v obdobju 2018–2020 (*)	**5 997**

(*) Razlika med 7 194 milijonov EUR in 5 997 milijonov EUR so zneski, porabljeni v letu 2017.

Opomba: Flex – instrument prilagodljivosti; EAR – Rezerva za nujno pomoč; EGF – Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji; EUSF – Solidarnostni sklad Evropske unije.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij Komisije

POGLAVJE 3

Doseganje rezultatov pri izvrševanju proračuna EU

KAZALO

	Odstavek
Uvod	3.1
Del 1 – Ali Komisija pri odločanju ustrezno uporablja informacije o smotrnosti?	3.2–3.36
Poddel A – Komisija lahko informacije o smotrnosti uporabi le do neke mere	3.6–3.13
Poddel B – Sistemi Komisije za merjenje smotrnosti dajejo na razpolago velike količine podatkov, vendar ne vedno pravočasno	3.14–3.18
Poddel C – Komisija informacije o smotrnosti uporablja za upravljanje programov in politik, vendar včasih niso sprejeti ustrezni ukrepi, kadar cilji niso doseženi	3.19–3.26
Poddel D – Komisija v svojih poročilih o smotrnosti v glavnem ne pojasnjuje uporabe informacij o smotrnosti	3.27–3.31
Poddel E – Od nenehnega razvoja kulture smotrnosti se pričakuje nadaljnji napredek	3.32–3.36
Del 2 – Rezultati revizij smotrnosti, ki jih je izvedlo Sodišče: zaključki in priporočila z največjim učinkom	3.37–3.67
Uvod	3.37
Razdelek 1a – Konkurenčnost za rast in delovna mesta ter razdelek 1b – Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	3.38–3.44
Razdelek 2 – Trajnostna rast in naravni viri	3.45–3.48
Razdelek 3 – Varnost in državljanstvo ter razdelek 4 – Evropa v svetu	3.49–3.58
Razdelek 5 – Uprava ter poročila o delujočem enotnem trgu in vzdržni monetarni uniji	3.59–3.67
Del 3 – Spremljanje izvajanja priporočil	3.68–3.78
Zaključki in priporočila	3.79–3.85
Zaključki	3.79–3.83
Priporočila	3.84–3.85

Priloga 3.1 – Podrobnosti o statusu priporočil po poročilih

Priloga 3.2 – Ključne izboljšave in nerešene slabosti po poročilih

Priloga 3.3 – Priporočila državam članicam

Priloga 3.4 – Spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil v zvezi s smotrnostjo

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

3.1 Sodišče v tem poglavju vsako leto analizira več vidikov, povezanih s smotrnostjo, in sicer *rezultate*, ki jih pri izvrševanju proračuna EU dosega Komisija v sodelovanju z državami članicami ([1]). Letos je obravnavalo:

(i) kako Komisija pri odločanju uporablja informacije o smotrnosti,

(ii) izbrane rezultate iz posebnih poročil Sodišča o smotrnosti iz leta 2017,

(iii) kako Komisija izvaja priporočila iz posebnih poročil Sodišča iz leta 2014.

DEL 1 – ALI KOMISIJA PRI ODLOČANJU USTREZNO UPORABLJA INFORMACIJE O SMOTRNOSTI?

3.2 Lansko leto je Sodišče pregledalo, kakšen je pristop Komisije k poročanju o smotrnosti v primerjavi z dobro prakso. Tako kot je pomembno za organizacijo, da ima dobre postopke za poročanje o smotrnosti in jih nenehno izboljšuje, je pomembno tudi, da informacije, pridobljene s poročanjem o smotrnosti, uporablja za upravljanje dejavnosti, optimizacijo rezultatov ter prilagajanje sistemov upravljanja in procesov strateškega načrtovanja itd. Način uporabe teh informacij vpliva na dolgoročni uspeh organizacije pri upravljanju smotrnosti.

3.3 Po navedbah Komisije je upravljanje smotrnosti nenehno sistematično izboljševanje uspešnosti, učinkovitosti in rezultatov operacij z boljšim načrtovanjem, rednim spremljanjem in odločanjem na podlagi dokazov ([2]). Pobuda za proračun EU, usmerjen v rezultate, ki jo je Komisija uvedla leta 2015, vključuje različne delovne tokove in cilje, med katerimi je tudi uporaba smiselnih informacij o smotrnosti v podporo odločanju ([3]). V smernicah za boljše pravno urejanje ([4]), ki so bile uvedene leta 2015 in posodobljene julija 2017, je določeno, da je treba vse razpoložljive dokaze uporabiti kot podlago za pripravo politik in predpisov EU, ki svoje cilje dosegajo odprto, pregledno in stroškovno učinkovito.

ODGOVORI KOMISIJE

3.1 *Komisija ugotavlja, da večino ključnih odločitev v zvezi s proračunom EU sprejmeta proračunski in zakonodajni organ, torej Evropski parlament in Svet, na podlagi predlogov Komisije. To velja za odločitve o letnem proračunskem postopku ter v zvezi z zasnovo in revizijo večletnega finančnega okvira in sektorskih finančnih programov.*

([1]) Člen 317 Pogodbe o delovanju EU.
([2]) *Instructions for the Strategic Plan 2016–2020 and Management Plan 2016*, 20. november 2015, Ares (2015)5332669: glej točko 1, odstavek 1.1.
([3]) http://ec.europa.eu/budget/budget4results/index_en.cfm.
([4]) https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-guidelines_en.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.4 Da bi Sodišče ocenilo, ali Komisija pri odločanju ustrezno uporablja informacije o smotrnosti, je:

(i) izvedlo pregled dokumentacije o uporabi informacij o smotrnosti pri odločanju, vključno s poročili vrhovnih revizijskih institucij ([5]), OECD, vlad in akademikov iz EU in tretjih držav;

(ii) pregledalo najnovejša poročila o smotrnosti, ki jih je objavilo šest generalnih direktoratov ([6]), vključno z desetimi vrednotenji in ocenami *učinkov*, ki so jih ti generalni direktorati objavili pred kratkim. Sodišče je te generalne direktorate izbralo, ker so zaradi različnosti svojih lastnosti (glede načina upravljanja, sodelovanja z agencijami, vrste dejavnosti itd.) razmeroma reprezentativni za Komisijo kot celoto;

(iii) opravilo razgovore s tridesetimi vodji enot in direktorji iz teh šestih generalnih direktoratov, da bi izvedelo več o uporabi informacij o smotrnosti pri odločanju v posameznem direktoratu;

(iv) izvedlo anketo o uporabi informacij o smotrnosti pri odločanju v teh šestih generalnih direktoratih. Anketa je bila namenjena vodstvenim delavcem v teh generalnih direktoratih, ki sodelujejo pri upravljanju politik, programov ali projektov, in sicer vodjem enot, direktorjem, namestnikom generalnih direktorjev in generalnim direktorjem. Končna stopnja odziva ciljne populacije 240 oseb je bila 57-odstotna.

([5]) Na primer generalnega državnega revizorja Kanade, nadzornika in generalnega državnega revizorja Nove Zelandije, urada ZDA za nadzor javne porabe ter državnega urada Združenega kraljestva za revizijo.

([6]) GD AGRI, GD CONNECT, GD DEVCO, GD EAC, GD EMPL in Generalni sekretariat.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Obseg

3.5 V pregled Sodišča je bila zajeta uporaba informacij o smotrnosti na Komisiji v zvezi s programi porabe ter razvojem, izvajanjem in vrednotenjem politik. Iz revizije je bilo izvzeto:

(i) kako Komisija informacije o smotrnosti uporablja v zvezi z upravnim poslovodenjem zaposlenih in drugih virov, da bi se osredotočila na doseganje rezultatov, povezanih s politikami in programi,

(ii) kako informacije o smotrnosti uporabljata *proračunska organa* ([7]); s tem področjem so se že ukvarjali OECD ([8]) in drugi raziskovalci ([9]).

Poddel A – Komisija lahko informacije o smotrnosti uporabi le do neke mere

Večletni finančni okvir EU ni dovolj prilagodljiv za uporabo informacij o smotrnosti

3.6 Pri pripravi nacionalnih proračunov je običajno, da se sredstva prerazporedijo vsako leto ali še pogosteje, v okviru EU pa je drugače. Komisija je v svojem vmesnem pregledu *večletnega finančnega okvira* za obdobje 2014–2020 ([10]) navedla, da je ključno vzpostaviti ravnotežje med srednjeročno predvidljivostjo in prilagodljivostjo pri odzivanju na nepredvidene razmere. V večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 je približno 80 % proračuna EU dodeljenega vnaprej, kar po mnenju Komisije omejuje njegovo odzivnost na nastajajoče potrebe.

([7]) Evropski parlament in Svet.

([8]) Glej dokument z naslovom *Budgeting and Performance in the European Union – A review in the context of EU Budget Focused on Results*, ki ga je objavil direktorat OECD za javno upravljanje, odstavek 3.2.4: http://www.oecd-ilibrary.org/governance/budgeting-and-performance-in-the-european-union_budget-17-5jfnx7fj38r2?crawler=true.

([9]) Glej na primer delovni dokument št. 2015-04, september 2014, iz serije pravnih in ekonomskih raziskav pravne fakultete Univerze v St. Gallenu z naslovom *What can performance information do to legislators? A budget decision experiment with legislators*: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2494772.

([10]) Glej COM(2016) 603 final, str. 14, z naslovom Vmesni pregled/revizija večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020. Proračun EU, usmerjen v rezultate: http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=list&n=10&adv=0&coteId=1&year=2016&number=603&language=sl.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.7 Proračun EU je predvsem proračun za naložbe. Za različne proračunske postavke, vključene v sedemletni finančni okvir, so določene letne zgornje meje, zneski pa so vnaprej dodeljeni državam članicam. V ustrezni sektorski zakonodaji so že določeni nekateri mehanizmi prilagodljivosti, povezani s smotrnostjo, kot so rezerva za smotrnost poslovanja in predhodne pogojenosti, vendar imajo ti mehanizmi omejitve ([11]). Nesmotrne dejavnosti je sicer mogoče nadomestiti z boljšimi na istem območju in v isti državi članici, vendar so možnosti za prilagajanje prednostnih področij porabe med proračunskimi postavkami omejene. Najpomembnejše priložnosti za dodeljevanje sredstev z upoštevanjem informacij o smotrnosti so priprava nove uredbe o večletnem finančnem okviru in z njo povezanih sektorskih programov ter pogajanja o njih.

3.8 Vmesni pregledi večletnih finančnih okvirov ponujajo še eno priložnost za upoštevanje informacij o smotrnosti. Kot posledica zadnjega takega pregleda ([12]) je bilo prerazporejenih 12 798 milijonov EUR oziroma **1,18 %** vseh *odobritev za prevzem obveznosti* v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020, kar je razmeroma majhen delež. Namesto smotrnosti so bila glavna gonila prerazporejanja sredstev potrebe po obravnavi begunske krize in drugih groženj za varnost, pa tudi naložbenih vrzeli, ki so posledica finančne in gospodarske krize.

Uporabljajo se vzporedni strateški okviri

3.9 Merjenje prispevkov proračuna EU in Komisije k ciljem na visoki ravni je kompleksno, ker se vzporedno uporablja več političnih strateških okvirov ([13]) (glej ***okvir 3.1***):

ODGOVORI KOMISIJE

3.8 *Pri odločanju o proračunskih dodelitvah sredstev se upošteva več dejavnikov. Na primer, prerazporejanje sredstev v odziv na begunsko krizo in varnostne grožnje je bilo posledica pomembnih nepredvidenih geopolitičnih in družbenih dogajanj. Smotrnost je mogoče upoštevati le, če so na voljo zanesljive in pravočasne informacije, kar pa ni vedno mogoče, zlasti v kriznih razmerah.*

3.9 *Komisija meni, da so politične prednostne naloge Junckerjeve Komisije popolnoma združljive in usklajene s strateško agendo Evropskega sveta in strategijo Evropa 2020.*

Večletni finančni okvir je eno od orodij za izvajanje prednostnih nalog Unije. Sedanji večletni finančni okvir je bil zasnovan, da bi prispeval k strategiji Evropa 2020, in zagotavlja močno podporo drugim nastajajočim prednostnim nalogam ([1]).

([11]) Glej na primer Posebno poročilo Sodišča št. 15/2017 z naslovom Predhodne pogojenosti in rezerva za smotrnost poslovanja na področju kohezije: inovativna instrumenta, ki pa še nista uspešna in Posebno poročilo Sodišča št. 16/2017 z naslovom Načrtovanje programov razvoja podeželja: manj zapletenosti in več osredotočenosti na potrebne rezultate (https://www.eca.europa.eu).

([12]) Glej COM(2016) 603 final.

([13]) To vprašanje je bilo obravnavano v odstavkih 3.18–3.19 letnega poročila za leto 2016, odstavkih 3.18–3.21 letnega poročila za leto 2015 in odstavkih 3.7–3.12 letnega poročila za leto 2014.

([1]) *Glej tudi odgovore Komisije na odstavke 3.18 do 3.19 letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2016, odstavke 3.18 do 3.21 letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2015 in odstavke 3.7 do 3.12 letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2014.*

Okvir 3.1 – Štirje strateški okviri za Evropski unijo (ki se uporabljajo vzporedno)

Deset prednostnih področij za ukrepanje Evropske komisije (2014–2019)
(ki jih je sprejela **Evropska komisija** leta 2014)

1. Nova spodbuda za delovna mesta, rast in naložbe
2. Povezan enotni digitalni trg, ki temelji na medsebojnem zaupanju
3. Trdna energetska unija s politiko podnebnih sprememb, usmerjeno v prihodnost
4. Bolj povezan in pravičnejši notranji trg z okrepljeno industrijsko bazo
5. Bolj poglobljena in pravičnejša ekonomska in monetarna unija
6. Razumen in uravnotežen prostotrgovinski sporazum z ZDA
7. Področje pravosodja in temeljnih pravic
8. Za novo politiko o migracijah
9. Močnejši globalni akter
10. Unija demokratičnih sprememb

Strateški program za EU v času sprememb (2014–2019)
(ki ga je sprejel **Evropski svet** leta 2014)

Pet vsesplošnih prednostnih nalog:
1. Močnejša gospodarstva z več delovnimi mesti
2. Družbe, ki bi spodbujale in varovale vse državljane
3. Varna energetska in podnebna prihodnost
4. Zaupanja vredno območje temeljnih svoboščin
5. Učinkovito skupno ukrepanje po svetu

Večletni finančni okvir in poznejši predpisi za posamezne programe porabe (2014–2020)
(ki jih je leta 2013 sprejel **Svet Evropske unije** z odobritvijo **Evropskega parlamenta**)

V večletnem finančnem okviru so določeni najvišji letni zneski (zgornje meje), ki jih Komisija lahko porabi na različnih področjih politike in so razvrščeni v naslednjih pet proračunskih postavk:
1. Pametna in vključujoča rast
   1a Konkurenčnost za rast in delovna mesta
   1b Gospodarska, socialna in teritorialna kohezija
2. Trajnostna rast: naravni viri
3. Varnost in državljanstvo
4. Evropa v svetu
5. Uprava

EVROPA 2020: Pametna, trajnostna in vključujoča rast (2010–2020)
(strategija, ki jo je sprejel **Evropski svet** leta 2010)

Pet krovnih ciljev:
1. Zaposlovanje
2. Raziskave in razvoj
3. Podnebne spremembe in energetska trajnost
4. Izobraževanje
5. Boj proti revščini in socialni izključenosti

Sedem vodilnih pobud:
1. Evropska digitalna agenda
2. Unija inovacij
3. Mladi in mobilnost
4. Evropa, gospodarna z viri
5. Industrijska politika za dobo globalizacije
6. Program za nova znanja in spretnosti ter nova delovna mesta
7. Evropska platforma za boj proti revščini

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.10 Poleg tega so v različnih sektorskih dokumentih o politiki opredeljeni drugi cilji v skladu s pristojnostmi EU, ki izhajajo iz Pogodbe o delovanju Evropske unije. EU se je tudi zavezala, da bo izvajala **cilje trajnostnega razvoja**, ki jih je opredelila Organizacija Združenih narodov, in si prizadeva, da bi vsako leto poročala o napredku, doseženem pri izpolnjevanju teh ciljev.

3.11 Sodišče je preučilo, kako so generalni direktorati obravnavali **soobstoj različnih strategij**. Prevladovala sta dva pristopa.

(i) Nekateri generalni direktorati so različne obveznosti strateškega poročanja izpolnili tako, da so razvili orodja IT za shranjevanje, spremljanje, konsolidiranje in sporočanje podatkov v različnih konfiguracijah (glej tudi odstavek 3.16).

(ii) Nekateri generalni direktorati pa so prilagodili svoje okvire smotrnosti, da so ustrezali različnim strateškim potrebam. Na primer, Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (GD EAC) uporablja okvir smotrnosti s tremi ravnmi.

(a) Na ravni EU v sodelovanju z državami članicami spremlja ustrezne cilje in kazalnike *strategije Evropa 2020* ter strateškega okvira Izobraževanje in usposabljanje 2020 na podlagi podatkov Eurostata, OECD in drugih virov. Izvaja tudi letni pregled, da bi se prepričal, ali napredek poteka v pravi smeri ([14]).

(b) Na ravni Komisije s svojim delom na področju programov in politik bolj neposredno prispeva k dvema od desetih ciljev naložbenega načrta za Evropo. Napredek se spremlja v *letnem poročilu o dejavnostih* in izjavah o programih.

(c) Na ravni samega Generalnega direktorata je poročanje in odločanje osredotočeno na sedem področij politik, od katerih ima vsako svoje posebne cilje. Zakonodajno delo na različnih področjih se spremlja v delovnem programu Komisije.

([14]) V okviru evropskega semestra GD EAC na področju izobraževanja v sodelovanju z Generalnim direktoratom za gospodarske in finančne zadeve (GD ECFIN) in Generalnim direktoratom za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (GD EMPL) pripravlja letna poročila za posamezne države, v katerih so opredeljeni izzivi, zaključki in priporočila za vsako državo članico.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.12 Ker je strategij veliko, jih deležniki vidijo kot različne pristope, kot je na primer razvidno iz ocene strategije EU za mlade, ki jo je pripravila Komisija ([15]).

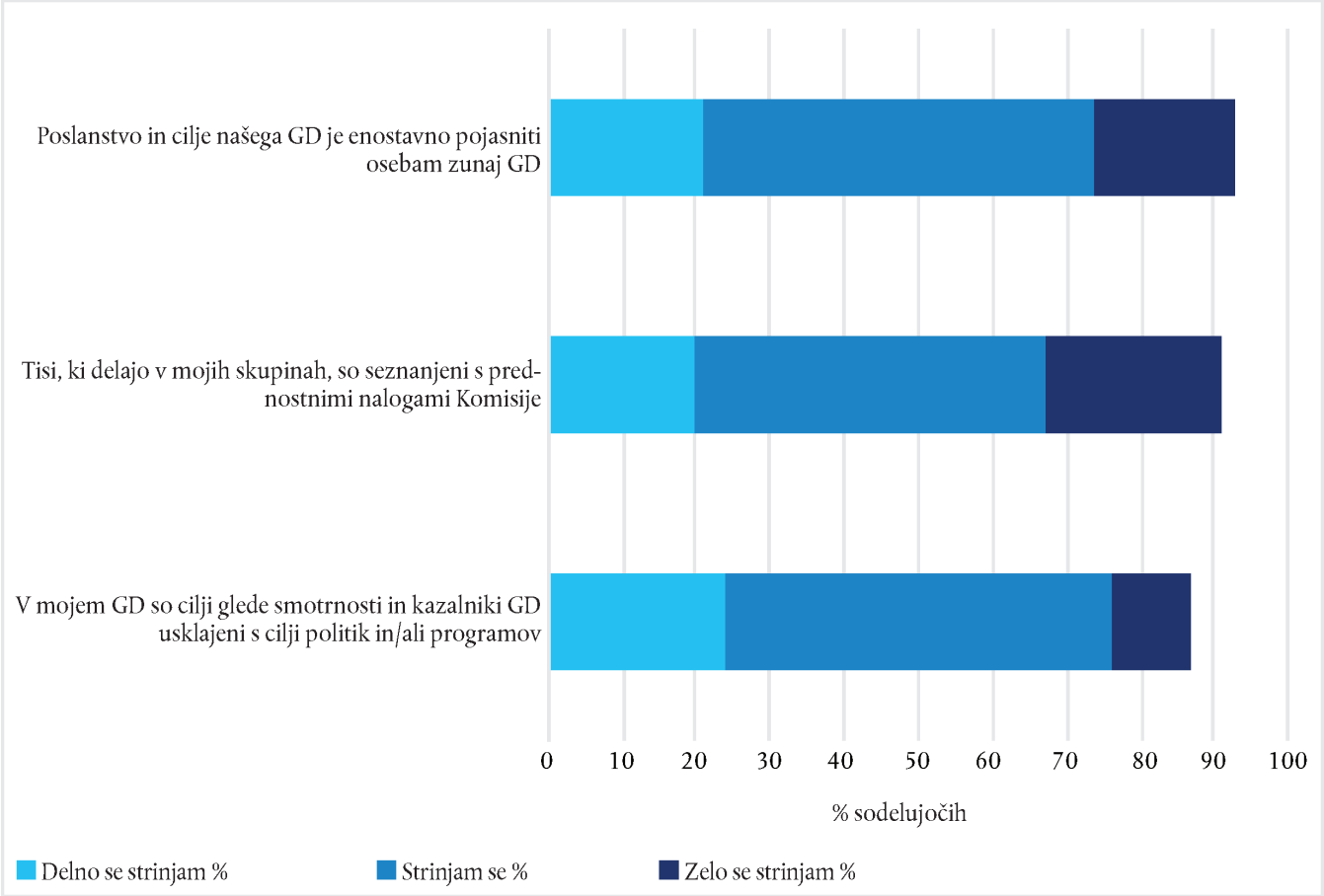
3.13 Anketa Sodišča je vključevala vprašanja o jasnosti ciljev. Z njimi je želelo Sodišče izvedeti, kako dobro so vodstveni delavci Komisije razumeli poslanstvo in cilje svojih generalnih direktoratov in Komisije kot celote (glej ***okvir 3.2***). Odgovori so bili večinoma pozitivni in so kazali visoko raven razumevanja, vendar so vodstveni delavci v dveh generalnih direktoratih od šestih, v katerih je Sodišče opravilo razgovore, pogosto omenjali kompleksnost interakcij med različnimi strateškimi okviri EU ter med njihovimi cilji in cilji, določenimi na ravni generalnih direktoratov.

ODGOVORI KOMISIJE

3.12 *V oceni strategije EU za mlade je bilo sklenjeno (oddelek 3.2.1), da je „strategija EU za mlade dodala razsežnost vključevanja v smislu povezovanja mladinske politike EU z evropskimi strategijami za izobraževanje, zaposlovanje in socialno vključenost“ in da (oddelek 3.2.2) „se več prednostnih področij dobro ujema s cilji strategije Evropa 2020“.*

([15]) Glej dokument z naslovom *Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers across the EU, Final report,* povzetek, str. 4, v katerem je navedeno, da so bili cilji in prednostne naloge strategije EU za mlade na splošno skladni s cilji strategije Evropa 2020, vendar predvsem zato, ker okvir za sodelovanje mladih zajema številne teme, ne pa zaradi prizadevanj za uskladitev obeh strategij. Številni anketirani deležniki strategiji dojemajo kot različna pristopa, ki imata vsak svoje cilje, in ne kot del integriranega dolgoročnega načrta EU.

Okvir 3.2 – Rezultati ankete – jasnost ciljev

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

UGOTOVITVE SODIŠČA

Poddel B – Sistemi Komisije za merjenje smotrnosti dajejo na razpolago velike količine podatkov, vendar ne vedno pravočasno

Vodstvenim delavcem so na voljo velike količine informacij o smotrnosti

3.14 Generalni direktorati Komisije informacije o smotrnosti zbirajo v različnih oblikah in iz raznovrstnih virov, s čimer ustvarjajo zelo veliko informacij, pomembnih za smotrnost. Komisija informacije o smotrnosti uporablja za poročanje, pa tudi za sledenje svojim tekočim dejavnostim, zlasti da bi ocenila, ali so bili cilji programov porabe doseženi. Uporablja jih tudi kot vhodne podatke v procesu za boljše pravno urejanje, ki služi kot podpora pri pripravi zakonodajnih predlogov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.15 Informacij, ki se bodo uporabile, se izberejo glede na vrsto odločitve, ki jo je treba sprejeti. ***Okvir 3.3*** vsebuje pregled glavnih procesov odločanja, ki vključujejo uporabo informacij o smotrnosti.

Okvir 3.3 – Glavni proces odločanja Komisije

	Vrsta odločitve	**Informacije o smotrnosti, uporabljene v procesu odločanja Komisije**
Programi porabe	Predlog proračuna večletnega finančnega okvira za sedemletno obdobje	— Informacije, pridobljene s spremljanjem programov (vključno s kazalniki *izložkov*, rezultatov in učinkov), — vrednotenja in ocene učinka, — pregledi porabe.
	Predlog za pravno podlago programov porabe v obdobju večletnega finančnega okvira	— Informacije, pridobljene s spremljanjem programov (vključno s kazalniki izložkov, rezultatov in učinkov), — vrednotenja in ocene učinka, — javna posvetovanja.
	Predlog letnega proračuna	— Informacije, pridobljene s spremljanjem programov (vključno s kazalniki izložkov, rezultatov in učinkov), — vrednotenja in ocene učinka.
	Izvrševanje proračuna programa	— Projektni podatki o posameznih projektih in združeni v kazalnike izložkov, rezultatov in učinkov, — letna poročila o spremljanju, — študije, vrednotenja, — poročanje držav članic (deljeno upravljanje), — poročanje partnerjev (posredno upravljanje).
Delo v zvezi s politikami, pri katerem ni porabe finančnih sredstev	Predlog za zakonodajo EU (redni zakonodajni postopek)	— Kontekstualne informacije (Eurostat in drugi statistični podatki, strokovne mreže, dialog z deležniki, pregledi posameznih držav itd.), — študije, vrednotenja, ocene učinkov, — javna posvetovanja.
	Izvajanje in spremljanje politike	— Povratne informacije strokovnjakov za politike, akademikov in drugih deležnikov, — študije, vrednotenja, raziskave Eurobarometer.

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.16 Več generalih direktoratov Komisije je nedavno uvedlo nova orodja in postopke za uporabo podatkov o smotrnosti. V številnih primerih so uvedli nove informacijske aplikacije, ki generirajo prilagojena poročila z najnovejšimi informacijami za lažje odločanje. Razvoj teh novih orodij dokazuje, da je Komisija odločena, da bo dosegla napredek pri boljšem upravljanju podatkov o smotrnosti ([16]). Nove dosežke ponazarjajo naslednji primeri.

(i) Novi informacijski sistem za razvoj podeželja 2, ki ga uporablja Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja (GD AGRI), je informacijski sistem za pomoč pri upravljanju poteka dela v okviru programov, vključno z vrednotenjem programov. Generirajo se lahko poročila za primerjavo izvajanja programov EU v državah članicah s povprečjem EU.

(ii) Generalni direktorat za mednarodno sodelovanje in razvoj (GD DEVCO) trenutno razvija novo informacijsko orodje, ki bo vključevalo module za spremljanje rezultatov in poročanje o njih ter za podporo ocenjevanja ukrepov in financiranje procesov odločanja. Sistem bo predvidoma povezoval projekte s strateškim načrtovanjem.

(iii) Erasmus+ Dashboard, ki ga je pripravil GD EAC, je sistem IT, ki ga uporabljajo vse nacionalne agencije za Erasmus+ po Evropi, zagotavlja pa informacije o smotrnosti za vseh 57 agencij v realnem času, vključno s povratnimi informacijami o rezultatih programa Erasmus+, ki so pridobljene z anketnim orodjem za merjenje zadovoljstva udeležencev. Te funkcije GD EAC omogočajo, da pridobi hitre povratne informacije o spremembah programa in se naglo odzove nanje.

ODGOVORI KOMISIJE

3.16

(iii) *Pregledni prikaz vsebuje tudi podatke o smotrnosti postopkov za dodelitev nepovratnih sredstev, ki se upravljajo posredno, v realnem času v skladu z okvirom za upravljanje smotrnosti nepovratnih sredstev, ki je bil leta 2017 opredeljen za vse programe GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (EAC).*

([16]) Sodišče ni analiziralo, koliko se uporabljajo in kako uporabni so.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Sisteme za merjenje smotrnosti bi bilo mogoče dodatno razviti

3.17 Sodišče je v lanskem letnem poročilu ([17]) opredelilo področja dobrih praks pri poročanju vlad in mednarodnih organizacij po vsem svetu o smotrnosti v javnem sektorju. Predlagalo je, naj Komisija razmisli, da bi te dobre prakse uvedla tudi sama. Priporočilo je, naj Komisija izboljša svoje poročanje o smotrnosti, da bo bolj poenostavljeno, uravnoteženo, prijazno uporabnikom in dostopno. Poleg tega je priporočilo, naj Komisija oceni kakovost predstavljenih informacij. Komisija se je na priporočila odzvala tako, da jih je vključila v navodila za svoje *letno poročilo o dejavnostih* za leto 2017.

3.18 Letošnja anketa Sodišča je bila osredotočena na informacije o smotrnosti, ki so na voljo vodstvenim delavcem (glej ***okvir 3.4***). Rezultati ankete so pokazali, da je treba sisteme za merjenje smotrnosti dodatno razviti, še zlasti pa so potrdili težave s pravočasnim zagotavljanjem informacij o smotrnosti ([18]). Osrednji oddelki Komisije so sicer pripravili obsežna navodila, predloge, usposabljanja in izmenjavo informacij za pripravo poročil o smotrnosti (novembra 2017 so bila na primer izdana navodila za letna poročila o dejavnostih za leto 2017), vendar so rezultati ankete pokazali, da si generalni direktorati želijo dodatnih navodil o pripravi poročil. Poleg tega je Sodišče ugotovilo, da anketiranci, ki so na ta vprašanja odgovorili bolj negativno, običajno redkeje uporabljajo informacije o smotrnosti.

3.18 *Komisija priznava, da pri pridobivanju zanesljivih in celovitih informacij o rezultatih in učinkih finančnih programov in drugih dejavnostih politike prihaja do daljših časovnih zamikov.*

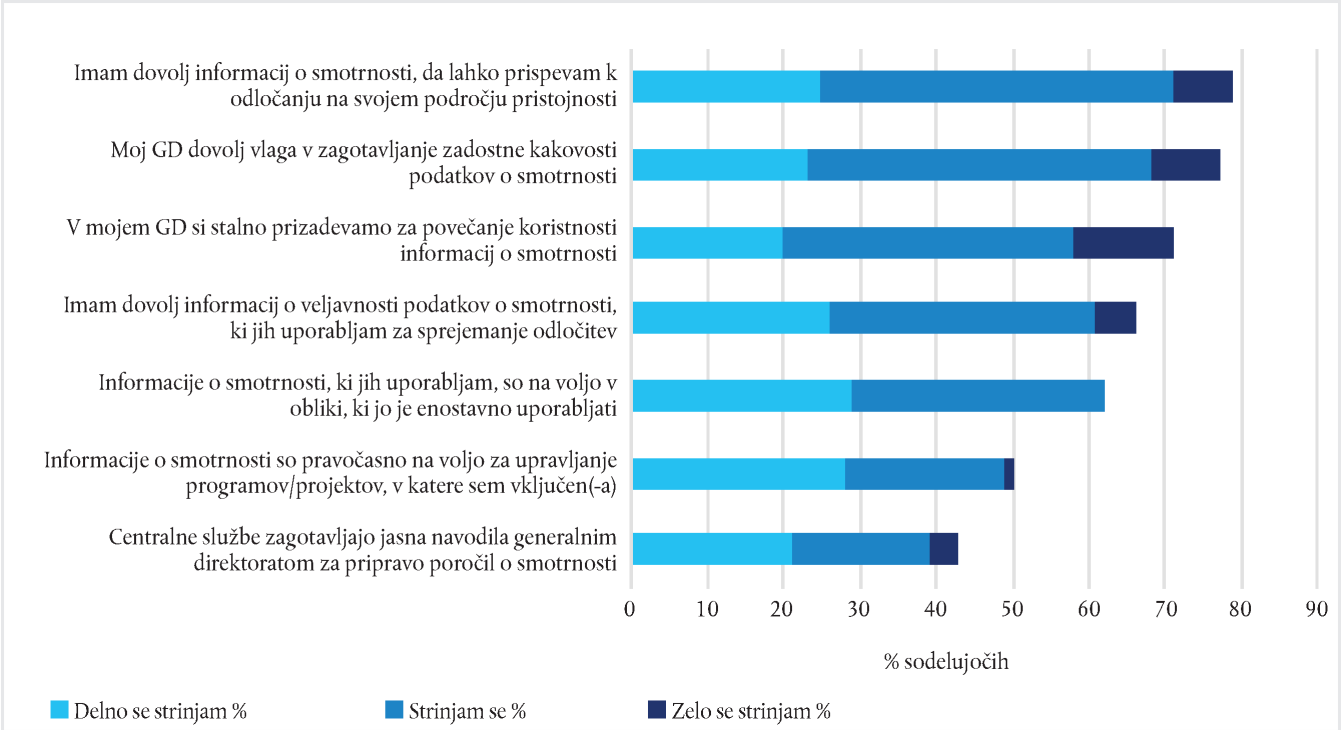
Komisija to, kolikor je mogoče, upošteva pri svojem načrtovanju. Na primer, generalni direktorati Komisije načrtujejo svoje dejavnosti ocenjevanja z (vsaj) petletnim tekočim programom, da bi pravočasno zagotovili informacije o smotrnosti za poročanje. Načrt je treba letno posodabljati.

Kar zadeva smernice za pripravo poročil, osrednje službe Komisije zagotavljajo obsežna navodila za celoten postopek priprave vseh pomembnih poročil o smotrnosti, ki jih pripravijo generalni direktorati, pri čemer se upošteva napredek, dosežen skozi leta. To vključuje letna poročila o dejavnostih za službe Komisije in izjave o programih, priložene predlogu proračuna. Navodila za vrednotenja so zagotovljena tudi v smernicah za boljše pravno urejanje in zbirki orodij. Poleg tega so opisane še druge vrste pregledov. Za oblikovanje ustreznih sistemov poročanja o smotrnosti se smernice zagotavljajo tudi centralno za namene učinkovitega, pravočasnega in uspešnega zbiranja podatkov za spremljanje izvajanja programov in njihovih rezultatov. Formalne smernice dopolnjujejo usposabljanja in izmenjave dobrih praks med službami.

([17]) Odstavki 3.13 do 3.51 poglavja 3 letnega poročila Sodišča za leto 2016 – Doseganje rezultatov proračuna EU.

([18]) Sodišče je težave v zvezi s pravočasnim zagotavljanjem informacij, ki vplivajo na program Obzorje 2020, opredelilo v odstavkih 3.31 in 3.51 do 3.53 letnega poročila za leto 2015.

Okvir 3.4 – Rezultati ankete – okvir informacij o smotrnosti

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

UGOTOVITVE SODIŠČA

Poddel C – Komisija informacije o smotrnosti uporablja za upravljanje programov in politik, vendar včasih niso sprejeti ustrezni ukrepi, kadar cilji niso doseženi

Komisija za upravljanje svojih dejavnosti uporablja informacije o smotrnosti, ki jih ima

3.19 56 % anketirancev, ki so izpolnili anketo, je navedlo, da pri odločanju pogosto ali zelo pogosto uporabljajo informacije o smotrnosti. Štirje najpogostejši načini uporabe informacij o smotrnosti so za razvoj strategij, izboljšanje odločitev, oceno, ali so bili cilji doseženi, in sprejemanje popravnih ukrepov, kadar je to potrebno ([19]).

([19]) Podobno je urad ZDA za nadzor javne porabe v različnih poročilih navedel, da lahko zvezne agencije uvedejo razne prakse, ki lahko izboljšajo ali olajšajo uporabo informacij o smotrnosti (za prepoznavanje težav in sprejemanje popravnih ukrepov, za razvoj strategij in dodelitev sredstev, za priznavanje in nagrajevanje uspešnosti ter za opredelitev in izmenjavo uspešnih pristopov), da bi dosegle boljše rezultate. Glej naslednja poročila urada ZDA za nadzor javne porabe: https://www.gao.gov/assets/250/247701.pdf, https://www.gao.gov/new.items/d081026t.pdf, https://www.gao.gov/assets/130/123413.pdf in https://www.gao.gov/assets/670/666187.pdf.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.20 Vodstveni delavci težko uporabljajo informacije o smotrnosti za oceno, kako programi in politike prispevajo k ciljem na visoki ravni. Poleg tega nimajo izključne pristojnosti za smotrnost, ker imajo pri doseganju rezultatov in učinkov pomembno vlogo so zakonodajalci in drugi deležniki, zlasti države članice. Sodišče je v prejšnjih letih ugotovilo ([20]), da so številni cilji programov in politik prevzeti neposredno iz dokumentov o politikah ali zakonodajnih dokumentov, zato so na previsoki ravni, da bi bili koristni kot instrumenti za upravljanje. Izdalo je tudi priporočila ([21]), naj Komisija to obravnava. Komisija je priznala, da je težko vzpostavljati povezave med obilico informacij, ki so na voljo o projektih na operativni ravni, ter politikami na visoki ravni in odločanjem na politični ravni.

3.21 Komisija vsako leto uporabi tri glavna orodja za poročanje, in sicer letna poročila o dejavnostih, izjave o programih ter letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna, da bi predstavila podatke o svoji operativne smotrnosti ter smotrnosti programov in politik EU. Kot je prikazano v ***okviru 3.5*** v nadaljevanju, se pri poročanju v teh treh poročilih upošteva več dokumentov za načrtovanje ([22]).

ODGOVORI KOMISIJE

3.20 *Komisija meni, da je pomembno jasno razlikovati med notranjimi okviri smotrnosti za službe Komisije in okviri smotrnosti v finančnih programih.*

Cilji in kazalniki, vključeni v finančne programe*, so rezultat zakonodajnega postopka. Nanašajo se na smotrnost programov in ne služb Komisije Komisija je v okviru predlogov za prihodnji večletni finančni okvir pripravila predloge za okrepitev okvirov smotrnosti v finančnih programih.*

Kar zadeva program Obzorje 2020, glej odgovor Komisije na priporočilo 1 iz letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2015.

Kar zadeva program Obzorje 2020, glej odgovor Komisije na odstavek 3.97 iz letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2014.

Povezava med cilji in povezanimi kazalniki s širšega političnega vidika je predstavljena v izjavah o programih.

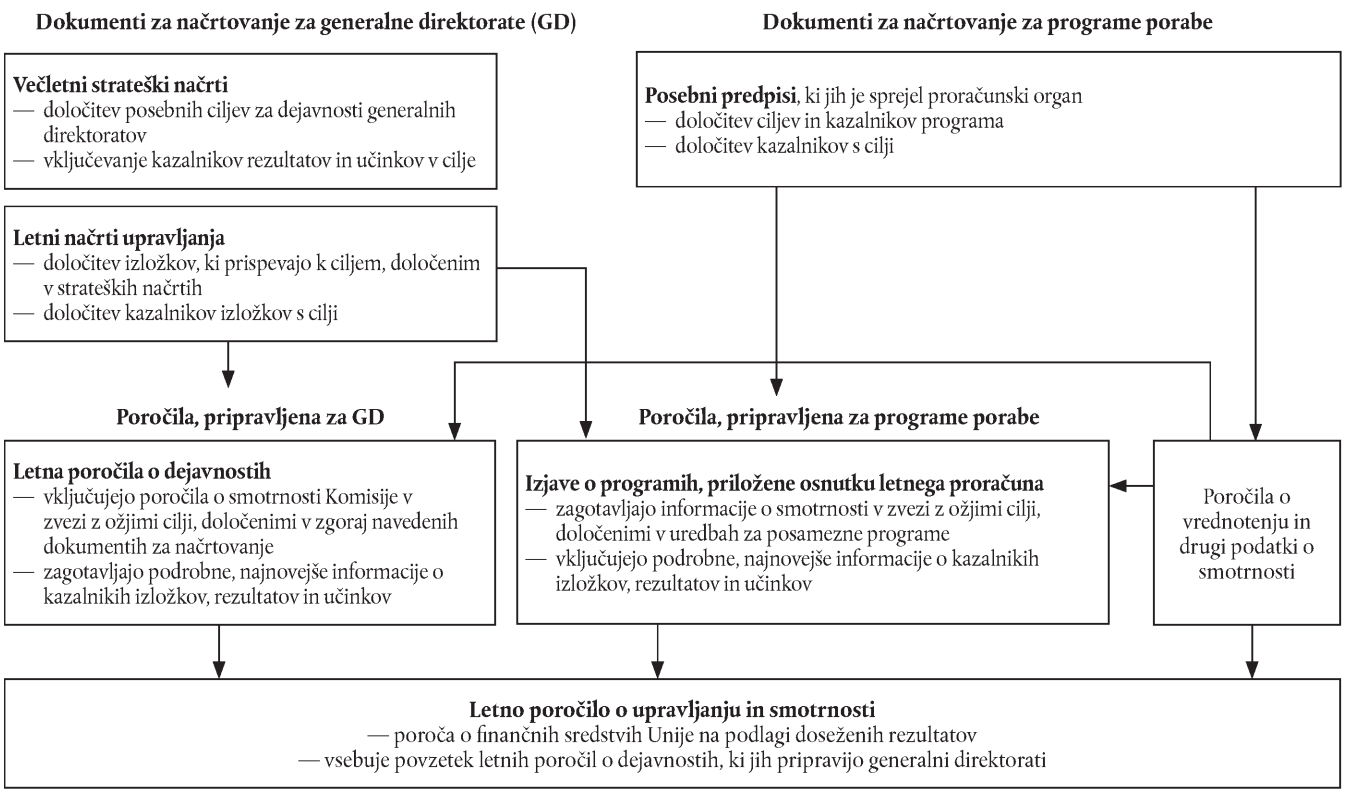
3.21 *Komisija opozarja, da so omenjena tri poročila, ki se pripravljajo v skladu z ustreznimi pravnimi obveznostmi, le podsklop obširnega poročanja Komisije o smotrnosti politik EU in uresničevanju političnih prednostnih nalog. Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti ter izjave o programih se nanašajo predvsem na smotrnost in upravljanje proračuna EU.*

([20]) Glej odstavka 3.62 in 3.63 letnega poročila Sodišča za leto 2015 in odstavke 3.71–3.73 letnega poročila Sodišča za leto 2014.

([21]) Glej priporočilo 1 v letnem poročilu Sodišča za leto 2015 in priporočilo 2 v letnem poročilu Sodišča za leto 2014.

([22]) Glej tudi letno poročilo za leto 2016, poglavje 3 – Doseganje rezultatov proračuna EU, del 1, oddelek 1 – Okvir za poročanje o smotrnosti.

Okvir 3.5 – Glavna poročila o smotrnosti, ki jih pripravijo Komisija in njeni generalni direktorati ([23])

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.22 Navedena tri poročila zajemajo celotni proračun EU in vse njegove dejavnosti v zvezi s politikami. ***Okvir 3.6*** vsebuje povzetek o ciljnih skupinah in uporabi poročil.

ODGOVORI KOMISIJE

3.22 *Glej odgovor Komisije na odstavek 3.23.*

([23]) Opredelitve pojmov v diagramu: kazalnik je značilnost ali lastnost, ki se redno meri, da bi ocenili, v kakšnem obsegu je bil cilj dosežen. S kazalnikom rezultatov se merijo takojšnje spremembe za neposredne naslovnike ob koncu njihovega sodelovanja v intervenciji, s kazalnikom učinkov pa dolgoročnejše posledice, ki jih je mogoče opaziti v nekem obdobju po zaključku intervencije.

Okvir 3.6 – Ciljna skupina in uporaba glavnih poročil o smotrnosti

	Kdo je ciljna skupina?	Kako bo poročilo uporabljeno?
Izjave o programih	Dokument je predložen proračunskemu organu (Evropskemu parlamentu in Svetu) kot dopolnitev predloga splošnega proračuna.	Izjave o programih s prikazom smotrnosti programov, dodane vrednosti EU in (sedanje in prihodnje) stopnje izvrševanja utemeljujejo proračunske dodelitve, za katere je bilo zaprošeno v okviru programov porabe.
Letno poročilo o dejavnostih	Kolegij komisarjev	Letno poročilo o dejavnostih je poročilo generalnega direktorja kolegiju komisarjev in je glavni instrument za odgovornost pri upravljanju v Komisiji (glej navodila za letno poročilo o dejavnostih za leto 2017).
Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna	Poročilo se predloži Evropskemu parlamentu in Svetu v skladu s členom 318 PDEU in členom 66(9) *finančne uredbe*.	Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna ([1]) je orodje za zagotavljanje odgovornosti v postopku *razrešnice* z organom za razrešnico. Ko ga kolegij komisarjev sprejme, s tem prevzame splošno politično odgovornost za upravljanje proračuna EU.

([1]) Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna za leto 2016 je na voljo na portalu EUR-Lex: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0351. Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna za leto 2016 je bilo v obdobju od 30. junija 2017 do 29. januarja 2018 s portala EUR-Lex preneseno 4 040-krat.

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.23 Glavna poročila o smotrnosti so mišljena kot orodja za poročanje in ne toliko kot instrumenti, s katerimi bi generalni direktorati Komisije upravljali svojo smotrnost ali smotrnost Komisije kot celote, saj niso dovolj podrobna ali celovita. Pripravijo se le enkrat na leto in so namenjena predvsem bralcem zunaj generalnih direktoratov.

ODGOVORI KOMISIJE

3.23 *Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU je del prispevka Komisije k letnemu postopku podelitve proračunske razrešnice. V njem so upoštevane vse pomembne informacije in ne le letni rezultati, kot so vmesne ocene.*

Letno poročilo o dejavnostih je poročilo o upravljanju, ki ga generalni direktorji in vodje služb pripravijo kolegiju komisarjev. Je najpomembnejši instrument odgovornosti vodilnih funkcij v Komisiji, zato je podroben in celovit. Vsebuje poročila o vseh kazalnikih, ki so jih službe Komisije izbrale v svojih strateških načrtih za obdobje 2016–2020 kot ključne za merjenje smotrnosti služb Komisije in njihovega prispevka k političnim prednostnim nalogam Junckerjeve Komisije.

Letno poročilo o dejavnostih je zato namenjeno zunanji javnosti in kot vir informacij o upravljanju za vodje Komisije. Komisija nadalje opozarja, da se številni pomembni kazalniki, na primer za krovne cilje strategije Evropa 2020, pogosteje posodabljajo in sporočajo. Službe Komisije so spodbujene, da redno spremljajo napredek pri doseganju svojih ciljev, tudi z medletnimi pregledi svojih načrtov upravljanja.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.24 V nekaterih primerih pa so glavna poročila o smotrnosti (in zlasti letna poročila o dejavnostih) le uporabna za upravljanje smotrnosti.

(i) GD DEVCO izkorišča javno naravo letnega poročila o dejavnostih za uvajanje organizacijskih sprememb, saj sporoča primerljive informacije o smotrnosti delegacij v partnerskih državah ([24]), da bi jih spodbudil k boljšemu delovanju.

(ii) Deklarirani namen letnega poročila o dejavnostih je zagotavljanje odgovornosti, vendar sta ga Generalni direktorat za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo (GD CNECT) in GD EMPL uporabila tudi kot orodje, ki višjim vodstvenim delavcem omogoča, da spremlja izvajanje delovnega programa ([25]). GD EMPL na pripravo letnega poročila o dejavnostih gleda kot na priložnost, da preveri, ali je šlo vse po načrtu, če ni šlo, pa opredeli razloge in razpravlja o popravnih ukrepih.

3.25 Letna poročila o dejavnostih so javno dostopna, vendar Komisija ni ocenila, kako uspešno nagovarjajo državljane. Število posameznih obiskov spletišča Europa.eu ([26]) kaže, da je zanimanje državljanov majhno.

ODGOVORI KOMISIJE

3.24 *Glej odgovor Komisije na odstavek 3.23.*

3.25 *Glej odgovor Komisije na odstavek 3.23.*

([24]) Glej Prilogo 10 (in zlasti strani 457–459) letnega poročila o dejavnostih GD DEVCO za leto 2016.

([25]) Od reforme ciklusa strateškega načrtovanja in priprave programov, ki je bila izvedena leta 2016, letna poročila o dejavnostih vsebujejo informacije o izvajanju delovnega programa Komisije, in sicer vključujejo informacije o kazalnikih izložkov, ki so bili predhodno določeni v letnem načrtu upravljanja generalnega direktorata.

([26]) https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-reports-2016_en. Na tem skupnem spletišču so povezave na posamezna spletišča z letnimi poročili o dejavnostih generalnih direktoratov. V obdobju od objave letnih poročil o dejavnostih za leto 2016 do 30. januarja 2018 je imelo skupno spletišče 2 700 posamičnih obiskovalcev. Posamezna spletišča z letnimi poročili o dejavnostih so imela leta 2017 skupaj 7 509 posamičnih ogledov, vendar je bilo mogoče ta poročila leta 2016 objaviti tudi na drugih spletiščih, za katera ni razpoložljivih podatkov o številu obiskovalcev in ogledov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Popravni ukrepi niso sprejeti vedno, kadar cilji niso doseženi

3.26 Med glavnimi nameni, za katere se uporabljajo informacije o smotrnosti, je merjenje napredka pri doseganju ciljev zaradi sprejetja popravnih ukrepov in s tem doseganje rezultatov. Če se vodstveni delavci zavedajo, da bo imela slaba smotrnost posledice, bi jih moralo to spodbuditi k uporabi informacij o smotrnosti. Anketa Sodišča za vodstvene delavce je vključevala vprašanje o tem, kaj se po njihovih izkušnjah zgodi, če so cilji smotrnosti v zvezi s programi porabe ali politikami doseženi (glej ***okvir 3.7***) ali če niso doseženi (glej ***okvir 3.8***). Rezultati ankete kažejo, da slaba smotrnost ne vodi vedno do popravnih ukrepov, saj je petina anketirancev, ki so izpolnili anketo, navedla, da kljub neizpolnitvi ciljev niso bile uvedene nobene spremembe. Najpogosteje sprejeta odločitev je priprava akcijskih načrtov, drugi najpogostejši ukrep pa dodatna analiza v obliki okrepljenega spremljanja ali dodatnega vrednotenja. Toda taki ukrepi sami po sebi ne odpravijo ugotovljenih težav. Sodišče je opazilo, da bo nedoseganje cilja verjetneje imelo posledice v tistih generalnih direktoratih, ki pogosto uporabljajo informacije o smotrnosti.

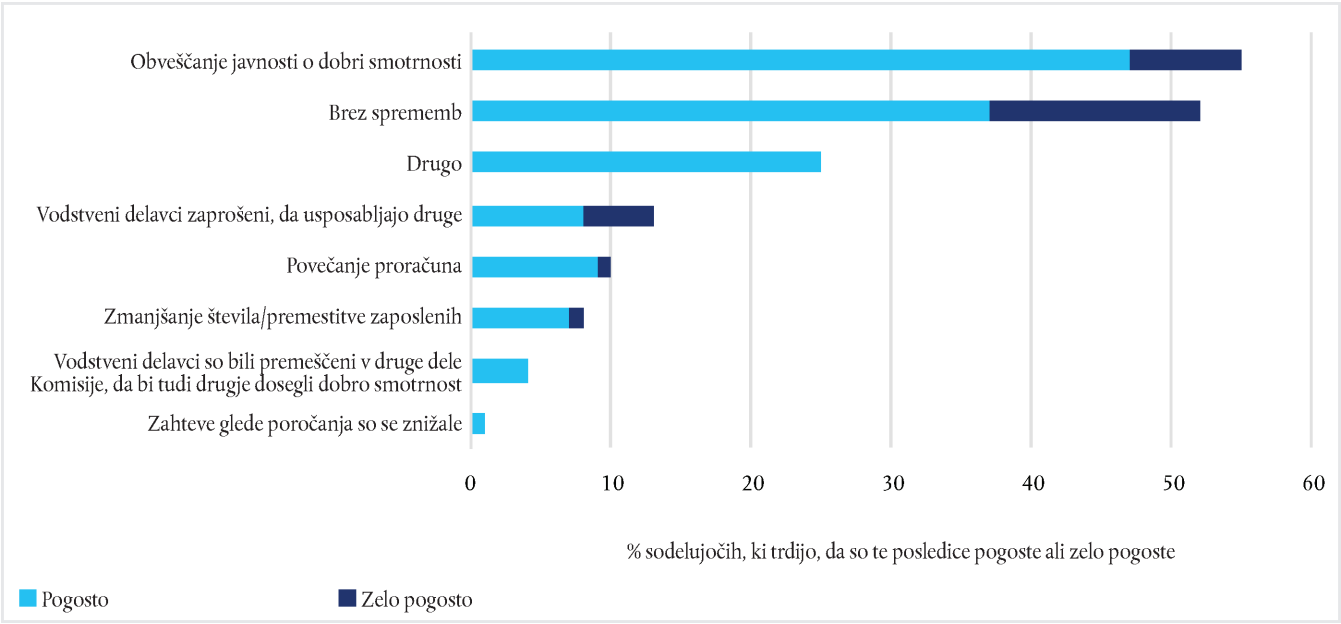
ODGOVORI KOMISIJE

3.26 *Namen uporabe informacij o smotrnosti je spremljanje smotrnosti in merjenje razkoraka med zadanim ciljem in realnostjo ter izvedba potrebnih prilagoditev. To običajno temelji na širši oceni osnovnih vzrokov za odstopanje smotrnosti od cilja.*

Kot je poudarilo Evropsko računsko sodišče, je več kot 70 % anketirancev navedlo, da se v primeru nedoseganja ciljev razvijejo akcijski načrti in izvede okrepljeno spremljanje, več kot 60 % pa jih je odgovorilo, da se v primeru nedoseganja ciljev izvede vrednotenje.

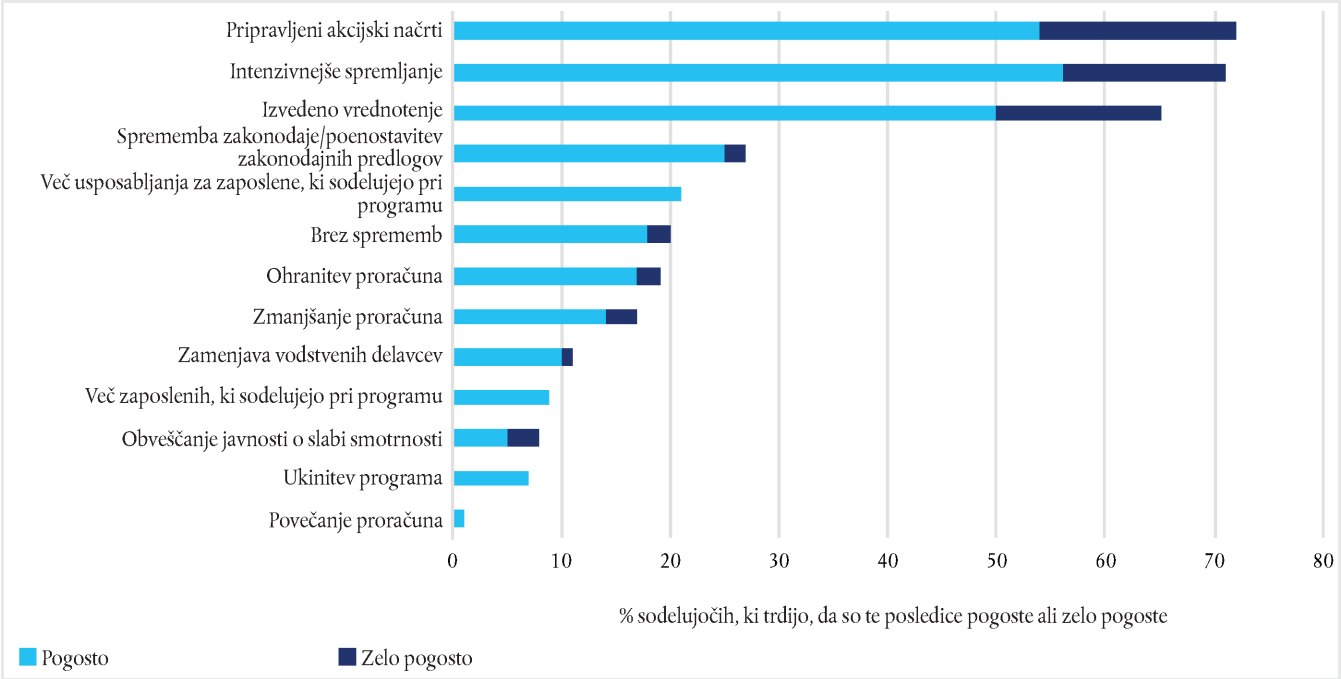
Komisija nadalje opozarja, da se pri upravljanju proračuna EU srečuje z več ovirami, ki izhajajo iz večletnega finančnega okvira in odločitev proračunskega organa o letnem proračunu.

Okvir 3.7 – Kaj se zgodi, če so cilji doseženi ali preseženi?

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

Okvir 3.8 – Kaj se zgodi, če cilji niso doseženi?

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

UGOTOVITVE SODIŠČA

Poddel D – Komisija v svojih poročilih o smotrnosti v glavnem ne pojasnjuje uporabe informacij o smotrnosti

3.27 Zavoljo preglednosti in odgovornosti morajo imeti deležniki v glavnih poročilih o smotrnosti vpogled v to, kako Komisija uporablja informacije o smotrnosti, ki so ji na voljo ([27]). Komisija želi v svojih poročilih o smotrnosti predstaviti koherentno zgodbo o smotrnosti ([28]) pri napredku, doseženem pri izpolnjevanju rezultatov, te zgodbe pa so bolj verodostojne, če temeljijo na materialnih dokazih. Pojasniti je treba, kakšne odločitve so bile sprejete in kako so odražale razpoložljive informacije o smotrnosti.

ODGOVORI KOMISIJE

3.27 *Komisija se strinja, da mora poročanje o smotrnosti temeljiti na materialnih dokazih, in te dokaze vključuje v svoja poročila o smotrnosti.*

([27]) To mnenje je izrazil tudi urad generalnega državnega revizorja Kanade v trditvi, da je informacije o smotrnosti treba uporabljati in drugim pokazati, da se uporabljajo. Glej točko 22 – *Demonstrable use of performance information is essential* dokumenta *Implementing Results-Based Management: Lessons from the Literature*, http://www.oag-bvg.gc.ca/internet/English/meth_gde_e_10225.html.

([28]) Glej str. 3 navodil za letno poročilo o dejavnostih za leto 2017.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.28 Osrednji oddelki Komisije generalnim direktoratom pošljejo navodila za pripravo strateških načrtov, načrtov upravljanja in letnih poročil o dejavnostih. V navodilih je sicer določeno, da morajo generalni direktorati pri poročanju o svojih dejavnostih predstaviti informacije o smotrnosti, ni pa jim treba pojasniti, kako so jih uporabili, da bi dejavnosti izboljšali.

3.29 Generalni direktorati navajajo, da informacije o smotrnosti uporabljajo v svojih poročilih, vendar brez dodatnih pojasnil.

(i) V poročilih o smotrnosti GD AGRI ([29]) je na splošno opisano, kako se informacije o smotrnosti uporabljajo za podporo odločanju ([30]), vendar je pojasnjeno le z malo specifičnimi primeri, kako to poteka v praksi.

(ii) V letnem poročilu o dejavnostih GD CNECT za leto 2016 je navedeno, da so rezultati vrednotenja predhodnega akcijskega načrta za e-upravo za obdobje 2011–2015 pomembno prispevali k pripravi naslednjega akcijskega načrta za obdobje 2016–2020 ([31]), vendar ni jasno razloženo, kako so ti rezultati vplivali na novi akcijski načrt.

ODGOVORI KOMISIJE

3.28 *Informacije iz letnih poročil o dejavnostih prispevajo k večletnim dosežkom z večletnimi cilji, določenimi v strateških načrtih, zato predstavljajo fazo spremljanja, ki se uporabi kot podlaga za navajanje rezultatov za naslednje leto v načrtih upravljanja, od te faze naprej pa prispevajo k doseganju posebnih ciljev.*

3.29

(i) *Letno poročilo o dejavnostih GD AGRI za leto 2016 vključuje več konkretnih primerov, ki kažejo, kako se informacije o smotrnosti uporabljajo za podporo odločanju.*

V njem GD AGRI navaja, da je prvi ključni kazalnik smotrnosti SKP faktorski dohodek v kmetijstvu (glej stran 15). Nadalje so opisani cenovni pritiski v sektorju mleka ter svežnja pomoči, ki sta bila sprejeta kot odziv na te pritiske (glej strani 21 in 22).

Na straneh 25 in 26 letnega poročila o dejavnostih sta predstavljeni širokopasovna vrzel na podeželju in ustanovitev kompetentnih uradov za širokopasovne povezave kot odziv na to težavo.

GD AGRI je v zvezi z izvajanjem zelene komponente pregledal, kako se je sistem uporabljal v prvem letu. Pregled je pokazal slabosti, ki so preprečevale, da bi se dosegle vse možnosti, ki jih ponuja sistem. GD AGRI je predlagal izboljšave zadevne ureditve (glej strani 32 in 33 letnega poročila o dejavnostih za leto 2016).

(ii) *Letno poročilo o dejavnostih vsebuje povzetek dejavnosti v zadevnem letu. V njem ne bi bilo primerno podrobno opisati, kako so se pripravljale posamezne odločitve glede politik. Službe se spodbujajo, da zagotavljajo povezave do podrobnejših informacij – v tem primeru v zadevni oceni.*

([29]) Strateški načrt, načrt upravljanja in letno poročilo o dejavnostih.

([30]) Eno od načel je, da splošna zasnova in oblikovanje skupne kmetijske politike temeljita na politični in gospodarski analizi, vrednotenju in ocenah učinkov, glej str. 5 strateškega načrta GD AGRI za obdobje 2016–2020.

([31]) Glej str. 26 letnega poročila o dejavnostih GD CNECT za leto 2016, v katerem je navedeno, da je predhodni akcijski načrt izpolnil večino svojih ciljev in pokazal pomembnost skupnih evropskih ciljev v e-upravi.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.30 Letno poročilo Komisije o programih porabe ([32]) vključuje del o posodobitvah programov, ta pa vsebuje poddel o prihodnjem izvajanju ([33]). Načrti v tem oddelku kot utemeljitev občasno vključujejo splošne izjave o smotrnosti, ni pa pojasnjeno, kako so bile posamezne povratne informacije o trenutnih razmerah uporabljene pri pripravi načrtov. Na primer, načrtovanje prihodnjega izvajanja programa Obzorje 2020 je imenovano *proces na podlagi dokazov* ([34]), ker je *vključevalo obsežno posvetovanje z deležniki*. Podrobnosti o morebitnih spremembah, sprejetih na podlagi posvetovanj, niso navedene.

3.31 Sodišče je pri pregledu poročil o smotrnosti opazilo tudi nekaj dobrih praks. Na primer, GD EAC je v svojo strategijo izrecno vključil uporabo informacij o smotrnosti pri pripravi politik in naložbenih strategij ([35]). Ta generalni direktorat v svojem strateškem načrtu za obdobje 2016–2020 poudarja povezavo med kazalniki in rezultati vrednotenja, da bi podprl svojo strategijo in znesek sredstev EU, ki jih namerava porabiti do leta 2020 ([36]). GD EAC pri opisu vrednotenj, ki jih namerava opraviti, tudi navaja, kako bodo ta vrednotenja uporabljena za štiri od osmih načrtovanih vrednotenj v strateškem načrtu za obdobje 2016–2020.

ODGOVORI KOMISIJE

3.30 *Oddelek o prihodnjem izvajanju naj bi vseboval pregled prihodnjih dejavnosti, ki se bodo izvajale, in njihovih pričakovanih izložkov/rezultatov.*

Njegov namen je zagotoviti vpogled v pričakovana pomembna dogajanja in sam po sebi ni instrument načrtovanja.

([32]) http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/2017/DB2017_WD01_en.pdf.

([33]) V tem delu generalni direktorati razpravljajo o spremembah proračuna, prihodnjih dejavnostih, izidih, za katere si je treba prizadevati, in delovnih programih, ki so načrtovani za naslednji dve leti.

([34]) Glej str. 44 izjav o programih za leto 2017.

([35]) Glej posebni cilj 1.1 na str. 10 načrta upravljanja GD EAC za leto 2017.

([36]) Glej str. 10 strateškega načrta GD EAC za obdobje 2016–2020.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Poddel E – Od nenehnega razvoja kulture smotrnosti se pričakuje nadaljnji napredek

3.32 Komisija preučuje možnosti za izboljšanje osredotočenosti na smotrnost.

(i) Predlagala je revidirano finančno uredbo, ki bi pripravila podlago za dodatno poenostavitev in omogočila neposrednejšo odvisnost plačil od rezultatov ([37]).

(ii) Prvič je opravila celovit pregled porabe ob upoštevanju dodane vrednosti EU ([38]).

(iii) Komisija je priznala, da obstaja preveč kazalnikov smotrnosti ([39]) in da nekateri od njih niso smiselni, zato jih je začela pregledovati. Pregleduje zlasti kazalnike rezultatov, da bi zagotovila, da merijo rezultate, nad katerimi imajo generalni direktorati nadzor.

(iv) Nekateri generalni direktorati, kot je GD DEVCO, si prizadevajo, da bi od poročanja o rezultatih zaključenih projektov napredovali do takega poročanja za projekte v teku.

(v) Komisija in proračunski organ bi lahko imela koristi od pobude za proračun EU, usmerjen v rezultate.

3.33 Na sestankih Sodišča z generalnimi direktorati so anketiranci omenili različne izzive (***okvir 3.9***), od katerih jih je bilo več omenjenih tudi v poročilih OECD ([40]) in Komisije ([41]).

3.32

(iii) *Glej odgovor Komisije na odstavek 3.20. Komisija je opravila celovit pregled ciljev in kazalnikov, ki so jih uporabile službe Komisije v okviru reforme strateških načrtov in načrtov upravljanja.*

([37]) Glej mnenje Sodišča št. 1/2017 o spremembi finančne uredbe: https://www.eca.europa.eu/sl/Pages/DocItem.aspx?did=40627 (in besedilo revidirane finančne uredbe, zlasti člena 124 in naslednjih ter člena 180 in naslednjih).

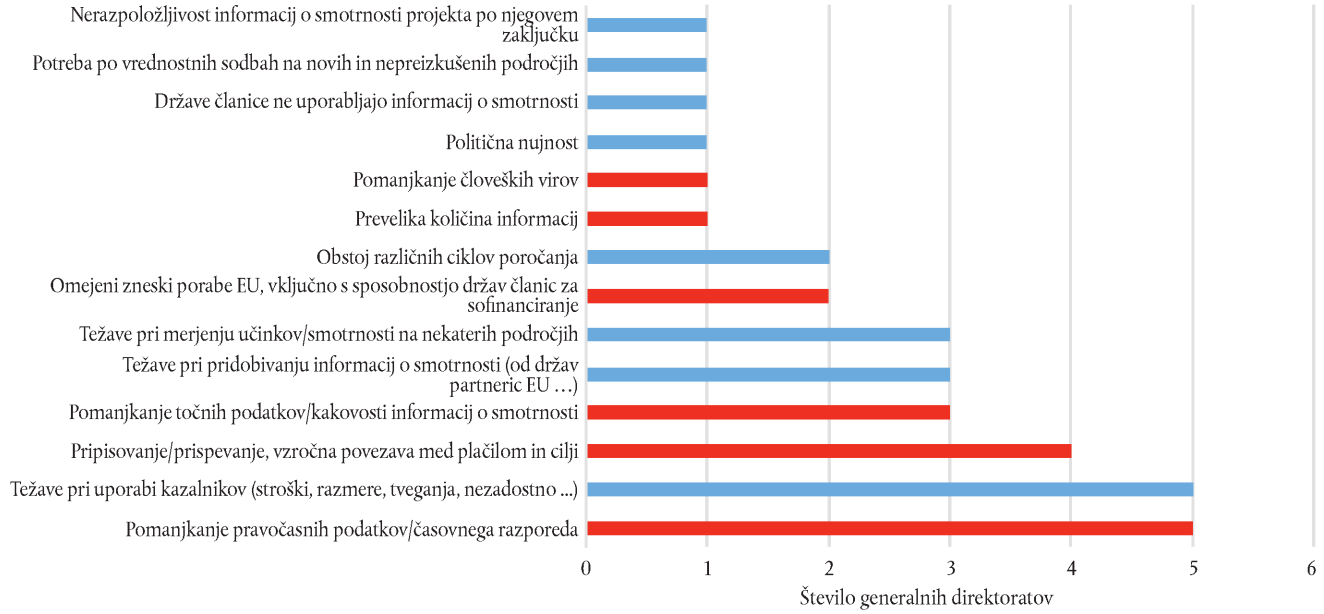
([38]) Glej SWD(2018) 171 final.
Za splošno sprejeto opredelitev pojma dodane vrednosti EU, glej informativni dokument Sodišča z naslovom *Future of EU finances: reforming how the EU budget operates*, februar 2018, odstavka 7 in 8 (https://www.eca.europa.eu).

([39]) Glej zaključek 1: Možnosti za izboljšanje okvira smotrnosti in priporočilo 1: racionaliziranje poročanja o smotrnosti, pa tudi odgovore Komisije v poglavju 3 letnega poročila za leto 2016.

([40]) Glej odstavek 1.2.4 poročila OECD, podčrtna opomba 8.

([41]) Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o oceni financ Unije glede na dosežene rezultate, Bruselj, 26.6.2015, str. 5–6 (COM(2015) 313 final). Zahteva v členu 66(9) finančne uredbe, da je treba povzetek letnih poročil o dejavnostih vključiti v letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna je še okrepila pomen tovrstnih poročil.

Okvir 3.9 – Izzivi pri uporabi informacij o smotrnosti, ki jih je v razgovorih omenilo šest generalnih direktorjev

Rdeče: izzivi, ki so navedeni tudi v poročilu OECD in poročilu Komisije iz leta 2014 na podlagi člena 318 PDEU

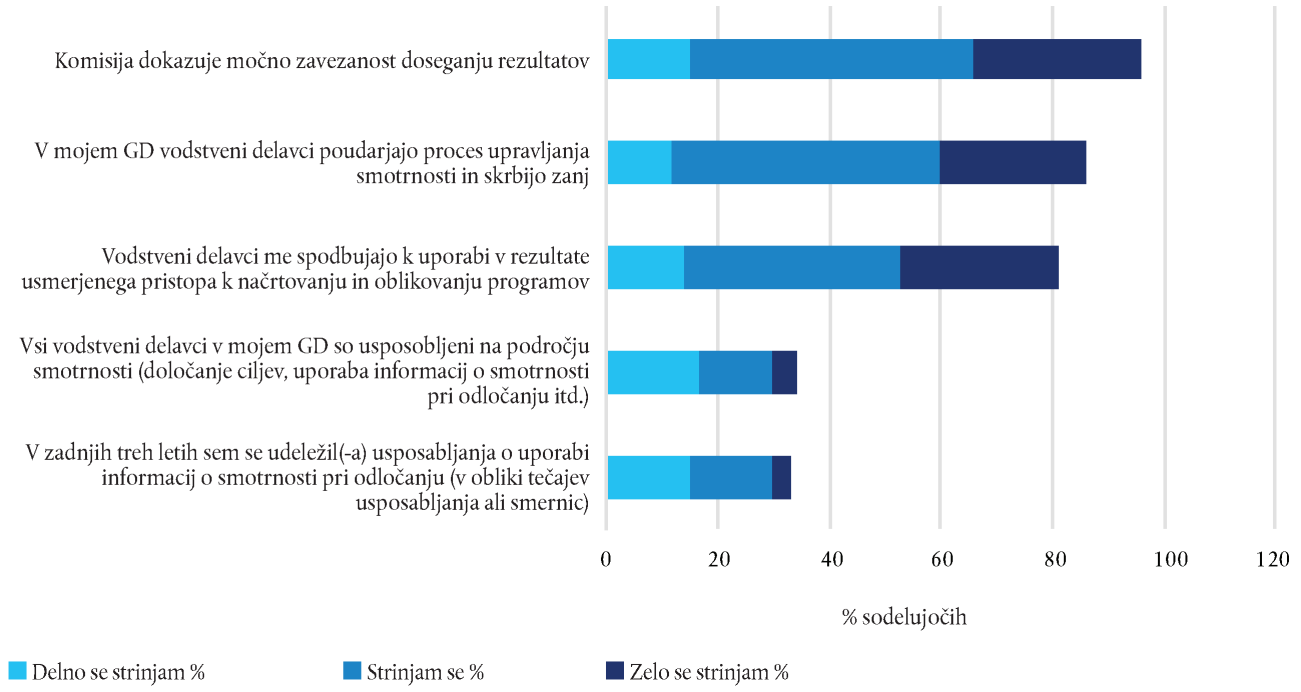
Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.34 Anketa Sodišča je vključevala vprašanja o odnosu do smotrnosti (glej ***okvir 3.10***). Rezultati so bili v glavnem pozitivni, vendar so se mnenja anketirancev močno razlikovala. Anketiranci, ki so odgovorili negativno, informacije o smotrnosti običajno uporabljajo redkeje. Sodišče je tudi ugotovilo, da višji vodstveni delavci informacij o smotrnosti ne uporabljajo nič pogosteje kot vodje enot.

3.35 Poleg tega so rezultati ankete pokazali, da sta zelo potrebna dodatno usposabljanje za uporabo informacij o smotrnosti in boljša izmenjava vedenja o dobrih praksah. Anketiranci iz generalnih direktoratov so v razgovorih opisali številne dobre prakse, ki bi jih po mnenju Sodišča lahko izmenjali z drugimi generalnimi direktorati. Opažene so bile tudi nekatere razlike v dojemanju. Sodišče je vprašalo anketirance, ali se strinjajo, da imajo vodstveni delavci in drugi zaposleni pomembno vlogo pri pripravi ukrepov za smotrnost. 80 % anketiranih višjih vodstvenih delavcev je menilo, da imajo vodstveni delavci pomembno vlogo, 84 % pa jih je navedlo, da imajo pomembno vlogo drugi zaposleni. Ko so na isto vprašanje odgovarjali vodje enot, jih je le 52 % menilo, da imajo vodstveni delavci pomembno vlogo, 53 % pa jih je navedlo, da imajo pomembno vlogo drugi zaposleni. To kaže, da imajo višji vodstveni delavci Komisije pozitivnejše mnenje o odnosu do smotrnosti na Komisiji kot srednji vodstveni delavci.

Okvir 3.10 – Rezultati ankete – kultura smotrnosti

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.36 V odgovorih na anketo so bile navedene številne priložnosti za napredek pri uporabi informacij o smotrnosti (glej ***okvir 3.11***). Anketiranci so največkrat poudarili, da je treba spremeniti kulturo na Komisiji, da bi bila bolj osredotočena na smotrnost. Navedli so, da bi se morala Komisija manj osredotočati na spremljanje črpanja sredstev in ocenjevanje *pravilnosti* odhodkov (ker je skupna stopnja *napake*, ki vpliva na proračun EU, vsako leto nižja), ampak naj raje več uporablja tehnike upravljanja smotrnosti s poudarkom na doseganju načrtovanih rezultatov in učinkov ([42]).

ODGOVORI KOMISIJE

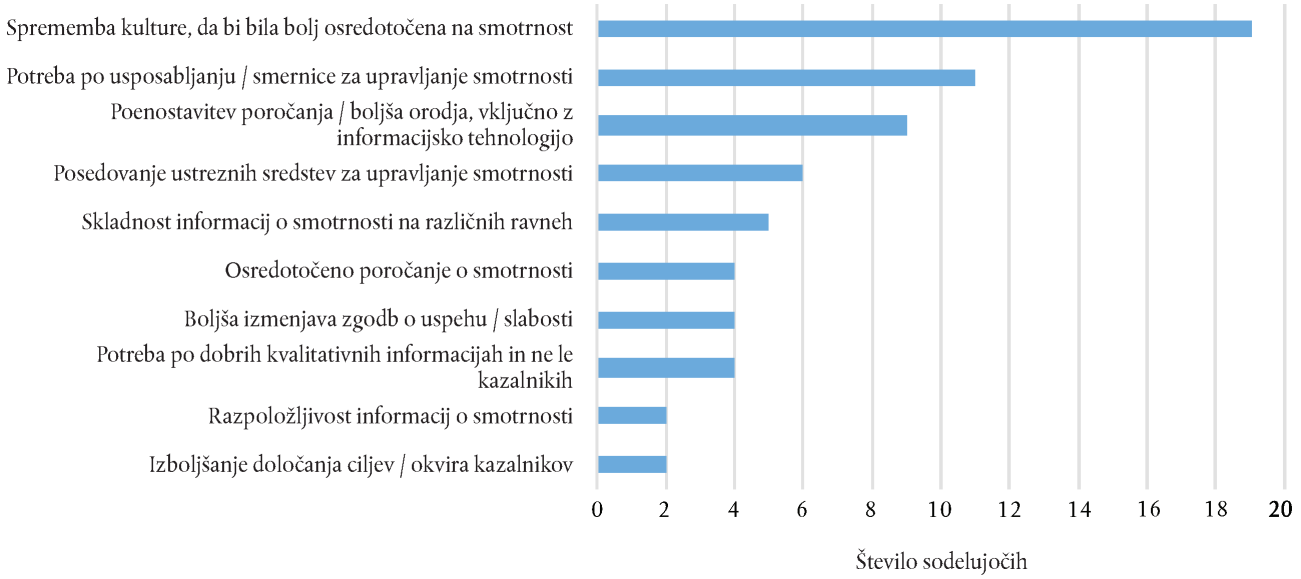
3.36 *Komisija v zvezi z vprašanjem spremembe kulture meni, da ima v svojih službah že zelo dobro vgrajeno kulturo smotrnosti: leta 2017 je OECD ugotovil, da je „sistem EU za pripravo proračuna napreden in natančno določen, na standardnem indeksu okvirov za pripravo proračuna, ki temelji na uspešnosti, pa dosega boljše rezultate kot katera koli država OECD. […] Proračunske prakse EU zajemajo veliko učinkovitih in inovativnih vidikov, ki se lahko uporabijo za zgled nacionalnim vladam pri pregledu njihovih agend za proračunsko reformo, osredotočeno na uspešnost.“ Nadalje je ugotovil, da je „Komisija v zadnjih letih izvedla obširno racionalizacijo poročanja, kar je omogočilo jasnejši pregled nad smotrnostjo in rezultati, tudi prek novega letnega poročila o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna […]“ ([2]).*

Komisija želi opozoriti še na primere, navedene v odstavku 3.32 zgoraj, kar zadeva ukrepe, ki jih je sprejela za okrepitev kulture smotrnosti.

([42]) Taka sprememba kulture bi lahko vključevala postopen razvoj na različnih področjih kot del procesa upravljanja sprememb. To lahko obsega spremembe ravnanja vodstvenih delavcev in drugih zaposlenih, pobude za boljšo uporabo informacij o smotrnosti, odločanje na podlagi podatkov/dokazov, notranje komuniciranje, vire in orodja ter vrednote.

([2]) *Glej povzetek z naslovom „Budgeting and Performance in the European Union: A review by the OECD in the context of the EU budget focused on results“ (Priprava in smotrnost proračuna v Evropski uniji: revizija, ki jo je OECD opravil v okviru v rezultat usmerjenega proračuna EU), OECD Journal on Budgeting (Strokovna revija OECD o pripravljanju proračuna), zvezek 2017/1.*

Okvir 3.11 – Zadnje vprašanje v anketi: Kaj bi spremenili, da bi se informacije o smotrnosti v vašem generalnem direktoratu bolje uporabljale?

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

UGOTOVITVE SODIŠČA

DEL 2 – REZULTATI REVIZIJ SMOTRNOSTI, KI JIH JE IZVEDLO SODIŠČE: ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA Z NAJVEČJIM UČINKOM

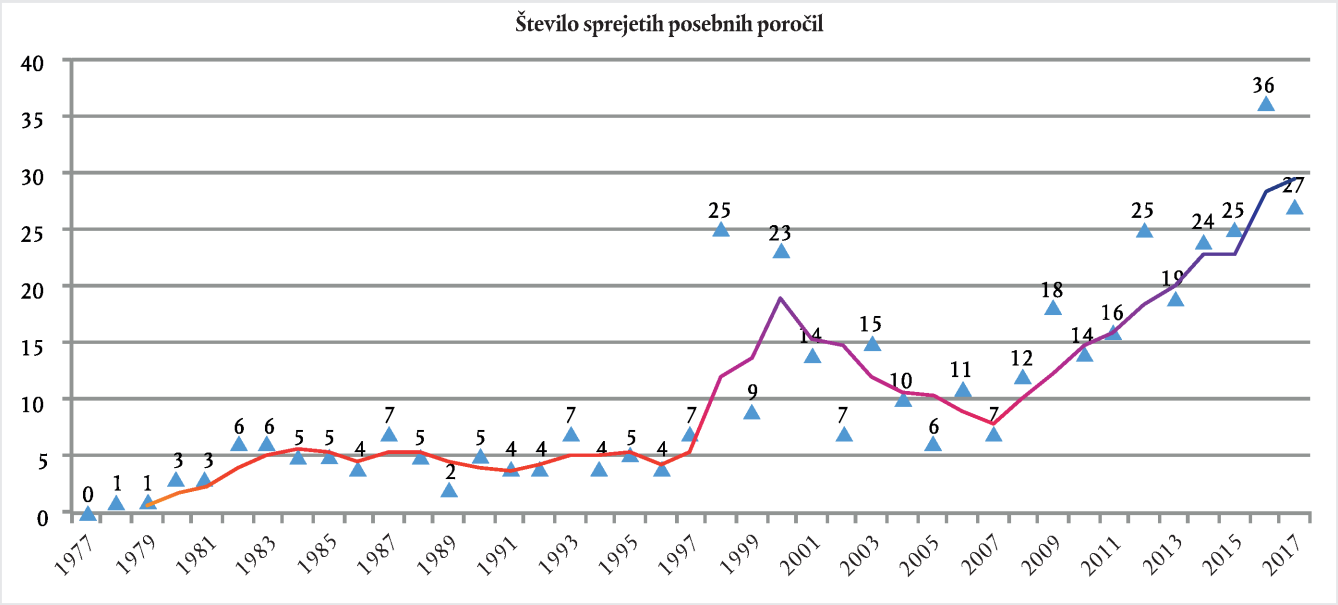
Uvod

3.37 Sodišče vsako leto objavi več posebnih poročil, v katerih preuči, kako dobro so se pri izvrševanju proračuna EU uporabljala načela *dobrega finančnega poslovodenja*. Leta 2017 je sprejelo 27 posebnih poročil ([43]) (glej ***okvir 3.12***), ki so zajemala vse razdelke večletnega finančnega okvira ([44]) in vsebovala skupaj 238 priporočil za najrazličnejše teme (***okvir 3.13***). Objavilo je tudi štiri posebna poročila o delujočem enotnem trgu in vzdržni monetarni uniji. Objavljeni odgovori na poročila Sodišča kažejo, da so revidiranci, v večini primerov Komisija, v celoti sprejeli več kot dve tretjini njegovih priporočil (***okvir 3.14***). ***Priloga 3.3*** je povzetek priporočil, naslovljenih na države članice v posebnih poročilih Sodišča za leto 2017.

([43]) https://www.eca.europa.eu.

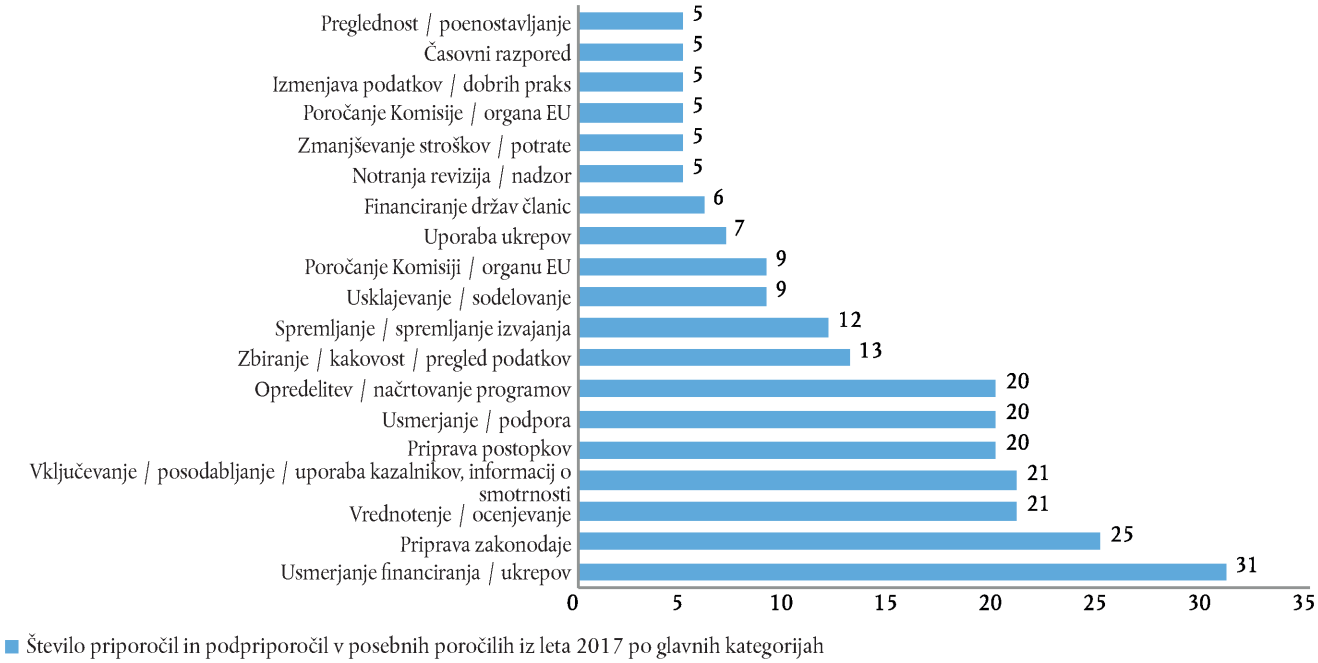
([44]) 1a (Konkurenčnost za rast in delovna mesta), 1b (Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija), 2 (Trajnostna rast: naravni viri), 3 (Varnost in državljanstvo), 4 (Evropa v svetu), 5 (Uprava).

Okvir 3.12 – Veliko število posebnih poročil, ki ocenjujejo izvajanje načel dobrega finančnega poslovodenja

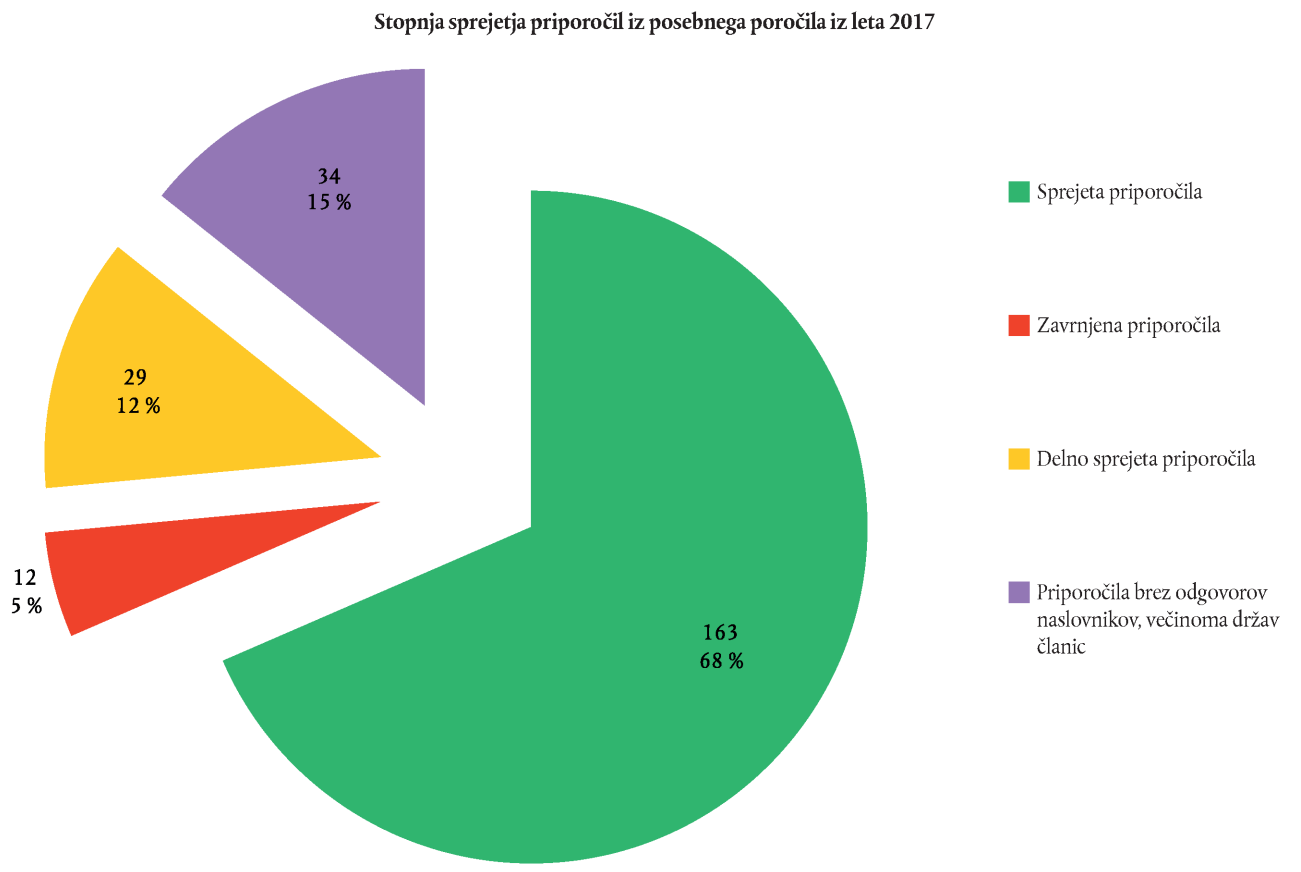

Vir: Evropsko računsko sodišče

Okvir 3.13 – Priporočila zajemajo najrazličnejše teme

Vir: Evropsko računsko sodišče

Okvir 3.14 – Revidiranci sprejmejo veliko večino priporočil Sodišča

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Razdelek 1a – Konkurenčnost za rast in delovna mesta ter razdelek 1b – Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija

3.38 Sodišče je leta 2017 sprejelo sedem posebnih poročil za ta razdelka večletnega finančnega okvira ([45]). Opozoriti želi na nekatere bistvene zaključke in priporočila iz treh od teh poročil.

(i) Posebno poročilo št. 2/2017 – Pogajanja Komisije o *partnerskih sporazumih* in programih na področju kohezije za obdobje 2014–2020

3.39 Sodišče je ugotovilo, da so bili partnerski sporazumi uspešni pri osredotočanju financiranja na strategijo EU 2020 in da so imeli *operativni programi* trdno intervencijsko logiko. Toda kazalniki za posamezne programe in skupni kazalniki so bili določeni za izložke in rezultate, zato je bilo kazalnikov preveč in je prišlo do tveganja dodatnega upravnega bremena in problemov z združevanjem na nacionalni ravni in ravni EU.

3.39 *Komisija ugotavlja, da za kazalnike smotrnosti za posamezne programe, ki zadevajo rezultate, ni predvideno združevanje na ravni EU. Ti posebni kazalniki so primerni za določanje ciljev in poročanje o smotrnosti v zvezi s cilji, medtem ko skupni kazalniki omogočajo poročanje o dosežkih na podlagi predhodno opredeljenih kategorij, ki izražajo pogosto uporabljene naložbe po vsej EU. Kazalniki izložkov za posamezne programe se nanašajo na fizične proizvode, ki omogočajo razumevanje sprememb, doseženih z intervencijami in programi, ki jih financira EU. Te intervencije so prilagojene za reševanje ozkih grl v razvoju, ki so povezana z lokalnimi razmerami. Zato morajo biti primerne za regijo in predvideni ukrep.*

([45]) Posebno poročilo št. 2/2017 – *Pogajanja Komisije o partnerskih sporazumih in programih na področju kohezije za obdobje 2014–2020: poraba je bolj osredotočena na prioritete strategije Evropa 2020, vendar je ureditev za merjenje smotrnosti vedno bolj zapletena* in Posebno poročilo št. 4/2017 – *Zaščita proračuna EU pred nepravilnimi odhodki: Komisija je v obdobju 2007–2013 na področju kohezije vse več uporabljala preventivne ukrepe in finančne popravke,* ki ne vsebujeta zaključkov ali priporočil v zvezi s smotrnostjo, ter Posebno poročilo št. 5/2017 – *Brezposelnost mladih – ali so politike EU prinesle spremembe?*, Posebno poročilo št. 12/2017 – *Izvajanje direktive o pitni vodi: kakovost vode in dostop do nje sta bila v Bolgariji, na Madžarskem in v Romuniji izboljšana, vendar so potrebe po naložbah še vedno velike*, Posebno poročilo št. 13/2017 – *Enotni evropski sistem za upravljanje železniškega prometa: ali bo ta politična odločitev kdaj postala resničnost?*, Posebno poročilo št. 15/2017 – *Predhodne pogojenosti in rezerva za smotrnost poslovanja na področju kohezije: inovativna instrumenta, ki pa še nista uspešna* in Posebno poročilo št. 18/2017 – *Enotno evropsko nebo: spremenjena kultura, ne pa tudi enotno nebo.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.40 Sodišče je priporočilo, naj:

— države članice nehajo uporabljati nepotrebne kazalnike za posamezne programe in

— naj Komisija opredeli enotno terminologijo za izložke in rezultate in predlaga, da se jo vključi v finančno uredbo, ugotovi, kateri kazalniki izložkov in rezultatov so najrelevantnejši in najprimernejši za *merjenje smotrnosti*, ter uporabi koncept proračuna, ki temelji na rezultatih.

ODGOVORI KOMISIJE

3.40

— *Spremenjena finančna uredba vsebuje usklajeno terminologijo v zvezi s smotrnostjo. Opredelitev kazalnika izložkov in kazalnika rezultatov je zdaj izražena v Komisijinem predlogu uredbe o skupnih določbah za programsko obdobje po letu 2020 (COM(2018) 375 final). Komisijin predlog uredbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu za programsko obdobje po letu 2020 (COM(2018) 372 final) vsebuje seznam skupnih kazalnikov izložkov in rezultatov. Seznam skupnih kazalnikov je obširnejši, kot je bil za obdobje 2014–2020, kar naj bi pomagalo zmanjšati število kazalnikov za posamezne programe.*

Komisija v zvezi s konceptom proračuna, ki temelji na rezultatih, poudarja, da proračun EU že temelji na rezultatih, kar proračunskemu organu omogoča, da med proračunskim postopkom upošteva informacije o smotrnosti z zagotavljanjem informacij o ciljih programov in napredku pri njihovem doseganju v izjavah o programih, priloženih predlogu proračuna.

(ii) Posebno poročilo št. 5/2017 – Brezposelnost mladih

3.41 Sodišče je ugotovilo, da je bilo pri izvajanju jamstva za mlade doseženega nekaj napredka in da so bili doseženi nekateri rezultati, niso pa bila dosežena prvotna pričakovanja, ki so se pojavila ob uvedbi tega jamstva, katerega namen je mladim, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo, v obdobju štirih mesecev po tem, ko postanejo brezposelni ali prenehajo s formalnim izobraževanjem, ponuditi kakovostno možnost za zaposlitev, nadaljnje izobraževanje, vajeništvo ali prakso. Ugotovilo je tudi, da je bil v času revizije prispevek pobude za zaposlovanje mladih k doseganju ciljev jamstva za mlade zelo majhen.

3.41 *Od leta 2014, ko se je začelo izvajanje na terenu, se je vsako leto več kot 5 milijonov oseb prijavilo v jamstvo za mlade in več kot 3,5 milijona se jih je vključilo v zaposlitev, izobraževanje, pripravništvo ali vajeništvo (vir: GD EMPL, podatkovna zbirka o jamstvu za mlade). Zdaj je 2,2 milijona manj brezposelnih mladih in 1,4 milijona manj mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo (vir: Eurostat). Ukrepi, financirani v okviru pobude za zaposlovanje mladih, se bodo izvajali še vsaj do leta 2023 in podpirali več mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo.*

Za zagotovitev, da lahko mladi, ki živijo v državah članicah in se soočajo z brezposelnostjo, še naprej prejemajo podporo, je v predlogu Komisije za Evropski socialni sklad plus (ESS+) za obdobje 2021–2027 določeno, da morajo države članice z višjimi stopnjami mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo, dodeliti vsaj 10 % sredstev ESS+ za ukrepe za zaposlovanje mladih. V predlogu so povzeta spoznanja iz obdobja 2014–2020 in poenostavljene nekatere zahteve, da bi se olajšalo uvajanje ukrepov, ki so ključni za izvajanje jamstva za mlade.

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
3.42 Sodišče je zlasti priporočilo, naj države članice:	**3.42**
— pripravijo popoln pregled nad stroški izvajanja jamstva za mlade za celotno populacijo mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo, in prednostno razvrstijo ukrepe, ki naj se izvajajo glede na razpoložljiva sredstva,	— *Komisija ugotavlja, da je priporočilo naslovljeno predvsem na države članice.* *Komisija bi pozdravila boljši pregled nad ocenjenimi stroški vseh načrtovanih ukrepov za izvajanje jamstva za mlade in bo države članice podpirala pri tem procesu, kadar bo to mogoče in kadar bodo to zahtevale.*
— zagotovijo, da ponudbe štejejo za kakovostne samo, če ustrezajo profilu udeleženca in povpraševanju na trgu dela ter če privedejo do trajnostne vključenosti na trg dela.	— *Komisija ugotavlja, da je priporočilo naslovljeno na države članice.* *Proučila bo možnost razpravljanja o standardih za merila kakovosti v okviru dejavnosti Odbora za zaposlovanje v zvezi s spremljanjem jamstva za mlade.*
(iii) Posebno poročilo št. 15/2017 – Predhodne pogojenosti in *rezerva za smotrnost poslovanja* na področju kohezije	
3.43 V tem posebnem poročilu je bilo ugotovljeno, da so predhodne pogojenosti zagotovile skladen okvir za ocenjevanje pripravljenosti držav članic na izvajanje skladov EU na začetku programskega obdobja 2014–2020, ni pa jasno, koliko je to dejansko spodbudilo spremembe na terenu. Sodišče je zaključilo, da okvir in rezerva za smotrnost poslovanja v obdobju 2014–2020 verjetno ne bosta povzročila bistvene prerazporeditve porabe na področju kohezije na bolj smotrne programe.	**3.43** *Komisija meni, da bi se morali v zvezi s spremembami na terenu zaradi predhodnih pogojenosti že zaradi same uvedbe minimalnih pogojev, ki niso obstajali v nobenem od prejšnjih okvirov kohezijske politike, izboljšati uspešnost in učinkovitost porabe.* *Komisija bo lahko ocenila končni učinek predhodnih pogojenosti po izvedbi projektov/programov.* *Poleg tega je okvir smotrnosti poslovanja samo eden od več elementov usmerjenosti v rezultate. Okvir smotrnosti poslovanja in rezerva za smotrnost poslovanja sta bila vzpostavljena v podporo osredotočenosti na smotrnost poslovanja in doseganje ciljev strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Zasnovana nista bila za to, da bi omogočila bistveno prerazporeditev porabe na področju kohezije. Če pa programi ne dosežejo mejnikov, določenih v okviru smotrnosti poslovanja, se lahko rezerva za smotrnost poslovanja prerazporedi drugim bolj smotrnim programom.*
3.44 Sodišče je priporočilo, naj Komisija:	**3.44**
— nadalje razvije predhodne pogojenosti kot instrument za ocenjevanje pripravljenosti držav članic za izvajanje skladov EU in	— *Komisija je sprejela priporočilo pod pogojem, da bodo predhodne pogojenosti ohranjene za obdobje po letu 2020.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

— preoblikuje rezerve za smotrnost poslovanja za obdobje po letu 2020 v instrument, ki bo bolj usmerjen v rezultate in bo finančna sredstva dodeljeval tistim programom, ki so dosegli dobre rezultate.

ODGOVORI KOMISIJE

— *Komisija je sprejela priporočilo pod pogojem, da bosta okvir smotrnosti poslovanja in rezerva za smotrnost poslovanja ohranjena za obdobje po letu 2020.*

V Komisijinem predlogu uredbe o skupnih določbah za programsko obdobje po letu 2020 (COM(2018) 375 final) so določene določbe za okvir smotrnosti, ki vključuje kazalnike izložkov in rezultatov, za katere je treba določiti mejnike in cilje. Pregled smotrnosti je nadomeščen z vmesnim pregledom, ki med drugim temelji na napredku pri doseganju mejnikov okvira smotrnosti do konca leta 2024.

Razdelek 2 – Trajnostna rast in naravni viri

3.45 Sodišče je leta 2017 sprejelo šest posebnih poročil v zvezi z razdelkom 2 večletnega finančnega okvira ([46]). V treh od njih so bili preučeni vidiki smotrnosti na področju *skupne kmetijske politike*. Njihovi zaključki so zlasti pomembni v okviru potekajoče reforme te politike in novega izvedbenega modela na podlagi smotrnosti, napovedanega v sporočilu Komisije z naslovom Prihodnost preskrbe s hrano in kmetijstva.

(i) Posebno poročilo št. 16/2017 – Načrtovanje programov razvoja podeželja

3.46 Sodišče je v tem posebnem poročilu ugotovilo, da bi morala biti poraba za razvoj podeželja v sedanjem obdobju bolj osredotočena na rezultate, vendar ta cilj zaradi pomanjkanja ustreznih informacij o smotrnosti ni bil dosežen. Priporočilo je, naj se pripravi skupen sklop kazalnikov, usmerjenih v rezultate, ki naj bodo primerni za ocenjevanje rezultatov in učinka intervencij na področju razvoja podeželja.

3.46 *Komisija se je v odgovoru na priporočilo 4 posebnega poročila št. 16/2017 zavezala, da bo proučila možnosti za izboljšanje merjenja smotrnosti SKP kot celote.*

Dne 1. junija 2018 je sprejela predlog uredbe COM(2018) 392 final (strateški načrti SKP). V okviru novega izvedbenega modela so bili pripravljeni skupni kazalniki, usmerjeni v rezultate. Naslov VII uredbe uvaja okvir spremljanja in vrednotenja smotrnosti, pri čemer določa pravila glede tega, o čem in kdaj morajo države članice poročati o napredku pri strateških načrtih SKP, ter pravila o načinu spremljanja in ocenjevanja tega napredka.

([46]) Posebno poročilo št. 1/2017 – *Za izkoriščanje celotnega potenciala omrežja Natura 2000 je potrebnih več prizadevanj*, Posebno poročilo št. 7/2017 – *Nova vloga certifikacijskih organov pri odhodkih SKP: napredek k uvedbi modela enotne revizije, vendar je treba odpraviti številne pomanjkljivosti*, Posebno poročilo št. 8/2017 – *Nadzor ribištva v EU: potrebnih je več prizadevanj*, Posebno poročilo št. 10/2017 – *Podpora EU za mlade kmete bi morala biti bolje usmerjena, da bi spodbujala učinkovito generacijsko pomladitev*, Posebno poročilo št. 16/2017 – *Načrtovanje programov razvoja podeželja: manj zapletenosti in več osredotočenosti na potrebne rezultate* in Posebno poročilo št. 21/2017 – *Ozelenitev: shema dohodkovne podpore je kompleksnejša, a še ni okoljsko uspešna.*

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
(ii) Posebno poročilo št. 10/2017 – Generacijska pomladitev	
3.47 Sodišče je ugotovilo, da cilji in pričakovani rezultati podpore EU za mlade kmete niso dobro opredeljeni. Priporočilo je izboljšanje intervencijske logike in zato priporočilo, naj Komisija izboljša postopek ocenjevanja potreb, izbere tiste oblike podpore, ki se najbolje skladajo z ugotovljenimi potrebami, ter določi specifične in količinsko opredeljene cilje za rezultate.	**3.47** *Komisija se je v odgovoru na priporočilo 1 posebnega poročila št. 10/2017 zavezala, da bo v okviru priprave prihodnjih zakonodajnih predlogov analizirala in proučila morebitne ustrezne instrumente politike za podporo mladim kmetom in njihovo intervencijsko logiko.* *Dne 1. junija 2018 je sprejela predlog uredbe COM(2018) 392 final (strateški načrti SKP). Države članice bodo v novem izvedbenem modelu predloga oblikovale strateške načrte SKP, vključno s predhodno oceno potreb. Na tej podlagi bodo v načrtih opisane prilagojene intervencije, ki obravnavajo opredeljene potrebe in so namenjene izvajanju ciljev politike. Med drugim je v členu 6(g) uredbe naveden naslednji poseben cilj: privabljanje mladih kmetov in spodbujanje razvoja podjetij na podeželju. V zvezi s tem ciljem bo uporabljen specifični kazalnik rezultatov za količinsko opredelitev predhodne ciljne vrednosti in dejansko realizirane vrednosti.* *Kar zadeva postopek, bo Komisija ocenila in odobrila te strateške načrte SKP.*
(iii) Posebno poročilo št. 21/2017 – *Ozelenitev*	
3.48 Sodišče je zaključilo, da Komisija ni opredelila, kaj naj bi ukrepi za ozelenitev dosegli. Ugotovilo je tudi, da je bilo veliko mrtvih izgub in da so bile zahteve nizke, zato je zaključilo, da ozelenitev najverjetneje ne bo vodila do bistvenega izboljšanja okolja in podnebja. Priporočilo je tudi, naj Komisija pripravi celovito intervencijsko logiko za okoljsko in podnebno ukrepanje EU na področju kmetijstva, ki naj vključuje specifične cilje in temelji na najnovejših znanstvenih spoznanjih. Poleg tega je priporočilo, naj se vse obstoječe okoljske zahteve združijo v novo okoljsko izhodišče, ki bo veljalo za vse upravičence skupne kmetijske politike, ter naj načrtovani ukrepi to izhodišče presežejo in se osredotočijo na doseganje ciljev smotrnosti.	**3.48** *Komisija je sprejela vsebino priporočil posebnega poročila št. 21/2017.* *Dne 1. junija 2018 je sprejela predlog uredbe COM(2018) 392 final (strateški načrti SKP), s katero se razvija intervencijska logika novega sklopa okoljskih in podnebnih instrumentov SKP. Ta nova zelena struktura vključuje okrepljeno pogojenost, ki prejemanje celotne podpore SKP povezuje z izpolnjevanjem osnovnih standardov za okolje, podnebne spremembe, javno zdravje, zdravje živali in rastlin ter dobrobit živali s strani upravičencev, vključno z vprašanji, ki so se prej obravnavala v okviru zelene komponente. Pogojenost velja za vse upravičence do podpore v okviru SKP in je osnova okoljskega in podnebnega izhodišča, na podlagi katerega bodo države članice opredelile prostovoljne sheme, kot so nova ekoshema v okviru prvega stebra in kmetijsko-okoljsko-podnebne obveznosti v okviru drugega stebra, kot del širših intervencij, ki zagotavljajo podporo za različne vrste upravljavskih obveznosti. Vsi ti ukrepi bodo del načrtovanega pristopa, osredotočenega na doseganje ciljev smotrnosti.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Razdelek 3 – Varnost in državljanstvo ter razdelek 4 – Evropa v svetu

3.49 Sodišče je sprejelo pet posebnih poročil ([47]) v zvezi s tema razdelkoma večletnega finančnega okvira. Opozoriti želi na nekatere bistvene zaključke in priporočila iz štirih od teh poročil.

(i) Posebno poročilo št. 3/2017 – Tunizija

3.50 Sodišče je ugotovilo, da je bila pomoč EU Tuniziji v glavnem dobro porabljena, saj je znatno prispevala k prehodu Tunizije v demokracijo in njeni gospodarski stabilnosti po revoluciji v letih 2010–2011. Toda Komisija je bila preveč ambiciozna in je v razmeroma kratkem obdobju poskusila obravnavati preveč prednostnih nalog, kar je vodilo do več pomanjkljivosti pri njenem upravljanju pomoči.

3.50 *Poročilo priznava, da je bila pomoč EU Tuniziji v glavnem dobro porabljena. Pomoč EU je dejansko znatno prispevala h gospodarski in politični stabilnosti države po revoluciji, zlasti kar zadeva podporo pomembnim družbenogospodarskim in političnim reformam.*

Komisija glede obsega svoje ambicioznosti ugotavlja, da je bilo treba zaradi družbenogospodarskih izzivov, s katerimi se je Tunizija spopadala po revoluciji, obravnavati več področij. Do zdaj doseženi rezultati so dobri, ker je pomoč EU znatno prispevala k izboljšanju družbenogospodarske in politične stabilnosti v državi po revoluciji. Komisija poudarja, da je sledila svoji politiki osredotočanja pomoči. Čeprav so bile v obdobju, ki se pregleduje, opravljene različne dejavnosti, so bile te dejansko skladne s tremi glavnimi sektorji, opredeljenimi v enotnem okviru podpore za obdobje 2014–2016.

Učinkovitost in vzdržnost pomoči, ki jo zagotavlja Komisija, ter njena ustreznost, uspešnost in učinek so bili vedno ključni elementi razmisleka. Poleg tega je Komisija podpirala vzpostavitev notranjih in zunanjih mehanizmov spremljanja ter okrepitev odgovornosti javnih organov.

3.51 Sodišče je priporočilo, naj Komisija in, kadar je to ustrezno, Evropska služba za zunanje delovanje:

3.51

— izboljšata programsko načrtovanje in osredotočenost pomoči EU;

— *Komisija je sprejela priporočilo in ga že izvaja (avgusta 2017 je bil sprejet novi enotni okvir podpore za obdobje 2017–2020, ki je osredotočen na tri sektorje intervencij: stalni dialog o politikah in politični dialog, uskladitev z regionalnimi programi, proces skupnega načrtovanja programov, ki se izvaja).*

([47]) Posebno poročilo št. 3/2017 – *Pomoč EU Tuniziji*, Posebno poročilo št. 6/2017 – *Odziv EU na begunsko krizo: pristop po načelu žariščnih točk*, Posebno poročilo št. 9/2017 – *Podpora EU za boj proti trgovini z ljudmi v južni/jugovzhodni Aziji*, Posebno poročilo št. 11/2017 – *Skrbniški sklad EU Bêkou za Srednjeafriško republiko: kljub nekaterim pomanjkljivostim obetajoč začetek* in Posebno poročilo št. 22/2017 – *Misije za opazovanje volitev – prizadevanja za spremljanje izvajanja priporočil, vendar je potreben boljši nadzor.*

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
— izboljšata izvajanje programov proračunske podpore EU;	— *Komisija je sprejela priporočilo.* *Komisija se glede na sedanje stabilnejše politične razmere v Tuniziji in tesno usklajevanje z drugimi donatorji strinja, da se lahko kazalniki smotrnosti zdaj bolj osredotočijo na prihodnje dejavnosti. Vendar se bo za merila za upravičenost še naprej uporabljal dinamičen pristop v skladu z določbami smernic o proračunski podpori.*
— predlagata možnosti za pospešitev procesa odobritve makrofinančne pomoči;	— *Komisija je sprejela priporočilo.* *Komisija ugotavlja, da so kljub precejšnjemu doseženemu napredku v zvezi s hitrostjo sprejemanja sklepov Parlamenta in Sveta o makrofinančni pomoči še možne izboljšave. Hitrejše sprejemanje bi bilo na primer mogoče doseči, če bi bilo mogoče zmanjšati število sej Odbora za mednarodno trgovino Evropskega parlamenta (INTA), preden ta glasuje, če bi Parlament sistematično podal soglasje na plenarnem zasedanju (vključno z mini plenarnimi zasedanji) takoj po glasovanju odbora INTA, če bi se lahko mini plenarna zasedanja uporabljala za podpis predsednikov Parlamenta in Sveta in če bi Svet po potrebi uporabljal tudi pisni postopek za sprejemanje.* *Komisija navaja še, da je leta 2011 na podlagi predhodnih priporočil Evropskega računskega sodišča in resolucije Parlamenta o makrofinančni pomoči iz leta 2003 predlagala okvirno uredbo o makrofinančni pomoči, ki naj bi med drugim pospešila odločanje, s tem ko bi zakonodajne sklepe nadomestila z izvedbenimi akti. Vendar ker sta se sozakonodajalca odločila, da ohranita zakonodajne akte in običajen zakonodajni postopek, je Komisija ta predlog leta 2013 umaknila.*
— izboljšata načrtovanje projektov.	— *Komisija je sprejela priporočilo.*

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
(ii) Posebno poročilo št. 6/2017 – Pristop po načelu žariščnih točk	
3.52 Sodišče je na splošno ugotovilo, da je pristop po načelu žariščnih točk pripomogel k upravljanju migracij v dveh državah članicah v prvi liniji, in sicer Grčiji in Italiji, saj so se zaradi njega povečale njune sprejemne zmogljivosti, izboljšali postopki registracije in okrepilo usklajevanje pomoči.	
3.53 Sodišče je priporočilo, naj Komisija in ustrezne agencije:	**3.53**
— pomagajo državam članicam pri izboljševanju pristopa po načelu žariščnih točk, zlasti v zvezi z zmogljivostjo teh točk, obravnavanjem mladoletnikov brez spremstva, napotitvami strokovnjakov ter vlogami in odgovornostmi pri pristopu po načelu žariščnih točk;	— *Komisija se s tem strinja.*
— zaradi optimizacije pomoči EU pri upravljanju migracij ovrednotijo in še naprej razvijejo ta pristop.	— *Komisija se s tem strinja.*
(iii) Posebno poročilo št. 11/2017 – Skrbniški sklad EU Bêkou	
3.54 Sodišče je v tem posebnem poročilu zaključilo, da sta odločitev o ustanovitvi skrbniškega sklada Bêkou in njegova zasnova v danih okoliščinah kljub nekaterim pomanjkljivostim ustrezni. Ugotovilo je, da potencial pri upravljanju skrbniškega sklada Bêkou še ni bil v celoti izkoriščen v treh pogledih, in sicer usklajevanju med deležniki, preglednosti, hitrosti in stroškovni učinkovitosti postopkov ter mehanizmih za spremljanje in vrednotenje.	**3.54** *Skrbniški sklad Bêkou je omogočil nov način usklajevanja ukrepov EU in njenih držav članic, ki v tej fazi še ni bil v celoti izkoriščen.* *Komisija meni, da je skupna hitrost sklada Bêkou ob upoštevanju celotnega trajanja cikla projekta višja od hitrosti drugih instrumentov EU v kriznih razmerah. Vendar se strinja, da mora raziskati, kako bi lahko dodatno pospešila izbirne postopke, pri čemer bi presegla hitrost, ki jo trenutno omogočajo notranja pravila, ter hkrati vzpostavila ustrezno ravnovesje med hitrostjo in preglednostjo.* *Mehanizmi za spremljanje in vrednotenje so bili oblikovani na ravni projekta in se bodo postopno posodobili na raven sklada.*

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
3.55 Na splošno je skrbniški sklad Bêkou v obdobju do revizije že dal pozitiven prispevek. Zbral je pomoč, a je pritegnil le malo dodatnih donatorjev. Večina njegovih projektov je prinesla pričakovane izložke, sklad pa je okrepil prepoznavnost EU.	
3.56 Sodišče je priporočilo, naj Komisija:	**3.56**
— pripravi dodatne smernice o izbiri instrumentov za zagotavljanje pomoči in izvajanju analiz potreb za odločanje o intervencijskem obsegu skrbniškega sklada in	— *Komisija je sprejela to priporočilo, ki ga bo izvajala, kot je opisano v nadaljevanju:* *Pripravila je smernice o skrbniških skladih, ki vključujejo oddelek o pogojih za ustanovitev skrbniškega sklada.* *Poleg tega je pripravljena je ponovno obravnavati področje uporabe teh smernic, da bi se vključil podrobnejši opis meril iz finančne uredbe za oceno pogojev za vzpostavitev skrbniških skladov EU.* *V zvezi s tem meni, da se bo z oceno pogojev za ustanovitev skrbniškega sklada EU obravnavalo vprašanje primerjalnih prednosti drugih instrumentov pomoči.* *Meni, da smernice ne morejo biti preveč normativne, zlasti v zvezi z nujnimi skrbniškimi skladi.*
— izboljša usklajevanje med donatorji, izbirne postopke in merjenje smotrnosti poslovanja ter optimizira upravne stroške.	— *Komisija je sprejela to priporočilo, vendar je poudarila, da morajo pri njegovem nadaljnjem izvajanju sodelovati tudi drugi akterji.* *Skrbniški sklad Bêkou že usklajuje svoje dejavnosti z drugimi zadevnimi donatorji in akterji. Komisija se kljub temu strinja, da bi se lahko usklajevanje bolje formaliziralo in da bi morali priložnosti za usklajevanje izkoristiti vsi udeleženci sklada BTF.* *Komisija uporablja svoja standardna pravila in postopke ter notranja pravila, ki upravljavcem skrbniških skladov EU omogočajo, da v nekaterih okoliščinah odstopajo od teh standardnih pravil (notranje smernice o krizi in smernice o skrbniških skladih EU). Smernice o kriznih razmerah na primer upoštevajo ovire in omejitve za naročanje in izvajanje projektov v kriznih razmerah, tako da omogočajo uporabo fleksibilnih postopkov, ko je v državi razglašeno krizno stanje.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

(iv) Posebno poročilo št. 22/2017 – Misije za opazovanje volitev

3.57 Sodišče je v tem posebnem poročilu ugotovilo, da sta si Evropska služba za zunanje delovanje in Komisija ustrezno prizadevali za podporo izvajanja priporočil misij EU za opazovanje volitev ter da sta uporabili instrumente, ki sta jih za to imeli na voljo. Zaključilo je, da se je predstavitev priporočil misij EU za opazovanje volitev v zadnjih letih izboljšala, vendar je potrebnega več posvetovanja na terenu. Evropska služba za zunanje delovanje in Komisija sta izvajali politični dialog in zagotavljali pomoč pri volitvah za podporo izvajanja priporočil, vendar misije za spremljanje izvajanja priporočil o volitvah niso bile opravljene tako pogosto, kot bi lahko bile. Poleg tega ne obstaja centralen pregled nad priporočili niti ni bila opravljena sistematična ocena njihovega statusa izvajanja.

3.58 Sodišče je priporočilo, naj Evropska služba za zunanje delovanje:

— sistematično organizira posvetovanja z deležniki o priporočilih misij EU za opazovanje volitev, preden so sprejeta;

— pogosteje opravlja misije za spremljanje izvajanja priporočil;

— pridobi centralen pregled nad priporočili misij EU za opazovanje volitev in sistematično oceni njihov status izvajanja.

ODGOVORI KOMISIJE

3.58

— *Z deležniki se bodo sistematično izvajala posvetovanja o splošni vsebini priporočil (in ne o specifični pripravi priporočil, da ne bi posegali v neodvisnost poročila).*

— *ESZD in Komisija sta zavezani krepitvi spremljanja izvajanja priporočil misij EU za opazovanje volitev s kombinacijo orodij, ki med drugim vključujejo misije za spremljanje izvajanja priporočil, pomoč pri volitvah in politični dialog.*

— *Komisija si bo prizadevala zagotoviti finančna sredstva za vzpostavitev centraliziranega depozitarja za hrambo priporočil misij EU za opazovanje volitev.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Razdelek 5 – Uprava ter poročila o delujočem enotnem trgu in vzdržni monetarni uniji

3.59 Za prednostno področje delujočega enotnega trga in vzdržne monetarne unije je Sodišče leta 2017 pripravilo štiri posebna poročila ([48]).

3.60 Sodišče želi opozoriti na več bistvenih zaključkov in priporočil iz dveh od teh poročil.

(i) Posebno poročilo št. 17/2017 – Posredovanje Komisije v grški finančni krizi

3.61 Sodišče je v tem posebnem poročilu zaključilo, da so programi za ekonomsko prilagoditev Grčije, ki so bili sprejeti po izbruhu finančne krize, zagotovili kratkoročno finančno stabilnost in omogočili nekaj napredka glede reform. Vendar si je Grčija na podlagi programov opomogla le deloma. Od sredine leta 2017 ji še ni uspelo obnoviti svojih zmožnosti za financiranje lastnih potreb na trgih.

3.62 Sodišče ni moglo poročati o vlogi Evropske centralne banke, saj je ta ugovarjala njegovemu mandatu in ni predložila zadostnih dokazov za revizijo.

3.63 Sodišče je priporočilo, naj Komisija:

— bolje prednostno razporedi pogoje in določi nujno potrebne ukrepe za obravnavanje neravnovesij;

3.63

— *Komisija je sprejela priporočilo.*

Ukrepi politike so bili ustrezno prednostno razvrščeni, zlasti prek skupnega programa z MDS. Komisija je med drugim uporabila znani sistem „prednostnih ukrepov“ in „strukturnih referenčnih meril“ MDS, ki so ključne reforme, potrebne za dokončanje pregleda in sprostitev izplačila. Te so bile postopno izboljšane z nekaterimi dodatnimi prednostnimi ukrepi na področju strukturnih reform in z uporabo mejnikov. V programu pomoči za stabilnost EMS, ki zdaj poteka, je bil predstavljen tudi koncept „ključnih dosežkov“.

([48]) Posebno poročilo št. 17/2017 – *Posredovanje Komisije v grški finančni krizi*, Posebno poročilo št. 19/2017 – *Uvozni postopki: pomanjkljivosti v zakonodajnem okviru in neuspešno izvajanje negativno vplivajo na finančne interese EU*, Posebno poročilo št. 20/2017 – *Instrumenti za posojilna jamstva, ki jih financira EU: rezultati so pozitivni, vendar sta potrebna boljša ciljna usmerjenost v upravičence in boljše usklajevanje z nacionalnimi shemami* in Posebno poročilo št. 23/2017 – *Enotni odbor za reševanje: izvajanje zahtevne naloge vzpostavitve bančne unije se je začelo, vendar je pot do cilja še dolga.*

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
— zagotovi vključitev programov v splošno strategijo rasti za državo;	— *Komisija je sprejela priporočilo.* *Ugotavlja, da so v sedanji Pogodbi o EMS opredeljeni bolj specializirani programi, ki so na primer usmerjeni v neravnovesja v posameznih sektorjih, v tem primeru pa morda ni potrebna celovita strategija rasti.*
— si prizadeva doseči sporazum s partnerji v okviru programov;	— *Komisija je sprejela to priporočilo in opozorila, da drugih institucij ne more zavezati k sprejetju delovnih metod, o katerih se morajo načeloma dogovoriti skupaj, tako glede načel kot tudi vsebine.*
— bolj sistematično oceni upravne zmogljivosti države članice za izvajanje reform;	— *Komisija je sprejela priporočilo.* *V programu pomoči za stabilnost EMS se posebna pozornost namenja izvajanju reform za povečanje kakovosti in učinkovitosti javnega sektorja pri zagotavljanju osnovnih javnih dobrin in storitev (četrti steber). Tehnična podpora je natančno usklajena z določbami programa za stabilnost EMS, pri čemer je bila podpora za več reform v okviru programa izrecno vključena v memorandum o soglasju iz avgusta 2015 in poznejše dodatne memorandume o soglasju. Komisija se je v treh mesecih po vzpostavitvi programa EMS z grškimi organi dogovorila o „načrtu za tehnično sodelovanje v podporo strukturnim reformam“, ki je bil objavljen tudi na spletišču Komisije. Podporna služba za strukturne reforme zagotavlja in usklajuje podporo grškim organom na skoraj vseh področjih reform iz programa EMS.*
— izvaja vmesna vrednotenja zaporednih programov in rezultate uporabi za oceno njihove zasnove in ureditev spremljanja.	— *Komisija je sprejela priporočilo. Izvedla je že naknadne ocene za druge države euroobmočja, ki so imele programe pomoči za stabilnost.*

(ii) Posebno poročilo št. 23/2017 – Enotni odbor za reševanje

3.64 Sodišče je v tem posebnem poročilu na splošno zaključilo, da je bil Enotni odbor za reševanje v razmeroma zgodnji fazi, ko je bila opravljena revizija, pomanjkljivo pripravljen na svoje naloge. Zaveda pa se, da je treba te pomanjkljivosti umestiti v širši okvir, saj je bil odbor vzpostavljen v zelo kratkem času.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.65 Med te pomanjkljivosti sodijo:

— zamude pri zaposlovanju;

— nedokončano načrtovanje reševanja bank v pristojnosti Enotnega odbora za reševanje in nedokončan sistem pravil za načrtovanje reševanja;

— manjkajoče ocene izvedljivosti in kredibilnosti izbranih strategij za reševanje v načrtu za reševanje;

— nejasna delitev operativnih nalog med nacionalnimi organi za reševanje in Enotnim odborom za reševanje;

— neravnovesje med pristojnostmi Enotnega odbora za reševanje in Evropske centralne banke.

3.66 Sodišče je zaključilo, da je za izboljšanje sistema potrebnih več ukrepov. Priporočilo je, naj Enotni odbor za reševanje:

— dokonča načrtovanje reševanja bank in svoj sistem pravil za to načrtovanje;

— pospeši svoja prizadevanja pri zaposlovanju in kadrovski službi zagotovi ustrezno osebje;

— razjasni operativno delitev nalog in odgovornosti z nacionalnimi organi za reševanje in

— sodeluje z Evropsko centralno banko, da bi zagotovil, da ta prejme vse potrebne informacije, in pozove zakonodajalca, naj sprejme potrebne ukrepe za praktično izvajanje sedanjega okvira.

3.67 Sodišče je objavilo tudi posebno poročilo št. 14/2017 z naslovom Pregled smotrnosti vodenja zadev na Sodišču Evropske unije, ki je vsebovalo premislek za dodatne izboljšave vodenja zadev.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

DEL 3 – SPREMLJANJE IZVAJANJA PRIPOROČIL

3.68 V tem delu so rezultati letnega pregleda statusa izvajanja popravnih ukrepov, ki jih je sprejela Komisija v zvezi s priporočili Sodišča. Spremljanje izvajanja priporočil iz posebnih poročil Sodišča je pomemben element v ciklusu revizije smotrnosti, saj Sodišču in drugim deležnikom zagotavlja povratne informacije o učinku dela Sodišča, poleg tega pa spodbuja Komisijo in države članice k izvajanju priporočil Sodišča.

A. **Obseg in pristop – nova metoda**

3.69 V prejšnjih letih je Sodišče analiziralo le izbor posebnih poročil, zdaj pa bo v skladu s svojo strategijo za obdobje 2018–2020 ta postopek razširilo. Spremljalo bo vsa priporočila iz revizij smotrnosti, ki jih je v prejšnjih treh letih naslovilo na Komisijo.

3.70 Sodišče je analiziralo 17 od 24 posebnih poročil, objavljenih leta 2014, ki niso bila analizirana drugje ([49]). Skupaj vsebujejo 135 priporočil.

3.71 Sodišče je spremljanje izvedlo na podlagi pregledov dokumentacije in pogovorov z uslužbenci Komisije. Ugotovitve je potem poslalo Komisiji in v svoji končni analizi upoštevalo njene odgovore, da bi zagotovilo pošten in uravnovešen pregled. Sprejelo je zaključke o 100 priporočilih. O preostalih 35 priporočilih (ki pomenijo 26 % vseh priporočil, kar za več kot dvakrat presega povprečje zadnjih 6 let, ki je znašalo 12 %) zaključkov ni bilo mogoče sprejeti, ker so bila naslovljena na države članice ali druge institucije EU ([50]).

B. **Kako je Komisija obravnavala priporočila Sodišča?**

3.72 Sodišče je zaključilo, da je Komisija v celoti izvedla 58 od 100 priporočil (58 %). Od preostalih priporočil jih je 17 (17 %) izvedla večinoma, 19 (19 %) deloma, 6 (6 %) pa sploh ne (glej ***okvir 3.15***). Status izvajanja priporočil je podrobno prikazan v ***Prilogi 3.1***.

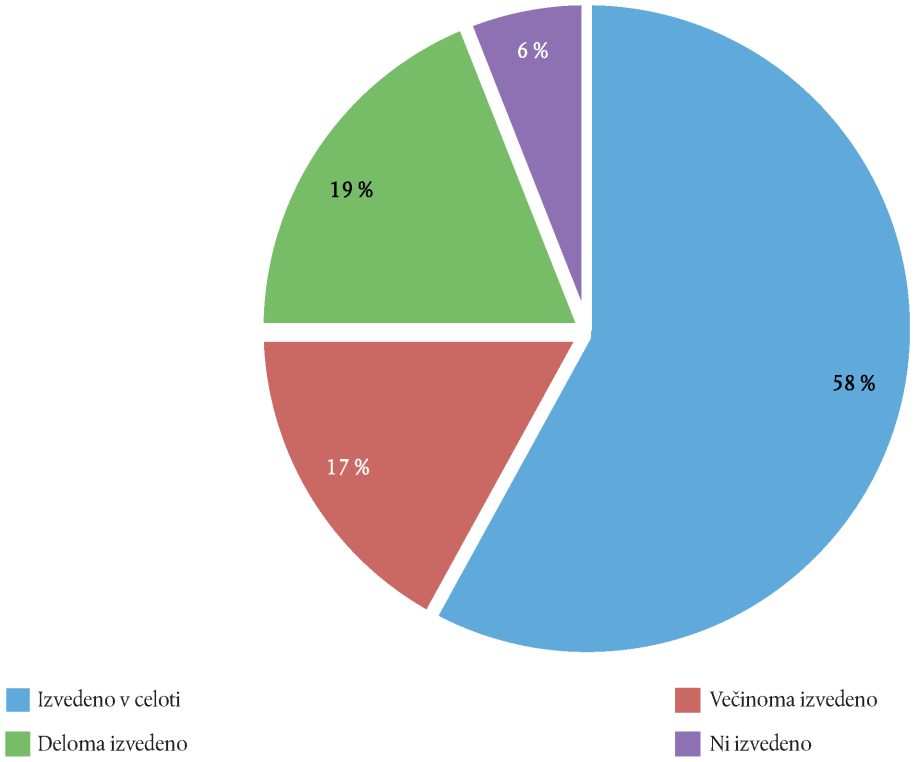
3.72 *Komisija ugotavlja, da je Evropsko računsko sodišče sklenilo, da so bile tri četrtine ocenjenih priporočil izvedene v celoti ali večinoma.*

Šest priporočil, ki sploh niso bila izvedena, Komisija ni sprejela.

([49]) Za področja revizij sedmih posebnih poročil (posebna poročila št. 3/2014, 5/2014, 6/2014, 11/2014, 14/2014, 17/2014 in 19/2014) potekajo ali so načrtovane nove revizije.

([50]) 32 od njih se je nanašalo na države članice, dve na Svet ali Parlament, v enem primeru pa so bili dokazi nezadostni.

Okvir 3.15 – Izvajanje priporočil Sodišča na podlagi revizij smotrnosti poslovanja leta 2014

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.73 Rezultat glede v celoti izvedeni priporočil je na splošno skladen s podatki iz prejšnjih let, delež večinoma izvedenih priporočil pa je bil 7 % nižji od povprečja preteklih šestih let, ki je znašalo 25 %. Delež deloma izvedenih priporočil je bil 7 % višji od povprečja preteklih šestih let, ki je znašalo 12 %, kar je verjetno posledica spremenjene metode analize (glej odstavek 3.69).

3.74 Sodišče je ugotovilo, da so bili zaradi njegovih priporočil pogosto sprejeti posebni popravni ukrepi. Velika večina od 58 v celoti izvedenih priporočil je bila izvedena v dveh letih (45 % leta 2014 in 43 % leta 2015).

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.75 Sodišče ni moglo preveriti izvajanja večine priporočil, ki so bila naslovljena izključno na države članice (glej odstavek 3.71), analiziralo pa je izvajanje šestih priporočil, ki so bila namenjena državam članicam ali skupno Komisiji in drugim revidiranim subjektom pri *deljenem upravljanju*. Vsa so bila deloma ali v celoti izvedena ([51]).

3.76 Sodišče je ugotovilo, na katerih področjih je bila Komisija pri izvajanju priporočil zlasti učinkovita. Vseh devet priporočil iz posebnega poročila na področju zunanjega delovanja (Posebno poročilo št. 16/2014), za katero sta pristojna GD DEVCO in Generalni direktorat za sosedstvo in širitvena pogajanja (GD NEAR), je bilo izvedenih v celoti. Razen enega so bili vsi popravni ukrepi sprejeti v enem letu. Predmet te revizije je bilo kombiniranje *nepovratnih sredstev* regionalnih naložbenih instrumentov s posojili finančnih institucij pri podpori zunanjim politikam EU. Tudi Generalni direktorat za pomorske zadeve in ribištvo (GD MARE) je izvedel vsa priporočila, ki jih je izdalo Sodišče po reviziji akvakulture (Posebno poročilo št. 10/2014).

3.77 Komisija je sprva zavrnila devet priporočil za GD AGRI, GD REGIO (Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko) in GD DEVCO, vendar so bila tri od njih pozneje deloma izvedena ([52]). Šest priporočil, ki v času pregleda izvajanja niso bila izvedena, je bilo objavljenih v posebnih poročilih o vinskem sektorju in o podjetniških inkubatorjih. Vsa so bila v času revizij leta 2014 zavrnjena, v večini primerov zato, ker je Komisija menila, da bi morala biti naslovljena na države članice. V nekaterih primerih se je Komisija z ugotovitvami Sodišča načeloma strinjala, vendar priporočila v praksi ni mogla sprejeti ([53]). Delež zavrnjenih ali deloma sprejetih priporočil je bila podobna kot v prejšnjih letih.

([51]) Sodišče je izreklo eno priporočilo za države članice (v Posebnem poročilu št. 9/2014), štiri priporočila za Komisijo in države članice (eno v Posebnem poročilu št. 15/2014, dve v Posebnem poročilu št. 22/2014 in eno v Posebnem poročilu št. 23/2014) ter eno priporočilo za Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje (v Posebnem poročilu št. 13/2014).

([52]) Priporočilo 3(a) iz Posebnega poročila št. 9/2014, naj se posameznim upravičencem prepreči redno predlaganje promocijskih programov za ciljne države, priporočilo 1(c) iz Posebnega poročila št. 12/2014, naj se spremlja dejansko izvajanje operativnih programov, da bi zgodaj in proaktivno zaznali težave, ter priporočilo 4.2 iz Posebnega poročila št. 18/2014, naj se spremeni sistem spremljanja.

([53]) Na priporočilo 3(b) iz Posebnega poročila št. 20/2014 je Komisija odgovorila, da lahko na rezultate projektov e-trgovanja vplivajo zunanji dejavniki, ki ne morejo biti znani vnaprej, zato bi bila vezanost plačil *Evropskega sklada za regionalni razvoj* za e-trgovanje na rezultate težko izvedljiva.

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
3.78 Sodišče je torej ugotovilo, da so njegove revizije smotrnosti vodile do več ključnih izboljšav, čeprav so nekatere ugotovljene slabosti ostale nerešene. Te so opisane v ***Prilogi 3.2***.	

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

Zaključki

3.79 Namen informacij o smotrnosti je pokazati, ali politike in programi, bolj splošno pa tudi generalni direktorati, Komisija kot organizacija in proračun EU uspešno in učinkovito dosegajo svoje cilje. Če so potrebne izboljšave, se informacije o smotrnosti uporabijo v procesu priprave potrebnih popravnih ukrepov in za spremljanje njihovega izvajanja.

3.80 Način, na katerega organizacija uporabi informacije o smotrnosti, ki jih pridobiva in zbira za odločanje, vpliva na njen dolgoročni uspeh pri upravljanju smotrnosti in doseganju boljših rezultatov.

3.81 Zaključki Sodišča so navedeni v nadaljevanju.

3.81

1. **Komisija lahko informacije o smotrnosti uporabi le do neke mere (odstavki 3.6–3.13)**

— Prilagodljivost večletnega finančnega okvira EU omogoča le delno prerazporejanje sredstev.

— *Komisija je v okviru prihodnjega večletnega finančnega okvira pripravila predloge za okrepitev prožnosti proračuna.*

— Po vmesnem pregledu prejšnjega večletnega finančnega okvira je sicer prišlo do prerazporeditev, ki so bile v glavnem posledica nujne potrebe po odzivanju na begunsko krizo in grožnje za varnost in ne posledica upoštevanja smotrnosti.

— *Na odločitve o prerazporeditvah vpliva več dejavnikov. Komisija opozarja, da pri zagotavljanju podrobnih informacij o smotrnosti pogosto prihaja do precejšnjih časovnih zamikov.*

— Merjenje prispevka proračuna EU k ciljem na visoki ravni je zapleteno, ker se vzporedno uporablja več strateških okvirov.

— Merjenje *prispevka k ciljem na visoki ravni je zapleteno tudi, ker je težko opredeliti jasne posamezne vzročne zveze med dejavnostjo služb Komisije ali programom, ki se financira iz proračuna EU, in napredkom pri doseganju političnih ciljev na visoki ravni. Na doseganje teh ciljev vplivajo številni drugi zunanji dejavniki, vpletenih pa je tudi veliko akterjev na podnacionalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni. Ta zapletenost je lastnost, ki je neločljivo povezana z okoljem, v katerem delujeta Komisija in proračun EU, in sama po sebi ni slabost okvira smotrnosti.*

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
2. **Sistemi Komisije za merjenje smotrnosti dajejo na razpolago velike količine podatkov, vendar ne vedno pravočasno (odstavki 3.14–3.18)**	
— Generalni direktorati Komisije informacije o smotrnosti zbirajo v različnih oblikah in iz raznovrstnih virov, s čimer ustvarjajo zelo veliko informacij, pomembnih za smotrnost. Več generalnih direktoratov je pred kratkim uvedlo nove instrumente in procese za izkoriščanje podatkov o smotrnosti, da bi izboljšali svoj okvir informacij o smotrnosti.	
— Sodišče je v preteklosti opredelilo dobre prakse poročanja o smotrnosti, ki naj bi jih uvedla Komisija. Anketiranci so potrdili, da je potreben dodaten razvoj, na primer glede pravočasnosti informacij o smotrnosti ali smernic za pripravo poročil o smotrnosti.	
3. **Komisija informacije o smotrnosti uporablja za upravljanje programov in politik, vendar včasih niso sprejeti popravni ukrepi, kadar cilji niso doseženi (odstavki 3.19–3.26)**	
— Informacije o smotrnosti se uporabljajo predvsem na ravni generalnih direktoratov za upravljanje programov in politik. Ker informacije o smotrnosti, ki izpolnjujejo potrebe vsakodnevnega upravljanja, niso usklajene z odgovornostmi generalnih direktoratov in Komisije za zunanje poročanje, generalni direktorati običajno ne uporabljajo glavnih poročil Komisije o smotrnosti za upravljanje svoje smotrnosti v zvezi s proračunom EU.	— *Komisija poroča o smotrnosti* proračuna EU*, med drugim z letnimi osnovnimi poročili o smotrnosti (vključno z letnim poročilom o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU in izjavami o programih) v skladu z ustreznimi pravnimi obveznostmi.*
— Rezultati ankete so tudi pokazali, da kljub slabi smotrnosti popravni ukrepi niso bili sprejeti v vseh primerih. Rezultati so pokazali, da je verjetneje, da bo imel nedosežen cilj posledice v tistih generalnih direktoratih, ki pogosto uporabljajo informacije o smotrnosti.	— *Kot je poudarilo Evropsko računsko sodišče, je več kot 70 % anketirancev navedlo, da se v primeru nedoseganja ciljev razvijejo akcijski načrti in izvede okrepljeno spremljanje, več kot 60 % pa jih je odgovorilo, da se v primeru nedoseganja ciljev opravi vrednotenje.* *Predstavljeni rezultati izražajo stališča anketirancev. Da bi ugotovili, ali so bili sprejeti ustrezni nadaljnji ukrepi, bi bilo treba opraviti oceno za vsak primer posebej z ustreznim upoštevanjem omejitev proračunskega okvira.*
4. **Komisija v svojih poročilih o smotrnosti v glavnem ne pojasnjuje uporabe informacij o smotrnosti (odstavki 3.27–3.31)**	
Generalni direktorati ali Komisija v svojih poročilih o smotrnosti niso dolžni pojasniti, kako so bile informacije o smotrnosti uporabljene pri odločanju. Tako poročila generalnih direktoratov o smotrnosti kot tudi njihove izjave o programih kljub temu pogosto vključujejo delne informacije o tem.	

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

5. **Od nenehnega razvoja kulture smotrnosti se pričakuje nadaljnji napredek (odstavki 3.32–3.36)**

Anketirani vodstveni delavci generalnih direktoratov so opredelili številne izzive, za katere menijo, da jim preprečujejo nadaljnjo uporabo informacij o smotrnosti za pridobivanje boljših rezultatov. Rezultati ankete Sodišča so potrdili, da sta močno potrebna dodatno usposabljanje za uporabo informacij o smotrnosti ter uspešnejše širjenje znanja in dobrih praks. Več ukrepov, ki jih izvaja Komisija, da bi postala bolj osredotočena na smotrnost, je mogoče razumeti kot prve korake v okviru širšega prizadevanja za bistveno spremembo kulture, ki bo sčasoma zagotovila, da bosta Komisija in proračun EU vse bolj osredotočena na doseganje rezultatov in učinkov.

Komisija meni, da ima že razmeroma dobro razvito kulturo smotrnosti, in je v zadnjih letih sprejela vrsto ukrepov za njeno nadaljnjo okrepitev ([3]). Glej tudi primere Evropskega računskega sodišča iz odstavka 3.32 v zvezi z ukrepi, ki jih je Komisija sprejela za okrepitev kulture smotrnosti, in odgovor Komisije na odstavek 3.36.

3.82 V odstavkih 3.37–3.67 so predstavljeni ključni zaključki in priporočila iz izbora posebnih poročil, ki jih je Sodišče objavilo leta 2017.

3.83 Letošnje spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil (glej odstavke 3.68–3.78) je potrdilo, da so bile tri četrtine ocenjenih priporočil izvedene v celoti ali večinoma. To pomeni, da so bili popravni ukrepi izvedeni v večini primerov. V 19 % primerov so bila priporočila izvedena le deloma, pri čemer še vedno obstajajo pomembne slabosti, ki so podrobneje opisane v ***Prilogi 3.2***. Ta delež je bil 7 % višji od povprečja preteklih šestih let, kar je verjetno posledica spremenjene metode analize Sodišča.

Priporočila

3.84 V ***Prilogi 3.4*** so prikazane ugotovitve pregleda izvajanja treh priporočil, ki jih je Sodišče dalo v letnem poročilu za leto 2014. Eno priporočilo ni bilo izvedeno, za analizo napredka drugih dveh pa ni bilo dovolj dokazov.

3.85 Na podlagi zaključkov za leto 2017 Sodišče priporoča Komisiji, naj sprejme ukrepe, navedene v nadaljevanju.

([3]) *Glej povzetek z naslovom „Budgeting and Performance in the European Union: A review by the OECD in the context of the EU budget focused on results" (Priprava in smotrnost proračuna v Evropski uniji: revizija, ki jo je OECD opravil v okviru v rezultat usmerjenega proračuna EU), OECD Journal on Budgeting (Strokovna revija OECD o pripravi proračuna), zvezek 2017/1.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

— **Priporočilo 1:** Komisija naj za naslednje obdobje večletnega finančnega okvira predlaga ukrepe za racionalizacijo in poenostavitev strateških okvirov, ki urejajo izvrševanje proračuna EU, s tem pa okrepi odgovornost za rezultate ter poveča jasnost in preglednost za vse deležnike.

To naj vključuje delo z deležniki, da bi oblikovali skladen sveženj merljivih ciljev na visoki ravni, ki bi bili primerni za usmerjanje prizadevanj za doseganje rezultatov ([54]), določenih za ves proračun večletnega finančnega okvira v celotnem obdobju izvajanja ([55]).

Rok za uresničitev: sprejetje večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

ODGOVORI KOMISIJE

Komisija sprejema priporočilo.

Strinja se, da bi moral biti pristop k izvrševanju proračuna EU, kolikor je mogoče, skladen in racionaliziran ter da sta nujni jasnost in preglednost glede doseganja rezultatov.

Meni, da njeni predlogi za prihodnji večletni finančni okvir in povezane sektorske programe tvorijo skladen okvir za prihodnji proračun. Ti predlogi so oblikovani tako, da prispevajo k političnim prednostnim nalogam, o katerih so se dogovorili evropski voditelji v Bratislavi in Rimu. Temeljijo na prispevku najrazličnejših deležnikov iz vse Evrope. Končno odločitev o tem okviru bo soglasno sprejel Svet s soglasjem Evropskega parlamenta.

Evropsko računsko sodišče se sklicuje na druge „strateške okvire“, ki lahko vplivajo na izvrševanje proračuna v obdobju po letu 2020. Ti okviri vključujejo politične prednostne naloge naslednje Komisije in strateško agendo Evropskega sveta. Pripravljeni so v skladu z institucionalnimi pristojnostmi institucij, kot so opredeljene v Pogodbi. Komisija bo skupaj z drugimi institucijami izvajala svojo vlogo pri zagotavljanju skladnega pristopa k izvajanju prihodnjega večletnega finančnega okvira.

Komisija nadalje meni, da bi moral biti okvir za prihodnji proračun dovolj prožen za učinkovito odzivanje na nepredvidene potrebe, ko se pojavijo. To je naravna in neizogibna posledica zapletenega okolja, v katerem se izvršuje proračun EU.

Predlogi za prihodnje finančne programe v večletnem finančnem okviru vsebujejo podrobne in merljive cilje in kazalnike, ki se bodo uporabili za spremljanje in upravljanje smotrnosti teh programov v zadevnem obdobju. Končno odločitev o zasnovi teh programov bosta sprejela Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku. Komisija bo o napredku poročala v ustreznih poročilih o smotrnosti. Poleg tega bo Komisija skupaj z drugimi institucijami in deležniki proučila možnost dopolnitve teh ciljev in kazalnikov na ravni programov z merljivimi cilji na visoki ravni, povezanimi s političnimi prednostnimi nalogami.

([54]) Prizadevanj Komisije in vseh deležnikov EU.

([55]) Proračunski ciklus večletnega finančnega okvira zdaj zajema sedemletno obdobje, trenutno pa poteka razprava o najustreznejšem trajanju večletnega finančnega okvira – glej *The next Multiannual Financial Framework (MFF) and its Duration*, Tematski sektor Evropskega parlamenta za proračunske zadeve, Generalni direktorat za notranjo politiko Unije, PE603.798, oktober 2017.

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
— **Priporočilo 2:** Komisija naj v poročanje o smotrnosti, vključno z letnim poročilom o upravljanju in smotrnosti, vključi najnovejše informacije o smotrnosti v zvezi z napredkom pri doseganju ciljev, in naj vedno sprejme ali predlaga ukrepe, če ti cilji niso doseženi. **Rok za uresničitev:** do konca leta 2019.	*Komisija sprejema priporočilo.* *Še naprej bo poročala o doseženem napredku in po potrebi pripravila predloge. V letnih poročilih o dejavnostih in izjavah o programih se vsako leto zagotavljajo najnovejše razpoložljive informacije o smotrnosti za vse kazalnike smotrnosti izvrševanja proračuna EU. Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU je zbirno poročilo, ki se sklicuje na druga podrobnejša poročila o smotrnosti. Njegov namen ni zagotoviti podrobnih informacij o vseh kazalnikih smotrnosti.* *Komisija poudarja, da se pri pripravi poročil o smotrnosti delno opira na kakovost, razpoložljivost in pravočasnost informacij, ki jih zagotavljajo države članice in drugi akterji.* *Kot je Evropsko računsko sodišče priznalo v odstavku 3.81(1), obstajajo omejitve v zvezi z nadaljnjimi ukrepi, ki jih je mogoče sprejeti v primeru nedoseganja ciljev. Odgovornost za proračunsko uspešnost in nadaljnje ukrepe nosijo vsi akterji, vključeni v izvrševanje proračuna EU, zato Komisija nima neposrednega ali izključnega nadzora nad njo.*
— **Priporočilo 3:** Komisija naj racionalizira kazalnike o smotrnosti proračuna EU ter izboljša uskladitev splošnih ciljev na visoki ravni in specifičnih ciljev programov in politik. Da bi to dosegla, naj:	*Komisija sprejema priporočilo.*
(a) vzpostavi neposredno povezavo med posebnimi cilji v pravni podlagi vsakega programa porabe in splošnimi cilji;	**(a)** *Komisija sprejema priporočilo; izvaja se z njenimi predlogi za finančne programe v prihodnjem večletnem finančnem okviru. Ti predlogi določajo jasen okvir smotrnosti na podlagi ciljev in kazalnikov. Končna oblika okvirov smotrnosti bo odvisna od izida zakonodajnega postopka.*
(b) pregleda kazalnike smotrnosti, ki se za proračun EU uporabljajo na vseh ravneh, ter zabeleži informacije, kot sta nameravani uporabnik vsakega kazalnika in načrtovani namen kazalnika. Če teh informacij ni mogoče ugotoviti, naj razmisli o odpravi kazalnika;	**(b)** *Komisija sprejema priporočilo; izvaja se s predlogi za prihodnji večletni finančni okvir.* *Vsi kazalniki, vzpostavljeni za finančne programe, so bili kritično pregledani v okviru pregleda porabe, na podlagi česar je Komisija pripravila predloge za prihodnji večletni finančni okvir. Tako so bili sprejeti predlogi za manjše število kakovostnejših kazalnikov smotrnosti programov.* *Različne ravni kazalnikov se uporabljajo za različne namene, vključno z upravljanjem smotrnosti in sporočanjem rezultatov, doseženih v zvezi s proračunom EU.*

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
(c) zagotovi, da so informacije, ki se uporabljajo za vsakodnevno upravljanje programov in politik v generalnih direktoratih, skladne z zbirnimi informacijami o smotrnosti, ki so vključene v glavna poročila o smotrnosti.	**(c)** *Komisija sprejeme priporočilo, pri čemer opozarja, da so različne vrste in ravni informacij ustrezne za poročanje o smotrnosti izvrševanja proračuna na zbirni ravni in za vsakodnevno upravljanje proračuna EU s strani Komisije, nacionalnih organov, finančnih institucij in drugih deležnikov.*
Rok za uresničitev: sprejetje večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.	*To priporočilo se bo po navodilih izvajalo za službe za pripravo ustreznih poročil o smotrnosti.*
— **Priporočilo 4:** Komisija naj v glavnih poročilih o smotrnosti zagotovi informacije o tem, kako uporablja informacije o smotrnosti. Čim bolj sistematično in upoštevajoč čas, potreben za pridobivanje takih informacij, naj prikaže, kako je informacije o smotrnosti v zvezi s proračunom EU uporabila pri odločanju.	*Komisija sprejema to priporočilo.*
Rok za uresničitev: do konca leta 2019.	*Komisija opozarja, da bi zaradi časovnih zamikov, povezanih z zbiranjem podrobnih informacij o smotrnosti finančnih programov, glavno možnost za pridobivanje spoznanj iz informacij o smotrnosti omogočila zasnova zakonodajnega okvira za prihodnje finančne programe.*
	Pregled porabe, ki je priložen predlogu Komisije za prihodnji večletni finančni okvir, in ocene učinka, objavljene skupaj s predlogi za prihodnje finančne programe, vsebujejo izčrpna sklicevanja na rezultate ocene, sklepne ugotovitve revizije in druge vire informacij o smotrnosti ter pojasnjujejo, kako so ta spoznanja vključena v zasnovo prihodnjih programov.
— **Priporočilo 5:** Komisija naj uvede ali izboljša ukrepe in pobude, da bi v svoji notranji kulturi spodbudila večjo osredotočenost na smotrnost, pri tem pa naj gradi na že doseženem napredku. Da bi to dosegla, naj:	*Komisija sprejema priporočilo.*
	Komisija ima v svojih službah dobro razvito kulturo smotrnosti. Kot je ugotovljeno v tem poglavju, je bilo v zadnjih letih vloženih veliko prizadevanj (npr. reforma ciklusa strateškega načrtovanja in oblikovanja programov, vmesne ocene programov porabe za obdobje 2014–2020, priprava programov porabe za obdobje 2021–2027) za okrepitev osredotočenosti na smotrnost na ravni politike in služb. Komisija je zavezana nadaljnjemu spodbujanju kulture smotrnosti ob ustreznem upoštevanju svoje hkratne odgovornosti za dobro finančno poslovodenje proračuna EU.
(a) svojim vodstvenim delavcem zagotovi več znanja in smernic o upravljanju smotrnosti ter uporabi informacij o smotrnosti pri odločanju;	**(a)** *Komisija sprejema to priporočilo.*
	Proučila bo, kako najbolje zagotoviti, da so obsežne smernice o upravljanju smotrnosti, ki jih že ima, na voljo vsem vodjem, po potrebi tudi z dejavnostmi ozaveščanja in usposabljanja. Proučila bo tudi, ali obstajajo vrzeli v sedanji ponudbi.

UGOTOVITVE SODIŠČA

(b) izmenja dobre prakse pri uporabi informacij o smotrnosti tako znotraj Komisije kot tudi s ključnimi deležniki, kot so države članice in

(c) še izboljša svojo notranjo kulturo, da bi dosegla večjo osredotočenost na smotrnost, pri čemer naj upošteva izzive, ki so jih opredelili v generalnih direktoratih ([56]), pa tudi možnosti za napredek, ki so jih navedli anketiranci ([57]), ter priložnosti, ki jih ponujajo revidirana finančna uredba, pobuda za proračun EU, usmerjen v rezultate, poročanje o smotrnosti za projekte v teku in drugi viri.

Rok za uresničitev: do konca leta 2020.

ODGOVORI KOMISIJE

(b) *Komisija sprejema to priporočilo.*

Še naprej bo v okviru zadevnih notranjih mrež ter v sodelovanju z drugimi institucijami in deležniki organizirala redne razprave o vprašanjih, povezanih s smotrnostjo.

Na primer delovna skupina različnih služb za v rezultate usmerjen proračun je imela ključno vlogo pri rednem sestajanju višjih vodij, ozaveščanju in doseganju skupnega razumevanja smotrnosti. Poleg tega je bila v okviru priprave okvira smotrnosti za naslednjo generacijo programov organizirana podskupina na tehnični ravni za ukrepe smotrnosti, ki naj bi zbirala pridobljena spoznanja in dobre prakse ter spodbujala usklajen pristop.

Komisija je leta 2017 organizirala dva sestanka strokovnjakov, ki so se jih udeležili predstavniki Evropskega parlamenta, držav članic in drugi deležniki, da bi razpravljali o uporabi informacij o smotrnosti.

(c) *Komisija sprejema priporočilo.*

Komisija meni, da ima v svojih službah že zelo dobro vgrajeno kulturo smotrnosti, in bo še naprej proučevala, kako jo lahko še bolj okrepi.

([56]) Glej okvir 3.11.
([57]) Glej okvir 3.13.

PRILOGA 3.1

STATUS PRIPOROČIL PO POROČILIH

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Št.	Odstavek posebnega poročila	Izvedeno v celoti	Večinoma izvedeno	Deloma izvedeno	Ni izvedeno	Ni bilo mogoče preveriti
1	Posebno poročilo št. 4/2014	Vključitev ciljev vodne politike EU v SKP: delni uspeh	1	odst. 84, priporočilo 1			x		
			2	odst. 85, priporočilo 2, prva alinea					x
			3	odst. 85, priporočilo 2, druga alinea					x
			4	odst. 85, priporočilo 2, tretja alinea					x
			5	odst. 85, priporočilo 2, četrta alinea					x
			6	odst. 85, priporočilo 2, peta alinea					x
			7	odst. 86, priporočilo 3, prvi del			x		
			8	odst. 86, priporočilo 3, drugi del					x
			9	odst. 87, prvi del			x		
			10	odst. 87, drugi del					x
2	Posebno poročilo št. 8/2014	Ali je Komisija uspešno upravljala vključitev vezane podpore v shemo enotnega plačila?	1	odst. 64, priporočilo 1	x				
			2	odst. 66, priporočilo 2		x			
			3	odst. 69, priporočilo 3		x			
			4	odst. 71, priporočilo 4		x			

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Št.	Odstavek posebnega poročila	Izvedeno v celoti	Večinoma izvedeno	Deloma izvedeno	Ni izvedeno	Ni bilo mogoče preveriti
3	Posebno poročilo št. 9/2014	Ali je upravljanje naložbene in promocijske podpore EU vinskemu sektorju dobro in ali so rezultati podpore pri konkurenčnosti vin EU dokazani?	1	odst. 84, priporočilo 1			x		
			2	odst. 85, priporočilo 2	x				
			3	odst. 86, priporočilo 3(a)			x		
			4	odst. 86, priporočilo 3(b)				x	
			5	odst. 87, priporočilo 4		x			
			6	odst. 88, priporočilo 5(a)	x				
			7	odst. 88, priporočilo 5(b)					x
			8	odst. 89, priporočilo 6	x				
			9	odst. 90, priporočilo 7			x		
4	Posebno poročilo št. 10/2014	Uspešnost podpore za akvakulturo iz Evropskega sklada za ribištvo	1	odst. 78, priporočilo 1(a)	x				
			2	odst. 78, priporočilo 1(b)	x				
			3	odst. 78, priporočilo 1(c)	x				
			4	odst. 78, priporočilo 1(d)	x				
			5	odst. 78, priporočilo 1(e)	x				
			6	odst. 78, priporočilo 2(a)					x
			7	odst. 78, priporočilo 2(b)					x
			8	odst. 78, priporočilo 2(c)					x
			9	odst. 78, priporočilo 2(d)					x
5	Posebno poročilo št. 22/2014	Doseganje gospodarnosti: obvladovanje stroškov projektov za razvoj podeželja, ki jih z nepovratnimi sredstvi financira EU	1	odst. 110		x			
			2	odst. 111	x				

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Št.	Odstavek posebnega poročila	Izvedeno v celoti	Večinoma izvedeno	Deloma izvedeno	Ni izvedeno	Ni bilo mogoče preveriti
6	Posebno poročilo št. 23/2014	Napake pri porabi za razvoj podeželja – Kakšni so vzroki in kako se obravnavajo?	1	odst. 97, priporočilo 1	x				
			2	odst. 98, priporočilo 2	x				
			3	odst. 99, priporočilo 3			x		
7	Posebno poročilo št. 24/2014	Ali je bilo upravljanje podpore EU za preprečevanje in obnavljanje škode v gozdovih, ki so jo povzročili požari in naravne nesreče, dobro?	1	odst. 78, priporočilo 1 za države članice, prva alinea					x
			2	odst. 78, priporočilo 1 za države članice, druga alinea					x
			3	odst. 78, priporočilo 1 za Komisijo, prva alinea	x				
			4	odst. 78, priporočilo 1 za Komisijo, druga alinea			x		
			5	odst. 79, priporočilo 2 za države članice, prva alinea					x
			6	odst. 79, priporočilo 2 za države članice, druga alinea					x
			7	odst. 79, priporočilo 2 za države članice, tretja alinea					x
			8	odst. 79, priporočilo 2 za Komisijo, prva alinea		x			
			9	odst. 79, priporočilo 2 za Komisijo, druga alinea	x				
			10	odst. 80, priporočilo 3 za države članice, prva alinea					x
			11	odst. 80, priporočilo 3 za države članice, druga alinea					x
			12	odst. 80, priporočilo 3 za države članice, tretja alinea					x
			13	odst. 81, priporočilo 4 za države članice					x
			14	odst. 81, priporočilo 4 za Komisijo			x		

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Št.	Odstavek posebnega poročila	Izvedeno v celoti	Večinoma izvedeno	Deloma izvedeno	Ni izvedeno	Ni bilo mogoče preveriti
8	Posebno poročilo št. 1/2014	Uspešnost projektov javnega mestnega prometa, ki prejemajo podporo EU	1	odst. 57, priporočilo 1			x		
			2	odst. 57, priporočilo 2			x		
			3	odst. 57, priporočilo 3	x				
			4	odst. 57, priporočilo 4	x				
			5	odst. 57, priporočilo 5		x			
9	Posebno poročilo št. 7/2014	Ali je ESRR uspešno podpiral razvoj podjetniških inkubatorjev?	1	odst. 82, priporočilo 1(a)	x				
			2	odst. 82, priporočilo 1(b)	x				
			3	odst. 82, priporočilo 1(c)	x				
			4	odst. 82, priporočilo 1(d)			x		
			5	odst. 82, priporočilo 1(e)					x
			6	odst. 82, priporočilo 1(f)			x		
			7	odst. 84, priporočilo 2(a)				x	
			8	odst. 84, priporočilo 2(b)				x	
			9	odst. 84, priporočilo 2(c)				x	
			10	odst. 84, priporočilo 2(d)				x	
			11	odst. 85, priporočilo 3(a)	x				
			12	odst. 85, priporočilo 3(b)	x				

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Št.	Odstavek posebnega poročila	Izvedeno v celoti	Večinoma izvedeno	Deloma izvedeno	Ni izvedeno	Ni bilo mogoče preveriti
10	Posebno poročilo št. 12/2014	Ali je ESRR uspešen pri financiranju projektov, ki neposredno spodbujajo biotsko raznovrstnost v okviru strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020?	1	odst. 42, priporočilo 1(a)	x				
			2	odst. 42, priporočilo 1(b)	x				
			3	odst. 42, priporočilo 1(c)			x		
			4	odst. 45, priporočilo 2(a)			x		
			5	odst. 45, priporočilo 2(b)	x				
			6	odst. 45, priporočilo 2(c)	x				
			7	odst. 45, drugi del		x			
11	Posebno poročilo št. 20/2014	Ali je bila podpora Evropskega sklada za regionalni razvoj malim in srednje velikim podjetjem na področju e-trgovanja uspešna?	1	odst. 68, priporočilo 1(a)	x				
			2	odst. 68, priporočilo 1(b)		x			
			3	odst. 68, priporočilo 1(c)			x		
			4	odst. 68, priporočilo 2 za Komisijo, prvi del	x				
			5	odst. 68, priporočilo 2(a) za države članice					x
			6	odst. 68, priporočilo 2(b) za države članice					x
			7	odst. 68, priporočilo 2(c) za države članice					x
			8	odst. 68, priporočilo 2(d) za države članice					x
			9	odst. 68, priporočilo 3(a)		x			
			10	odst. 68, priporočilo 3(b)				x	
			11	odst. 68, priporočilo 3(c)	x				

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Št.	Odstavek posebnega poročila	Izvedeno v celoti	Večinoma izvedeno	Deloma izvedeno	Ni izvedeno	Ni bilo mogoče preveriti
12	Posebno poročilo št. 21/2014	Letališka infrastruktura, financirana s sredstvi EU: slaba stroškovna učinkovitost	1	odst. 71			x		
			2	odst. 72					x
13	Posebno poročilo št. 13/2014	Podpora EU za sanacijo po potresu na Haitiju	1	odst. 68, priporočilo 1	x				
			2	odst. 68, priporočilo 2, prva alinea	x				
			3	odst. 68, priporočilo 2, druga alinea	x				
			4	odst. 68, priporočilo 2, tretja alinea			x		
			5	odst. 68, priporočilo 3, prva alinea	x				
			6	odst. 68, priporočilo 3, druga alinea	x				
			7	odst. 68, priporočilo 3, tretja alinea	x				
			8	odst. 68, priporočilo 4	x				
14	Posebno poročilo št. 16/2014	Uspešnost kombiniranja nepovratnih sredstev regionalnih naložbenih instrumentov s posojili finančnih institucij pri podpori zunanjim politikam EU	1	odst. 57(a)	x				
			2	odst. 57(b)	x				
			3	odst. 57(c)	x				
			4	odst. 57(d)	x				
			5	odst. 58	x				
			6	odst. 59(a)	x				
			7	odst. 59(b)	x				
			8	odst. 59(c)	x				
			9	odst. 60	x				

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Št.	Odstavek posebnega poročila	Izvedeno v celoti	Večinoma izvedeno	Deloma izvedeno	Ni izvedeno	Ni bilo mogoče preveriti
15	Posebno poročilo št. 18/2014	Sistem vrednotenja in sistem v rezultate usmerjenega spremljanja, ki ju uporablja EuropeAid	1	odst. 70, priporočilo 1		x			
			2	odst. 70, priporočilo 2, prva alinea		x			
			3	odst. 70, priporočilo 2, druga alinea		x			
			4	odst. 70, priporočilo 2, tretja alinea	x				
			5	odst. 70, priporočilo 3, prva alinea	x				
			6	odst. 70, priporočilo 3, druga alinea	x				
			7	odst. 70, priporočilo 4, prva alinea	x				
			8	odst. 70, priporočilo 4, druga alinea			x		
			9	odst. 70, priporočilo 4, tretja alinea		x			
			10	odst. 70, priporočilo 5, prva alinea		x			
			11	odst. 70, priporočilo 5, druga alinea	x				
16	Posebno poročilo št. 2/2014	Ali je upravljanje preferencialnih trgovinskih režimov ustrezno?	1	odst. 110(1)	x				
			2	odst. 110(2)	x				
			3	odst. 110(3)	x				
			4	odst. 110(4)		x			

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Št.	Odstavek posebnega poročila	Izvedeno v celoti	Večinoma izvedeno	Deloma izvedeno	Ni izvedeno	Ni bilo mogoče preveriti
17	Posebno poročilo št. 15/2014	Sklad za zunanje meje je okrepil finančno solidarnost, vendar je treba izboljšati merjenje rezultatov in zagotoviti nadaljnjo dodano vrednost EU	1	odst. 78, priporočilo 1, prva alinea	x				
			2	odst. 78, priporočilo 1, druga alinea	x				
			3	odst. 78, priporočilo 1, tretja alinea	x				
			4	odst. 78, priporočilo 1, četrta alinea		x			
			5	odst. 78, priporočilo 2, prva alinea					x
			6	odst. 78, priporočilo 2, druga alinea					x
			7	odst. 78, priporočilo 2, tretja alinea					x
			8	odst. 78, priporočilo 2, četrta alinea					x
			9	odst. 80, priporočilo 3	x				
			10	odst. 80, priporočilo 4, prva alinea					x
			11	odst. 80, priporočilo 4, druga alinea	x				
			12	odst. 81, priporočilo 5					x
			13	odst. 81, priporočilo 6					x
			14	odst. 83, priporočilo 7	x				
			15	odst. 83, priporočilo 8					x
Skupaj 2017				**135**	**58**	**17**	**19**	**6**	**35**
Skupaj ocenjenih v letu 2017				**100**	**58 %**	**17 %**	**19 %**	**6 %**	

ODGOVORI KOMISIJE

Posebno poročilo št. 4/2014: Vključitev ciljev vodne politike EU v SKP: delni uspeh

Odgovor na odstavek 86, priporočilo 3, prvi del: Komisija se strinja, da je ocena drugih načrtov upravljanja povodij še vedno nedokončana, vendar kljub temu namerava pospešiti pripravo zadevnega poročila Komisije pred zakonskim rokom decembra 2018. Vendar je ad hoc *ocena ustreznih delov pokazala, da so informacije, zagotovljene v teh načrtih upravljanja povodij, učinkovito uporabljene za zagotovitev skladnosti s predhodnimi pogojenostmi za vodo v programih razvoja podeželja. Komisija zato meni, da so bili minimalni pogoji izvajanja okvirne direktive o vodah zagotovljeni pred dodelitvijo sredstev za razvoj podeželja, tj. določanje cen vode ter sklop meril upravičenosti za naložbe v namakanje. Zato meni, da je, kar zadeva politiko razvoja podeželja, priporočilo izvedeno.*

Odgovor na odstavek 87, prvi del: Komisija potrjuje, da je delo v zvezi s smernicami za oceno učinkov programov razvoja podeželja prek ocen, ki bodo predložene v letnih poročilih za leto 2019, v teku.

To vključuje dva kazalnika učinka za ocenjevanje obremenitev voda zaradi kmetijskih praks.

Ta kazalnika bosta ovrednotena v naknadnih ocenah programov razvoja podeželja za obdobje 2014–2020, za katere bodo zagotovljene smernice.

Posebno poročilo št. 8/2014: Ali je Komisija uspešno upravljala vključitev vezane podpore v shemo enotnega plačila?

Odgovor na odstavek 66, priporočilo 2: Glede potrditve skladnosti, ki jo izvede Komisija: Komisija je na podlagi ugotovitve spremenila svoj pristop, da bi zagotovila večjo osredotočenost na revizijo in potrjevanje osrednjih izračunov ter uporabljenih notranjih kontrol. Ta sprememba vpliva na vse revizije, ki so/bodo opravljene od druge polovice leta 2017. Dokončane so že tri revizije (SE, IT in UK – Škotska). Revizijsko poročilo NAC/2017/002/SE je bilo pred kratkim, tj. 20. aprila 2018, poslano Evropskemu računskemu sodišču. Revizijsko poročilo za IT naj bi bilo poslano še ta mesec.

Odgovor na odstavek 69, priporočilo 3: V skladu s pravom EU morajo države članice opraviti izterjave od upravičencev. Poleg tega države članice o teh izterjavah poročajo po upravičencih in brez navedbe razlogov za ugotovitev nepravilnosti, na podlagi katere je bila uvedena izterjava. (Mogoče je, da ima isti upravičenec več nepravilnosti v zvezi z različnimi ukrepi podpore.) Komisija pri izterjavah uporablja finančne popravke za pomanjkanje skrbnega pregleda. Ti popravki temeljijo na analizi upravljanja postopkov izterjave s strani držav članic, ki jih te evidentirajo v skladu s pravnimi zahtevami, tj. po upravičencih brez razčlenitve na različne razloge za neupravičena plačila. Evropsko računsko sodišče je zaprošeno, naj upošteva okvir iz veljavne zakonodaje.

Odgovor na odstavek 71, priporočilo 4: Akreditacijska merila za plačilne agencije so oblikovana brez podrobnega seznama vseh vrst pregledov, ki jih je treba opraviti. Navedena merila so oblikovana na splošno in se ne sklicujejo na noben ukrep podpore. Hkrati je v zakonodaji EU jasno navedeno, da morajo plačilne agencije zagotoviti, „da je znesek, ki se izplača upravičencu, v skladu s predpisi Unije“ (točka 1(A)(i) Priloge I k Uredbi (EU) št. 907/2014). Komisija meni, da je sedanji sistem trden in prinaša dobre rezultate, pri čemer je treba upoštevati tudi zelo nizko stopnjo napak za neposredna plačila (pod pragom pomembnosti iz letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2016). V zvezi z delom certifikacijskih organov prav tako meni, da so sedanje smernice za obveznosti certifikacijskih organov jasne in izčrpne, zato je zagotovljeni okvir zadosten. Smernice Komisije ne smejo biti preveč predpisujoče, saj so certifikacijski organi usposobljeni revizorji, ki bi morali pri certificiranju v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi uporabljati strokovno presojo.

Posebno poročilo št. 9/2014: Ali je upravljanje naložbene in promocijske podpore EU vinskemu sektorju dobro in ali so rezultati podpore pri konkurenčnosti vin EU dokazani?

Odgovor na odstavek 86, priporočilo 3(a): Komisija meni, da upravičenec, ki je prejel podporo za promocijsko dejavnost na trgu tretje države za obdobje od treh do po možnosti petih let, ni več upravičen do podpore za isto dejavnost na istem trgu, niti v naslednjem programskem obdobju. Ta koncept je bil jasno pojasnjen v dopisu, ki je bil januarja poslan državi članici, o njem pa je marca letos razpravljal odbor za vina.

Posebno poročilo št. 22/2014: Doseganje gospodarnosti: obvladovanje stroškov projektov za razvoj podeželja, ki jih z nepovratnimi sredstvi financira EU

Odgovor na odstavek 110: Komisija meni, da je to priporočilo izvedeno. Predstavila je različne primere, ko se je o zadevnih temah razpravljalo z državami članicami, ter nedavne spremembe Izvedbene uredbe (EU) št. 809/2014. Smernice za kontrole in kazni bodo v letu 2018 posodobljene na zahtevo držav članic.

Posebno poročilo št. 23/2014: Napake pri porabi za razvoj podeželja: Kakšni so vzroki in kako se obravnavajo?

Odgovor na odstavek 99, priporočilo 3: Komisija se je zavezala, da bo proučila možnosti za izboljšanje smotrnosti politike za razvoj podeželja kot celote. To je že začela obravnavati v okviru priprave svojega sporočila o posodobitvi in poenostavitvi SKP.

Posebno poročilo št. 24/2014: Ali je bilo upravljanje podpore EU za preprečevanje in obnavljanje škode v gozdovih, ki so jo povzročili požari in naravne nesreče, dobro?

Odgovor na odstavek 78, priporočilo 1, Komisija, druga alinea: Komisija se strinja, da je izvajanje priporočila v teku. Začela je posvetovanja s strokovno skupino Komisije o gozdnih požarih, da bi določili skupna merila. Ker se vrste gozdov, izpostavljenost požarom, geografski in podnebni pogoji ter stopnje nevarnosti požarov v EU zelo razlikujejo, je to skupna naloga, pri kateri sodelujejo različne službe Komisije in države članice. Prvi rezultati naj bi bili doseženi do konca leta 2018. Za to vprašanje sta odgovorna GD ENV in JRC, ker imata vodilno vlogo v strokovni skupini za gozdne požare.

Odgovor na odstavek 79, priporočilo 2, Komisija, prva alinea: Komisija je menila, da je to priporočilo izvedeno. Dejavnosti, ki jih je izvedla Komisija, vključno s tekočimi revizijami skladnosti kontrolnih sistemov držav članic ter spremljanjem akcijskih načrtov v zvezi z ugotovljenimi slabostmi, se štejejo za učinkovite. Cilj teh dejavnosti, ki potekajo do konca sedanjega programskega obdobja, je obravnavati vse znane izzive pri izvajanju ukrepov. Zato še ni mogoče dokončno oceniti učinkovitosti teh dejavnosti.

Odgovor na odstavek 81, priporočilo 4, Komisija: Izboljšano letno poročilo o izvajanju za programe za razvoj podeželja, ki bo predstavljeno leta 2019, bo vsebovalo dodatne informacije glede izvajanja ukrepa v skladu s posebnimi cilji.

Poleg tega so v sporočilu z naslovom „Prihodnost preskrbe s hrano in kmetijstva“ (COM(2017) 713 final) določeni nadaljnji ukrepi v zvezi s skupnim okvirom za spremljanje in vrednotenje SKP.

PRILOGA 3.2

KLJUČNE IZBOLJŠAVE IN NEREŠENE SLABOSTI PO POROČILIH

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
1	Posebno poročilo št. 4/2014	Vključitev ciljev vodne politike EU v SKP – delni uspeh (naravni viri)	Komisija je na podlagi medinstitucionalnega sporazuma sprejela prve ukrepe za vključitev določb iz direktiv v obstoječi instrument navzkrižne skladnosti. Nekatere ukrepe v zvezi s cilji vodne politike je vključila v obstoječe programe razvoja podeželja.	Trenutno je dejansko vključevanje določb obeh direktiv še vedno v fazi načrtovanja. Obstoječi ukrepi za razvoj podeželja obravnavajo le del ciljev vodne politike. Komisija ni uvedla nobenih novih instrumentov, ki so jih predlagali revizorji v posebnem poročilu.
			V načrte razvoja podeželja so bili vključeni predhodna pogojenost in več predpogojev za upravičenost do podpore.	Pri odobrenih končnih različicah drugih načrtov upravljanja povodij prihaja do zamud in še vedno niso pripravljene. Nadaljnje vključevanje mehanizmov v razvoj podeželja se še vedno ni začelo izvajati.
			Uveden je bil izboljšan skupni okvir spremljanja in vrednotenja, katerega cilj/namen je zagotoviti boljše podatke za ocenjevanje obremenitev voda zaradi kmetijskih praks.	Dejanske izboljšave vrednotenja obremenitev voda zaradi kmetijskih praks še vedno niso dosežene, razlike v dejanskih praksah poročanja držav članic pa so že bile opredeljene.
2	Posebno poročilo št. 8/2014	Ali je Komisija uspešno upravljala vključitev vezane podpore v shemo enotnega plačila? (naravni viri)	Komisija je izdala veliko smernic, okrepila dvostranske stike z državami članicami ter nadzorovala in spremljala izvajanje shem neposrednih plačil na ravni držav članic.	Veljavni pravni okvir za neposredna plačila je postal bolj zapleten, kot je bil prejšnji. Zato so se države članice spopadale s težavami v zvezi z njegovim pravilnim izvajanjem za leto predložitve zahtevkov 2015.
			Komisija je okrepila spremljanje in nadzor ter pospešila postopke potrditve skladnosti.	Nekatere države članice niso pravočasno sporočile Komisiji osnovnih informacij o novih shemah neposrednih plačil, zaradi česar so se zmanjšale njene zmogljivosti v zvezi s spremljanjem. Pri njenih lastnih revizijah plačilnih pravic še vedno obstajajo možnosti za izboljšave.
			Komisija je okrepila svoja prizadevanja na področju spremljanja in revizije.	Na ravni Komisije ni podatkov o izterjavah na ravni držav članic v zvezi s popravkom napačno dodeljenih plačilnih pravic v okviru sheme enotnega plačila/sheme osnovnega plačila in napačno izračunanih plačil.
			Komisija je okrepila svoja prizadevanja na področju spremljanja in revizije ter nadaljnjega spremljanja dela certifikacijskih organov.	Akreditacijska merila za plačilne agencije se ne sklicujejo na točnost in veljavnost plačilnih pravic. Poleg tega so metodologija in smernice Komisije, ki določajo delo certifikacijskijh organov na področju plačilnih pravic, nepopolne.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
3	Posebno poročilo št. 9/2014	Ali je upravljanje naložbene in promocijske podpore EU vinskemu sektorju dobro in ali so rezultati podpore pri konkurenčnosti vin EU dokazani? (naravni viri)	Komisija je v naknadni reviziji ponovno potrdila svoje redno spremljanje absorpcije podpore, kot je navedeno v njenih odgovorih na posebno poročilo Sodišča št. 9/2014. Vendar pa je redno spremljanje le pripravljalni prvi ukrep za izpolnitev priporočila Sodišča.	Ocena učinka in ocena skladnosti instrumentov SKP še vedno nista izvedeni. Prvi rezultati se pričakujejo do 31. decembra 2018. Ocena morebitne potrebe po shemi dodatne naložbene pomoči, zlasti za vino, še ni izvedena.
			Komisija je vzpostavila določbe in postopke za preverjanje in dokumentiranje razumnosti stroškov in finančne donosnosti projektov. Poleg tega nadzoruje skladnost s sistemi upravljanja in nadzora ter njihovo učinkovitost.	JIH NI.
			Pojasnitev nekaterih zahtev (kot so trajanje, podaljšanje, merila uspeha) ter dajanje prednosti novim upravičencem in novim trgom.	Pojasnila in prednostne naloge, ki jih je uvedla Komisija, lahko le delno izboljšajo stanje, saj ne preprečujejo dolgoročnejše podpore (do pet let) za iste upravičence na istih ciljnih trgih v tretjih državah. Ker je Komisija zavrnila priporočilo, ne namerava v celoti izvesti tega priporočila. Zato še vedno obstajajo tveganja, ki jih je Sodišče opredelilo v posebnem poročilu št. 9/2014.
			JIH NI.	V posebnem poročilu Sodišča št. 9/2014 je bilo ugotovljeno, da promocijski ukrep ni ustrezno zasnovan in se ne izvaja učinkovito. Promocijske dejavnosti se pogosto uporabljajo za konsolidacijo trgov, namesto za pridobitev novih trgov in povrnitev starih. Za proizvajalce vina, ki nameravajo ohraniti svoj tržni delež, je potreba po konsolidaciji trga konstantna. Zato se postavlja vprašanje, ali imajo lahko take promocijske dejavnosti trajen učinek brez čezmernega zanašanja na stalno podporo EU. Poleg tega podpora za oglaševanje uveljavljene trgovske znamke ne ustreza prvotnemu namenu ukrepa, ki je bil podpora trgu z vinom EU in ne uveljavljenim znamkam. Ker Komisija ni izvedla priporočila za omejitev obsega ukrepa v zvezi z upravičenostjo oglaševanja blagovne znamke, še vedno obstajajo tveganja, opredeljena v posebnem poročilu št. 9/2014, da bi financiranje EU nadomestilo operativne odhodke.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
			Komisija je uvedla določbe in postopke za pojasnitev zahtev za upravičenost.	Splošna možnost za podpiranje oglaševanja blagovne znamke s financiranjem EU ni izključena, kar po navedbah posebnega poročila Sodišča št. 9/2014 ne ustreza prvotnemu namenu ukrepa.
			Komisija je uvedla pojasnjevalne določbe in postopke za zagotovitev, da so dodatni stroški upravičeni, kot je predlagalo Sodišče v svojem posebnem poročilu št. 9/2014.	JIH NI.
			Komisija je uvedla zahteve za boljše spremljanje za države članice, kot je predlagalo Sodišče.	JIH NI.
			Države članice so predložile poročila o izvajanju v zvezi s stanjem njihovih programov.	Splošno vrednotenje in posledične prilagoditve politiki še vedno niso izvedeni.
4	Posebno poročilo št. 10/2014	Uspešnost podpore za akvakulturo iz Evropskega sklada za ribištvo (naravni viri)	Vključitev realnih in ustreznih ciljev v večletne nacionalne strateške načrte in operativne programe je Komisija preverila pred odobritvijo operativnih programov.	JIH NI.
			Smernice, ki jih je pripravila Komisija, prispevajo k boljšemu razumevanju okoljskih zahtev in dobrih praks zainteresiranih strani na področju akvakulture.	JIH NI.
			Komisija je za novo programsko obdobje zagotovila, da so vse države članice pripravile ustrezne večletne strateške načrte za akvakulturo pred operativnimi programi.	JIH NI.
			Komisija izvaja različne ukrepe za spodbujanje poenostavitve upravnih postopkov in izvajanje ustreznega prostorskega načrtovanja. Seminarji omogočajo razprave in izmenjavo dobrih praks o navedenih temah.	JIH NI.
			Primerljivost podatkov, ki jih zbira Eurostat, in tistih, ki se zbirajo z okvirom za zbiranje podatkov, se je izboljšala. Vendar pa ni bil dosežen napredek glede točnosti in popolnosti podatkov, ki jih zbira Komisija.	JIH NI.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
5	Posebno poročilo št. 22/2014	Doseganje gospodarnosti: obvladovanje stroškov projektov za razvoj podeželja, ki jih z nepovratnimi sredstvi financira EU (naravni viri)	Komisija je v sodelovanju z državami članicami pripravila smernice o nadzoru in kaznih na področju razvoja podeželja, katerih Priloga 1 vsebuje kontrolni seznam dobrih praks, osredotočen na glavna področja tveganja, kot je predlagalo Sodišče. Državam članicam so bile smernice na voljo tri mesece prej, kot je bilo prvotno predvideno (decembra 2014 namesto marca 2015). Evropska mreža za razvoj podeželja organizira tečaje usposabljanja o povezanih vprašanjih, vsi povezani dokumenti s takih usposabljanj in dobre prakse pa se objavijo na spletišču Evropske mreže za razvoj podeželja.	Ker smernice niso zavezujoč in obvezen dokument, ki bi ga bilo treba upoštevati, Komisija ne more vedeti, koliko držav članic/regij jih dejansko uporablja za izboljšanje svojih sistemov nadzora. Evropska mreža za razvoj podeželja je v obdobju od februarja 2015 do januarja 2016 skupaj organizirala le tri tečaje usposabljanja v zvezi z razumnostjo stroškov in poenostavljenim obračunavanjem stroškov. Pri 118 programih razvoja podeželja obstaja tveganje, da bo morala Komisija storiti več, da bi zagotovila, da lahko vsaka država članica/regija sodeluje ali je lahko sodelovala pri takih usposabljanjih. Platformo Evropske mreže za razvoj podeželja za izmenjavo dobrih praks bi bilo mogoče nadgraditi z dodajanjem primerov dobrih upravnih postopkov, kot so postopki v zvezi z razumnostjo stroškov.
			Komisija preverja sisteme nadzora na podlagi znanega seznama tveganj in po potrebi od držav članic zahteva popravljalne ukrepe. Preverja se razumnost stroškov v okviru revizije skladnosti za vsak spis v vzorcu enote H4 (GD AGRI) in kot ključna kontrola 7 med ključnimi in pomožnimi kontrolami v zvezi z ukrepi za razvoj podeželja za obdobje 2014–2020. Komisija preverja razumnost stroškov v okviru preverjanj spisov, ki se izvajajo v zvezi s posameznimi spisi pri revizijah skladnosti (kontrolni seznam za preizkušanje skladnosti).	

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
6	Posebno poročilo št. 23/2014	Napake pri porabi za razvoj podeželja: Kakšni so vzroki in kako se obravnavajo? (naravni viri)	Komisija je vzpostavila različne instrumente za obravnavanje temeljnih vzrokov za napake: akcijske načrte v državah članicah, smernice, seminarje s predstavniki organov upravljanja in plačilnih agencij iz vseh držav članic in usposabljanje, ki se razširja prek Evropske mreže za razvoj podeželja.	JIH NI.
			Komisija uporablja različne ukrepe za zmanjšanje tveganja ponavljanja prejšnjih slabosti in napak, kot so spremljanje, usposabljanje, razširjanje informacij in izvajanje revizijske dejavnosti v državah članicah.	Poročila o izvajanju, ki so jih morale države članice poslati do 30. junija 2017 [1], bodo Komisiji zagotovila priložnost, da pridobi posodobljen in podrobnejši pregled nad izvajanjem programov razvoja podeželja.
			Komisija je od držav članic že zahtevala, naj povečajo obseg svojih upravnih kontrol za vključitev zavez, ki jih je mogoče preverjati na podlagi dokazne dokumentacije.	Komisija je zavezana ocenjevanju zasnove politike in stalne potrebe po posameznih podpornih ukrepih na podlagi rezultatov izvajanja programskega obdobja 2014–2020 pred oblikovanjem predlogov za naslednje programsko obdobje.
7	Posebno poročilo št. 24/2014	Ali je bilo upravljanje podpore EU za preprečevanje in obnavljanje škode v gozdovih, ki so jo povzročili požari in naravne nesreče, dobro? (naravni viri)	Komisija je uvedla ustrezna orodja v okviru postopka odobritve programov razvoja podeželja (in sicer izboljšano strategijo, podatke Komisije o ukrepih, kontrolne sezname in postopke komuniciranja). Ta orodja omogočajo pravočasne ukrepe Komisije in potrebne prilagoditve držav članic za obravnavanje slabosti v zvezi z opisom in utemeljitvijo potreb po preventivnih ukrepih.	JIH NI.
			Čeprav je celoten sklop meril, ki se bodo uporabljala za vse države članice, še vedno v fazi priprave, Komisija od držav članic zahteva, da njihovi podporni ukrepi temeljijo na nacionalnih ocenah tveganja in načrtih gospodarjenja z gozdovi/obvladovanja nesreč, ki so prilagojeni posebnim razmeram posameznih sodelujočih držav članic. Komisija se je v aplikaciji RAD zvezala, da bo priporočilo izvedla do konca leta 2018.	Sklop osnovnih meril za celotno EU, kot ga je predlagalo Sodišča, še vedno ni dokončan in je v fazi priprave.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
			Komisija je ocenila sisteme nadzora držav članic v okviru odobritve programov držav članic za razvoj podeželja za obdobje 2014–2020, prav tako pa izvaja revizije skladnosti.	Vrednotenje uspešnosti ukrepov še vedno ni končano, saj večina projektov, ki se financirajo v novem programskem obdobju, še ni bila dokončana ali revidirana.
			Komisija je posredovala smernice in navodila, da bi zagotovila, da države članice povezujejo svoje ukrepe s strateškimi cilji za preprečevanje požarov in naravnih nesreč, kot je določeno v njihovih nacionalnih načrtih za varstvo gozdov.	JIH NI.
			Prilagoditev kazalnika „območje, ki prejema podporo“ za preventivne ukrepe.	Komisija je v aplikaciji RAD potrdila, da se njeno izvajanje lahko zaključi šele leta 2019. Zato obstaja nevarnost, da bodo slabosti, opredeljene v posebnem poročilu št. 24/2014 v zvezi s spremljanjem, obstajale tudi v obdobju 2014–2020, če se z novimi predlaganimi orodji okvir za spremljanje te posebne podpore še ne bo izboljšal, kot je navedlo Sodišče v zaključku (odstavek 81) Posebnega poročila št. 24/2014.
8	Posebno poročilo št. 1/2014	Uspešnost projektov javnega mestnega prometa, ki prejemajo podporo EU (kohezija)	Obveznost, da obstajajo kazalniki izložkov in rezultatov za posebne cilje / prednostno naložbo / prednostno os, kar pomeni, da so vzpostavljena upravljavska orodja za spremljanje učinka projektov na svetovni ravni v okviru zadevnega posebnega cilja / prednostne osi.	Komisija bi lahko v procesu pogajanj zahtevala kazalnike rezultatov za projekte javnega mestnega prometa, ker pa v okviru ESRR ni obveznih predhodno določenih kazalnikov rezultatov, taki kazalniki niso določeni v vseh operativnih programih, ki vključujejo projekte javnega mestnega prometa.Na ravni samih projektov ni kazalnikov niti ni kazalnikov, povezanih s kakovostjo storitev in ravnjo zadovoljstva uporabnikov, uporaba raziskav zadovoljstva uporabnikov pa ni sistematična in ni obvezna.
			Bistvena izboljšava je, da so v obdobju 2014–2020 glavna načela za vzpostavitev analize stroškov in koristi prvič prenesena v pravni akt [1] in ne samo v smernice (smernice za analizo stroškov in koristi), zato je njihovo izvajanje postalo obvezno. Druga izboljšava bi bila lahko vrednotenja, izvedena za sektor prometa za obdobje 2014–2020, če zajemajo tudi koristi, navedene v priporočilu Sodišča.	Stopnja porabe in koristi v nobenem primeru niso vključene v sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev in se ne merijo za posamezne projekte. Zaradi pomanjkanja predhodno določenih kazalnikov rezultatov v uredbi o ESRR za posamezne sektorje še vedno ni enotnih standardov za merjenje učinkovitosti mestnega prometa za programsko obdobje 2014–2020.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
			Zagotovitev ocene števila pričakovanih uporabnikov je zdaj pravna zahteva. Te ocene dosledno ocenjujejo strokovnjaki za postopek neodvisnega pregleda kakovosti / programa JASPER.	JIH NI.
			Nova zakonodaja, vključno s predhodnimi pogojenostmi, ki so začele veljati, zajema ključne elemente, kar strokovnjaki, ki ocenjujejo prijave, upoštevajo in analizirajo.	JIH NI.
			Bistvena izboljšava je, da so v obdobju 2014–2020 glavna načela analize stroškov in koristi prvič vključena v pravni akt (Delegirani akt št. 480/2014 in Izvedbeno uredbo Komisije št. 207/2015) in ne samo v smernice (smernice za analizo stroškov in koristi). V tem programskem obdobju se uporablja bolj sistematičen pristop v zvezi z merjenjem smotrnosti na ravni operativnih programov, pri čemer obstaja obveznost določitve kazalnikov izložkov in rezultatov za prednostne naložbe in posebne cilje.	Še vedno pa se merjenje ne izvaja na ravni posameznih projektov, kar je zahtevano v priporočilih. Zaradi pomanjkanja predhodno določenih kazalnikov rezultatov v uredbi o ESRR za posamezne sektorje še vedno ni enotnih standardov za merjenje učinkovitosti mestnega prometa za programsko obdobje 2014–2020.
9	Posebno poročilo št. 7/2014	Ali je ESRR uspešno podpiral razvoj podjetniških inkubatorjev? (kohezija)	Podjetniški inkubatorji, ki jih sofinancira EU, bodo zdaj ustanovljeni na podlagi podrobnih in realističnih poslovnih načrtov, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti trajnosti njihovih neprofitnih dejavnosti inkubatorja.	JIH NI.
			Kot pogoj za sofinanciranje EU se zahtevajo ustrezne kvalifikacije zaposlenih v podjetniških inkubatorjih.	JIH NI.
			Podjetniški inkubatorji lahko pridobijo podporo v obliki sofinanciranja EU, če imajo njihove stranke inovativne poslovne zamisli z velikim potencialom rasti.	JIH NI.
			Komisija je vsaj nekatere države članice obvestila o posebnem poročilu Sodišča št. 7/2017 in v njem vsebovanih priporočilih. Nekateri operativni programi vsebujejo določbe o potrebi po namenjanju pozornosti programom inkubiranja, potrebi po spremljanju MSP v prvih letih njihovega poslovanja in zahtevi po zagotavljanju podpore za izvedljivost, programov mentorstva in učenja za zagonska podjetja.	Ni dokazano, da se proces inkubiranja vedno začne s podrobnim, prilagojenim programom inkubiranja, katerega izvajanje se spremlja, in da se vedno oceni doseganje poslovnih ciljev. Še vedno ni celovitih smernic za države članice, v katerih bi bilo izrecno zahtevano, da se vsi pogoji za sofinanciranje podjetniških inkubatorjev s sredstvi EU, ki jih je predlagalo Sodišče, vključijo v vse nacionalne operativne programe, ki predvidevajo uporabo takih inkubatorjev.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
			Inkubatorji lahko zagotavljajo svoje storitve nerezidenčnim podjetjem, vendar le v državi članici, ki jo je Komisija navedla kot primer, ter tako omogočijo širši učinek podpore inkubatorja na lokalno poslovno skupnost in izboljšanje možnosti za mreženje.	Zagotavljanje storitev inkubiranja tudi nerezidenčnim podjetjem še vedno ni pogoj za sofinanciranje podjetniških inkubatorjev s sredstvi EU v vseh državah članicah. Še vedno ni celovitih smernic za države članice, v katerih bi bilo izrecno zahtevano, da se vsi pogoji za sofinanciranje podjetniških inkubatorjev s sredstvi EU, ki jih je predlagalo Sodišče, vključijo v vse nacionalne operativne programe, ki predvidevajo uporabo takih inkubatorjev.
			Komisija priporoča, naj podjetniški inkubatorji, ki jih sofinancira EU, vzpostavijo sistem spremljanja, ki temelji tudi na poslovnih podatkih, ki jih zagotovijo uporabniki, ki prejemajo podporo.	Vzpostavitev takih sistemov spremljanja ni pogoj za sofinanciranje, ampak je prostovoljna.
			Znanje Komisije se posodablja.	JIH NI.
			Komisija deli znanje in izkušnje podjetniških inkubatorjev z državami članicami.	JIH NI.
10	Posebno poročilo št. 12/2014	Ali je ESRR uspešen pri financiranju projektov, ki neposredno spodbujajo biotsko raznovrstnost v okviru strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020? (kohezija)	Komisija in EEA sta dokončali metodološki okvir za kartiranje in ocenjevanje ekosistemov in njihovih storitev. Komisija je objavila tudi smernice, poročila in študije za podporo državam članicam.	JIH NI.
			Komisija je ocenila dopolnjevanje med ukrepi za spodbujanje biotske raznovrstnosti v procesu sprejemanja partnerskih sporazumov, pri čemer so sodelovali različni generalni direktorati.	JIH NI.
			Na splošno se je spremljanje izboljšalo zaradi boljše intervencijske logike in skladnejše uporabe kazalnikov.	Komisija operativnih programov ne spremlja podrobno. Glede na način upravljanja so za to še vedno odgovorne države članice.
			Komisija je na sestankih delovne skupine obvestila države članice o priporočilu Sodišča glede nadaljnjega spremljanja pripravljalnih projektov za doseganje aktivne politike varstva, zlasti glede uspešnega izvajanja posebnih načrtov za zaščito in upravljanje habitatov in vrst.	Komisija obravnava vprašanja v zvezi s pripravljalnimi projekti z državami članicami, vendar se to v smernicah ne upošteva dovolj.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
			Operativni programi vsebujejo določbe o postopkih ocenjevanja okoljskih sprememb v habitatih in vrstah po posegu.	JIH NI.
			Komisija svetuje državam članicam, naj uporabljajo pravila ESRR v povezavi z drugimi skladi EU, in sicer s smernicami in razpravami o izvajanju projektov na področju biotske raznovrstnosti, v okviru delovnih skupin za biotsko raznovrstnost.	JIH NI.
			Vzpostavljen je mehanizem za sledenje porabe EU za biotsko raznovrstnost, ki temelji na ustreznih kodah odhodkov.	Za oceno celotnega procesa in s tem za natančnost mehanizma je še prezgodaj.
11	Posebno poročilo št. 20/2014	Ali je bila podpora Evropskega sklada za regionalni razvoj malim in srednje velikim podjetjem na področju e-trgovanja uspešna? (kohezija)	V operativnih programih je vzpostavljena trdnejša intervencijska logika, tudi za uporabo kazalnikov izložkov in rezultatov, ki so nekateri predhodno določeni na ravni EU.	JIH NI.
			Obveznost vzpostavitve sistemov spremljanja, vključno z informacijskim sistemom za zbiranje in združevanje podatkov, povezanih s kazalniki. Če pravilno delujejo, bi morali Komisiji omogočati, da od držav članic dobi dosledne in zanesljive informacije o napredku operativnih programov, tako s finančnega vidika kot tudi z vidika smotrnosti. Zdaj je bolj verjetno, da se bo napredek pri doseganju ciljnih vrednosti meril pravočasno in da bo mogoča primerjava v daljšem časovnem obdobju.	Na ravni držav članic je treba zagotoviti dodatne smernice in izvajati preglede za zagotovitev, da vzpostavljeni sistemi spremljanja in informacijski sistemi zagotavljajo zanesljive in pravočasne podatke o napredku in smotrnosti operativnih programov.
			Kadar je ustrezno, lahko kazalniki za posamezne programe na področju TO2 zajemajo izložke in rezultate ukrepov za razvoj e-trgovanja v okviru programov.	Komisija ni predlagala standardnih kazalnikov za strateške cilje EU v zvezi z e-trgovanjem, kot je bilo napovedano.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
			Organom upravljanja je svetovala glede oblikovanja izbirnih meril v projektih IKT. Celotna zasnova operativnih programov je bolj usmerjena v rezultate. Poleg tega je sprejela ukrepe, ki bi lahko privedli do zmanjšanja ovir za čezmejno e-trgovanje, kar bi podjetjem, ki se ukvarjajo z e-trgovanjem, omogočilo, da izkoristijo priložnosti enotnega trga.	JIH NI.
			Na področju spremljanja učinkov se od organov upravljanja zahtevajo načrti vrednotenja.	Komisija ne zahteva, da se v sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev opredeli minimalen nabor zanesljivih kazalnikov s povezanimi cilji.
			Komisija je v programskem obdobju 2014–2020 zahteva vzpostavitev sistemov spremljanja in nadzora na ravni operativnih programov in na ravni držav članic. Cilj je, da bi se lahko Komisija zanašala na te različne ravni, dopolnjene z njenim lastnim naborom kontrol, da bi pridobila zadostno zagotovilo, da so podatki, vneseni v ta sistem spremljanja, zanesljivi in usklajeni.	JIH NI.
			JIH NI.	Niso bili uvedeni mehanizmi (1) ki bi zagotavljali povezavo med plačili in smotrnostjo ter (2) omogočali njihovo prilagoditev v primeru zelo slabe smotrnosti.
12	Posebno poročilo št. 21/2014	Letališka infrastruktura, financirana s sredstvi EU: slaba stroškovna učinkovitost (kohezija)	Obstoj predhodnih pogojenosti od programskega obdobja 2014–2020 in okrepitev analize stroškov in koristi kot njegovega glavnega načela sta zdaj vključena v pravne akte.	Obstaja večje tveganje, da bodo države članice po reviziji uredbe o splošnih skupinskih izjemah izkoristile priložnost za uporabo javnega financiranja za manjša, finančno nevzdržna letališča.
13	Posebno poročilo št. 13/2014	Podpora EU za sanacijo po potresu na Haitiju (zunanje delovanje)	Ustrezno izvajanje smernic za proračunsko podporo, objavljenih septembra 2012, z uvedbo okvira za obvladovanje tveganj z ukrepi za zmanjšanje tveganja in sistema za zgodnje opozarjanje.	JIH NI.
			Sprejetje in izvajanje Akcijskega načrta za odpornost v državah, ki so nagnjene h krizam 2013–2020, ki poudarja pomen povezovanja pomoči, rehabilitacije in razvoja, ter opredelitev ciljev in mandatov GD ECHO in GD DEVCO.	JIH NI.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
			Skupni okvir za humanitarno pomoč in razvoj združuje pojem odpornosti in pristop povezovanja pomoči, sanacije in razvoja v programsko načrtovanje, opredelitev in izvajanje dejavnosti sodelovanja akterjev EU. Na primer, za Haiti so bile ustrezno zasnovane strategije prehoda in vzporedne povezave med humanitarno pomočjo in razvojnim sodelovanjem.	JIH NI.
			GD ECHO in EuropeAid sta prilagodila svoja humanitarna orodja z vključitvijo poglavja o strategijah izstopa ter povezovanju pomoči, rehabilitacije in razvoja.	V praksi strategije izstopa in prehoda niso niti formalizirane niti dokumentirane. Na primer, merila za izstop in najmanjše število osebja za zagotovitev prehoda niso določeni, postopek komuniciranja ni predviden, kazalniki, ki sprožijo izstop, pa niso navedeni.
			Nove smernice za proračunsko podporo, objavljene septembra 2012 (brez sprememb leta 2017), določajo pogodbe o podpori za konsolidacijo države, in možnost, da države pridobijo podporo za krepitev zmogljivosti z osredotočanjem na ključne funkcije upravljanja javnih financ.	JIH NI.
			Akcijski načrt reforme upravljanja javnih financ, zahtevan v pogodbah o podpori za konsolidacijo države, je osnova za spremljanje reforme upravljanja javnih financ in temelji na časovno opredeljenih referenčnih merilih, o katerih se redno poroča v vsaki oceni upravičenosti dokumentacije o plačilih.	JIH NI.
			Pričakovanja glede kratkoročne reforme upravljanja javnih financ glede zaščite sredstev EU pred potrato, odtekanjem in neučinkovitostjo, so bila vključena v preglednico Spremljanje upravljanja javnih financ v smernicah za proračunsko podporo. Za Haiti je bila objavljena izjava o tristranskem dialogu (parlament – vlada – civilna družba) zaradi sodelovanja s partnerji pri izvajanju kratkoročnih reform za zaščito sredstev EU.	JIH NI.
			Predloge za načrt neprekinjenega poslovanja so posodobljene, vključno z določbami za nujno prerazporeditev osebja.	JIH NI.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
14	Posebno poročilo št. 16/2014	Uspešnost kombiniranja nepovratnih sredstev regionalnih naložbenih instrumentov s posojili finančnih institucij pri podpori zunanjim politikam EU (zunanje delovanje)	Sprejete so bile nove smernice za kombiniranje postopkov in pripravljen ustrezen obrazec za vlogo. Osebje se redno usposablja za njihovo uporabo.	JIH NI.
			V smernicah je jasno opredeljena vloga služb Komisije in zlasti delegacij EU.	JIH NI.
			Popolnost informacij, zapadlost in dodana vrednost projektov kombiniranja so zagotovljeni z novim postopkom prijave.	JIH NI.
			Korak za začasno odobritev projektov je bil odpravljen, zato se je postopek odobritve skrajšal.	JIH NI.
			V novi predlogi za sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev delegacijam in organizacijam, ocenjenim na podlagi stebrov (PAGODA), je razpored plačil prilagojen tako, da se pri sproščenem predhodnem financiranju upoštevajo obveznosti iz prejšnjega obdobja.	JIH NI.
			Pri sporazumu PAGODA Komisija uvaja okvir merjenja rezultatov s kazalniki za spremljanje nepovratnih sredstev EU.	JIH NI.
			V smernicah je jasno opisana vloga delegacije EU.	JIH NI.
			Pripravljena je metodologija sistema v rezultate usmerjenega spremljanja (ROM), ki se uporablja pilotno.	JIH NI.
			Z novima AP in PAGODA je prepoznavnost opredeljena kot del AF in naknadnega naročila.	JIH NI.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
15	Posebno poročilo št. 18/2014	Sistem vrednotenja in sistem v rezultate usmerjenega spremljanja, ki ju uporablja EuropeAid (zunanje delovanje)	Informacijski modul EVAL zagotavlja takojšnje informacije o finančnih sredstvih, potrebnih za vrednotenja. Modul ROM zagotavlja informacije o tem, katere projekte se lahko spremlja v okviru proračunskih sredstev, dodeljenih izvajalcem.S postopki dodeljevanja osebja, kot so WLAD, WLAHQ in OPTIMUS, se redno ocenjujejo potrebe po človeških virih in predlagajo ustrezne prilagoditve.	Ni jasnih dokazov, kako se v okviru postopkov WLAD, WLAHQ in OPTIMUS zagotavlja dodeljevanje človeških virov, zlasti med spremljanjem, usmerjenim v rezultate, (ROM) in vrednotenji. Poleg tega ni informacij o povezanem osebju, kot je določeno v poročilu Sodišča.
			Opredeljena so bila jasna izbirna merila za vrednotenja, da bi se zagotovila zadostna pokritost ustreznih projektov. Dopolnjevanje med spremljanjem, usmerjenim v rezultate, (ROM) in vrednotenji se upošteva v fazi načrtovanja in pri snovanju informacijskih modulov EVAL in ROM.	Obstaja pomanjkanje dokumentacije o tem, kako so bila izbirna merila uporabljena pri pripravi posameznih načrtov vrednotenja (primeri) po delegacijah in na ravni sedeža.
			GD DEVCO je naredil pomembne korake za izboljšanje svojega sistema za nadzorovanje vrednotenj in poročanje o njih: analiza vrednotenj projektov v letu 2015, uvedba informacijskega modula EVAL in podpis naročila ESS.	Naročilo ESS, ki je bilo dodeljeno decembra 2016, je še vedno v začetni fazi. Zato so potrebna nadaljnja prizadevanja za celovito izvajanje priporočila Sodišča, zlasti v zvezi z analizo razlogov za zamude pri vrednotenjih in ukrepi, sprejetimi za njihovo odpravo. Neuspešnost delegacij pri zagotavljanju načrtov spremljanja in vrednotenja.
			Nadzor dejavnosti vrednotenja je v postopku znatnega izboljševanja z izvajanjem naročila ESS, podpisanega decembra 2016. Informacijski modul EVAL je bil uveden septembra 2016, GD DEVCO pa je določil, da je njegova uporaba obvezna.	JIH NI.
			Na voljo so posodobljene podrobne smernice v zvezi z zagotavljanjem kakovosti za spremljanje, usmerjeno v rezultate, (ROM) in vrednotenja. V informacijskih modulih EVAL in ROM so vgrajene funkcionalnosti, ki olajšujejo postopek temeljitega zagotavljanja kakovosti. Obstajajo dobro dokumentirani primeri temeljitega dela GD DEVCO in njegovih zunanjih izvajalcev pri zagotavljanju kakovosti poročil o spremljanju, usmerjenem v rezultate. Začelo se je izvajanje naročila ESS, ki vključuje izboljšanje preglednice za ocenjevanje kakovosti; s tem povezana dokumentacija je vključena v začetnem poročilu.	JIH NI.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
			Obstajajo primeri temeljitega zagotavljanja kakovosti, ki ga je GD DEVCO uporabil v poročilih o spremljanju, usmerjenem v rezultate, in vrednotenjih. Sistem zagotavljanja kakovosti je izboljšan, čeprav je treba vključenost ESS v njem še jasno določiti. Poročila o spremljanju, usmerjenem v rezultate, sistematično pregleda zunanji izvajalec, odobri pa jih GD DEVCO. Za vrednotenja je z novim informacijskim orodjem EVAL uvedeno obvezno preverjanje poročil glede zagotavljanja kakovosti.	JIH NI.
			Sveženj za boljšo pravno ureditev in navodila za dokumente o ukrepih povečujejo potrebo po ciljih SMART in kazalnikih RACER z izhodiščnimi vrednostmi in cilji. GD DEVCO si je v praksi prizadeval za pregledovanje dokumentov programov o ukrepih, da bi zagotovil skladnost z zgoraj navedenimi smernicami in priporočili Sodišča.	JIH NI.
			GD DEVCO je izboljšal sistem vrednotenj z jasno opredelitvijo izbirnih meril ter zagotovitvijo razumne pokritosti projektov in programov (glej priporočilo 4.3). Novi dokumenti o ukrepih vzpostavljajo povezavo med splošnimi cilji in pričakovanimi učinki ter vključujejo primere, v katerih so oblikovani jasni kazalniki. Okvir za ocenjevanje učinka je bil opredeljen s sprejetjem okvira EU za mednarodno sodelovanje in razvoj marca 2015, v skladu z agendo za spremembe.	Še vedno ni vzpostavljen sistematični mehanizem zbiranja podatkov o rezultatih programov vsaj tri leta po njihovem zaključku, da bi se jasno pokazala učinek in trajnost doseženih rezultatov. Povečanje deleža naknadnih vrednotenj, potrebnega za prikaz dolgoročnih rezultatov, kot so učinki, še ni dokazano. Slabosti v podatkih o razvoju rezultatov in mehanizmih, povezanih s pridobljenimi izkušnjami, so bile GD DEVCO sporočene oktobra 2016 (Pregled strateških vrednotenj).

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
			Ključni kazalnik uspešnosti št. 19 je leta 2014 pokazal znatno povečanje v primerjavi s prejšnjim letom in trend naraščanja tudi v letu 2016. Izboljšana izbirna merila za vrednotenja projektov prispevajo tudi k boljši reprezentativnosti v populaciji in doseganju večje dodane vrednosti z omejenimi viri. Komisija je opravila analizo, na podlagi katere je ugotovila, da povečanje števila naknadnih vrednotenj ne vodi nujno do boljših informacij o rezultatih in bi lahko pomenilo dodatne stroške pri omejenih sredstvih za vrednotenje. GD DEVCO je izboljšal svoja izbirna merila za vrednotenja projektov, povečal pa se je tudi delež vseh vrednotenj (vmesnih, končnih in naknadnih).	GD DEVCO ni dokazal povečanja deleža naknadnih vrednotenj, čeprav so bile izboljšave dosežene na drugačne načine.
			Pripravljen je bil pregled strateških vrednotenj GD DEVCO, ki je zajemal obdobje 2006–2016, da bi prispeval k posodobitvi politike EU na področju razvojnega sodelovanja (končno poročilo iz oktobra 2016). Obstajajo primeri, v katerih se zdi enoletno obdobje spremljanja izvajanja dovolj dolgo za pozitivne rezultate izvajanja. V nekaterih primerih se načrtujejo posebna strateška vrednotenja spremljanja izvajanja ali pa se izvajanje priporočil spremlja po več kot enem letu. Ustanovitev delovne skupine in nova dinamika, vzpostavljena v zvezi z enoto za upravljanje znanja v okviru GD DEVCO, naj bi v naslednjih letih zagotavljala nenehne izboljšave.	Ni vzpostavljenega sistematičnega mehanizma za spremljanje izvajanja akcijskih načrtov za priporočila v zvezi s strateškimi vrednotenji za več kot eno leto. V zvezi s tem je izražena zaskrbljenost v dokumentu, imenovanem *fiche contradictoire*. Informacijski modul EVAL še ne vključuje strateških vrednotenj.
			GD DEVCO je na podlagi zahtev iz priporočila Sodišča razvil informacijski modul (EVAL), ki deluje kot zbirka podatkov in upravljavsko orodje.	JIH NI.

Št.	Posebno poročilo	Naslov poročila	Izboljšave	Slabosti
16	Posebno poročilo št. 2/2014	Ali je upravljanje preferencialnih trgovinskih režimov ustrezno? (lastna sredstva)	GD TRADE je pripravil revidirano različico priročnika Komisije za oceno učinka trgovine na trajnostni razvoj. V skladu s politiko GD TRADE so bile za vse pomembne trgovinske sporazume izvedene ocene učinka in ocene učinka na trajnostni razvoj.	JIH NI.
			GD TRADE ima z Eurostatom sklenjen memorandum o soglasju, ki je posodobljen, in upravni dogovor s Skupnim raziskovalnim središčem za EU-GTAP. Eurostat dejavno sodeluje z medresorskimi usmerjevalnimi skupinami pri ocenah učinka na trajnostni razvoj.	JIH NI.
			GD TRADE je posodobil načrte vrednotenja in izvaja naknadna vrednotenja na bolj sistematični podlagi, vključno z ocenami izpadlih prihodkov.	JIH NI.
			GD TRADE je predložil dve poročili o učinkih sheme.	Vmesni pregled splošnega sistema preferencialov za zakonodajne organe, kot zahteva pravna podlaga (člen 40 Uredbe št. 978/2012), naj bi bil končan konec junija 2018.
17	Posebno poročilo št. 15/2014	Sklad za zunanje meje je okrepil finančno solidarnost, vendar je treba izboljšati merjenje rezultatov in zagotoviti nadaljnjo dodano vrednost EU (pametna in vključujoča rast)	Sprejeti so bili pravni akti, vključno z ustreznimi in merljivimi kazalniki. Vzpostavljeni so bili pravila in smernice za enotno uporabo in enoten pristop.	Nekatera poročila in dokumente je treba še dokončati in sprejeti.
			Organizirane so bile delavnice za države članice in druge oblike konzularnega sodelovanja.	Komisija bi morala še naprej sodelovati z državami članicami za vzpostavitev skupnih zajemnih centrov.
			Vzpostavljena je bila platforma za redno in pravočasno izmenjavo dokumentov in informacij. Sodelovanje in posvetovanje sta se izboljšala in izpopolnila.	JIH NI.
			Organizirane so bile različne dejavnosti za krepitev upravne zmogljivosti.	Izmenjava dobrih praks med državami članicami bi izboljšala izvajanje Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost.

ODGOVORI KOMISIJE

Posebno poročilo št. 4/2014: Vključitev ciljev vodne politike EU v SKP: delni uspeh

Odobrene končne različice drugih načrtov upravljanja povodij so v zamudi in nedokončane. Nadaljnje vključevanje mehanizmov v razvoj podeželja je še vedno nedokončano.

Odgovor: Komisija se strinja, da je ocena drugih načrtov upravljanja povodij še vedno nedokončana, vendar kljub temu namerava pospešiti pripravo zadevnega poročila Komisije pred zakonskim rokom decembra 2018. Vendar je ad hoc *ocena ustreznih delov pokazala, da so informacije, zagotovljene v teh načrtih upravljanja povodij, učinkovito uporabljene za zagotovitev skladnosti s predhodnimi pogojenostmi za vodo v programih razvoja podeželja. Komisija zato meni, da so bili minimalni pogoji izvajanja okvirne direktive o vodah zagotovljeni pred dodelitvijo sredstev za razvoj podeželja, tj. določanje cen vode ter sklop meril upravičenosti za naložbe v namakanje. Zato meni, da je priporočilo izvedeno, kar zadeva politiko razvoja podeželja.*

Dejanske izboljšave ocenjevanja obremenitev voda zaradi kmetijskih praks so še vedno nedokončane, vrzeli v dejanskih praksah poročanja držav članic pa so že ugotovljene.

Odgovor: Komisija potrjuje, da je delo v zvezi s smernicami za oceno učinkov programov razvoja podeželja prek ocen, ki bodo predložene v letnih poročilih za leto 2019, v teku.

To vključuje dva kazalnika učinka za ocenjevanje obremenitev voda zaradi kmetijskih praks.

Ta kazalnika bosta ovrednotena v naknadnih ocenah programov razvoja podeželja za obdobje 2014–2020, za katere bodo zagotovljene smernice.

Posebno poročilo št. 8/2014: Ali je Komisija uspešno upravljala vključitev vezane podpore v shemo enotnega plačila?

Nekatere države članice Komisiji niso pravočasno sporočile osnovnih informacij novih shem neposrednih plačil, kar je oslabilo njeno zmogljivost za spremljanje. Obstajajo možnosti za izboljšave njenih revizij plačilnih pravic.

Odgovor: Komisija je na podlagi ugotovitve spremenila svoj pristop, da bi zagotovila večjo osredotočenost na revizijo in potrjevanje osrednjih izračunov ter uporabljenih notranjih kontrol. Ta sprememba vpliva na vse revizije, ki so/bodo opravljene od druge polovice leta 2017. Dokončane so že tri revizije (SE, IT in UK – Škotska). Revizijsko poročilo NAC/2017/002/SE je bilo pred kratkim, tj. 20. aprila 2018, poslano Evropskemu računskemu sodišču. Revizijsko poročilo za IT naj bi bilo poslano še ta mesec.

Na ravni Komisije niso na voljo podatki o izterjavah, ki jih je treba izvesti na ravni držav članic z zvezi s popravkom neupravičeno dodeljenih plačilnih pravic iz sheme enotnih plačil/sheme osnovnih plačil in nepravilno izračunanih plačil.

Odgovor: V skladu s pravom EU morajo države članice opraviti izterjave od upravičencev. Poleg tega države članice o teh izterjavah poročajo po upravičencih in brez navedbe razlogov za ugotovitev nepravilnosti, na podlagi katere je bila uvedena izterjava. (Mogoče je, da ima isti upravičenec več nepravilnosti v zvezi z različnimi ukrepi podpore.) Komisija pri izterjavah uporablja finančne popravke za pomanjkanje skrbnega pregleda. Ti popravki temeljijo na analizi upravljanja postopkov izterjave s strani držav članic, ki jih te evidentirajo v skladu s pravnimi zahtevami, tj. po upravičencih brez razčlenitve na različne razloge za neupravičena plačila. Evropsko računsko sodišče je zaprošeno, naj upošteva okvir iz veljavne zakonodaje.

Akreditacijska merila za plačilne agencije ne vsebuje nobenega sklica glede točnosti in veljavnosti plačilnih pravic. Poleg tega so metodologija in smernice Komisije za delo certifikacijskih organov v zvezi s plačilnimi pravicami nepopolne.

Odgovor: Akreditacijska merila za plačilne agencije so oblikovana brez podrobnega seznama vseh vrst pregledov, ki jih je treba opraviti. Navedena merila so oblikovana na splošno in se ne sklicujejo na noben ukrep podpore. Hkrati je v zakonodaji EU jasno navedeno, da morajo plačilne agencije zagotoviti, „da je znesek, ki se izplača upravičencu, v skladu s predpisi Unije" (točka 1(A)(i) Priloge I k Uredbi (EU) št. 907/2014). Komisija meni, da je sedanji sistem trden in prinaša dobre rezultate, pri čemer je treba upoštevati tudi zelo nizko stopnjo napak za neposredna plačila (pod pragom pomembnosti iz letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2016). V zvezi z delom certifikacijskih organov prav tako meni, da so sedanje smernice za obveznosti certifikacijskih organov jasne in izčrpne, zato je zagotovljeni okvir zadosten.

Smernice Komisije ne smejo biti preveč predpisujoče, saj so certifikacijski organi usposobljeni revizorji, ki bi morali pri certificiranju v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi uporabljati strokovno presojo.

Posebno poročilo št. 9/2014: Ali je upravljanje naložbene in promocijske podpore EU vinskemu sektorju dobro in ali so rezultati podpore pri konkurenčnosti vin EU dokazani?

Komisija lahko z uvedbo pojasnitev in prednostnih nalog le delno izboljša razmere, saj s tem ne prepreči dolgoročnejše podpore (do petih let) za iste upravičence na istih ciljnih trgih tretjih držav.

Ker je Komisija zavrnila to priporočilo, ga ne namerava izvesti v celoti. Zato so še vedno prisotna tveganja, ki jih je Evropsko računsko sodišče opredelilo v posebnem poročilu št. 9/2014.

Odgovor: Komisija meni, da upravičenec, ki je prejel podporo za promocijsko dejavnost na trgu tretje države za obdobje od treh do po možnosti petih let, ni več upravičen do podpore za isto dejavnost na istem trgu, niti v naslednjem programskem obdobju. Ta koncept je bil jasno pojasnjen v dopisu, ki je bil januarja poslan državi članici, o njem pa je marca letos razpravljal odbor za vina.

Posebno poročilo št. 22/2014: Doseganje gospodarnosti: obvladovanje stroškov projektov za razvoj podeželja, ki jih z nepovratnimi sredstvi financira EU

Ker smernice niso zavezujoč in obvezen dokument, Komisija ne more vedeti, koliko držav članic/regij jih je dejansko uporabilo za izboljšanje svojih kontrolnih sistemov.

Med februarjem 2015 in januarjem 2016 je Evropska mreža za razvoj podeželja organizirala samo tri usposabljanja v zvezi z razumnostjo stroškov in možnostmi poenostavljenega obračunavanja stroškov. Pri 118 programih za razvoj podeželja obstaja tveganje, da bi morala Komisija narediti več za zagotovitev, da ima vsaka država članica/regija možnost sodelovati ali da je sodelovala v takih usposabljanjih.

Platforma za izmenjavo dobrih praks v okviru Evropske mreže za razvoj podeželja bi se lahko razvila z dodajanjem primerov dobrih upravnih postopkov, na primer v zvezi z razumnostjo stroškov.

Odgovor: Komisija meni, da je to priporočilo izvedeno. Predstavila je različne primere, ko se je o zadevnih temah razpravljalo z državami članicami, ter nedavne spremembe Izvedbene uredbe (EU) št. 809/2014. Smernice za kontrole in kazni bodo v letu 2018 posodobljene na zahtevo držav članic.

Posebno poročilo št. 23/2014: Napake pri porabi za razvoj podeželja: Kakšni so vzroki in kako se obravnavajo?

Poročila o izvajanju, ki jih bodo države članice poslale do 30. junija 2017, bodo Komisiji omogočila pridobiti posodobljen in podrobnejši pregled nad izvajanjem politik za razvoj podeželja.

Odgovor: Izboljšano letno poročilo o izvajanju za programe za razvoj podeželja, ki bo predstavljeno leta 2019, bo vsebovalo dodatne informacije glede izvajanja politik za razvoj podeželja.

Komisija je zavezana ocenjevanju oblikovanja politike in stalne potrebe po vsakem ukrepu podpore na podlagi rezultatov izvajanja v programskem obdobju 2014–2020 pred pripravo predlogov za naslednje programsko obdobje.

Odgovor: Komisija se je zavezala, da bo proučila možnosti za izboljšanje smotrnosti politike za razvoj podeželja kot celote. To je že začela obravnavati v okviru priprave svojega sporočila o posodobitvi in poenostavitvi SKP.

Posebno poročilo št. 24/2014: Ali je bilo upravljanje podpore EU za preprečevanje in obnavljanje škode v gozdovih, ki so jo povzročili požari in naravne nesreče, dobro?

Oblikovanje sklopa osnovnih meril na ravni EU, kot je to predlagalo Sodišče, še ni dokončano/še poteka.

Odgovor: Komisija se strinja, da je izvajanje priporočila v teku. Začela je posvetovanja s strokovno skupino Komisije o gozdnih požarih, da bi določili skupna merila. Ker se vrste gozdov, izpostavljenost požarom, geografski in podnebni pogoji ter stopnje nevarnosti požarov v EU zelo razlikujejo, je to skupna naloga, pri kateri sodelujejo različne službe Komisije in države članice. Prvi rezultati naj bi bili doseženi do konca leta 2018. Za to vprašanje sta odgovorna GD ENV in JRC, ker imata vodilno vlogo v strokovni skupini za gozdne požare.

Učinkovitost dejavnosti še ni ocenjena, ker večina projektov, ki se financirajo v okviru novega programskega obdobja, še ni dokončanih ali revidiranih.

Odgovor: Komisija je menila, da je to priporočilo izvedeno. Dejavnosti, ki jih je izvedla Komisija, vključno s tekočimi revizijami skladnosti kontrolnih sistemov držav članic ter spremljanjem akcijskih načrtov v zvezi z ugotovljenimi slabostmi, se štejejo za učinkovite. Cilj teh dejavnosti, ki potekajo do konca sedanjega programskega obdobja, je obravnavati vse znane izzive pri izvajanju ukrepov. Zato še ni mogoče dokončno oceniti učinkovitosti teh dejavnosti.

Komisija je v RAD potrdila, da se njegovo izvajanje „lahko konča šele leta 2019“.

Zato obstaja tveganje, da bodo slabosti v zvezi s spremljanjem, ugotovljene v posebnem poročilu št. 24/2014, verjetno prisotne tudi v obdobju 2014–2020, če se z novimi predlaganimi orodji za spremljanje ne izboljša okvir za spremljanje te posebne podpore, kot je opozorilo Sodišče v zaključkih (odstavek 81) posebnega poročila št. 24/2014.

Odgovor: Izboljšano letno poročilo o izvajanju za programe za razvoj podeželja, ki bo predstavljeno leta 2019, bo vsebovalo dodatne informacije glede izvajanja ukrepa v skladu s posebnimi cilji.

Posebno poročilo št. 1/2014: Uspešnost projektov javnega mestnega prometa, ki prejemajo podporo EU

Komisija bi lahko med postopkom pogajanj zaprosila za kazalnike rezultatov v zvezi s projekti mestnega prometa, ker pa v okviru ESRR ni obveznih vnaprej določenih kazalnikov rezultatov, ti kazalniki niso opredeljeni v vseh operativnih programih, ki vključujejo projekte mestnega prometa.

Na ravni samih projektov ni kazalnikov, prav tako ni kazalnikov v zvezi s kakovostjo storitev in ravnjo zadovoljstva uporabnikov, ankete o zadovoljstvu uporabnikov pa se ne uporabljajo sistematično in obvezno.

Odgovor: Kazalniki rezultatov, vključeni v programe za obdobje 2014–2020, so bili izbrani ob upoštevanju težav, ki naj bi jih določen program obravnaval, smeri želene spremembe in stanja, ki naj bi se doseglo (cilj). Kadar je bil splošen cilj zapletenih intervencij, vključno z omejenimi naložbami v mestni promet, energetska učinkovitost ali zmanjšanje emisij delcev, je mogoče, da organi upravljanja niso izbrali kazalnika rezultata, ki se nanaša neposredno na uporabo javnega prometa, ker to ni bilo potrebno za cilje projekta. To je prispevalo tudi k omejitvi upravnega bremena pri pridobivanju sofinanciranja.

Kadar se zaprosi za financiranje EU, imajo vsi projekti kazalnike za posamezen projekt. Državam članicam je prepuščena presoja o tem, kako jih bodo vključile, kar je odvisno od nacionalnih pristopov. Prijave za projekte razkrivajo veliko informacij o pričakovanih izložkih projektov (zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, izboljšanje kakovosti zraka v lokalnem okolju, zmanjšanje zastojev, potovalnega časa in nesreč ter drugih zunanjih učinkov prometnega sektorja).

Komisija meni, da so ukrepi na ravni EU sorazmerni. Zato se „anketa o zadovoljstvu uporabnikov“ priporoča za projekte, pri katerih napovedi povpraševanja ter analiza stroškov in koristi kažejo na resnično potrebo po spremljanju takih vidikov, da se zagotovita optimalna uporaba infrastrukture in ekonomska upravičenost projekta. Pri projektih, ki se nanašajo na primer na posodobitev obstoječih tramvajskih storitev na sedanjih progah, za katere že obstaja zadostno povpraševanje, bi se lahko anketa o zadovoljstvu uporabnikov štela za odvečno.

Vsekakor stopnja uporabe in koristi niso vključene v sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev in se ne merijo za vsak projekt posebej.

Ker uredba o ESRR ne vsebuje vnaprej določenih kazalnikov rezultatov za posamezen sektor, še vedno ni enotnih standardov za merjenje smotrnosti mestnega prometa za programsko obdobje 2014–2020.

Odgovor: Obveznosti držav članic v zvezi s spremljanjem se nanašajo na raven prednostne osi. Državam članicam je prepuščena presoja o tem, kako bodo izvajale to spremljanje, ker se lahko informacije zbirajo od upravičencev ali iz ocen učinka, ki jih zagotovijo organi upravljanja. Še posebno za projekte javnega prometa je lahko primernejša druga možnost, zlasti če se v istem mestu izvaja več projektov, ki jih financira EU.

Še vedno ni merjenja na ravni posameznih projektov, kot se to zahteva v priporočilih.

Ker uredba o ESRR ne vsebuje vnaprej določenih kazalnikov rezultatov za posamezen sektor, še vedno ni enotnih standardov za merjenje smotrnosti mestnega prometa za programsko obdobje 2014–2020.

Odgovor: Sistem spremljanja je bil zasnovan tako, da omogoča merjenje na ravni programov. V pravno podlago je bil vključen sklop vnaprej določenih kazalnikov za merjenje napredka na ravni izložkov, vendar zakonodajni organi niso sprejeli takega predloga na ravni kazalnikov rezultatov. Taki kazalniki rezultatov bi se sicer lahko predlagali kot kazalniki rezultatov za posamezen program, vendar zaradi razlik v opredelitvah kazalnikov niso bili združljivi na ravni EU. Ta pristop je sorazmeren glede na dejstvo, da se lahko merjenje rezultatov projektov mestnega prometa razlikuje celo med mesti v eni državi članici.

Posebno poročilo št. 7/2014: Ali je ESRR uspešno podpiral razvoj podjetniških inkubatorjev?

Še vedno ni dokazov, da se proces inkubiranja vedno začne s podrobnim in posameznemu podjetju prilagojenim programom inkubiranja, pri čemer se spremlja njegovo izvajanje in vedno ocenjuje stopnja doseganja poslovnih ciljev.

Še vedno ni celovitih smernic, naslovljenih na države članice, ki bi izrecno zahtevale, da se v vse nacionalne operativne programe, ki predvidevajo uporabo podjetniških inkubatorjev, vključijo vsi pogoji za njihovo sofinanciranje iz EU, kot priporoča Evropsko računsko sodišče.

Odgovor: Države članice so seznanjene s posebnim poročilom št. 7/2014 in priporočili, ki jih to vsebuje. Komisija je svetovala, naj nekateri operativni programi vključujejo določbe v zvezi s potrebo po namenjanju pozornosti programom inkubiranja, potrebo po spremljanju MSP v prvih letih ter zahtevo po zagotavljanju podpore za izvedljivost, programov mentorstva in usposabljanja zagonskim podjetjem.

Komisija v okviru deljenega upravljanja spremlja izvajanje programov, ne pa tudi izvajanja posameznih projektov. Odgovornost nacionalnih organov je, da za podporo izberejo tiste projekte, ki najbolj prispevajo k ciljem zadevnega programa, in od potencialnega upravičenca zahtevajo pripravo podrobnega in posameznemu podjetju uporabniku prilagojenega programa inkubiranja. Zato bi morali v sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev vključiti ustrezne pogodbene obveznosti za upravičence, ki zagotavljajo, da bodo z izbranimi dejavnostmi doseženi želeni izložki in rezultati.

Komisija je pripravila celovit sklop tematskih smernic v zvezi z izvajanjem tematskega cilja 1 za krepitev raziskav in inovacij, ki vključujejo: inovacije na področju storitev, ustvarjalne panoge, povezovanje univerz z regionalno rastjo, inkubatorje, temelječe na inovacijah, ter povezovanje pametne in trajnostne rasti prek pametne specializacije. Navedene smernice, katerih uporabo je Komisija obsežno spodbujala, so na voljo na spletnem naslovu: http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/s3pguide.

Predlagane so tudi kot dodatna literatura v dokumentu z naslovom „Guidance on Ex ante Conditionalities for the European Structural and Investment Funds Part II" (Smernice o predhodnih pogojenostih za evropske strukturne in investicijske sklade, del II), Komisija pa naj bi jih uporabljala pri svoji svetovalni vlogi v odborih za spremljanje zadevnih operativnih programov.

Ponujanje inkubacijskih storitev tudi nerezidenčnim podjetjem še vedno ni pogoj za sofinanciranje podjetniških inkubatorjev s sredstvi EU v vseh državah članicah.

Še vedno ni celovitih smernic, naslovljenih na države članice, ki bi izrecno zahtevale, da se v vse nacionalne operativne programe, ki predvidevajo uporabo podjetniških inkubatorjev, vključijo vsi pogoji za njihovo sofinanciranje iz EU, kot priporoča Evropsko računsko sodišče.

Odgovor: Komisija meni, da lahko inkubatorji svoje storitve ponujajo tudi nerezidenčnim podjetjem, vendar le v državah članicah, ki jih je kot primer navedla Komisija, kar omogoča večji vpliv podpore inkubatorja na lokalno poslovno skupnost in povečuje možnosti za mreženje.

Vzpostavitev takih sistemov spremljanja ni pogoj za sofinanciranje, temveč se zahteva na prostovoljni podlagi.

Odgovor: V okviru deljenega upravljanja strukturnih skladov ni pravne podlage, da bi lahko Komisija izrecno zahtevala vključitev tega elementa v postopek oblikovanja. Komisija priporoča, da podjetniški inkubatorji, ki prejemajo sofinanciranje iz EU, vzpostavijo sistem spremljanja, ki temelji tudi na poslovnih podatkih, ki jih predložijo uporabniki, ki prejemajo podporo.

Posebno poročilo št. 12/2014: Ali je ESRR uspešen pri financiranju projektov, ki neposredno spodbujajo biotsko raznovrstnost v okviru strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020?

Komisija operativnih programov ne spremlja natančno. Glede na način upravljanja je to še vedno odgovornost na ravni držav članic.

Odgovor: Komisija spremlja izvajanje operativnih programov na načine, ki jih določajo temeljni predpisi: prek odbora za spremljanje, letnega in končnega poročila o izvajanju, letne pregledovalne seje.

Komisija z državami članicami razpravlja o vprašanjih v zvezi s pripravljalnimi projekti, vendar to ni dovolj upoštevano v smernicah.

Odgovor: Komisija poudarja, da so bile zadevne smernice objavljene pred posebnim poročilom in pred pripravo operativnih programov v državah članicah. Zagotovila bo, da bo to vprašanje ustrezno upoštevano v smernicah za večletni finančni okvir po letu 2020.

Prezgodaj je, da bi se ocenila celoten proces in pravilnost mehanizma.

Odgovor: Finančni podatki po kategorijah porabe, vključno s ponderjem za biotsko raznovrstnost, so javno dostopni v katalogu na portalu odprtih podatkov o evropskih strukturnih in investicijskih skladih (skladi ESI). Dokler ni izvršena večina proračuna, ni mogoče opraviti naknadne analize in tako oceniti točnosti metodologije spremljanja biotske raznovrstnosti.

Posebno poročilo št. 20/2014: Ali je bila podpora Evropskega sklada za regionalni razvoj malim in srednje velikim podjetjem na področju e-trgovanja uspešna?

Na ravni držav članic je treba zagotoviti nadaljnje smernice in preglede za zagotovitev, da vzpostavljeni sistemi spremljanja in informacijski sistemi zagotavljajo zanesljive in pravočasne podatke o napredku in smotrnosti operativnih programov.

Odgovor: V skladu s členom 50 uredbe o skupnih določbah morajo države članice za programsko obdobje 2014–2020 predložiti letno poročilo o izvajanju vseh programov. Ta poročila med drugim vključujejo informacije o skupnih kazalnikih in kazalnikih za posamezne programe ter količinsko opredeljene ciljne vrednosti. Komisija temeljito oceni informacije iz teh poročil in v primeru pomislekov glede zanesljivosti in pravočasnosti predloženih podatkov vrne poročila državam članicam, da jih spremenijo.

Poleg tega Komisija in države članice izvajajo revizije zanesljivosti podatkov o smotrnosti. Nezanesljivi podatki se štejejo za slabost v sistemu upravljanja in kontrolnem sistemu ter lahko povzročijo finančne popravke. Komisija je v letu 2017 opravila devet revizij zanesljivosti podatkov. Ker se izvajanje šele začenja, so revizije Komisije osredotočene na oblikovanje sistemov za zajem in sporočanje podatkov o smotrnosti. Te revizije se zato lahko štejejo za preventivne ukrepe Komisije in njena prizadevanja za krepitev zmogljivosti. Ko bo izvajanje v teku, bodo revizijski organi o slabostih v zanesljivosti podatkov o smotrnosti poročali tudi v okviru svojega dela in letnih zagotovil.

Komisija v skladu z napovedjo ni predlagala standardnih kazalnikov, ki se nanašajo na strateške cilje EU za e-trgovanje.

Odgovor: V obdobju 2014–2020 je postala uporaba „skupnih kazalnikov“ obvezna, kadar je bilo to ustrezno. Razvoj e-trgovanja v MSP je le en možen način intervencije v okviru razvoja informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT). Omejena podpora, ki so jo države članice namenile tej vrsti intervencije v prejšnjem programskem obdobju, ni upravičila uvedbe „skupnega kazalnika“ na tem področju. Komisija bo za obdobje po letu 2020 proučila možne načine izboljšanja nabora kazalnikov programov, zlasti razvoj „skupnih kazalnikov“. Vendar so se lahko v okviru operativnih programov, s katerimi se financira razvoj e-trgovanja v MSP, opredelili posamezni kazalniki, ki so povezani z intervencijo. Kazalniki so bili dogovorjeni v okviru operativnih programov, na koncu pa jih je sprejela Komisija.

Komisija ni zahtevala, da se v sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev opredeli minimalen nabor zanesljivih kazalnikov s povezanimi cilji.

Odgovor: Komisija v okviru deljenega upravljanja spremlja izvajanje programov, ne pa tudi izvajanja posameznih projektov. Odgovornost nacionalnih organov je, da za podporo izberejo tiste projekte, ki najbolj prispevajo k ciljem zadevnega programa. Zato bi morali v sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev vključiti ustrezne pogodbene obveznosti za upravičence, ki zagotavljajo, da bodo z izbranimi dejavnostmi doseženi želeni izložki in rezultati, da bi se dosegli ciljni kazalniki na ravni prednostne naloge/operativnega programa.

Posebno poročilo št. 21/2014: Letališka infrastruktura, financirana s sredstvi EU – slaba stroškovna učinkovitost

Obstaja povečano tveganje, da države v okviru revizije uredbe o splošnih skupinskih izjemah izkoristijo priložnost, da uporabijo javna finančna sredstva za manjša letališča, ki niso finančno vzdržna.

Odgovor: Komisija meni, da spremembe v zakonodaji o državni pomoči ne vplivajo neposredno na to, kako se dodeli sofinanciranje EU v okviru kohezijske politike.

Posebno poročilo št. 18/2014: Sistem vrednotenja in sistem v rezultate usmerjenega spremljanja, ki ju uporablja EuropeAid

Manjka dokumentacija o tem, kako so bila v delegacijah in na ravni sedeža uporabljena izbirna merila pri določanju posameznih načrtov za vrednotenje (primeri).

Odgovor: Komisija se strinja s to oceno in trenutno izvaja ukrep, da bi izboljšala ta vidik načrtovanja vrednotenja.

Pogodba ESS, ki je bila sklenjena šele decembra 2016, je še vedno v začetni fazi. Zato so potrebna nadaljnja prizadevanja, da se v celoti izvedejo priporočila sodišča, zlasti kar zadeva analizo razlogov za zamude pri vrednotenjih in sprejetih ukrepov za njihovo odpravo.

Neučinkovitost delegacij pri zagotavljanju MEP.

Odgovor: Delo ESS je resnično še v začetni fazi. Izvajajo se že dodatna analiza in popravni ukrepi, kot je bilo že predstavljeno: uspešno sodelovanje z EUD in enotami na sedežu je omogočilo, da se zbere 85 OEP (ki nadomeščajo MEP) za leto 2018, z 91-odstotno stopnjo odziva med 93 EUD, s katerimi so bili navezani stiki. Funkcionalnost za kodiranje OEP je že na voljo v EVAL od konca marca 2018. ESS bo v EVAL kodiral vse OEP za leto 2018, OEP za leto 2019 pa bodo kodirale neposredno delegacije in enote. Ta nova funkcionalnost bo olajšala analizo in spremljanje vrednotenj, ki jih izvajajo delegacije in enote na sedežu.

Še vedno ni vzpostavljen sistematičen mehanizem zbiranja podatkov o rezultatih programov za vsaj tri leta po njihovem dokončanju, ki bi jasno prikazal vpliv in trajnost doseženih rezultatov.

Povečanje deleža naknadnih vrednotenj, potrebnih za prikaz dolgoročnejših rezultatov, kot so vplivi, je treba še dokazati.

Slabosti v podatkih o razvojnih rezultatih in v mehanizmih pridobljenih izkušenj so bile oktobra 2016 sporočene GD DEVCO („Pregled strateških vrednotenj“).

Odgovor: Komisija sprva ni sprejela tega priporočila in se še vedno ne strinja z njim.

Kar zadeva povečanje deleža naknadnih vrednotenj, Komisija meni, da sistematično naknadno vrednotenje programov ni stroškovno učinkovito v smislu koristnosti zagotovljenih informacij. Informacije o dolgoročnih rezultatih intervencij so vključene v strateška vrednotenja, ki jih izvaja Komisija, kar zagotavlja boljši pregled učinkov intervencij na danem geografskem ali tematskem področju.

Vrednotenja so skladna z zahtevami novega sporočila iz leta 2013 o krepitvi temeljev za pametno pravno ureditev – izboljšanje vrednotenja (COM(2013) 686 final) in smernicami za boljše pravno urejanje, objavljenimi 19. maja 2015, katerih cilji so med drugim spodbujati „kulturo vrednotenja“ v Komisiji, uporabiti načelo „najprej vrednotenje“, kot je navedeno v skupni politiki vrednotenja DEVCO/ESZD, ter povečati preglednost postopka vrednotenj in uporabo njihovih rezultatov. Komisija je v letu 2016 še naprej namenjala pozornost izboljšanju načrtovanja in izvajanja vrednotenja projektov: uporabljati sta se začeli dve ključni orodji (načrti spremljanja in vrednotenja ter modul vrednotenja) in najeta je bila skupina za storitve zunanje podpore.

GD DEVCO ni prikazal povečanja naknadnih vrednotenj, čeprav so bile izboljšave dosežene na druge načine.

Odgovor: Komisija je v prvotnem odgovoru sprejela to priporočilo, če dodatna analiza pokaže, da je povečanje naknadnih vrednotenj učinkovito in koristno. Na podlagi opravljene analize je bilo ugotovljeno, da povečanje deleža naknadnih vrednotenj ne bi nujno zagotovilo boljših informacij o rezultatih, saj te informacije morda ne bi bile pridobljene ob najprimernejšem času za odločanje, prav gotovo pa bi pri tem nastali stroški.

Komisija se je v skladu s priporočilom Evropskega računskega sodišča in na podlagi te analize strinjala, da je treba izboljšati podlago za vrednotenje projektov in programov: izbira v vsaki fazi (vmesna, končna, naknadna) v celotnem okviru programa določene države, pri čemer je treba upoštevati tudi druge instrumente poročanja (RFW) in cilje vrednotenj (ravnovesje med prevzemanjem odgovornosti in učenjem). V zvezi s tem so bili sprejeti ukrepi.

Informacije o dolgoročnih rezultatih intervencij so vključene v strateška vrednotenja, ki jih izvaja GD DEVCO, kar zagotavlja boljši pregled učinkov intervencij na danem geografskem ali tematskem področju.

Ni sistematičnega mehanizma za nadaljnje ukrepe v zvezi z akcijskimi načrti glede priporočil za strateška vrednotenja, ki bi trajali več kot eno leto, kot so opisani v dokumentu, imenovanem „fiche contradictoire“.

Modul IT EVAL še ne vključuje strateških vrednotenj.

Odgovor: Čeprav se nadaljnji ukrepi v zvezi z dokumentom „fiche contradictoire“ (z nekaterimi izjemami) sprejmejo šele po enem letu, želi Komisija poudariti, da so nadaljnji ukrepi in uporaba rezultatov vrednotenja dolgoročen proces, ki presega formalen instrument „fiche contradictoire“. To vključuje sodelovanje v procesih načrtovanja programov in odločanja, v katere bi bilo treba vključiti informacije, povezane z vrednotenjem.

PRILOGA 3.3

PRIPOROČILA DRŽAVAM ČLANICAM

Številka posebnega poročila	Naslov posebnega poročila	Številka in področje/povzetek priporočila državam članicam
1/2017	Za izkoriščanje celotnega potenciala omrežja Natura 2000 je potrebnih več prizadevanj	1. (a) in (b) Doseganje popolnega izvajanja direktiv o naravi 2. (a), (b) in (c) Financiranje in obračunavanje stroškov programa Natura 2000 3. (a) in (c) Merjenje rezultatov programa Natura 2000
2/2017	Pogajanja Komisije o partnerskih sporazumih in programih na področju kohezije za obdobje 2014–2020: poraba je bolj osredotočena na prioritete strategije Evropa 2020, vendar je ureditev za merjenje smotrnosti vedno bolj zapletena	2. (a) Zagotovitev finančnih informacij za spremljanje 4. Prenehanje uporabe nepotrebnih kazalnikov za posamezne programe 5. Zagotovitev zbiranja podatkov, pomembnih za ugotavljanje učinkov intervencij ESRR
3/2017	Brezposelnost mladih – ali so politike EU prinesle spremembe?	1. Obvladovanje pričakovanj z določitvijo realističnih in dosegljivih ciljev in ožjih ciljev ter izvedba ocen vrzeli in tržnih analiz pred vzpostavitvijo shem 2. Določitev konkretnih in merljivih letnih ciljev ter opredelitev glavnih izzivov in ustreznih akcijskih načrtov za njihovo premagovanje 3. Vzpostavitev popolnega pregleda nad stroški izvajanja jamstva za mlade, da bi prednostno razvrstili s tem povezane ukrepe, ki naj se izvajajo 4. Zagotovitev, da ponudbe štejejo za kakovostne samo, če ustrezajo profilu udeleženca in povpraševanju na trgu dela ter če privedejo do trajnostne vključenosti na trg dela 5. Izboljšanje sistemov spremljanja in poročanja ter redno zagotavljanje kakovostnih podatkov, ki bi omogočili razvoj mladinskih politik, ki temeljijo na dejstvih
6/2017	Odziv EU na begunsko krizo: pristop po načelu žariščnih točk	3. Zagotavljanje strokovnjakov
8/2017	Nadzor ribištva v EU: potrebnih je več prizadevanj	1. (a) Izboljšanje zanesljivosti informacij o ribiških flotah 2. (c) Izboljšanje spremljanja ukrepov za upravljanje ribištva 3. (a), (b) in (c) Izboljšanje zanesljivosti podatkov o ribištvu 4. (a), (c) in (d) Izboljšanje inšpekcijskih pregledov in kazni
10/2017	Podpora EU za mlade kmete bi morala biti bolje usmerjena, da bi spodbujala učinkovito generacijsko pomladitev	1. Izboljšanje intervencijske logike s poudarjanjem pomena ocen potreb in opredelitvijo ciljev v skladu s cilji SMART 2. Izboljšanje ciljne usmerjenosti ukrepov 3. druga in tretja alinea – Izboljšanje sistema za spremljanje in vrednotenje

Številka posebnega poročila	Naslov posebnega poročila	Številka in področje/povzetek priporočila državam članicam
12/2017	Izvajanje direktive o pitni vodi: kakovost vode in dostop do nje sta bila v Bolgariji, na Madžarskem in v Romuniji izboljšana, vendar so potrebe po naložbah še vedno velike	3. Zahtevati, da se načrti za doseganje določene ravni zmanjšanja izgub vode upoštevajo kot merilo za izbor pri vseh projektih sistemov za oskrbo z vodo, ki omogočajo uresničevanje nacionalnih ciljev 5. (a) in (b) Zagotoviti, da tarife za vodo omogočajo trajnost vodne infrastrukture, in po potrebi razmisliti o dodelitvi finančne ali drugih oblik podpore gospodinjstvom, ki jim storitve oskrbe z vodo niso cenovno dostopne
13/2017	Enotni evropski sistem za upravljanje železniškega prometa: ali bo ta politična odločitev kdaj postala resničnost?	1. Ocena stroškov uvedbe evropskega sistema za vodenje železniškega prometa 2. Izločitev nacionalnih sistemov signalizacije iz uporabe 3. Poslovna utemeljitev za posamezne upravljavce infrastrukture in prevoznike v železniškem prometu 6. (a) Uskladitev nacionalnih načrtov za uvedbo, spremljanje in izvrševanje ERTMS 8. (a) in (b) Bolj ciljno usmerjena sredstva EU
16/2017	Načrtovanje programov razvoja podeželja: manj zapletenosti in več osredotočenosti na potrebne rezultate	1. (b) Države članice naj natančno navedejo, kako se bodo izvajali in spremljali mehanizmi usklajevanja, dopolnjevanja in sinergije med programi razvoja podeželja in drugimi programi ter kako se bo o njih poročalo v okviru pravil EU
18/2017	Enotno evropsko nebo: spremenjena kultura, ne pa tudi enotno nebo	3. Zagotoviti popolno neodvisnost in zmogljivost nacionalnih nadzornih organov
19/2017	Uvozni postopki: pomanjkljivosti v zakonodajnem okviru in neuspešno izvajanje negativno vplivajo na finančne interese EU	6. (a), (b), (c) in (d) Države članice bi morale razveljavitev predlaganih kontrol pogojiti s predhodnim ali neposrednim dovoljenjem hierarhije, v svoje elektronske sisteme za sprostitev blaga uvesti preglede, naknadno preveriti skladnost trgovcev s pravili za oprostitev carin za pošiljke majhnih vrednosti in pripraviti načrte preiskav za preprečevanje zlorab te olajšave

PRILOGA 3.4

SPREMLJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL V ZVEZI S SMOTRNOSTJO

Leto	Priporočilo Sodišča	Dosežen napredek po analizi Sodišča						Odgovor Komisije
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni relevantno	nezadostni dokazi	
			večinoma	deloma				
2014	**Priporočilo 1:** Strategijo EU in večletni finančni okvir je treba bolje uskladiti, zlasti glede časovnega obdobja in prednostnih nalog. To bi pomagalo zagotoviti, da so vzpostavljene ustrezne ureditve za spremljanje in poročanje, kar bi Komisiji olajšalo uspešno poročanje o prispevku proračuna EU k strategiji EU. Komisija naj da zakonodajalcu ustrezne predloge za obravnavanje tega vprašanja.				X			
	Priporočilo 2: Politične cilje strategije EU na visoki ravni je treba prenesti v koristne operativne ciljne vrednosti za vodilne delavce. Za naslednika strategije Evropa 2020 naj Komisija predlaga zakonodajalcu, naj: (a) se politični cilji na visoki ravni odražajo v ciljih na ravni EU; (b) sporazumi o partnerstvu in programi te cilje na ravni EU prenesejo v operativne cilje na ravni držav članic; takšna povezava je potrebna tudi za programe, ki jih neposredno upravlja Komisija.						X	
	Priporočilo 3: Osredotočenost na rezultate naj bo čim prej okrepljena. Komisija naj predlaga zakonodajalcu, naj: (a) države članice v svoje sporazume o partnerstvu in programe vključijo količinsko opredeljene rezultate, ki naj bi se dosegli s financiranjem; (b) vsi sporazumi o partnerstvu in programi vključujejo skupne kazalnike rezultatov, ki se, kadar je mogoče, uporabljajo za vse sklade in so zasnovani za spremljanje napredka na lokalni ravni, ravni držav članic in na ravni EU; (c) okvir smotrnosti poslovanja (vključno z rezervo za smotrnost poslovanja) temelji, kolikor je mogoče, na teh skupnih kazalnikih rezultatov.						X	

POGLAVJE 4

Prihodki

KAZALO

	Odstavek
Uvod	4.1–4.4
Kratek opis področja prihodki	4.2–4.3
Obseg revizije in revizijski pristop	4.4
Pravilnost transakcij	4.5
Preučitev letnih poročil o dejavnostih in drugih elementov sistemov notranje kontrole	4.6–4.20
Število pridržkov v zvezi z BND in DDV ter odprtih vprašanj v zvezi s tradicionalnimi lastnimi sredstvi ostaja v splošnem nespremenjeno	4.7–4.8
Komisija je še naprej izvajala večletni načrt preverjanja BND in dosegla napredek pri ocenjevanju učinka globalizacije na nacionalne račune	4.9–4.11
Obstajajo slabosti pri tem, kako države članice upravljajo tradicionalna lastna sredstva	4.12–4.16
Nezadostno spremljanje je bilo eden od vzrokov za dolg proces za uspešno zaščito prihodkov EU	4.17
Obstajajo slabosti pri preverjanju lastnih sredstev iz naslova DDV	4.18–4.19
Letno poročilo o dejavnostih in druge ureditve upravljanja	4.20
Zaključek in priporočila	4.21–4.23
Zaključek	4.21
Priporočila	4.22–4.23

Priloga 4.1 – Rezultati preizkušanja transakcij za prihodke

Priloga 4.2 – Število neodpravljenih pridržkov v zvezi z BND, pridržkov v zvezi z DDV ter odprtih vprašanj v zvezi s tradicionalnimi lastnimi sredstvi po državah članicah na dan 31. decembra 2017

Priloga 4.3 – Spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil za prihodke

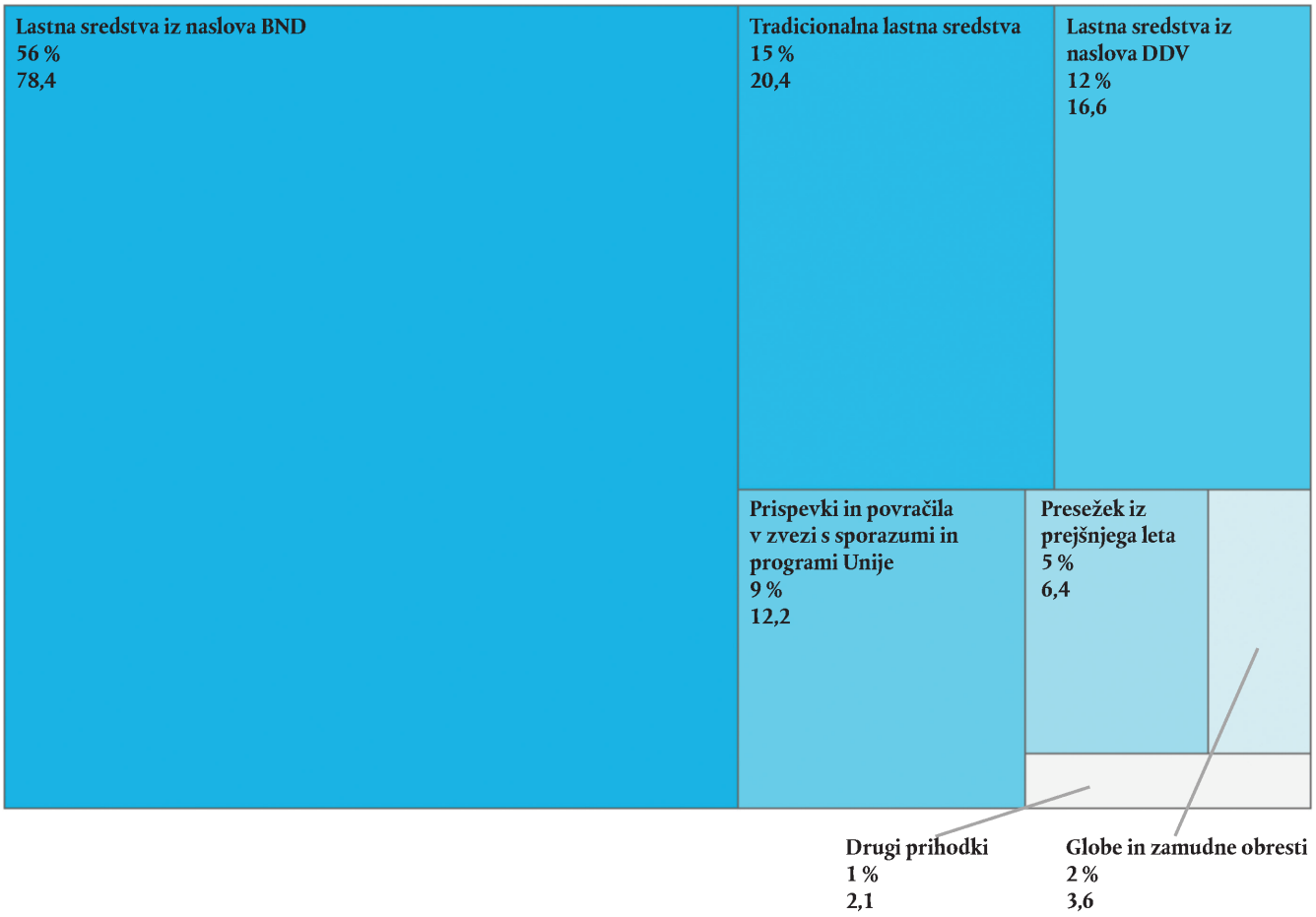
UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

4.1 V tem poglavju so predstavljene ugotovitve Sodišča v zvezi s prihodki, ki zajemajo *lastna sredstva* in druge prihodke. V ***okviru 4.1*** je prikazana razčlenitev prihodkov za leto 2017.

Okvir 4.1 – Prihodki: razčlenitev za leto 2017

(v milijardah EUR)

Skupni prihodki za leto 2017 ([1])	**139,7**

([1]) Znesek predstavlja dejanske proračunske prihodke EU. Znesek v višini 136,2 milijarde EUR, izkazan v izkazu poslovnega izida, je izračunan po sistemu računovodenja na podlagi nastanka poslovnega dogodka.

Vir: konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2017.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Kratek opis področja prihodki

4.2 Večina prihodkov (83 %) izvira iz treh kategorij lastnih sredstev:

(a) **lastna sredstva iz naslova *bruto nacionalnega dohodka* (BND)** predstavljajo 56 % prihodkov EU in se po izračunu prihodkov iz vseh drugih virov uporabijo za uravnoteženje proračuna EU. Vsaka država članica prispeva sorazmerno s svojim BND ([1]);

(b) **tradicionalna lastna sredstva** predstavljajo 15 % prihodkov EU. Sestavljajo jih carinske dajatve na uvoz (20,3 milijarde EUR) in proizvodne dajatve za sladkor (0,1 milijarde EUR). Oboje zbirajo države članice. 80 % skupnega zneska se steče v proračun EU, 20 % pa obdržijo države članice za kritje stroškov zbiranja;

(c) **lastna sredstva iz naslova davka na dodano vrednost** predstavljajo 12 % prihodkov EU. Prispevki iz naslova teh lastnih sredstev se odmerijo po enotni stopnji ([2]) od usklajenih osnov za odmero DDV držav članic.

4.3 Prihodki vključujejo tudi zneske, prejete iz drugih virov. Najpomembnejši od teh virov so prispevki in povračila na podlagi sporazumov in programov Unije ([3]) (9 % prihodkov EU), presežek iz proračunskega leta 2016 (5 % prihodkov EU) in globe in zamudne obresti (2 % prihodkov EU).

([1]) Prvotni prispevek je izračunan na podlagi napovedanega BND. Razlike med napovedanim in končnim BND se popravijo v naslednjih letih, vplivajo pa na razporeditev lastnih sredstev med državami članicami in ne na skupni zbrani znesek.

([2]) Za Nemčijo, Nizozemsko in Švedsko se uporablja znižana vpoklicna stopnja za DDV v višini 0,15 %, vpoklicna stopnja za druge države članice pa je 0,3 %.

([3]) Te sestavljajo v glavnem povračila neporabljenih zneskov iz različnih skladov na področju kohezije in naravnih virov (6,6 milijarde EUR) in potrditev obračunov Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (1,3 milijarde EUR).

UGOTOVITVE SODIŠČA

Obseg revizije in revizijski pristop

4.4 Sodišče uporablja revizijski pristop in metode, opisane v ***Prilogi 1.1***, zato je v zvezi s prihodki v letu 2017 preučilo:

(a) vzorec 55 nalogov za izterjavo ([4]), ki jih je izdala Komisija. Vzorec je bil zasnovan tako, da je reprezentativen za vse vire prihodkov;

(b) ali so bile informacije o pravilnosti porabe v *letnih poročilih o dejavnostih* Generalnega direktorata za proračun (GD za proračun) in Eurostata v glavnem skladne z rezultati Sodišča;

(c) sisteme Komisije za:

(i) zagotavljanje, da so podatki držav članic o BND in DDV ustrezni kot podlaga za izračun prispevkov iz naslova lastnih sredstev, ter za izračun in zbiranje teh prispevkov ([5]);

(ii) upravljanje tradicionalnih lastnih sredstev in zagotavljanje, da imajo države članice učinkovite sisteme za zbiranje ustreznih zneskov tradicionalnih lastnih sredstev in dajanje ustreznih zneskov teh sredstev na razpolago Komisiji;

(iii) upravljanje glob in kazni;

(iv) izračun zneskov, ki nastanejo zaradi mehanizmov popravkov,

(d) računovodske sisteme za tradicionalna lastna sredstva ([6]) v treh izbranih državah članicah (v Češki, Nemčiji in na Nizozemskem) ([7]).

([4]) Nalog za izterjavo je dokument, v katerem Komisija evidentira zneske, ki se ji dolgujejo.

([5]) Izhodišče Sodišča so bili dogovorjeni podatki o BND in usklajene osnove za odmero DDV, ki so jih pripravile države članice. Pri reviziji niso bili neposredno preizkušeni statistični in drugi podatki, ki so jih pripravile Komisija in države članice.

([6]) Pri reviziji je Sodišče uporabilo podatke računovodskih sistemov za tradicionalna lastna sredstva obiskanih držav članic. Sodišče ni moglo revidirati neprijavljenega uvoza ali uvoza, ki se je izognil carinskemu nadzoru.

([7]) Te tri države so bile izbrane ob upoštevanju velikosti njihovega prispevka.

UGOTOVITVE SODIŠČA

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

4.5 Pregled rezultatov preizkušanja *transakcij* je v ***Prilogi 4.1***. V nobeni od 55 transakcij, ki jih je preučilo Sodišče, ni bilo *napak*.

PREUČITEV LETNIH POROČIL O DEJAVNOSTIH IN DRUGIH ELEMENTOV SISTEMOV NOTRANJE KONTROLE

4.6 Kot je pojasnjeno v odstavku 4.4, je Sodišče izbralo in preučilo več sistemov. Zaradi naslednjih pripomb splošno mnenje Sodišča o *pravilnosti* prihodkov EU ni vprašljivo (glej poglavje 1), vendar pripombe nakazujejo področja, na katerih bi bilo izračun in zbiranje prihodkov mogoče izboljšati.

Število pridržkov v zvezi z BND in DDV ter odprtih vprašanj v zvezi s tradicionalnimi lastnimi sredstvi ostaja v splošnem nespremenjeno

4.7 Kadar Komisija odkrije primere morebitnega neupoštevanja uredb o lastnih sredstvih ([8]), označi, da so podatki nezaključeni in da jih bo treba spremeniti. Pri primerih v zvezi z BND in DDV se ta postopek imenuje izrek pridržka, pri primerih v zvezi s tradicionalnimi lastnimi sredstvi pa odprto vprašanje.

4.8 V splošnem ostaja število pridržkov v zvezi z BND in DDV ter odprtih vprašanj v zvezi s tradicionalnimi lastnimi sredstvi nespremenjeno (glej ***Prilogo 4.2***). Učinek teh pridržkov in odprtih vprašanj na proračun EU mora še določiti Komisija, pri čemer upošteva informacije, ki jih zagotovijo države članice.

([8]) Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 z dne 26. maja 2014 o načinih in postopkih za dajanje tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago ter ukrepih za zagotavljanje denarnih sredstev (UL L 168, 7.6.2014, str. 39) in Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 608/2014 z dne 26. maja 2014 o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev Evropske unije (UL L 168, 7.6.2014, str. 29).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Komisija je še naprej izvajala večletni načrt preverjanja BND in dosegla napredek pri ocenjevanju učinka globalizacije na nacionalne račune

4.9 Komisija je še naprej izvajala večletni načrt preverjanja BND v državah članicah. Pri tem preverjanju se preuči, ali so postopki zbiranja, ki jih države članice uporabljajo za pripravo svojih nacionalnih računov, skladni z ESR 2010 ([9]) in ali so podatki o BND zanesljivi, izčrpni in primerljivi ([10]).

4.10 Komisija je izrekla pridržke zvezi z BND, ki se nanašajo na postopek ([11]), za vse države članice, da bi zagotovila, da bodo upoštevale rezultate njenega dela pri izračunu lastnih sredstev za BND od leta 2010 naprej. Komisija predvideva, da bo ciklus preverjanja zaključila januarja 2019.

4.11 Lani je Sodišče poročalo, da bi morala Komisija opraviti dodatno delo za oceno morebitnega učinka globalizacije na nacionalne račune ([12]). Leta 2017 je Komisija na tem področju dosegla napredek. Vzpostavila je številne projektne in delovne skupine s strokovnjak iz držav članic, uvedla sistem zgodnjega opozarjanja za odkrivanje primerov prenosa sredstev raziskav in razvoja v drugo državo, pozvala države članice, naj izpolnijo vprašalnike o večnacionalnih dejavnostih, in načrtovala vzpostavitev podatkovne zbirke s študijami primerov o večnacionalnih podjetjih.

4.11 *Komisija je leta 2018 še naprej tesno sodelovala z državami članicami. Natančneje, izvajati se je začel skupni poskusni projekt multinacionalnih podjetij, katerega cilj je, da bi do konca trenutnega cikla preverjanja BND dovolj dobro razumeli, kako zanesljivo je evidentiranje vprašanj, povezanih z globalizacijo, v podatkih o BND.*

([9]) ESR (Evropski sistem nacionalnih in regionalnih računov) 2010 je mednarodno združljiv računovodski okvir EU, ki se uporablja za sistematičen in podroben opis gospodarstva. Glej Uredbo (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (UL L 174, 26.6.2013, str. 1).

([10]) Glej člen 5 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1287/2003 z dne 15. julija 2003 o uskladitvi bruto nacionalnega dohodka po tržnih cenah (Uredba BND) (UL L 181, 19.7.2003, str. 1).

([11]) Ti pridržki se uporabljajo, kadar se nanašajo na določeno fazo v postopku. Komisija je pridržke izrekla, da bi lahko zaključila tekoče preverjanje, pri tem pa ohranila možnost za spremembo podatkov držav članic o BND.

([12]) Glej odstavke 4.10 do 4.13 in 4.23 Letnega poročila Sodišča za leto 2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Obstajajo slabosti pri tem, kako države članice upravljajo tradicionalna lastna sredstva

4.12 Vsaka država članica pošlje Komisiji mesečni izkaz zbranih carinskih dajatev in proizvodnih dajatev za sladkor („računi A“) in četrtletni izkaz tistih ugotovljenih dajatev, ki še niso bile zbrane („računi B“).

4.13 Sodišče je preučilo zbiranje tradicionalnih lastnih sredstev v Češki republiki, Nemčiji in na Nizozemskem. Analiza Sodišča se je osredotočala na: sestavljanje računov A, postopke za zbiranje zneskov, knjiženih na račune B, ter nadaljnje spremljanje zahtev urada OLAF.

4.14 Sodišče ni ugotovilo nobenih večjih problemov pri sestavljanju računov A v Češki republiki in Nemčiji. Vendar na Nizozemskem ni moglo ustrezno oceniti zanesljivosti izkazov računov A in B, saj v carinskih informacijskih sistemih ni bilo mogoče ugotoviti revizijske sledi za z izkazi povezane transakcije.

4.15 V treh obiskanih državah članicah je ugotovilo slabosti pri upravljanju računov B. Te slabosti se nanašajo predvsem na prisilno izterjavo carinskih dolgov. To je problem, ki se ponavlja in o katerem je Komisija že poročala v svojih poročilih o inšpekcijskih pregledih. Sodišče je podobne slabosti ugotovilo v drugih državah članicah v preteklih letih ([13]) (glej ***Prilogo 4.3***).

4.14 *Komisija je med inšpekcijskimi pregledi večkrat opozorila na vprašanje odsotnosti revizijske sledi na Nizozemskem in tudi spremlja razvoj dogodkov glede tega. Nizozemski organi uvajajo sistem IT, s katerim se bo vzpostavila revizijska sled za z izkazi povezane transakcije.*

4.15 *Komisija pri vseh inšpekcijskih pregledih tradicionalnih lastnih sredstev, ki jih izvaja, preveri uporabo računa B. Pri tovrstnem računu (evidenca nezajamčenih in/ali izpodbijanih zadev) se pomanjkljivostim ni mogoče izogniti, zato bo Komisija med posameznimi inšpekcijskimi pregledi še naprej preverjala uporabo računa B.*

([13]) Glej odstavek 4.15 letnega poročila Sodišča za leto 2016, odstavek 4.18 letnega poročila Sodišča za leto 2015, odstavek 4.22 letnega poročila Sodišča za leto 2014, odstavek 2.16 letnega poročila Sodišča za leto 2013 in odstavka 2.32 in 2.33 letnega poročila Sodišča za leto 2012.

UGOTOVITVE SODIŠČA

4.16 Sodišče je v svojem Posebnem poročilu št. 19/2017 ugotovilo resne slabosti in vrzeli, ki kažejo na to, da države članice teh carinskih kontrol ne izvajajo uspešno ([14]). V poročilu so poudarjena tudi velika tveganja zaradi podcenjenosti blaga v elektronskem poslovanju z državami, ki niso članice EU. Zaradi teh tveganj se lahko zmanjša vrednost tradicionalnih lastnih sredstev, ki so na voljo za proračun EU ([15]).

Nezadostno spremljanje je bil eden od vzrokov za dolg proces za uspešno zaščito prihodkov EU

4.17 Komisija je leta 2011 zahtevala, naj Združeno kraljestvo določi profile tveganja za uvoz podcenjenih tekstilnih izdelkov in obutve iz Kitajske, nato pa je potrebovala več kot sedem let za začetek *postopka za ugotavljanje kršitev* ([16]). Vzrok je deloma to, da Komisija ne spremlja dovolj podatkov o uvozu in ne analizira nenavadnih vzorcev, kot so preusmeritve med državami članicami, ali razlogov zanje (glej ***okvir 4.2***).

ODGOVORI KOMISIJE

4.16 *Glej odgovore Komisije na Posebno poročilo št. 19/2017.*

Komisija je 31. maja 2018 poleg tega sprejela izvedbeni sklep o merilih finančnega tveganja in standardih za blago, sproščeno v prosti promet. S tem sklepom so se Komisija in države članice dogovorile za skupni pristop po vsej EU in niz pravil za obravnavanje finančnih tveganj na enak način.

4.17 *Na področju tradicionalnih lastnih sredstev Komisija začne postopek za ugotavljanje kršitev šele, ko ugotovi, da obstajajo prepričljivi dokazi, da stalna praksa ali nedelovanje določene države članice povzroča izgubo tradicionalnih lastnih sredstev. Ko je Komisija marca 2017 ugotovila, da obstajajo prepričljivi dokazi, ki kažejo, da so bila zaradi neukrepanja Združenega kraljestva izgubljena tradicionalna lastna sredstva, je takoj odločno ukrepala in začela postopke za ugotavljanje kršitev. Združeno kraljestvo je novembra 2014 določilo dodatne dajatve za nazaj do leta 2011, ko so morale države članice določiti posebne profile tveganja za primer podcenitve. Komisija je imela utemeljen razlog za podrobnejšo preiskavo te zadeve šele, ko je Združeno kraljestvo leta 2015 preklicalo in umaknilo te zneske z računa B, zato jo je vključila v naslednji inšpekcijski pregled tradicionalnih lastnih sredstev novembra 2016. Urad OLAF se je med obravnavanjem te zadeve pred marcem 2017 povezal z organi Združenega kraljestva in jih ob 11 različnih priložnostih uradno obvestil o tem, da je treba ukrepati v zvezi s podcenitvijo.*

Komisija pričakuje, da bo na podlagi carinskega zakonika Unije do konca leta 2020 pridobila podrobnejše podatke o uvozu. To bo omogočilo tudi širšo uporabo tehnik podatkovnega rudarjenja, kar bo pripomoglo k okrepitvi kontrolnih dejavnosti držav članic.

([14]) Glej zlasti odstavke VI do IX Posebnega poročila št. 19/2017 – Uvozni postopki: pomanjkljivosti v zakonodajnem okviru in neuspešno izvajanje negativno vplivajo na finančne interese EU.

([15]) Marca 2018 je Sodišče pričelo opravljati revizijo o tem, ali se EU odziva na izzive, ki nastajajo v zvezi z DDV in carinami pri elektronskem poslovanju.

([16]) To je glavni izvršni ukrep, ki ga lahko sprejme Komisija, kadar države članice ne spoštujejo zakonodaje EU.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Okvir 4.2 – Podcenitev uvoza tekstilnih izdelkov in obutve iz Kitajske: ker Združeno kraljestvo ni uvedlo zahtevanih profilov tveganja, je prišlo do velikih ocenjenih izgub tradicionalnih lastnih sredstev

Komisija je že leta 2007 obvestila države članice o tveganju goljufij v zvezi z uvozom tekstilnih izdelkov in obutve s poreklom iz Kitajske. Leta 2011 je Komisija države članice pozvala k uvedbi profilov tveganja za tak uvoz. Zahtevo so sčasoma izpolnile vse države članice razen Združenega kraljestva, zato se je velika količina tega nepravilnega uvoza preusmerila tja.

Urad OLAF je opravil preiskavo o vrednotenju uvoza tekstilnih izdelkov in obutve iz Kitajske, ki ga je izvajalo Združeno kraljestvo med letoma 2015 in 2017. Pri tej preiskavi je bilo ugotovljeno, da je zaradi podcenjenosti tega uvoza prišlo do potencialnih izgub tradicionalnih lastnih sredstev v višini 1,6 milijarde EUR za obdobje 2013–2016.

Leta 2017 je GD za proračun opravil dva inšpekcijska pregleda v Združenem kraljestvu in poročal, da država članica ni sprejela zadostnih ukrepov za ublažitev tveganja za takšno podcenitev uvoza.

Komisija je marca 2018 začela postopek za ugotavljanje kršitev proti Združenemu kraljestvu in mu poslala uradni opomin. Ta ukrep je sprejela, ker Združeno kraljestvo ni uspelo sprejeti ustreznih ukrepov za ublažitev tveganja goljufij na področju carine zaradi podcenitve in ker v proračun EU ni hotelo dati na razpolago utajenih carinskih dajatev.

Ocenjeni znesek utajenih tradicionalnih lastnih sredstev za obdobje 2013–2017 znaša 2,2 milijarde EUR, na katerega je mogoče zaračunati tudi zamudne obresti. Podcenitev takega uvoza lahko vpliva tudi na izračun lastnih sredstev iz naslova DDV in BND ter posameznih prispevkov preostalih držav članic.

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 4.2 – Podcenitev uvoza tekstilnih izdelkov in obutve iz Kitajske: ker Združeno kraljestvo ni uvedlo zahtevanih profilov tveganja, je prišlo do velikih ocenjenih izgub tradicionalnih lastnih sredstev

Komisija je po prejemu poročila urada OLAF, objavljenega marca 2017, nemudoma odločno ukrepala, da bi ugotovila obseg izgub tradicionalnih lastnih sredstev, ter je Združeno kraljestvo pozvala, naj nemudoma ukrepa, da bi preprečilo nadaljnje izgube in dalo na razpolago ocenjeni znesek premalo plačanih tradicionalnih lastnih sredstev, ki izhaja iz njegovega neukrepanja. GD za proračun je v Združenem kraljestvu maja in novembra 2017 izvedel dva inšpekcijska pregleda tradicionalnih lastnih sredstev, Združenemu kraljestvu pa je poslal tudi dve opozorili, in sicer 24. marca 2017 in 28. julija 2017. Komisija je po teh večkratnih opozorilih marca 2018 proti Združenemu kraljestvu začela postopek za ugotavljanje kršitev.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Obstajajo slabosti pri preverjanju lastnih sredstev iz naslova DDV

4.18 Države članice za izračun usklajene osnove za odmero DDV delijo svoje skupne neto prihodke iz naslova DDV s ponderirano povprečno stopnjo ([17]). Države članice določijo svoje ponderirane povprečne stopnje na podlagi podatkov iz nacionalnih računov. Ker je ponderirana povprečna stopnja imenovalec ulomka, pomembno vpliva na izračun usklajene osnove za odmero DDV, s tem pa tudi na prispevke držav članic.

4.19 Komisija preveri ponderirane povprečne stopnje, ki jih države članice predložijo v svojih poročilih o prihodkih iz naslova DDV. Sodišče je ocenilo smotrnost teh preverjanj in ugotovilo, da bi bilo mogoče oceno tveganja, na katerem temelji njen pristop za izvajanje kontrol, še dodatno formalizirati. Poleg tega ni bilo standardizirane dokumentacije, v kateri bi bilo evidentirano opravljeno delo, in malo je bilo dokazil, da so bili podatki iz nacionalnih računov, ki so bili uporabljeni za izračun, usklajeni s podatki iz drugih virov (na ravni države članice ali EU). Prav tako ni bilo nobenega postopka za izrekanje pridržkov v zvezi z DDV zaradi ponderirane povprečne stopnje v primerih, ko Komisija ugotovi, da obstajajo pomembne slabosti pri tem, kako države članice zbirajo podatke za sestavo nacionalnih računov.

4.19 *Komisija pri vsakem inšpekcijskem pregledu izvede analizo tveganja in evidentira svoje delo, pri čemer upošteva različne zakonodajne in upravne razmere v posameznih državah članicah. Po izkušnjah Komisije ni bistvenih razlik med podatki iz nacionalnih računov, ki se uporabljajo pri izračunu ponderirane povprečne stopnje, in podatki iz nacionalnih objav na eni strani ter podatki, vključenimi v podatkovno zbirko Eurostata, na drugi strani.*

Glede pridržkov v zvezi z nacionalnimi računi trenutno izrek pridržka v zvezi z izračunom ponderirane povprečne stopnje v primeru nezanesljivosti nacionalnih računov ni izrecno predviden. Ne glede na to pa sedanji postopek takega pridržka ne preprečuje. Na splošno je treba pri vsakem inšpekcijskem pregledu DDV oceniti možne posledice vseh nerešenih pridržkov v zvezi z BND za vsak primer posebej.

Letna poročila o dejavnostih in druge ureditve upravljanja

4.20 Informacije, navedene v letnih poročilih o dejavnostih za leto 2017, ki sta ju objavila GD za proračun in Eurostat, potrjujejo opažanja in zaključke Sodišča. GD za proračun je že drugo leto zapored izrekel *pridržek* v zvezi z vrednostjo tradicionalnih lastnih sredstev, ki jih je zbralo Združeno kraljestvo, saj to proračunu EU ni dalo na razpolago utajenih carinskih dajatev za uvoz tekstilnih izdelkov in obutve (glej odstavek 4.17 in ***okvir 4.2***) ([18]).

([17]) Uredba Sveta (EGS, Euratom) št. 1553/89 z dne 29. maja 1989 o dokončni enotni ureditvi zbiranja lastnih sredstev, pridobljenih iz davka na dodano vrednost (UL L 155, 7.6.1989, str. 9).

([18]) Računovodsko obravnavanje tega vprašanja je bilo skladno z računovodskimi pravili EU. Zato znesek tradicionalnih lastnih sredstev v računovodskih izkazih za leto 2017 ni bil pripoznan kot terjatev (glej opombo 2.6.1.1 h konsolidiranemu zaključnemu računu Evropske unije).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

ZAKLJUČEK IN PRIPOROČILA

Zaključek

4.21 Splošni revizijski dokazi kažejo, da stopnja napake na področju prihodkov ni bila pomembna. Preučeni sistemi, povezani s prihodki, so bili v glavnem uspešni. Ključne notranje kontrole tradicionalnih lastnih sredstev, ki jih je Sodišče ocenilo v Komisiji in v nekaterih državah članicah, so bile delno uspešne (glej ***odstavke 4.12 do 4.17***).

Priporočila

4.22 V ***Prilogi 4.3*** so prikazani rezultati pregleda izvajanja štirih priporočil, ki jih je Sodišče izreklo v letnem poročilu za leto 2014. Komisija je ta priporočila večinoma izvedla.

4.23 Na podlagi tega pregleda ter ugotovitev in zaključkov za leto 2017 Sodišče priporoča Komisiji, naj:

Tradicionalna lastna sredstva

— **priporočilo 1:** do konca leta 2020 izboljša spremljanje uvoznih tokov, vključno s širšo uporabo tehnik podatkovnega rudarjenja zaradi analiziranja nenavadnih vzorcev in razlogov zanje, in nemudoma ukrepa, da bi zagotovila, da se zneski tradicionalnih lastnih sredstev dajo na razpolago,

Komisija sprejema to priporočilo.

Komisija pričakuje, da bo na podlagi carinskega zakonika Unije do konca leta 2020 pridobila podrobnejše podatke o uvozu. To bo omogočilo tudi širšo uporabo tehnik podatkovnega rudarjenja, kar bo pripomoglo k okrepitvi kontrolnih dejavnosti držav članic. Urad OLAF je poleg tega v zvezi s tem začel izvajati nadaljnje preiskovalne dejavnosti, ki v več državah članicah še vedno potekajo. Več informacij o zaključenih preiskavah in ukrepih v zvezi z zadevami, povezanimi s podcenitvijo, v letu 2017 na splošno je v poročilu urada OLAF za leto 2017, v katerem se poroča tudi o zadevi, povezani s podcenitvijo v Združenem kraljestvu.

Lastna sredstva iz naslova DDV

— **priporočilo 2**: do konca leta 2019 pregleda veljavni kontrolni okvir in bolje dokumentira, kako ga uporablja pri preverjanju izračunov ponderiranih povprečnih stopenj, ki jih opravijo države članice in ki se uporabljajo za določitev usklajene osnove za odmero DDV.

Komisija sprejema to priporočilo.

Strinja se, da bo pregledala obstoječi okvir kontrol, povezan z izračunom ponderirane povprečne stopnje. Zato bo še dodatno uskladila svojo delovno dokumentacijo in izpolnjevala usklajen kontrolni seznam pregledov ponderirane povprečne stopnje DDV.

Komisija sprejema tudi, da bo za vsak primer posebej pregledala učinek pridržka v zvezi z BND na osnovo za DDV in v skladu z rezultati tega pregleda posodobila pridržke v zvezi z DDV.

PRILOGA 4.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA PRIHODKE

	2017	2016
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA		
Transakcije skupaj	**55**	55
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK		
Ocenjena stopnja napake	**0,0 %**	0,0 %
Zgornja meja napake	0,0 %	
Spodnja meja napake	0,0 %	

PRILOGA 4.2

ŠTEVILO NEODPRAVLJENIH PRIDRŽKOV V ZVEZI Z BND ([1]), PRIDRŽKOV V ZVEZI Z DDV TER ODPRTIH VPRAŠANJ V ZVEZI S TRADICIONALNIMI LASTNIMI SREDSTVI PO DRŽAVAH ČLANICAH NA DAN 31. DECEMBRA 2017

Država članica	Pridržki v zvezi z BND (stanje na dan 31. decembra 2017)	Pridržki v zvezi z DDV (stanje na dan 31. decembra 2017)	Odprta vprašanja v zvezi s tradicionalnimi lastnimi sredstvi (stanje na dan 31. decembra 2017)
Belgija	0	3	30
Bolgarija	0	4	4
Češka	0	0	3
Danska	0	6	17
Nemčija	0	7	13
Estonija	0	1	0
Irska	0	12	11
Grčija	5	9	25
Španija	0	6	30
Francija	0	5	20
Hrvaška	2	1	2
Italija	0	5	20
Ciper	0	1	3
Latvija	0	1	1
Litva	0	0	5
Luksemburg	0	4	2
Madžarska	0	0	12
Malta	0	0	2
Nizozemska	0	5	53
Avstrija	0	4	5
Poljska	0	1	12
Portugalska	0	0	16
Romunija	0	2	20
Slovenija	0	0	4
Slovaška	0	0	6
Finska	0	4	9
Švedska	0	4	2
Združeno kraljestvo	0	7	27
SKUPAJ na dan 31. decembra 2017	**7**	**92**	**354**
SKUPAJ na dan 31. decembra 2016	2	95	335

Vir: Evropsko računsko sodišče

([1]) Ta tabela zajema le pridržke v zvezi z BND, ki se nanašajo na transakcije (o pripravi specifičnih sestavnih delov nacionalnih računov v državi članici). V vseh državah članicah še vedno obstajajo neodpravljeni pridržki v zvezi BND, ki zadevajo postopek (glej odstavek 4.10) in se nanašajo na zbiranje podatkov od leta 2010 (razen v primeru Hrvaške, pri kateri se nanašajo na obdobje od leta 2013 naprej).

PRILOGA 4.3

SPREMLJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL ZA PRIHODKE

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor Komisije
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni relevantno	nezadostni dokazi	
			večinoma	deloma				
2014	**Priporočilo 1:** Komisija naj v naslednjem ciklusu preverjanja sprejme ukrepe za zmanjšanje števila let, ki jih zajemajo pridržki na koncu ciklusa.		X					*Komisija priznava, da lahko pridržki na koncu cikla preverjanja zajemajo precejšnje število let. Poleg izrekanja pridržkov je Komisija v tem ciklu začela predlagati tudi ukrepe v zvezi z izboljšanjem kakovosti podatkov o BND v zgodnji fazi. To naj bi prispevalo k zmanjševanju učinka prihodnjih pridržkov na znesek prispevkov v proračun EU, ki jih je treba plačati.*
	Priporočilo 2: Komisija naj sprejme ukrepe za zmanjšanje učinka sprememb, ki jih predstavijo države članice.		X					*Nacionalni statistični organi se prostovoljno dogovorijo o skupni revizijski politiki in se zavežejo, da jo bodo začeli postopoma izvajati, da bi lahko uporabnikom zagotovili doslednejšo statistiko. V dogovorjenih smernicah je določeno, da bi morale države članice razširiti rezultate naslednjih revizij referenčnega leta, ki bosta izvedeni leta 2019 in 2024.* *V zvezi z BND za namene lastnih sredstev Komisija države članice poziva, naj zagotovijo najnovejše kakovostne podatke.*
	Priporočilo 3: Komisija naj izboljša obstoječa navodila za revizije po carinjenju in države članice spodbuja k njihovemu izvajanju.		X					*Komisija je oblikovala projektno skupino držav članic, ki bo še naprej opredeljevala potrebne ukrepe za oblikovanje skupnega pristopa in zagotavljanje dodatnih smernic. Skupina pa je ugotovila, da naj bi področje uporabe te zadeve presegalo navodila za carinske revizije, zlasti v smislu pravnih posledic.*
	Priporočilo 4: Komisija naj zagotovi, da imajo države članice ustrezne računovodske sisteme za evidentiranje postavk v računih B, in jih spodbuja, da izboljšajo svoje upravljanje postavk v teh računih. Na primer tako, da jih redno pregleduje zaradi zagotavljanja, da so starejše postavke posodobljene ali odpisane kot ustrezne.		X					*Komisija bo še naprej pregledala račun B pri vseh inšpekcijskih pregledih tradicionalnih lastnih sredstev, ki jih izvede in s katerimi zagotavlja, da imajo države članice ustrezne računovodske sisteme in da se starejše postavke odpišejo ali da je njihova nadaljnja vključitev na račun B upravičena.*

POGLAVJE 5

Konkurenčnost za rast in delovna mesta

KAZALO

	Odstavek
Uvod	5.1–5.6
Kratek opis področja Konkurenčnost za rast in delovna mesta	5.2–5.5
Obseg revizije in revizijski pristop	5.6
Del 1 – Pravilnost transakcij	5.7–5.30
Prijava previsokih stroškov, zlasti novih udeležencev ter malih in srednjih podjetjih	5.12
Večina napak, ki jih ni bilo mogoče količinsko opredeliti, se je nanašala na beleženje časa in zamude pri razdeljevanju sredstev	5.13
Obzorje 2020: pravila za prijavo stroškov dela še vedno vodijo do napak	5.14–5.16
Instrument za povezovanje Evrope: opredelitve podpogodb in z njimi povezanih stroškov je mogoče različno razlagati	5.17
Raziskave: boljše usklajevanje porevizijskih ukrepov, vendar je potreben dodaten napredek pri spremljanju projektov	5.18–5.19
Erasmus+: strategija kontrol je ustrezna, vendar so potrebna dodatna prizadevanja, da bi EACEA izboljšala upravljanje nepovratnih sredstev	5.20–5.22
Letna poročila o dejavnostih dajejo poštene ocene o finančnem upravljanju z boljšim pristopom za izračunavanje zneskov, pri katerih obstaja tveganje	5.23–5.25
Pregled informacij o pravilnosti, ki so jih predložili revidiranci	5.26–5.30
Zaključek in priporočila	5.31–5.34
Zaključek	5.31–5.32
Priporočila	5.33–5.34
Del 2 – Vprašanja, povezana s smotrnostjo, na področju raziskav in inovacij	5.35–5.37
Pri večini projektov so bili doseženi pričakovani izložki in rezultati	5.37

Priloga 5.1 – Rezultati preizkušanja transakcij za področje Konkurenčnost za rast in delovna mesta

Priloga 5.2 – Pregled napak z več kot 20-odstotnim učinkom za področje Konkurenčnost za rast in delovna mesta

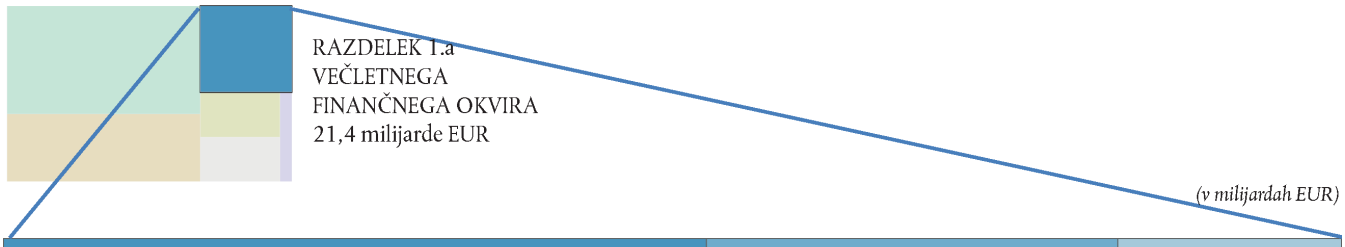
Priloga 5.3 – Spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil za področje Konkurenčnost za rast in delovna mesta

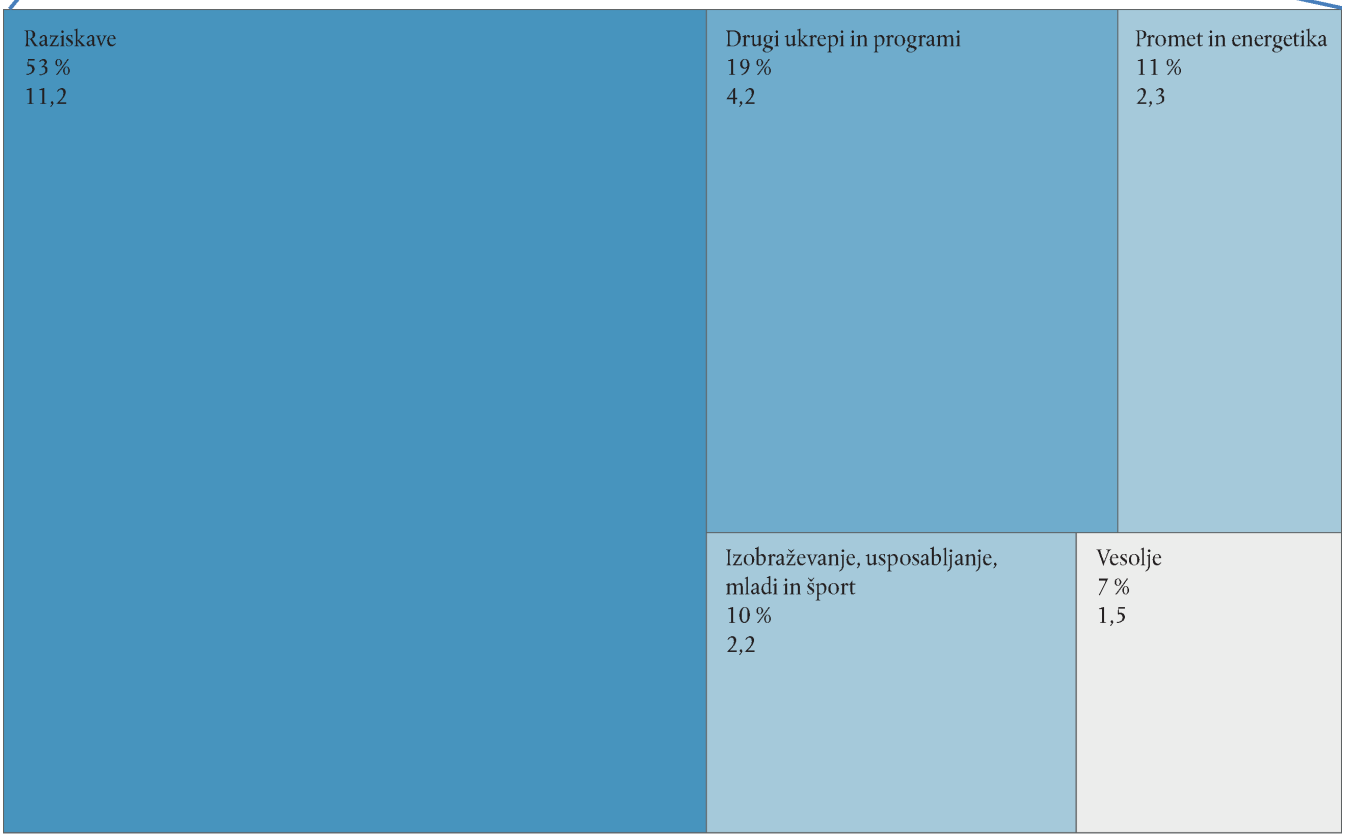
UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

5.1 V tem poglavju so predstavljene naše ugotovitve za podrazdelek večletnega finančnega okvira 1a Konkurenčnost za rast in delovna mesta. V ***okviru 5.1*** je pregled glavnih dejavnosti in porabe v tem podrazdelku v letu 2017.

Okvir 5.1 – Podrazdelek večletnega finančnega okvira Konkurenčnost za rast in delovna mesta – razčlenitev za leto 2017

Plačila za leto skupaj	**21,4**
– *predujmi* ([1])	*- 14,4*
+ *obračunani predujmi* ([1])	*7,9*
Revidirana populacija skupaj	**14,9**

([1]) V skladu z usklajeno opredelitvijo z izkazi povezanih transakcij (za podrobnejše informacije glej odstavek 15 ***Priloge 1.1***).

Vir: konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2017

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Kratek opis področja Konkurenčnost za rast in delovna mesta

5.2 Spodbujanje zaposlovanja, rasti in vlaganj je izziv za Evropsko unijo in glavna prioriteta Komisije. Odhodki, dodeljeni za podrazdelek proračuna Konkurenčnost za rast in delovna mesta, so bistvo evropskega projekta in prevzemajo vse večjo vlogo v krepitvi vključujoče družbe, spodbujanju rasti in ustvarjanju delovnih mest v EU.

5.3 To področje vključuje porabo za raziskave in inovacije, izobraževanje in usposabljanje, vseevropska energetska, prometna in telekomunikacijska omrežja, vesoljske programe in razvoj podjetij. Glavni programi, financirani iz tega podrazdelka, so 7. okvirni program za raziskave ([1]) in Obzorje 2020 ([2]) na področju raziskav in inovacij ter Erasmus+ za področja izobraževanja, usposabljanja, mladih in športa. Poraba vključuje tudi velike infrastrukturne projekte, kot so: globalni satelitski navigacijski sistem Galileo, skupno evropsko geostacionarno navigacijsko storitev EGNOS, mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER), instrument za povezovanje Evrope na področju prometa, energetike in telekomunikacij ter program za konkurenčnost podjetij in mala in srednja podjetja COSME.

5.4 Večina porabe so *nepovratna sredstva*, ki jih upravlja neposredno Komisija in so dodeljena javnim ali zasebnim *upravičencem*, ki sodelujejo v projektih. Komisija ob podpisu sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev ali sklepu o financiranju upravičencem zagotovi predujme. Morebitne izplačane predujme odšteje od povračila stroškov, ki jih financira EU in jih prijavijo upravičenci. V okviru programa Erasmus+ približno 80 % nepovratnih sredstev v imenu Komisije upravljajo nacionalne agencije, preostalih 20 % pa Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA).

5.5 Glavno tveganje za *pravilnost transakcij* so neupravičeni stroški, ki jih prijavijo upravičenci in ki jih Komisija pred povračilom ne odkrije niti popravi. To tveganje je še posebej veliko za programe, ki imajo zapletena pravila za povračilo upravičenih stroškov, kot so npr. programi za raziskave. Ta pravila si upravičenci pogosto napačno razlagajo, zlasti tisti, ki so manj seznanjeni z njimi, kot so mala in srednja podjetja, udeleženci, ki v programu prvič sodelujejo, in subjekti, ki niso iz EU.

5.5 *Pravila za upravičenost v okviru programa Obzorje 2020 so bila precej poenostavljena v primerjavi s 7. okvirnim programom, na primer z novo shemo pavšalnih povračil za posredne stroške.*

([1]) 7. okvirni program za raziskave in tehnološki razvoj za obdobje 2007–2013.

([2]) Okvirni program EU za raziskave in inovacije za obdobje 2014–2020 (Obzorje 2020).

UGOTOVITVE SODIŠČA

Obseg revizije in revizijski pristop

5.6 Sodišče uporablja revizijski pristop in metode, opisane v ***Prilogi 1.1***, zato je za področje Konkurenčnost za rast in delovna mesta za leto 2017 zaradi posebne ocene za to področje preučilo:

(a) vzorec 130 transakcij. Vzorec je bil zasnovan tako, da je reprezentativen za vse vrste porabe v okviru tega podrazdelka večletnega finančnega okvira. Sestavljalo ga je 91 transakcij s področja raziskav in inovacij (53 v okviru 7. okvirnega programa in 38 v okviru programa Obzorje 2020) ter 39 transakcij v okviru drugih programov in dejavnosti, in sicer v 18 državah članicah in 5 nečlanicah;

(b) revizije, ki jih je leta 2017 opravila Služba Komisije za notranjo revizijo v zvezi s storitvami, za katere je Sodišče pregledalo tudi *letna poročila o dejavnostih*;

(c) informacije o pravilnosti porabe v letnih poročilih o dejavnostih Generalnega direktorata za raziskave in inovacije (GD RTD), Generalnega direktorata za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (GD EAC), Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) ter Izvajalske agencije za raziskave (REA). Poleg tega je preverilo, ali so te informacije v glavnem skladne z rezultati dela Sodišča;

(d) zakonitost in pravilnost informacij, ki jih je Komisija zagotovila za porabo na področjih raziskav in inovacij ter izobraževanja in usposabljanja. To delo je bilo opravljeno v skladu z novo strategijo Sodišča, katere cilj je, da bi v prihodnosti uporabljal pristop potrjevanja;

(e) poročanje Komisije o *smotrnosti* projektov na področju raziskav in informacij.

UGOTOVITVE SODIŠČA

DEL 1 – PRAVILNOST TRANSAKCIJ

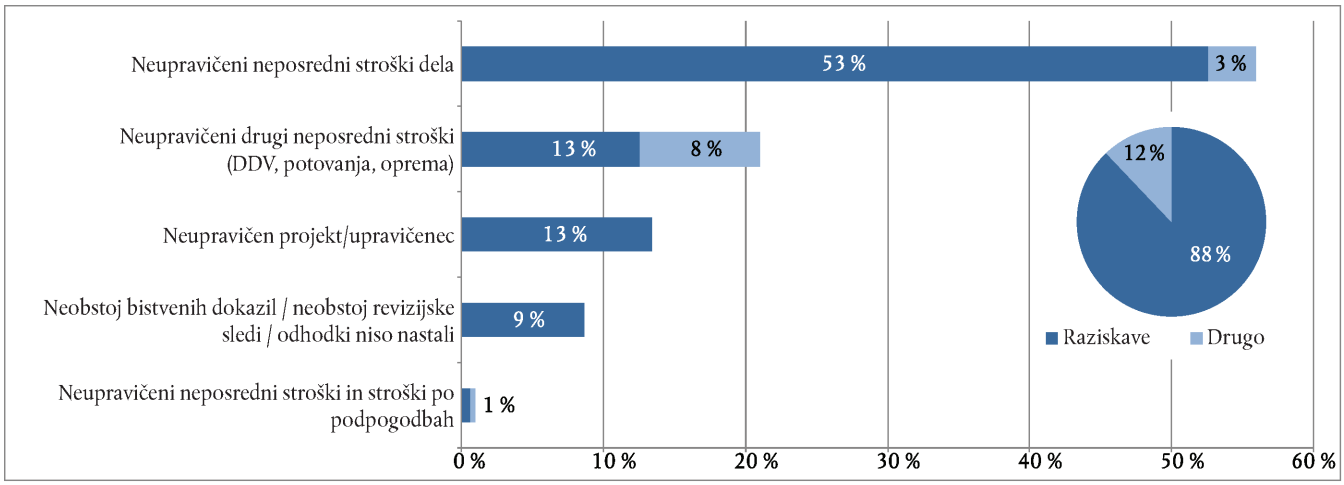
5.7 Pregled rezultatov preizkušanja transakcij je v ***Prilogi 5.1***. V 66 (51 %) od 130 preučenih transakcij so bile *napake*. Sodišče je na podlagi 41 napak, ki jih je količinsko opredelilo, ocenilo, da stopnja napake znaša 4,2 % ([3]).

5.8 V ***okviru 5.2*** je razčlenitev *ocenjene stopnje napake* za leto 2017. Sodišče je odkrilo količinsko opredeljive napake, povezane z neupravičenimi stroški, v 35 od 91 transakcij v vzorcu za raziskave in inovacije (20 v 7. okvirnem programu in 15 v programu Obzorje 2020). Te napake dosegajo skoraj 79 % ocenjene stopnje napake za področje Konkurenčnost za rast in delovna mesta v letu 2017.

ODGOVORI KOMISIJE

5.7 *Ocenjena stopnja napake, o kateri poroča Računsko sodišče, je eden izmed kazalnikov uspešnosti izvrševanja odhodkov EU. Vendar ima Komisija večletno kontrolno strategijo. Na podlagi tega njene službe ocenijo stopnjo preostale napake, v kateri so upoštevane izterjave, popravki in učinki vseh njihovih kontrol in revizij v obdobju izvajanja programa.*

Okvir 5.2 – Večina napak se je nanašala na neupravičene neposredne stroške dela

Vir: Evropsko računsko sodišče

([3]) Sodišče svoj izračun napake pripravi na podlagi reprezentativnega statističnega vzorca. Navedena številka je najboljša ocena. Sodišče s 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je ocenjena stopnja napake v populaciji med 2,2 % in 6,2 % (spodnja oz. zgornja meja napake).

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.9 Osem količinsko opredeljenih napak presega 20 % vsakokratne vrednosti transakcije (glej ***Prilogo 5.2***). Do vseh teh napak je prišlo, ker so upravičenci v 7. okvirnem programu in programu Obzorje 2020 prijavili neupravičene stroške.

5.10 Sodišče je v vzorcu za druge programe in dejavnosti odkrilo količinsko opredeljive napake v petih od 39 transakcij. Napake so posledica tega, da so upravičenci kršili pravila za upravičenost, npr. nepravilno so izračunali stroške dela ali prijavili stroške brez dokazil ali stroške, ki so nastali zunaj obdobja izkaza stroškov ([4]).

5.11 Komisija je uporabila popravljalne ukrepe, ki so neposredno vplivali na 5 transakcij iz vzorca. Ti ukrepi so le malo vplivali na izračune Sodišča, saj so znižali ocenjeno stopnjo napake za to poglavje samo za 0,3 odstotne točke. V 17 primerih količinsko opredeljivih napak, ki so jih naredili upravičenci, sta imela Komisija in neodvisni revizor dovolj informacij v predloženih zahtevkih za povračilo (nepravilni menjalni tečaj ali stroški, ki so nastali zunaj upravičenega obdobja), da bi lahko te napake preprečila ali odkrila in popravila, preden so bili odhodki sprejeti. Če bi Komisija ustrezno uporabila vse informacije, ki jih je imela, bi bila ocenjena stopnja napake za to poglavje nižja za 1,5 odstotne točke.

ODGOVORI KOMISIJE

5.11 *Komisija uporablja zanesljiv sistem predhodnih kontrol, ki vključuje podrobne avtomatizirane kontrolne sezname, pisna navodila in stalna usposabljanja. Nenehno se spopada z izzivom, kako izboljšati ta sistem, ne da bi upravičencem naložila dodatna upravna bremena, da se lahko osredotočijo na doseganje ciljev svojih raziskav in inovacij, ter hkrati zagotoviti hitra izplačila raziskovalcem.*

Potrjevanje zahtevkov za povrnitev stroškov, ki ga v 14 od 17 primerov, navedenih v poročilu Računskega sodišča, izvajajo neodvisni revizorji, je znana težava, ki je že bila obravnavana v preteklih poročilih. Komisija je organizirala vrsto srečanj za upravičence in neodvisne revizorje za potrjevanje stroškov, da bi jih opozorila na najpogostejše napake. Poleg tega so revizorji za potrjevanje stroškov prejeli povratne informacije o svojih napakah, za program Obzorje 2020 pa je bila dodana tudi bolj didaktično obarvana predloga za revizijska potrdila. Za 7. OP se ocenjuje, da uporaba revizijskih potrdil omogoča znižanje stopnje napake za 50 % v primerjavi z nepotrjenimi zahtevki. Čeprav ne omogočajo odkritja vseh napak, so revizijska potrdila pomembno orodje za znižanje splošne stopnje napake.

([4]) Napake so znašale od 4,9 % do 16,9 % preučene vrednosti, najdene pa so bile pri projektih v okviru naslednjih programov: Raziskovalni sklad za premog in jeklo (2 primera), Okvirni program za konkurenčnost in inovativnost (1 primer), Erasmus+ (1 primer) in en program TEN-T.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Prijava previsokih stroškov, zlasti novih udeležencev ter malih in srednjih podjetjih

5.12 Količinsko opredeljive napake pri projektih na področju raziskav in inovacij so se v glavnem pojavljale pri stroških dela in so jih v glavnem zagrešili novi udeleženci ter mala in srednja podjetja (glej primer v ***okviru 5.3***). Sodišče je opazilo tudi neupravičene stroške, do katerih je prišlo, ker so bili svetovalci ali izvajalci storitev uvrščeni med zaposlene ali ker so bile tretje strani izpuščene v sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev.

Okvir 5.3 – Malo in srednje podjetje je prijavilo nepravilne stroške dela in stroške, ki jih je imela tretja stran

Sodišče je revidiralo malo in srednje podjetje v mlekarskem sektorju, ki je malo pred tem začelo sodelovati v štirih projektih 7. okvirnega programa. *Upravičenec* je za izračun urnih postavk uporabil nepravilno metodologijo. Stroške za leto 2016 je ocenil na podlagi podatkov za leto 2014. Urne postavke za lastnike malega in srednjega podjetja so bile previsoke. Poleg tega so bile opažene razlike med evidenco odsotnosti in evidenco opravljenih ur za tri od šestih zaposlenih, zajetih v revizijo, zaradi česar je bilo prijavljenih preveč ur.

Poleg tega delavci, ki so sodelovali pri projektu, niso bili zaposleni v podjetju, ki je podpisalo sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev, ampak njegovem sestrskem podjetju. Sestrsko podjetje ni bilo vključeno v sporazum kot tretja stran.

Zato je bilo treba vse stroške razglasiti za neupravičene.

5.12 *Pomemben cilj programa Obzorje 2020 je povečati udeležbo v okvirnem programu za nove udeležence ter mala in srednja podjetja (v nadaljnjem besedilu: MSP). Konec leta 2017 je bilo 57 % udeležencev v okvirnih programih za raziskave in inovacije novincev, 23,9 % proračuna za specifični cilj „vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij“ in prednostno nalogo „družbeni izzivi“ pa je bilo namenjenega MSP, s čimer je bil presežen cilj v višini 20 %. Komisija se zaveda, da novi udeleženci in MSP predstavljajo posebno tveganje napake, vendar je treba to tveganje omejiti, ne pa se mu izogibati.*

Komisija si je posebej prizadevala, da bi s svojimi komunikacijskimi kampanjami nagovorila novince in MSP, za Obzorje 2020 pa je uvedla poenostavitve, namenjene neposredno tej vrsti upravičencev, vključno s pavšalnimi plačili v prvi fazi sheme za MSP.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Večina napak, ki jih ni bilo mogoče količinsko opredeliti, se je nanašala na beleženje časa in zamude pri razdeljevanju sredstev

5.13 V 130 transakcijah v vzorcu je Sodišče odkrilo tudi 42 količinsko neopredeljivih napak v zvezi s primeri neupoštevanja pravil za financiranje ([5]). Ti primeri so pogostejši pri projektih na področju raziskav in inovacij ter so večinoma povezani s slabostmi v sistemih upravičencev za beleženja delovnega časa in s tem, da je koordinator projekta z zamudo nakazoval prispevek EU drugim udeležencem v projektu. Čeprav so nekatere od teh zamud razumljive, pa Sodišče opaža, da lahko imajo vse zamude pri nakazovanju sredstev EU hude finančne posledice za udeležence v projektih, zlasti za mala in srednja podjetja ([6]).

5.13 *Komisija meni, da je najbolje, da prenos sredstev med člani konzorcija upravljajo v konzorciju samem. Komisija je koordinatorje opozorila, da so zavezani k takojšnjemu prenosu sredstev. Če se ugotovi zamuda pri razdelitvi sredstev ali če je bila v zvezi s to zadevo vložena pritožba, Komisija pri koordinatorju projekta običajno preveri razloge za to zamudo.*

Obzorje 2020: pravila za prijavo stroškov dela še vedno vodijo do napak

5.14 Sodišče je že poročalo, da so pravila za financiranje za program Obzorje 2020 enostavnejša kot za 7. okvirni program ([7]). Vendar so zaradi modela, ki temelji na povračilu upravičenih stroškov, pravila za prijavo dejanskih stroškov dela kompleksna in zato težko razumljiva in slabo uporabna. To potrjujejo revizije Sodišča in Komisije, ki kažejo stalno visoko stopnjo napake pri stroških dela.

5.14 in 5.15 *Poseben položaj, ki ga je Računsko sodišče opisalo v odstavku 5.15, izhaja iz poenostavitve, ki je bila uvedena, da bi več upravičencev sprejelo običajne prakse stroškovnega računovodstva. Komisija bo preučila, kako se lahko izvedejo dodatne poenostavitve, zlasti za prihodnji okvirni program, in sicer na podlagi rezultatov revizij Računskega sodišča in lastnih revizij, ob hkratnem zagotavljanju, da se lahko dosegajo cilji politike in da se sredstva EU lahko ustrezno dodeljujejo.*

Komisija izvaja tudi pilotne projekte pavšalnega financiranja, s ciljem, da bi se tak model financiranja v Obzorju Evropa uporabljal v večjem obsegu. To bi lahko bil način za preprečevanje vseh teh napak.

([5]) V 13 transakcijah so bile količinsko opredeljive in količinsko neopredeljive napake.

([6]) Glej tudi odstavka 8.18 in 8.42 (priporočilo 2) letnega poročila za leto 2012 ter odstavek 8.12 letnega poročila za leto 2013.

([7]) Odstavek 5.13 letnega poročila za leto 2016, odstavek 5.12 letnega poročila za leto 2014 ter informativni dokument Sodišča Prispevek k poenostavitvi raziskovalnega programa EU po izteku programa Obzorje 2020, objavljen marca 2018.

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.15 Julija 2016 je Komisija več kot dve leti po začetku programa Obzorje 2020 uvedla dodatno možnost za prijavo stroškov dela, in sicer metodologijo mesečnih urnih postavk. Revizije Sodišča potrjujejo, da lahko sedanji pogoji za uporabo te metodologije upravičence zavedejo, da prijavijo veliko višje stroške dela, kot kažejo dejanski rezultati. Do tega pride, kadar zaposleni poleg nalog, ki jih financira EU, opravljajo še druge naloge in je skupno število dejansko opravljenih efektivnih ur višje kot standardno število. V navodilih Komisije se od upravičencev zahteva, da za izračun urne postavke, na kateri temelji izračun upravičenih stroškov, uporabljajo standardno število efektivnih ur in ne višje skupno število. Sodišče je že poročalo ([8]), da dvojne zgornje meje ([9]), ki jih je uvedla Komisija, ne odpravljajo omenjenega problema, saj se te zgornje meje uporabljajo samo za elemente *nepovratnih sredstev* EU in Euratom in ne za druge naloge, ki se ne financirajo iz sredstev EU (glej primer v ***okviru 5.4***).

Okvir 5.4 – Metodologija po načelu mesečne urne postavke, ki vodi do prijave previsokih stroškov

Sodišče je revidiralo upravičenca, ki je uporabil metodologijo mesečne urne postavke, in ugotovilo, da je ta metodologija privedla do sistematično previsoko prijavljenih stroškov dela in upravičencu omogočila, da je zahteval plačo za polni delovni čas delavca, ki je pri projektu EU delal le del časa.

Skupna letna plača tega delavca je znašala 162 500 EUR, delavec pa je v letu opravil 2 400 efektivnih ur, od katerih jih je 1 788 porabil za projekt EU. Upravičenec je imel po metodologiji mesečne urne postavke pravico knjižiti v breme projekta EU celotno letno plačo delavca v višini 162 500 EUR, čeprav je delavec za delo na projektu porabil le 75 % svojega efektivnega delovnega časa.

([8]) Odstavek 5.16 letnega poročila za leto 2016.

([9]) Upravičenci morajo zagotoviti, da:
- skupno število opravljenih ur, prijavljenih za nepovratna sredstva EU in Euratom po osebi na leto, NI višje od števila letnih efektivnih ur, uporabljenih za izračun urne postavke;
- skupni znesek prijavljenih stroškov dela (ki se povrnejo kot dejanski stroški) iz nepovratnih sredstev EU in Euratom po osebi na leto NI višji od skupnih stroškov dela, knjiženih na računih upravičenca (za dano osebo v danem letu).

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.16 Komisija je leta 2015 objavila usmerjevalni dokument s seznamom problematičnih zadev po posameznih državah ([10]). V tem dokumentu naj bi bila navodila za upravičence o vprašanjih upravičenosti v zvezi s konkretnimi primeri/pravnimi okviri v posameznih državah. Sodišče je ugotovilo, da je ta seznam nepopoln in podobni primeri v različnih državah niso bili obravnavani ([11]).

ODGOVORI KOMISIJE

5.16 *Seznam, ki je priložen smernicam, povzema vsa nacionalna vprašanja, o katerih se je posvetovalo s Komisijo in o katerih je Komisija podala pravno presojo. Takšne presoje se na splošno opravijo na zahtevo nacionalnih kontaktnih točk (NKT).*

Instrument za povezovanje Evrope: opredelitve podpogodb in z njimi povezanih stroškov je mogoče različno razlagati

5.17 Sodišče je opazilo, da je tudi v drugih programih mogoče različno razlagati pravila. V okviru Instrumenta za povezovanje Evrope ni jasna razlika med pogodbo o izvedbi in podpogodbo, čeprav so pogoji za upravičenost zanju različni ([12]). To pri upravičencih povzroča dvome. Ne samo to, eden od pogojev za upravičenost stroškov je, da so stroški dejansko nastali. V skladu z definicijo Komisije za programe v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope račun ni potreben kot dokaz za to. Komisija šteje, da so stroški v okviru pogodb za dobavo blaga ter izvedbo del ali storitev nastali, ko sta pogodba ali podpogodba (ali njun del) izvršeni, tj. ko so blago, dela ali storitve (vključno s študijami) dobavljeni ali izvršeni. Vendar pa ni zagotovila navodil, kakšna dokazila so potrebna kot dokaz, da so stroški nastali.

5.17 *Praksa, da se sklenejo pogodbe o zunanji pomoči, je običajna praksa pri velikih infrastrukturnih projektih, ki se financirajo v okviru instrumenta za povezovanje Evrope.*

Komisija se zaveda, da bi pojma „izvajanje pogodbe“ iz člena 9 in „pogodbe s podizvajanjem“ iz člena 10 lahko ustvarila dvome med upravičenci, med katerimi je večina držav članic ali javnih organov, odgovornih za izvajanje prometnih in energetskih infrastruktur v državah članicah, odvisno od njihovih izkušenj in znanja v zvezi z upravljanjem projektov, ki jih financira EU.

O tem vprašanju je potekala razprava s člani odbora IPE in 21. oktobra 2015 je bil usklajevalnemu odboru za IPE poslan obrazložitveni dopis. Hkrati je INEA objavila seznam pogostih vprašanj in odgovorov v zvezi z vzorčnim sporazumom o dodelitvi nepovratnih sredstev.

Od takrat se je ta razlaga dosledno uporabljala interno in je bila po potrebi dana na voljo upravičencem. Komisija priznava, da bi se to stanje lahko še izboljšalo.

Raziskave: boljše usklajevanje porevizijskih ukrepov, vendar je potreben dodaten napredek pri spremljanju projektov

5.18 Sodišče je že poročalo ([13]), da so imeli različni organi izvajanja težave pri doseganju skupnega stališča o nadaljnjem spremljanju po revizijah. GD za raziskave in inovacije je pripravil več dokumentov z navodili in predlog. Komisija je nalogo usklajevanja porevizijskega spremljanja prenesla na ta generalni direktorat. V okviru skupne revizijske službe tega generalnega direktorata se ustanavlja posebna služba za to nalogo.

([10]) Program Obzorje 2020 – *Guidance on List of issues applicable to particular countries*.

([11]) Več bonusov, ki obstajajo v Franciji in Španiji, je bilo obravnavanih samo v navodilih za Francijo.

([12]) Podpogodba je pogodba o javnem naročilu, v skladu s katero naloge, ki so del ukrepa, izvede tretja stran. Komisija jo mora odobriti. Druge pogodbe pa ne potrebujejo odobritve Komisije.

([13]) Odstavek 5.27 letnega poročila za leto 2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.19 Služba Komisije za notranjo revizijo je za leto 2017 prišla do zaključka, da so bili revidirani sistemi notranjih kontrol za GD za raziskave in inovacije delno uspešni, ker je še treba izvesti več zelo pomembnih priporočil. Sodišče je ugotovilo, da je bilo osem revizijskih priporočil za ta generalni direktorat še neizvedenih, čeprav je rok za njihovo izvedbo že potekel. Eno od teh priporočil se je nanašalo na ugotovitev, da organi izvajanja iz programa Obzorje 2020 še niso dosegli soglasja o načinu spremljanja projektov. Obstoječa navodila, ki jih je pripravil GD za raziskave in inovacije, priporočajo, naj se obseg zahtevanega spremljanja določi na podlagi profila tveganja projekta. Spremljanje projektov in upravičencev glede na tveganje je bistveno ne samo zato, da se preveri, ali so upravičenci spoštovali pravila, ampak tudi zato, da se zagotovi uspešen zaključek projekta. Nove udeležence, mala in srednja podjetja ter upravičence iz tretjih držav je pogosto treba bolj skrbno spremljati. Vendar organi izvajanja navodil ne uporabljajo sistematično, ker so podana kot ponazoritvena dobra praksa.

Erasmus+: strategija kontrol je ustrezna, vendar so potrebna dodatna prizadevanja, da bi EACEA izboljšala upravljanje nepovratnih sredstev

5.20 Leta 2017 je Služba za notranjo revizijo spremljala upoštevanje opažanj iz svoje revizije uspešnosti in učinkovitosti strategije kontrol EACEA za Erasmus+. Pri reviziji je bilo zaključeno, da je EACEA uvedla uspešen sistem kontrol, ki daje razumna zagotovila. Pri nadaljnjem spremljanju je bilo zaključeno, da so bila vsa prej neizvršena priporočila zadovoljivo izvedena.

5.21 Služba za notranjo revizijo je leta 2017 revidirala tudi uspešnost sistemov notranje kontrole EACEA za Erasmus+, in sicer fazo upravljanja nepovratnih sredstev. Ugotovila je, da si je EACEA prizadevala, da bi zagotovila pravočasno izbiro vlog za nepovratna sredstva, vendar je prišla do zaključka, da so resne pomanjkljivosti še vedno ovirale pripravo in izvajanje postopkov v prvi fazi procesa upravljanja nepovratnih sredstev v okviru programa Erasmus+, zlasti ocenjevanje vlog, kar je ključno upravljavsko vprašanje za Agencijo.

5.22 Služba Komisije za notranjo revizijo je za leto 2017 prišla do zaključka, da sistemi notranjih kontrol v procesu vrednotenja vlog za nepovratna sredstva niso bili uspešni. Sodišče ugotavlja, da je EACEA hitro sprejela ukrepe za izboljšanje priprave in uporabe svojih sistemov kontrole, da bi zagotovila pravilno izbiro projektov in dodelitev sredstev. Zasnovo sistemov notranje kontrole je že začela spreminjati. Uspešnost izvedenih ukrepov bo ocenjena kasneje.

ODGOVORI KOMISIJE

5.19 *Komisija nadaljuje delo v zvezi z osmimi priporočili in njihovo izvajanje je predvideno do konca leta 2018.*

5.21 *Služba Komisije za notranjo revizijo je pomemben del splošnega sistema kontrole, ki Komisiji daje zagotovila v zvezi z delovanjem njenih notranjih sistemov. Služba ima večletni revizijski načrt, ki temelji na tveganju. Komisija (Služba za notranjo revizijo) je opredelila vprašanja, ki jih je navedlo Računsko sodišče, agencija EACEA pa je sprejela revizijska priporočila Službe za notranjo revizijo ter jih izvaja od prvega razpisa za zbiranje predlogov za leto 2018. Poleg tega se je agencija EACEA odločila tudi, da bo izvajala podobne ukrepe, kot izhajajo iz priporočil Službe za notranjo revizijo, za druge delegirane programe v svojem portfelju.*

5.22 *Na začetku leta 2018 je Služba za notranjo revizijo prvič izvedla naknadno revizijo in ugotovila, da so oblikovanje revidiranih postopkov ter priložena navodila in pojasnila ustrezna in v skladu s finančno uredbo.*

Agencija EACEA je uvedla več ukrepov za okrepitev ocenjevanja vlog in dodelitev nepovratnih sredstev, ki se bodo izvajali v letu 2018.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Letna poročila o dejavnostih dajejo poštene ocene o finančnem upravljanju z boljšim pristopom za izračunavanju zneskov, pri katerih obstaja tveganje

5.23 Letna poročila o dejavnostih, ki jih je preučilo Sodišče ([14]), so vsebovala pošteno oceno finančnega poslovodenja generalnih direktoratov in agencij glede pravilnosti z izkazi povezanih transakcij. Zagotovljene informacije v glavnem potrjujejo opažanja in zaključke Sodišča.

5.24 Kot v prejšnjih letih tudi to leto poročila vseh generalnih direktoratov, ki izvršujejo porabo na področju raziskav in inovacij, vsebujejo *pridržek* za plačila zahtevkov za povračilo stroškov v okviru sedmega okvirnega programa, ker je *stopnja preostale napake* višja od 2 % ([15]). To leto je Komisija objavila svoje prve ocenjene stopnje napake za program Obzorje 2020. Komisija je na podlagi svojih revizij poročala, da bo pričakovana reprezentativna stopnja napake znašala 2,8 %, stopnja preostale napake pa 2,2 % ([16]).

5.25 Sodišče je ugotovilo, da je Komisija v svojih službah za izvajanje programov na področju raziskav in inovacij dodatno uskladila svoj pristop k določanju ocenjenih zneskov, pri katerih obstaja tveganje.

Pregled informacij o pravilnosti, ki so jih predložili revidiranci

5.26 Sodišče je za področje raziskav in inovacij pregledalo vzorčenje in revizijsko metodologijo Komisije, povezano z informacijami o pravilnosti in zakonitosti v letnih poročilih o dejavnostih. Pregledalo je tudi revizijske spise, ki jih imata Komisija in ena od zasebnih revizijskih družb, ki so za Komisijo revidirale 7. okvirni program.

([14]) GD za raziskave in inovacije, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo, Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo ter Izvajalska agencija za raziskave.

([15]) Komisija je poročala, da je večletna reprezentativna stopnja napake za odhodke v okviru 7. okvirnega programa znašala 4,95 %. Stopnje preostale napake, o katerih poroča samo na ravni posameznih sodelujočih generalnih direktoratov, znašajo od 2,79 % do 3,55 %.

([16]) Te večletne stopnje napake zajemajo odhodke pred oktobrom 2016 (tj. pred obdobjem, vključenim v revizijo).

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.27 Revizijski programi in pravila za hranjenje dokumentacije za 7. okvirni program niso bili usklajeni, leta 2017 pa je Komisija prenehala izvajati naključno izbrane naknadne revizije za projekte v okviru 7. okvirnega programa.

5.28 Komisija je za program Obzorje 2020 uvedla ustrezne postopke in strategijo kontrol na podlagi usklajenih revizijskih programov. Vendar delo Sodišča doslej ni omogočilo sprejetja zaključkov o kakovosti naknadnih kontrol, saj dokumentacija v revizijskih spisih ni zadoščala za popoln pregled. Ocena Sodišča še ni zajela zasebnih revizijskih družb, ki so izvajale revizijo po pooblastilu Komisije. Zato bo Sodišče leta 2018 izvedlo dodaten ciklus pregledov, vključno s ponovno izvedbo revizij Komisije.

5.29 Sodišče je za program Erasmus+ ocenilo strategijo in metodologijo Komisije in nacionalnih agencij za naknadno revizijo. V pregled so bile zajete tri države in njihove nacionalne agencije: Češka, Francija (Agence Erasmus+ France) in Italija (Agenzia Nazionale Erasmus+) ([17]). Preučilo je tudi spremljanje in nadzor, ki ga izvajajo nacionalni organi, ter revizije neodvisnih revizijskih organov. Za del programa, ki ga upravlja EACEA, je Sodišče pregledalo naknadne revizije za program Erasmus+. Dve od teh je izvedla sama Komisija, osem pa jih je izvedla zasebna revizijska družba, ki izvaja revizije za Komisijo.

5.30 Sodišče je ugotovilo, da so tri nacionalne agencije in organi, ki izvajajo program Erasmus+, vzpostavili ustrezne sisteme nadzora in kontrol. Poleg tega so nacionalni organi ustrezno spremljali in nadzorovali nacionalne agencije, toda nacionalne agencije niso ustrezno nadzirale neodvisnih revizijskih organov, ki so jih izbrale. Odkrite so bile slabosti v zvezi s poglobljenostjo pregledov, ki sta jih izvedla dva od treh neodvisnih revizijskih organov, ter dokumentacijo za te preglede. V zvezi z EACEA je Sodišče ugotovilo, da so bile revizije, ki jih je izvedla Komisija sama, zadovoljive. S pregledom revizijskih spisov, ki so jih hranile zasebne revizijske družbe, ki so izvajale revizije po pooblastilu Komisije, je odkrilo slabosti v dokumentaciji, doslednosti vzorčenja in poročanju ter nekaterih revizijskih postopkih.

ODGOVORI KOMISIJE

5.30 *Komisija se seznanja z ugotovitvijo Računskega sodišča glede neodvisnih revizijskih organov (IAB) ter bo ustrezno posodobila svoja navodila za nacionalne organe glede kakovosti pregledov s strani neodvisnih revizijskih organov.*

Komisija ugotavlja, da revizije v vzorcu spadajo med prve revizije, ki jih je opravil zunanji pogodbenik po uvedbi nove okvirne pogodbe za revizije. Ugotovitve Računskega sodišča so bile medtem obravnavane v skladu s strategijo za nadzor kakovosti agencije EACEA, ki je bila vzpostavljena od začetka sedanje okvirne pogodbe za revizijo. Ugotovitve so podobne ugotovitvam agencije EACEA.

([17]) Obstaja več kot 50 nacionalnih agencij, ki sodelujejo pri izvajanju programa Erasmus+. Sodišče je za revizijo izbralo agencije tako, da je dobilo kombinacijo manjših in večjih agencij, ki so vključevale države članice EU15 in nove države članice.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

ZAKLJUČEK IN PRIPOROČILA

Zaključek

5.31 Splošni revizijski dokazi kažejo, da je bila stopnja napake na področju Konkurenčnost za rast in delovna mesta pomembna.

5.32 Za ta podrazdelek večletnega finančnega okvira je bilo s preizkušanjem transakcij, ki ga je izvedlo Sodišče, ugotovljeno, da ocenjena skupna stopnja napake znaša 4,2 % (glej ***Prilogo 5.1***).

Priporočila

5.33 V ***Prilogi 5.3*** so prikazani rezultati pregleda izvajanja treh priporočil, ki jih je Sodišče dalo v letnem poročilu za leto 2014. Od teh je Komisija dve izvedla večinoma, eno pa deloma.

5.34 Na podlagi tega pregleda ter ugotovitev in zaključkov za leto 2017 Sodišče priporoča Komisiji, naj do konca leta 2018:

— **priporočilo 1**: za program Obzorje 2020 dodatno poenostavi pravila o stroških dela, revidira metodologijo za izračun stroškov dela in dopolni seznam problematičnih zadev za nekatere države;

Komisija sprejema to priporočilo.

Komisija bo proučila, kako lahko pojasni smernice (obrazloženi sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev) na podlagi ugotovitev revizije in bo še naprej posodabljala seznam vprašanj v nekaterih državah.

— **priporočilo 2**: za Instrument za povezovanje Evrope poveča poznavanje pravil za upravičenost med upravičenci, zlasti z jasnim razlikovanjem med pogodbo o izvedbi in podpogodbo;

Komisija sprejema to priporočilo.

Okrepila bo komunikacijo z upravičenci in izboljšala informacije, ki so jim na voljo.

— **priporočilo 3**: začne nemudoma odpravljati slabosti, ki jih je odkrila Služba za notranjo revizijo

  — v procesih Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo za upravljanje nepovratnih sredstev v okviru programa Erasmus+,

  — pri spremljanju raziskovalnih in inovacijskih projektov.

Komisija sprejema to priporočilo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

DEL 2 – VPRAŠANJA, POVEZANA S SMOTRNOSTJO, NA PODROČJU RAZISKAV IN INOVACIJ

5.35 Sodišče je ocenilo poročanje Komisije o smotrnosti 59 projektov iz vzorca na področju raziskav in informacij ([18]). 23 od teh projektov je bilo že zaključenih. Ni pa ocenilo same kakovosti izvedenih raziskav ali učinka projektov glede doseganja cilja politike, in sicer izboljšanja raziskav in inovacij.

5.36 Sodišče je za vsak projekt pregledalo poročilo o oceni, ki ga v okviru pregledov pred povračilom prijavljenih stroškov pripravi uradnik Komisije, zadolžen za projekt. Sodišče je upoštevalo zaključke uradnikov, zadolženih za projekte, v zvezi s tem, ali:

— je javljeni napredek pri *izložkih* in *rezultatih* v skladu s cilji iz sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev,

— so bili stroški, zaračunani za projekt, razumni glede na javljeni napredek,

— so se izložki in rezultati projekta razširjali v skladu z zahtevami iz sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev.

Pri večini projektov so bili doseženi pričakovani izložki in rezultati

5.37 Glede na poročila Komisije so bili pri večini projektov doseženi pričakovani izložki in rezultati. V poročilih Komisije pa je bilo navedeno tudi, da so na več projektov vplivale zadeve, ki so zmanjševale smotrnost njihovega izvajanja:

— v sedmih primerih je bil javljeni napredek le delno v skladu s cilji, dogovorjenimi s Komisijo,

— v šestih primerih je Komisija menila, da prijavljeni stroški niso bili razumni glede na dosežen napredek,

— v dveh primerih izložki in rezultati niso bili v celoti razširjeni. V enem primeru razširjanja sploh ni bilo.

5.37 *Raziskovalni in inovacijski projekti so že po naravi tvegani in negotovi. Vnaprej ni mogoče zagotoviti, da bodo znanstveni in tehnološki cilji lahko doseženi. Zato je bil vzpostavljen postopek spremljanja projektov, katerega cilj je ugotoviti morebitne težave pri projektih in sprejeti ustrezne ukrepe za rešitev teh težav.*

([18]) Sodišče je ocenilo smotrnost izvajanja skupnih projektov z več sodelujočimi in izključilo transakcije, kot so plačila prevoznih stroškov posameznim raziskovalcem.

PRILOGA 5.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA PODROČJE KONKURENČNOST ZA RAST IN DELOVNA MESTA

	2017	2016
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA		
Transakcije skupaj	**130**	150
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK		
Ocenjena stopnja napake	**4,2 %**	4,1 %
Zgornja meja napake	6,2 %	
Spodnja meja napake	2,2 %	

PRILOGA 5.2

PREGLED NAPAK Z VEČ KOT 20-ODSTOTNIM UČINKOM ZA PODROČJE KONKURENČNOST ZA RAST IN DELOVNA MESTA

Sodišče je uporabilo splošno revizijsko metodologijo, opisano v ***Prilogi 1.1***, in preizkusilo reprezentativni vzorec transakcij, da bi ocenilo stopnjo *nepravilnosti* v populaciji za ta podrazdelek večletnega finančnega okvira. Seznam odkritih napak ni izčrpen niti glede posameznih napak niti vrst napak, ki so prikazane v ***okviru 5.2***. Napake z učinkom nad 20 % vrednosti transakcije so opisane v nadaljevanju dodatno k napaki, ki je opisana v ***okviru 5.3***. Teh osem napak dosega več kot 61 % skupne ocenjene stopnje napake za področje Konkurenčnost za rast in delovna mesta.

Projekti sedmega okvirnega programa za raziskave

Primer 1 – Neupravičeni stroški dela in stroški dela brez zahtevanih dokazil

Upravičenec (visokošolski zavod v državi, ki ni članica EU), ki je sodeloval pri projektu, namenjenem uvajanju pionirskih sprememb na področju gradnje, upravljanja in vzdrževanja tunelov, je prijavil stroške dela za obdobje, v katerem delavec ni bil zaposlen pri upravičencu in zato ni bilo ustreznih evidenc delovnega časa, ki bi utemeljevale stroške dela. Neupravičeni stroški so znašali 85,4 % skupnih preučenih stroškov.

Primer 2 – Prijavljeni neupravičeni stroški dela in nepravilen izračun urnih postavk

Stroški dela, za katere je upravičenec (malo in srednje podjetje za inženirske storitve iz EU) zahteval povračilo, so vključevali stroške za osebo, ki ni bila zaposlena pri upravičencu, ampak je bila lastnik podjetja, ki je izvajalo storitve za upravičenca. Stroški dela za nekega drugega delavca so bili povrnjeni za obdobje pred njegovo zaposlitvijo. Sodišče je ugotovilo tudi, da je bila urna postavka, uporabljena za izračun stroškov za plače, nepravilno izračunana. Neupravičeni stroški so znašali 35,9 % skupnih preučenih stroškov.

Primer 3 – Neupravičeni stroški dela in oddaje del podpogodbeniku

Upravičenec (neprofitna organizacija, ki ni bila iz EU in ki je sodelovala pri raziskovalnem projektu na področju informacijske in komunikacijske tehnologije za aktivno in zdravo staranje) je zahteval povračilo stroškov dela za več oseb, ki niso bile nikoli zaposlene pri njem ali niso bile zaposlene pri njem v zadevnih obdobjih. Poleg tega je upravičenec prijavil stroške, ki jih je podpogodbenik zaračunal upravičenčevi hčerinski družbi. Neupravičeni stroški so znašali 84,2 % skupnih preučenih stroškov.

Primer 4 – Nepravilno izračunani stroški dela in drugi stroški, ki niso bili povezani s projektom

Upravičenec (javni organ EU, ki je sodeloval pri raziskovalnem projektu na področju porajajočih se bolezni, ki jih prenašajo klopi) je zahteval povračilo neupravičenih stroškov najema vozil in potnih stroškov, ki niso bili povezani s projektom. Poleg tega so bili neupravičeni potni stroški obračunani in povrnjeni dvakrat, in sicer kot potni stroški in kot stroški dela. Neupravičeni stroški so znašali 20,3 % skupnih preučenih stroškov.

Projekti v okviru programa Obzorje 2020

Primer 5 – Neplačan račun in nepravilna stopnja povračila

Upravičenec (javni subjekt EU v energetskem sektorju) je zahteval povračilo stroškov v zvezi z računom, ki v času revizije, tj. leto in pol po datumu računa, še ni bil plačan. Poleg tega je Komisija ta subjekt uvrstila med neprofitne organizacije, ki so upravičene do povračil po 100-odstotni stopnji, čeprav je bil subjekt glede na svoj status poslovno usmerjen. Neupravičeni prispevek je dosegel 30,0 % skupnih preučenih stroškov.

Primer 6 – Neupravičeni stroški, neobstoj revizijske sledi in nepravilen menjalni tečaj

Upravičenec (univerza v državi nečlanici) v svojem računovodskem sistemu ni knjižil nobenih stroškov razen stroškov dela. Sodišče je med neknjiženimi stroški odkrilo prijavljene stroške, za katere ni bilo dokaza o plačilu, stroške, pri katerih povezava s projektom ni bila jasna, dvakrat prijavljene stroške, *posredne stroške*, prijavljene kot neposredne stroške, ter stroške, ki so temeljili na ocenah namesto na dejanskih stroških. Poleg tega je bil za vse prijavljene stroške uporabljen napačen menjalni tečaj. Neupravičeni stroški so znašali 64,7 % skupnih preučenih stroškov.

Primer 7 – Neupravičeni stroški dela in nepravilen menjalni tečaj

Upravičenec (raziskovalni inštitut v sklopu svetovno znane bolnišnice v državi nečlanici) je pri prijavi stroškov za prvo obdobje poročanja uporabil metodologijo urne postavke, ki ni bila skladna s pravili programa Obzorje 2020. Za dva uslužbenca ni imel nobene evidence časa, ki sta ga porabila za delo na revidiranem projektu. Za tretjega uslužbenca so evidence časa sicer obstajale in je bilo iz njih razvidno, da je uslužbenec za delo na projektu porabil 10 % svojega časa, vendar je upravičenec po nesreči stroške dela izračunal na podlagi 20-odstotne zaposlitve uslužbenca na projektu. Poleg tega je bil za vse prijavljene stroške uporabljen napačen menjalni tečaj. 45 500 EUR od 130 000 EUR, ki jih je prijavil upravičenec, ni bilo upravičenih, posledica česar je bila napaka v višini 35,2 %.

PRILOGA 5.3

SPREMLJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL ZA PODROČJE KONKURENČNOST ZA RAST IN DELOVNA MESTA

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor Komisije
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni relevantno	nezadostni dokazi	
			večinoma	deloma				
2014	Sodišče glede na ta pregled ter ugotovitve in zaključke za leto 2014 priporoča: **Priporočilo 1:** Komisija, nacionalni organi in neodvisni revizorji naj uporabljajo vse razpoložljive informacije, da bi preprečili ali odkrili in popravili napake pred povračilom stroškov.			X				*Komisija redno pregleduje svoj sistem notranje kontrole. Komisija je pripravila smernice v zvezi z vsemi pomembnimi vidiki upravljanja nepovratnih sredstev za upravičence in njihove revizorje.*
	Priporočilo 2: Komisija naj na podlagi svojih izkušenj s 7. okvirnim programom pripravi ustrezno strategijo za obvladovanje tveganj in za Obzorje 2020 ustrezno strategijo za nadzor, vključno z ustreznimi pregledi upravičencev z visokim tveganjem, kot so MSP in novi udeleženci, ter stroškov, prijavljenih v skladu s posebnimi merili za upravičenost, po načelu sorazmernosti.		X					*Strategija kontrole temelji na obvladovanju tveganja in to je bilo preneseno v vse operativne postopke. Komisija sprejema, da se ta postopek lahko še izboljša.*
	Priporočilo 3: Komisija naj zagotovi, da bodo njene službe uporabljale dosleden pristop k izračunu ponderiranih povprečnih stopenj napake ter iz tega izhajajočih ocen zneskov, pri katerih obstaja tveganje.		X					*Komisija je dodatno pojasnila ključne koncepte in opredelitve za ugotavljanje stopenj napak, zneskov, pri katerih obstaja tveganje, in popravkov v navodilih za letna poročila o dejavnostih, predlogah in smernicah. Različni koncepti in kazalniki so bili opredeljeni dovolj prožno, da omogočajo upoštevanje posebnih okoliščin različnih generalnih direktoratov in zagotavljajo zadostno stopnjo doslednosti za konsolidiranje podatkov in preprečitev zmede.*

POGLAVJE 6

Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija

KAZALO

	Odstavek
Uvod	6.1–6.24
Kratek opis področja ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	6.3–6.15
Obseg revizije in revizijski pristop	6.16–6.24
Del 1 – Pravilnost transakcij	6.25–6.78
Rezultati pregleda transakcij, ki ga je opravilo Sodišče, in ponovna izvedba revizijskega dela	6.26–6.43
Ocena dela revizijskih organov, ki jo je opravilo Sodišče	6.44–6.50
Delo in poročanje Komisije o stopnji preostale napake v njenih letnih poročilih o dejavnostih	6.51–6.72
Zaključek in priporočila	6.73–6.78
Zaključek	6.73–6.76
Priporočila	6.77–6.78
Del 2 – Ocena smotrnosti projektov	6.79–6.92
Ocena zasnove sistema smotrnosti	6.82–6.86
Pri veliko projektih cilji v zvezi s smotrnostjo niso bili v celoti doseženi	6.87–6.90
Večina držav članic ni mogla v celoti izkoristiti finančnih instrumentov v okviru deljenega upravljanja	6.91
Zaključek	6.92

Priloga 6.1 – Rezultati preizkušanja transakcij za področje ekonomska, socialna in teritorialna kohezija

Priloga 6.2 – Spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil za področje ekonomska, socialna in teritorialna kohezija

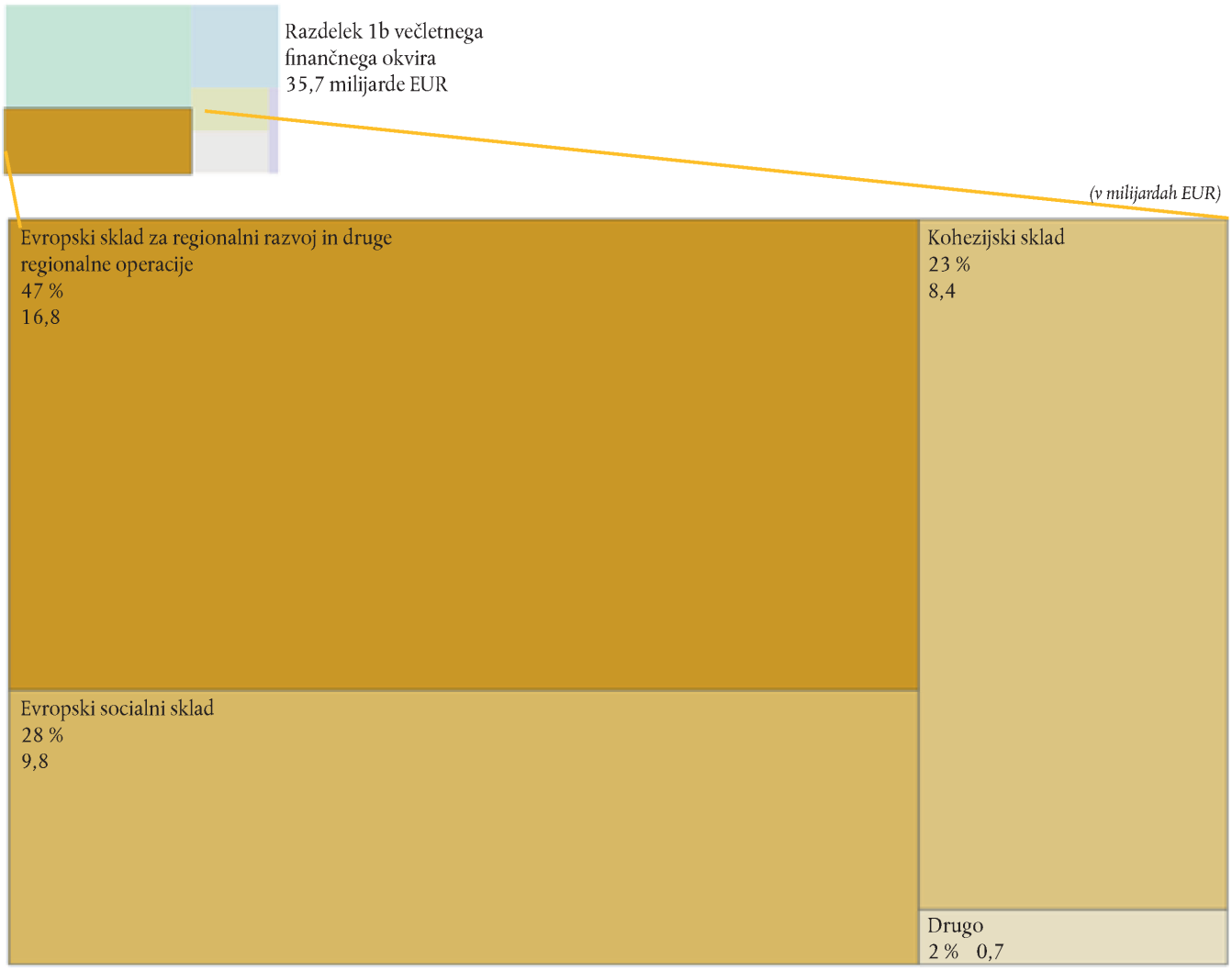
UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

6.1 V tem poglavju so predstavljene ugotovitve Sodišča za podrazdelek večletnega finančnega okvira ekonomska, socialna in teritorialna kohezija. Leta 2017 je Sodišče prvič revidiralo plačila v zvezi z *zaključitvijo* programskega obdobja 2007–2013 in izvajanjem *programskega obdobja* 2014–2020 v skladu z novim okvirom kontrol in zagotovil.

6.2 V ***okviru 6.1*** je pregled glavnih dejavnosti in porabe v tem razdelku v letu 2017. Dodatna pojasnila v zvezi z revizijsko populacijo za leto 2017 so v odstavkih 6.16 do 6.19.

Okvir 6.1 – Podrazdelek 1b večletnega finančnega okvira – ekonomska, socialna in teritorialna kohezija – razčlenitev za leto 2017

Plačila za leto skupaj	35,7
– *predujmi* ([1])	*- 9,0*
+ *obračunana predplačila* ([1]) ([2])	*0,5*
+ *sklepi o letni zaključitvi računov za programsko obdobje 2014–2020* ([3])	*2,5*
– *plačila za obdobje večletnega finančnega okvira 2014–2020*	*- 20,8*
– *vmesna plačila za nezaključene operativne programe za programsko obdobje 2007–2013*	*- 0,9*
Revidirana populacija skupaj ([4])	**8,0**

([1]) V skladu z usklajeno opredelitvijo z izkazi povezanih *transakcij* (za podrobnejše informacije glej odstavek 15 ***Priloge 1.1***).
([2]) Znesek obračunanega predfinanciranja za obdobje 2007–2013 za operativne programe, zaključene leta 2017.
([3]) Ta znesek vključuje 0,3 milijarde EUR prispevkov za *finančne instrumente* v okviru *deljenega upravljanja*.
([4]) 66 % populacije se nanaša na programsko obdobje 2007–2013, 34 % pa na programsko obdobje 2014–2020.

Vir: Konsolidirani zaključni račun Evropske unije, informacije Komisije o zaključitvi računov in podatki iz sistemov Komisije.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Kratek opis področja ekonomska, socialna in teritorialna kohezija

Cilji politike in instrumenti porabe

6.3 Poraba v okviru podrazdelka 1b večletnega finančnega okvira – ekonomska, socialna in teritorialna kohezija je osredotočena na zmanjševanje razlik med državami članicami in regijami EU in krepitev konkurenčnosti vseh regij ([1]). Za izvajanje teh ciljev se uporabljajo naslednji skladi/instrumenti:

— Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), ki je namenjen odpravljanju glavnih regionalnih neravnovesij s finančno podporo za ustvarjanje infrastrukturnih in produktivnih naložb za ustvarjanje delovnih mest, zlasti za podjetja,

— Kohezijski sklad, ki zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja financira okoljske in prometne projekte v državah članicah z bruto nacionalnim proizvodom na prebivalca, ki je nižji od 90 % povprečja EU ([2]),

— Evropski socialni sklad, katerega cilj je spodbujanje visoke stopnje zaposlenosti ter odpiranja več boljših delovnih mest, vključno z ukrepi v okviru pobude za zaposlovanje mladih ([3]), ki je usmerjena v regije z visoko stopnjo brezposelnosti mladih,

— drugi manjši instrumenti/skladi, kot sta evropski instrument sosedstva (podpora čezmejnemu sodelovanju ter politične pobude za krepitev vezi med EU in njenimi sosedami) in Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (materialna pomoč za izhod iz revščine).

([1]) Glej člene 174 do 178 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) (UL C 326, 26.10.2012, str. 47).

([2]) Bolgarija, Češka, Estonija, Grčija, Hrvaška, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija in Slovaška. Španija je bila upravičena do prehodne podpore Kohezijskega sklada v programskem obdobju 2007–2013.

([3]) Regije, upravičene do podpore v okviru pobude za zaposlovanje mladih, so tiste, v katerih je bila leta 2012 stopnja brezposelnosti oseb v starosti 15 do 24 let višja od 25 %.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Izvajanje

6.4 Države članice običajno predložijo večletne *operativne programe* na začetku programskega obdobja za celotno obdobje večletnega finančnega okvira ([4]). Komisija operativne programe odobri, nato pa si odgovornost za njihovo izvajanje delijo Komisija ([5]) in države članice. *Upravičenci* dobijo povračila sredstev od organov držav članic v skladu s pogoji v operativnih programih. EU sofinancira nastale in plačane stroške za upravičene *operacije*.

Okvir kontrol in zagotovil

Programsko obdobje 2014–2020 (letno sprejetje izkazov)

6.5 Pomemben element novega okvira kontrol in zagotovil za programsko obdobje 2014–2020 ([6]) je obveznost organov držav članic ([7]), da za vsak operativni program (ali skupino operativnih programov) Komisiji predložijo letni sveženj zagotovil ([8]) za potrjene odhodke za obračunsko leto ([9]). S tem svežnjem organi potrdijo, da so računovodski izkazi popolni, točni in resnični, da so njihovi sistemi upravljanja in notranjih kontrol za operativni program (ali skupino operativnih programov) uspešni ter da so potrjeni odhodki *zakoniti in pravilni*.

([4]) Operativni programi se lahko na podlagi ustrezne utemeljitve spremenijo kadar koli v obdobju.

([5]) Generalna direktorata Komisije za regionalno in mestno politiko (DG REGIO) ter za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (DG EMPL).

([6]) Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih *določbah* o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

([7]) *Organ upravljanja*, *organ za potrjevanje* in revizijski organ.

([8]) Sveženj zagotovil sestavljajo izjave poslovodstva, letni povzetek, potrjeni letni računovodski izkazi, letno poročilo o kontrolah in revizorjevo mnenje.

([9]) Obračunsko leto za svežnje zagotovil, predložene februarja 2017, je trajalo od 1.7.2015 do 30.6.2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.6 Ključni element svežnja zagotovil je letno poročilo o kontrolah, ki ga pripravi *revizijski organ*. To poročilo razkriva *stopnjo preostale napake* ([10]) za posamezni operativni program (ali skupino operativnih programov). Revizijski organ izda revizijsko mnenje o pravilnosti odhodkov ([11]). Če je stopnja preostale napake pod 2-odstotnim pragom pomembnosti, določenim v uredbi ([12]), lahko izda samo mnenje brez pridržkov. Pri določevanju te stopnje revizijski organ upošteva vse nepravilnosti, ki jih je odkril pri preučevanju reprezentativnega vzorca operacij, ki se praviloma dobi z uporabo statističnih metod vzorčenja ([13]). Stopnja odraža tudi vse finančne popravke, uporabljene in zavedene v računih zaradi izravnave teh nepravilnosti.

6.7 Komisija lahko sprejme letne računovodske izkaze, ki so del svežnja zagotovil, in poravna še dolgovane prispevke EU ([14]), samo če ob upoštevanju revizijskega mnenja revizijskega organa lahko zaključi, da so izkazi popolni, točni in resnični ([15]). Preden sprejme izkaze, izvede v glavnem administrativne preglede popolnosti in točnosti informacij, ki jih vsebuje prejeti sveženj zagotovil. To pomeni, da Komisija izkaze lahko sprejme, tudi če je stopnja preostale napake višja od *praga pomembnosti* in je zato revizijski organ izdal mnenje s pridržki ali negativno mnenje o pravilnosti. Vendar lahko v takem primeru tudi ustavi izplačilo ostanka sredstev (vključno s sprostitvijo 10 % zadržanega zneska ([16])) in naloži potrebne finančne popravke.

([10]) Komisija v svojem letnem poročilu o dejavnostih v zvezi z zaključitvijo za programsko obdobje 2007–2013 govori o stopnji preostalega tveganja, za programsko obdobje 2014–2020 pa o skupni preostali stopnji napake. Ti stopnji sta pojmovno enaki, čeprav se uporabljata za različni obdobji. V tem poglavju se za obe uporablja izraz stopnja preostale napake.

([11]) Revizijski organ izda tudi mnenje o delovanju upravljavskih in kontrolnih sistemov ter o popolnosti, natančnosti in resničnosti revidiranih izkazov.

([12]) Člen 28(11) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 480/2014 z dne 3. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo (UL L 138, 13.5.2014, str. 5).

([13]) Člen 127(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

([14]) S plačilom ali izterjavo.

([15]) Člen 139 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

([16]) V skladu s členom 130 Uredbe (EU) št. 1303/2013 je dovoljeno povrniti samo 90 % vmesnih plačil. Preostalih 10 % se sprosti po sprejetju izkazov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.8 Po sprejetju računovodskih izkazov lahko Komisija izvede tudi revizije pravilnosti, da pregleda delo revizijskega organa. Če se pri teh revizijah odkrijejo kake nepravilnosti ali resne pomanjkljivosti, Komisija potem odredi dodatne (neto) finančne popravke ([17]). Glede na ugotovljena tveganja je po potrebi revizijo mogoče razširiti na odhodke, vključene v prejšnje izkaze, pri tem pa je treba upoštevati regulativne omejitve v zvezi z obdobjem, v katerem morajo dokumenti ostati na razpolago ([18]).

6.9 Komisija (GD za regionalno in mestno politiko in GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje) po svojih revizijah pravilnosti in kontrolnih pregledih potrdi stopnje preostale napake in o njih sprejme zaključke ter nato rezultate objavi v svojih *letnih poročilih o dejavnostih* za naslednje leto. GD za regionalno in mestno politiko in GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje sta v svojih letnih poročilih o dejavnostih za leto 2016 navedla, da bosta ta proces za izkaze za leto 2015/2016 zaključila do konca leta 2017 ([19]) in rezultate objavila v letnih poročilih o dejavnostih za leto 2017.

ODGOVORI KOMISIJE

6.8 *Komisija pred sprejetjem računov preveri njihovo popolnost, točnost in verodostojnost na podlagi informacij, vključenih v svežnje zagotovil. Nato za namen potrditve sporočenih stopenj napake in kot podlago za oceno tveganja za revizije pravilnosti oceni tudi informacije, vključno z revizijskimi mnenji v svežnjih zagotovil, v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo ter delovanjem sistemov.*

6.9 *Praviloma nameravata GD za regionalno in mestno politiko ter GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje potrditi stopnje preostale napake ter o njih sprejeti zaključke in o tem poročati v svojih letnih poročilih o dejavnostih. Vendar to ni pravna obveznost in, kot je omenjeno v enotni revizijski strategiji generalnih direktoratov, se lahko revizije pravilnosti izvedejo tudi pozneje. Revizije lahko posledično vodijo k nadaljnji oceni stopenj preostale napake in dodatnim finančnim popravkom, kjer je to ustrezno, tudi po letu, ki sledi sprejetju paketov zagotovil.*

([17]) Člen 145(7) Uredbe (EU) št. 1303/2013 in člen 99 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 (UL L 210, 31.7.2006, str. 25).

([18]) V skladu s členom 140 Uredbe (EU) št. 1303/2013 morajo organi upravljanja zagotoviti, da ostanejo vsi spremni dokumenti za sofinancirane odhodke pri operacijah, za katere skupni upravičeni odhodki znašajo več kot 1 milijon EUR, dostopni Komisiji in Evropskemu računskemu sodišču v obdobju dveh let po predaji letnih računovodskih izkazov, vključno s tistimi za končne odhodke zaključenih operacij. Za operacije, pri katerih upravičeni odhodki znašajo manj kot 1 milijon EUR, obdobje hrambe znaša tri leta po predaji letnih računovodskih izkazov za ustrezne odhodke. Triletno obdobje je splošno veljavno za zaključitev operativnih programov za obdobje 2007–2013 (glej člen 90 Uredbe (ES) št. 1083/2006).

([19]) Glej Prilogo 4 (Merila pomembnosti) – str. 23 za GD REGIO in str. 22 za GD EMPL.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Programsko obdobje 2007–2013 (zaključitev operativnih programov)

6.10 Kontrolni pregledi, predvideni pred zaključitvijo operativnih programov za programsko obdobje 2007–2013, so primerljivi s tistimi, ki so predvideni za sprejetje letnega svežnja zagotovil za programsko obdobje 2014–2020. Glavna razlika med njimi je časovni okvir. Revizijski organ pri izreku mnenja o pravilnosti priglašenih odhodkov za celotno programsko obdobje izračuna stopnjo preostale napake. Pri tem upošteva svoje javljene letne stopnje napake in vse finančne popravke, izvršene med programskim obdobjem. Letos Sodišče v letnem poročilu prvič poroča o izvajanju teh ukrepov ([20]).

Tveganja za pravilnost

6.11 Zaradi spremenjenega okvira kontrol in zagotovil Sodišče ocenjuje tveganja za pravilnost na ravni posameznih operacij (glej odstavek 6.12) in sistemov, zasnovanih za izračun zanesljive stopnje preostale napake (glej odstavke 6.13 do 6.15).

6.12 Stopnja tveganja pri delovanju je pri odhodkih na področju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije visoka. Natančneje rečeno, upravičenci lahko priglasijo stroške, ki po pravilih EU in nacionalnih pravilih niso upravičeni, ali pa je pomoč dodeljena upravičencem ali za operacije, ki ne izpolnjujejo zahtev operativnega programa za upravičenost.

6.13 Nov okvir kontrol in zagotovil naj bi zagotovil, da stopnja preostale napake za odhodke, povrnjene iz proračuna EU, ostane pod pragom pomembnosti (2 %). Povezana glavna tveganja veljajo za revizijske organe in Komisijo.

6.13 *Okvir kontrol in zagotovil za obdobje 2014–2020 naj bi zagotovil, da stopnja preostale napake za odhodke, povrnjene iz proračuna EU, ostane pod pragom pomembnosti (2 %) za posamezni operativni program.*

6.14 Revizijski organi lahko stopnjo preostale napake za neki operativni program (ali skupino operativnih programov) ocenijo prenizko. Do tega lahko pride, ker njihovo revizijsko delo temelji na vzorcu operacij, ki ni reprezentativen, ne upoštevajo mednarodnih standardov revidiranja ali ne odkrijejo napak. Lahko tudi nepravilno izračunajo stopnjo preostale napake ali predlagajo popravke, ki ne zadostujejo za odpravo napak, ki so jih odkrili.

6.15 Če Komisija s svojimi revizijami pravilnosti in kontrolami enega ali več od teh problemov ni odkrila, je lahko poravnala saldo, tudi če so bile dejanske stopnje preostale napake nad 2-odstotnim pragom pomembnosti in zato izkazi niso bili pravilni.

6.15 *Če Komisija na podlagi revizij pravilnosti in kontrolnih pregledov ugotovi, da je stopnja preostale napake ob upoštevanju vseh evidentiranih finančnih popravkov nad 2-odstotnim pragom pomembnosti, lahko začne potrebni postopek finančnega popravka, vključno z neto finančnimi popravki v primeru preostalih resnih pomanjkljivosti.*

([20]) Komisija je prve operativne programe zaključila v zadnjem četrtletju leta 2017, razen programov Evropskega sklada za regionalni razvoj za Gibraltar, ki jih je zaključila leta 2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Obseg revizije in revizijski pristop

6.16 Sodišče je letos zaradi spremenjenega okvira kontrol in zagotovil (glej odstavke 6.5 do 6.9) spremenilo svoj revizijski pristop za to področje porabe. Njegov cilj je bil prispevati k skupni *izjavi o zanesljivosti,* kot je opisano v ***Prilogi 1.1***, ter oceniti novi okvir kontrol in zagotovil ter njegovo zanesljivost, zato da bi v prihodnosti morda ta pristop več uporabljalo in pri tem ugotovilo, katere dodatne izboljšave so potrebne.

6.17 Leta 2017 je Sodišče revidiralo potrjene odhodke, ki so bili vključeni v sveženj zagotovil za obdobje 2014–2020, in odhodke, povezane s končnimi poročili revizijskih organov o kontrolah, za obdobje 2007–2013. V preteklosti je jemalo vzorce vmesnih in končnih plačil ali poračunanih plačil iz proračuna EU za operativne programe.

6.18 Leto 2017 je bilo prvo leto, v katerem so organi držav članic, pristojni za programe, predložili svežnje zagotovil z odhodki za programsko obdobje 2014–2020, Komisija pa je uporabila svoje postopke za pregled in sprejetje izkazov ter sprejetje zaključkov v zvezi sporočenimi stopnjami napake. Do marca 2017 je Komisija prejela 50 svežnjev zagotovil za izkaze z odhodki za 71 od 419 operativnih programov. Maja 2017 je Komisija sprejela izkaze z odhodki, ki jih je predložilo 17 držav članic ([21]) in ki so zajemali 70 operativnih programov in odhodke v višini samo 2,5 milijarde EUR ([22]). To pojasnjuje, zakaj je Sodišče zajelo manj odhodkov kot lani. Poleg tega se je približno 48 % tega zneska nanašalo na operacije, sofinancirane iz Evropskega socialnega sklada / pobude za zaposlovanje mladih. To je primerljivo s celotno dodelitvijo sredstev iz Evropskega socialnega sklada / pobude za zaposlovanje mladih za operativne programe, odobrene za obdobje 2014–2020, v višini 26 %.

6.19 To je bilo tudi prvo leto, v katerem je Komisija poračunala saldo za operativne programe iz programskega obdobja 2007–2013. Leta 2017 je Komisija zaključila 141 operativnih programov (za katere je menila, da je tveganje pri njih nižje) od 440, ki jih je predložilo 18 držav članic ([23]).

([21]) Nemčija, Irska, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Avstrija, Romunija, Slovenija, Slovaška in Združeno kraljestvo so predložile svežnje zagotovil brez odhodkov. Predloženi izkazi za en operativni program v Italiji maja 2017 niso bili sprejeti.

([22]) To predstavlja samo 0,7 % proračuna, dodeljenega za celotno programsko obdobje. Ne vključuje predujmov za finančne instrumente, vključuje pa zneske, ki so jih porabili končni prejemniki.

([23]) Sklepi o zaključitvi programov niso vključevali Bolgarije, Estonije, Grčije, Francije, Hrvaške, Cipra, Madžarske, Romunije, Slovenije in Slovaške. Za Hrvaško je bil rok za predložitev dokumentov o zaključitvi 31. marec 2018.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.20 Za ***del 1*** tega poglavja, ki je osredotočen na pravilnost, je Sodišče preučilo:

(i) vzorec 217 transakcij, ki je bil zasnovan tako, da je statistično reprezentativen za vse vrste porabe v okviru tega razdelka večletnega finančnega okvira. Vzorčilo se je v dveh fazah. Najprej je Sodišče izbralo 22 svežnjev zagotovil/zaključitev ([24]), ki so vključevali 51 operativnih programov od 211, ki jih je Komisija leta 2017 poravnala iz proračuna EU ([25]). V okviru teh operativnih programov so revizorji izbrali 217 transakcij, katerih operacije so že revidirali revizijski organi. To delo je v skladu s ***Prilogo 1.1*** prispevalo k splošni izjavi o zanesljivosti;

(ii) delo, ki so ga opravili revizijski organi za potrditev informacij v 22 svežnjih zagotovil/zaključitev, ki so prav tako uporabili vzorec 217 prej omenjenih transakcij;

(iii) delo Komisije pri pregledu in potrditvi svežnjev zagotovil/zaključitev za leto 2017. Sodišče je pregledalo tudi relevantne informacije v letnih poročilih o dejavnostih GD za regionalno in mestno politiko ter GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje.

V ***okviru 6.2*** je razčlenjen revidirani vzorec po državah članicah, v odstavkih 6.21 do 6.23 pa je več podrobnosti o tem, kako je Sodišče zasnovalo svoj pristop.

([24]) 12 svežnjev zagotovil (2014–2020) in 10 svežnjev zaključitev programov (2007–2013).

([25]) Poravnava pomeni ureditev salda financiranja, kar lahko zahteva plačilo še dolgovanih zneskov po obračunu predfinanciranja ali zadržanih zneskov, izterjavo (če so končni odhodki nižji od že izplačanih zneskov) ali ničelno plačilo.

Okvir 6.2 – Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija – razčlenitev revidiranega vzorca

Letni svežnji zagotovil za obdobje 2014–2020

Svežnji zagotovil z ničelnimi odhodki

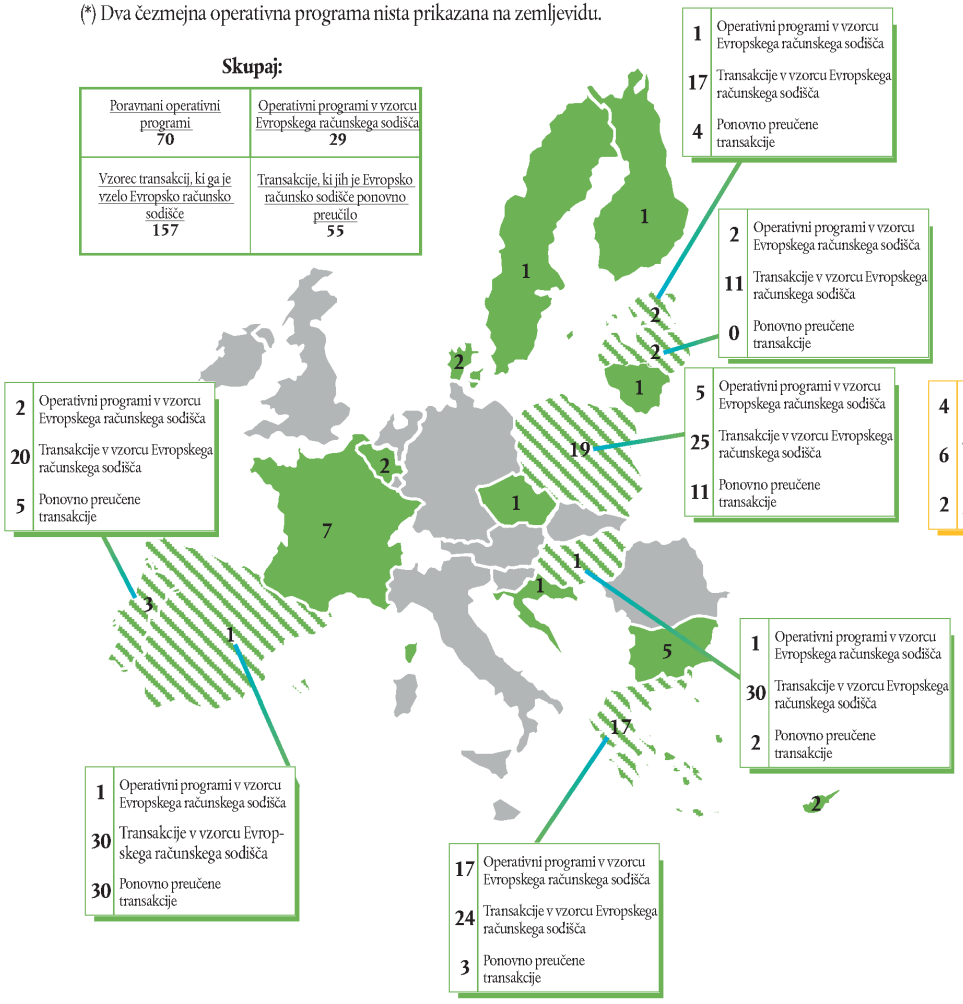
1 Svežnji zagotovil (*), ki niso zajeti v vzorec Evropskega računskega sodišča, s številom operativnih programov v poslanih svežnjih zagotovil

1 Vzorec Evropskega računskega sodišča s številom operativnih programov v poslanih svežnjih zagotovil

(*) Dva čezmejna operativna programa nista prikazana na zemljevidu.

Skupaj:

Poravnani operativni programi	Operativni programi v vzorcu Evropskega računskega sodišča
70	29
Vzorec transakcij, ki ga je vzelo Evropsko računsko sodišče	**Transakcije, ki jih je Evropsko računsko sodišče ponovno preučilo**
157	55

Svežnji zaključitev za obdobje 2007–2013

Poravnave brez zaključitve

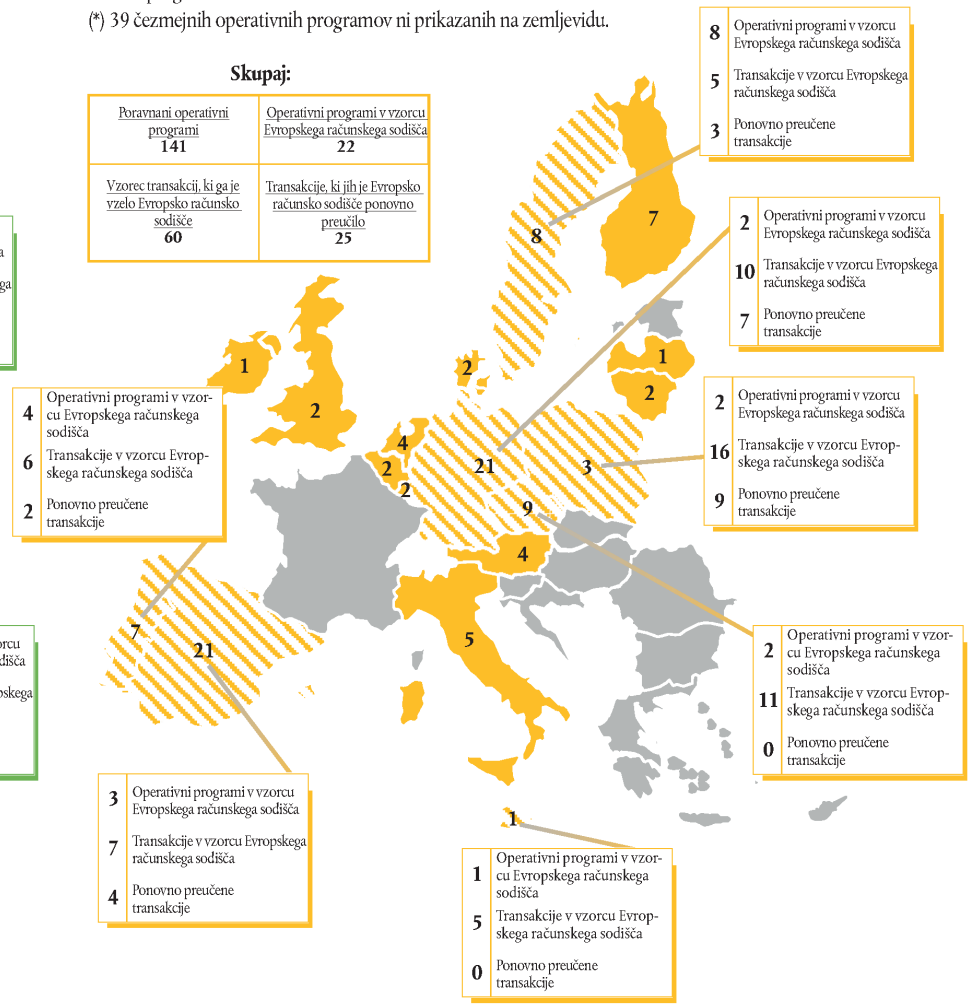
1 Poravnave zaključitev (*), ki niso zajete v vzorec Evropskega računskega sodišča, s številom zaključenih operativnih programov

1 V vzorcu Evropskega računskega sodišča, s številom zaključenih operativnih programov

(*) 39 čezmejnih operativnih programov ni prikazanih na zemljevidu.

Skupaj:

Poravnani operativni programi	Operativni programi v vzorcu Evropskega računskega sodišča
141	22
Vzorec transakcij, ki ga je vzelo Evropsko računsko sodišče	**Transakcije, ki jih je Evropsko računsko sodišče ponovno preučilo**
60	25

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.21 Sodišče je za preizkušanje transakcij pregledalo 217 transakcij s seznamov revizijskih organov in dokazila, ki so jih imeli v podkrepitev rezultatov svojega revizijskega dela in revizijskih mnenj. Sodišče je po potrebi ponovno izvedlo ([26]) revizijsko delo (glej odstavek 6.50).

6.22 Ker je delo revizijskih organov kritičen del okvira zagotovil in kontrol, je Sodišče letos dalo večji poudarek preučevanju ključnih elementov njihovih kontrolnih pregledov, in sicer zato, da bi dobilo zagotovilo o uspešnosti kontrol. Sodišče je pri vsakem od 22 svežnjev zagotovil/zaključitev iz svojega vzorca preučilo revizijsko strategijo revizijskega organa, pristop k vzorčenju, način odkrivanja, kvantifikacije in ekstrapolacije napak ter delo organa v zvezi s točnostjo in zanesljivostjo finančnih popravkov na ravni države članice.

6.23 Preučilo je tudi delo obeh pristojnih generalnih direktoratov pri pregledu in potrditvi letnih izkazov in sklepov o zaključitvi računov in način uporabe rezultatov tega dela v njihovih letnih poročilih o dejavnostih. To je Sodišču pomagalo oceniti, koliko se je Komisija lahko zanesla na pravilnost informacij, ki so jih zagotovile države članice.

6.24 ***Del 2*** tega poglavja je osredotočen na *smotrnost*. Sodišče je preučilo sisteme za merjenje smotrnosti 113 stvarno dokončanih projektov iz našega vzorca za obe programski obdobji. Ocenilo je tudi, koliko so bile dosežene ciljne vrednosti teh projektov.

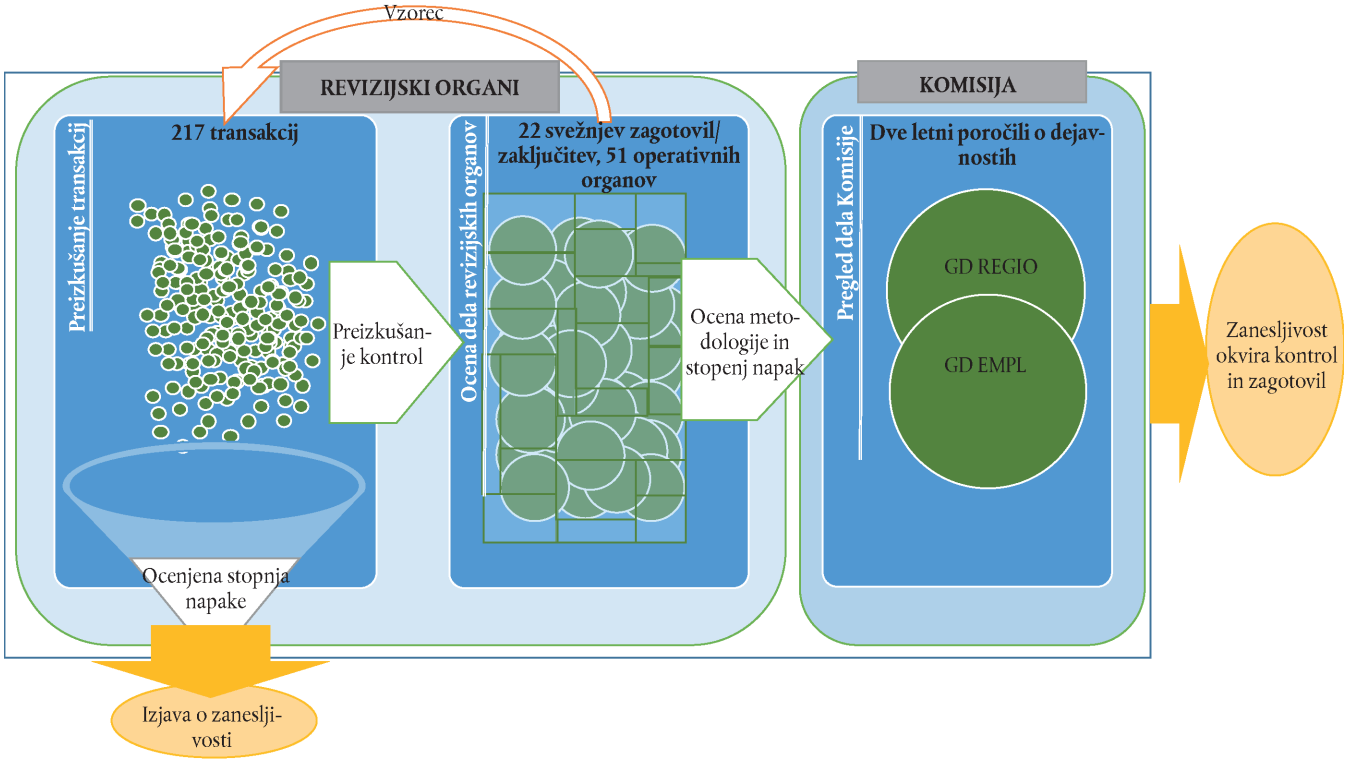
([26]) V tem kontekstu pregled pomeni preučitev metod dela in revizijskih spisov revizijskih organov ter preveritev zanesljivosti in ustreznosti rezultatov glede na njihov prispevek k revizijskemu zaključku. Ponovna izvedba pomeni pridobitev dodatnih dokazil pri viru. Pregled in ponovna izvedba se nanašata na že revidirane transakcije.

UGOTOVITVE SODIŠČA

DEL 1 – PRAVILNOST TRANSAKCIJ

6.25 Ta del poglavja sestavljajo trije deli. Prvi obravnava preizkušanje letošnjega vzorca 217 transakcij, ki ga je opravilo Sodišče, da bi dobilo vpogled v glavne vire napak in gradivo za splošno izjavo o zanesljivosti. Drugi obravnava oceno dela revizijskih organov, ki jo je izvedlo Sodišče, tretji pa delo Komisije, vključno z letnima poročiloma o dejavnostih dveh pristojnih generalnih direktoratov. Rezultat teh treh delov daje osnovo za zaključek Sodišča o pravilnosti informacij v letnih poročilih o dejavnostih (glej tudi ***okvir 6.3***).

Okvir 6.3 – Gradniki pristopa, ki ga uporablja Sodišče

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Rezultati pregleda transakcij, ki ga je opravilo Sodišče, in ponovna izvedba revizijskega dela

6.26 Pregled rezultatov preizkušanja transakcij je v ***Prilogi 6.1***. Sodišče je odkrilo in količinsko opredelilo 36 napak, ki jih revizijski organi niso našli. Upoštevalo je tudi 50 napak, ki so jih pred tem že odkrili revizijski organi, in popravke, ki jo jih uporabili organi, pristojni za programe, v skupni vrednosti 101 milijona EUR za obe programski obdobji ter ocenilo, da stopnja napake znaša 3,0 % ([27]). Ta stopnja velja za plačila za obdobje 2014–2020 in zaključitve iz obdobja 2007–2013 in je nižja od tiste v prejšnjih letih.

6.27 Število odkritih napak in njihov učinek kažeta, da še naprej obstajajo slabosti v zvezi s pravilnostjo odhodkov, ki jih priglasijo organi upravljanja ([28]).

6.28 Revizijski organi so odkrili več teh napak. Za 217 transakcij iz vzorca Sodišča so poročali o 50 količinsko opredeljivih napakah v svežnjih zagotovil/zaključitev. Te napake so se nanašale na neupravičene stroške (30), *javno naročanje* (12) in neupravičene udeležence (8). Organi držav članic so za zmanjšanje stopenj preostale napake pod 2-odstotni prag pomembnosti odredili popravke.

ODGOVORI KOMISIJE

6.26 *Komisija z zadovoljstvom ugotavlja, da letošnja ocena Računskega sodišča glede stopnje napake za kohezijsko politiko pomeni precejšnje izboljšanje v primerjavi s prejšnjimi leti. Komisija zlasti ugotavlja, da edini program v okviru pobude za MSP, ki je vključen v izkazih za obdobje 2015–2016 in ima zaradi svoje inovativne narave v primerjavi z glavnimi programi poseben regulativni okvir, k tej oceni prispeva 1 odstotno točko. Komisija na podlagi vseh pridobljenih informacij meni, da za veliko večino programov v obračunih za leto 2015/2016 ni več nobenih pomembnih stopenj napake.*

Komisija bo spremljala posamezne dodatne napake, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče, in po potrebi od zadevnih organov, pristojnih za programe, zahtevala dodatne finančne popravke.

Komisija ugotavlja še, da se ocenjeni skupni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu za politiko, kot je razkrit v letnih poročilih o dejavnostih GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje ter GD za regionalno in mestno politiko, nahaja v razponu, ki ga je Računsko sodišče izračunalo za stopnjo napake (glej opombo 27).

6.27 *Kot je navedeno v odgovoru Komisije na odstavek 6.19 letnega poročila za leto 2016, je Komisija za obdobje 2014–2020 državam članicam zagotovila posodobljene smernice, ki naj bi v kombinaciji z obvezno uporabo poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov prispevale k dodatnemu izboljšanju kakovosti preverjanj upravljanja v prihodnosti.*

([27]) Sodišče svoj izračun napake pripravi na podlagi reprezentativnega vzorca. Navedena številka je najboljša ocena. Sodišče s 95-odstotno stopnjo *zaupanja* ugotavlja, da je *ocenjena stopnja napake* v populaciji med 0,7 % in 5,3 % (spodnja oz. zgornja meja napake).

([28]) Glej odstavek 6.19 letnega poročila za leto 2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.29 To je bilo prvo leto, ki je zajemalo tako plačila za obdobje 2014–2020 kot tudi zaključitve v zvezi z obdobjem 2007–2013. Število napak, ki jih je odkrilo Sodišče v transakcijah za obdobje 2014–2020, in njihov učinek sta bila večja od tistih v zvezi z zaključitvijo obdobja 2007–2013. Večino so k ocenjeni stopnji napake prispevali finančni instrumenti, ki so jim sledili neupravičeni stroški.

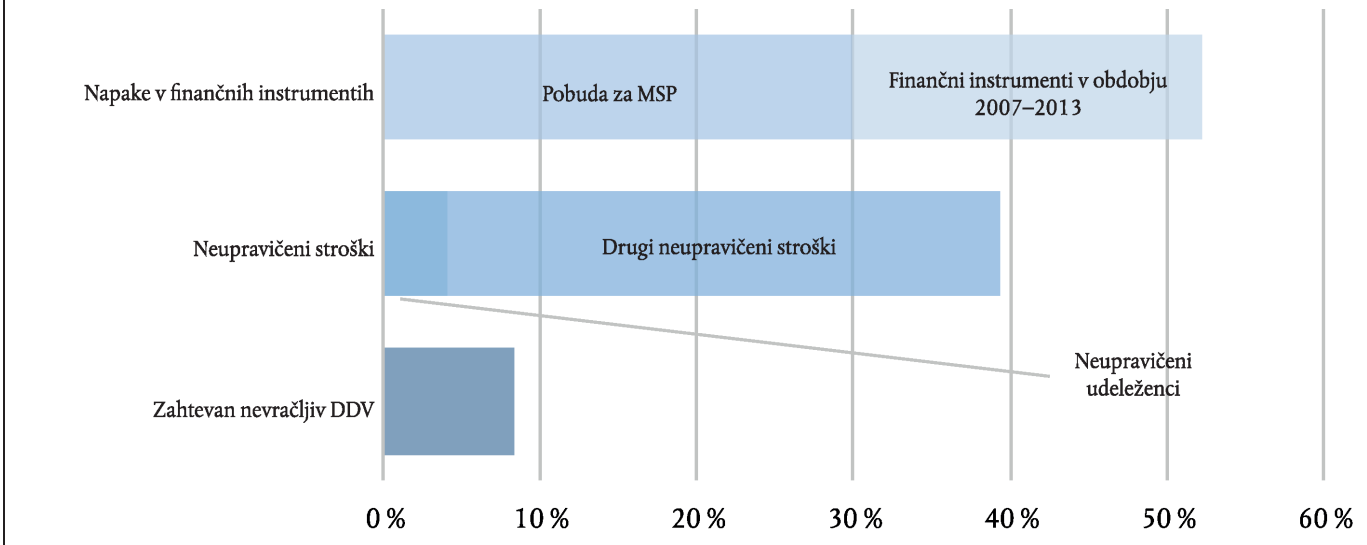
6.30 V ***okviru 6.4*** je prikazana razčlenitev napak, ki jih je odkrilo Sodišče, po kategorijah (pred upoštevanjem finančnih popravkov), v odstavkih 6.31 do 6.43 pa je več informacij o teh napakah.

ODGOVORI KOMISIJE

6.29 *Komisija poudarja, da je finančni instrument (pobuda za MSP) z zneski, potrjenimi v računovodskih izkazih za obdobje 2015–2016, pomemben del odhodkov za obdobje 2014–2020, priglašenih v teh izkazih. Ta instrument, ki je prispeval k eni tretjini ocenjene stopnje napake, v primerjavi z drugimi glavnimi programi iz Uredbe (EU) št. 1303/2013 zaradi njegove inovativne narave urejajo posebna pravila (glej zlasti odstavka 6.37 in 6.47).*

Na podlagi člena 42 Uredbe (EU) št. 1303/2013 se upravičenost takih odhodkov dokončno oceni ob zaključku zadevnega programa, do takrat pa bi moral upravitelj sklada popraviti nepravilne transakcije in jih nadomestiti z upravičenimi.

Okvir 6.4 – Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija – razčlenitev napak, ki jih je odkrilo Sodišče

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Finančni instrumenti so največ prispevali k ocenjeni stopnji napake za leto 2017

6.31 V okviru deljenega upravljanja imajo finančni instrumenti obliko *naložb* v lastniški kapital ali navidezni *lastniški kapital*, posojil ali jamstev. Razlikujejo se od konvencionalnih *nepovratnih sredstev*, pri katerih gre za povračila sredstev, ki jih upravičenci porabijo za upravičene projekte.

6.32 Države članice lahko prispevajo k uvedbi finančnih instrumentov:

(a) v okviru odgovornosti organa upravljanja na ravni države članice (v obeh obdobjih večletnega finančnega okvira) ([29]);

(b) na ravni EU (samo za obdobje 2014–2020). Ta kategorija vključuje pobudo za mala in srednja podjetja ([30]), ki se izvaja kot ločen, poseben operativni program ([31]).

6.33 Kadar se za financiranje uporabljajo finančni instrumenti, so ob zaključku programov upravičena samo izplačila *končnim prejemnikom* ter povračila stroškov in provizij upraviteljev skladov, neuporabljene prispevke pa je treba vrniti v proračun EU ([32]). V naslednjih odstavkih je opisanih nekaj težav zaradi takega pristopa.

([29]) Člen 44 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 in člen 38(1)(b) Uredbe (EU) št. 130.3/2013.

([30]) Pobuda za mala in srednja podjetja je skupen finančni instrument Komisije in Evropskega investicijskega sklada, katerega cilj je olajšati dostop do finančnih sredstev za *mala in srednja podjetja*. Glej člen 39 Uredbe (EU) št. 1303/2013 in Prilogo XIV k tej uredbi.

([31]) Člen 38(1)(a) in člen 39 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

([32]) Člen 78(6) Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 in člen 42 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Pri dveh od štirih tematskih revizij operativnih programov za obdobje 2007–2013, ki jih je opravilo Sodišče, ob zaključku niso bile odkrite bistvene napake

6.34 Komisija od revizijskih organov zahteva samo, da pri zaključitvi izdajo zagotovilo, da so bili zneski, izplačani končnim prejemnikom, namensko porabljeni ([33]). Da se to zagotovi, se priporoča, naj revizijski organi za finančne instrumente izvedejo tematske revizije ([34]).

6.35 Sodišče je ugotovilo, da vsi revizijski organi ne izvajajo sistematično teh revizij. Kadar pa so jih izvedli, delo ni vedno zadoščalo za odkritje pomembnih nepravilnosti. Sodišče je odkrilo količinsko opredeljive napake pri dveh od štirih finančnih instrumentov v svojem vzorcu zaključenih transakcij. V enem od teh dveh primerov je finančni učinek napake pomembno vplival na sporočeno stopnjo preostale napake, ki jo je potrdila Komisija (tj. ta stopnja je presegla 2 %).

Okvir 6.5 – Primer potrjenih neupravičenih posojil za finančni instrument v okviru deljenega upravljanja

Sofinanciranje posojil iz Evropskega sklada za regionalni razvoj je treba v glavnem (tj. vsaj 50 % skupne vrednosti posojil) porabiti za pomoč malim in srednjim podjetjem (Uredba (ES) št. 1083/2006). Skoraj 80 % odobrene skupne vrednosti posojil iz finančnih instrumentov, ki jih je Sodišče revidiralo v Španiji, je bilo vloženih v podjetja, ki niso bila mala in srednja. Niti revizijski organ niti Komisija nista odkrila te kršitve osnovne zahteve glede upravičenosti, ki jo je določil zakonodajalec.

ODGOVORI KOMISIJE

6.34 in 6.35 *Komisija je leta 2011 z revizijskimi organi uskladila metodologijo za revizijo finančnih instrumentov v okviru deljenega upravljanja za programsko obdobje 2007–2013 („Skupni revizijski okvir – instrumenti finančnega inženiringa v okviru strukturnih skladov“). Od takrat je Komisija revizijske organe pozvala k reviziji izvajanja takih instrumentov. Komisija je pri ocenjevanju zaključnih izjav preverila tudi, ali so revizijski organi revidirali izvajanje finančnih instrumentov. Če tega niso storili, je prekinila postopek zaključevanja in zahtevala dodatno revizijsko delo.*

Komisija bo spremljala primera, ki ju je navedlo Računsko sodišče. Glede primera, za katerega Računsko sodišče ocenjuje, da je finančni učinek napake pomembno vplival na sporočeno stopnjo preostale napake, ki jo je potrdila Komisija, se Komisija sklicuje na svoj odgovor na okvir 6.5 v nadaljevanju.

Okvir 6.5 – Primer potrjenih neupravičenih posojil za finančni instrument v okviru deljenega upravljanja

Člen 44 Uredbe (ES) št. 1083/2006 ne preprečuje, da bi se posojila dala tudi velikim podjetjem, če so izpolnjeni vsi drugi pogoji.

Ker v tej določbi ni navedena minimalna raven financiranja za MSP, bi se ta člen lahko nanašal tudi na število posameznih posojil (in ne nujno na zneske).

([33]) Priloga k Sklepu Komisije o spremembi Sklepa C(2013) 1573 o odobritvi smernic o zaključku operativnih programov za pomoč iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada in Kohezijskega sklada (2007–2013) (C(2015) 2771 final, 30.4.2015, oddelek 3.6).

([34]) Tematska revizija je revizija specifične ključne zahteve ali področja odhodkov, pri katerih tveganja štejejo za sistemska. Tematske revizije dopolnjujejo redne revizije sistemov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Resne pomanjkljivosti pri izvajanju operativnega programa za obdobje 2014–2020 v okviru pobude za mala in srednja podjetja

6.36 Sodišče je za revizijo preučilo 30 transakcij iz letnih računovodskih izkazov edinega operativnega programa v okviru pobude za mala in srednja podjetja, ki so bili predloženi v letu 2017.

6.37 Na ravni EU je upravitelj sklada za pobudo za mala in srednja podjetja Evropski investicijski sklad. Revizijski organi morajo dati mnenje o zakonitosti in pravilnosti odhodkov, vključenih v izkaze operativnega programa v okviru pobude za mala in srednja podjetja. Vendar nimajo zakonske pravice za izvajanje preverjanj na kraju samem, s katerimi bi pridobili zagotovilo o pravilnosti na ravni *finančnih posrednikov* ([35]). Evropski investicijski sklad je z zunanjim revizorjem podpisal pogodbo o „dogovorjenem postopku“ ([36]), da bi lahko pridobil mnenje o izkazih. Sodišče je ugotovilo, da v pogodbi za operativni program, ki ga je preučilo, ni bilo predvideno delo na ravni finančnih posrednikov, poročilo zunanjega revizorja pa je vsebovalo zavrnitev mnenja, ker ni mogel dati zagotovila. Revizijski organ je kljub temu izdal pozitivno mnenje o pravilnosti izkazov, predloženih Komisiji ([37]).

6.38 Sodišče je odkrilo tudi pomanjkljivosti, ki so zelo vplivale na upravičenost več naložb finančnih posrednikov ([38]). Upravičenci v okviru pobude za mala in srednja podjetja so samo podjetja, ki ustrezajo opredelitvi EU za mala in srednja podjetja ([39]). Vendar finančni posredniki tega statusa niso vedno preverili ali ga niso pravilno preverili. Pri 30 naložbah, ki jih je Sodišče preučilo, so finančni posredniki petim prejemnikom odobrili posojila, ne da bi preverili, ali imajo status malega in srednjega podjetja. Sodišče zato meni, da te naložbe niso upravičene. Druga štiri posojila so bila delno ali v celoti porabljena za neupravičene dejavnosti (npr. za refinanciranje drugih posojil). Te nepravilnosti so predstavljale 1,0 odstotne točke ocenjene stopnje napake, ki jo je izračunalo Sodišče za to poglavje ([40]).

ODGOVORI KOMISIJE

6.37 *V skladu z dogovorjenim postopkom zunanji revizor ne izda mnenja, ampak revizijske ugotovitve in sklepe uporabi revizijski organ pri izdaji svojega revizijskega mnenja. V ta namen je revizijski organ opravil sistemsko revizijo na ravni organov upravljanja in organov za potrjevanje.*

V letnem poročilu o kontrolah je jasno opisano, kako je revizijski organ pripravil svoje mnenje.

V predlogu Omnibus, ki je bil pripravljen na podlagi političnega dogovora med Svetom in Parlamentom, je obravnavana ta vrzel v zanesljivosti.

([35]) Člen 40 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

([36]) Postopek, za katerega se dogovorita subjekt in tretja stran in ki privede do dejanskih ugotovitev o finančnih informacijah ali operativnih procesih (mednarodni standard sorodnih storitev MSS 4400).

([37]) Sprememba Uredbe (EU) št. 1303/2013 v uredbi omnibus naj bi rešila problem pomanjkanja revizijskih pravic na ravni držav članic. Uredba omnibus naj bi začela veljati v drugi polovici leta 2018, kar pomeni, da bo ista slabost veljala tudi za letne izkaze, ki bodo predloženi Komisiji februarja 2018.

([38]) Finančni posrednik je subjekt, ki deluje kot posrednik med organom upravljanja ali holdinškim skladom in končnimi prejemniki sredstev, zagotovljenih s finančnimi instrumenti, ki se deljeno upravljajo.

([39]) Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

([40]) Do 31. decembra 2017 je Komisija odobrila operativne programe v okviru pobude za mala in srednja podjetja v šestih državah članicah.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.39 Do tega je prišlo zaradi postopkovnih neustreznosti pri finančnih posrednikih, ki niso spoštovali zakonsko zavezujočih meril upravičenosti, opredeljenih v pogodbah, sklenjenih z Evropskim investicijskim skladom. To je resno tveganje za pravilnost za druge operativne programe, ki so odobreni v okviru pobude za mala in srednja podjetja in se upravljajo v podobnih okoliščinah. Kaže tudi, da je treba obstoječe spremljanje, ki ga izvaja Evropski investicijski sklad, še izboljšati. Evropski investicijski sklad se je zato obvezal, da bo izvedel akcijski načrt, da bi povečal zavedanje finančnih posrednikov o tem, da je treba spoštovati merila upravičenosti, in še izpopolnil svoj notranji mehanizem za odkrivanje neupravičenih posojil. Akcijski načrt je namenjen odpravljanju nepravilnosti, ki jih je odkrilo Sodišče, in zmanjševanju preostalih tveganj za pravilnost za operativne programe v okviru pobude za mala in srednja podjetja.

Povračljiv DDV, ki je bi nepravilno potrjen kot upravičeni odhodek

6.40 *Davek na dodano vrednost* (DDV) je posredni davek na potrošnjo blaga in storitev. Davčni zavezanec, običajno gospodarska družba, samostojni podjetnik ali druga pravna oseba, je dolžan zaračunati DDV za blago ali storitve, ki jih proda, in ga prenakazati nacionalnemu davčnemu organu. Lahko pa zahteva povračilo DDV, ki ga je že plačal za svoje nakupe. To je koncept povračljivosti. Subjekt, ki ni zavezanec za DDV, pa ni dolžan zaračunati DDV in ne more dobiti povrnjenega DDV za svoje nakupe.

6.41 V skladu s pravili EU so odhodki za DDV upravičeni do sofinanciranja samo, če DDV po nacionalni zakonodaji o DDV ni povračljiv. Ni važno, ali je DDV dejansko vrnjen ali ne. Javni organi so upravičeni do povračila DDV, kadar operater končnim uporabnikom infrastrukture zaračunava provizije z DDV ([41]).

ODGOVORI KOMISIJE

6.39 *Pri finančnih instrumentih so kontrole, ki jih izvedejo finančni posredniki, bistven element postopka zagotovil.*

Komisija je seznanjena s celovitim sklopom ukrepov, ki jih je predlagal Evropski investicijski sklad za obravnavanje teh vprašanj. V sodelovanju z nacionalnimi organi bo pozorno spremljala njihovo izvajanje, tako da bodo odhodki, upravičeni v skladu s členom 39(8) uredbe o skupnih določbah, priglašeni in sprejeti ob zaključku programa v okviru pobude za MSP.

6.40 in 6.41 *Koncept povračljivosti DDV je treba oceniti v vsakem primeru posebej. Komisija je za organe, pristojne za programe, pripravila smernice in predlagala ukrepe za poenostavitev upravičenosti do DDV za programsko obdobje 2021–2027.*

([41]) Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-89/10 z dne 20. septembra 2012 – Madžarska proti Komisiji.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.42 Sodišče je odkrilo 10 projektov v petih operativnih programih, pri katerih so organi držav članic *povračljiv DDV* prijavili kot upravičeni odhodek. V teh primerih so revizijski organi nepravilno razlagali pravila upravičenosti in primerov niso prijavili kot *nepravilnost*. To je prispevalo 0,3 odstotne točke k ocenjeni stopnji napake. V treh od teh petih operativnih programov je bil finančni učinek napak pomemben za sporočeno stopnjo preostale napake, ki jo je potrdila Komisija (tj. ta stopnja je presegla 2 %). Sodišče je v svojem letnem poročilu za leto 2015 osvetlilo polemiko o vključitvi povračljivega DDV v prijave odhodkov, zlasti pri javnih organih ([42]). V takem primeru se iz sredstev EU organom držav članic DDV povrne kot upravičeni strošek, hkrati pa države članice poberejo DDV po svojem običajnem sistemu obdavčitev. V nekaterih primerih je lahko povračilo EU celo večje od neto dejanskih stroškov brez DDV, nastalih pri projektu.

Okvir 6.6 – Primer sofinanciranja neupravičenih odhodkov za DDV

Na Poljskem je organ upravljanja podpisal sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev, da bi pomagal malim podjetjem nabaviti opremo, splošni cilj tega pa je bilo zmanjšanje brezposelnosti. Kadar so prejemniki izjavili, da ne nameravajo zahtevati povračila DDV, je organ upravljanja ocenil, da so bili odhodki za DDV upravičeni do sofinanciranja, kar ni bilo pravilno, saj so bili prejemniki registrirani kot zavezanci za DDV in so bili odhodki za DDV dejansko povračljivi.

ODGOVORI KOMISIJE

6.42 *Devet od desetih projektov, ki jih je navedlo Računsko sodišče, je povezanih s štirimi operativnimi programi Evropskega socialnega sklada za obdobje 2014–2020 v eni državi članici.*

Komisija je to težavo ugotovila že v prejšnjih revizijah, vendar se s prilagoditvijo sistema države članice ta težava ni v celoti odpravila.

Komisija trenutno tesno sodeluje z upravo zadevne države članice, da bi zagotovila rešitev te zadeve v bližnji prihodnosti z uvedbo poenostavljene možnosti obračunavanja stroškov ali obveznosti izterjave DDV za končne upravičence. Komisija bo uporabila potrebne finančne popravke.

Neupravičeni odhodki

6.43 Sodišče je odkrilo bistvene slabosti pri kontrolah upravičenosti sodelujočih v 11 projektih. To je vplivalo zlasti na pobudo za zaposlovanje mladih in zahtevo v zvezi s statusom NEET ([43]). Našlo je tudi sedem primerov, pri katerih revizijski organi niso odkrili neupravičenih ali previsoko navedenih *posrednih stroškov*.

6.43 *V primerih, kjer so bili odkriti neupravičeni ali previsoki priglašeni posredni stroški, bo Komisija izvajala potrebno spremljanje in po potrebi predlagala ukrepe.*

Kar zadeva posredne stroške (glej okvir 6.7), je revizijski organ večinoma opredelil težave, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče, in je za ta odhodek uporabil 10-odstotni finančni popravek. Komisija bo to problematiko spremljala skupaj z ustreznimi organi in proučila izvedbo kakršnih koli dodatnih finančnih popravkov, ki bi lahko bili potrebni.

([42]) Glej odstavke 6.33 do 6.35 letnega poročila za leto 2015.
([43]) Status NEET velja za osebe, ki niso zaposlene, se ne izobražujejo ali usposabljajo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Okvir 6.7 – Primer neupravičenih odhodkov – previsoko navedeni posredni stroški

Upravičenec, velik raziskovalni inštitut v Nemčiji, ima sedež zunaj območja, ki je upravičeno v okviru operativnega programa. Revidirani projekt je bil financiran iz Evropskega socialnega sklada, izvaja pa ga posebna projektna skupina, ki jo je za to določil upravičenec na upravičenem območju. Stroške projekta sta sestavljala v glavnem neposredna poraba za osebje, material in storitve ter precejšen delež posredne porabe v okviru iste postavke. Posredni stroški so upravičeni, samo če nastanejo na upravičenem območju, so neposredno povezani s projektom in razporejeni na podlagi njihovega prispevka k projektu. Toda Sodišče je ugotovilo, da je bila večina kategorij stroškov, ki so bili razporejeni na projekt kot posredni stroški, v resnici splošni stroški, ki so nastali na sedežu inštituta. Poleg tega je bilo več stroškov, neposredno povezanih s temi kategorijami, zaračunanih neposredno projektu kot dejanski odhodki, ki jih je povzročila projektna skupina na lokaciji projekta. Revizijski organ med svojo revizijo ni mogel pridobiti dovolj dokazov o sestavi posrednih stroškov in je zato naložil 10-odstotni pavšalni popravek posrednih stroškov. Sodišče je ugotovilo, da je bila napaka v resnici večja od 10 %, zato meni, da niso upravičeni nobeni stroški, ki niso neposredno povezani s projektom.

Ocena dela revizijskih organov, ki jo je opravilo Sodišče

6.44 Delo revizijskih organov je bistveni del okvira zagotovil in kontrol za porabo na področju kohezije (glej odstavek 6.22). To je bilo prvo leto, v katerem so revizijski organi uporabili zaključitev za programsko obdobje 2007–2013 in novi okvir kontrol in zagotovil za programsko obdobje 2014–2020. Pregled njihovega dela, ki ga je opravilo Sodišče, je del procesa, ki je namenjen temu, da bi Sodišče v prihodnosti več uporabljalo model zagotovil Komisije. Med letošnjo revizijo je ocenilo delo sedmih od 21 revizijskih organov za obdobje 2014–2020 iz držav članic, ki so leta 2017 predložile svežnje zagotovil z odhodki. Sodišče je našlo več pomanjkljivosti, ki vplivajo na to, koliko se je mogoče zanašati na njihovo delo.

ODGOVORI KOMISIJE

6.44 *Komisija pozdravlja revizijski pristop Računskega sodišča, s katerim bi se lahko na splošno zmanjšalo podvajanje in prekrivanje revizijskih dejavnosti za organe, pristojne za programe, in upravičence programov.*

Komisija tako kot v prejšnjem programskem obdobju še naprej tesno sodeluje s 122 revizijskimi organi, pristojnimi za Evropski sklad za regionalni razvoj/Kohezijski sklad/Evropski socialni sklad/pobudo za zaposlovanje mladih/Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim, da bi se preprečile morebitne pomanjkljivosti in zagotovili popolnoma zanesljivi rezultati revizije.

Poleg tega je v enotni revizijski strategiji Komisije za kohezijsko politiko predvidena močna osredotočenost na ponovno izvedbo revizije rezultatov revizijskih organov, in sicer redno in na podlagi tveganja. Glej tudi skupni odgovor Komisije na odstavka 6.49 in 6.50.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.45 Za vse svežnje zagotovil/zaključitev, ki jih je preučilo Sodišče, so revizijski organi poročali o stopnji preostale napake pod 2 %. Ker pa so bile odkrite dodatne napake, je bila stopnja, ki jo je Sodišče na novo izračunalo, višja od 2 % za šest od 12 svežnjev zagotovil za obdobje 2014–2020 ter za tri od 10 svežnjev zaključitev za obdobje 2007–2013.

Slabosti pri vzorčenju nekaterih revizijskih organov so vplivale na reprezentativnost vzorcev

6.46 Zaradi velikega števila operacij, sofinanciranih v okviru posameznih operativnih programov, morajo revizijski organi mnenje o upravičenosti odhodkov pripraviti na podlagi vzorčenja. Da se dobijo zanesljivi rezultati, morajo biti vzorci reprezentativni za revidirano populacijo, vzorčenje pa mora praviloma temeljiti na statistično veljavnih metodah ([44]). Sodišče je kontroliralo metode vzorčenja, ki so jih uporabili revizijski organi, za 22 svežnjev zagotovil/zaključitev, ki jih je preučilo.

6.47 Pri operativnem programu v okviru pobude za mala in srednja podjetja vzorčenje ni bilo uporabljeno, ker niti revizijski organ niti zunanji revizor, s katerim je Evropski investicijski sklad sklenil pogodbo, nista izvedla nobenih revizij na ravni finančnih posrednikov (glej odstavek 6.37).

6.48 Sodišče je odkrilo slabosti, kot so premajhen vzorec, vključitev prevelikega števila nekaterih operacij in napačna uporaba parametrov vzorčenja, v treh od 22 svežnjev, ki jih je preučilo (vse za obdobje 2014–2020). Te slabosti so delno vplivale na reprezentativnost vzorcev in zato tudi na zanesljivost javljenih stopenj preostale napake.

ODGOVORI KOMISIJE

6.45 *Ne da bi izpodbijala ugotovljene nepravilnosti, Komisija glede treh programov v eni državi članici ugotavlja, da so dodatne ugotovljene napake, ki so povzročile preostalo stopnjo napake, višjo od 2 %, povezane z napačno razlago upravičenosti do DDV s strani organov vseh držav članic, ne le revizijskega organa.*

Poleg tega so za program v okviru pobude za MSP ob izdaji poročila revizijskega organa veljale posebne pravne zahteve, ki revizijskemu organu niso omogočale izvedbe revizij na ravni transakcij.

Glej tudi odgovor Komisije na odstavka 6.29 in 6.37.

6.47 *V členu 40(3) uredbe o skupnih določbah obstaja jasna regulativna omejitev za revizijski organ glede izvajanja revizij na ravni končnih upravičencev v zvezi s programi v okviru pobude za MSP.*

Komisija se sklicuje na svoj odgovor na odstavek 6.37.

6.48 *Glej skupni odgovor Komisije na odstavka 6.64 in 6.65.*

([44]) Člen 127 Uredbe (EU) št. 1303/2013 ter člena 27 in 28 Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 480/2014.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Druge pomanjkljivosti pri delu revizijskih organov

6.49 Zaradi nezadostnih ali neustreznih kontrol se poveča tveganje, da neupravičeni odhodki ne bodo odkriti. Poleg tega morajo revizorji v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja ([45]) dokumentirati preglede in vključiti jasne sklice na vse dokumente, ki so najbolj relevantni za revidirane odhodke. Tako lahko prevzamejo odgovornost za svoje delo, subjekti, ki izvajajo notranje in zunanje preglede, pa lahko sprejmejo zaključke o obsegu in zadostnosti kontrolnih pregledov.

6.50 Sodišče je lahko za 96 transakcij iz vzorca 217 transakcij (44 %) prišlo do zaključkov na podlagi svojega pregleda dela revizijskih organov. Pri delu revizijskih organov je odkrilo pomanjkljivosti v zvezi z obsegom, kakovostjo in dokumentacijo pri 121 transakcijah (56 %), zaradi česar je moralo ponovno izvesti revizijsko delo. Pomanjkljivosti so bile povezane s 17 od 22 svežnjev zagotovil/zaključitev, ki jih je preučilo Sodišče. Mednje spadajo kontrolni seznami, ki niso zajeli vseh potrebnih zadev, ali nepravilne kontrole upravičenosti odhodkov. V zvezi z 80 od teh transakcij (37 % od celote) je moralo Sodišče obiskati upravičenca. Pri 30 od 121 transakcij, ki jih je ponovno revidiralo, je odkrilo količinsko opredeljive napake, ki jih revizijski organ pred tem ni odkril. To je veljalo za 11 svežnjev.

Delo in poročanje Komisije o stopnji preostale napake v njenih letnih poročilih o dejavnostih

6.51 Letna poročila o dejavnostih so glavno orodje Komisije za poročanje o tem, ali ima razumno zagotovilo, da vzpostavljeni kontrolni postopki zagotavljajo zakonitost in pravilnost odhodkov ([46]). Za področje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije navajajo različne stopnje kot merilo odhodkov, pri katerih obstaja tveganje. Te stopnje vključujejo stopnjo preostale napake za obračunsko leto 2015/2016, za katerega je Komisija sprejela izkaze in zaključek v zvezi s pravilnostjo ([47]).

ODGOVORI KOMISIJE

6.49 in 6.50 *Revizijski organi morajo biti sposobni dokazati obseg in kakovost opravljenih preverjanj. Vendar je treba pri dokumentiranju revizijskega postopka vzpostaviti ustrezno ravnovesje, ki bo zagotovilo zanesljive in učinkovite upravne postopke.*

Komisija bo še naprej tesno sodelovala z revizijskimi organi, da bi vprašanja, na katera je opozorilo Računsko sodišče, obravnavala z izmenjavo dobrih praks ter izmenjavo revizijskih orodij in metodologij, vključno s kontrolnimi seznami Komisije.

Da bi Komisija zagotovila zanesljivost dela revizijskih organov, je v okviru svoje enotne revizijske strategije za kohezijsko politiko za leti 2018 in 2019 načrtovala 58 revizij skladnosti in 19 misij za ugotavljanje dejstev, ki bodo izvedene na podlagi tveganj. Predvideno je, da se bo 21 od teh revizij skladnosti in osem misij za ugotavljanje dejstev izvedlo leta 2018, rezultati pa bodo na voljo za letna poročila o dejavnostih za leto 2018.

Glej tudi odgovor Komisije na odstavek 6.26.

6.51 *Komisija je v letnih poročilih o dejavnostih v zvezi z odhodki v okviru deljenega upravljanja določila različne stopnje za merjenje posebnih tveganj, povezanih z različnimi vrstami plačil v letu poročanja (zaključitev za obdobje 2007–2013 in različna obračunska leta za odhodke za obdobje 2014–2020), ter skupno stopnjo napake za koledarsko leto 2017.*

([45]) Mednarodni standard revidiranja MSR 230 – Revizijska dokumentacija (ki velja za revidiranje računovodskih izkazov za obdobja, ki so se začela 15. decembra 2009 ali kasneje).

([46]) Člen 66(9) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

([47]) Letno poročilo o dejavnostih GD EMPL za leto 2017, str. 12, in letno poročilo o dejavnostih GD REGIO za leto 2017, str. 9.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.52 Sodišče v tem pododdelku preučuje delo Komisije za pridobitev zagotovila, da sistemi držav članic, za katere se uporablja novi okvir kontrol in zagotovil, uspešno delujejo in da je dobljena stopnja preostale napake zanesljiva ocena.

6.53 Opažanja Sodišča se nanašajo na zasnovo okvira zagotovil ter delo, ki ga je Komisija opravila za sprejetje svežnjev, potrjevanje posameznih stopenj preostale napake ter izračun skupne stopnje preostale napake.

Zasnova okvira kontrol in zagotovil za obdobje 2014–2020

Letna poročila o dejavnostih je treba dodatno racionalizirati in prilagoditi novemu okviru kontrol in zagotovil

6.54 Zaradi novega okvira kontrol in zagotovil bo Komisija potrebovala skoraj dve leti po koncu nekega obračunskega obdobja, preden bo lahko prvič poročala o svojih zaključkih o zanesljivosti stopenj preostale napake za dano obračunsko leto, ki jih izračunajo revizijski organi. To obdobje vključuje osem mesecev, ki jih imajo revizijski organi za izvedbo revizijskega dela. Potem Komisija opravi svoje dokumentarne preglede, dodatna potovanja zaradi ugotavljanja dejstev in revizije pravilnosti. V ***okviru 6.8*** je prikazana časovnica za novi okvir.

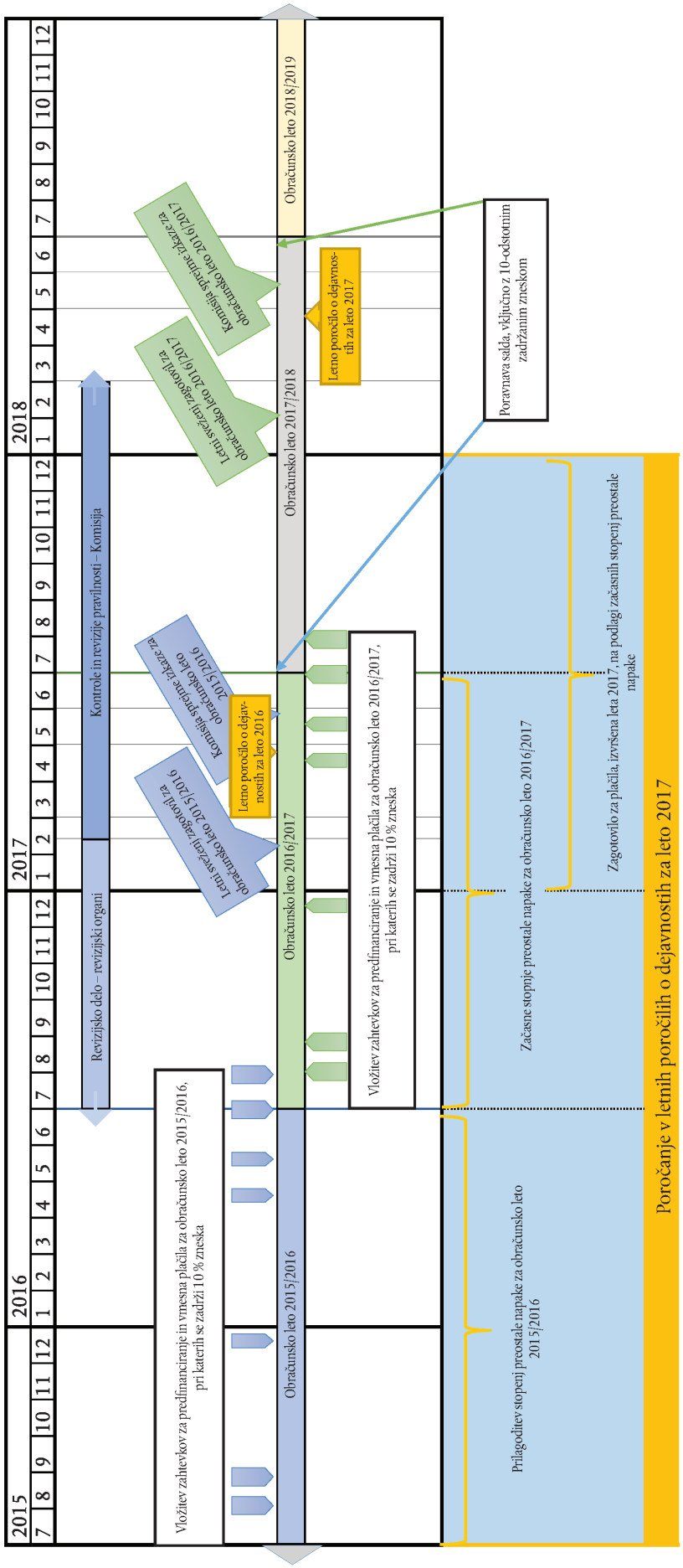
ODGOVORI KOMISIJE

6.54 *Dve leti, na kateri se sklicuje Računsko sodišče, se začneta ob koncu ustreznega obračunskega obdobja in zato vključujeta osem mesecev, ki jih uredba predvideva za revizijske organe, da opravijo svoje revizijsko delo. Komisija namerava naknadno in v skladu s svojo enotno revizijsko strategijo za kohezijsko politiko pravočasno za naslednje letno poročilo o dejavnostih, tj. v 13 mesecih, oceniti svežnje zagotovil, prejete za vsakega od 419 kohezijskih programov.*

Po takih temeljitih preverjanjih dokumentacije in pregledih na kraju samem, revizijah, ki temeljijo na tveganju, in misijah za ugotavljanje dejstev bo GD v naslednjem letnem poročilu o dejavnostih poročal, ali so po njegovem mnenju predhodno sporočene preostale stopnje napak zanesljive ali pa potekajo nadaljnja preverjanja oz. so ta potrebna.

Glej tudi skupni odgovor Komisije na odstavka 6.49 in 6.50.

Okvir 6.8 – Časovnica za novi okvir kontrol in zagotovil

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.55 Prejšnje leto je Sodišče opozorilo na to, da obdobje poročanja, ki ga zajemajo letna poročila o dejavnostih, ni isto kot obdobje, zajeto s svežnji zagotovil držav članic ([48]). Stopnje preostale napake, o katerih poročajo revizijski organi, veljajo za obračunsko leto. V letnih poročilih o dejavnostih pa generalni direktorji zaradi proračunskega načela enoletnosti ter v skladu z navodili GD za proračun dajejo razumno zagotovilo za koledarsko leto. Zato sta generalna direktorja GD za regionalno in mestno politiko in GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje sklenila, da v letnih poročilih o dejavnostih za leto 2017 tveganje ocenita na podlagi napovedi začasne stopnje preostale napake za odhodke za koledarsko leto 2017, ki je še nista sprejela in potrdila.

6.56 Zahteve za poročanje v letnih poročilih o dejavnostih še niso dovolj prilagojene novemu okviru kontrol in zagotovil. Ker so stopnje preostale napake za obračunsko leto 2015/2016 edine stopnje, za katere je Komisija prejela potrebno zagotovilo od revizijskih organov in na podlagi svojega lastnega dela, bi morale biti po mnenju Sodišča glavni pokazatelj pravilnosti v letnih poročilih o dejavnostih za leto 2017. Morale bi biti tudi glavna podlaga za izjave generalnih direktoratov o zanesljivosti za posamezna področja. Vendar jih nobeden od generalnih direktoratov ne poudarja dovolj niti jih ne omenja kot ključne kazalnike smotrnosti.

6.57 Poleg tega Komisija v letnih poročilih o dejavnostih za ti programski obdobji predstavlja vsaj 13 različnih stopenj kot merilo odhodkov, pri katerih obstaja tveganje. Tako veliko število stopenj povzroča pomanjkanje jasnosti in morebitno zmedo glede njihove relevantnosti in danega zagotovila.

ODGOVORI KOMISIJE

6.55 *Komisija se sklicuje na svoj odgovor na odstavek 6.34 letnega poročila Računskega sodišča za leto 2016. Finančna uredba in časovni okvir, določen za zagotovilo za obdobje 2014–2020, omogočata boljše usklajevanje obdobij poročanja, saj je vrzel v primerjavi z obdobjem 2007–2013 zdaj samo šest mesecev namesto enega leta. Generalni direktorati so v skladu s tem prilagodili svoja letna poročila o dejavnostih in način pridobivanja zagotovil za različne vrste izvedenih plačil, ki zajemajo do tri različna obračunska leta programa, kot je opisano v letnih poročilih o dejavnostih za leto 2016 (oddelek A.1.2). Stopnje preostale napake za obračunsko leto 2016–2017, prejete do 1. marca 2018, so se štele za najboljše in najnovejše ocene za izračun tveganja za odhodke za zadevno leto in za vnos rezervacij za posamezne programe, kjer je to potrebno. Tako je zlasti veljalo za leto 2017 in je bilo povezano z omejenim številom prejetih računov z odhodki ter s tem stopenj napake, sporočenih za obračunsko leto 2015–2016.*

Poleg tega Komisija poudarja, da so odhodki, priglašeni v prejšnjem koledarskem letu, v času potrditve letnega poročila o dejavnostih pokriti z zadržanjem 10 % vmesnih plačil EU.

6.56 in 6.57 *Generalni direktorati v svojih letnih poročilih o dejavnostih sporočijo ključni kazalnik smotrnosti za pravilnost (KPI 5) v skladu z osrednjimi navodili, da bi se zagotovil skladen in usklajen pristop na vseh proračunskih področjih. V letnih poročilih o dejavnostih za leto 2017, kjer je poseben oddelek namenjen tudi potrditvi sporočenih preostalih stopenj napake za navedeno obračunsko leto, je bilo več pozornosti namenjene preostali stopnji napake v zvezi z izkazi za obdobje 2015–2016 (tudi v opombi h KPI 5 in v povzetku).*

Komisija je pripravljena razmisliti o tem, kako dodatno izboljšati in poenostaviti svojo predstavitev stopnje napak v prihodnjih letnih poročilih o dejavnostih, ter o tem razpravljati z Računskim sodiščem.

([48]) Glej odstavek 6.34 letnega poročila za leto 2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Predujmi za finančne instrumente se ne bi smeli upoštevati pri izračunu stopnje preostale napake

6.58 Zaradi ureditve za programsko obdobje 2014–2020, s katero se uvaja postopek letnega preverjanja in sprejemanja izkazov, ki je podoben delnemu zaključevanju, naj bi se poenostavilo zaključevanje operativnih programov. To bo uspešno, samo če bodo stopnje preostale napake, ki jih bodo javili revizijski organi, zanesljive in če bodo na voljo informacije, ki se bodo nanašale samo na upravičene odhodke ob zaključitvi (tj. brez predujmov).

6.59 Uredba (EU) št. 1303/2013 ne določa načina za izračun stopenj preostale napake.

6.60 Sedanja praksa revizijskih organov, da vključujejo predujme za finančne instrumente v revizijsko populacijo, bo zelo verjetno privedla do prenizko navedenih stopenj preostale napake, ki se sporočijo Komisiji ([49]).

6.61 V skladu s priporočilom Sodišča v lanskem letnem poročilu ([50]) Komisija zdaj v letnih poročilih o dejavnostih navaja dodatne stopnje preostale napake, ki ne vključujejo predujmov za finančne instrumente.

6.62 Revizijski organi v prejšnjem programskem obdobju običajno niso izvajali revizijskega dela na ravni finančnih posrednikov. Za obdobje 2014–2020 bodo morali revizijski organi za drugo in naslednje tranše ([51]) predujmov preveriti, ali so na ravni finančnih posrednikov izpolnjeni pogoji za upravičenost. Delne zaključitve za operativne programe, ki vključujejo finančne instrumente, ni mogoče izvesti, če revizijski organi ne opravijo ustreznega dela na tej ravni.

ODGOVORI KOMISIJE

6.58 *Komisija je dejansko navedla, da je namen letnih izkazov dodatna pravna varnost za države članice v večletnem okviru pri deljenem upravljanju z uvedbo potrditve „letnih svežnjev upravičenih odhodkov“. Tako delno zapiranje po definiciji ne zajema predujmov, izvedenih v okviru finančnih instrumentov ali državne pomoči, ki bi jih bilo treba naknadno preoblikovati v upravičene izdatke v naslednjih obračunskih letih (kumulativno poročanje je zato predvideno v letnih izkazih). Službe Komisije so v letnih poročilih o dejavnostih zagotovile takšne informacije o preostalih stopnjah napake, ki se nanašajo le na upravičene izdatke ob zapiranju (tj. brez predujmov iz finančnih instrumentov).*

Glej tudi skupni odgovor Komisije na odstavke 6.59 do 6.62 v nadaljevanju.

6.59 do 6.62 *V skladu s členom 137 Uredbe (EU) št. 1303/2013 izkazi programa temeljijo na zneskih, prijavljenih Komisiji, vključno s predujmi za finančne instrumente. Revizijski organi predložijo preostale stopnje napake na podlagi odhodkov, vključenih v izkaze.*

Da bi se konstruktivno upoštevalo priporočilo Računskega sodišča iz leta 2016, so se revizijski organi strinjali, da bodo Komisiji posredovali dodatne podrobne informacije, ki bodo omogočile, da v letnih poročilih o dejavnostih preostale stopnje napake izračuna brez upoštevanja vpliva predujmov, vplačanih v finančne instrumente. Tako bi lahko Komisija izračunala, da je učinek vplačanih predujmov v izkazih za obdobje 2016–2017 za finančne instrumente (in programe v okviru pobude za MSP) za Evropski sklad za regionalni razvoj v povprečju nižji od 0,2 odstotne točke (na podlagi 67 finančnih instrumentov) in 0,02 odstotne točke za Evropski socialni sklad (na podlagi 15 finančnih instrumentih) (glej stran 50 letnega poročila o dejavnostih GD za regionalno in mestno politiko za leto 2017 in stran 58 letnega poročila o dejavnostih GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje za leto 2017).

Priporočilo Evropskega računskega sodišča je zato pomagalo izboljšati razkritje informacij za posamezne programe v letnih poročilih o dejavnostih, ne da bi taki predujmi za finančne instrumente do zdaj pokazali pomemben splošni učinek na sporočene stopnje napak.

([49]) V manjši meri to velja tudi za predujme *državne pomoči*.

([50]) Glej odstavek 6.35 in priporočilo 2(a) letnega poročila za leto 2016.

([51]) Celoten prispevek za finančne instrumente v okviru pobude za mala in srednja podjetja se lahko izplača v enem obroku. Za vse druge finančne instrumente se uporablja t. i. sistem tranš, pri katerem se prvi obrok plača po njihovi vzpostavitvi, za naslednje obroke pa se zahteva, da se končnim prejemnikom izplačajo minimalni zneski iz prejšnjih tranš.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.63 Ta problem bo za te programe, pri katerih se bo število finančnih instrumentov zelo povečalo, v prihodnjih letih morda še bolj pereč ([52]).

Delo Komisije v zvezi z zagotovili v letnih poročilih o dejavnostih

Pri pregledu svežnjev zagotovil niso bile obravnavane slabosti pri vzorčenju

6.64 Delo Sodišča v zvezi z metodologijo revizijskih organov za vzorčenje je pokazalo, da so slabosti v treh od 12 svežnjev zagotovil (25 %), ki jih je preučilo Sodišče, nekoliko vplivale na zanesljivost sporočenih stopenj preostale napake (glej odstavka 6.47 in 6.48).

6.65 Komisija je v skladu s svojimi internimi postopki preverila metodo vzorčenja za vse predložene svežnje, vendar ni načenjala zgoraj omenjenih zadev. Uredba za resne pomanjkljivosti predvideva pavšalne popravke ([53]).

6.66 V vseh zgoraj omenjenih primerih je Komisija poračunala saldo in sprostila 10 % sredstev, ki so bila pred tem zadržana zaradi varovanja proračuna EU (glej ***okvir 6.8***).

ODGOVORI KOMISIJE

6.64 in 6.65 *Komisija je opredelila nekatere težave, na katere je opozorilo Računsko sodišče, vendar ni menila, da se v teh primerih uporabljajo pogoji iz člena 31 Delegirane uredbe (EU) št. 480/2014.*

Kar zadeva program v okviru pobude za MSP, se Komisija sklicuje na svoj odgovor na odstavek 6.47.

6.66 *Komisija mora poravnati neporavnani znesek za zadevno obračunsko leto vedno, kadar so izpolnjeni pogoji, predvideni v členu 139(2) uredbe o skupnih določbah. Kadar je treba zaradi tega izvesti plačilo, ga lahko Komisija prekine, če preostalo tveganje ostaja pomembno. Kadar je treba saldo vrniti, mora Komisija nemudoma izterjati znesek v skladu z načelom dobrega finančnega poslovodenja.*

([52]) Do konca leta 2016 je znašal celoten prispevek iz operativnih programov za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja skoraj 13,3 milijarde EUR (konec leta 2015 pa 5,7 milijarde EUR), od katerih je bilo 10,3 milijarde EUR dodeljenih iz *evropskih strukturnih in investicijskih skladov*. Od tega zneska je bilo skupaj 3,6 milijarde EUR (približno 30 %) nakazanih za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja (leta 2015: 1,2 milijarde EUR), vključno s 3,1 milijarde EUR iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov, končni prejemniki pa so prejeli 1,2 milijarde EUR iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov (na podlagi publikacije *Summaries of the data on the progress made in financing and implementing the financial instruments for the programming period 2014–2020 in accordance with Article 46 of Regulation (EU) No 1303/2013 of the European Parliament and of the Council*).

([53]) Člen 31 Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 480/2014 določa popravke po pavšalnih stopnjah 100 %, 25 %, 10 % ali 5 %, ki jih je mogoče zmanjšati, če je primerno.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Zaključek Komisije o pravilnosti odhodkov za obračunsko leto 2015/2016 še ni dokončen

6.67 Komisija se je v letnih poročilih o dejavnostih za leto 2016 obvezala, da bo poglobljeno oceno pravilnosti izvedla najkasneje devet mesecev po predložitvi svežnjev zagotovil ([54]). To bi pomenilo, da bo v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2017 sprejela zaključke o stopnjah preostale napake za obračunsko leto 2015/2016. Oba generalna direktorata sta prišla do zaključka, da je bila stopnja preostale napake za obračunsko leto 2015/2016 pod 2-odstotnim pragom pomembnosti. GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje ni sprejel končnih zaključkov o nekaterih operativnih programih, za katere še ni prejel zahtevanih zagotovil in za katere je torej moral še izvesti končno oceno.

6.68 Obračunsko leto 2015/2016 je bilo prvo leto, za katero je veljal novi okvir kontrol in zagotovil. Za 50 ustreznih svežnjev zagotovil, predloženih do marca 2017, je GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje izvedel samo dve reviziji skladnosti ([55]), in sicer od junija 2017 do aprila 2018, ki sta vključevali osem operacij in dva svežnja zagotovil v dveh državah članicah, GD za regionalno in mestno politiko pa nobene. Sodišče je ugotovilo, da so revizijski organi prenizko ocenili stopnje preostale napake, o katerih so poročali Komisiji v šestih od 12 svežnjev zagotovil, ki jih je preučilo Sodišče. Uredba zaradi zaščite proračuna EU Komisiji daje možnost, da do konca obdobja hrambe dokazil izvede dodatne revizije (glej odstavek 6.8). Ta elementa bi lahko pomenila, da se bodo zaradi pomanjkljivosti, najdenih med bodočimi revizijami Komisije, še zvišale stopnje preostale napake za obračunsko leto 2015/2016. Zato stopnje preostale napake, za katere je Komisija sprejela zaključke v letnih poročilih o dejavnostih za leto 2017, še niso dokončne.

ODGOVORI KOMISIJE

6.67 *Sprejetje zaključkov o veljavnosti sporočenih stopenj napak za vse programe vsako leto ni formalno obvezno, vendar si generalni direktorati jasno prizadevajo za ta cilj, če so vsi pogoji izpolnjeni in omogočajo službam Komisije, da sprejmejo tak zaključek. V enotni revizijski strategiji za kohezijsko politiko je predvideno, da se revizije po potrebi izvajajo do konca regulativnega obdobja, v katerem morajo upravičenci hraniti dokazila. Zato lahko posebne okoliščine (kot pri uvajanju tega prvega leta izvajanja sistema zagotovil) ali upravna učinkovitost povzročijo, da revizije skladnosti Komisije zajemajo več kot eno obračunsko leto, kar bi lahko vplivalo na revizijo predhodno sporočenih stopenj napake.*

6.68 *Komisija ima za zaščito proračuna EU možnost izvajati nadaljnje revizije ob upoštevanju pravne zahteve po razpoložljivosti dokumentov in revizijskih dokazov. Kakršne koli nepravilnosti, ugotovljene pri takih revizijah, je treba ustrezno popraviti, kar bi lahko vplivalo na predhodno potrjene stopnje napake. Glej tudi odgovor Komisije na odstavek 6.9.*

Leta 2017 sta GD za regionalno in mestno politiko ter GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje spremljala Računsko sodišče pri precejšnjem številu njegovih revizij. Majhno število svežnjev zagotovil, dejansko predloženih v tem prvem obračunskem letu, z omejenimi prijavljenimi izdatki in s tem omejenimi možnostmi za ponovno izvedbo revizij, ki so jih izvedli revizijski organi, je bilo skupaj z obsegom revizijske pokritosti teh programov s strani Računskega sodišča razlog za odločitev Komisije, da leta 2017 izvede revizijo svojih načrtovanih revizij skladnosti. Namen te odločitve je bil preprečiti podvajanje revizij pri istih programih in upravičencih.

Komisija je pri načrtovanju (in poznejšem pregledu) svojega revizijskega dela v letu 2017 z vidika uspešnosti in učinkovitosti upoštevala druge dejavnike, vključno z možnostjo, da se pri prihodnjih revizijah skladnosti pregledajo tri obračunska leta (zaradi upravne učinkovitosti v primeru majhnega števila revizij, ki jih je treba pregledati), in prekrivanje z revizijskim delom GD za regionalno in mestno politiko/GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje ob zaključitvi obdobja 2007–2013. Glej tudi skupni odgovor Komisije na odstavka 6.56 in 6.57.

([54]) Priloga 4 (Merila pomembnosti) – str. 23 za GD REGIO in str. 22 za GD EMPL.

([55]) GD EMPL v svojem letnem poročilu o dejavnostih poroča o treh revizijah skladnosti, vendar to število vključuje revizijo, ki jo je izvedlo Sodišče in pri kateri je imel status opazovalca.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Za kohezijo ni bila izračunana skupna stopnja preostale napake

6.69 V letnih poročilih o dejavnostih Komisije sta za obe programski obdobji navedeni ločeni stopnji preostale napake ([56]). Komisija pa ni izračunala in navedla skupne stopnje preostale napake, ki bi zajela področje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije (podrazdelek 1b večletnega finančnega okvira) za obračunsko leto.

6.70 Komisija bi z malo dodatnih prizadevanj lahko vključila te informacije v letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU, ki bi bil v pomoč organom za *razrešnico*. Namesto tega je v tem poročilu navedena kombinirana stopnja napake za koledarsko leto za področje kohezije, migracij in ribištva.

6.71 V ***okviru 6.9*** je povzetek informacij iz letnih poročil o dejavnostih za programsko obdobje 2014–2020.

ODGOVORI KOMISIJE

6.69 in 6.70 *Kot se zahteva v skladu s finančno uredbo, poročanje Komisije temelji na koledarskem letu.*

Skupno letno poročilo Komisije o upravljanju in smotrnosti izvrševanja (AMPR) zagotavlja skupno stopnjo preostale napake za kohezijo, migracije in ribištvo na podlagi podatkov in kazalnikov, ki jih je vsak GD poročal v svojih zadevnih letnih poročilih o dejavnostih.

Ta pristop se zaradi primerljivosti ni spremenil od letnega poročila o upravljanju in smotrnosti izvrševanja za leto 2015.

Okvir 6.9 – Pregled informacij iz letnih poročil o dejavnostih za obdobje 2014–2020

(v milijonih EUR)

Dejavnost	Sklad	Skupni odhodki, potrjeni v svežnju zagotovil	Število svežnjev zagotovil ([1])	Operativni programi ([1])	Stopnja preostale napake ([2])
Programsko obdobje 2014–2020	ESRR / Kohezijski sklad	993,7	20	34	0,6 %
	ESS / pobuda za zaposlovanje mladih ([3])	1 443,5	33	49	0,7 %
	Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim	144,3	8	8	0,6 %
	Skupaj brez pobude za MSP ([4])	**2 581,5**	**50**	**70**	**0,7 %**

([1]) Večina operativnih programov se financira iz več skladov, torej se odhodki krijejo iz več kot enega sklada. Skupno število svežnjev zagotovil in operativnih programov je zato manjše od vsote števil, prikazanih za sklade, ki jih upravlja vsak generalni direktorat.
([2]) Brez učinka, ki ga imajo predujmi za finančne instrumente.
([3]) Vključno z enim italijanskim operativnim programom, za katerega so bili izkazi sprejeti septembra 2017.
([4]) Revizijsko populacijo Sodišča za pobudo za mala in srednja podjetja so sestavljala nakazila za odhodke v višini 290,9 milijona EUR.

Vir: Letni poročili o dejavnostih DG REGIO in DG EMPL za leto 2017.

([56]) GD REGIO za ESRR / Kohezijski sklad in GD EMPL za ESS / pobudo za zaposlovanje mladih.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.72 Sporočene stopnje preostale napake v letnih poročilih o dejavnostih za obračunsko leto 2015/2016 so pod pragom pomembnosti ([57]). Vendar rezultati revizije reprezentativnega vzorca operacij, ki so jih revidirali revizijski organi, ki jo je opravilo Sodišče, kažejo, da stopnja napake ostaja pomembna (nad 2 %), stopnje preostale napake, ki so jih Komisija sporočili ti revizijski organi, pa so bile v več primerih še prenizke.

ODGOVORI KOMISIJE

6.72 *Komisija je poročala o težavah v zadevnih letnih poročilih o dejavnostih GD za regionalno in mestno politiko ter GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, na katere je opozorilo Računsko sodišče, ter jih upoštevala v svojih potrjenih stopnjah napake, kjer je bilo to po njenem mnenju mogoče. Komisija bo pri posameznih zadevnih programih, pri katerih sklene, da so bile sporočene preostale stopnje napake podcenjene, izvedla dodatne finančne popravke.*

ZAKLJUČEK IN PRIPOROČILA

Zaključek

6.73 Splošni revizijski dokazi kažejo, da je bila stopnja napake pri porabi za področje ekonomska, socialna in teritorialna kohezija pomembna (glej odstavke 6.26 do 6.43).

6.73 *Komisija z zadovoljstvom ugotavlja, da letošnja ocena Računskega sodišča glede stopnje napake za kohezijsko politiko pomeni precejšnje izboljšanje v primerjavi s prejšnjimi leti. Komisija zlasti ugotavlja, da edini program v okviru pobude za MSP, ki je vključen v izkazih za obdobje 2015–2016 in ima zaradi svoje inovativne narave v primerjavi z glavnimi programi poseben regulativni okvir, k tej oceni prispeva 1 odstotno točko. Komisija na podlagi vseh pridobljenih informacij meni, da za veliko večino programov v obračunih za leto 2015/2016 ni več nobenih pomembnih stopenj napake.*

6.74 Število napak, ki jih je Sodišče odkrilo pri delu več revizijskih organov, zajetih v njegov vzorec, trenutno omejuje zanašanje na njihovo delo (glej odstavke 6.44 do 6.50).

6.75 Zaradi teh napak in pomanjkljivosti v delu same Komisije so skupne stopnje preostale napake, navedene za obračunsko leto 2015/2016 v letnih poročilih o dejavnostih Komisije, prenizko ocenjene in se Sodišče trenutno ne more zanašati nanje (glej odstavke 6.51 do 6.72). Zaradi dodatnih napak, ki jih je odkrilo Sodišče, je bila stopnja, ki jo je Sodišče na novo izračunalo, višja od 2 % za šest od 12 svežnjev zagotovil za obdobje 2014–2020 ter za tri od 10 svežnjev zaključitev za obdobje 2007–2013.

6.74 in 6.75 *Komisija je že poročala o nekaterih težavah v zadevnih letnih poročilih o dejavnostih GD za regionalno in mestno politiko ter GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, na katere je opozorilo Računsko sodišče, ter jih upoštevala v svojih potrjenih stopnjah napake, kjer je bilo to po njenem mnenju mogoče. Generalna direktorata bosta uporabila potrebne dodatne finančne popravke.*

Komisija bo še naprej tesno sodelovala z revizijskimi organi, da bi obravnavala vprašanja, na katera je opozorilo Računsko sodišče.

Poleg tega je v enotni revizijski strategiji Komisije za kohezijo predvidena močna osredotočenost na ponovno preverjanje rezultatov revizijskih organov na podlagi tveganja.

Glej tudi odgovore Komisije na odstavka 6.26 in 6.29, skupni odgovor Komisije na odstavka 6.34 in 6.35, odgovore Komisije na odstavka 6.37 in 6.39 ter skupni odgovor Komisije na odstavka 6.49 in 6.50.

([57]) GD REGIO v svojih letnih poročilih o dejavnostih za leto 2017 (str. 45, podčrtna opomba 27) priznava, da bi se stopnja preostale napake zvišala na 3,3 %, če bi upoštevali tudi napake pri pobudi za mala in srednja podjetja.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.76 Novi okvir kontrol in zagotovil je bil zasnovan zato, da bi zagotovil, da bodo stopnje preostale napake letno pod 2-odstotnim pragom pomembnosti. Toda revizija Sodišča je pokazala, da so potrebne dodatne izboljšave, zlasti v zvezi z uporabo okvira na ravni revizijskih organov in Komisije.

ODGOVORI KOMISIJE

6.76 *Komisija brez poseganja v skupni odgovor na odstavka 6.74 in 6.75 meni tudi, da so nadaljnje izboljšave vedno dobrodošle, ter bo sprejela potrebne ukrepe za nadaljnje izboljšanje okvira zagotovil in poskrbela, da se vse nepravilnosti pravočasno odkrijejo in popravijo. Kar zadeva delo same Komisije, morajo revizijski načrti Komisije upoštevati delo, ki ga načrtuje Računsko sodišče, da bi se zmanjšalo prekrivanje in podvajanje revizij na ravni odgovornih uprav in upravičencev. To je veljalo zlasti za prve izkaze za obdobje 2014–2020 z omejenimi potrjenimi odhodki in s tem omejenimi možnostmi, da se ponovno izvedejo revizije, ki so jih izvedli revizijski organi.*

Komisija se sklicuje tudi na svoj odgovor na odstavek 6.68.

Priporočila

6.77 V ***Prilogi 6.2*** so prikazane ugotovitve pregleda izvajanja sedmih priporočil, ki jih je Sodišče izreklo v letnem poročilu za leto 2014 ([58]). Komisija je štiri priporočila izvedla v celoti, dve deloma, enega pa sploh ne.

6.77 *Kar zadeva priporočilo 3 iz letnega poročila Računskega sodišča za leto 2014, je Računsko sodišče ugotovilo, da je uporaba poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov omejena na 36 % programskih sredstev za Evropski socialni sklad in na le 2 % za Evropski sklad za regionalni razvoj/Kohezijski sklad.*

Komisija še naprej spodbuja uporabo poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov v programskem obdobju 2014–2020. V zvezi s tem je Komisija 27. marca 2018 objavila svoje končno poročilo o uporabi poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov pri Evropskem socialnem skladu, Evropskem skladu za regionalni razvoj, Kohezijskem skladu in Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja, ki je pokazalo, da je poenostavljene možnosti obračunavanja stroškov v obdobju 2014–2017 uporabila velika večina organov upravljanja skladov ESI (73 % oziroma 95 % za programe Evropskega sklada za regionalni razvoj/Kohezijskega sklada oziroma Evropskega socialnega sklada). Kar zadeva projekte, se poenostavljene možnosti obračunavanja stroškov uporabljajo pri 65 % projektov Evropskega socialnega sklada, 50 % projektov Evropskega sklada za regionalni razvoj in 25 % projektov Kohezijskega sklada.

Poleg tega sta s predlogom Omnibus, pripravljenem na podlagi političnega dogovora med Svetom in Parlamentom, razširjena obseg in uporabnost možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Kar zadeva priporočilo, za katerega se šteje, da se sploh ni izvedlo, Komisija poudarja, da to priporočilo ni bilo sprejeto in se zato ni izvedlo.

([58]) Priporočila 2, 3 in 4 so bila naslovljena tudi na države članice.

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
6.78 Sodišče na podlagi tega pregleda ter svojih ugotovitev in zaključkov za leto 2017 priporoča Komisiji, naj:	
— **priporočilo 1** – zagotovi ustreznost revizijskih ureditev na ravni finančnih posrednikov za finančne instrumente, ki jih upravlja Evropski investicijski sklad. Kadar Evropska investicijska banka / Evropski investicijski sklad uporablja dogovorjene postopke z zunanjimi revizorji, naj Komisija zaradi potrebe po dajanju zagotovil opredeli minimalne pogoje za take pogodbe, zlasti obveznost, da se opravi zadostno revizijsko delo na ravni držav članic. **Rok za uresničitev**: takoj;	*Komisija sprejema to priporočilo in meni, da se bo izvedlo z začetkom veljavnosti predloga Omnibus, ki je bil pripravljen na podlagi političnega dogovora med Svetom in Parlamentom, ter novimi določbami o reviziji finančnih instrumentov, ki jih upravlja Evropski investicijski sklad.* *Poleg tega bodo morale države članice izvesti preverjanja in revizije na ravni finančnih posrednikov, za revizijske organe pa po potrebi na ravni končnih prejemnikov v njihovi pristojnosti.*
— **priporočilo 2** – predlaga zakonodajne spremembe za finančni okvir po letu 2020, s katerimi bi bilo povračilo DDV javnim organom iz sredstev EU izključeno. R**ok za uresničitev**: pred sprejetjem zakonodajnega okvira za obdobje po letu 2020;	*Komisija delno sprejema to priporočilo in je pripravila zakonodajni predlog za finančni okvir za obdobje 2021–2027.* *Predlog Komisije (COM(2018) 375 final) uvaja preprosto pravilo v zvezi z DDV, neodvisno od zasebnega/javnega statusa upravičencev: za projekte, katerih skupni stroški so nižji od 5 milijonov EUR, se DDV šteje za upravičen strošek, nad tem pragom pa DDV ni upravičen.*
— **priporočilo 3** – pri svojih revizijah pravilnosti obravnava slabosti, ki jih je Sodišče odkrilo pri svojem preverjanju dela revizijskih organov. **Rok za uresničitev**: takoj;	*Komisija sprejema to priporočilo. Službe Komisije bodo v skladu z enotno revizijsko strategijo in dogovorjenim revizijskim načrtom svoje revizijsko delo od leta 2018 naprej osredotočile na preverjanje kakovosti in skladnosti dela revizijskih organov, da bi pridobili popolnoma zanesljiva revizijska mnenja in rezultate.*

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
— **priporočilo 4** – obravnava kompleksnost informacij o okviru kontrol in zagotovil za obdobje 2014–2020, predstavljenih v letnih poročilih o dejavnostih GD za regionalno in mestno politiko in GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, tako, da: (i) se osredotoči na odhodke, za katere je bil uporabljen ciklus kontrol, tj. svežnje zagotovil za odhodke pred 30. junijem leta n–1. Komisija bi za to morala prilagoditi svoje poročanje, da bi zagotovila, da ne bo navajala začasnih ocen; (ii) jasno navede, kateri odhodki še niso bili podrobno preučeni (vključno s kontrolami pravilnosti). Navesti bi morala, kateri preventivni ukrepi ščitijo proračun EU in ali ti ukrepi zadostujejo za dajanje zagotovila, ne bi pa smela izračunavati stopnje preostale napake za odhodke, ki še niso bili preučeni; (iii) za vsako obračunsko leto razkrije skupno stopnjo preostale napake za podrazdelek 1b večletnega finančnega okvira. **Rok za uresničitev:** junij 2019;	*Komisija delno sprejema to priporočilo.* *Komisija poudarja, da se letna poročila o dejavnostih zadevnih generalnih direktoratov že jasno osredotočajo na potrditev stopenj napake za programe in račune v zvezi z obračunskimi leti, ki se končajo 30. junija n–1. To se lahko še bolje pojasni v prihodnjih poročilih.* *V skladu s finančno uredbo se zagotovilo, ki se zahteva od odredbodajalcev v letnih poročilih o dejavnostih, nanaša na vse vrste plačil, izvršenih v letu poročanja n. Generalni direktorati ločeno poročajo o ravni zagotovil, pridobljenih za vsakega od njih. Znesek, pri katerem obstaja tveganje, se zato določi na podlagi ustreznih odhodkov v koledarskem letu.* *Komisija ponovno poudarja, da je pripravljena razmisliti o tem, kako dodatno izboljšati in poenostaviti svoj sistem za predstavitev stopnje napak v prihodnjih letnih poročilih o dejavnostih, ter o tem razpravljati z Računskim sodiščem.*
— **priporočilo 5 –** zagotovi, da se bodo ureditve revidiranja spremenili v skladu s predlogom Komisije za finančne instrumente v regulativnem okviru za obdobje po letu 2020, tako da se bodo za izračun stopenj preostale napake uporabljala samo dejansko porabljena sredstva na ravni končnih prejemnikov. **Rok za uresničitev**: pred začetkom izvajanja zakonodajnega okvira za obdobje po letu 2020;	*Komisija sprejema to priporočilo, če bosta sozakonodajalca sprejela njen predlog za regulativni okvir po letu 2020.* *Na podlagi tega predloga, sprejetega 29. maja 2018, bo država članica prijavila odhodke finančnih instrumentov na podlagi izplačanih zneskov končnim prejemnikom. Za finančne instrumente se bo izplačal le en predujem v višini 25 %, ki ne bi smel biti del revidirane populacije, opredeljene v regulativnem okviru, s čimer se bodo omejili odhodki, ki se lahko prijavijo pred izvedbo plačila končnim prejemnikom.*
— **priporočilo 6** – izvaja zadostne kontrole pravilnosti zaradi sprejemanja zaključkov o uspešnosti dela revizijskih organov in pridobivanja razumnega zagotovila o pravilnosti odhodkov najkasneje v letnih poročilih, ki jih objavi v letu po sprejetju izkazov. **Rok za uresničitev**: takoj.	*Komisija delno sprejema to priporočilo, ki je v skladu z njeno enotno revizijsko strategijo za zadevne sklade.* *Cilj Komisije je, da bi lahko vsako leto v zadevnih letnih poročilih o dejavnostih poročala o zanesljivosti preostalih stopenj napake, ki so jih revizijski organi sporočili v svežnjih zagotovil za preteklo leto. Hkrati poudarja, da ima do tri leta časa za izvedbo revizij odhodkov, vključenih v izkaze, da sprejme zaključke o zanesljivosti stopenj napake, ki jih sporočijo revizijski organi, ter potrdi zakonitost in pravilnost potrjenih odhodkov.*

DEL 2 – OCENA SMOTRNOSTI PROJEKTOV

6.79 Načelo *dobrega finančnega poslovodenja* pri izvrševanju proračuna EU predvideva osredotočenost ne le na skladnost s predpisi, ampak tudi na doseganje zastavljenih ciljev ([59]). Zato Sodišče poleg kontrole pravilnosti transakcij ocenjuje tudi smotrnost operacij, ki so povezane s temi transakcijami.

6.80 113 od 217 transakcij, ki jih je letos preučilo Sodišče, je spadalo v operacije, ki so bile v času revizije Sodišča stvarno zaključene (56 za programsko obdobje 2007–2013 in 57 za programsko obdobje 2014–2020). Sodišče je v zvezi s temi operacijami ocenilo:

— kako je bil zasnovan sistem smotrnosti (zlasti to, ali imajo operativni programi kazalnike *izložkov* in *rezultatov*, ki ustrezajo njihovim ciljem, in ali cilji izložkov in rezultatov, navedeni v projektni dokumentaciji ([60]), ustrezajo ciljem operativnega programa za vsako prednostno os),

— kakšna je bila dejanska smotrnost projektov, tj. ali je bilo sporočeno, ali so bile dosežene ciljne vrednosti, določene za posamezne kazalnike, in ali so bili doseženi cilji.

6.81 Sodišče je pri finančnih instrumentih preučili dejansko *stopnjo izplačil* (znesek, izplačan končnim prejemnikom, kot delež vseh sredstev).

Ocena zasnove sistema smotrnosti

6.82 V predpisih, ki se nanašajo na to področje porabe, je zahtevano, da upravičenci opredelijo izložke in poročajo o njih ([61]). Države članice imajo tudi možnost opredeliti kazalnike rezultatov, ki rezultate projektov povezujejo z ustreznimi kazalniki za prednostno os operativnega programa. Določitev kazalnikov rezultatov – kadar je mogoče in smiselno – je dobra praksa, ker organom omogoča merjenje točno določenega prispevka projekta k ciljem ustrezne prednostne osi.

([59]) Glej odstavek 10.10 letnega poročila za leto 2013.

([60]) Vloge za projekte, sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev, pogodbe in/ali sklepi o sofinanciranju.

([61]) Člen 37 Uredbe (ES) št. 1083/2006 in člen 27(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.83 Pri preučevanju vzorca 113 projektov je Sodišče odkrilo številne slabosti pri tem, kako so organi držav članic zasnovali svoje sisteme za merjenje smotrnosti tako na ravni operativnih programov kot tudi na projektni ravni. Te ugotovitve so povzete v ***okviru 6.10***. Sodišče je ugotovilo, da je bil sistem za merjenje smotrnosti v glavnem vzpostavljen, vendar je povezoval izložke in rezultate projektov s cilji operativnih programov pri samo 74 od 113 projektov (65 %). V petih od 74 primerov so organi v operativnem programu in/ali dokumentaciji za odobritev projekta izložke narobe razvrstili kot rezultate.

6.84 V 34 primerih organi na projektni ravni niso opredelili kazalnikov rezultatov, v štirih pa sploh niso določili kazalnikov ali ciljnih vrednosti za merjenje smotrnosti na ravni projektov. Še v enem primeru v samem operativnem programu niso bile opredeljene nobene ciljne vrednosti. V teh okoliščinah ni mogoče ugotoviti, ali so ti projekti prispevali k skupnim ciljem programa. Približno tri četrtine od teh 39 primerov se nanašajo na obdobje 2007–2013.

6.85 Te ugotovitve dopolnjujejo nedavno poročilo Sodišča o izbiranju in spremljanju projektov ([62]) v programskem obdobju 2014–2020. V poročilu je zaključeno, da v merilih za izbiro projektov v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada v obdobju 2014–2020 opredelitev količinsko opredeljenih kazalnikov na ravni projektov ni sistematično zahtevana. Tudi če taki kazalniki obstajajo, ni nujno, da ustrezajo kazalnikom operativnega programa.

6.86 Poročilo Sodišča o *črpanju sredstev* ([63]) prav tako kaže, da so Komisija in države članice za obdobje 2007–2013 ukrepale v zvezi s počasnim črpanjem sredstev in zagotovitvijo zakonitosti, vendar niso ustrezno upoštevale smotrnosti, zaradi česar je bila osredotočenost na rezultate premajhna.

ODGOVORI KOMISIJE

6.83 *Z dobro zasnovano intervencijsko logiko, kot je opisana v operativnem programu, se zagotovi, da izidi in rezultati na ravni projekta prispevajo k doseganju pričakovanih rezultatov operativnih programov, pri čemer se upošteva, da nanje vplivajo tudi zunanji dejavniki.*

6.84 *Ocenjevanje prispevka sofinanciranega posredovanja (ki ga izražajo kazalniki izidov in rezultatov na ravni projektov) za cilje operativnega programa (ki jih izražajo kazalniki rezultatov) je naloga za oceno učinka.*

Dejansko je bila pri naknadnem vrednotenju Kohezijskega sklada/Evropskega sklada za regionalni razvoj opredeljena premajhna osredotočenost na rezultate. To je bilo obravnavano v zakonodaji, ki ureja programsko obdobje 2014–2020, in sicer s krepitvijo intervencijske logike in osredotočanjem na rezultate.

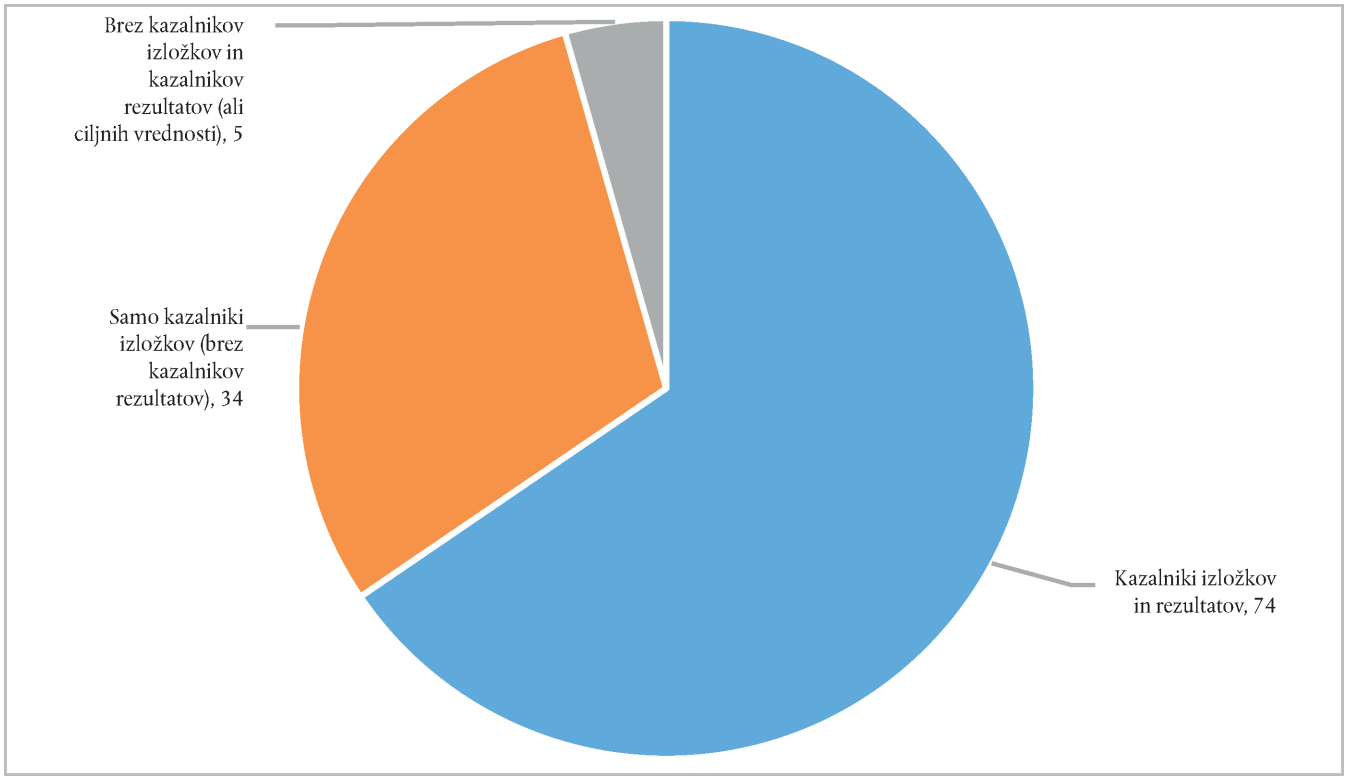
6.85 *Komisija meni, da obstaja razlika med neposrednimi rezultati na ravni financiranih projektov in rezultati, ki jih je treba doseči na ravni operativnega programa (ki jih izražajo kazalniki rezultatov). Na neposredne rezultate vpliva le sofinancirani ukrep, na kazalnike rezultatov pa vplivajo različni zunanji dejavniki, ki so zunaj nadzora organov upravljanja. Z dobro zasnovano intervencijsko logiko se zagotovi, da izidi in neposredni rezultati izbranih projektov prispevajo k doseganju pričakovanih rezultatov operativnega programa.*

6.86 *Komisija je državam članicam, izpostavljenim tveganju za premajhno črpanje sredstev, predlagala ukrepe, ki so bili v skladu s pravnim okvirom za obdobje 2007–2013, cilji programov in intervencijsko logiko ter prilagojeni posebnim okoliščinam za vsak zadevni program. Zato se je zdelo, da ni bilo potrebe po namenjanju posebne pozornosti rezultatom, ampak samo zagotovilu, da bodo predlagani rezultati dejansko doseženi. Standardna praksa upravljanja programov je, da se pri programih, ki kažejo znake nižje stopnje črpanja sredstev, ukrepi, sprejeti za obravnavanje teh vprašanj, osredotočijo na črpanje sredstev v okviru obstoječih ciljev.*

([62]) Posebno poročilo št. 21/2018 – Izbor in spremljanje projektov ESRR in ESS v obdobju 2014–2020 sta še vedno usmerjena predvsem v izložke (www.eca.europa.eu).

([63]) Posebno poročilo št. 17/2018 – Ukrepi Komisije in držav članic v zadnjih letih programskega obdobja 2007–2013 so obravnavali slabo črpanje sredstev, vendar so bili premalo osredotočeni na rezultate (www.eca.europa.eu).

Okvir 6.10 – Ocena zasnove sistema smotrnosti (113 projektov)

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Pri veliko projektih cilji v zvezi s smotrnostjo niso bili v celoti doseženi

6.87 Sodišče za večino primerov, ki jih je preučilo, ni zaključilo, da so bili vsi cilji v zvezi s smotrnostjo v celoti doseženi. Za 74 projektov, pri katerih so bili določeni kazalniki rezultatov in izložkov, je Sodišče ugotovilo, da so bili ti v celoti doseženi v 26 primerih (35 %) in delno doseženi v 43 primerih (58 %), da jih v dveh primerih (3 %) ni bilo mogoče oceniti ter da v treh primerih (4 %) niso bili doseženi. Eden od projektov, pri katerem kazalniki niso bili doseženi, po opredelitvi v navodilih za zaključevanje, ni deloval ([64])

6.88 Za 34 primerov, pri katerih so bili kazalniki izložkov (ne pa tudi kazalniki rezultatov) določeni, je Sodišče ugotovilo, da so bili ti v celoti doseženi v 23 primerih (68 %), delno pa v 11 primerih (32 %) (glej ***okvir 6.11***).

ODGOVORI KOMISIJE

6.87 in 6.88 *Opozoriti je treba, da je vzorec Računskega sodišča zajemal mešanico projektov iz obdobij 2007–2013 in 2014–2020, pri čemer sta bila pristop, ki temelji na smotrnosti, ter intervencijska logika programov bistveno spremenjena na podlagi uredbe za obdobje 2014–2020. Sporočeni rezultati zato za zdaj zagotavljajo omejen pregled specifičnih rezultatov za obdobje 2014–2020.*

Vendar Komisija na splošno ugotavlja, da je 93 % projektov s kazalniki rezultatov in izidov te v celoti ali delno izpolnilo, kar je v skladu z rezultati preteklega leta. Ta številka je dosegla celo 100 % v primerih, ko so bili določeni le kazalniki izidov.

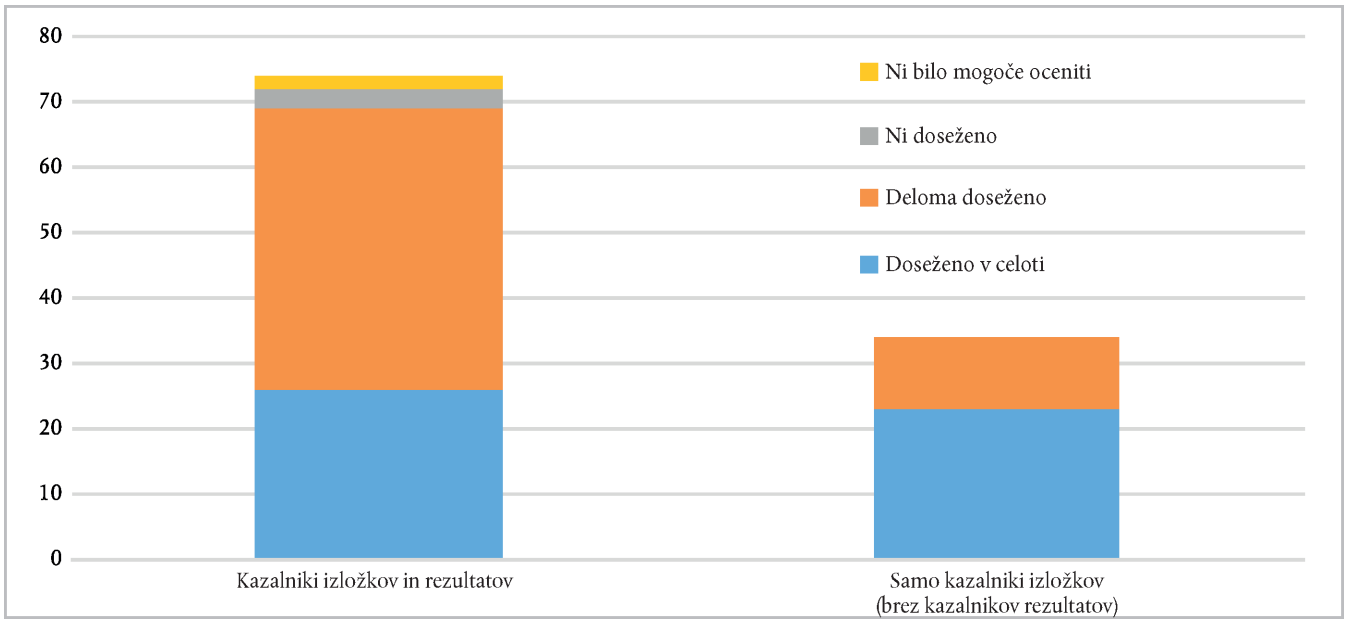
([64]) Priloga k Sklepu Komisije o spremembi Sklepa C(2013) 1573 o odobritvi smernic o zaključku operativnih programov za pomoč iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada in Kohezijskega sklada (2007–2013) (C(2015) 2771 final, 30.4.2015, oddelek 3.5).

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.89 V preostalih petih primerih Sodišče ni moglo oceniti doseganja ciljev v zvezi s smotrnostjo, ker niso bili določeni nobeni kazalniki ali ciljne vrednosti.

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 6.11 – Doseganje ciljev v zvezi s smotrnostjo

Vir: Evropsko računsko sodišče

6.90 V obdobju 2014–2020 morajo revizijski organi preučiti zanesljivost podatkov o smotrnosti. Sodišče je ugotovilo, da revizijski organi med svojimi revizijami operacij v glavnem kontrolirajo smotrnost projektov. V 18 od 57 primerov revizijski organi niso mogli pripraviti mnenja o doseganju ciljev, ker projekti še niso bili zaključeni. V 20 drugih primerih so revizijski organi svoja preverjanja omejili na cilje izložkov.

6.90 *Komisija z zadovoljstvom ugotavlja, da so revizijski organi ta dodatni element zanesljivosti podatkov o smotrnosti vključili v obseg svojih revizij dejavnosti za obdobje 2014–2020 v skladu s smernicami in priporočili Komisije ter regulativnim okvirom. Ti rezultati so uporabni in dopolnjujejo lastne tematske revizije na tem področju, ki jih izvaja Komisija.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

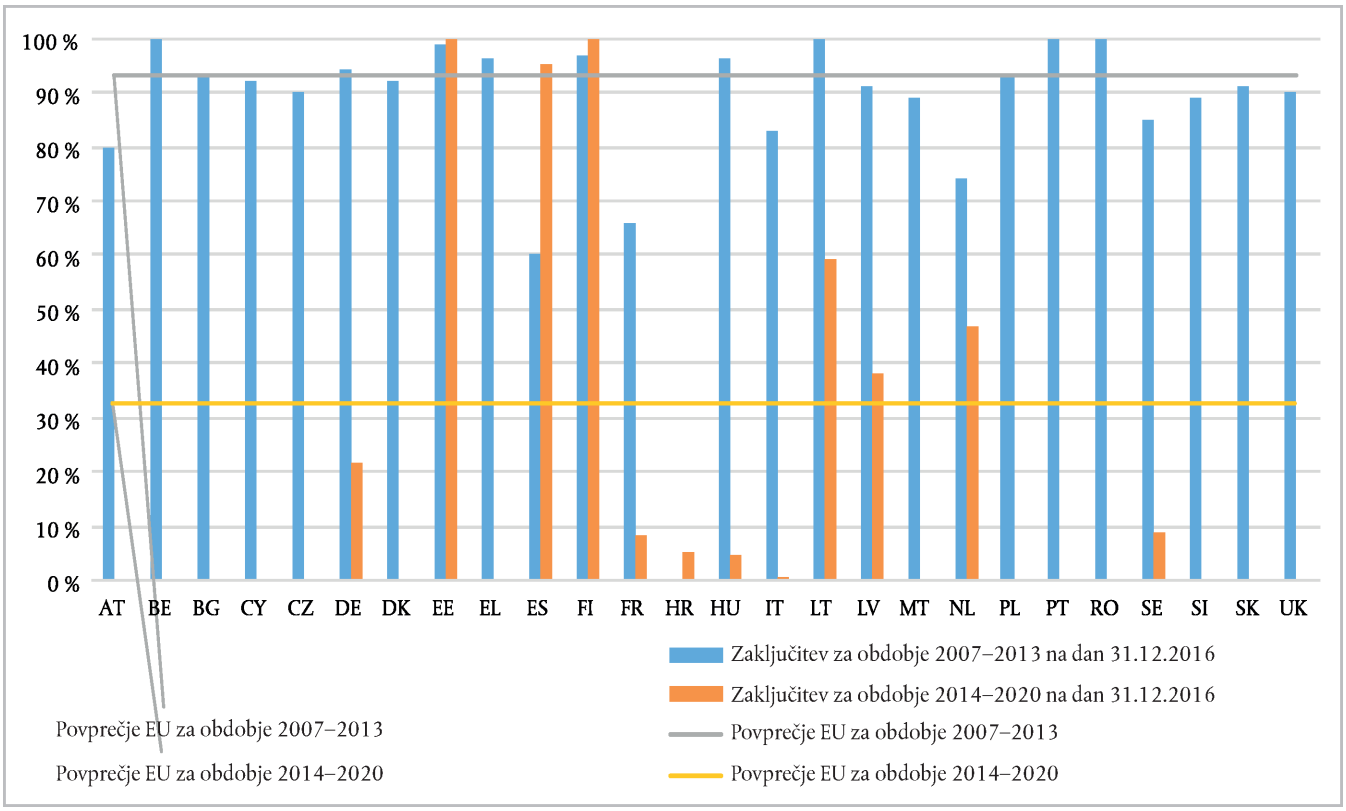
Večina držav članic ni mogla v celoti izkoristiti finančnih instrumentov v okviru deljenega upravljanja

6.91 Države članice morajo letno poročati o dejanskih izplačilih sredstev iz finančnih instrumentov v okviru deljenega upravljanja končnim prejemnikom ([65]). V ***okviru 6.12*** je prikazano, kako so se uporabljali finančni instrumenti v okviru deljenega upravljanja do konca zadnjega obdobja poročanja ([66]). Razpoložljive prispevke so v celoti porabile samo štiri države članice, stopnje izplačil pa so se močno razlikovale. Za obdobje 2014–2020 je 16 držav članic poročalo, da do konca leta 2016 niso bila izvršena nobena izplačila končnim prejemnikom ([67]).

ODGOVORI KOMISIJE

6.91 *Kar zadeva obdobje 2014–2020, so bili v večini držav članic sporazumi o financiranju podpisani leta 2016 in celo v drugi polovici leta 2016. Dejstvo, da do konca 2016 niso bila izvršena nobena izplačila končnim prejemnikom, je torej v skladu s časovnim razporedom vzpostavitev teh finančnih instrumentov.*

Okvir 6.12 – Kumulativne stopnje izplačil za finančne instrumente

Pojasnilo (1) Irska in Luksemburg do konca leta 2016 nista vzpostavila nobenih finančnih instrumentov.

Pojasnilo (2) Stopnje izplačil, sporočene Komisiji v skladu s členom 67(2)(j) Uredbe (ES) št. 1083/2006 in členom 46 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Za obdobje 2014–2020 to zajema koledarsko in ne obračunsko leto.

Pojasnilo (3) V programskem obdobju 2014–2020 države članice običajno ne morejo zahtevati dodatnih prispevkov v finančne instrumente iz operativnih programov, dokler ne dosežejo neke ravni izplačil končnim prejemnikom.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij Komisije.

([65]) V svežnju zagotovil za obdobje 2014–2020 in za obdobje 2007–2013, predložene informacije v skladu s členom 67(2)(j) Uredbe (ES) št. 1083/2006.

([66]) 31. december 2016 za programsko obdobje 2014–2020 in 31. marec 2017 za programsko obdobje 2007–2013.

([67]) Pet od teh 16 držav članic (Češka, Danska, Ciper, Luksemburg, Slovenija) do konca leta 2016 ni vzpostavilo finančnih instrumentov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Zaključek

6.92 Eden glavnih ciljev zakonskih določb za obdobje 2014–2020 je bila večja osredotočenost na smotrnost in rezultate. Delo Sodišče kaže, da v glavnem obstaja jasna povezava med cilji izložkov na ravni operativnih programov in projektov. Kadar so ciljne vrednosti opredeljene, je bila večina od njih glede na poročila vsaj delno doseženih. Vendar pa veliko sistemov za merjenje smotrnosti na projektni ravni nima kazalnikov rezultatov, zaradi česar je težko oceniti splošen prispevek projekta k doseganju posameznih ciljev operativnega programa.

6.92 *Komisija pozdravlja ta zaključek. Usmerjenost v smotrnost v obdobju 2014–2020 je bila med drugim okrepljena s predhodnimi pogojenostmi. Splošna predhodna pogojenost št. 7 od držav članic zahteva, da imajo sistem kazalnikov rezultatov, ki omogočajo spremljanje napredka pri doseganju želenih rezultatov, določenih za vsak specifičen cilj v operativnem programu. Komisija je v času sprejetja operativnih programov in v času dokončanja ustreznih akcijskih načrtov s strani držav članic ocenila izpolnjevanje splošne predhodne pogojenosti št. 7.*

Smotrnost posameznih projektov se meri z izidi in rezultati, doseženimi na ravni projekta. Ocenjevanje prispevka sofinanciranega posredovanja (ki ga izražajo kazalniki izidov in rezultatov na ravni projektov) za cilje operativnega programa (ki jih izražajo kazalniki rezultatov) je naloga za oceno učinka.

PRILOGA 6.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA PODROČJE EKONOMSKA, SOCIALNA IN TERITORIALNA KOHEZIJA

	2017	2016
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA		
Transakcije skupaj	**217**	180
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK		
Ocenjena stopnja napake	**3,0 %**	4,8 %
Zgornja meja napake	5,3 %	
Spodnja meja napake	0,7 %	

Opomba: Ocenjena stopnja napake za leto 2017 temelji na spremenjenem pristopu Sodišča in vključuje učinek vseh ustreznih popravljalnih ukrepov.

Vir: Evropsko računsko sodišče

PRILOGA 6.2

SPREMLJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL ZA PODROČJE EKONOMSKA, SOCIALNA IN TERITORIALNA KOHEZIJA

E = GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje; R = GD za regionalno in mestno politiko; X = skupna ocena za oba GD

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor Komisije
		Izvedeno v celoti	Se izvaja		Ni izvedeno	Ni relevantno	Nezadostni dokazi	
			Večinoma	Deloma				
2014	Poglavje 6, **priporočilo 1**: Komisija naj izvede tematsko usmerjeno analizo nacionalnih pravil o upravičenosti za programski obdobji 2007–2013 in 2014–2020, da bi ugotovila dobre prakse. Na podlagi te analize naj zagotovi navodila državam članicam o tem, kako naj poenostavijo in preprečijo nepotrebno zapletena in/ali obremenjujoča pravila, ki ne prinašajo dodane vrednosti v smislu rezultatov, ki naj bi se s politiko dosegli (čezmerno prenašanje).			X ([1])				
	Poglavje 6, **priporočilo 2**: Organi upravljanja in posredniška telesa v državah članicah naj okrepijo svoja prizadevanja za obravnavo slabosti pri „pregledih na prvi stopnji“ z upoštevanjem vseh razpoložljivih informacij. Komisija naj poleg tega od revizijskih organov zahteva, da s svojimi revizijami sistemov ponovno izvedejo nekatere preglede in izmenjajo dobre prakse in pridobljene izkušnje.	X ([2])						
	Poglavje 6, **priporočilo 3**: Države članice naj bolje izkoristijo možnosti iz uredbe o skupnih določbah in uredbe o ESS za programsko obdobje 2014–2020 o poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov za projekte, pri katerih javna podpora presega 50 000 EUR.			X ([3])				
	Poglavje 6, **priporočilo 4**: Države članice naj zagotovijo pravočasno plačilo celotnega zneska financiranja v programskem obdobju 2007–2013 s povračilom upravičencem v razumnem roku, potem ko so predložili zahtevek za povračilo. V skladu s pravili, ki veljajo za programsko obdobje 2014–2020, Sodišče meni, da je treba vsa ta plačila izvršiti v 90 dneh po predložitvi pravilnega zahtevka upravičenca za plačilo.	X						
	Poglavje 6, **priporočilo 5**: Komisija naj Svetu in Parlamentu predloži zakonodajni predlog za spremembo Uredbe (ES) št. 1083/2006 z zakonodajnim aktom z enako pravno veljavnostjo, in sicer v zvezi s podaljšanjem obdobja upravičenosti za finančne instrumente, za katere se uporablja deljeno upravljanje.				X ([4])			

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor Komisije
		Izvedeno v celoti	Se izvaja		Ni izvedeno	Ni relevantno	Nezadostni dokazi	
			Večinoma	Deloma				
	Poglavje 6, **priporočilo 6**: Komisija naj svojo oceno zanesljivosti finančnih popravkov, o katerih so poročali organi za potrjevanje, in vpliv, ki ga ima to na njen izračun stopnje preostale napake, razširi na vse države članice.	X ([2])						
2014	Poglavje 6, **priporočilo 7**: Komisija naj dodatno okrepi kontrolni sistem za revizijske organe tako: — da od revizijskih organov zahteva, da zagotovijo specifične informacije o revizijah operacij (predvsem o pokritosti), da bi preverila točnost in zanesljivost informacij v letnih poročilih o nadzoru, — da zagotovi, da vsi revizijski organi v svoje revizije operacij ustrezno zajamejo preglede skladnosti s pravili o državni pomoči in javnem naročanju, — da od revizijskih organov zahteva, da potrdijo točnost podatkov o finančnih popravkih, o katerih so poročali organi za potrjevanje za posamezne operativne programe, kadar koli se ji to zdi potrebno.	X ([2])						

([1]) Komisija še ni končala tematsko usmerjene analize, čeprav je sprejela ukrepe na podlagi sodelovanja in izdala navodila za države članice.
([2]) Izvajanje naj bi se nadaljevalo v celotnem programskem obdobju 2014–2020.
([3]) Uporaba poenostavljenega obračunavanja stroškov je pri Evropskem socialnem skladu omejena na 36 % proračuna za program, pri Evropskem skladu za regionalni razvoj / Kohezijskem skladu pa samo na 2 % proračuna za program.
([4]) Komisija ni sprejela tega priporočila.

POGLAVJE 7

Naravni viri

KAZALO

	Odstavek
Uvod	7.1–7.9
Kratek opis področja Naravni viri	7.3–7.6
Obseg revizije in revizijski pristop	7.7–7.9
Del 1 – Pravilnost transakcij	7.10–7.43
Neposredna plačila so bila brez pomembnih napak	7.14–7.17
Na drugih področjih porabe je stopnja napake še vedno velika	7.18–7.25
Letna poročila o dejavnostih in druge ureditve upravljanja: pregled informacij o pravilnosti, ki so jih predložili revidiranci	7.26–7.39
Ocena dela certifikacijskih organov, ki jo je opravila Komisija	7.26–7.37
Letno poročilo o dejavnostih Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja	7.38
Letna poročila o dejavnostih generalnih direktoratov za pomorske zadeve in ribištvo, za okolje in za podnebno politiko	7.39
Zaključek in priporočila	7.40–7.43
Zaključek	7.40–7.41
Priporočila	7.42–7.43
Del 2 – Smotrnost	7.44–7.67
Ocena smotrnosti v zvezi z geoprostorskim obrazcem za vloge za pomoč	7.46–7.55
Ocena smotrnosti naložbenih projektov za razvoj podeželja	7.56–7.64
Zaključek	7.65–7.66
Priporočila	7.67

Priloga 7.1 – Rezultati preizkušanja transakcij za naravne vire

Priloga 7.2 – Pregled rezultatov preizkušanja transakcij za vsako državo članico za tržne ukrepe, razvoj podeželja, okolje, podnebne ukrepe in ribištvo

Priloga 7.3 – Pregled napak z vsaj 20-odstotnim učinkom za tržne ukrepe, razvoj podeželja, okolje, podnebne ukrepe in ribištvo

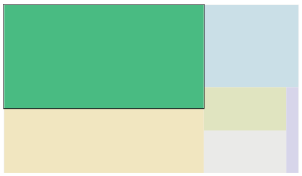
Priloga 7.4 – Spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil

UGOTOVITVE SODIŠČA

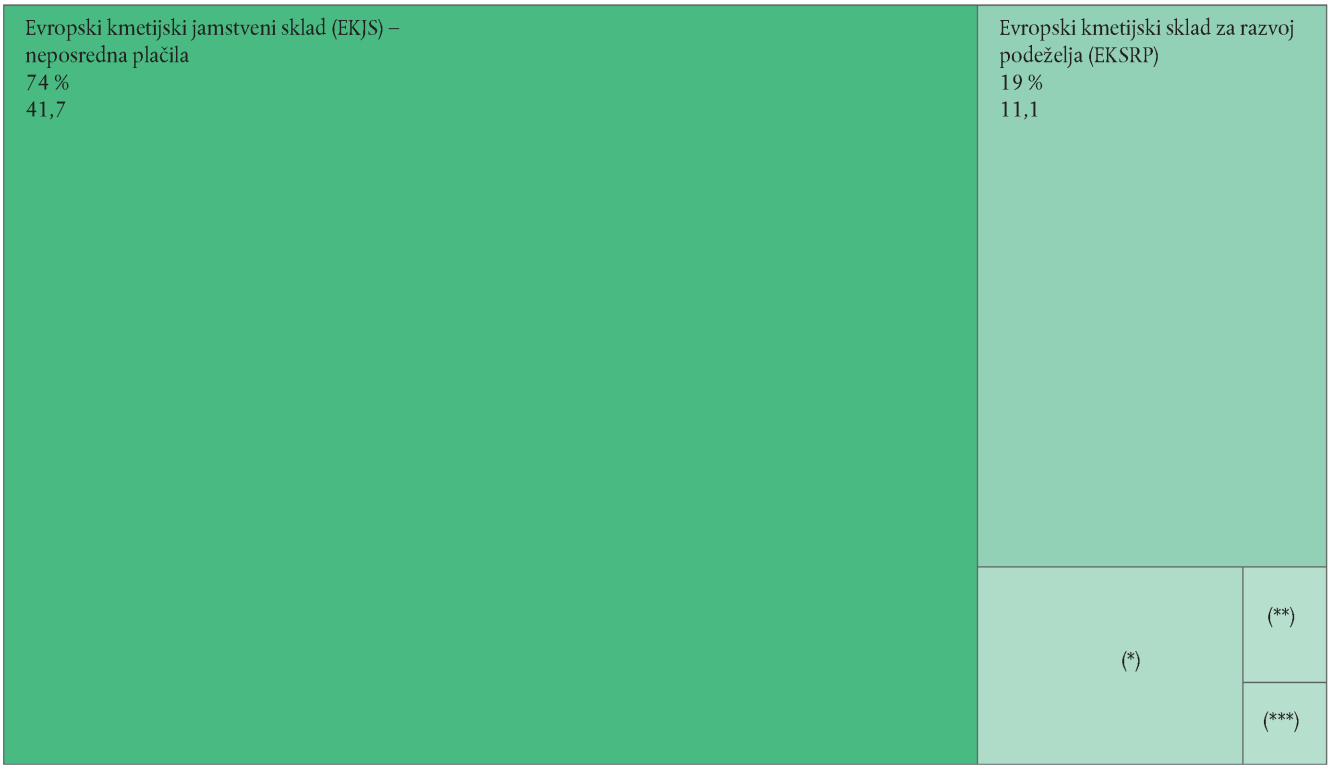
UVOD

7.1 V tem poglavju so predstavljene ugotovitve Sodišča za razdelek *večletnega finančnega okvira* Naravni viri. Poglavje zajema porabo v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) ter v okviru razvoja podeželja, okolja, podnebnih ukrepov in ribištva. V ***okviru 7.1*** je pregled glavnih dejavnosti in porabe v tem razdelku v letu 2017.

Okvir 7.1 – Razdelek 2 večletnega finančnega okvira Naravni viri – razčlenitev za leto 2017

(v milijardah EUR)

(*)	Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS) – odhodki, povezani s trgom:	5 %	3,0
(**)	Drugo:	1 %	0,5
(***)	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR):	1 %	0,4

Plačila za leto skupaj	56,7
– *predujmi* ([1])	*- 0,5*
+ *obračunani predujmi* ([1])	*0,3*
Revidirana populacija skupaj	**56,5**

([1]) V skladu z usklajeno opredelitvijo z izkazi povezanih transakcij (za podrobnejše informacije glej odstavek IX ***Priloge 1.1***).

Vir: Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2017.

7.2 V ***delu 1*** tega poglavja so predstavljene ugotovitve o *pravilnosti*. V ***delu 2*** je preučena *smotrnost* novega *geoprostorskega obrazca za vloge za pomoč* (GSAA), ki ga lahko kmetje uporabljajo za spletno predložitev zahtevkov za pomoč, vezano na površino, in vzorca projektov na področju razvoja podeželja.

Kratek opis področja Naravni viri

7.3 Kmetijska politika in politika razvoja podeželja pomenita 98 % porabe za naravne vire, izvajata pa se v okviru *skupne kmetijske politike* (SKP). Trije splošni cilji skupne kmetijske politike, ki so določeni v zakonodaji EU ([1]), so:

(a) trajnostna proizvodnja hrane s poudarkom na kmetijskih dohodkih, kmetijski produktivnosti in stabilnosti cen;

(b) trajnostno upravljanje naravnih virov in ukrepanje na področju podnebnih sprememb, s poudarkom na emisijah toplogrednih plinov, biotski raznovrstnosti, prsti in vodah;

(c) uravnotežen teritorialni razvoj.

7.4 Komisija, zlasti Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja (GD AGRI), si upravljanje SKP deli z akreditiranimi *plačilnimi agencijami* v državah članicah. Poraba za SKP zajema zlasti neposredna plačila kmetom, ki se v celoti financirajo iz proračuna EU v okviru EKJS. SKP podpira tudi kmetijske *tržne ukrepe* in programe za razvoj podeželja v državah članicah ([2]). Od leta 2015 neodvisni *certifikacijski organi* v državah članicah izrekajo mnenje o pravilnosti porabe plačilnih agencij.

7.5 Sodišče je preučilo značilnosti različnih shem pomoči ter ocenilo notranje kontrole. Na podlagi tega dela in rezultatov preteklih revizij meni, da so tržni ukrepi in odhodki za razvoj podeželja bolj dovzetni za napake kot neposredna plačila. Glavna tveganja za pravilnost so:

— upravičenci v svojih vlogah za pomoč navedejo netočne informacije o površinah ali živalih, plačilne agencije pa tega ne odkrijejo,

([1]) Člen 110(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L 347, 20.12.2013, str. 549).

([2]) Razen nekaterih sofinanciranih ukrepov, kot so promocijski ukrepi in shema za razdeljevanje sadja v šolah, se tržni ukrepi v celoti financirajo iz EKJS. Programi za razvoj podeželja se sofinancirajo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ob sofinanciranju držav članic (EKSRP).

— upravičenci v okviru nekaterih shem za razvoj podeželja ne izpolnjujejo kmetijsko-okoljsko-podnebnih zavez ali zahtev v zvezi z ekološkim kmetovanjem,

— plačilne agencije za tržne ukrepe ali za naložbene projekte za razvoj podeželja povrnejo sredstva za neupravičene stroške ali jih povrnejo neupravičenim upravičencem.

7.6 Ta razdelek večletnega finančnega okvira zajema tudi porabo EU na področju skupne ribiške politike, ki se financira zlasti iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, in del porabe EU za okoljske in podnebne ukrepe.

Obseg revizije in revizijski pristop

7.7 Za ***del 1*** tega poglavja o pravilnosti *transakcij* leta 2017 je Sodišče z uporabo revizijskega pristopa in metod, določenih v ***Prilogi 1.1***, preučilo:

(a) vzorec 230 transakcij, ki je bil zasnovan tako, da je reprezentativen za vse vrste porabe v okviru tega razdelka večletnega finančnega okvira ([3]), in zajema transakcije iz 21 držav članic ([4]);

(b) oceno dela certifikacijskih organov pri oblikovanju mnenj o pravilnosti odhodkov za SKP, ki jo je opravil GD AGRI. Preučitev je bila opravljena v skladu z novo strategijo Sodišča, katere cilj je, da bi se revizije v prihodnosti izvajale z uporabo pristopa potrjevanja, zasnovana pa je tako, da naj bi zagotovila uvid v enega ključnih elementov, na katerega se Komisija opira pri pripravi modela zagotovil za porabo za SKP v obdobju 2014–2020;

(c) ali so informacije o pravilnosti porabe, predstavljene v *letnih poročilih o dejavnostih* GD AGRI, Generalnega direktorata za pomorske zadeve in ribištvo (GD MARE), Generalnega direktorata za okolje (GD ENV) in Generalnega direktorata za podnebno politiko (GD CLIMA), v glavnem skladne z rezultati Sodišča.

([3]) Vzorec je bil sestavljen iz 121 neposrednih plačil in 19 tržnih ukrepov, ki jih je financiral EKJS, 84 plačil za razvoj podeželja, ki jih je financiral EKSRP, in 6 plačil za okolje, podnebne ukrepe in ribištvo.

([4]) Belgija, Bolgarija, Danska, Nemčija, Irska, Grčija, Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Litva, Madžarska, Nizozemska, Avstrija, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Finska, Švedska in Združeno kraljestvo. Vzorec je zajemal tudi pet transakcij v okviru *neposrednega upravljanja*.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.8 Na podlagi opravljenega dela lahko Sodišče pripravi ocene za naravne vire kot celoto in za neposredna plačila ([5]) ter prispeva k revizijskim zaključkom, predstavljenim v ***Poglavju 1***.

7.9 Za ***del 2*** tega poglavja, ki je osredotočen na smotrnost, je Sodišče preučilo:

(a) ali je uvedba geoprostorskega obrazca za vloge za pomoč izboljšala predložitev in obdelavo vlog za pomoč, vezano na površino. To je preučilo na podlagi vzorca 24 plačilnih agencij in 110 kmetij;

(b) dosego ciljev, stroške in usklajenost s prioritetami za razvoj podeželja. To je preučilo na podlagi vzorca 29 naložbenih projektov za razvoj podeželja.

ODGOVORI KOMISIJE

DEL 1 – PRAVILNOST TRANSAKCIJ

7.10 ***Priloga 7.1*** vsebuje pregled rezultatov preizkušanja transakcij za naravne vire. V 178 (77 %) od 230 preučenih transakcij ni bilo *napak*. Sodišče na podlagi 42 napak ([6]), ki jih je količinsko opredelilo, ocenjuje, da stopnja napake za naravne vire kot celoto znaša 2,4 % ([7]).

7.10 *Komisija pozdravlja dejstvo, da je stopnja napake, ki jo je ocenilo Evropsko računsko sodišče (v nadaljnjem besedilu: ERS), skladna s stopnjo napake za odhodke skupne kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: SKP), ki jo je določila Komisija in je bila objavljena v letnem poročilu o dejavnostih Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: GD AGRI) za leto 2017 (2,22 %).*

Komisija z zadovoljstvom ugotavlja, da se skupna ocenjena stopnja napake še naprej zmanjšuje, kot sta poročala ERS in Komisija. Bolj tvegana področja porabe se sčasoma prav tako izboljšujejo, zahvaljujoč zlasti izvajanju popravnih akcijskih načrtov.

Komisija meni, da je tveganje za proračun EU ustrezno krito s popravno zmogljivostjo, ki jo sestavljajo neto finančni popravki in izterjave od upravičencev. Popravna zmogljivost, sporočena v letnem poročilu o dejavnostih GD AGRI za leto 2017, je znašala 2,10 % zadevnih odhodkov SKP, končni znesek, pri katerem je obstajalo tveganje, pa je bil ocenjen na 0,12 %.

([5]) Skladno z novim pristopom (glej odstavek 12 Priloge 1.1) se je Sodišče pri načrtovanju revizije odločilo, da za področje razvoja podeželja, tržnih ukrepov, okolja, podnebnih ukrepov in ribištva ne bo zagotovilo ocene ali ocenjene stopnje napake. Zagotavlja pa uvid v vrste napak na tem področju (glej odstavke 1.25, 7.18 do 7.25 in Prilogo 7.3).

([6]) Sodišče je odkrilo tudi 10 primerov neupoštevanja pravil, ki niso imeli finančnih učinkov.

([7]) Sodišče svoj izračun napake pripravi na podlagi reprezentativnega vzorca. Navedena številka je najboljša ocena. Sodišče s 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je ocenjena stopnja napake v populaciji med 0,9 % in 3,9 % (spodnja oz. zgornja meja napake).

UGOTOVITVE SODIŠČA

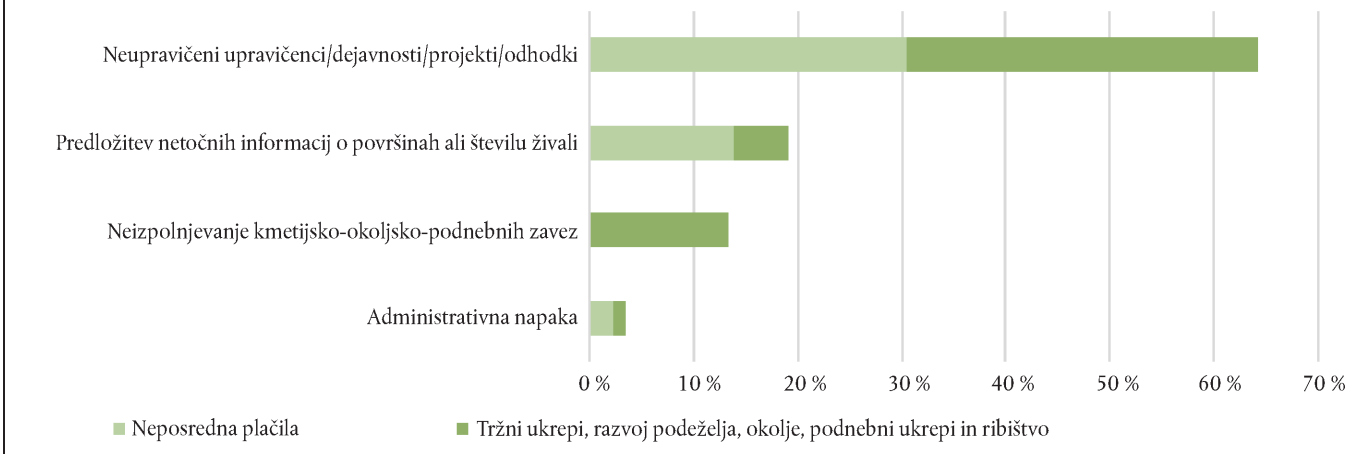
7.11 Sodišče ocenjuje, da je stopnja napake za porabo za neposredna plačila EKJS ([8]) pod 2-odstotnim *pragom pomembnosti*. Ta plačila predstavljajo 74 % porabe v okviru razdelka večletnega finančnega okvira Naravni viri. Toda pri porabi za tržne ukrepe in razvoj podeželja ter pri porabi za okolje, podnebne ukrepe in ribištvo je ugotovilo vztrajno visoko stopnjo napake. Za ta področja porabe je v ***Prilogi 7.2*** pregled rezultatov preizkušanja transakcij, ki so jih izvedle države članice, v ***Prilogi 7.3*** pa pregled vseh napak, katerih učinek znaša vsaj 20 % vrednosti preučenih transakcij.

7.12 ***Okvir 7.2*** prikazuje razčlenitev ocenjene stopnje napake za naravne vire za leto 2017. Napake v zvezi z neupravičenimi upravičenci, dejavnostmi, projekti ali odhodki predstavljajo 64 % ocenjene stopnje napake, ki znaša 2,4 %.

ODGOVORI KOMISIJE

7.11 *Komisija je zelo zadovoljna z ugotovitvijo ERS, da v neposrednih plačilih Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (v nadaljnjem besedilu: EKJS), ki so v proračunskem letu 2017 predstavljala 41,7 milijarde EUR, ni pomembnih napak. Komisija ugotavlja, da je stopnja napake, ki jo je ERS ocenilo za neposredna plačila, skladna s stopnjo napake za neposredna plačila, ki je bila predstavljena v letnem poročilu o dejavnostih GD AGRI za leto 2017 (1,92 %).*

Okvir 7.2 – Večina napak se je nanašala na kršitve pogojev za upravičenost

Vir: Evropsko računsko sodišče.

([8]) Sodišče se je na podlagi rezultatov iz prejšnjih let (glej odstavek 7.19 letnega poročila Sodišča za leto 2016) odločilo, da preuči tržne ukrepe skupaj z drugimi področji, za katera meni, da so še posebej dovzetna za napake (glej odstavek 7.5).

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.13 Komisija in organi držav članic so uporabili popravljalne ukrepe, ki so neposredno vplivali na 16 transakcij v vzorcu Sodišča. Ti popravljalni ukrepi so znižali *ocenjeno stopnjo napake* za 1,1 odstotne točke. V 12 primerih količinsko opredeljenih napak so imeli nacionalni organi dovolj informacij, da bi napako lahko preprečili ali odkrili in popravili, preden so bili odhodki prijavljeni Komisiji. Če bi nacionalni organi ustrezno uporabili vse informacije, ki so jih imeli, bi bila ocenjena stopnja napake za to poglavje za 0,9 odstotne točke nižja.

Neposredna plačila so bila brez pomembnih napak

7.14 Štiri glavne sheme v okviru EKJS pomenijo 90 % vseh neposrednih plačil:

(a) dve shemi pomoči, ki zagotavljata *nevezano dohodkovno podporo* ([9]) *na podlagi* površine kmetijskih zemljišč, ki jih prijavijo kmetje, in sicer *shema osnovnega plačila* (17,5 milijarde EUR leta 2017) in shema *enotnega plačila na površino* (4,1 milijarde EUR v letu 2017);

(b) plačilo, namenjeno podpori kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, in je znano kot „plačilo za *zeleno komponento*“; (11,8 milijarde EUR leta 2017);

(c) *vezana podpora*, povezana s posebnimi vrstami kmetijskih proizvodov (npr. z govedino in teletino, mlekom ali beljakovinskimi rastlinami) (3,9 milijarde EUR v letu 2017).

ODGOVORI KOMISIJE

7.13 *Komisija pozdravlja izjavo ERS o uporabljenih popravnih ukrepih ter bo še naprej spodbujala in podpirala države članice, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečevanje, odkrivanje in popravljanje napak.*

Zlasti bo Komisija še naprej sodelovala z državami članicami, da bi zagotovila zanesljivost njihovih sistemov kontrole in upravljanja, ob upoštevanju, da so sredstva plačilnih agencij za ugotavljanje neupravičenih odhodkov omejena in bi jih bilo treba uporabljati sorazmerno s tveganjem.

([9]) Plačila nevezane pomoči se dodelijo za vsa upravičena kmetijska zemljišča, ne glede na to, ali se uporabljajo za proizvodnjo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.15 Sodišče je preizkusilo 121 neposrednih plačil ([10]). Od teh so bile 103 transakcije brez napak. Pri 11 transakcijah je odkrilo preplačila, manjša od 5 %, ki so bila predvsem posledica tega, da so kmetje posredovali netočne informacije o površinah. Pri sedmih neposrednih plačilih je odkrilo napake, ki presegajo 5 % preučenega zneska, vključno z dvema primeroma, pri katerih je napaka presegala 20 % tega zneska.

7.16 Glavno orodje upravljanja za neposredna plačila je integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS), ki vključuje identifikacijski sistem za zemljišča (LPIS) ([11]). Sodišče je že v preteklosti poročalo, da zlasti LPIS bistveno prispeva k preprečevanju in zmanjšanju stopenj napake ([12]). V lanskem letnem poročilu je navedlo, da so plačilne agencije držav članic opredelile upravičene površine točneje kot v prejšnjih letih ([13]). To pozitivno oceno ohranja tudi za leto 2017. Poleg tega so zdaj začele plačilne agencije izvajati predhodna navzkrižna preverjanja vlog za neposredno pomoč ([14]). V okviru tega novega postopka so kmetje opozorjeni na nekatere napake v svojih vlogah, zato imajo možnost, da v zgodnji fazi brez sankcij odpravijo prekrivanja in dvojne prijave. V odstavkih 7.46 do 7.55 Sodišče obravnava nadaljnji napredek glede geoprostorskega obrazca za vloge za pomoč.

ODGOVORI KOMISIJE

7.15 *Komisija pozdravlja oceno ERS (glej tudi odgovor Komisije na odstavek 7.11).*

Komisija meni, da se je manjšim napakam nemogoče izogniti z razumnimi stroški, in ugotavlja, da je stopnja napake, ki jo je ERS ocenilo za neposredna plačila, pod pragom pomembnosti 2 %.

7.16 *Komisija pozdravlja pozitivno oceno vloge identifikacijskega sistema za zemljišča pri preprečevanju napak in zmanjševanju stopenj napake, ki jo je izvedlo ERS.*

Komisija ceni tudi oceno geoprostorske vloge za pomoč, ki jo je podalo ERS, za katero Komisija meni, da je pomembno orodje pri preprečevanju napak in prispevanju k poenostavitvi za kmete in plačilne agencije.

Glej tudi odgovor Komisije na odstavek 7.19.

([10]) Sodišče je obiskalo 77 kmetij, da bi preverilo, ali so upravičenci izpolnjevali pravila. Za preostalih 44 plačil je zadostne dokaze pridobilo s pregledom dokumentacije in na podlagi informacij, ki so jih predložile plačilne agencije.

([11]) IAKS se opira na podatkovne zbirke za kmetijska gospodarstva, vloge in kmetijske površine, ki se uporabljajo za upravne navzkrižne preglede vseh vlog za pomoč. LPIS je geografski informacijski sistem, ki vsebuje sklope prostorskih podatkov iz različnih virov, ki skupaj tvorijo evidenco kmetijskih površin v državah članicah.

([12]) Glej odstavek 7.13 letnega poročila Sodišča za leto 2016.

([13]) Glej odstavek 7.15 letnega poročila Sodišča za leto 2016.

([14]) Člen 11(4) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 z dne 17. julija 2014 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom, ukrepi za razvoj podeželja in navzkrižno skladnostjo (UL L 227, 31.7.2014, str. 69).

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.17 Sodišče je v okviru preizkušanja 121 neposrednih plačil obiskalo 35 upravičencev, ki prejemajo plačila za zeleno komponento (glej odstavek 7.14(b)), in v osmih primerih odkrilo napake. Na sedem plačil so vplivale napake, ki so bile posledica tega, da so kmetje predložili netočne informacije o površinah, kar velja tudi za sheme neposredne pomoči na splošno. Samo v enem primeru je Sodišče odkrilo neposredno kršitev zahtev glede ozelenitve. Že prej je ugotovilo, da so zahteve glede ozelenitve nezahtevne in da večinoma odražajo običajne kmetijske prakse ([15]).

Na drugih področjih porabe je stopnja napake še vedno velika

7.18 Sodišče je preizkusilo 109 plačil, ki zajemajo porabo za razvoj podeželja, okolje, podnebne ukrepe in ribištvo, in dobilo naslednje rezultate.

(a) V 60 od 84 transakcij s področja razvoja podeželja ni bilo napak, 15 jih je vsebovalo napake pod 20 % preučenega zneska, v štirih primerih pa je Sodišče odkrilo napake z učinkom, enakim ali večjim od 20 %. Pri petih plačilih je Sodišče odkrilo neskladnosti, ki niso imele finančnega učinka.

(b) 12 od 19 transakcij na področju tržnih ukrepov je bilo brez napak, dve sta vsebovali napako z učinkom, večjim od 20 %. Pri petih plačilih je Sodišče odkrilo neskladnosti, ki niso imele finančnega učinka.

(c) V treh od šestih transakcij na področju okolja, podnebnih ukrepov in ribištva ni bilo napak, tri pa so vsebovale napake, ki so bile manjše od 20 % preučenega zneska.

7.19 Glavni viri napak so bili neskladnost s pogoji za upravičenost (glej odstavke 7.21, 7.24 in 7.25 ter ***okvir 7.6***), predložitev netočnih informacij o površinah ali številu živali (glej odstavek 7.22 in ***okvir 7.4***) in upravičenčevo nespoštovanje kmetijsko-okoljskih zavez (glej odstavek 7.23 in ***okvir 7.5***).

ODGOVORI KOMISIJE

7.17 *Komisija meni, da je bila ekologizacija oz. ozelenitev pomemben dejavnik pri razvoju v smeri bolj okolju prijaznega kmetovanja. Za strukturne spremembe v kmetijskih praksah so potrebni čas ter pogosto tudi naložbe, usposabljanje in usmerjanje.*

Zahteve za ekologizacijo so navedene v zakonodaji, ki jo je sprejel sozakonodajalec: Evropski parlament in Svet.

7.19 *Komisija opozarja, da se vsi ukrepi za razvoj podeželja, ki temeljijo na površini in živalih, upravljajo na podlagi integriranega administrativnega in kontrolnega sistema (v nadaljnjem besedilu: IAKS). Zato je identifikacijski sistem za zemljišča, ki preprečuje napake in zmanjšuje stopnje napake ter omogoča navzkrižno preverjanje, pomemben tudi za te ukrepe.*

([15]) Za več informacij glej odstavka 7.43 in 7.54 letnega poročila Sodišča za leto 2016 ter odstavke 26 do 39 Posebnega poročila št. 21/2017 – Ozelenitev: shema dohodkovne podpore je kompleksnejša, a še ni okoljsko uspešna.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Razvoj podeželja

7.20 Na področju skupne kmetijske politike se sofinancirajo odhodki za razvoj podeželja, ki se izplačajo v okviru programov za razvoj podeželja držav članic. Od 84 preučenih transakcij s področja razvoja podeželja je 50 plačil kmetom temeljilo na površini ali številu živali, kot so kmetijsko-okoljska plačila, kompenzacijska plačila kmetom na območjih z naravnimi omejitvami ali plačila za dobrobit živali. Preostalih 34 plačil ni bilo vezanih na površino. Običajno so bili to naložbeni projekti, kot so podpora za naložbe na kmetijah, za zagon podjetja ter za osnovne storitve in obnovo vasi na podeželskih območjih.

7.21 Pogoji za upravičenost pri naložbenih projektih za razvoj podeželja določajo, da mora biti pomoč usmerjena v določene kategorije upravičencev in dejavnosti, da se izboljša uspešnost porabe. Od 34 preučenih transakcij, ki niso bile vezane na površino, pet naložbenih projektov ni izpolnjevalo vseh pogojev za upravičenost. Na primer, v enem primeru je Sodišče odkrilo, da so bili stroški nepravilno dodeljeni projektu, v drugem primeru pa ni odkrilo dokazil za nekatere prijavljene stroške.

7.22 Med 50 plačili, ki temeljijo na površini ali številu živali, je Sodišče odkrilo devet primerov, v katerih so upravičenci predložili netočne informacije (glej ***okvir 7.4***).

Okvir 7.4 – Več upravičencev je predložilo netočne informacije

V Grčiji je kmet s kmetijskim gospodarstvom na goratem območju prejel kompenzacijsko plačilo za območja z naravnimi omejitvami. Pravila za upravičenost so določala, da mora kmet ohraniti najmanjšo gostoto živine na hektar pašnikov. Sodišče je med svojim obiskom kmetijskega gospodarstva ugotovilo, da število živali, ki jih je kmet gojil, ni zadostovalo za najmanjšo gostoto živine na vseh pašnikih, za katere je kmet vložil zahtevek za plačilo. Zato so bile nekatere površine, ki jih je kmet prijavil, neupravičene do podpore, kar je privedlo do 15-odstotne napake.

Sodišče je odkrilo še druge primere, v katerih so upravičenci predložili netočne podatke o površinah ali številu živali (ki so prav tako imele manj kot 20-odstotni učinek), in sicer v Franciji, na Hrvaškem, Poljskem in v Združenem kraljestvu (Severna Irska).

ODGOVORI KOMISIJE

7.22 *Komisija ugotavlja, da se IAKS (vključno z identifikacijskim sistemom za zemljišča) uporablja za te ukrepe za razvoj podeželja ter prispeva k preprečevanju napak in zmanjševanju stopenj napake.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.23 22 od 50 preučenih transakcij, vezanih na površino, se je nanašalo na plačila za ekološko kmetijstvo in kmetijsko-okoljsko-podnebne ukrepe. Za prejem teh plačila morajo upravičenci (i) sprejeti in ohranjati prakse ekološkega kmetovanja, (ii) uporabljati metode kmetijske proizvodnje, ki so skladne z varstvom okolja, krajine in naravnih virov, ali (iii) prispevati k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje. Sodišče je odkrilo tri primere, v katerih kmetje niso izpolnjevali nekaterih ali nobenih zavez (glej ***okvir 7.5***).

Okvir 7.5 – Nekateri upravičenci niso izpolnjevali kmetijsko-okoljskih zavez

Kmet v Italiji (Benečija) je prejel pomoč v okviru ukrepa za okoljsko optimizacijo kmetijskih tehnik in namakanja. Za prejetje pomoči se je moral zavezati, da bo na delu gospodarstva uporabil vmesne posevke ([16]), zmanjšal uporabo kemičnih gnojil in vode pri namakanju ter vodil register pridelovanja in namakanja. Sodišče je ugotovilo, da upravičenec ni izpolnil nobene od teh zavez, kar je privedlo do 100-odstotne napake. Po obisku Sodišča je plačilna agencija začela postopek za vračilo pomoči.

Sodišče je odkrilo še druge primere, v katerih upravičenci niso izpolnili nekaterih ali nobenih svojih kmetijsko-okoljskih zavez, in sicer v Grčiji in na Švedskem.

Tržni ukrepi

7.24 19 tržnih ukrepov iz vzorca je zajemalo sheme, kot so pomoč za organizacije proizvajalcev sadja in zelenjave, podpora v vinskem sektorju ali izredna pomoč za kmete proizvajalce mleka in mlečnih izdelkov. Plačilne agencije so v dveh primerih povrnile stroške, ki so bili vsaj delno neupravičeni (glej ***okvir 7.6***).

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 7.5 – Nekateri upravičenci niso izpolnili svojih kmetijsko-okoljskih obveznosti

Komisija ugotavlja, da plačilna agencija ni opravila pregleda upravičenca na kraju samem. Italijanski organi so uvedli postopek izterjave od zadevnega upravičenca.

([16]) S hitro rastočimi kmetijskimi rastlinami, pridelanimi v obdobju med žetvijo in ponovno setvijo glavne kmetijske rastline, naj bi se okrepila biotska raznovrstnost in preprečila erozija tal.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Okvir 7.6 – Nekateri upravičenci niso izpolnjevali pravil za upravičenost za tržne ukrepe

Na Poljskem je neki kmet proizvajalec mlečnih izdelkov prejel pomoč v okviru ukrepa za podporo kmetom za nakup telic iz drugih čred zaradi povečanja plemenske vrednosti svojih čred in konkurenčnosti svojih kmetijskih gospodarstev. Kmet je prejel podporo po nakupu telic od svojega očeta, ki je bil tudi kmet proizvajalec mlečnih izdelkov, svojo čredo pa je imel v istem hlevu kot upravičenec. Dva dni pred tem je upravičenec prodal podobno število telic svojemu očetu, ki je prav tako prejel podporo v okviru istega ukrepa. Fizičnega prenosa živali ni bilo, skupno število živali v lasti upravičenca in njegovega očeta pa je ostalo nespremenjeno. Na podlagi tega je Sodišče ocenilo, da se plemenska vrednost in konkurenčnost kmetije upravičenca nista spremenili ter da kmet ne bi smel dobiti pomoči, kar je privedlo do 100-odstotne napake.

Sodišče je odkrilo še eno napako v zvezi z upravičenostjo, in sicer pri projektu v Španiji v okviru ukrepov za podporo prestrukturiranju vinogradov.

Okolje, podnebni ukrepi in ribištvo

7.25 Sodišče je v treh od šestih primerov odkrilo napake, ki izhajajo iz povračila neupravičenih odhodkov, vključno z nepravilno izračunanimi stroški, neupoštevanjem pravil javnega naročanja in previsoko navedenimi stroški dela.

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 7.6 – Nekateri upravičenci niso izpolnili pravil o upravičenosti za tržne ukrepe

Komisija bo to ugotovitev upoštevala pri načrtovanju prihodnjih poizvedb o potrditvi skladnosti.

UGOTOVITVE SODIŠČA

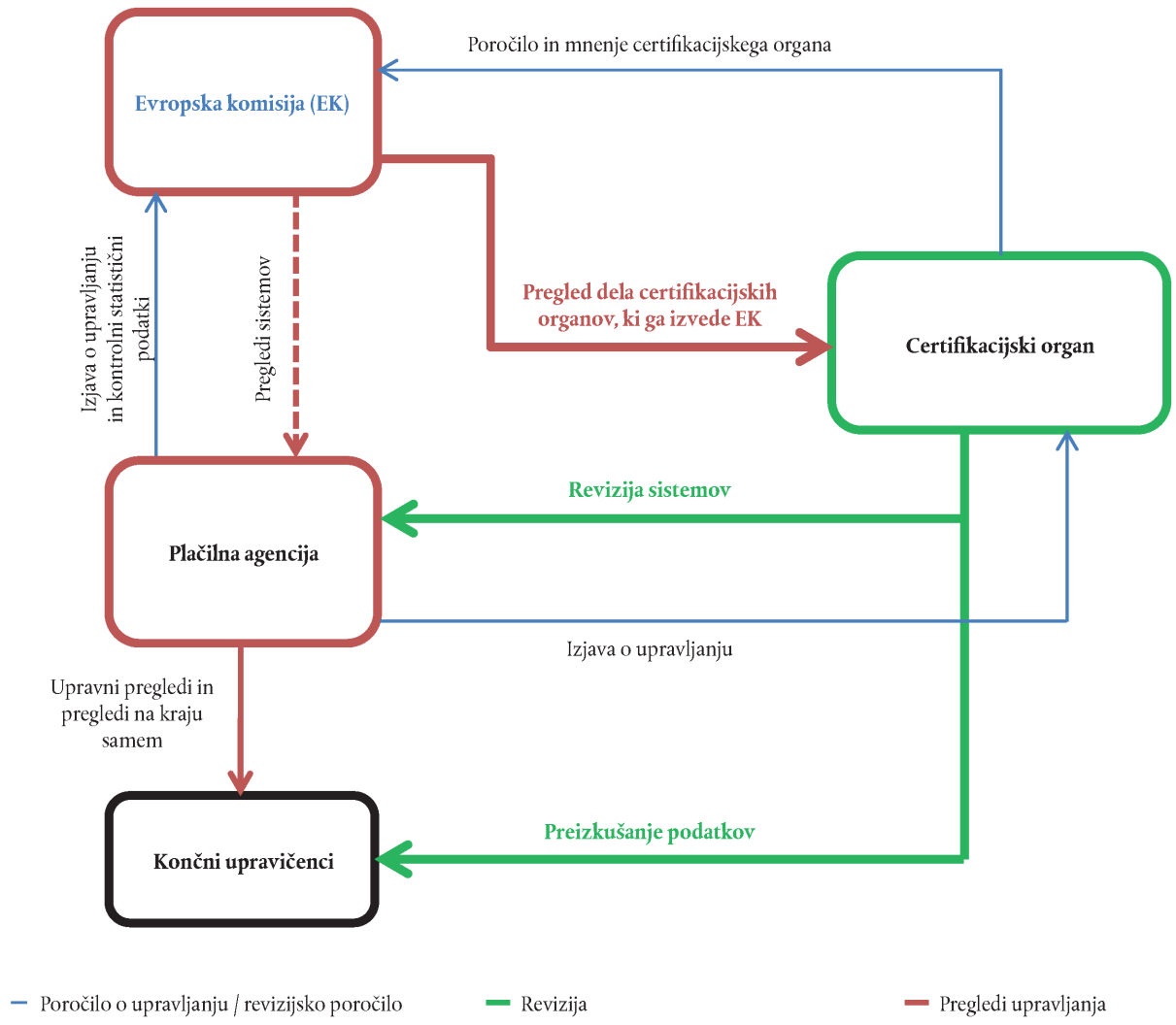
Letna poročila o dejavnostih in druge ureditve upravljanja: pregled informacij o pravilnosti, ki so jih predložili revidiranci

Ocena dela certifikacijskih organov, ki jo je opravila Komisija

7.26 Delo *certifikacijskih organov* v državah članicah je podlaga za model zagotovil, ki ga Komisija uporablja za porabo na področju skupne kmetijske politike v obdobju 2014–2020 (glej ***okvir 7.7***). Od leta 2015 morajo certifikacijski organi vsako leto dati mnenje o zakonitosti in pravilnosti odhodkov, za katere so države članice zahtevale povračilo. To mnenje bi moralo temeljiti na reprezentativnem vzorcu transakcij.

7.27 Direktorji vseh plačilnih agencij Komisiji vsako leto predložijo izjavo o upravljanju v zvezi z uspešnostjo svojih kontrolnih sistemov ter poročilo, v katerem so predstavljeni rezultati upravnih pregledov in pregledov na kraju samem, ki jih opravi plačilna agencija (kontrolni statistični podatki). Certifikacijski organi morajo navesti, ali glede na njihovo preučitev obstajajo dvomi v zvezi s trditvami v izjavi o upravljanju.

Okvir 7.7 – Model zagotovil, ki ga Komisija uporablja za porabo SKP v obdobju 2014–2020

Vir: Evropsko računsko sodišče.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.28 Sodišče je že v preteklosti poročalo, da je vloga certifikacijskih organov pri zagotavljanju mnenja o pravilnosti odhodkov po njegovem mnenju pozitivna sprememba. Kljub temu pa je v okviru, ki se uporablja za prvo leto njihovega delovanja v tej vlogi (2015), odkrilo bistvene slabosti, zaradi katerih mnenja, ki so jih predložili certifikacijski organi, niso povsem v skladu z veljavnimi standardi in predpisi ([17]).

ODGOVORI KOMISIJE

7.28 *Komisija meni, da so bila priporočila, ki jih je ERS v posebnem poročilu dalo o novi vlogi certifikacijskih organov v prvem letu izvajanja in s katerimi se je Komisija strinjala, že izvedena, zlasti v posodobljenih smernicah za certifikacijske organe za proračunsko leto 2018/2019.*

([17]) Glej tudi odstavek 90 Posebnega poročila št. 7/2017 – Nova vloga certifikacijskih organov pri odhodkih SKP: napredek k uvedbi modela enotne revizije, vendar je treba odpraviti številne pomanjkljivosti – in odstavek 7.54 letnega poročila Sodišča za leto 2015.

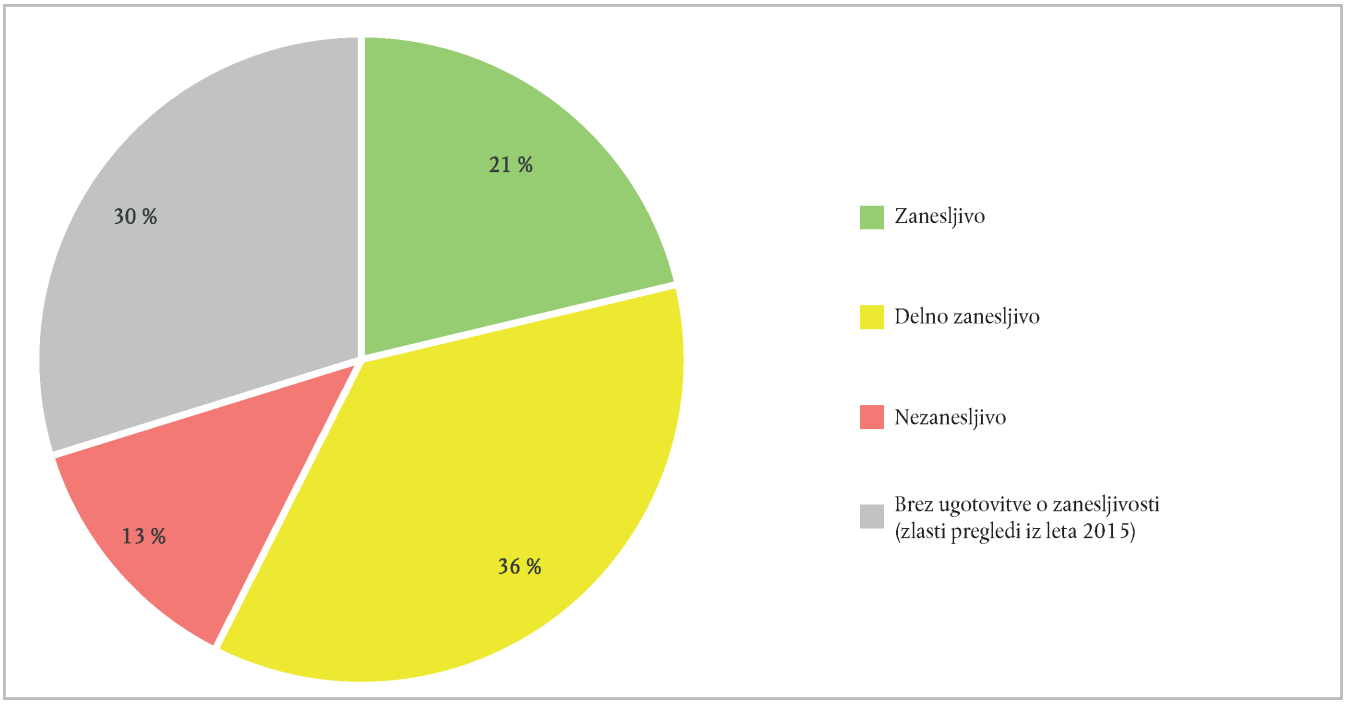
UGOTOVITVE SODIŠČA

7.29 Komisija je med letoma 2015 in 2017 opravila 47 obiskov v okviru specifičnih pregledov, da bi ocenila delo certifikacijski organov. V desetih primerih je ugotovila, da je delo, ki ga je pregledala, zanesljivo ([18]) ([19]) (glej ***okvir 7.8***).

ODGOVORI KOMISIJE

7.29 *Komisija je v obdobju 2015–2017 izvedla 47 revizijskih obiskov ([1]), ki zajemajo 42 plačilnih agencij in 35 certifikacijskih organov. Od 35 obiskanih certifikacijskih organov ([2]) jih je bilo 10 glede na ugotovitve obiska zanesljivih. Poleg tega je bila v okviru postopka finančne potrditve opravljena celovita ocena zanesljivosti dela certifikacijskih organov, pri čemer so bili upoštevani vsi elementi, tudi opažanja iz revizijskih obiskov. Zato naj bi ti obiski prispevali h končni celoviti oceni v zvezi z zanesljivostjo celotnega dela certifikacijskih organov. Posledično se je zanesljivost povečala za številne certifikacijske organe.*

Okvir 7.8 – Ugotovitve o zanesljivosti dela certifikacijskih organov, sprejete na podlagi obiskov v okviru pregledov

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi pregledov GD AGRI.

([18]) Komisija se v okviru obiska običajno omeji na pregled nekaterih podpopulacij proračuna za SKP (EKJS IAKS, EKJS ne-IAKS, EKSRP IAKS, EKSRP ne-IAKS), ki jih revidirajo certifikacijski organi.

([19]) Komisija je med obiski v okviru pregledov ugotovila, da na podlagi opravljenega pregleda GD AGRI ni opazil ničesar, zaradi česar bi menil, da revizijsko delo, ki ga je opravil certifikacijski organ za proračunsko leto 2017, ni zanesljivo, tj. da daje negativno zagotovilo.

([1]) *Potekali so tudi obiski istega certifikacijskega organa, ki so zajemali drugo populacijo in drugo plačilno agencijo.*

([2]) *Komisija je v treh letih obiskala 35 od 55 certifikacijskih organov.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.30 Sodišče je leta 2017 preučilo 12 od teh obiskov v okviru pregledov ([20]). Šest pregledov je opravilo na kraju samem ([21]), drugih šest ([22]) pa s pregledom dokumentacije pri Komisiji.

Sodišče je ugotovilo izboljšave v metodologiji in pristopu Komisije …

7.31 Sodišče je med obiski v okviru pregledov ugotovilo izboljšave v metodologiji in pristopu Komisije. Komisija je leta 2016 začela predstavljati jasne, standardne zaključke o tem, v kolikšni meri je delo certifikacijskih organov zanesljivo. Leta 2017 so obiski v okviru pregledov, ki jih je opravila Komisija, vključevali preučitev preverjanj certifikacijskih organov v zvezi s popolnostjo, točnostjo in reprezentativnostjo kontrolnih statističnih podatkov plačilnih agencij.

… vendar tudi nekatere zadeve, ki jih Komisija v svojih pregledih ni navedla

7.32 Sodišče je poleg zadev, ki jih je Komisija navedla v svojih pregledih, odkrilo še dve pomembni drugi zadevi, in sicer:

(a) en certifikacijski organ v svoj vzorec ni vključil nobenega plačila za zeleno komponento, čeprav so ta dosegala 30 % porabe za neposredna plačila;

(b) ena plačilna agencija pa še ni zaključila svojih pregledov, ko je bila obveščena o tem, katere transakcije je certifikacijski organ vključil v svoj vzorec. Takšno stanje povzroča tveganje, da vzorec ni reprezentativen, saj lahko plačilne agencije opravijo intenzivnejše preverjanje postavk v vzorcu, na katerih bodo certifikacijski organi zasnovali svoje ocene.

ODGOVORI KOMISIJE

7.31 *Komisija pozdravlja pozitivno oceno ERS. Ta napredek je odražal razvoj ciljev obiskov. Za leto 2015 so bili obiski bolj svetovalne narave, v letih 2016 in 2017 pa so bili mišljeni kot celovite ocene zanesljivosti in splošne kakovosti dela certifikacijskih organov.*

7.32

(a) V zvezi z ekologizacijo je Komisija pridobila revizijske dokaze o tem, da je bil vzorec pridobljen s statistično programsko opremo in da ni bil spremenjen; zato se je štelo, da je statistično reprezentativen.

(b) Komisija se strinja z ERS, da morda obstaja tveganje, da je plačilna agencija opravila temeljitejše inšpekcijske preglede za transakcije v vzorcu certifikacijskega organa. O tej temi se je večkrat razpravljalo s certifikacijskimi organi na srečanjih skupine strokovnjakov, priporočeno pa jim je bilo, da vzpostavijo zaščitne ukrepe za preprečitev razkritja svojega vzorca, preden plačilna agencija izvede svoje kontrole. Če je certifikacijski organ menil, da je plačilna agencija morda izvedla temeljitejše inšpekcijske preglede nekaterih transakcij, mu je bilo priporočeno, naj izvede dodatne revizijske postopke, s katerimi bi to preveril.

([20]) Sodišče je preučilo en obisk v okviru pregleda iz leta 2015, štiri iz leta 2016 in sedem iz leta 2017.

([21]) Češka, Nemčija (Spodnja Saška), Estonija, Grčija, Romunija in Združeno kraljestvo (Wales).

([22]) Danska, Španija (Asturija in La Rioja), Italija (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura), Slovaška in Švedska.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Dodatne izboljšave, ki jih je treba vključiti v prispevek certifikacijskih organov k modelu zagotovil, ki ga uporablja Komisija

7.33 Komisija je v letu 2017 v okviru pregledov obiskala 15 certifikacijskih organov. Obseg teh obiskov je bil pogosto omejen na posebne vrste porabe. V celoti so pregledi Komisije zajemali delo certifikacijskih organov na področju porabe v višini 3,4 milijarde EUR ([23]) ali približno 6,1 % skupne porabe SKP.

7.34 Komisija je ugotovila, da so bili le štirje od 15 certifikacijskih organov, ki jih je leta 2017 obiskala, zanesljivi ([24]). Ti štirje pregledi dajejo zagotovilo v zvezi s proračunom v višini 700 milijonov EUR ali 1,3 % skupne porabe SKP.

7.35 GD AGRI je letne stopnje napake, ki jih je objavil v svojem letnem poročilu o dejavnostih, tako kot v prejšnjih letih izračunal s prilagoditvijo stopenj napake, ki so jih navedle plačilne agencije v kontrolnih statističnih podatkih. Pri teh prilagoditvah je upošteval rezultate svojih preverjanj skladnosti v državah članicah in mnenja certifikacijskih organov o pravilnosti odhodkov, za katere so bili vloženi zahtevki za povračilo (glej odstavek 7.27 in ***okvir 7.7***).

ODGOVORI KOMISIJE

7.33 *Zanesljivost certifikacijskih organov se ne ocenjuje le na podlagi namenskih obiskov, temveč tudi na podlagi poročanja v okviru finančne potrditve in obiskov v zvezi s skladnostjo, ki pokrivajo delo certifikacijskih organov. To je bilo storjeno ne le za leto 2017, ampak tudi za obdobje 2015–2017 in se bo pospešeno nadaljevalo, saj se revizije Komisije bolj preusmerjajo na delo certifikacijskih organov.*

Komisija je sprejela preudaren pristop glede stopnje zanesljivosti dela certifikacijskih organov. V številnih primerih so priporočila, ki so sledila obiskom in ki so se upoštevala, privedla do večje zanesljivosti dela certifikacijskega organa po prvotnem obisku. Komisija meni, da se je zanesljivost dela certifikacijskih organov od leta 2015 povečala. Zato zagotavlja delo certifikacijskih organov pomemben prispevek k prilagoditvam stopenj napake, o katerih so poročale države članice v letnem poročilu o dejavnostih GD AGRI iz leta 2017. Ker gre za stalen proces, Komisija pričakuje, da se bo zanesljivost v prihodnjih letih še naprej povečevala.

([23]) Podatek se nanaša na odhodke iz leta 2016, ki je zadnje leto, za katero so bili v času pregledov Komisije podatki na voljo.

([24]) Komisija je ugotovila, da je bilo osem certifikacijskih organov delno zanesljivih, preostali trije pa sploh niso bili.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.36 Države članice so na podlagi kontrolnih statističnih podatkov svojih plačilnih agencij poročale o skupni stopnji napake v višini blizu 1 %. GD AGRI je nato za porabo skupne kmetijske politike kot celote v svojem letnem poročilu o dejavnostih poročal o prilagojeni stopnji napake v višini približno 2,2 %. Sodišče je pregledalo prilagoditve, ki jih je GD AGRI uporabil za stopnje napake, o katerih so poročale plačilne agencije v svojih kontrolnih statističnih podatkih. Ugotovilo je, da je bilo četrtino skupnega zneska prilagoditev mogoče neposredno pripisati delu certifikacijskih organov. Tako kot v prejšnjih letih je večina prilagoditev, ki jih je izvedel GD AGRI, temeljile na njegovih preverjanjih skladnosti odhodkov plačilnih agencij. GD AGRI je te prilagoditve pogosto izračunal z uporabo pavšalnih zneskov, ki naj bi odražali resnost in obseg slabosti, ki jih je odkril v kontrolnih sistemih. Tudi kadar je bilo delo certifikacijskih organov po mnenju GD AGRI zanesljivo, ta lahko uporabi prilagoditve za sporočene stopnje napak. V letu 2017 je bilo tako pri dveh od štirih certifikacijskih organov iz odstavka 7.34.

7.37 Prispevek certifikacijskih organov k modelu zagotovil, ki ga uporablja Komisija, se je od leta 2015 povečal. Vendar pa so potrebne dodatne izboljšave, da bo lahko Komisija dosegla svoj cilj, v skladu s katerim naj bi delo certifikacijskih organov uporabila kot prvi vir za zagotovilo o pravilnosti porabe skupne kmetijske politike.

ODGOVORI KOMISIJE

7.36 *Komisija ne izračuna skupne stopnje napake za posamezne države članice, saj kontrolni statistični podatki ne zajemajo vseh področij porabe. GD AGRI v letnem poročilu o dejavnostih poroča o stopnjah napake v kontrolnih statističnih podatkih glede na področje porabe (tržni ukrepi, neposredna plačila, razvoj podeželja). Prilagoditve GD AGRI združujejo rezultate dela certifikacijskih organov in ugotovitve GD AGRI, ki se včasih prekrivajo, včasih pa so na različnih področjih. V vsakem primeru se združijo in jih je treba obravnavati skupaj, ne posebej.*

7.37 *Komisija pozdravlja opažanje ERS. Komisija meni, da se je delo certifikacijskih organov izboljšalo, saj so certifikacijski organi v tretjem letu uporabe novega pristopa k zagotovilu zagotovili trdnejše in bolje utemeljene rezultate v primerjavi s prejšnjimi leti. Čeprav so potrebne nadaljnje izboljšave, Komisija meni, da so certifikacijski organi ključni element v modelu krepitve zagotovil SKP.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

Letno poročilo o dejavnostih Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja

7.38 Prilagojene stopnje napake, o katerih je poročal GD AGRI, v višini približno 2,2 % za odhodke skupne kmetijske politike in 1,9 % za neposredna plačila so skladne z revizijskim zaključkom Sodišča (glej odstavek 7.40).

Letna poročila o dejavnostih generalnih direktoratov za pomorske zadeve in ribištvo, za okolje in za podnebno politiko

7.39 Letna poročila o dejavnostih so bila pripravljena v skladu z internimi navodili Komisije, metode, ki so bile uporabljene za izračun stopenj napak, pa niso pokazale metodoloških problemov. Število transakcij na področju ribištva, okolja in podnebnih ukrepov, ki jih je Sodišče revidiralo v letu 2017, je bilo statistično premajhno, da bi lahko Sodišče informacije o pravilnosti porabe, o katerih poročajo ti trije generalni direktorati, primerjalo s svojimi revizijskimi rezultati.

ODGOVORI KOMISIJE

7.38 *Komisija je zelo zadovoljna, da je zaključek revizije ERS skladen s temi stopnjami napake, navedenimi v letnem poročilu o dejavnostih GD AGRI.*

Nizke stopnje napake utemeljujejo razumno zagotovilo za izjavo o zanesljivosti generalnega direktorja GD AGRI. Za odpravo vzrokov za napako se v zvezi s posebnimi ukrepi ali plačilnimi agencijami izrazijo pridržki, kadar je treba sprejeti popravne ukrepe.

Komisija poudarja, da se splošna stopnja napake zmanjšuje, kar potrjuje tudi ugotovitev ERS. Poleg tega je za prvo leto stopnja napake v letnem poročilu o dejavnostih GD AGRI za celoten EKJS (vključno z neposrednimi pomočmi in tržnimi ukrepi) pod pragom pomembnosti.

Kar zadeva razvoj podeželja, čeprav se je ob upoštevanju potrebe po uravnoteženju zakonitosti in pravilnosti s cilji politike in hkratnem upoštevanju stroškov uresničevanja stopnja napake Komisije v zadnjih letih stalno zmanjševala, ni mogoče z realno gotovostjo pričakovati, da bi bila nepomembna stopnja napake dosegljiva z razumnimi prizadevanji.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Zaključek in priporočila

Zaključek

7.40 Splošni revizijski dokazi kažejo, da je bila stopnja napake pri porabi za naravne vire pomembna (glej odstavek 7.10). Vendar pa na sheme neposredne pomoči, ki pomenijo 74 % porabe v okviru tega razdelka večletnega finančnega okvira, v letu 2017 niso pomembno vplivale napake (glej odstavek 7.11).

7.41 Za ta razdelek večletnega finančnega okvira je bilo s preizkušanjem transakcij, ki ga je izvedlo Sodišče, ugotovljeno, da ocenjena skupna stopnja napake znaša 2,4 % (glej ***Prilogo 7.1***).

Priporočila

7.42 V ***Prilogi 7.4*** so prikazani rezultati pregleda izvajanja petih priporočil, ki jih je Sodišče izreklo v letnem poročilu za leto 2014. Komisija je eno priporočilo izvedla v celoti, tri večinoma in eno deloma.

7.43 Na podlagi tega pregleda ter ugotovitev in zaključka za leto 2017 Sodišče priporoča Komisiji, naj:

— **priporočilo 1**: oceni uspešnost ukrepov držav članic pri odpravljanju vzrokov napak pri plačilih za tržne ukrepe in razvoj podeželja ter pripravi dodatne smernice, kadar je to potrebno (glej odstavke 7.18 do 7.24 in ***Prilogo 7.4***).

  Ciljni rok za izvedbo: 2019;

Komisija sprejema to priporočilo in bo od držav članic še naprej zahtevala, naj v primeru ugotovitve resnih pomanjkljivosti in šibkosti pripravijo popravne akcijske načrte ter spremljajo učinkovitost njihovega izvajanja. Vse ustrezne smernice se redno posodabljajo. Glej tudi odgovor Komisije na odstavek 7.38.

— **priporočilo 2**: opravi natančen pregled kakovosti preizkušanja transakcij, ki ga izvajajo certifikacijski organi (glej odstavek 7.32).

  Ciljni rok za izvedbo: 2019;

Komisija sprejema to priporočilo in meni, da se izvaja z namenskimi revizijami certifikacijskih organov, revizijami v zvezi s skladnostjo in oceno finančnih potrditev.

Komisija bo še naprej zagotavljala smernice glede kakovosti dela certifikacijskih organov.

— **priporočilo 3**: preveri izvajanje popravnih ukrepov, ki jih sprejmejo organi držav članic, kadar Komisija ugotovi, da je delo certifikacijskega organa malo zanesljivo ali da sploh ni (glej odstavek 7.34).

  Ciljni rok za izvedbo: 2019.

Komisija sprejema to priporočilo in meni, da se že izvaja.

Za vse primere, v katerih je bilo ugotovljeno, da delo certifikacijskega organa ni zanesljivo, je bil uveden postopek potrditve skladnosti, na podlagi katerega se je razpravljalo o popravnih ukrepih, ki naj bi jih izvedla država članica. Kar zadeva primere majhne zanesljivosti, se ti sistematično spremljajo na podlagi odgovora države članice in/ali poročila certifikacijskega organa za naslednje proračunsko leto.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

DEL 2 – SMOTRNOST

7.44 Leta 2017 je Sodišče objavilo šest posebnih poročil o porabi za naravne vire. V posebnih poročilih o skupni kmetijski politiki so bili preučeni načrtovanje programov za razvoj podeželja, podpora za mlade kmete, ozelenitev (glej odstavke 3.45 do 3.48) in vloga certifikacijskih organov. Sodišče je objavilo tudi poročili o nadzoru ribištva in okoljskem omrežju Natura 2000.

7.45 Poleg tega je Sodišče med preizkušanjem pravilnosti transakcij v letu 2017 ocenilo tudi smotrnost geoprostorskega obrazca za vloge za pomoč (GSAA) za plačila na površino in za naložbene projekte za razvoj podeželja.

Ocena smotrnosti v zvezi z geoprostorskim obrazcem za vloge za pomoč

7.46 Geoprostorski obrazec za vloge za pomoč je spletna aplikacija, ki jo lahko kmetje uporabljajo za predložitev zahtevkov za pomoč, vezano na površino, plačilni agenciji. Plačilne agencije so morale do leta 2018 zagotoviti, da je geoprostorski obrazec za vloge za pomoč na voljo upravičencem do pomoči, vezane na površino, ([25]) čeprav je bil z Izvedbenim sklepom Komisije šestim državam članicam odobreno podaljšanje tega roka ([26]). Ko bo obrazec na voljo, naj bi ga upravičenci uporabljali za predložitev svojih zahtevkov. Če upravičenci tega obrazca ne morejo uporabljati, jim morajo organi zagotovi potrebno pomoč ali obrazce v papirni obliki. V vsakem primeru pa morajo organi zagotoviti, da so prijavljene površine vnesene v digitalni obliki.

7.47 Vloga vključuje podatke sistema LPIS o zemljiških parcelah, kar omogoča kmetom, da kmetijske površine, ki so jih prijavili, preverijo in posodobijo na zaslonu (glej ***okvir 7.9***).

7.46 *Komisija ugotavlja, da je bila uvedba geoprostorske vloge za pomoč pravočasno izvedena v večini držav članic.*

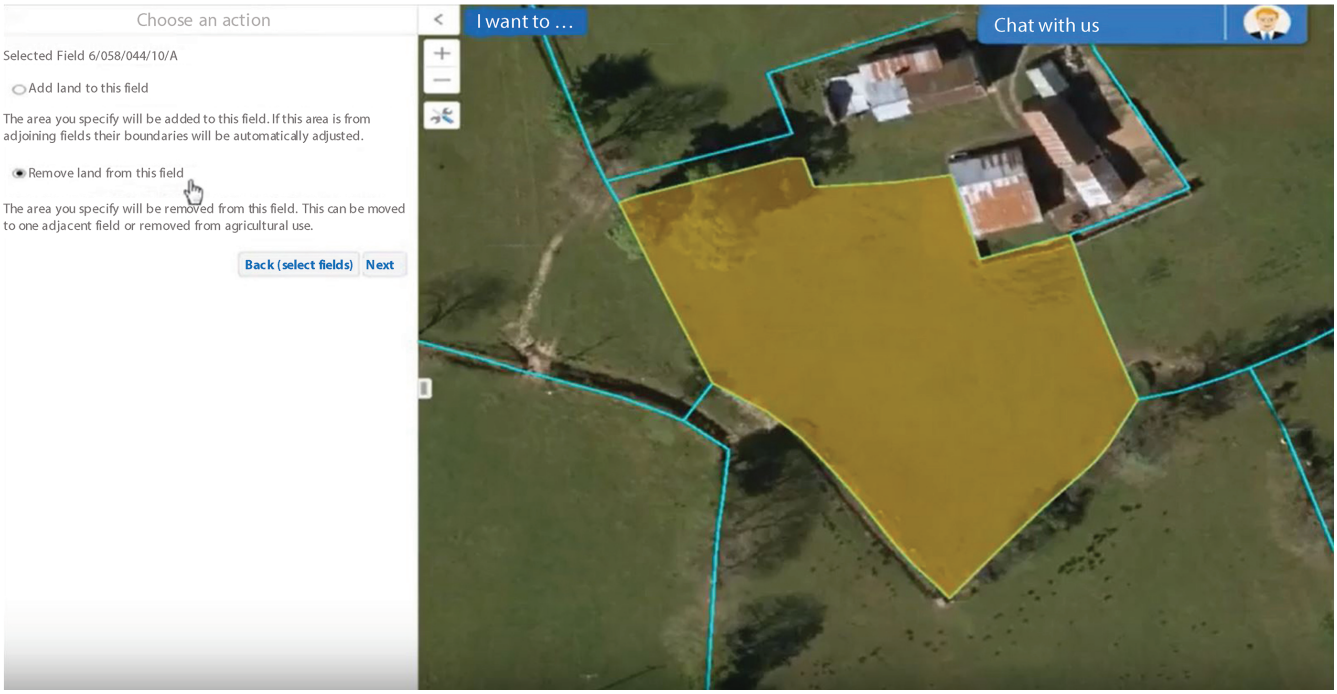
Medtem ko je bilo šestim državam članicam odobreno podaljšanje roka, se za tri države članice to podaljšanje nanaša samo na posebna vprašanja v zvezi z nekaterimi vlogami za pomoč za razvoj podeželja ali za skupne parcele, kar predstavlja majhen delež celotne pomoči (glej drugo opombo k temu odstavku).

([25]) V členu 17 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 je navedeno, da mora biti geoprostorski obrazec za vloge za pomoč na voljo:
(a) od leta zahtevkov 2016 za število upravičencev, ki ustreza številu, ki je potrebno za zajetje vsaj 25 % skupne površine, določene za shemo osnovnega plačila ali shemo enotnega plačila na površino v predhodnem letu;
(b) od leta zahtevkov 2017 za število upravičencev, ki ustreza številu, ki je potrebno za zajetje vsaj 75 % skupne površine, določene za shemo osnovnega plačila ali shemo enotnega plačila na površino v predhodnem letu;
(c) od leta zahtevkov 2018 za vse upravičence.

([26]) V Izvedbenem sklepu Komisije C(2018) 2838 so navedeni naslednji roki: 2020 za zahtevke za plačila za razvoj podeželja in ukrepe, vezane na površino, na Danskem in v Italiji; 2020 za vloge za pomoč in zahtevke za plačilo za vse upravičence v Luksemburgu, na Poljskem in v Združenem kraljestvu (Anglija); 2019 za parcele, ki si jih delita dva ali več upravičencev za kolobarjenje v okviru posebne proizvodnje na Finskem.

Okvir 7.9 – Geoprostorski obrazec za vloge za pomoč omogoča kmetom, da na zaslonu posodobijo svoje podatke

Kmetje, ki vlogo za pomoč oddajo z uporabo geoprostorskega obrazca, lahko mejo vsakega polja označijo na zaslonu in jo po potrebi popravijo.

Vir: Spletni predstavitveni zaslon (Združeno kraljestvo – Severna Irska: ministrstvo za kmetijstvo, okolje in podeželje).

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.48 Namen vloge je preprečiti napake kmetov pri prijavljanju njihovih upravičenih površin ter zagotoviti učinkovitejše upravne navzkrižne preglede in zanesljivejše podatke za spremljanje in vrednotenje.

7.49 Sodišče je med obiski 110 kmetij v okviru preučitve plačil, vezanih na površino, ocenilo uporabo obrazca med kmeti. Od tistih, ki so jo uporabljali, je skušalo izvedeti:

— ali jim je bila v pomoč pri preprečevanju napak pri vložitvi zahtevka za pomoč,

— ali zdaj potrebujejo manj časa za dokončanje zahtevkov za pomoč,

— ali menijo, da je obrazec bolj prijazen uporabniku kot prejšnji sistem,

UGOTOVITVE SODIŠČA

— ali jim je plačilna agencija zagotovila zadostno pomoč in navodila,

— kako bi na splošno ocenili geoprostorski obrazec za vloge za pomoč glede na prejšnji sistem, ki so ga uporabljali.

7.50 Sodišče je anketiralo tudi 24 plačilnih agencij ([27]) in skušalo izvedeti:

— ali so uvedle obrazec, in, če je bil odgovor pritrdilen, kolikšen delež upravičencev je imel dostop do sistema in ga je dejansko uporabljal,

— ali je bilo zaradi obrazca v predloženih zahtevkih za pomoč manj napak,

— ali so pri obdelavi zahtevkov za pomoč prihranile stroške in čas.

Upravičenci in plačilne agencije so pozitivno ocenili geoprostorski obrazec za vloge za pomoč

7.51 21 od 24 anketiranih plačilnih agencij je v odgovorih navedlo, da je bil obrazec na voljo vsem upravičencem do neposredne pomoči. V Združenem kraljestvu (Anglija) za leto 2016 ter na Slovaškem in v Španiji (Kastilja in Manča) za leto 2017 je bil obrazec na voljo 62 %, 32 % oziroma 22 % upravičencev ali za 50 %, 75 % oziroma 83 % površin, za katere so bili predloženi zahtevki. Plačilne agencije so navedle, da je uporaba obrazca zelo razširjena med upravičenci v vseh državah razen na Poljskem, kjer jo je za leto 2016 uporabljalo samo 0,8 % upravičencev, medtem ko so drugi predložili obrazce v papirni obliki.

7.52 Več kot tri četrtine upravičencev, ki jih je obiskalo Sodišče, je uporabljajo geoprostorski obrazec za vloge za pomoč. Kadar ga niso uporabljali, v nekaterih primerih ni bil na voljo ali pa je bil že na začetku uveden kot ena od možnosti, ki je upravičenci še niso začeli uporabljati. Tako je bilo, kadar so plačilne agencije še vedno dovoljevale predložitev zahtevkov za pomoč v papirni obliki, kar je bilo nekaterim upravičencem ljubše, ker niso imeli ustreznih računalniških veščin ali pa niso zaupali računalniškemu sistemu.

7.53 Večina obiskanih plačilnih agencij je menila, da je obrazec pripomogel k preprečevanju nekaterih napak upravičencev. Kmetje, ki jih je Sodišče obiskalo, so se na splošno strinjali s to oceno, saj je 88 % tistih, ki so odgovorili na vprašanje o koristnosti obrazca za preprečevanje napak, navedlo, da jim je obrazec pomagal odpraviti napake v njihovih zahtevkih.

ODGOVORI KOMISIJE

7.51 *Komisija priznava splošno pozitivno sliko, ki jo dajejo podatki ERS. Komisija spremlja izvajanje geoprostorske vloge za pomoč na podlagi zajetih območij in ne na podlagi števila upravičencev v skladu s členom 17 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014.*

Glej tudi odgovore Komisije na odstavka 7.52 in 7.65.

7.52 *Komisija ugotavlja, da sta bili postopno uvajanje geoprostorske vloge za pomoč in možnost ohranitve zahtevkov v papirni obliki določeni v zakonodaji EU, ker se je pričakovalo, da bodo imeli nekateri kmetje težave pri prilagajanju na novi sistem. Glej člen 17(3) in uvodno izjavo 15 Uredbe (EU) št. 809/2014.*

([27]) Belgija (Flamska), Bolgarija, Danska, Nemčija (Spodnja Saška), Irska, Grčija, Španija (Andaluzija, Kastilja in Manča, Kastilja in León), Francija, Hrvaška, Italija (Lombardija, Benečija), Litva, Madžarska, Avstrija, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Finska, Švedska in Združeno kraljestvo (Anglija in Severna Irska).

UGOTOVITVE SODIŠČA

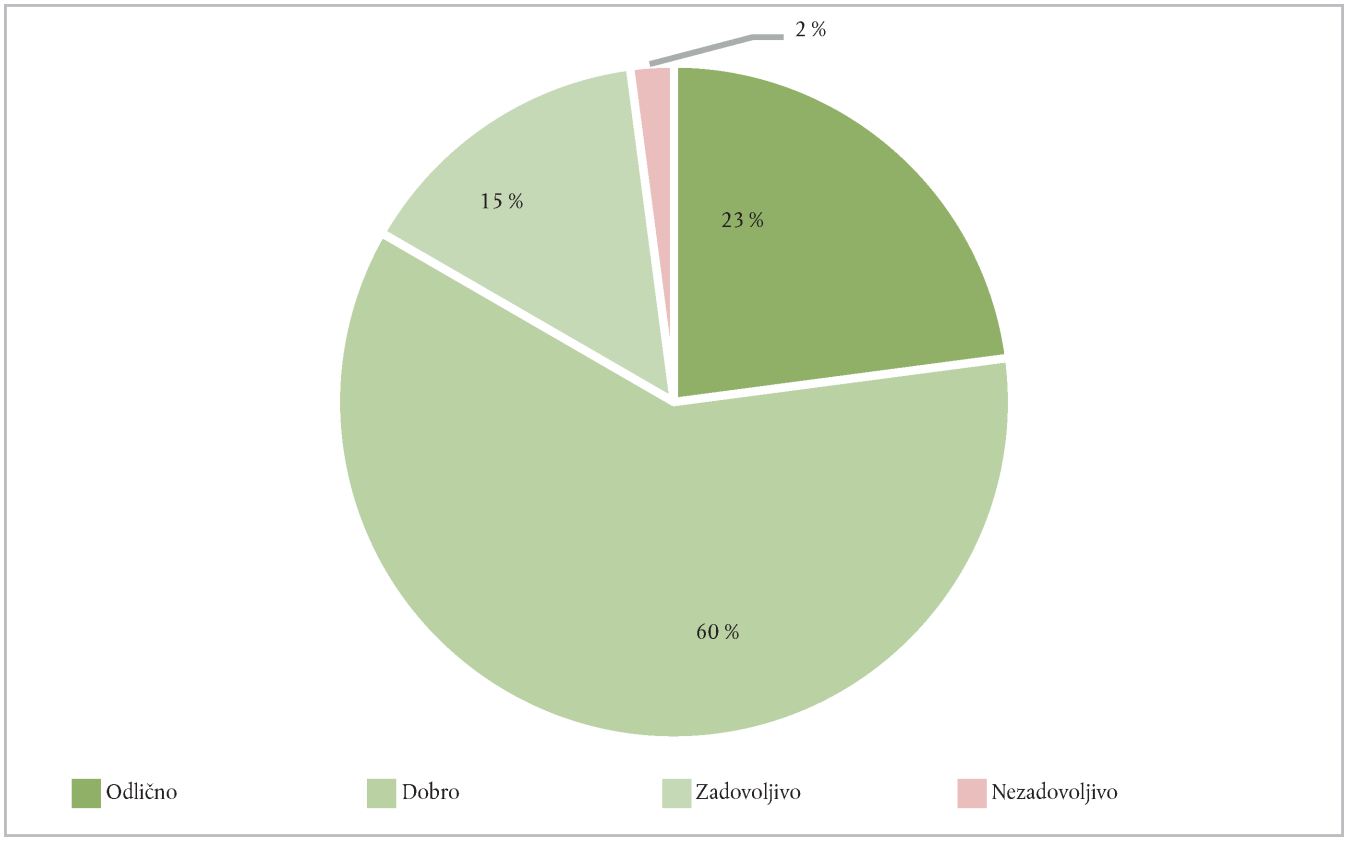
7.54 67 % upravičencev, ki so odgovorili na vprašanje o prihranku časa, je navedlo, da zdaj potrebujejo manj časa za dokončanje zahtevkov za pomoč. Tudi več kot polovica plačilnih agencij je potrdila, da so pri obdelavo zahtevkov prihranile čas. Dve plačilni agenciji, ki sta začeli uporabljati obrazec šele leta 2016 oziroma 2017, sta menili, da je še prezgodaj za oceno morebitnega prihranka časa. Tri plačilne agencije so menile, da so njihovi prejšnji spletni sistemi že vsebovali glavne značilnosti geoprostorskega obrazca za vloge za pomoč.

7.55 72 % upravičencev, ki so izpolnili anketo, je navedlo, da je geoprostorski obrazec za vloge za pomoč bolj prijazen uporabniku od prejšnjih sistemov, vsi pa so bili zadovoljni s pomočjo in navodili, ki so jih zagotovile plačilne agencije. Na splošno je bila ocena upravičencev pozitivna (glej ***okvir 7.10***).

ODGOVORI KOMISIJE

7.55 *Komisija priznava splošno pozitivno posredovano sliko.*

Okvir 7.10 – Zadovoljstvo upravičencev z geoprostorskim obrazcem za vloge za pomoč

Vir: Evropsko računsko sodišče.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Ocena smotrnosti naložbenih projektov za razvoj podeželja

7.56 Sodišče je ocenilo vzorec 29 naložbenih projektov za razvoj podeželja, ki zajemajo različne ukrepe, med drugim:

— izgradnjo kmetijskih poslopij in posodobitev kmetijske opreme,

— zagotovitev pomoči za zagon podjetja za mlade in male kmete,

— razvoj podeželske infrastrukture, kot so izboljšanja cest in širokopasovna omrežja.

7.57 Sodišče je ocenilo:

— ali so bili pogoji za upravičenost, določeni za zadevni ukrep, v skladu s prioritetami, opredeljenimi v programu za razvoj podeželja, in ali je bil izbirni postopek ustrezen,

— ali so upravičenci izvajali projekte, kot je bilo načrtovano,

— ali so države članice preverile razumnost prijavljenih stroškov,

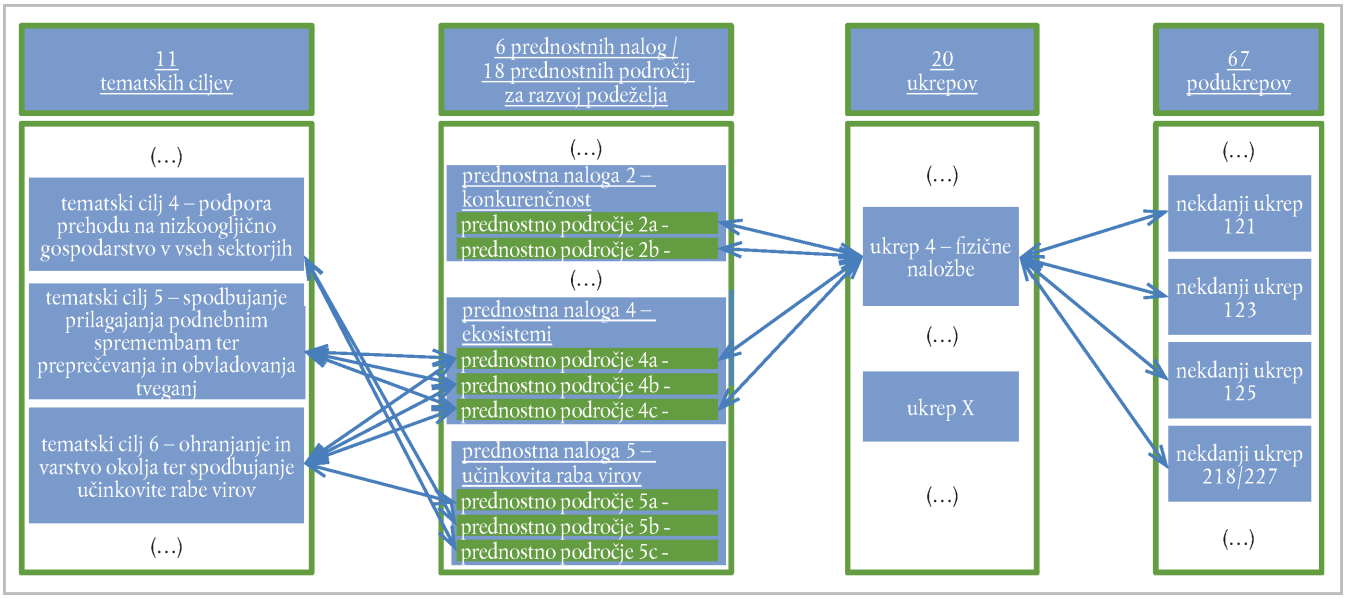
— ali so se možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ustrezno uporabljale.

Pogoji za upravičenost in merila za izbor projektov so bili na splošno usklajeni s prioritetami za razvoj podeželja

7.58 EU je opredelila 11 tematskih ciljev, da se zagotovi povezava med strategijo Evropa 2020 ter evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi, ki vključujejo Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja. Za politiko razvoja podeželja so dolgoročni strateški cilji za obdobje 2014–2020 razdeljeni na šest prioritet, te pa na 18 prednostnih področij ([28]) (glej ***okvir 7.11***). En ukrep lahko prispeva k več prioritetam za razvoj podeželja, več ukrepov pa je lahko pomembnih za eno prednostno nalogo za razvoj podeželja.

([28]) Več informacij o okviru smotrnosti za obdobje 2014–2020 je na voljo v Posebnem poročilu št. 16/2017 – Načrtovanje programov razvoja podeželja: manj zapletenosti in več osredotočenosti na potrebne rezultate.

Okvir 7.11 – Prikaz razmerja med tematskimi cilji ter prioritetami in ukrepi za razvoj podeželja

Vir: Evropsko računsko sodišče.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.59 Sodišče je v 26 od 29 preučenih primerov ugotovilo, da je bil ukrep v skladu s prioritetami in prednostnimi področji, opredeljenimi v programih za razvoj podeželja, in da so države članice uporabljale ustrezne izbirne postopke. Vendar – kot je bilo ugotovljeno že v Posebnem poročilu št. 16/2017 – je težko oceniti prispevek prioritet in prednostnih področij razvoja podeželja k posameznim tematskim ciljem.

7.60 V preostalih treh primerih nacionalni organi niso določili ustreznih pogojev za upravičenost ali uporabljali uspešnih izbirnih postopkov. V enem od teh primerov so nacionalni organi vnaprej določili ustrezna izbirna merila in na podlagi njihovega izpolnjevanja dodelili točke. Vendar pa organi niso določili najnižjega praga točk, zato je bilo financiranje zagotovljeno za vse projektne vloge. Za dva druga projekta so nacionalni organi najnižji prag postavili prenizko, da bi zagotovil ustrezno ciljno usmerjenost.

V večini primerov so upravičenci izvajali projekte, kot je bilo načrtovano, države članice pa so preverjale razumnost stroškov

7.61 V času revizije Sodišča je bilo zaključenih 19 od 29 preučenih projektov. Sodišče je ugotovilo, da je bilo 17 od teh projektov izvedenih po načrtu (glej primer v ***okviru 7.12***).

ODGOVORI KOMISIJE

7.59 *Ukrepi razvoja podeželja so instrumenti za doseganje ciljev prednostnih nalog in področij. Zaradi raznolikosti in večnamenske narave ukrepov in tematskih ciljev med njimi ni mogoče vzpostaviti neposredne povezave. Takšna povezava postane vidna, ko se ukrepi dodelijo glede na prednostna območja.*

7.60 *Nacionalni organi lahko določijo obveznosti in druge obveze, ki zagotavljajo učinkovito izvajanje ukrepa, pri čemer upoštevajo merila za upravičenost, ki so običajno vključena v zakonodajo EU.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

Okvir 7.12 – Primer projekta, izvedenega po načrtu

Sodišče je preučilo plačilo za kmetijsko gospodarstvo v Italiji (Benečija) v okviru ukrepa, namenjenega okrepitvi sposobnosti preživetja in konkurenčnosti kmetij, in sicer z olajšanjem prestrukturiranja in posodobitve kmetij.

Pogoji za upravičenost in izbirna merila so bili usmerjeni v naložbe, ki povečujejo trajnost kmetijskega gospodarstva, zmanjšujejo okoljski vpliv ali povečujejo dobrobit živali. Naložba je zajemala postavitev silosa in avtomatizirane opreme za shranjevanje in pripravo živalske krme.

Kmetijsko gospodarstvo je posodobilo svoje premoženje in izboljšalo svojo sposobnost preživetja z zmanjšanjem stroškov za živalsko krmo.

7.62 Pri štirih od 29 preučenih projektov je bilo plačilo izvršeno v pavšalnem znesku. V 23 primerih so nacionalni organi uvedli postopke za preverjanje razumnosti prijavljenih stroškov, na primer postopek javnega naročanja, referenčne stroške ali primerjavo ponudb. V preostalih dveh primerih tovrstni postopki niso bili uvedeni ali se niso uporabljali.

Države članice so malo uporabljale možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov

7.63 Države članice lahko v obdobju 2014–2020 namesto povračila dejanskih stroškov uporabljajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov: standardne stroške na enoto, pavšalne zneske in pavšalno financiranje ([29]). Z uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov se lahko poenostavijo administrativni postopki in nadzorujejo stroški projekta ([30]).

ODGOVORI KOMISIJE

7.63 *Uporaba poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov je bila v tem programskem obdobju nadalje razvita za ukrepe, ki niso zajeti v IAKS, in druge ukrepe, ki se ne povrnejo z uporabo poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov, kot jih določajo uredbe o posameznih skladih.*

([29]) Člen 67(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

([30]) Glej odstavka 73 in 74 Posebnega poročila št. 11/2018 – Nove možnosti za financiranje projektov na področju razvoja podeželja so enostavnejše, vendar niso osredotočene na rezultate.

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
7.64 Sodišče meni, da je bilo med preučenimi projekti 23 takih, pri katerih bi se lahko uporabljale možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov vsaj za nekatere elemente stroškov, dejansko pa so se uporabljale samo pri petih ([31]). To potrjuje ugotovitev iz nedavnega posebnega poročila Sodišča o financiranju projektov za razvoj podeželja, in sicer da se te možnosti malo uporabljajo, deloma zaradi raznolikosti ukrepov in upravičencev ([32]).	**7.64** *Komisija meni, da je uporaba poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov novost za odhodke, ki niso povezani s površino in živalmi. Države članice za sprejetje potrebujejo nekaj časa. Vendar se nekatere možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov trenutno uvajajo s spremembami programov razvoja podeželja.*
Zaključek	
7.65 Večina prosilcev za pomoč, vezano na površino, ki jih je obiskalo Sodišče, je že uporabljala geoprostorski obrazec za vloge za pomoč, zaradi česar je v večini primerov napak manj, poraba časa pa manjša. 23 % anketiranih kmetov za pošiljanje vloge še vedno ni uporabljalo geoprostorskega obrazca za vloge za pomoč.	**7.65** *Komisija ugotavlja, da zakonodaja EU določa postopno uvajanje geoprostorske vloge za pomoč. V skladu s časovno razporeditvijo so morale države članice z geoprostorsko vlogo za pomoč kriti 25 % parcel v letu zahtevka 2016 (proračunsko leto 2017), 75 % v letu zahtevka 2017 (proračunsko leto 2018) in zagotoviti kritje v letu zahtevka 2018 (proračunsko leto 2019) (glej člen 17(2) Uredbe (EU) št. 809/2014).*
7.66 Leta 2017 je Sodišče obiskalo 29 naložbenih projektov za razvoj podeželja. Pri obiskanih projektih so bili na splošno pogoji za upravičenost usklajeni s prioritetami, opredeljenimi v programih za razvoj podeželja, izbirni postopki pa so bili ustrezni. Upravičenci, ki jih je Sodišče obiskalo, so naložbene projekte za razvoj podeželja iz vzorca običajno izvajali, kot je bilo načrtovano, države članice pa so preverjale razumnost stroškov. Vendar pa so države članice malo uporabljale možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.	
Priporočila	
7.67 Na podlagi ugotovitev in zaključka Sodišče priporoča Komisiji, naj:	
— **priporočilo 4**: spremlja napredek plačilnih agencij pri podpori kmetom, ki še ne uporabljajo geoprostorskega obrazca za vloge za pomoč, in spodbuja najboljše prakse, da se čim bolj povečajo koristi in doseže popolno izvajanje novega sistema v predpisanih rokih (glej odstavka 7.51 in 7.52). Ciljni rok za izvedbo: 2020.	*Komisija sprejema to priporočilo in meni, da se že izvaja. Komisija spremlja in bo še naprej spremljala napredek v državah članicah. Geoprostorska vloga za pomoč se je v skladu s časovno razporeditvijo iz zakonodaje EU pravočasno izvedla v večini držav članic.*

([31]) V treh od petih primerov je bila zaradi veljavnih pravil EU uporaba pavšalnih zneskov obvezna.

([32]) Glej odstavek 79 Posebnega poročila št. 11/2018.

PRILOGA 7.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA NARAVNE VIRE

	2017	2016
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA		
Neposredna plačila	**121**	201
Tržni ukrepi, razvoj podeželja, okolje, podnebni ukrepi in ribištvo	**109**	179
Transakcije za naravne vire skupaj	**230**	380
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK		
Ocenjena stopnja napake: naravni viri	**2,4 %**	2,5 %
Zgornja meja napake	3,9 %	
Spodnja meja napake	0,9 %	

PRILOGA 7.2

PREGLED REZULTATOV PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA DRŽAVE ČLANICE ZA TRŽNE UKREPE, RAZVOJ PODEŽELJA, OKOLJE, PODNEBNE UKREPE IN RIBIŠTVO ([1])

Nizozemska

Transakcije brez napake:	2
Količinsko neopredeljene napake:	–
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	–
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	2

Združeno kraljestvo

Transakcije brez napake:	4
Količinsko neopredeljene napake:	–
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	2
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	6

Nemčija

Transakcije brez napake:	2
Količinsko neopredeljene napake:	1
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	1
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	4

Švedska

Transakcije brez napake:	3
Količinsko neopredeljene napake:	1
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	1
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	5

Finska

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Latvija

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Litva

Transakcije brez napake:	6
Količinsko neopredeljene napake:	1
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	1
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	8

Irska

Transakcije brez napake:	–
Količinsko neopredeljene napake:	2
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	–
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	2

Danska

Transakcije brez napake:	5
Količinsko neopredeljene napake:	–
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	–
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	5

Estonija

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Poljska

Transakcije brez napake:	6
Količinsko neopredeljene napake:	1
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	2
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	1
Skupaj:	10

Belgija

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Češka

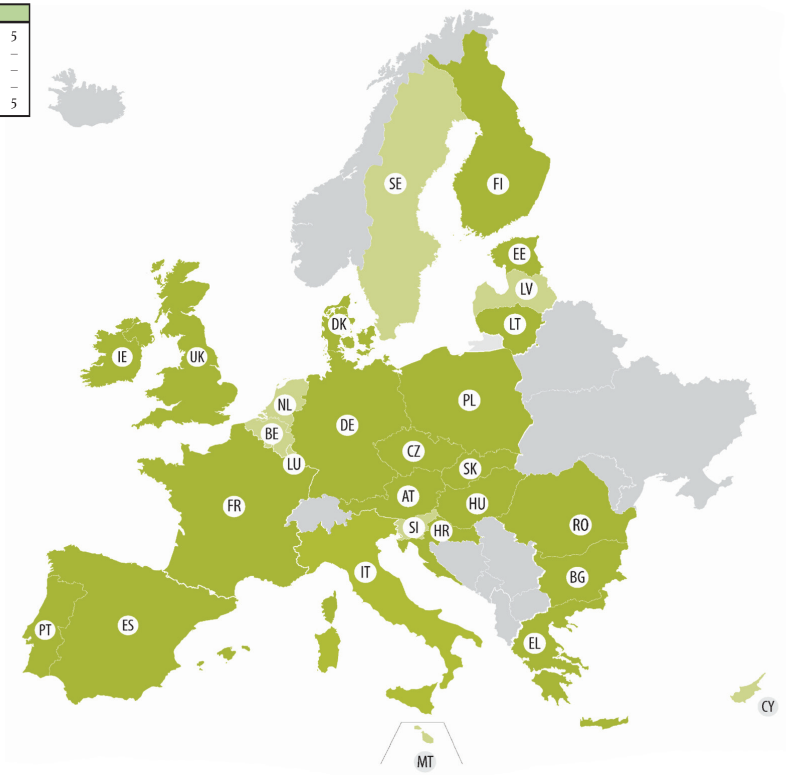
Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Luksemburg

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Slovaška

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Francija

Transakcije brez napake:	8
Količinsko neopredeljene napake:	–
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	3
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	11

Avstrija

Transakcije brez napake:	7
Količinsko neopredeljene napake:	1
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	–
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	8

Portugalska

Transakcije brez napake:	6
Količinsko neopredeljene napake:	1
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	1
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	1
Skupaj:	9

Madžarska

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Španija

Transakcije brez napake:	1
Količinsko neopredeljene napake:	–
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	–
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	1
Skupaj:	2

Romunija

Transakcije brez napake:	12
Količinsko neopredeljene napake:	–
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	–
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	12

Italija

Transakcije brez napake:	6
Količinsko neopredeljene napake:	1
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	–
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	1
Skupaj:	8

Slovenija

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Hrvaška

Transakcije brez napake:	4
Količinsko neopredeljene napake:	–
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	3
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	–
Skupaj:	7

Malta

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Grčija

Transakcije brez napake:	1
Količinsko neopredeljene napake:	1
Količinsko opredeljene napake < 20 %:	1
Količinsko opredeljene napake ≥ 20 %:	2
Skupaj:	5

Ciper

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Bolgarija

Za leto 2017 ni bila preučena nobena transakcija.

Z revizijskim delom Sodišča se pridobijo ocene verjetne stopnje napake v populaciji kot celoti. Delo temelji na metodologiji, v skladu s katero se izbere verjetnostni vzorec, sorazmeren z velikostjo populacije, zato ne daje informacij o pogostosti napake v populacijah, ki jih revidira Sodišče (za to bi bilo treba transakcije izbrati naključno). Zato se zgornji podatki ne smejo razumeti kot pogostost napake, niti v transakcijah, ki jih financira EU, niti v posameznih državah članicah, pogostost napak v vzorcih, izbranih v različnih državah članicah, pa ni povezana z relativno stopnjo napake v teh državah članicah.

([1]) Razen petih preučenih transakcij v okviru neposrednega upravljanja na področju okolja, podnebnih ukrepov in ribištva.

PRILOGA 7.3

PREGLED NAPAK Z VSAJ 20-ODSTOTNIM UČINKOM ZA TRŽNE UKREPE, RAZVOJ PODEŽELJA, OKOLJE, PODNEBNE UKREPE IN RIBIŠTVO

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Uvod

Sodišče je uporabilo splošno revizijsko metodologijo, opisano v ***Prilogi 1.1***, in preizkusilo reprezentativni vzorec transakcij, da bi ocenilo stopnjo *nepravilnosti* v populaciji za ta razdelek večletnega finančnega okvira. Seznam napak, ki jih je Sodišče odkrilo pri preizkušanju, ni izčrpen, in sicer niti glede posameznih napak niti morebitnih vrst napak. V nadaljevanju je opis štirih napak z učinkom v višini vsaj 20 % vrednosti transakcije, ki so bile preučene za porabo za tržne ukrepe, razvoj podeželja, okolje, podnebne ukrepe in ribištvo V ***okvirih 7.5*** in ***7.6*** sta predstavljena preostala dva primera, ki ju je odkrilo Sodišče. Teh šest napak je bilo odkritih v transakcijah, vrednih med 3 500 EUR in 1,6 milijona EUR, z mediano malo pod 17 000 EUR ([1]).

Komisija je seznanjena s pripombo ERS v Prilogi 7.2, da pregled transakcij, ki ga je izvedlo ERS, ni izčrpna referenca za relativno stopnjo napake v državah članicah v vzorcu. Komisija poudarja, da so podrobne informacije o rezultatih revizij Komisije in držav članic za vsako posamezno državo članico na voljo v letnih poročilih o dejavnostih in njihovih tehničnih prilogah, ki jih pripravijo službe Komisije, pristojne za izvajanje skladov EU v okviru deljenega upravljanja.

Primeri napak

Tržni ukrepi, razvoj podeželja, okolje, podnebni ukrepi in ribištvo

Neupravičeni upravičenci/dejavnosti/projekti/odhodki

Primer 1 – Neupravičen projekt zaradi nezadostnega donosa naložbe

Na Portugalskem je Sodišče preučilo plačilo, ki ga je neka kmetija prejela za posodobitev namakalnega sistema. Da bi bil projekt upravičen, je moralo biti v vlogi za pomoč prikazano, da bo naložba ustvarjala pozitiven donos. Na podlagi informacij iz vloge za pomoč so organi projekt odobrili. Vendar pa v času odobritve upravičenec na eni od parcel, vključenih v izračun donosnosti naložbe, ni več kmetoval. Če bi se upoštevale parcele, ki jih je upravičenec dejansko obdeloval, izračun ne bi pokazal pozitivnega donosa naložbe. Projekt zato ne bi prejel podpore, kar je privedlo do 100-odstotne napake.

([1]) To pomeni, da je bila polovica vseh napak, katerih učinek znaša vsaj 20 %, odkrita v transakcijah, vrednih manj kot 17 000 EUR, preostanek pa v transakcijah, vrednih več kot toliko.

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
Primer 2 – Podpora za upravičenca brez zadostne pravice do ponovne zasaditve	
V Španiji je Sodišče preučilo plačilo, ki je prispevalo k stroškom za prestrukturiranje in preoblikovanje vinogradov. V skladu z nacionalnimi pravili je moral imeti upravičenec za površino, ki naj bi se prestrukturirala, pravico do ponovne zasaditve že pred rokom za predložitev vloge za pomoč. Vendar pa je obiskani upravičenec za eno od parcel to pravico pridobil po roku, kar je privedlo do 44-odstotne napake.	
Primer 3 – Tehnična pomoč za razvoj podeželja, ki se je uporabljala tudi za EKJS	
Sodišče je preučilo plačilo grške plačilne agencije za tehnično pomoč v zvezi s programi za razvoj podeželja. Sodišče je ugotovilo, da sta se financirana informacijska podpora in infrastruktura uporabljali tudi za upravljanje pomoči v okviru EKJS. Ker je bil do pomoči upravičen le prispevek za operacije za razvoj podeželja, Sodišče meni, da del stroškov ni bil upravičen, zato ocenjuje, da je prišlo do 23-odstotne napake.	*Komisija bo to ugotovitev upoštevala pri načrtovanju prihodnjih poizvedb o potrditvi skladnosti.*
Sodišče je ugotovilo tudi napake zaradi neupravičenih upravičencev/dejavnosti/projektov/odhodkov (količinsko opredeljene pod 20 %) v Nemčiji, na Hrvaškem, Portugalskem in v treh transakcijah v okviru neposrednega upravljanja, ki se nanašajo na porabo za okolje.	
Neizpolnjevanje kmetijsko-okoljsko-podnebnih zavez	
Primer 4 – Neupoštevanje kmetijsko-okoljskih zavez v območjih, občutljivih na nitrate	
V Grčiji je Sodišče preučilo plačilo kmetu v okviru kmetijsko-okoljsko-podnebnega ukrepa za zaščito območij, občutljivih na nitrate. V zavezah so bile določene omejitve za količino gnojil in vode za namakanje, ki se lahko uporabljajo na parcelah. Za parcele z naklonom nad 6 % so zaradi večjega tveganja odliva gnojil in vode veljale strožje omejitve. Vendar pa upravičenec na dveh parcelah z naklonom nad 6 % ni upošteval strožjih zahtev za gnojenje in namakanje, kar je privedlo do 20-odstotne napake.	*Meritve, ki so jih zagotovili nacionalni organi, so pokazale, da je naklon pobočja pod 6 %. Pri parcelah z neenakomernim naklonom ni vedno tehnično jasno, kako izmeriti naklon. Komisija razume, da za parcelo, kakršna je narava zadevne parcele, ni nujno, da se za merjenje naklona uporabita najnižja absolutna in najvišja absolutna točka parcele. Bolje je upoštevati najvišjo in najnižjo reprezentativno točko parcele.*
Napako zaradi neupoštevanja kmetijsko-okoljskih zavez (količinsko opredeljeno pod 20 %) je Sodišče odkrilo tudi na Švedskem.	*Komisija bo o tem nadalje razpravljala z nacionalnimi organi.*

PRILOGA 7.4

SPREMLJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor Komisije
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni relevantno	nezadostni dokazi	
			večinoma	deloma				
2014	7.77 *Glede na ta pregled ter ugotovitve in zaključke za leto 2014 za EKJS priporočamo:*							
	priporočilo 1: naj si države članice še naprej prizadevajo za to, da v svoje podatkovne zbirke LPIS vključujejo zanesljive in posodobljene informacije o velikosti in upravičenosti kmetijskih zemljišč, zlasti trajnih pašnikov, ter v okviru administrativnih pregledov sistematično analizirajo in uporabljajo vse informacije, ki so na voljo, tudi posodobljene ortografske posnetke, in se tako izognejo plačilom za neupravičena zemljišča;		X					
	za razvoj podeželja naj Komisija:							
	priporočilo 2: sprejme ustrezne ukrepe, na podlagi katerih bodo morali akcijski načrti držav članic vključevati popravljalne ukrepe za obravnavanje pogosto ugotovljenih vzrokov za napake;		X					
	priporočilo 3: pregleda strategijo za svoje revizije skladnosti na področju razvoja podeželja, da se ugotovi, ali so sistemske slabosti, ugotovljene v dani regiji (za države članice z regionalnimi programi), prisotne tudi v drugih regijah, zlasti kadar gre za naložbene ukrepe;	X						

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor Komisije
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni relevantno	nezadostni dokazi	
			večinoma	deloma				
2014	*za EKJS in tudi za razvoj podeželja naj Komisija:*							
	priporočilo 4: zagotovi, da certifikacijski organi pravilno izvajajo novi postopek zagotovila v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo transakcij, ki bo od proračunskega leto 2015 postal obvezen, in da ta zagotavlja zanesljive informacije o stopnji napake, tako da se je mogoče nanje opirati.		X					
	7.78 *Poleg tega priporočamo, naj Komisija na področju ribištva:*							
	priporočilo 5: zagotovi, da revizijski organi držav članic izvajajo svoje naloge temeljiteje, zlasti z opravljanjem potrebnih kontrol na kraju samem, uporabo postopkov za kontrolo kakovosti in izboljšanjem revizijske dokumentacije.			X				

POGLAVJE 8

Varnost in državljanstvo

KAZALO

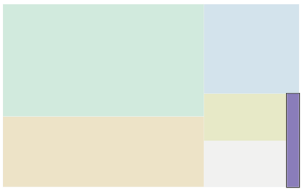

	Odstavek
Uvod	8.1–8.5
Kratek opis tega razdelka večletnega finančnega okvira	8.2–8.4
Obseg revizije in revizijski pristop	8.5
Pravilnost transakcij	8.6–8.7
Preučitev izbranih sistemov	8.8–8.13
Deljeno upravljanje	8.8–8.12
Letna poročila o dejavnostih in druge ureditve upravljanja	8.13
Zaključek in priporočila	8.14–8.15
Priporočila	8.15

UGOTOVITVE SODIŠČA

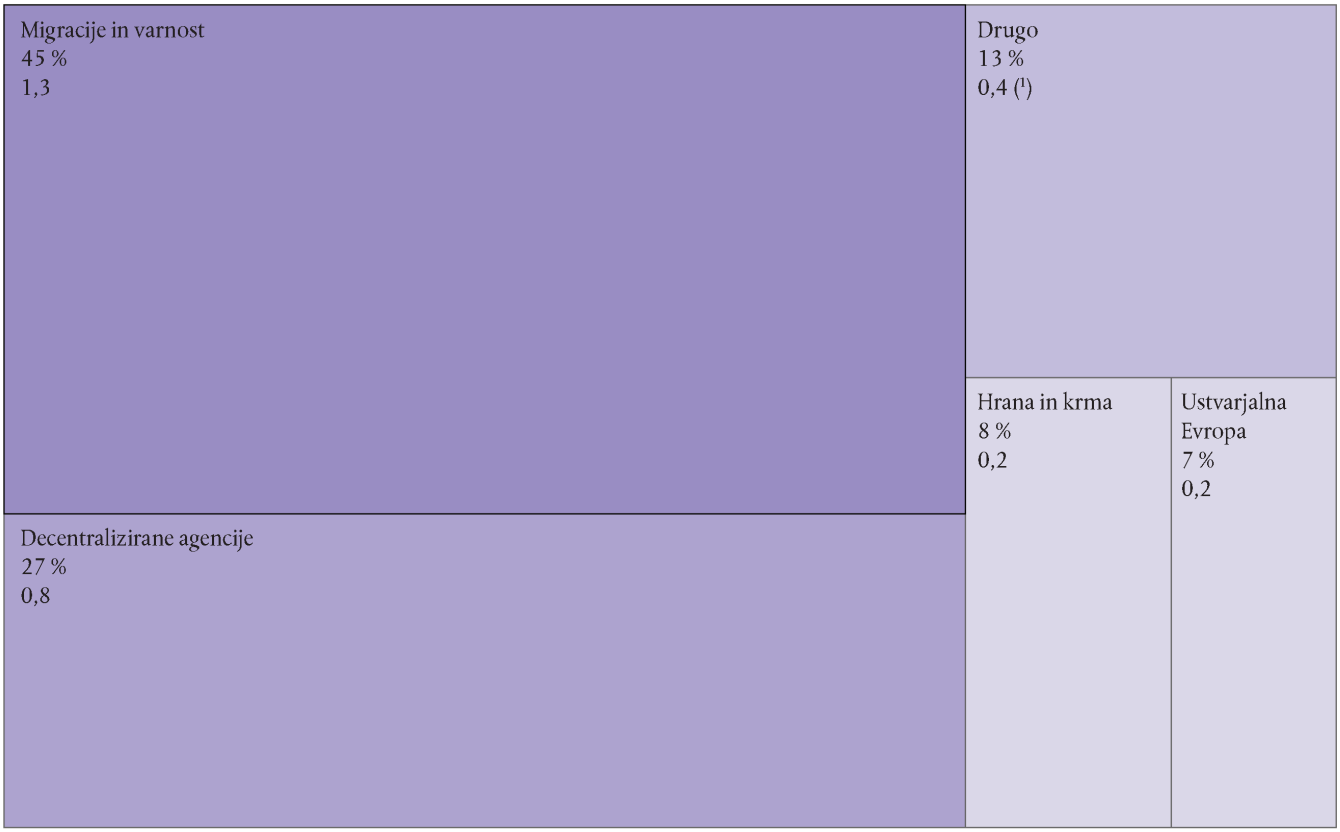
UVOD

8.1 V tem poglavju so predstavljene ugotovitve Sodišča za razdelek večletnega finančnega okvira varnost in državljanstvo. V ***okviru 8.1*** je pregled glavnih dejavnosti in porabe v tem razdelku v letu 2017.

Okvir 8.1 – Razdelek večletnega finančnega okvira varnost in državljanstvo – razčlenitev za leto 2017

(v milijardah EUR)

Plačila za leto skupaj	2,9
– *predujmi* (2)	*- 1,8*
+ *obračunani predujmi* (2)	*1,6*
Revidirana populacija skupaj	**2,7**

(1) Vključuje odhodke za potrošnike, pravosodje, pravice, enakopravnost in državljanstvo.
(2) V skladu z usklajeno opredelitvijo z izkazi povezanih transakcij (za podrobnejše informacije glej odstavek 15 ***Priloge 1.1***).

Vir: Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2017.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Kratek opis tega razdelka večletnega finančnega okvira

8.2 V razdelku 3 so zajete različne politike, katerih skupni cilj je okrepiti pojem državljanstva EU z oblikovanjem območja svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja.

8.3 Kot je prikazano v ***okviru 8.1***, je najpomembnejše področje odhodkov področje migracij in varnosti. Večina odhodkov zato prihaja iz dveh skladov: Sklada za azil, migracije in vključevanje (AMIF) ([1]) in Sklada za notranjo varnost (ISF). Sklada sta bila ustanovljena leta 2014 in bosta delovala do leta 2020. Nadomestila sta program SOLID (Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov), ki je zajemal štiri instrumente ([2]) in dva programa ([3]). Tako kot v okviru programa SOLID je upravljanje večine sredstev Sklada za azil, migracije in vključevanje in Sklada za notranjo varnost deljeno med državami članicami in Komisijo (GD za migracije in notranje zadeve (GD HOME)). Cilj Sklada za azil, migracije in vključevanje je prispevati k uspešnemu upravljanju migracijskih tokov ter vzpostaviti skupni pristop EU k azilu in priseljevanju. Cilj Sklada za notranjo varnost je doseči visoko raven varnosti v EU. Sestavljata ga dva instrumenta ([4]): Sklad za notranjo varnost – meje in vizumi ter Sklad za notranjo varnost – policijsko sodelovanje. Prvi zagotavlja podporo za usklajeno upravljanje meja in razvoj skupne vizumske politike, medtem ko se drugi osredotoča na sodelovanje med organi kazenskega pregona in izboljšanje zmogljivosti za obvladovanje varnostnih tveganj in kriz.

8.4 Drugi pomemben delež proračuna za ta razdelek vključuje sredstva za 12 decentraliziranih agencij ([5]), ki so dejavne pri izvajanju ključnih prioritet EU na področju migracij in varnosti, pravosodnega sodelovanja in zdravja. Sledita program Hrana in krma, katerega cilj je zagotoviti zdravje ljudi, živali in rastlin v vseh fazah prehranske verige, ter program Ustvarjalna Evropa – okvirni program EU za podporo sektorja kulture in avdiovizualnega sektorja. Proračun pokriva tudi številne programe, ki so namenjeni izpolnitvi skupnega cilja okrepitve področja varnosti in državljanstva, predvsem programe za pravosodje, potrošnike in pravice, enakopravnost in državljanstvo.

([1]) Pravni akt o ustanovitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje je na voljo na spletišču Eur-Lex.

([2]) Pravni akti o ustanovitvi teh instrumentov so na voljo na spletišču Eur-Lex: Sklad za zunanje meje, Evropski sklad za vračanje, Evropski sklad za begunce, Evropski sklad za vključevanje državljanov tretjih držav.

([3]) Preprečevanje kriminala in boj proti njemu (ISEC) in Preprečevanje, pripravljenost in obvladovanje posledic v zvezi s terorizmom ter drugimi tveganji, povezanimi z varnostjo (CIPS).

([4]) Pravni akti o ustanovitvi teh instrumentov so na voljo na spletišču Eur-Lex: Sklad za notranjo varnost – meje in vizumi, Sklad za notranjo varnost – policijsko sodelovanje.

([5]) Zdravje: ECDC, EFSA, EMA. Notranje zadeve: Frontex, EASO, Europol, CEPOL, eu-LISA, EMCDDA. Pravosodje: Eurojust, FRA, EIGE.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Obseg revizije in revizijski pristop

8.5 Sodišče uporablja revizijski pristop in metode, opisane v ***Prilogi 1.1***, zato je leta 2017 za področje varnost in državljanstvo preučilo:

(a) vzorec 15 *transakcij*, ki je bil zasnovan za pomoč Sodišču pri oblikovanju mnenja o proračunski porabi za leto 2017 kot celoti, vendar ni bil zasnovan tako, da bi bil reprezentativen za vse vrste porabe v okviru tega razdelka večletnega finančnega okvira (kar pomeni, da Sodišče za razdelek 3 ni ugotavljalo ocenjene stopnje napake). Takšna odločitev je bila posledica razmeroma nizke stopnje plačil za to področje v letu 2017 (približno 2 % skupne proračunske porabe EU). Vzorec je sestavljalo osem transakcij v okviru *deljenega upravljanja* z državami članicami ([6]), pet v okviru *neposrednega upravljanja*, ki ga je izvajala Komisija, in dve, ki vključujeta obračun predujmov za agencije;

(b) glavne sisteme, ki jih uporabljajo Komisija in države članice za dajanje zagotovil v zvezi s pravilnostjo plačil v okviru programa SOLID, Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost;

(c) ali so bile informacije o *pravilnosti* porabe v *letnih poročilih o dejavnostih* GD HOME v glavnem skladne z rezultati Sodišča.

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

8.6 V treh (20 %) od 15 preučenih transakcij so bile *napake*, od katerih sta bili dve nad 2-odstotnim pragom pomembnosti: v transakciji v okviru deljenega upravljanja Sklada za azil, migracije in vključevanje v Franciji (10-odstotna napaka) in v transakciji v zvezi s subvencijo za delovanje, izplačano Uradu EASO za odhodke, nastale v letu 2016, ki jih je Komisija vključila v računovodske izkaze za leto 2017 ([7]), (2,9-odstotna napaka). Kot je navedeno v odstavku 8.5(a), vzorec ni bil zasnovan tako, da bi bil reprezentativen za porabo v okviru tega razdelka, zato Sodišče ni izračunalo stopnje napake. Obrazložitev ugotovitve Sodišča v zvezi s transakcijo v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje je v ***okviru 8.2***.

8.6 *Napaka, povezana s Skladom za azil, migracije in vključevanje v Franciji, je bila v računovodskih izkazih za leto 2018 popravljena (znesek se je odštel od računovodskih izkazov za leto 2018).*

Napako, povezano z Uradom EASO, so leta 2016 med letno revizijo v agenciji odkrili revizorji Evropskega računskega sodišča. Upravni odbor agencije je bil o napaki obveščen in natančno spremlja akcijski načrt, ki ga je za obravnavanje slabosti, ki jo je odkrilo Evropsko računsko sodišče, predložil izvršni direktor.

Komisija v računovodskih izkazih za leto 2017 zaradi regulativnih obveznosti ni mogla zavrniti stroškov Urada EASO, na katere je vplivala napaka, vendar je to vprašanje obravnavala v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2017 (odredbodajalec je izrazil pridržek glede tveganja za ugled).

([6]) Belgija, Estonija, Španija, Francija, Hrvaška, Litva, Avstrija in Švedska.

([7]) Specifično letno poročilo Sodišča z mnenjem o zakonitosti in pravilnosti odhodkov EASO za leto 2016 je na voljo na spletišču Evropskega računskega sodišča.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Okvir 8.2 – Napaka v prispevku EU za francoski program za ponovno naselitev beguncev

Sklad za azil, migracije in vključevanje v Franciji podpira nacionalni program za ponovno naselitev z enkratnim plačilom v višini 10 000 EUR za vsakega begunca, ki pride v državo. Sodišče je pregledalo plačilo EU v višini 100 000 EUR za ponovno naselitev desetih sirskih beguncev. Ugotovilo je, da je v Francijo dejansko prispelo le devet od desetih posameznikov, vendar francoski organi niso ustrezno zmanjšali zahtevka za plačilo. Prispevek EU za program za ponovno naselitev je bil zato precenjen za 10 000 EUR.

8.7 Poleg tega je Sodišče odkrilo nedoslednosti pri tem, kako države članice obravnavajo upravičenost do povračila davka na dodano vrednost, ki so ga prijavili javni organi. To vprašanje, ki ogroža dobro finančno upravljanje porabe EU, je opisano v ***okviru 8.3***.

Okvir 8.3 – Nedoslednosti v zvezi z upravičenostjo do povračila DDV, ki so ga prijavili javni organi

V skladu z zakonodajo EU je nevračljivi DDV upravičen do sofinanciranja EU. V Španiji je Sklad za zunanje meje financiral 95 % stroškov za vgradnjo komunikacijske opreme v mejna patruljna plovila. Upravičenec je bila agencija za kazenski pregon, ki se financira iz državnega proračuna. Odhodki so bili porabljeni za kritje računov za storitve zunanjega izvajalca in so vključevali DDV (ki je znašal od 7 % do 21 %). Ker agencija za kazenski pregon ne more dobiti povrnjenega DDV, so španski organi menili, da je DDV lahko upravičen do financiranja. Vendar pa se DDV, ki ga zaračuna izvajalec storitev, samodejno steče v nacionalni proračun, zato ne pomeni neto stroškov države članice. V tem primeru je zaradi visoke, 95-odstotne stopnje sofinanciranja skupni prispevek EU za ta ukrep presegal neto stroške, ki so dejansko nastali v državi članici.

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 8.2 – Napaka v prispevku EU za francoski program za ponovno naselitev beguncev

Država članica je že popravila napako v računovodskih izkazih za leto 2018 in sprejela korektivne ukrepe, kot sta okrepljeni postopek preverjanja in oblikovanje integrirane rešitve informacijske tehnologije.

Okvir 8.3 – Nedoslednosti v zvezi z upravičenostjo do povračila DDV, ki so ga prijavili javni organi

Komisija priznava, da je obravnavanje na ravni države članice odvisno od nacionalne zakonodaje.

Državam članicam bo v smernicah pojasnila, kako lahko zmanjšajo tveganje, povezano s preseganjem stopnje sofinanciranja, kadar bi lahko DDV v skladu z nacionalnimi predpisi predstavljal večji del sofinanciranja, kot je bil prvotno predviden.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Hrvaška, ki je sredstva EU iz schengenskega vira porabila za financiranje obnove mejnih prehodov v celoti, se je izognila podobnemu izidu. Upravičenec je bilo hrvaško ministrstvo za notranje zadeve, odhodki pa so bili porabljeni za kritje računov za gradbena dela zunanjega izvajalca, ki so vključevali DDV v višini 25 %. Ob upoštevanju navodil Komisije, da sofinanciranje Skupnosti ne sme presegati skupnih upravičenih odhodkov brez DDV, so hrvaški organi obravnavali DDV kot neupravičen do financiranja iz sredstev EU in ga krili iz nacionalnih virov.

Španski primer ponazarja morebitno slabo stran poskusa, da bi bil DDV upravičena postavka odhodkov za javne organe, ki se financirajo iz nacionalnih proračunov. Kaže, da prispevek EU lahko presega neto stroške, ki so dejansko nastali v državi članici, če javni organi izvajajo ukrepe z visoko stopnjo sofinanciranja EU, EU pa povrne tudi zadevni DDV. To ogroža dobro finančno upravljanje sredstev EU.

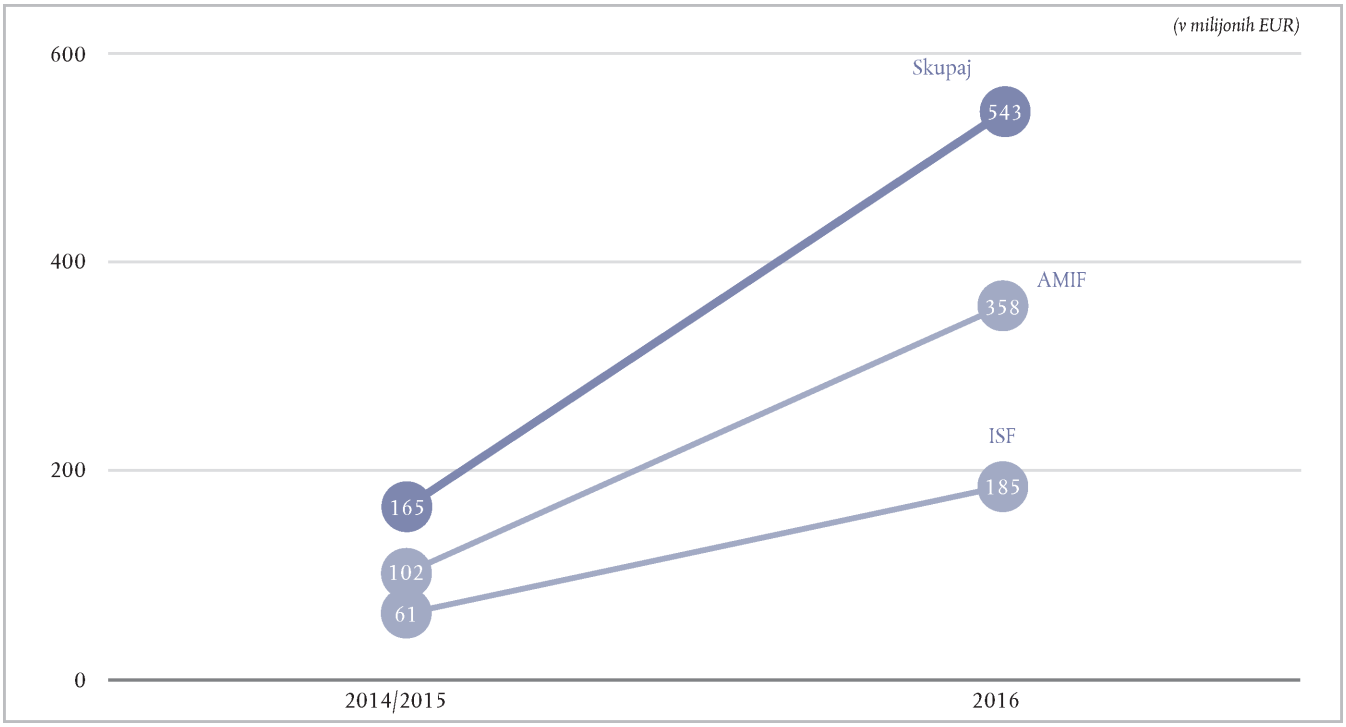
PREUČITEV IZBRANIH SISTEMOV

Deljeno upravljanje

Sklad za azil, migracije in vključevanje ter Sklad za notranjo varnost

8.8 Tri leta po začetku sedemletnega programskega obdobja so države članice znatno povečale stopnjo izvrševanja za nacionalne programe. V ***okviru 8.4*** so prikazana letna plačila, o katerih so države članice poročale v svojih zaključnih računih za leto 2016 in ki so jih predložile Komisiji v odobritev in za povračilo v letu 2017.

Okvir 8.4 – Plačila za Sklad za azil, migracije in vključevanje ter Sklad za notranjo varnost, ki so v proračunskem letu 2016 bistveno višja

UGOTOVITVE SODIŠČA

8.9 Sodišče je pregledalo postopke, na podlagi katerih je Komisija potrdila letne računovodske izkaze desetih nacionalnih programov v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost, ki so jih predložile države članice ([8]) za proračunsko leto 2016. Preučilo je popolnost in doslednost ocene Komisije o (a) letnih računovodskih izkazih in poročilih o izvajanju, ki so jih predložili pristojni organi, ter (b) revizijska mnenja, ki so jih predložili revizijski organi. Poleg tega je preučilo, ali je Komisija pri tej oceni upoštevala ugotovitve prejšnjih revizij, vključno z revizijo Sodišča. V postopkih Komisije ni odkrilo večjih pomanjkljivosti, zato se strinja z njenimi potrditvami skladnosti.

([8]) Sklad za notranjo varnost za Estonijo, Grčijo, Italijo, Litvo in Avstrijo; Sklad za azil, migracije in vključevanje za Francijo, Luksemburg, Španijo, Švedsko in Združeno kraljestvo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

8.10 V skladu z zahtevami glede poročanja, ki se uporabljajo za Sklad za azil, migracije in vključevanje ter Sklad za notranjo varnost, se pri izkazih, ki jih je Komisija potrdila v letu 2017, ni razlikovalo med predplačili (predujmi), ki so jih države članice izplačale končnim upravičencem, in plačili, izplačanimi kot vračilo dejansko nastalih odhodkov. Zaradi tega Komisija ne more pridobiti informacij o tem, koliko je bilo dejansko porabljeno. V ***okviru 8.5*** je prikazano, kako sedanje stanje ogroža nadzorno vlogo Komisije.

Okvir 8.5 – Komisija ni imela dovolj informacij o dejanski porabi v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost

V Estoniji sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost omogočajo predujme v višini 100 % načrtovanih stroškov projekta. V skladu z zahtevami glede poročanja, ki se uporabljajo za Sklad za azil, migracije in vključevanje ter Sklad za notranjo varnost, je letni računovodski izkaz Sklada za notranjo varnost za leto 2016, ki je bil predložen Komisiji, vključeval plačila v višini 13 milijonov EUR, ki so predstavljala približno 35 % skupnih dodelitev za obdobje financiranja 2014–2020. Vendar pa je Sodišče med svojim obiskom v Estoniji ugotovilo, da se je 12,7 milijona EUR (97,6 % prijavljenega zneska) v resnici nanašalo na predujme končnim upravičencem.

To kaže, da sedanje zahteve glede poročanja, ki se uporabljajo za Sklad za azil, migracije in vključevanje ter Sklad za notranjo varnost, preprečujejo Komisiji, da bi pridobila vse potrebne finančne informacije. Poročanje zgolj o izvršenih plačilih lahko privede do zavajajoče slike dejanskega izvrševanja sredstev, kar posledično ogroža nadzorno vlogo Komisije.

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 8.5 – Komisija ni imela dovolj informacij o dejanski porabi v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost

Komisija je države članice pozvala, naj informacije o različnih vrstah porabe izboljšajo že v računovodskih izkazih, predloženih za leto 2018.

Razčlenitev po predhodnem financiranju in nastalih odhodkih se je že uporabila za računovodske izkaze, predložene februarja/marca 2018 (vmesna in končna plačila so označena in predujmi za končne upravičence so privzeto opredeljeni).

UGOTOVITVE SODIŠČA

8.11 Sodišče je preizkusilo delo petih nacionalnih *revizijskih organov* ([9]) v okviru priprav za potrjevanje letnih računovodskih izkazov Sklada za azil, migracije in vključevanje / Sklada za notranjo varnost za leto 2016. Ugotovitve Sodišča so predstavljene v ***okviru 8.6***.

Okvir 8.6 – Sistemske slabosti, ki se nanašajo na Sklad za azil, migracije in vključevanje ter Sklad za notranjo varnost

Države članice	
Slabost	**Učinek**
Slabosti v revizijskih dejavnostih, ki so jih opravili revizijski organi: — na Švedskem revizijski organ ni dovolj dokumentiral svojega dela, tako da bi bilo razvidno, kateri revizijski postopek je dejansko izvajal, — na Švedskem in tudi v Franciji revizijski organ ni pravilno dokumentiral svojega nadzora revizijskega dela, kot zahtevajo mednarodni standardi revidiranja, — v Estoniji revizijska strategija ni vključevala ocene vpliva omejitev, ki so posledica pogoste uporabe predplačil, na revizijo računovodskih izkazov Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost.	Povečano tveganje na področju upravičenosti, upravljanja in nadzora financiranih ukrepov.

Program SOLID

8.12 Sodišče je s pregledom desetih naknadnih revizij skladnosti ([10]) ocenilo delo GD HOME v zvezi z naknadnimi revizijami. Namen teh revizij je bil odkriti in popraviti nepravilne odhodke v okviru programov, ki jih je Komisija že zaključila. Ugotovitve Sodišča poudarjajo nekatere sistemske slabosti, vendar ne vzbujajo dvomov glede rezultatov revizij, ki jih je opravila Komisija.

([9]) Francija in Švedska za Sklad za azil, migracije in vključevanje; Avstrija, Estonija in Litva za Sklad za notranjo varnost.

([10]) Evropski sklad za vključevanje in Evropski sklad za begunce v Španiji; Evropski sklad za vključevanje, Evropski sklad za begunce in Evropski sklad za vračanje v Nemčiji; Evropski sklad za begunce in Evropski sklad za vključevanje v Italiji; Evropski sklad za vključevanje in Evropski sklad za begunce v Bolgariji; Evropski sklad za vključevanje v Grčiji.

Okvir 8.7 – Sistemske slabosti, ki se nanašajo na program SOLID

Komisija		
Slabost	**Učinek**	**Odgovor Komisije**
Revizijsko delo za program SOLID, ki so ga opravili zunanji izvajalci: — Pri poročanju o naknadnih revizijah skladnosti je še vedno prihajalo do zamud: poročila z ugotovitvami o projektih, izvedenih v letu 2007, so bila naknadno revidirana v letu 2013, toda konec leta 2017 se države članice še vedno niso dogovorile o rezultatih revizij in jih sprejele.	Zaradi zamud države članice ne morejo pravočasno odpraviti temeljnih vzrokov za revizijske ugotovitve. Zaostanek pri naknadnih revizijah programa SOLID vpliva na revizijsko delo v zvezi s Skladom za azil, migracije in vključevanje ter Skladom za notranjo varnost, saj oboje opravljajo isti uslužbenci Komisije.	**Revizijsko delo za program SOLID, ki so ga opravili zunanji izvajalci – odpravljanje temeljnih vzrokov za revizijske ugotovitve** *Glavni cilj naknadne kontrole je, da se ugotovi preostala stopnja napake pri revidiranih programih; zagotovilo Komisije temelji tudi na revizijah sistemov v celotnem programskem obdobju, ki so za države članice glavna priložnost, da sprejmejo korektivne ukrepe za sistemske pomanjkljivosti. Kjer je bilo potrebno, je Komisija po analizi dokumentov, ki so jih države članice predložile za vsak letni zaključni sveženj, izdala tudi sistemska priporočila za odpravo pomanjkljivosti. Naknadna revizija je zadnja priložnost za določitev pravilnega zneska, za katerega bi morale države članice za določen letni program zahtevati povračilo iz proračuna Unije.* **Revizijsko delo za program SOLID, ki so ga opravili zunanji izvajalci – revizijsko delo za Sklad za azil, migracije in vključevanje ter Sklad za notranjo varnost** *Revizijska metodologija, ki se uporablja za Sklad za azil, migracije in vključevanje ter Sklad za notranjo varnost, omogoča hitrejše poročanje, zato se v zvezi s tem ne pričakujejo zamude. GD HOME namerava v okviru revizijskega načrta za leto 2018 izvesti tudi do sedem revizij sistemov Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost, medtem ko je leta 2017 izvedla tri. Poleg tega so bili sprejeti ciljno usmerjeni ukrepi za takojšnje obravnavanje naknadnih revizij za program SOLID, ki še potekajo. GD HOME trenutno izboljšuje obstoječo metodologijo revizij za program SOLID, da bi racionaliziral revizijsko delo in postopek poročanja. Njegov prednostni cilj je čim prej odpraviti preostali zaostanek.*
— Pomanjkljivo dokumentirani postopki za kontrolo kakovosti revizijskega dela, ki so ga opravili zunanji izvajalci.	Tveganje za kakovost naknadnih revizij skladnosti.	**Postopki za kontrolo kakovosti revizijskega dela, ki so ga opravili zunanji izvajalci** *GD HOME je po dogovoru z revizorji Evropskega računskega sodišča okrepil nadzor nad naknadnim delom zunanjih izvajalcev. Pregledal je vzorec revizijskih spisov in še enkrat izvedel delo na podlagi razpoložljivih dokazil. Ugotovil je, da so zunanji izvajalci revizijsko delo izvedli ustrezno. Da bi GD HOME ohranil visoko raven nadzora nad zunanjim izvajalcem, namerava podoben postopek izvesti tudi leta 2018.*
— Postopki za kontrolo dvojnih/večkratnih ugotovitev niso izčrpni.	Tveganje, da dvojno financiranje ne bo odkrito.	**Postopki za kontrolo dvojnega/večkratnega financiranja** *Čeprav ni izrecnega vprašanja, ki bi zahtevalo, da revizor preveri dvojno financiranje, podrobni pregledi na strani prihodkov v določeni meri omogočajo odkrivanje morebitnega dvojnega financiranja, saj morajo revizorji slediti izvoru vseh prihodkov.*

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Letna poročila o dejavnostih in druge ureditve upravljanja

8.13 Sodišče je pregledalo letno poročilo o dejavnostih GD HOME in v njem ni odkrilo nobenih informacij, ki bi bile v nasprotju z ugotovitvami Sodišča. Vendar omejena vzorca 15 transakcij za leto 2017, ki ju je uporabilo Sodišče, nista zadostovala za to, da bi Sodišče lahko primerjalo rezultate svoje revizije z informacijami o pravilnosti porabe, ki jih je sporočil GD HOME.

ZAKLJUČEK IN PRIPOROČILA

8.14 Obseg revizije za ta razdelek večletnega finančnega okvira (glej odstavek 8.5) ne omogoča količinske opredelitve zaključka na enak način kot v drugih poglavjih tega poročila. Preučitev izbranih sistemov, ki jo je opravilo Sodišče, kljub temu osvetljuje dve glavni zadevi, ki bi ju bilo mogoče izboljšati.

Priporočila

8.15 Komisija naj:

— **priporočilo 1**: zagotovi smernice za države članice o uporabi sredstev EU v skladu z načelom dobrega finančnega poslovodenja. V izvedbenih smernicah za Sklad za azil, migracije in vključevanje in/ali Sklad za notranjo varnost naj bo predvsem navedeno, da v primerih, v katerih javni organi izvajajo ukrepe EU, sofinanciranje EU ne sme presegati skupnih upravičenih odhodkov brez DDV,

Komisija sprejema to priporočilo.

— **priporočilo 2**: zahteva, da države članice v svojih letnih računovodskih izkazih za nacionalne programe v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost razčlenijo zneske glede na njihovo vrsto, in sicer na izterjave, predfinanciranje in dejansko nastale odhodke, ter da od leta 2018 naprej v svojih letnih poročilih o dejavnostih poročajo o dejanski porabi po posameznih skladih.

Komisija sprejema to priporočilo in ga delno izvaja glede:

— *boljšega obveščanja o vrsti zneskov v času poročanja o letnih računovodskih izkazih s strani držav članic in*

— *zagotavljanja smernic glede poročanja o izterjavah državam članicam (smernice so bile izdane 8. decembra 2017).*

POGLAVJE 9

Evropa v svetu

KAZALO

	Odstavek
Uvod	9.1–9.5
Kratek opis področja Evropa v svetu	9.2–9.4
Obseg revizije in revizijski pristop	9.5
Del 1 – Pravilnost transakcij	9.6–9.19
Letno poročilo o dejavnostih in druge ureditve upravljanja	9.12–9.19
Ocena sistemov GD za sosedstvo in širitvena pogajanja	9.12–9.18
Ocena sistemov GD za mednarodno sodelovanje in razvoj	9.19
Del 2 – Vprašanja v zvezi s smotrnostjo pri projektih na področju Evropa v svetu	9.20–9.23
Zaključki in priporočila	9.24–9.26
Priporočila	9.25–9.26

Priloga 9.1 – Operativni odhodki po delegacijah v letu 2017

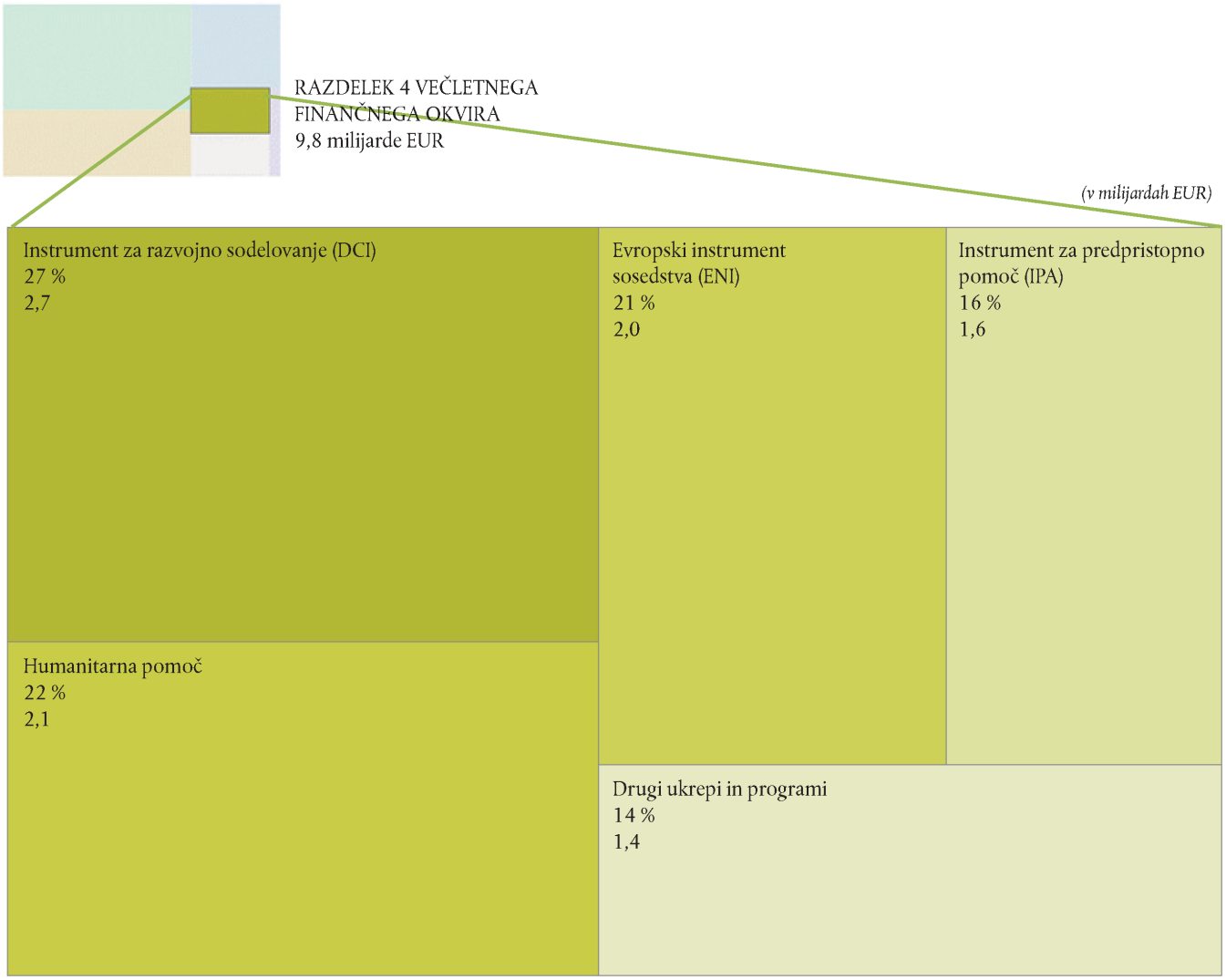
Priloga 9.2 – Spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil za področje Evropa v svetu

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

9.1 V tem poglavju so predstavljene ugotovitve Sodišča za razdelek večletnega finančnega okvira Evropa v svetu. V ***okviru 9.1*** je pregled glavnih dejavnosti in porabe v tem razdelku v letu 2017.

Okvir 9.1 – Razdelek večletnega finančnega okvira Evropa v svetu – razčlenitev za leto 2017

Plačila za leto skupaj:	9,8
– *predujmi* ([1])	- 6,5
+ *obračunani predujmi* ([1])	4,9
Revidirana populacija skupaj	**8,2**

([1]) V skladu z usklajeno opredelitvijo z izkazi povezanih transakcij (za podrobnejše informacije glej odstavek 15 ***Priloge 1.1***).

Vir: Konsolidirani zaključni račun EU za leto 2017.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Kratek opis področja Evropa v svetu

9.2 Področje Evropa v svetu zajema odhodke za vse politike zunanjega delovanja (zunanjo politiko), ki se financira iz proračuna EU. S temi politikami se:

— v tujini spodbujajo vrednote EU, kot so človekove pravice, demokracija in pravna država,

— obravnavajo glavni svetovni izzivi, kot so podnebne spremembe in izguba biotske raznovrstnosti,

— povečuje vpliv razvojnega sodelovanja EU, katerega cilj je izkoreninjenje revščine,

— vlaga v dolgoročno blaginjo in stabilnost v sosedstvu EU s pripravo držav kandidatk na članstvo in s sosedsko politiko,

— krepi evropska solidarnost po naravnih nesrečah ali nesrečah, ki jih je povzročil človek,

— izboljšuje preprečevanje in reševanje kriz, ohranja mir in krepi mednarodna varnost,

— razvijajo in spodbujajo interesi EU in vzajemni interesi v tujini s podpiranjem zunanje razsežnosti politik EU.

9.3 Glavni generalni direktorati, ki sodelujejo pri izvrševanju proračuna za zunanje delovanje, so Generalni direktorat za mednarodno sodelovanje in razvoj (GD DEVCO), Generalni direktorat za sosedstvo in širitvena pogajanja (GD NEAR), Generalni direktorat za civilno zaščito in operacije humanitarne pomoči (GD ECHO) ter Služba za instrumente zunanje politike (FPI).

9.4 Leta 2017 so plačila za področje Evropa v svetu dosegla 9,8 milijarde EUR. Izplačana so bila v več kot 150 državah, in to v okviru raznih instrumentov (glej ***okvir 9.1***) in na različne načine ([1]) (glej ***Prilogo 9.1***).

([1]) Kot financiranje javnih naročil za gradnje/blago/storitve, nepovratna sredstva, posebna posojila, jamstva za posojila in finančna pomoč, proračunska podpora ter druge namenske oblike proračunske pomoči.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Obseg revizije in revizijski pristop

9.5 Sodišče uporablja revizijski pristop in metode, opisane v ***Prilogi 1.1***, zato je za Evropo v svetu v letu 2017 preučilo:

(a) vzorec 56 transakcij, od katerih so bile 4 prevzete iz študije o stopnji preostale napake. Vzorec 52 transakcij je bil zasnovan za pomoč Sodišču pri oblikovanju mnenja o proračunski porabi za leto 2017 kot celoti, vendar ni bil zasnovan tako, da bi bil reprezentativen za vse vrste porabe v okviru tega razdelka večletnega finančnega okvira (kar pomeni, da Sodišče za razdelek 4 ni ocenilo stopnje napake). Sodišče je vključilo prilagojene rezultate študij o stopnji preostale napake DG NEAR in DG DEVCO iz leta 2017 za del svoje populacije (9 %), ki je bila zajeta v ti študiji ([2]). Vzorec je zajemal 21 transakcij DG NEAR, 16 transakcij GD DEVCO, 7 transakcij GD ECHO in 8 drugih transakcij;

(b) kadar je Sodišče odkrilo napake, je preučilo z njimi povezane sisteme, da bi ugotovili, katere slabosti so omogočile nastanek napak;

(c) Sodišče je pri sedmih projektih v dveh delegacijah EU opravilo kontrole v zvezi s smotrnostjo. Tri od teh projektov je izvedel GD NEAR, štiri pa GD DEVCO;

(d) Sodišče je ocenilo letni poročili o dejavnostih GD DEVCO in GD NEAR; informacije o pravilnosti v teh poročilih so bile v glavnem skladne z rezultati Sodišča.

([2]) Sodišče je na podlagi pregleda študije o stopnji preostale napake ugotovilo, da metodologija, na kateri temelji študija o stopnji preostale napake GD za mednarodno sodelovanje in razvoj, predvideva zelo omejeno število pregledov na kraju samem. Poleg tega študiji o stopnji preostale napake GD za mednarodno sodelovanje in razvoj in GD za sosedstvo in širitvena pogajanja predvidevata majhen obseg preučitve postopkov javnega naročanja. Zato je letos prilagodilo rezultat študije o stopnji preostale napake z deleži napak v zvezi s skladnostjo s pravili javnega naročanja. Osnova za prilagoditev so bile ugotovitve Sodišča, pripravljene v okviru revizij za pripravo izjav o zanesljivosti za obdobje 2014–2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

DEL 1 – PRAVILNOST TRANSAKCIJ

9.6 Sodišče je v 52 preučenih transakcijah odkrilo šest količinsko opredeljivih napak (v osmih odstotkih revidiranih transakcijah), ki so vplivale na zneske, zaračunane v breme proračuna EU. Odkrilo je tudi šest primerov neskladnosti z zakonskimi in finančnimi določbami, tj. pomanjkanje finančnega jamstva. Kot je navedeno v odstavku 9.5(a), vzorec ni bil zasnovan tako, da bi bil reprezentativen za porabo v okviru tega razdelka večletnega finančnega okvira, zato Sodišče ni izračunalo stopnje napake. Pri preučevanju teh transakcij je Sodišče odkrilo primere uspešnih kontrolnih sistemov, katerih primeri so v ***okviru 9.2***. Ugotovitve o neupravičenih odhodkih so pojasnjene v ***okvirih 9.3 in 9.4***.

Okvir 9.2 – Primer uspešnega sistema notranje kontrole

GD DEVCO

Sodišče je revidiralo odhodke, ki jih je prijavila neka nevladna organizacija v okviru pogodbe o nepovratnih sredstvih, podpisane s Komisijo. Revidirane odhodke je Komisija sprejela. Financirani projekt je bil namenjen kontroli invazivnih vrst ptic v šestih otoških državah v Tihem oceanu. Nepovratna sredstva EU so znašala 1,16 milijona EUR.

Revizija računovodskih izkazov, ki jo je na ravni projekta opravil zunanji revizor, je pokazala, da je bilo 15 909 EUR prijavljenih odhodkov neupravičenih (manjkala so dokazila, obstajale so napake v zvezi z DDV). Komisija je to napako popravila pri končnem plačilu.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Okvir 9.3 – Odhodki, ki jih ni bilo, vendar jih je Komisija sprejela

GD DEVCO – Irak

Sodišče je revidiralo odhodke, ki jih je prijavila neka nevladna organizacija v okviru sporazuma, podpisanega s Komisijo. Proračun projekta za krepitev zmogljivosti regionalnih organov je znašal 11,5 milijona EUR (ki jih je v celoti zagotovila EU), projekt pa je trajal 3,5 leta.

Sodišče je pregledalo odhodke, ki so nastali v prvih dveh letih izvajanja projekta. Mednarodna organizacija je v tem obdobju prijavila 7,6 milijona EUR odhodkov, ki jih je Komisija sprejela. Pregledi Sodišča so pokazali, da so dejanski odhodki v tem obdobju znašali 6 milijonov EUR. Razlika v višini 1,6 milijona EUR so bile prevzete obveznosti, ki jih je mednarodna organizacija knjižila, vendar sredstva zanje še niso bila porabljena. Ta znesek šteje za neupravičenega, saj odhodki še niso nastali.

Okvir 9.4 – Neupravičeni odhodki zaradi negativnih tečajnih razlik

GD DEVCO – centralno upravljani projekti

Sodišče je revidiralo končni znesek odhodkov, ki jih je prijavila neka mednarodna organizacija v okviru sporazuma o prispevku, podpisanega s Komisijo. Cilj sporazuma je bil podpirati dialog o nacionalnih zdravstvenih politikah, strategijah in načrtih v 28 ciljnih državah. Revidirane odhodke je Komisija sprejela. Nepovratna sredstva EU so znašala 5 milijonov EUR.

Organizacija, ki je izvajala projekt, je imela izgube zaradi tečajnih razlik, povezane z izplačili plač. Te izgube so bile zaračunane v breme proračuna projekta pri obračunu plač. Ti stroški so bili neupravičeni.

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 9.3 – Odhodki, ki jih ni bilo, vendar jih je Komisija sprejela

Ta ugotovitev se nanaša na vmesno poročilo in v okviru končnega plačila, v končnem finančnem poročilu pa bodo samo dejanski odhodki. Ugotovitev Evropskega računskega sodišča se bo upoštevala pri izračunu naslednjega plačila ali izplačila preostalega zneska.

Okvir 9.4 – Neupravičeni odhodki zaradi negativnih tečajnih razlik

Komisija bo zagotovila, da bodo sprejeti potrebni nadaljnji ukrepi.

UGOTOVITVE SODIŠČA

9.7 Na dveh področjih so plačilni pogoji omejevali izpostavljenost transakcij napakam. Prvo področje je bila proračunska podpora ([3]). Drugo področje pa so bili primeri, pri katerih se je uporabljal t. i. hipotetični pristop pri projektih z več donatorji, ki so jih izvajale mednarodne organizacije ([4]).

9.8 Proračunska podpora je finančni prispevek k splošnemu proračunu države ali njenemu proračunu za posebno politiko ali cilj. Sodišče je preučilo, ali je Komisija spoštovala pogoje za izplačila proračunske podpore partnerskim državam in preverila, ali so bili pred izplačilom izpolnjeni splošni pogoji za upravičenost (kot je zadovoljiv napredek pri finančnem upravljanju v javnem sektorju).

9.9 Toda pravne določbe se da razlagati na veliko različnih načinov in Komisija je lahko pri odločanju, ali so bili splošni pogoji izpolnjeni, precej fleksibilna. Sodišče pri svoji reviziji pravilnosti lahko ne more preverjati faz po izplačilu pomoči partnerski državi, saj s potem sredstva združijo s proračunskimi viri države prejemnice. Morebitne slabosti v njenem finančnem upravljanju, ki privedejo do nepravilne uporabe sredstev na nacionalni ravni, se pri naši reviziji ne pokažejo kot napake ([5]).

9.10 Ko se prispevki Komisije za projekte z več donatorji združijo s prispevki drugih donatorjev in niso namensko rezervirani za posebne ugotovljive postavke odhodkov, Komisija pri hipotetičnem pristopu domneva, da so bila pravila za upravičenost EU upoštevana, če združeni znesek zajema dovolj upravičenih odhodkov za pokritje prispevka EU. Ta pristop, kakršnega uporablja Komisija, je upoštevalo tudi Sodišče pri preizkušanju podatkov ([6]).

9.11 Deset večdonatorskih transakcij, pri katerih se je uporabljal hipotetični pristop, in dve transakciji proračunske podpore, ki jih je preučilo Sodišče, ne vsebujejo nobene napake.

([3]) Plačila proračunske podpore, ki so bila financirana iz splošnega proračuna, so v letu 2017 znašala 955 milijonov EUR.

([4]) Plačila mednarodnim organizacijam iz splošnega proračuna so v letu 2017 znašala 3,1 milijarde EUR. Ni mogoče ugotoviti, za kolikšen delež tega zneska se uporablja hipotetični pristop, saj ga Komisija ne spremlja ločeno.

([5]) Učinkovitost in uspešnost proračunske podpore sta obravnavani v več posebnih poročilih Računskega sodišča. Najnovejši med njimi sta SR 32/2016 – Pomoč EU Ukrajini in SR 30/2016 – Uspešnost podpore EU za prednostne sektorje v Hondurasu.

([6]) Sodišče ni kontroliralo s tem povezanih postavk odhodkov, če je bil prispevek Komisije manjši od 75 % proračuna za ukrep. Kadar so ti prispevki znašali od 75 % do 90 %, je Sodišče za vsak posamezen primer ocenilo, ali je treba kontrolirati z njimi povezane odhodke.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Letno poročilo o dejavnostih in druge ureditve upravljanja

Ocena sistemov GD za sosedstvo in širitvena pogajanja

Sistemske slabosti, odkrite s preizkušanjem transakcij

9.12 Sodišče je v zvezi s pogodbami o tesnem medinstitucionalnem sodelovanju, pri katerih države članice zagotovijo osebje za izvajanje projekta, ugotovilo, da ena od delegacij EU ni preverila, kakšne plače so imeli rezidenčni svetovalci za tesno medinstitucionalno sodelovanje, napoteni na delo pri projektih, ki jih je financirala EU. Upravni organ, ki napoti rezidenčnega svetovalca za tesno medinstitucionalno sodelovanje, je upravičen do povračila zneska v višini svetovalčeve plače za obdobje njegove napotitve. Pri enem projektu je Sodišče ugotovilo, da je bila svetovalčeva plača med napotitvijo višja od zneska, ki bi ga prejemal, če bi delal za svoj matični organ.

Študija o stopnji preostale napake leta 2017

9.13 Leta 2017 je zunanji izvajalec za GD za sosedstvo in širitvena pogajanja izdelal tretjo študijo o stopnji preostale napake. Njen cilj je bil oceniti, koliko napak na področju pristojnosti tega generalnega direktorata njegov sistem interne kontrole ni preprečil ali odkril in popravil.

9.14 Pri študiji je bil preučen reprezentativni vzorec transakcij v okviru pogodb, ki so se zaključile med septembrom 2016 in avgustom 2017. Uporabljena je bila metodologija, ki jo od leta 2012 uporablja GD DEVCO. Sodišče je to metodologijo ocenilo in ugotovilo, da v glavnem ustreza namenu. Pri analizi študije pa je odkrilo več področij, na katerih so možne izboljšave. GD NEAR ne stratificira populacije, da bi podrobneje obdelal tista področja, ki so bolj dojemljiva za napake (npr. nepovratna sredstva), ali se manj osredotočal na področja z ugotovljenim nižjim tveganjem (npr. proračunska podpora). Sodišče meni, da bi bilo treba zadržati eno od napak, ki jo je pogodbenik spregledal. Izboljšave so možne tudi pri tem, koliko presoje se prepusti pogodbeniku pri ocenah napak za posamezne transakcije.

UGOTOVITVE SODIŠČA

9.15 Rezultati študije GD NEAR o stopnji preostale napake leta 2017 so predstavljeni v letnem poročilu o dejavnostih tega generalnega direktorata ([7]). V študiji je splošna stopnja preostale napake za ta generalni direktorat ocenjena na 0,67 %, to je pod pragom pomembnosti, ki ga je določila Komisija in znaša 2 %.

Letno poročilo o dejavnostih

9.16 Sodišče je za proračunsko leto 2017 pregledalo letno poročilo o dejavnostih GD NEAR za leto 2017.

9.17 GD NEAR je vložil precejšnja prizadevanja v izvedbo priporočil Sodišča v zvezi z navedbo prevelike popravljalne zmogljivosti in pri analizi nalogov za izterjavo sprejel preudaren pristop. Natančneje, generalni direktorat je v izračun popravljalne zmogljivosti vključil samo zneske, izterjane zaradi naknadno odkritih nepravilnosti in napak.

9.18 GD NEAR v svoje letno poročilo o dejavnostih za leto 2017 ni vključil dela, ki bi opozoril na omejitve študije o stopnji preostale napake.

Ocena sistemov GD za mednarodno sodelovanje in razvoj

9.19 Preizkušanje transakcij, ki jih je opravilo Sodišče, je pokazalo nekaj slabosti pri kontrolah v sistemih Komisije za postopke javnega naročanja na drugi stopnji (postopki, ki jih izvajajo upravičenci). Pri dveh projektih je Sodišče ugotovilo, da upravičenci do nepovratnih sredstev pri oddaji naročil za storitve niso spoštovali načel preglednosti in poštene konkurence. V enem primeru niso zagotovili dokazov, ki bi upravičili neposredno oddajo naročila. V drugem primeru niso mogli dokazati, da so bili vsi ponudniki enako obravnavani.

9.20 Dodatni kontrolni pregledi sistemov GD za mednarodno sodelovanje in razvoj, vključno s študijo o stopnji preostale napake za ta generalni direktorat in njegovim letnim poročilom o dejavnostih za leto 2017, so predstavljeni v letnem poročilu o 8., 9., 10. in 11. evropskem razvojnem skladu (glej odstavke 30 do 42).

ODGOVORI KOMISIJE

9.19 *Komisija želi poudariti, da so bile v zvezi z eno od ugotovljenih slabosti v zadevni državi prijavljene krizne razmere, ki so upravičevale prožne postopke. Kljub temu je bila pomembnost dokazil ustrezno ugotovljena in zadevne stranke so bile ustrezno opozorjene nanjo.*

Druga slabost je bila ugotovljena v okviru pogodbe iz leta 2010. Od takrat so bili v okviru akcijskih načrtov GD DEVCO sprejeti različni ukrepi, ki so med drugim obravnavali to vrsto slabosti, kar bi moralo prispevati k zmanjšanju takih napak.

([7]) Glej letno poročilo o dejavnostih GD NEAR za leto 2017, str. 40 in 41.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

DEL 2 – VPRAŠANJA V ZVEZI S SMOTRNOSTJO PRI PROJEKTIH NA PODROČJU EVROPA V SVETU

9.21 Sodišče je letos poleg preverjanja pravilnosti ocenilo tudi smotrnost za sedem transakcij iz vzorca. Izbralo je zaključene projekte in med obiskom delegacij EU izvedlo kontrole na kraju samem.

9.22 Pri vsakem projektu je Sodišče ocenilo, ali so obstajali jasni kazalniki izložkov in izidov. Preverilo je tudi, ali so bili doseženi načrtovani cilji projekta v zvezi z izložki glede količine, kakovosti in časa. Dodatno je kontroliralo sprejete stroške projekta, da bi preverilo, ali so bili skladni s potrjenimi finančnimi ponudbami.

9.23 Kazalniki smotrnosti so bili pri vseh preučenih projektih jasni in relevantni. Njihovi logični okviri so bili dobro strukturirani, izložki pa realistični in dosegljivi. Kljub temu je Sodišče odkrilo nekaj zadev, ki so zmanjšale smotrnost projektov (glej ***okvir 9.5***).

Okvir 9.5 – Zadeve v zvezi s smotrnostjo pri obiskanih projektih

(a) V dveh primerih so bili stroški prevoza blaga (volilnih skrinjic in glasovnic) veliko višji, kot je bila vrednost samega blaga. V prvem primeru je prevoz blaga v vrednosti 78 000 EUR stal 152 000 EUR, v drugem primeru pa je prevoz blaga v vrednosti 70 150 EUR stal 131 500 EUR.

(b) Glavni cilj nekega projekta je bil zgraditi latrine v šolah na odročnih območjih. Med obiskom so revizorji opazili, da je bil projekt sicer pravilno izveden, vendar šole niso imele osnovne opreme, kot so klopi in stoli, ki je potrebna za začetek šolskega leta.

(c) Projekt izgradnje mostu bi se moral zaključiti v 32 mesecih, vendar je zaradi nepričakovanih zamud pri istočasnem projektu, ki so ga izvajali lokalni organi, gradnja trajala 64 mesecev.

Okvir 9.5 – Zadeve v zvezi s smotrnostjo pri obiskanih projektih

(a) *Komisija želi poudariti občutljivost volitev. Politične stranke so izrecno zahtevale, da se občutljivi volilni material kupuje v tujini, da bi se izognili goljufijam, vendar so izključile sosednje države zaradi njihovih domnevnih simpatij do nekaterih političnih strank/kandidatov. Poleg tega občutljiv volilni material proizvajajo omejeno število specializiranih podjetja, ki lahko dobavljajo pravočasno, varno in kakovostno. Začetek javnega razpisa zunaj obstoječih dolgoročnih sporazumov verjetno ne bi mogel dati boljših rezultatov in bi lahko odložil dobavo materiala glede na čas volitev.*

(b) *Projekt ni predvideval stolov in miz ali drugega šolskega pohištva, ampak le latrine za nujno izboljšanje osnovnih higienskih standardov. Čeprav bi Komisija želela financirati druge vidike šolske strukture, so intervencije zelo osredotočene in omejene.*

Šolski sistem v Gvineji Bissau se sooča s hudim pomanjkanjem virov. Pomanjkanje šolskega pohištva je povsem običajno. Ko ni pouka, je pohištvo v razredih redko na voljo, da bi se izognili morebitni kraji.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

9.24 Obseg revizije za ta razdelek večletnega finančnega okvira (glej odstavek 9.5) ne omogoča količinske opredelitve zaključka na enak način kot v drugih poglavjih tega poročila. Preučitev transakcij in sistemov, ki jo je opravilo Sodišče, kljub temu osvetljuje dve glavni zadevi, ki bi ju bilo mogoče izboljšati.

Priporočila

9.25 V ***Prilogi 9.2*** so prikazani rezultati pregleda izvajanja dveh priporočil, ki jih je Sodišče izreklo v letnem poročilu za leto 2014 ([8]). Komisija je obe v celoti izvedla.

9.26 Na podlagi zaključkov za leto 2017 Sodišče priporoča Komisiji, naj:

— **priporočilo 1 (DG NEAR)** – študija o stopnji preostale napake: pri študijah o stopnji preostale napake od leta 2019 dalje je treba pogodbenikom, ki izvajajo študijo, dati natančnejša navodila za kontrolo javnega naročanja na drugi stopnji;

Komisija sprejema to priporočilo.

— **priporočilo 2 (DG NEAR)** – študija o stopnji preostale napake: pri študijah o stopnji preostale napake od leta 2019 dalje je treba stratificirati populacijo stopnje preostale napake na podlagi tveganja za delovanje projekta, pri čemer je treba dati večjo težo nepovratnim sredstvom v okviru neposrednega upravljanja in manj transakcijam proračunske podpore;

Komisija sprejema to priporočilo.

Z izvajalcem, ki izvaja študijo o stopnji preostale napake bo preučila načine stratifikacije populacije za izračun stopnje preostale napake, pri čemer bo upoštevala potrebo po ohranjanju stabilnega in reprezentativnega vzorca.

— **priporočilo 3 (DG NEAR)** – študija o stopnji preostale napake: v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2018 in naslednjih je treba razkriti omejitve študije o stopnji preostale napake;

Komisija sprejema to priporočilo.

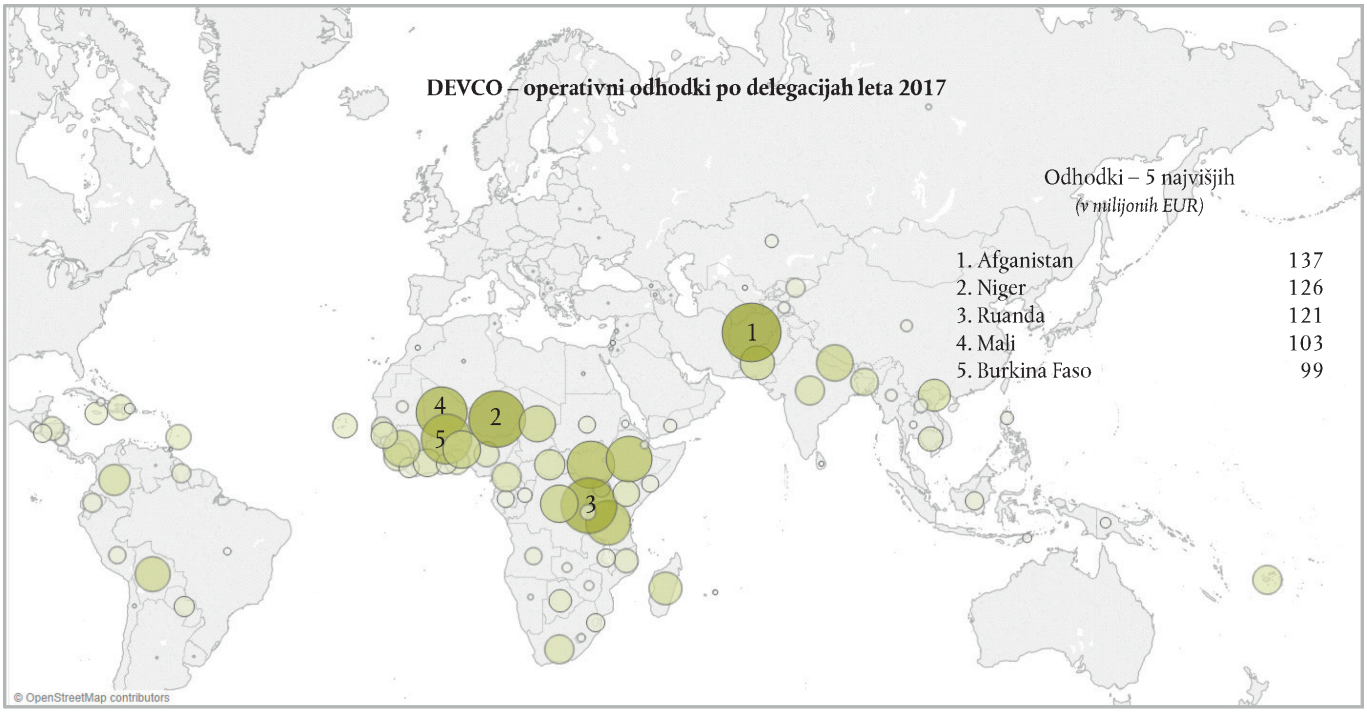
— **priporočilo 4 (DG DEVCO)** – do leta 2020 ponovno je treba pregledati obstoječa navodila za upravičence projektov, ki se izvajajo v okviru posrednega upravljanja, da se zagotovi, da se načrtovane dejavnosti pravočasno izvedejo in da prispevajo k praktični uporabo izložkov projektov zaradi doseganja najboljšega razmerja med vrednostjo in ceno.

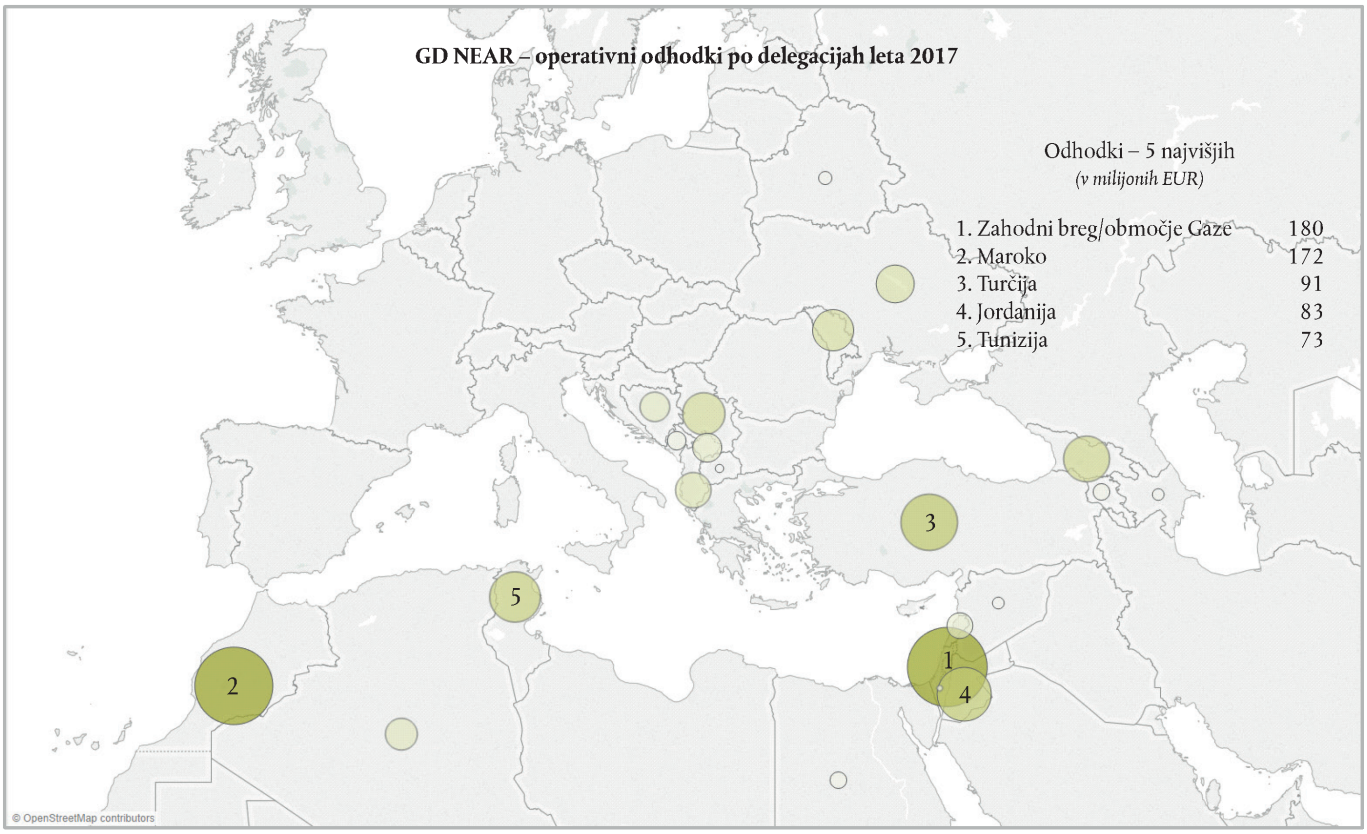
Komisija sprejema to priporočilo.

([8]) Za letošnje spremljanje izvajanja priporočil je Sodišče izbralo svoje poročilo za leto 2014, ker meni, da je od njegove objave preteklo dovolj časa, da bi Komisija lahko izvedla njegova priporočila.

PRILOGA 9.1

OPERATIVNI ODHODKI PO DELEGACIJAH V LETU 2017

Viri: Map background © OpenStreetMap – prispevki subjektov z licenco Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA) in Evropsko računsko sodišče na podlagi konsolidiranih zaključnih računov EU za proračunsko leto 2017.

PRILOGA 9.2

SPREMLJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL ZA PODROČJE EVROPA V SVETU

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor Komisije
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni relevantno	nezadostni dokazi	
			večinoma	deloma				
2014	**Priporočilo 1:** vzpostaviti in izvajati je treba postopke notranje kontrole, da se zagotovi obračun predfinanciranja na podlagi dejansko nastalih odhodkov brez zajetih pravnih obveznosti;	x						
	Priporočilo 2: okrepiti je treba predhodne kontrole pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev, in sicer naj to stori EuropeAid tako, da zagotovi delovanje načrtovanih ukrepov v odziv na priporočilo iz letnega poročila ERS za leto 2011 za načrtovanje na podlagi tveganja ter sistematično spremljanje izvajanja priporočil po obiskih zaradi preverjanja in obiskih na kraju samem zaradi spremljanja.	x						

POGLAVJE 10

Uprava

KAZALO

	Odstavek
Uvod	10.1–10.5
Kratek opis razdelka večletnega finančnega okvira	10.3
Obseg revizije in revizijski pristop	10.4–10.5
Pravilnost transakcij	10.6
Letno poročilo o dejavnostih in druge ureditve upravljanja	10.7
Opažanja o posameznih institucijah in organih	10.8–10.13
Evropski parlament	10.9–10.11
Evropska komisija	10.12
Evropsko računsko sodišče	10.13
Zaključek in priporočila	10.14–10.16
Zaključek	10.14
Priporočila	10.15–10.16

Priloga 10.1 – Rezultati preizkušanja transakcij za področje uprave

Priloga 10.2 – Spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil za področje uprave

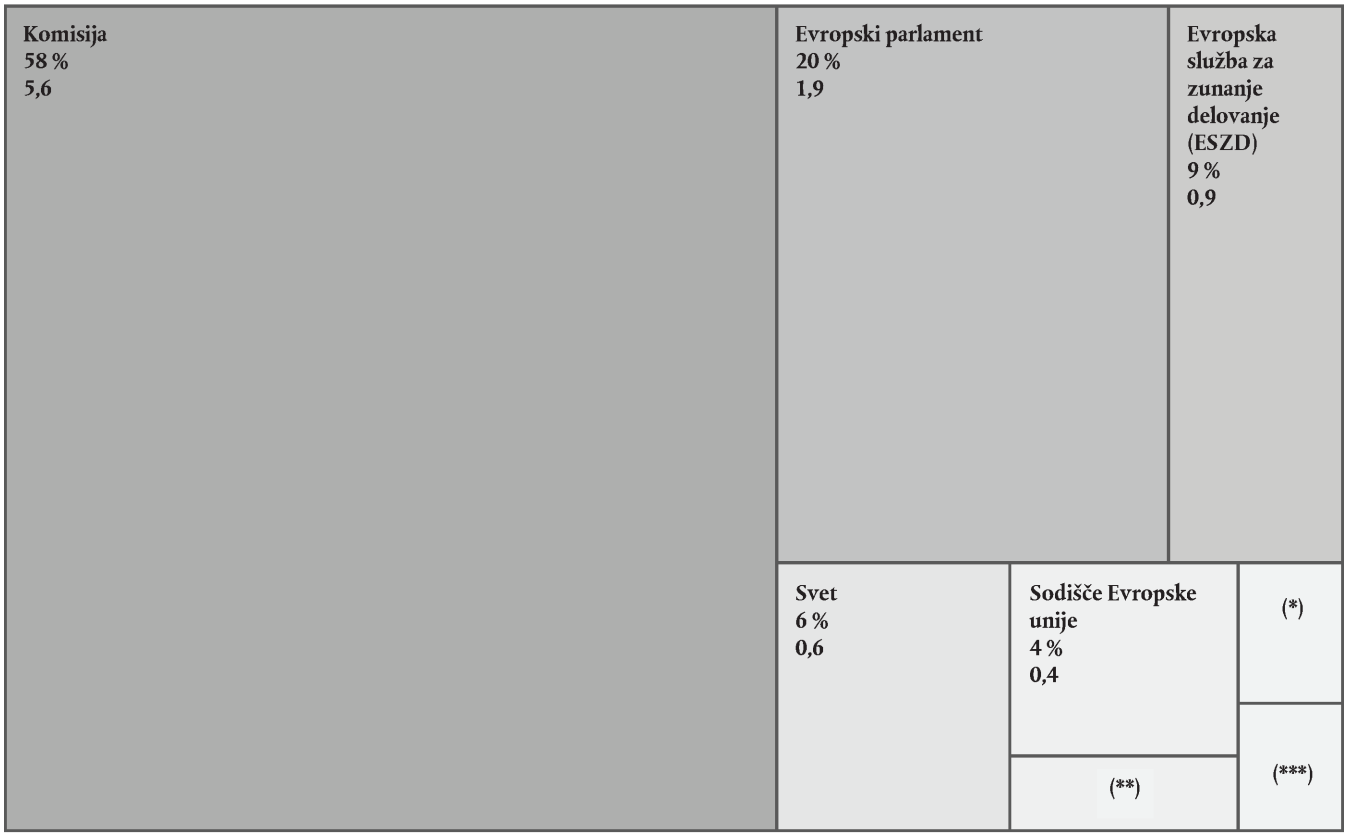
UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

10.1 V tem poglavju so predstavljene ugotovitve Sodišča za razdelek 5 *večletnega finančnega okvira* – uprava ([1]). V ***okviru 10.1*** je pregled porabe po institucijah v okviru tega razdelka v letu 2017.

Okvir 10.1 – Razdelek 5 večletnega finančnega okvira – razčlenitev za leto 2017

(v milijardah EUR)

(*) Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) 1 % – 0,1.
(**) Računsko sodišče 1 % – 0,1.
(***) Drugi (Odbor regij, Evropski varuh človekovih pravic in Evropski nadzornik za varstvo podatkov) 1 % – 0,1.

Plačila za leto skupaj:	**9,7**
– *predujmi* ([1])	*- 0,1*
+ *obračunani predujmi* ([1])	*0,1*
Revidirana populacija skupaj	**9,7**

([1]) V skladu z usklajeno opredelitvijo z izkazi povezanih transakcij (za podrobnejše informacije glej odstavek 15 ***Priloge 1.1***).

Vir: Konsolidirani zaključni račun EU za leto 2017.

([1]) To vključuje upravne odhodke vseh institucij Evropske unije, pokojnine in plačila za Evropske šole. Za zadnje Sodišče izdaja specifično letno poročilo, ki ga predloži Odboru guvernerjev Evropskih šol. Izvod tega poročila pošlje tudi Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropski komisiji.

10.2 Sodišče pripravlja posebna poročila o agencijah in drugih organih EU, ni pa pooblaščeno za revizijo računovodskih izkazov Evropske centralne banke ([2]).

Kratek opis razdelka večletnega finančnega okvira

10.3 Med upravne odhodke sodijo odhodki za človeške vire, ki dosegajo približno 60 % skupnega zneska, ter odhodki za stavbe, opremo, energijo, komunikacije in informacijsko tehnologijo. Delo Sodišča že mnogo let kaže, da je tveganje pri tej porabi majhno.

Obseg revizije in revizijski pristop

10.4 Sodišče uporablja revizijski pristop in metode, opisane v ***Prilogi 1.1***, zato je za razdelek 5 večletnega finančnega okvira preučilo:

(a) vzorec 55 transakcij v skladu z odstavkom 13 ***Priloge 1.1***. Vzorec je bil zasnovan tako, da je reprezentativen za vse vrste porabe v tem razdelku večletnega finančnega okvira (glej ***okvir 10.1*** in odstavek 10.3);

(b) ali so bile informacije o *pravilnosti* porabe v *letnih poročilih o dejavnostih* vseh institucij in organov EU ter generalnih direktoratov Evropske komisije in uradov, ki so primarno odgovorni za upravne odhodke ([3]), v glavnem skladne z rezultati Sodišča.

10.5 Porabo Evropskega računskega sodišča revidira zunanja družba ([4]). Rezultati njene revizije računovodskih izkazov Sodišča za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, so v odstavku 10.13.

([2]) Specifična letna poročila Sodišča o agencijah in drugih organih se objavijo v Uradnem listu.

([3]) Generalni direktorat za človeške vire in varnost, Urad za vodenje in plačevanje posameznih pravic (PMO), urada za infrastrukturo in logistiko v Bruslju in Luxembourgu ter Generalni direktorat za informatiko.

([4]) PricewaterhouseCoopers, družba z omejeno odgovornostjo (Réviseur d'Enterprises).

UGOTOVITVE SODIŠČA

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

10.6 Pregled rezultatov preizkušanja *transakcij* je v ***Prilogi 10.1***. V devetih (16 %) od 55 preučenih transakcij so bile *napake*. Sodišče na podlagi 3 napak, ki jih je količinsko opredelilo, ocenjuje, da stopnja napake znaša 0,5 % (glej odstavka 10.11 in 10.12) ([5]).

LETNO POROČILO O DEJAVNOSTIH IN DRUGE UREDITVE UPRAVLJANJA

10.7 V letnih poročilih o dejavnostih, ki jih je pregledalo Sodišče, niso bile ugotovljene pomembne stopnje napake, kar je skladno z revizijskimi *rezultati*, do katerih je prišlo Sodišče samo.

OPAŽANJA O POSAMEZNIH INSTITUCIJAH IN ORGANIH

10.8 Sodišče ni odkrilo nobenih posebnih zadev v zvezi s Svetom, Sodiščem Evropske unije, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom, Odborom regij, Evropskim varuhom človekovih pravic, Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov in Evropsko službo za zunanje delovanje.

([5]) Sodišče svoj izračun napake pripravi na podlagi reprezentativnega vzorca. Navedena številka je najboljša ocena. Sodišče s 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je ocenjena stopnja napake v populaciji med 0,0 % in 1,2 % (spodnja oz. zgornja meja napake).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVOR PARLAMENTA

Evropski parlament

10.9 Od osmih preučenih transakcij Evropskega parlamenta sta bili dve povezani z gradbenimi deli na stavbah, ki se izvajajo na podlagi pogodbe, sklenjene v postopku javnega naročanja. V zvezi z eno od napak Parlament ni dobil zadostnih dokazov, da je izvajalec izpolnjeval tehnično in strokovno merilo za izbor, ki se nanaša na kvalifikacije in delovne izkušnje osebja, zaposlenega za opravljanje dela. V zvezi z drugo bi bilo treba okvirno pogodbo skleniti s ponudnikom, ki je ponujal najnižjo ceno. Pogodbeni znesek je temeljil na dveh sestavinah: stroških gradnje in bruto marži pogodbenika, izraženi v odstotku teh stroškov. Od ponudnikov se je zahtevalo, da navedejo samo bruto maržo, in tudi v finančno vrednotenje ponudb je bila vključena samo bruto marža. Stroški gradnje niso bili del postopka javnega naročanja, ampak jih je ocenil Parlament. Sodišče je preverilo, kako je Parlament določil cene na enoto, prikazane v naročilnicah, da bi ugotovilo, ali so bila gradbena dela med izvajanjem okvirne pogodbe naročena na konkurenčni podlagi. Ugotovilo je, da je Parlament za nekatera dela zahteval samo eno ponudbo. Tak pristop bi lahko pomenil, da dela niso bila zagotovljena po najnižji ceni.

10.9 *V prvem primeru je Parlament odločitev utemeljil z dokumenti, predloženimi v skladu s pravili uporabe, vendar bo v prihodnjih postopkih ustrezno upošteval ugotovitve Računskega sodišča; v drugem primeru so bili sprejeti ukrepi za pridobitev najbolj konkurenčnih cen v tej zapleteni pogodbi. Parlament je medtem izboljšal postopek z intenzivnejšo uporabo okvirnih pogodb in ponovnim zbiranjem javnih ponudb.*

10.10 Ena od transakcij iz vzorca za Evropskega varuha človekovih pravic je bila povezana s postopkom javnega naročanja za izbiro potovalnih agencij, ki ga je vodil Evropski parlament. V enem od meril za izbor se je od ponudnikov zahtevalo, da mora biti njihov letni promet petkrat večji od ocenjene letne vrednost pogodbe, za katero so oddali ponudbo ([6]). Sodišče meni, da je bilo to merilo prezahtevno in bi lahko preprečilo sodelovanje manjših družb v postopku.

10.10 *Parlament se je seznanil z ugotovitvami Računskega sodišča. V tem času je glede na spremembo finančne uredbe iz leta 2016 prag, ki se uporablja – med drugim v tekočem postopku za novo pogodbo – dvakrat višji od ocenjene letne vrednosti naročila. Opozoriti je treba, da je zahteve pogodbe lahko izpolnilo le omejeno število podjetij, ki so takrat vsa izpolnjevala merilo, pri tem pa ni prišlo do omejitve konkurence.*

([6]) V skladu z odstavkom 5 člena 146 o merilih za izbor v pravilih uporabe finančne uredbe, ki se uporabljajo od leta 2013, med postopkom javnega naročanja informacije, ki jih zahteva naročnik kot dokazilo o finančni, ekonomski, tehnični in kadrovski sposobnosti kandidata ali ponudnika ter o minimalnih stopnjah sposobnosti v skladu z odstavkom 2, ne smejo presegati okvira predmeta naročila. Sodišče meni, da bi bilo kot merilo primerna dvakratna ali trikratna ocenjena letna vrednost pogodbe. Ta zadeva je pojasnjena v odstavku 1 člena 147 o ekonomski in finančni sposobnosti v pravilih uporabe finančne uredbe, ki se uporablja od 1. januarja 2016, saj je določeno, da ni treba, da bi najnižji letni promet presegal dvakratno ocenjeno letno vrednost javnega naročila, razen v ustrezno utemeljenih primerih, povezanih z naravo nakupa, ki jo javni naročnik pojasni v razpisni dokumentaciji.

UGOTOVITVE SODIŠČA

10.11 Sodišče je pri pregledu transakcije v zvezi s plačilom subvencij za skupine obiskovalcev odkrilo probleme s prijavo stroškov, ki jo je predložila ena od teh skupin, ker se zneski v dokazni dokumentaciji niso ujemali s tistimi v prijavi stroškov ([7]). V drugi zadevi je odkrilo neupravičene odhodke, ki jih je predložila ena od skupin obiskovalcev za del potovanja v Bruselj, ki ni bil povezan z obiskom Evropskega parlamenta.

ODGOVOR PARLAMENTA

10.11 *Parlament je seznanjen z dejstvom, da se nekatera dokazila za eno izmed skupin niso ujemala s prijavljenimi izdatki. Zato je Parlament vzpostavil program naknadnega preverjanja za preverjanje dokazil. Za izdatke, ki niso ustrezno utemeljeni ali niso upravičeni, se izda nalog za izterjavo.*

Parlament meni, da je treba upravičenost izdatkov v zvezi z obiski oceniti ob upoštevanju splošnih ciljev programa za obiskovalce, razširjene ponudbe za obiskovalce, kot je določena v strategiji za obiskovalce Evropskega parlamenta, ki jo je aprila 2015 odobrilo predsedstvo Parlamenta, ter logističnih omejitev za organizacijo prevoza skupin obiskovalcev.

ODGOVOR KOMISIJE

Evropska komisija

10.12 Kot v prejšnjih letih ([8]) je Sodišče tudi tokrat našlo manjše število napak v zvezi s stroški za zaposlene in nekaj pomanjkljivosti pri upravljanju družinskih dodatkov v pristojnosti Urada za vodenje in plačevanje posameznih pravic. Sodišče je o njih obvestilo poslovodstvo Komisije.

10.12 *Za prijavljanje/posodabljanje osebnih podatkov, vključno z družinskimi dodatki, so v prvi vrsti odgovorni zaposleni.*

Komisija je že uvedla več ukrepov za nadaljnje izboljšanje posodabljanja osebnega statusa in upravljanja družinskih dodatkov.

Evropsko računsko sodišče

10.13 V poročilu zunanjega revizorja ([9]) je navedeno, da je zaključni račun resničen in pošten prikaz finančnega stanja Evropskega računskega sodišča na dan 31. decembra 2017 ter njegovega poslovnega izida, denarnih tokov in sprememb čistih sredstev za tedaj končano leto.

([7]) V odstavku 2 člena 20 pravil o sprejemanju skupin obiskovalcev je določeno, da morajo skupine predložiti končne prijave stroškov najpozneje v tridesetih dneh po obisku. Ne zahteva pa se, da v tej fazi predložijo dokazila (npr. račune tretjih oseb, vstopne kupone). Te dokumente je treba hraniti tri leta in jih je treba predložiti Parlamentu samo v primeru naknadne kontrole.

([8]) Glej odstavek 9.12 letnega poročila za leto 2015 in odstavek 9.13 letnega poročila za leto 2014.

([9]) Glej poročilo zunanjega revizorja o računovodskih izkazih, omenjeno v odstavku 10.5.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ZAKLJUČEK IN PRIPOROČILA

Zaključek

10.14 Splošni revizijski dokazi kažejo, da stopnja napake na področju uprave ni bila pomembna. Za ta razdelek večletnega finančnega okvira je bilo s preizkušanjem transakcij, ki ga je izvedlo Sodišče, ugotovljeno, da ocenjena skupna stopnja napake znaša 0,5 % (glej ***Prilogo 10.1***).

Priporočila

10.15 V ***Prilogi 10.2*** so prikazani rezultati pregleda izvajanja treh priporočil, ki jih je Sodišče dalo v letnem poročilu za leto 2014. Dveh priporočil Sodišče ni pregledalo, ker njegovo revizijsko delo za leto 2017 ni zajemalo takšnih transakcij. Institucije in organi, na katere se priporočila nanašajo, so tretje priporočilo v glavnem izvedli.

10.16 Na podlagi tega pregleda ter ugotovitev in zaključkov za leto 2017 Sodišče priporoča, naj:

— **priporočilo 1** – Evropski parlament glede na revizijo *finančne uredbe* izboljša smernice za *odredbodajalce* glede zasnove in preverjanja meril za izbor in oddajo naročil za postopke javnega naročanja (glej odstavka 10.9 in 10.10),

— **priporočilo 2 –** Evropski parlament med naslednjo revizijo pravil, ki urejajo sprejemanje skupin obiskovalcev, izboljša postopek za predložitev prijave stroškov tako, da se bo od skupin zahtevala predložitev dokazil obenem z zahtevo za vračilo stroškov (glej odstavek 10.11),

— **priporočilo 3** – Evropska komisija čim prej izboljša svoje sisteme za upravljanje zakonsko določenih družinskih dodatkov tako, da bo okrepila preglede doslednosti izjav zaposlenih o dodatkih, prejetih iz drugih virov (glej odstavek 10.12).

ODGOVOR PARLAMENTA

Parlament ugotavlja, da so teme, kot sta oblikovanje postopkov in preverjanje izpolnjevanja izbirnih meril, sestavni del ustreznih smernic. Prevladujoča vprašanja v zvezi z naraščajočo konkurenco so predmet ocene usklajevalnega organa Parlamenta v zadevah javnega naročanja, ki trenutno ocenjuje tudi s tem povezana vprašanja v luči posebnega poročila Računskega sodišča št. 17/2016.

Parlament se je seznanil s tem priporočilom ter ga bo obravnaval ob pregledu pravil; medtem pa bo pogostost in intenzivnost kontrol prilagodil nastalim tveganjem.

ODGOVOR KOMISIJE

Komisija sprejema priporočilo in je že sprejela ukrepe za izboljšanje upravljanja družinskih dodatkov.

PRILOGA 10.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA PODROČJE UPRAVE

	2017	2016
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA		
Transakcije skupaj	**55**	100
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK		
Ocenjena stopnja napake	**0,5 %**	0,2 %
Zgornja meja napake	1,2 %	
Spodnja meja napake	0,0 %	

PRILOGA 10.2

SPREMLJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL ZA PODROČJE UPRAVE

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor institucije
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni relevantno (*)	nezadostni dokazi	
			večinoma	deloma				
2014	**Priporočilo 1 (Evropski parlament):** *Evropske politične stranke* Evropski parlament naj okrepi svoje preglede stroškov, ki jih evropske politične stranke povrnejo svojim povezanim organizacijam. Poleg tega naj pripravi ustrezna pravila o javnem naročanju za politične stranke ter z ustreznimi pregledi in boljšim usmerjanjem spremlja njihovo uporabo (glej odstavka 9.11 in 9.17 letnega poročila za leto 2014).					X		
	Priporočilo 2 (Evropska služba za zunanje delovanje): *Javno naročanje* Evropska služba za zunanje delovanje naj izboljša pripravo, usklajevanje in izvajanje postopkov za javno naročanje z ustreznimi pregledi in boljšim usmerjanjem (glej odstavka 9.12 in 9.17 letnega poročila za leto 2014).					X		
	Priporočilo 3 (institucije in organi): *Plače in družinski dodatki* Institucije in organi naj izboljšajo svoje sisteme za spremljanje zaradi pravočasnega posodabljanja osebnega statusa zaposlenih, ki bi lahko vplival na izračun družinskih dodatkov (glej odstavka 9.13 in 9.17 letnega poročila za leto 2014).		X					

(*) Revizijsko delo Sodišča za leto 2017 ni vključevalo preučitve tovrstnih transakcij. Izvajanje teh priporočil se bo spremljalo v prihodnjih letih.

LETNO POROČILO O DEJAVNOSTIH, FINANCIRANIH IZ 8., 9., 10. IN 11. EVROPSKEGA RAZVOJNEGA SKLADA (ERS), ZA PRORAČUNSKO LETO 2017

(2018/C 357/02)

Letno poročilo o dejavnostih, financiranih iz 8., 9., 10. in 11. evropskega razvojnega sklada (ERS), za proračunsko leto 2017

KAZALO

	Odstavek
Uvod	1–5
Kratek opis evropskih razvojnih skladov	2–5
Poglavje I – Finančno izvrševanje 8., 9., 10. in 11. evropskega razvojnega sklada	6–10
Poglavje II – Izjava Sodišča o zanesljivosti za evropske razvojne sklade	11–41
Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče daje Evropskemu parlamentu in Svetu za 8., 9., 10. in 11. evropski razvojni sklad – poročilo neodvisnega revizorja	I–XXI
Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti	11–41
Obseg revizije in revizijski pristop	11–14
Zanesljivost računovodskih izkazov	15
Pravilnost transakcij	16–28
Letno poročilo o dejavnostih in druge ureditve upravljanja	29–41
Zaključek in priporočila	42–47
Zaključek	42–45
Priporočila	46–47

Priloga 1 – Rezultati preizkušanja transakcij za evropske razvojne sklade

Priloga 2 – Plačila ERS v letu 2017 po glavnih regijah

Priloga 3 – Spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil za evropske razvojne sklade

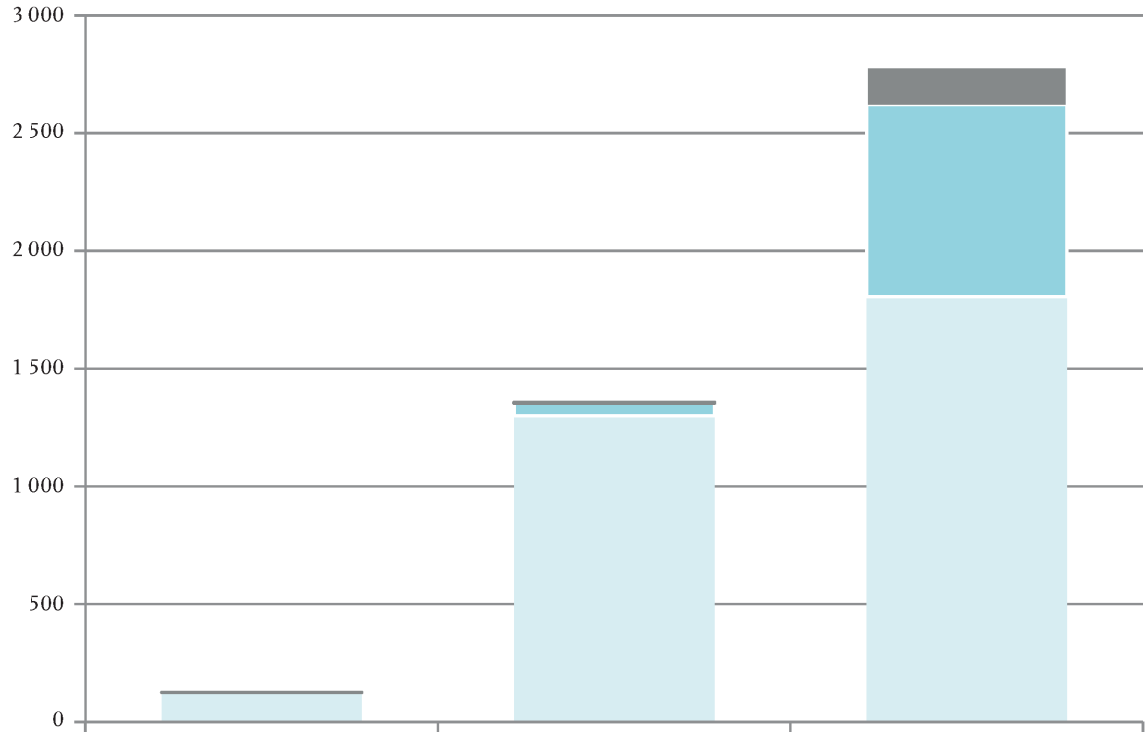
UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

1. V tem letnem poročilu so predstavljene ugotovitve Sodišča o 8., 9., 10. in 11. evropskem razvojnem skladu (ERS). V ***okviru 1*** je pregled dejavnosti in porabe na tem področju v letu 2017.

Okvir 1 – Evropski razvojni skladi – finančni pregled za leto 2017

Plačila ERS po proračunskih vrsticah *(v milijonih EUR)*

	9. ERS	10. ERS	11. ERS
Uprava	1	2	153
Proračunska podpora		54	815
Projekti	125	1 300	1 806
Skupaj	126	1 356	2 774

Tabela 1 – Evropski razvojni skladi – ključne informacije za leto 2017

	(v milijonih EUR)
Plačila skupaj	**4 256**
– predujmi in prispevki ERS za skrbniške sklade EU	*- 2 648*
+ obračunani predujmi in skrbniški skladi EU	*1 876*
Revidirana populacija	**3 484**

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi konsolidiranega zaključnega računa za 8., 9., 10. in 11. ERS za leto 2017 ter letnega poročila o dejavnostih GD DEVCO za leto 2017.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Kratek opis evropskih razvojnih skladov

2. ERS, ki so bili ustanovljeni leta 1959, so glavni instrument, s katerim Evropska unija (EU) zagotavlja pomoč za razvojno sodelovanje afriškim, karibskim in pacifiškim (AKP) državam ter čezmorskim državam in ozemljem (ČDO). Veljavni okvir, ki ureja odnose EU z državami AKP in ČDO, je sporazum o partnerstvu, ki je bil podpisan v Cotonouju 23. junija 2000 za obdobje 20 let (Sporazum iz Cotonouja). Njegov glavni cilj je zmanjšanje in v končni fazi izkoreninjenje revščine.

3. ERS imajo posebno naravo:

(a) financirajo jih države članice glede na kvote ali razdelitvene ključe, ki jih določijo vlade držav članic v okviru Sveta Evropske unije;

(b) upravljata jih Komisija zunaj okvira splošnega proračuna EU in Evropska investicijska banka (EIB);

(c) zaradi medvladne narave ERS ima Evropski parlament pri njihovem delovanju manjšo vlogo kot pri instrumentih razvojnega sodelovanja, financiranih iz splošnega proračuna EU. Predvsem ne sodeluje pri določanju in dodeljevanju sredstev iz ERS. Kljub temu pa je Evropski parlament organ za njihovo *razrešnico*, razen kadar gre za Sklad za spodbujanje naložb, ki ga upravlja EIB, zato ne sodi v obseg revizije Sodišča ([1]) ([2]);

(d) za ERS ne velja načelo enoletnosti: sporazumi o ERS se običajno sklenejo za obdobje prevzema obveznosti, ki traja pet do sedem let, plačila pa je mogoče izvrševati v veliko daljšem obdobju.

([1]) Glej člene 43, 48–50 in 58 Uredbe Sveta (EU) 2015/323 z dne 2. marca 2015 o finančni uredbi, ki se uporablja za 11. Evropski razvojni sklad (UL L 58, 3.3.2015, str. 17).

([2]) Pravila za revizijo teh operacij, ki jo opravi Sodišče, so bila določena leta 2012 v tristranskem sporazumu med EIB, Komisijo in Sodiščem (člen 134 Uredbe Sveta (ES) št. 215/2008 z dne 18. februarja 2008 o finančni uredbi, ki se uporablja za 10. Evropski razvojni sklad (UL L 78, 19.3.2008, str. 1)). Izjava o zanesljivosti, ki jo izreče Sodišče, ne zajema Sklada za spodbujanje naložb.

UGOTOVITVE SODIŠČA

4. ERS skoraj v celoti upravlja Generalni direktorat Komisije za mednarodno sodelovanje in razvoj (GD DEVCO) ([3]).

5. Za odhodke, obravnavane v tem poročilu, se je uporabljalo veliko načinov izvrševanja ([4]), in to v 79 državah.

POGLAVJE I – FINANČNO IZVRŠEVANJE 8., 9., 10. IN 11. EVROPSKEGA RAZVOJNEGA SKLADA

6. Proračun za 8. ERS (1995–2000) je znašal 12 840 milijonov EUR, za 9. ERS (2000–2007) 13 800 milijonov EUR, za 10. ERS (2008–2013) pa 22 682 milijonov EUR.

7. Notranji sporazum o ustanovitvi 11. ERS ([5]) (2015–2020) je začel veljati 1. marca 2015 ([6]). Sredstva za 11. ERS znašajo 30 506 milijonov EUR ([7]), od katerih je bilo 29 089 milijonov EUR dodeljenih državam AKP in 364,5 milijona EUR državam ČDO.

8. V ***okviru 2*** je prikazana poraba virov ERS v letu 2017 in tudi kumulativno.

([3]) Razen 4 % odhodkov ERS za leto 2017, ki jih upravlja Generalni direktorat za humanitarno pomoč in civilno zaščito (ECHO).

([4]) Kot financiranje javnih naročil za gradnje/blago/storitve, nepovratna sredstva, proračunska podpora, ocene programov.

([5]) UL L 210, 6.8.2013, str. 1.

([6]) Med letoma 2013 in 2015 so bila sredstva dodeljena v okviru premostitvenega sklada.

([7]) Vključno s 1 139 milijoni EUR, ki jih upravlja EIB.

Okvir 2 – Poraba sredstev ERS na dan 31. decembra 2017

(v milijonih EUR)

	Stanje ob koncu leta 2016		Izvrševanje proračuna v proračunskem letu 2017 (neto) ([6])					Stanje ob koncu leta 2017					
	Skupni znesek	Stopnja izvrševanja ([2])	8. ERS ([3])	9. ERS ([3])	10. ERS	11. ERS ([3])	**Skupni znesek**	8. ERS	9. ERS	10. ERS	11. ERS	**Skupni znesek**	Stopnja izvrševanja ([2])
A – SREDSTVA ([1])	**76 896**		**–7**	**–37**	**–119**	**191**	**28**	**10 385**	**15 430**	**21 488**	**29 621**	**76 924**	
B – PORABA													
1. **Celotne obveznosti** ([4])	**60 097**	**78,2 %**	**–9**	**–38**	**–5**	**5 807**	**5 755**	**10 382**	**15 391**	**21 052**	**19 027**	**65 852**	**85,6 %**
2. **Posamezne obveznosti** ([5])	**53 032**	**69,0 %**	**–3**	**–20**	**550**	**5 684**	**6 211**	**10 376**	**15 289**	**20 125**	**13 453**	**59 243**	**77,0 %**
3. **Plačila**	**45 339**	**59,0 %**	**–1**	**111**	**1 277**	**2 770**	**4 157**	**10 375**	**15 164**	**17 753**	**6 206**	**49 498**	**64,3 %**
C – Neporavnane obveznosti (B1 – B3)	**14 758**	**19,2 %**						**7**	**227**	**3 299**	**12 821**	**16 354**	**21,3 %**
D – Razpoložljivo stanje (A – B1)	**16 799**	**21,8 %**						**3**	**39**	**436**	**10 594**	**11 072**	**14,4 %**

([1]) Vključujejo prvotne dodelitve sredstev za 8., 9., 10. in 11. ERS, sofinanciranje, obresti, razna sredstva in prenose iz prejšnjih ERS.
([2]) Kot odstotek sredstev.
([3]) Negativni zneski so sprostitve.
([4]) Celotne obveznosti se nanašajo na sklepe o financiranju.
([5]) Posamezne obveznosti se nanašajo na posamezne pogodbe.
([6]) Neto obveznosti po sprostitvah. Neto plačila po izterjavah.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi konsolidiranega zaključnega računa za 8., 9., 10. in 11. ERS za leto 2017 navedeni podatki ne zajemajo dela ERS, ki ga upravlja EIB.

UGOTOVITVE SODIŠČA

9. GD DEVCO si je tudi v letu 2017 prizadeval zmanjšati staro predfinanciranje in stara neporabljena sredstva za prevzete obveznosti. Cilj je bil 25-odstotno zmanjšanje ([8]) (glej ***okvir 3***).

Okvir 3 – Ključni kazalniki smotrnosti za staro predfinanciranje, stara neporabljena sredstva za prevzete obveznosti in stare iztečene pogodbe

Cilj GD DEVCO je bil presežen z zmanjšanjem starega predfinanciranja za 37,60 % za njegovo celotno območje odgovornosti (32,58 % za ERS) in za 38,49 % (37,63 % za ERS) za stara neporabljena sredstva za prevzete obveznosti.

Čeprav zastavljeni cilj, tj. da se delež iztečenih pogodb ([9]) ohrani pod 15 % vseh odprtih pogodb, ni bil dosežen za ERS (18,75 %), pa je bil dosežen skupni cilj (14,95 %). Glavni razlog za manjši odstotek pogodb ERS je, da je zaključek starih iztečenih pogodb v okviru ERS tehnično bolj zapleten, če obstajajo neunovčeni nalogi za izterjavo. Septembra 2017 je GD DEVCO začel nov postopek za odpravo tega problema. Sodišče bo ta postopek nadalje spremljalo v okviru letne revizije za leto 2018.

10. Za razliko od starega predfinanciranja Komisija nima ključnega kazalnika smotrnosti za spremljanje starih prispevkov v skrbniške sklade EU (Skrbniški sklad Bêkou in Nujni skrbniški sklad EU za Afriko) v obliki predujmov.

ODGOVORI KOMISIJE

10. *V skladu z računovodskimi pravili so prispevki ERS v skrbniške sklade EU prikazani v zaključnih računih ERS. Spremljajo in nadzorujejo se vsako leto. Poleg tega se obdobje črpanja neporavnanih obveznosti ([1]) skrbniških skladov EU, ki neposredno vpliva na staranje navedenih prispevkov, spremlja v realnem času s ključnim kazalnikom uspešnosti št. 4 (sposobnost črpanja neporavnanih obveznosti). Komisija zato meni, da se staranje prispevkov ERS v skrbniške sklade EU pravilno spremlja in da uvedba dodatnega ključnega kazalnika uspešnosti ni potrebna.*

([8]) To je bil cilj za celotno področje odgovornosti in tudi posebej za ERS.

([9]) Za pogodbo šteje, da se je iztekla, če je več kot 18 mesecev po koncu svojega operativnega obdobja še vedno nezaključena.

([1]) Neporavnane obveznosti so vsota neporavnanih obveznosti, ki so bile dogovorjene, vendar še niso bile izražene v plačilih.

POGLAVJE II – IZJAVA SODIŠČA O ZANESLJIVOSTI ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE

Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče daje Evropskemu parlamentu in Svetu za 8., 9., 10. in 11. evropski razvojni sklad – poročilo neodvisnega revizorja

Mnenje

I. Sodišče je revidiralo:

(a) zaključni račun 8., 9., 10. in 11. ERS, ki ga sestavljajo bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb čistih sredstev in poročilo o finančnem izvajanju za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, ki ga je Komisija potrdila 27. junija 2018, ter

(b) zakonitost in *pravilnost transakcij*, ki so povezane z zaključnim računom in za katerih finančno poslovodenje je odgovorna Komisija ([10]),

kot zahtevata člen 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in člen 49 *finančne uredbe*, ki se uporablja za 11. ERS in velja tudi za prejšnje ERS.

Zanesljivost zaključnega računa

Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa

II. Po mnenju Sodišča zaključni račun 8., 9., 10. in 11. ERS za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njihov finančni položaj na dan 31. decembra 2017, njihov poslovni izid, denarne tokove in spremembe njihovih čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu s finančno uredbo za ERS in računovodskimi pravili, ki temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom

Prihodki

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom

III. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila

Negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

IV. Zaradi pomembnosti zadev, opisanih v odstavku o osnovi za negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom, so po mnenju Sodišča na plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, pomembno vplivale napake.

([10]) V skladu s členi 43, 48–50 in 58 finančne uredbe, ki se uporablja za 11. ERS, se ta izjava o zanesljivosti ne nanaša na vire ERS, ki jih upravlja EIB.

Osnova za mnenje

V. Sodišče je revizijo izvedlo v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in etičnim kodeksom MZRS ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI (ISSAI). Odgovornosti Sodišča na podlagi teh standardov so natančneje opisane v delu tega poročila z naslovom *Revizorjeva odgovornost*. Sodišče je neodvisni revizor v skladu z etičnim kodeksom za poklicne računovodje, ki ga je izdal Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje (IESBA), poleg tega pa je izpolnilo tudi druge svoje etične odgovornosti skladno s temi standardi in zahtevami ter kodeksom IESBA. Sodišče meni, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za njegovo mnenje.

Osnova za negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

VI. Odhodki, evidentirani leta 2017 v okviru 8. 9., 10. in 11. ERS, so vsebovali pomembne napake. *Po oceni Sodišča znaša stopnja napake* za odhodke, povezane z zaključnim računom, 4,5 %.

Ključne revizijske zadeve

VII. Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po strokovni presoji Sodišča najbolj bistvene za njegovo revizijo računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Sodišče jih je obravnavalo pri svoji reviziji računovodskih izkazov kot celote in oblikovanju mnenja o teh izkazih, vendar o teh zadevah ne zagotovi ločenega mnenja.

Vnaprej vračunani odhodki

VIII. Sodišče je ocenilo vnaprej vračunane stroške, predstavljene v zaključnem računu (glej pojasnilo 2.8), pri katerih so se v veliki meri uporabljale ocene. Komisija je konec leta 2017 ocenila, da so upravičeni stroški, ki so nastali, vendar upravičenci o njih še niso poročali, znašali 4 653 milijone EUR (konec leta 2016: 3 903 milijonov EUR).

IX. Sodišče je preučilo izračun teh ocen vnaprej vračunanih stroškov in pregledalo vzorec 36 posameznih naročil, da bi obravnavalo tveganje napačne navedbe vnaprej vračunanih stroškov. Na podlagi svojega dela je ugotovilo, da so bili vnaprej vračunani stroški, potrjeni v končnem zaključnem računu, pravilni.

Morebitni učinek izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije na zaključni račun ERS za leto 2017

X. Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 uradno obvestilo Evropski svet, da namerava izstopiti iz Evropske unije. Komisija je 19. marca 2018 objavila osnutek sporazuma o izstopu, v katerem je opisan napredek pri pogajanjih z Združenim kraljestvom. V njem je tudi navedeno, da bo Združeno kraljestvo sodelovalo v ERS do zaključka 11. ERS in vseh prejšnjih ERS, ki še niso bili zaključeni, ter da bodo zanj veljale enake obveznosti, kot veljajo za države članice na podlagi notranjega sporazuma, s katerim je bil vzpostavljen 11. ERS, pa tudi obveznosti, ki izhajajo iz prejšnjih ERS do njihovega zaključka.

XI. Poleg tega je v osnutku sporazuma o izstopu navedeno, da se v primerih, kadar zneski, ki se nanašajo na projekte v okviru 10. ERS ali prejšnjih ERS, na dan začetka veljavnosti navedenega sporazuma še niso bili dodeljeni ali so bili sproščeni, delež teh zneskov, ki pripada Združenemu kraljestvu, ne bo ponovno porabil. Isto velja za delež sredstev Združenega kraljestva, ki v okviru 11. ERS ne bodo dodeljena ali bodo sproščena po 31. decembru 2020. Pogajanja o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije še potekajo, zato končno besedilo sporazuma še ni potrjeno.

XII. Na podlagi navedenega Sodišče ugotavlja, da zaključni račun na dan 31. decembra 2017 pravilno prikazuje trenutne razmere, odvisne od izida procesa izstopa.

Odgovornost poslovodstva

XIII. V skladu s členi 310 do 325 PDEU in finančno uredbo za 11. ERS je poslovodstvo odgovorno za pripravo in predstavitev zaključnega računa ERS na podlagi mednarodno sprejetih računovodskih standardov za javni sektor ter za zakonitost in pravilnost z izkazi povezanih transakcij. Ta odgovornost vključuje zasnovo, izvajanje in vzdrževanje notranjih kontrol, ki se uporabljajo za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov brez pomembno napačne navedbe zaradi goljufije ali napake. Končno odgovornost za zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom, ima Komisija.

XIV. Pri pripravi zaključnega računa ERS je Komisija odgovorna za oceno zmožnosti ERS, da nadaljuje poslovanje, razkritje vseh ustreznih zadev, ter uporabo računovodstva na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnjega poslovanja, razen če namerava subjekt likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

XV. Komisija je odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja ERS.

Revizorjeva odgovornost za revizijo zaključnega računa ERS in z njim povezanih transakcij

XVI. Cilj Sodišča je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali je zaključni račun ERS brez pomembno napačne navedbe in ali so transakcije, povezane z zaključnim računom, zakonite in pravilne, ter na podlagi svoje revizije Evropskemu parlamentu in Svetu zagotoviti izjavo o zanesljivosti zaključnega računa ter o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij. Sprejemljivo zagotovilo je visoka raven zagotovila, vendar ni nujno, da se z revizijo nujno odkrijejo vsi primeri pomembno napačnih navedb ali neskladij, ki lahko obstajajo. Do napačne navedbe ali neskladja lahko pride zaradi goljufije ali napake, za pomembne pa štejejo, če se lahko utemeljeno pričakuje, da bodo ločeno ali skupaj vplivale na ekonomske odločitve, ki bi jih uporabniki sprejeli na podlagi tega zaključnega računa ERS.

XVII. Kot del revizije v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije (ISSAI) skozi celotno revizijo Sodišče uporablja strokovno presojo in ohranja strokovno skrbnost. Poleg tega:

— ugotavlja in ocenjuje tveganja pomembno napačnih navedb v zaključnem računu ERS in pomembnih neskladij z njim povezanih transakcij z zahtevami pravnega okvira za ERS, ki so posledica goljufije ali napake. Revizijske postopke oblikuje in izvaja na podlagi teh tveganj ter pridobiva revizijske dokaze, ki so zadostna in ustrezna podlaga za njegovo mnenje. Primere pomembno napačnih navedb ali neskladij, ki so posledica goljufij, je težje odkriti kot tiste, ki so posledica napake, saj goljufije lahko vključujejo dogovarjanje, ponarejanje, načrtne opustitve, zavajajoče razlage ali pa izogibanje notranjim kontrolam. Zato obstaja večje tveganje, da se ti primeri ne odkrijejo,

— skuša spoznati notranje kontrole, relevantne za revizijo, da se pripravijo ustrezni revizijski postopki, vendar ne za izrekanje mnenja o uspešnosti notranjih kontrol,

— vrednoti ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenost računovodskih ocen in z njimi povezanih razkritij poslovodstva,

— sprejema zaključke o ustreznosti tega, da je poslovodstvo uporabilo računovodstvo na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnjega poslovanja, ter glede na pridobljene revizijske dokaze tudi o tem, ali obstaja pomembna negotovost zaradi dogodkov ali razmer, ki bi lahko posledično pomenili precejšen dvom o zmožnosti ERS, da nadaljuje poslovanje. Če ugotovi, da ta pomembna negotovost obstaja, mora v svojih poročilih opozoriti na s tem povezana razkritja v konsolidiranem zaključnem računu ali pa, če so ta razkritja neprimerna, spremeniti svoje mnenje. Zaključki Sodišča temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma poročila. Toda zaradi dogodkov ali razmer po tem datumu lahko subjekt preneha nadaljnje poslovanje,

— vrednoti celotno predstavitev, strukturo in vsebino zaključnega računa, vključno z vsemi razkritji, ter to, ali zaključni račun pošteno predstavlja z njim povezane transakcije in dogodke.

XVIII. Sodišče komunicira s poslovodstvom, med drugim glede načrtovanega obsega in časovnega razporeda revizij ter pomembnih revizijskih ugotovitev, vključno z ugotovitvami o morebitnih pomembnih pomanjkljivostih notranjih kontrol.

XIX. Pri prihodkih preuči vse prispevke držav članic in vzorec drugih vrst transakcij v zvezi s prihodki.

XX. Pri odhodkih preuči plačilne transakcije ob nastanku, evidentiranju in sprejetju odhodkov. Ta preučitev zajema vse kategorije plačil (vključno z nakupom sredstev) razen predujmov ob njihovem nastanku. Predplačila so preučena, ko prejemnik sredstev zagotovi dokaze o njihovi pravilni porabi in institucija ali organ te dokaze sprejme z obračunom predplačila v istem letu ali pozneje.

XXI. Med zadevami, o katerih se razpravlja s Komisijo, Sodišče določi tiste, ki so bile najpomembnejše pri reviziji zaključnega računa ERS in so zato ključne revizijske zadeve za tekoče obdobje. Te zadeve opiše v poročilu, razen če zakoni ali predpisi prepovedujejo javno razkritje ali, v izredno redkih okoliščinah, če Sodišče ugotovi, da se o zadevi v poročilu ne bi smelo poročati, ker bi bilo smiselno pričakovati, da bodo neugodne posledice tega večje od kakršne koli koristi javnega interesa.

12. julij 2018

Klaus-Heiner LEHNE

Predsednik

Evropsko računsko sodišče

12, rue Alcide De Gasperi, Luxembourg, LUKSEMBURG

UGOTOVITVE SODIŠČA

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti

Obseg revizije in revizijski pristop

11. V ***Prilogi 1.1*** k letnemu poročilu Sodišča o izvrševanju proračuna za leto 2017 so opisani revizijski pristop in metodologije Sodišča. V zvezi z letošnjo revizijo ERS je treba upoštevati naslednje točke.

12. Opažanja Sodišča o zanesljivosti zaključnega računa ERS temeljijo na računovodskih izkazih ([11]) 8., 9., 10. in 11. ERS, ki jih je v skladu s finančno uredbo za ERS ([12]) potrdila Komisija, Sodišče pa jih je skupaj s predstavitveno listino poslovodstva, ki jo je pripravil računovodja, prejelo 21. junija 2018. Sodišče je preizkusilo zneske in razkritja ter ocenilo uporabljena računovodska načela, pa tudi pomembne ocene, ki jih je pripravila Komisija, in celotno predstavitev zaključnega računa.

13. Revizijo pravilnosti transakcij je Sodišče opravilo v okviru naslednjih korakov.

(a) Preučilo je vse prispevke držav članic in vzorec drugih vrst transakcij v zvezi s prihodki.

(b) Preučilo je vzorec 128 transakcij, zasnovan tako, da je reprezentativen za širok razpon plačil v okviru ERS, in sestavljen iz 100 plačil, ki jih je odobrilo 23 delegacij EU ([13]), in 28 plačil, ki jih je odobril sedež Komisije ([14]). Ker je bil del revidirane populacije zajet v študijo GD DEVCO o *stopnji preostale napake* iz leta 2017, je Sodišče v svoj vzorec vključilo prilagojene rezultate ([15]) te študije za nadaljnjih 14 transakcij. Skupna velikost vzorca je bila 142 transakcij, kar je v skladu z modelom zagotovil, ki ga uporablja Sodišče.

([11]) Glej člen 44 Uredbe (EU) 2015/323.

([12]) Glej člen 43 Uredbe (EU) 2015/323.

([13]) Afriška unija, Angola, Barbados, Burkina Faso, Demokratična republika Kongo, Etiopija, Fidži, Haiti, Jamajka, Kenija, Madagaskar, Malavi, Mali, Niger, Nigerija, Ruanda, Senegal, Sierra Leone, Južni Sudan, Sudan, Tanzanija, Zambija, Zimbabve.

([14]) GD DEVCO: 19 plačil; GD ECHO: 9 plačil za humanitarno pomoč.

([15]) Sodišče je na podlagi pregleda študije o stopnji preostale napake ugotovilo, da metodologija, na kateri temelji študija o stopnji preostale napake, predvideva zelo omejeno število pregledov na kraju samem in omejen obseg preučitve postopkov javnega naročanja. Zato je letos prilagodilo rezultat študije o stopnji preostale napake z deleži napak v zvezi s skladnostjo s pravili javnega naročanja. Osnova za prilagoditev so bile ugotovitve Sodišča za ERS, pripravljene v okviru revizij za pripravo izjav o zanesljivosti za obdobje 2014–2016.

(c) Če so bile v transakcijah odkrite napake, je Sodišče analiziralo ustrezne sisteme, da bi ugotovilo slabosti.

(d) Ocenilo je sisteme, ki jih uporabljajo GD DEVCO in delegacije EU in ki zajemajo: (i) predhodne preglede, ki so jih izvedli uslužbenci Komisije, zunanji revizorji ali nadzorniki, preden so bila opravljena plačila, ter (ii) spremljanje in nadzor, zlasti spremljanje zunanjih revizij in zgoraj omenjene študije o stopnji preostale napake.

(e) Pregledalo je *letno poročilo o dejavnostih* GD DEVCO.

(f) Spremljalo je izvajanje svojih prejšnjih priporočil.

14. Kot je navedeno v odstavku 4, GD DEVCO izvaja večino instrumentov zunanje pomoči, ki se financirajo iz splošnega proračuna in tudi iz ERS. Opažanja Sodišča o sistemih, zanesljivosti letnega poročila o dejavnostih in izjavi generalnega direktorja za leto 2017 se nanašajo na celotno področje odgovornosti GD DEVCO.

Zanesljivost računovodskih izkazov

15. V prejšnjih dveh letih je Sodišče poročalo o izterjavah neporabljenega predfinanciranja, ki so bile nepravilno evidentirane kot prihodki iz poslovanja. Podobni primeri so bili leta 2017 ugotovljeni tudi z računovodskimi preizkusi GD DEVCO in našim pregledom vzorca nalogov za izterjavo ([16]). Čeprav so bili popravki v višini 5,1 milijona EUR ([17]) narejeni v končnem zaključnem računu ERS, obstaja verjetnost, da je do podobnih napak prišlo tudi v nepreizkušeni populaciji.

([16]) Sodišče je preizkusilo 17 nalogov za izterjavo (v skupni vrednosti 16,7 milijona EUR) in ugotovili, da so bili trije (0,4 milijona EUR) nepravilno evidentirani kot prihodki namesto kot izterjava neporabljenega predfinanciranja.

([17]) 1,1 milijona EUR popravkov, ki jih je odkril GD DEVCO, 4 milijoni EUR popravkov, ki so jih naknadno odkrili revizorji Sodišča.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Pravilnost transakcij

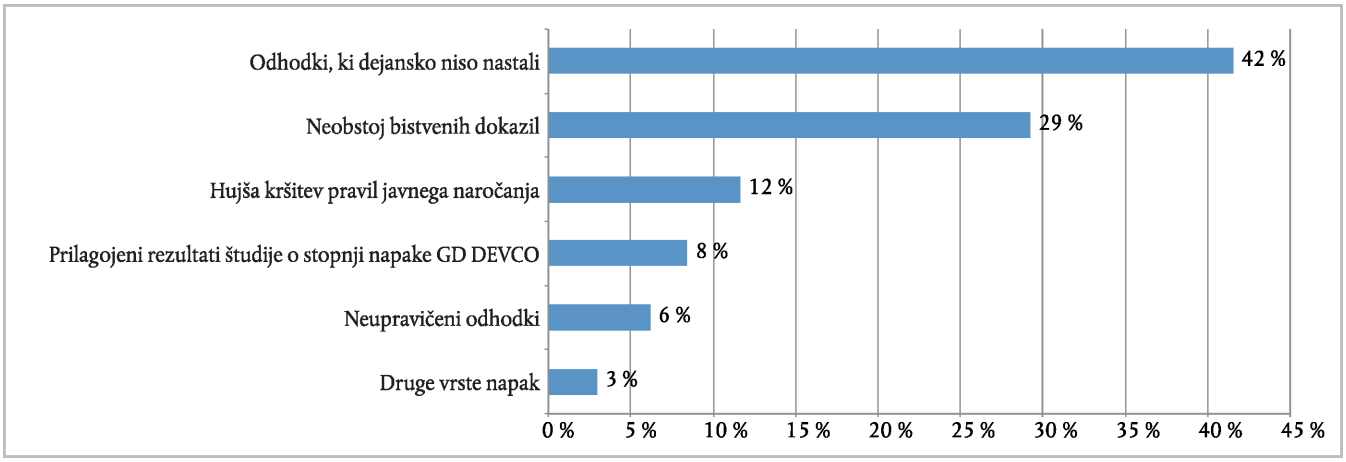
Prihodki

16. Transakcije, povezane s prihodki, niso vsebovale pomembne stopnje napake.

Plačila

17. Pregled rezultatov preizkušanja transakcij je v ***Prilogi 1***. V 37 (29 %) od 128 preučenih plačilnih transakcij so bile napake. Na podlagi 30 napak, ki so bile količinsko opredeljene, Sodišče ocenjuje, da stopnja napake znaša 4,5 % ([18]). Pri tem rezultatu so upoštevani prilagojeni rezultati študije o stopnji preostale napake iz leta 2017. V ***okviru 4*** je razčlenitev ocenjene stopnje napake za leto 2017 po vrsti napake. V ***okviru 5*** so navedeni primeri teh napak.

Okvir 4 – Razčlenitev ocenjene stopnje napake po vrsti napake

Vir: Evropsko računsko sodišče

([18]) Sodišče svoj izračun napake pripravi na podlagi reprezentativnega vzorca. Navedena številka je najboljša ocena. Sodišče s 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je ocenjena stopnja napake v populaciji med 1,2 % in 7,8 % (spodnja oz. zgornja meja napake).

UGOTOVITVE SODIŠČA

18. V 37 (31 %) od 118 preučenih plačilnih transakcij v zvezi s projekti ([19]) so bile napake (30 količinsko opredeljivih in 8 količinsko neopredeljivih napak). Med 30 plačilnimi transakcijami, ki so vsebovale količinsko opredeljive napake, je bilo 10 (33 %) končnih transakcij, ki so bile odobrene po izvedbi vseh predhodnih pregledov.

19. Tako kot prejšnja leta so Komisija in njeni partnerji izvajalci naredili več napak v transakcijah v zvezi z *ocenami programov, nepovratnimi sredstvi* in *sporazumi o prispevku* z mednarodnimi organizacijami ter *sporazumi o prenosu pooblastil* z agencijami držav članic EU za sodelovanje kot pri drugih vrstah podpore ([20]). Preučenih je bilo 75 takih transakcij, 27 (36 %) od njih pa je vsebovalo količinsko opredeljive napake, ki so pomenile 70 % ocenjene stopnje napake.

Okvir 5 – Primeri količinsko opredeljivih in količinsko neopredeljivih napak v transakcijah v zvezi s projekti

(a) *Odhodki, ki niso nastali (količinsko opredeljiva napaka)*

Za projekt v zvezi z upravljanjem naravnih virov v Sudanu je Komisija pomotoma sprejela 2 milijona EUR več, kot je izvajalski partner, ki je mednarodna organizacija, prijavil kot odhodke.

Sodišče je pri pregledu posameznih odhodkovnih postavk ugotovilo, da so tri vsebovale napake, saj prijavljeni znesek dejansko ni v celoti nastal. Posledica napake pri potrjevanju in ugotovljenih neupravičenih stroških je bila stopnja napake v višini 51,57 % vseh preizkušenih stroškov.

(b) *Neobstoj bistvenih dokazil (količinsko opredeljiva napaka)*

Za projekt v zvezi z biotsko raznovrstnostjo v Angoli, ki ga je izvajala mednarodna organizacija, je Sodišče preizkusilo postavke, povezane s pogodbami za gradbena dela. Dokazila niso zadostovala za preverjanje odhodkov in tudi niso zagotovila revizijske sledi za zneske, za katere so bili izdani računi, in opravljena gradbena dela. Pregledi na kraju samem, ki jih je opravilo Sodišče, so pokazali znatna odstopanja med specifikacijami v pogodbah in zaključenimi gradbenimi deli, in sicer glede velikosti, zasnove in uporabljenih materialov. Posledica neupravičenih stroškov je bila stopnja napake v višini 28,83 % vseh preizkušenih stroškov.

([19]) Plačila v zvezi s projekti ne zajemajo plačil proračunske podpore.
([20]) Kot je financiranje javnih naročil za gradnje/blago/storitve.

(c) *Napaka pri javnem naročanju – Manjkajoča dokumentacija o postopku javnega naročanja (količinsko opredeljiva napaka)*

Pri preizkušanju odhodkov projekta, ki ga je izvajala organizacija za podporo razvoju zasebnega sektorja v državah AKP, Sodišče zaradi manjkajoče dokumentacije ni moglo preveriti upravičenosti ene od postavk javnega naročila. Zahtevalo je dokumente, kot so zahteva za ponudbo, opisi nalog, prejete ponudbe, poročila o vrednotenju ali v obvestilo o oddaji naročila, vendar ni prejelo nobenega. Posledica neupravičenih stroškov je bila stopnja napake v višini 10,00 % vseh preizkušenih stroškov.

(d) *Neupravičeni odhodki (količinsko opredeljiva napaka)*

Pri porabi za skrbniški sklad, ki ga upravlja mednarodni organ, je Sodišče ugotovilo dve postavki neupravičenih stroškov. Ena je zajemala posredne stroške, prijavljene kot neposredni stroški, ena pa ni bila neposredno povezana z dejavnostmi ukrepa ali ni bila nujna za njegovo izvedbo. Posledica neupravičenih stroškov je bila stopnja napake v višini 20,00 % vseh preizkušenih stroškov.

(e) *Neupravičeni odhodki (količinsko opredeljiva napaka in količinsko neopredeljiva napaka)*

Za projekt, ki podpira razvoj lokalnih podjetij v Tanzaniji, usklajuje pa jih zasebni subjekt, je Sodišče ugotovilo, da so tri postavke vsebovale napake. Ena postavka je vključevala DDV, ki skladno s pogodbenimi pogoji ni upravičen odhodek, zanjo pa tudi ni bilo vseh dokazil, kot je račun ali pogodba. Posledica neupravičenih stroškov je bila stopnja napake v višini 1,84 % vseh preizkušenih stroškov.

Druga postavka, prijavljena kot plače, ni temeljila na dejanskih bruto plačah, temveč na oceni. Stroški se lahko štejejo kot upravičeni samo, če so dejansko nastali ter so ugotovljivi in preverljivi. Za tretjo postavko ni bilo mogoče preveriti, ali znesek ustreza v celoti plačanim stroškom za plače in ali upravičenec ni obdržal dobička. Te omejitve posledično pomenijo količinsko neopredeljivo napako za obe postavki.

UGOTOVITVE SODIŠČA

20. V osmih primerih količinsko opredeljivih napak in treh primerih količinsko neopredeljivih napak je imela Komisija dovolj informacij, da bi lahko te napake preprečila ali odkrila in popravila, preden je sprejela odhodke. Če bi Komisija ustrezno uporabila vse informacije, ki jih je imela na voljo, bi bila ocenjena stopnja napake za to poglavje nižja za 1,8 odstotne točke. Sodišče je odkrilo še dve drugi transakciji z napakami, ki bi jih morali odkriti zunanji revizorji in nadzorniki. Ta primera sta prispevala 0,1 odstotne točke k ocenjeni stopnji napake ([21]).

21. Poleg tega je bilo skupaj 15 transakcij, ki so vsebovale količinsko opredeljivo napako ([22]), revidiranih ali pa je bilo v zvezi z njimi opravljeno preverjanje odhodkov. Z informacijami iz revizijskih poročil ali poročil o preverjanju o dejansko opravljenem delu Sodišče ni moglo oceniti, ali bi bilo napake mogoče odkrili in popravili med temi predhodnimi pregledi.

22. Skrbniški sklad EU za infrastrukturo za Afriko (AITF), ki ga upravlja Evropska investicijska banka, je skrbniški sklad, v katerega prispeva Komisija. GD DEVCO uporablja revidirane in nerevidirane računovodske izkaze sklada kot podlago za sprejetje nastalih odhodkov najmanj enkrat letno. Računovodski izkazi sklada so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ([23]) in vsebujejo ocene ([24]). Zato ne vsebujejo le dejansko nastalih odhodkov. Poleg tega je revizijsko poročilo, ki ga uporablja GD DEVCO, poročilo o reviziji računovodskih izkazov, katerega namen je zagotoviti revizijsko mnenje o računovodskih izkazih sklada. Ni pa namenjeno odkrivanju neupravičenih odhodkov.

23. Z revizijo transakcij AITF, ki jo je opravilo Sodišče, so bile ugotovljene količinsko opredeljive in količinsko neopredeljive napake, povezane z uporabo ocen ali s tem, da s predhodnimi kontrolami niso bili odkriti neupravičeni stroški pred njihovim sprejetjem.

([21]) V 1,1 odstotne točke (devet primerov) je napako naredila Komisija sama, v 0,8 odstotne točke (štiri primeri) pa so napako naredili upravičenci.

([22]) K ocenjeni stopnji napake je prispevala 1,7 odstotne točke.

([23]) Mednarodni standardi računovodskega poročanja.

([24]) Pri pripravi računovodskih izkazov v skladu z MSRP je treba uporabiti nekatere zelo pomembne računovodske ocene. Prav tako je pri uporabi računovodskih usmeritev skrbniškega sklada potrebna presoja uprave Evropske investicijske banke. Odstavek 2.2: Pomembne računovodske presoje in ocene računovodskih izkazov AITF na dan 31. decembra 2015.

UGOTOVITVE SODIŠČA

24. Na dveh področjih so plačilni pogoji omejevali izpostavljenost transakcij napakam. Prvo področje je bila proračunska podpora ([25]). Drugo področje pa so bili primeri, pri katerih se je uporabljal t. i. hipotetični pristop pri projektih z več donatorji, ki so jih izvajale mednarodne organizacije ([26]).

25. Proračunska podpora je finančni prispevek k splošnemu proračunu države ali njenemu proračunu za posebno politiko ali cilj. Sodišče je preučilo, ali je Komisija spoštovala pogoje za izplačila proračunske podpore partnerskim državam in preverila, ali so bili pred izplačilom izpolnjeni splošni pogoji za upravičenost (kot je zadovoljiv napredek pri finančnem upravljanju v javnem sektorju).

26. Toda pravne določbe se lahko razlagajo na veliko različnih načinov in Komisija je lahko pri odločanju, ali so bili splošni pogoji izpolnjeni, precej fleksibilna. Sodišče pri svoji reviziji pravilnosti ne more preverjati faz po izplačilu pomoči partnerski državi, saj se potem sredstva združijo s proračunskimi viri države prejemnice. Morebitne slabosti v njenem finančnem upravljanju, ki privedejo do nepravilne uporabe sredstev na nacionalni ravni, se pri reviziji Sodišča ne pokažejo kot napake ([27]).

27. Ko se prispevki Komisije za projekte z več donatorji združijo s prispevki drugih donatorjev in niso namensko rezervirani za posebne ugotovljive postavke odhodkov, Komisija pri hipotetičnem pristopu domneva, da so bila pravila EU za upravičenost upoštevana, če združeni znesek zajema dovolj upravičenih odhodkov za pokritje prispevka EU. Ta pristop, kakršnega uporablja Komisija, je upoštevalo tudi Sodišče pri preizkušanju podatkov ([28]).

([25]) Plačila proračunske podpore iz ERS so v letu 2017 znašala 880 milijonov EUR.

([26]) Plačila ERS večdonatorskim projektom, ki so jih v letu 2017 izvršile mednarodne organizacije, so znašala 812 milijonov EUR. Ni mogoče ugotoviti, za kolikšen delež tega zneska se uporablja hipotetični pristop, saj ga Komisija ne spremlja ločeno.

([27]) Učinkovitost in uspešnost proračunske podpore sta obravnavani v več posebnih poročilih Računskega sodišča. Najnovejši med njimi sta Posebno poročilo št. 32/2016 – Pomoč EU Ukrajini in Posebno poročilo št. 30/2016 – Uspešnost podpore EU za prednostne sektorje v Hondurasu.

([28]) Sodišče ni kontroliralo s tem povezanih postavk odhodkov, če je bil prispevek Komisije manjši od 75 % proračuna za ukrep. Kadar so ti prispevki znašali od 75 % do 90 %, je Sodišče za vsak posamezen primer ocenilo, ali je treba kontrolirati z njimi povezane odhodke.

UGOTOVITVE SODIŠČA

28. 15 večdonatorskih transakcij, pri katerih se je uporabljal hipotetični pristop, in deset transakcij proračunske podpore, ki jih je preučilo Sodišče, ne vsebuje nobene napake. Če se iz revidiranega vzorca izključijo te transakcije, znaša ocenjena stopnja napake 6,5 % ([29]).

Letno poročilo o dejavnostih in druge ureditve upravljanja

29. GD DEVCO že od leta 2012 v vsakem letnem poročilu o dejavnostih izreče pridržek o pravilnosti z zaključnim računom povezanih transakcij. Sprejet je bil akcijski načrt za obravnavanje slabosti pri izvajanju kontrolnega sistema GD DEVCO.

30. Lani je Sodišče poročalo o zadovoljivem napredku pri akcijskem načrtu za leto 2015. Deset ukrepov je bilo zaključenih, pet delno izvedenih, eden pa se je še izvajal.

31. GD DEVCO je tudi v svojem akcijskem načrtu za leto 2016 obravnaval področja z visokim tveganjem: sredstva, za katera se uporablja posredno upravljanje v okviru mednarodnih organizacij, in nepovratna sredstva, za katera se uporablja neposredno upravljanje. Do marca 2018 je bilo deset ukrepov zaključenih, dva sta bila deloma izvedena ([30]), dva pa sta se še izvajala.

32. Akcijskemu načrtu za leto 2017 je bilo dodanih šest novih ciljno usmerjenih ukrepov. S temi ukrepi naj bi na primer zmanjšali napake, ki izhajajo iz ocen programov. Vključene so bile tudi spremembe, ki jih je treba upoštevati pri predlogah pogodb za sporazume o prenosu pooblastil in stebrnih ocenah zaradi upoštevanja sprememb v novi finančni uredbi.

33. Kontrolni sistem GD DEVCO temelji na predhodnih pregledih, ki se izvedejo pred potrditvijo odhodkov, ki jih prijavijo upravičenci. Tudi letos pogostost odkritih napak, vključno z nekaterimi napakami, ki jih vsebujejo končni zahtevki, za katere so bile opravljene predhodne zunanje revizije in preverjanja odhodkov, kaže na slabosti v teh pregledih.

ODGOVORI KOMISIJE

33. *Revidirane pristojnosti za preverjanje odhodkov so bile sprejete konec marca 2018 in bodo predvidoma prispevale k izboljšanju izvajanja predhodnih pregledov.*

([29]) Navedena številka je najboljša ocena na podlagi reprezentativnega vzorca 117 transakcij. Sodišče s 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je stopnja napake v populaciji med 2,8 % in 10,2 % (spodnja oz. zgornja meja stopnje napake).

([30]) Obveščanje upravičencev o možnosti, da GD DEVCO zahteva podrobna dokazila pred potrditvijo odhodkov; vzpostavitev informacijske točke za usklajevanje odnosov z mednarodnimi organizacijami.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Študija o stopnji preostale napake iz leta 2017

34. Leta 2017 je GD DEVCO opravil svojo šesto študijo o stopnji preostale napake, da bi ocenil stopnjo napake, ki je ostala kljub vsem upravnim pregledom za preprečevanje, odkrivanje in popravljanje napak na celotnem področju njegove pristojnosti ([31]). Leta 2017 je bilo v študiji že drugič zaporedoma ocenjeno, da je stopnja preostale napake znotraj 2-odstotnega praga pomembnosti, ki ga je določila Komisija ([32]).

35. GD DEVCO je v svojem letnem poročilu o dejavnostih za leto 2017 odstranil del, ki bi opozarjal na omejitev študije o stopnji preostale napake, kar zadeva obseg preverjanja postopkov javnega naročanja, čeprav omejitev še vedno obstaja.

36. V študiji o stopnji preostale napake iz leta 2017 je bilo število transakcij, pri katerih zaradi popolnega opiranja na prejšnje kontrolno delo (prejšnje kontrolno delo) preizkušanje podatkov ni bilo opravljeno, veliko večje (67 % transakcij) kot v prejšnjih študijah (glej ***okvir 6***), čeprav priročnik za stopnjo preostale napake dopušča popolno opiranje na prejšnje kontrolno delo samo v redkih okoliščinah ([33]). Za večino transakcij iz študije o stopnji preostale napake v vzorcu za pregled ([34]) je Sodišče ugotovilo, da je bilo popolno opiranje na prejšnje kontrolno delo nepravilno ali brez ustrezne utemeljitve. Poleg tega napake, ugotovljene v okviru predhodnega kontrolnega dela, niso bile ekstrapolirane na nepreizkušeno populacijo, zato študija predvideva, da v nepreizkušeni populaciji ni napak. To vpliva na stopnjo preostale napake.

ODGOVORI KOMISIJE

35. *Po mnenju Komisije je izpostavljanje obsega preverjanja postopkov javnega naročanja kot glavne razlike nekoliko pretirano, saj izvajalci študije o stopnji preostale napake preučijo dele postopkov javnih naročil: preverijo osnovno razpisno dokumentacijo (npr. obvestilo o javnem naročilu, poročila o odprtju ponudb, ocenjevalna poročila, odločitev o oddaji naročila itn.), vendar metodologija za študijo o stopnji preostale napake ne predpisuje ponovne izvedbe postopka izbire (na ravni Komisije ali na ravni upravičenca). V nekaterih primerih se lahko izvajalci na podlagi strokovnih izkušenj in analize tveganja odločijo, da se postopek javnega naročanja podrobno analizira.*

36. *Pri izvajanju študije o stopnji preostale napake za leto 2017se je uporabila strokovna presoja, kadar je bila interpretacija dovoljena ali zahtevana.*

Na podlagi teh izkušenj bo Komisija razmislila o razvoju metodologije za opiranje na predhodno revizijsko delo v več kot izrednih okoliščinah, kadar veljajo mednarodni standardi.

([31]) ERS in splošni proračun EU.

([32]) 2015: 2,2 %; 2016: 1,7 % in 2017: 1,18 %.

([33]) *DEVCO Residual Error Rate: Instruction Manual for Annual Measurement Exercise*, str. 26.

([34]) Pri pregledu je Sodišče ugotovilo, da se pri 26 od 41 pregledanih transakcij ne bi smeli v celoti opirati na predhodno kontrolno delo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

37. Poleg bistveno pogostejše uporabe popolnega opiranja na prejšnje kontrolno delo so bile pri pregledu ugotovljene tudi napake in nedoslednosti pri izračunavanju in ekstrapolaciji posameznih napak. Te napake so podobne tistim, o katerih je Sodišče poročalo v letnem poročilu o ERS za leto 2014 ([35]).

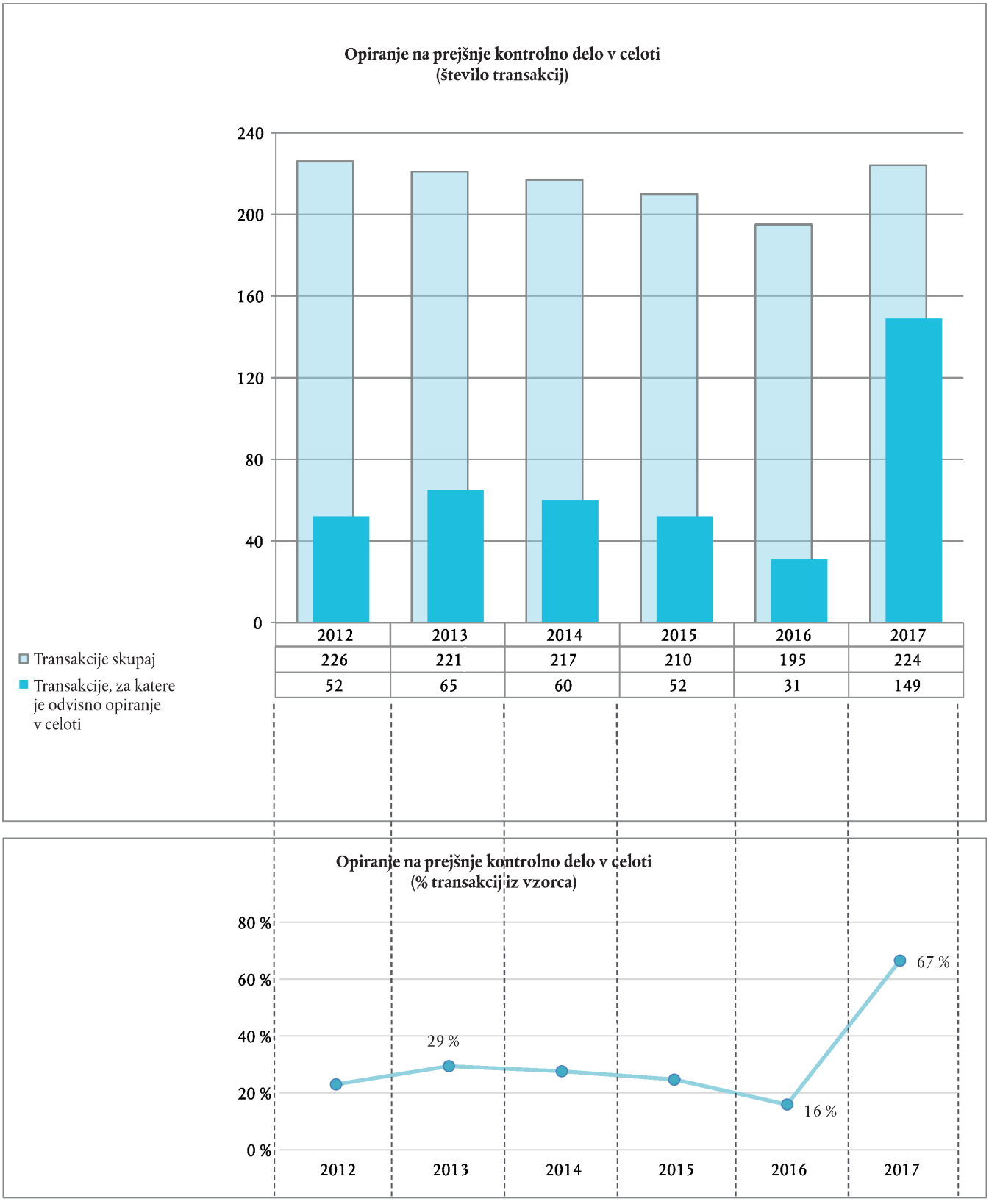
38. Komisija ni ustrezno spremljala dela, ki ga je opravil izvajalec študije o stopnji preostale napake, in zato ne bi mogla preprečiti teh težav.

ODGOVORI KOMISIJE

38. *Napredek študije se je podrobno spremljal na rednih sestankih. Komisija je izvajalcu študije o stopnji preostale napake zagotovila smernice v okviru omejitev, ki so bile določene zaradi absolutne potrebe po njegovi neodvisnosti in strokovni presoji. Kljub temu Komisija predlaga nadaljnje izboljšanje spremljanja, da bi lahko natančneje spremljala bolj specifične vidike, npr. število primerov popolnega opiranja na predhodno delo.*

([35]) Glej odstavek 43 letnega poročila Sodišča za leto 2014 o dejavnostih, financiranih iz 8., 9., 10. in 11. evropskega razvojnega sklada (ERS) (UL C 373, 10.11.2015, str. 289).

Okvir 6 – Gibanje števila transakcij, pri katerih se je v celoti opiralo na prejšnje kontrolno delo v obdobju 2012–2017

Transakcij, pri katerih se je opiralo na prejšnje kontrolno delo v celoti, je bilo največ leta 2017, in sicer tako v relativnem (67 %) kot tudi v absolutnem smislu (149 transakcij). Odstotek transakcij, pri katerih se je opiralo na prejšnje kontrolno delo v celoti, se je glede na leto 2016 v letu 2017 znatno povečal. Poleg tega je daleč presegel svojo dotlej najvišjo vrednost iz leta 2013.

Vir: Evropsko računsko sodišče

UGOTOVITVE SODIŠČA

Pregled letnega poročila o dejavnostih za leto 2017

39. Izjava o zanesljivosti generalnega direktorja GD DEVCO leta 2016 je vključevala dva pridržka, od katerih se je eden nanašal na nepovratna sredstva v okviru neposrednega in posrednega upravljanja, posredno upravljanje z mednarodnimi organizacijami, razvojne agencije in ocene programov. Pridržek v izjavi o zanesljivosti v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2017 ([36]) zajema le nepovratna sredstva v okviru neposrednega upravljanja.

40. Ta pridržek temelji na rezultatih študije o stopnji preostale napake. Če bi se pri študiji o stopnji preostale napake uporabljal enak preudarni pristop kot v prejšnjih letih, bi bili njeni rezultati in s tem tudi izjava o zanesljivosti verjetno drugačni.

41. GD DEVCO je ocenil, da skupni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, znaša 82,96 milijona EUR ([37]). Ocenil je, da bodo zaradi njegovih preverjanj v prihodnjih letih popravki v okviru tega zneska znašali 13,08 milijona EUR (16 %) ([38]).

ODGOVORI KOMISIJE

40. *Pridržek ne temelji le na rezultatu te študije o stopnji preostale napake. Je rezultat analize tveganja na podlagi izjave o zanesljivosti Evropskega računskega sodišča in izvedenih študijah o stopnji preostale napake za zadnja tri leta. Zato ni mogoče sklepati, da bi pristop, ki uporabljen pri izvajanju študije o stopnji preostale napake, verjetno privedel do drugačnega rezultata v smislu pridržkov.*

Poleg tega je pridržek v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2017 dejansko povezan le z nepovratnimi sredstvi v okviru neposrednega upravljanja, medtem ko je v prejšnjih letih kombinacija stopenj napak in ocen tveganja privedla do pridržkov na več področjih porabe. Vendar to ne pomeni, da so bila prizadevanja za nadzor zmanjšana. V opisu pridržka je pojasnjeno, da se bodo ukrepi v zvezi z drugimi področji porabe, tj. tistimi iz prejšnjih let, nadaljevali kljub temu, da se pridržek nanaša le na nepovratna sredstva v okviru neposrednega upravljanja.

ZAKLJUČEK IN PRIPOROČILA

Zaključek

42. Splošni revizijski dokazi kažejo, da zaključni račun ERS za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja finančni položaj ERS in rezultate njihovih dejavnosti ter njihove denarne tokove in spremembe čistih sredstev za leto, ki se je takrat končalo, v skladu z določbami finančne uredbe za ERS in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja.

([36]) Glej poglavje 2.1.5 letnega poročila o dejavnostih za leto 2017.
([37]) Najboljša previdna ocena zneska odhodkov, ki so bili med letom odobreni, vendar niso skladni s pogodbenimi in regulativnimi določbami, ki so veljale v času plačila.
([38]) Glej letno poročilo o dejavnostih GD DEVCO za leto 2017, str. 59.

UGOTOVITVE SODIŠČA

43. Splošni revizijski dokazi glede proračunskega leta, ki se je končalo 31. decembra 2017, kažejo:

(a) na prihodke ERS ni vplivala pomembna stopnja napake;

(b) na plačilne transakcije ERS je vplivala pomembna stopnja napake (glej odstavke 17 do 28). S preizkušanjem transakcij, vključno z uvoženimi prilagojenimi rezultati v zvezi s stopnjo preostale napake, ki ga je izvedlo Sodišče, je bilo ugotovljeno, da ocenjena stopnja napake znaša 4,5 % (glej ***Prilogo 1***).

44. Kar zadeva študijo o stopnji preostale napake, Sodišče ob upoštevanju manj preudarnega pristopa ter narave, pomembnosti in obsega napak, odkritih med pregledom, ugotavlja, da se rezultati letošnje študije ne morejo primerjati z rezultati, dobljenimi v prejšnjih letih. Odkrite slabosti vplivajo na rezultate stopnje preostale napake iz leta 2017 (glej odstavke 36 do 38).

45. Trenutno obstaja neskladje med proračunskim postopkom (Evropski parlament ni vključen) in procesom odgovornosti (Evropski parlament je delno vključen v postopek razrešnice) (glej odstavek 3(c)). Morebitna prihodnja vključitev ERS v splošni proračun EU bi lahko zmanjšala tveganja, povezana s tem neskladjem (umetna letna proračunska razrešnica in neobstoj proračunskih pristojnosti Evropskega parlamenta).

Priporočila

46. V ***Prilogi 3*** so prikazani rezultati pregleda izvajanja štirih priporočil, ki jih je Sodišče izreklo v letnem poročilu za leto 2014 ([39]). GD DEVCO je v celoti izvedel ([40]) priporočila 1, 2 in 4. Glede na pregled študije o stopnji preostale napake iz leta 2017, ki jo je opravilo Sodišče, priporočilo 3 po mnenju Sodišča ni bilo izvedeno (glej odstavek 37).

ODGOVORI KOMISIJE

44. *Ni mogoče sklepati, da bi drugačen pristop samodejno privedel do drugačnega rezultata v smislu stopnje napake.*

46. *Komisija meni, da je to priporočilo izvedeno v celoti: v zvezi s točkami, ki jih je izpostavilo Računsko sodišče, so bile izdane nove različice metodologije in priročnika za študijo o stopnji preostale napake.*

([39]) Za letošnje spremljanje izvajanja priporočil je Sodišče izbralo svoje poročilo za leto 2014, ker meni, da je od njegove objave preteklo dovolj časa, da bi Komisija lahko izvedla njegova priporočila.

([40]) Cilj tega spremljanja izvajanja priporočil je bil preveriti, ali so bili popravljalni ukrepi sprejeti v odziv na priporočila Sodišča, ne pa tudi oceniti uspešnost njihovega izvajanja.

UGOTOVITVE SODIŠČA	ODGOVORI KOMISIJE
47. Na podlagi tega pregleda ter ugotovitev in zaključkov za leto 2017 Sodišče priporoča Komisiji, naj od leta 2019 naprej:	
— **priporočilo 1:** natančno spremlja izvajanje študije o stopnji preostale napake, zlasti glede tega, ali so odločitve o popolnem opiranju v celoti skladne z metodologijo in upravičene (glej odstavek 36);	*Komisija sprejema to priporočilo.* *Komisija predlaga nadaljnje izboljšanje spremljanja, da bi lahko natančno spremljala bolj specifične vidike, npr. število primerov popolnega opiranja na predhodno delo.*
— **priporočilo 2:** v letnem poročilu o dejavnostih ponovno razkrije omejitve študije o stopnji preostale napake (glej odstavek 35);	*Komisija sprejema to priporočilo.*
— **priporočilo 3:** sprejme odločne ukrepe za dejansko izvrševanje smernic o sprejemanju odhodkov, da se preprečijo odvečni obračuni (glej ***okvir 5***);	*Komisija sprejema to priporočilo in bo preučila načine za pojasnitev in izvrševanje ustreznih smernic.*
— **priporočilo 4:** sprejme ukrepe za zagotovitev, da se kot odhodki za transakcije v okviru Skrbniškega sklada EU za infrastrukturo za Afriko sprejmejo le dejansko nastali stroški (glej odstavek 22);	*Komisija sprejema to priporočilo.* *Komisija bo sprejela ukrepe, da se prepreči sprejetje izdatkov, sporočenih v računovodskih izkazih Skrbniškega sklada EU za infrastrukturo za Afriko, kot odhodkov.*
— **priporočilo 5:** določi ključni kazalnik smotrnosti za spremljanje starih prispevkov v skrbniške sklade EU v obliki predujmov (glej odstavek 10);	*Komisija ne sprejema tega priporočila.* *V skladu z računovodskimi pravili so prispevki iz ERS v skrbniške sklade EU prikazani v zaključnih računih ERS. Spremljajo in nadzorujejo se vsako leto. Poleg tega se obdobje črpanja neporavnanih obveznosti skrbniških skladov EU, ki neposredno vpliva na staranje navedenih prispevkov, spremlja v realnem času s ključnim kazalnikom uspešnosti št. 4 (sposobnost črpanja neporavnanih obveznosti). Komisija zato meni, da se staranje prispevkov ERS v skrbniške sklade EU ustrezno spremlja in da uvedba dodatnega ključnega kazalnika uspešnosti ni potrebna.*
— **priporočilo 6:** predlaga ustrezno rešitev za neskladja v zvezi s proračunom in odgovornostjo v okviru ERS kot del tekočih študij za obdobje po izteku sporazuma iz Cotonouja (glej odstavek 45).	*Komisija sprejema to priporočilo.* *Komisija je že predložila predlog, zato meni, da je priporočilo izvedeno.*

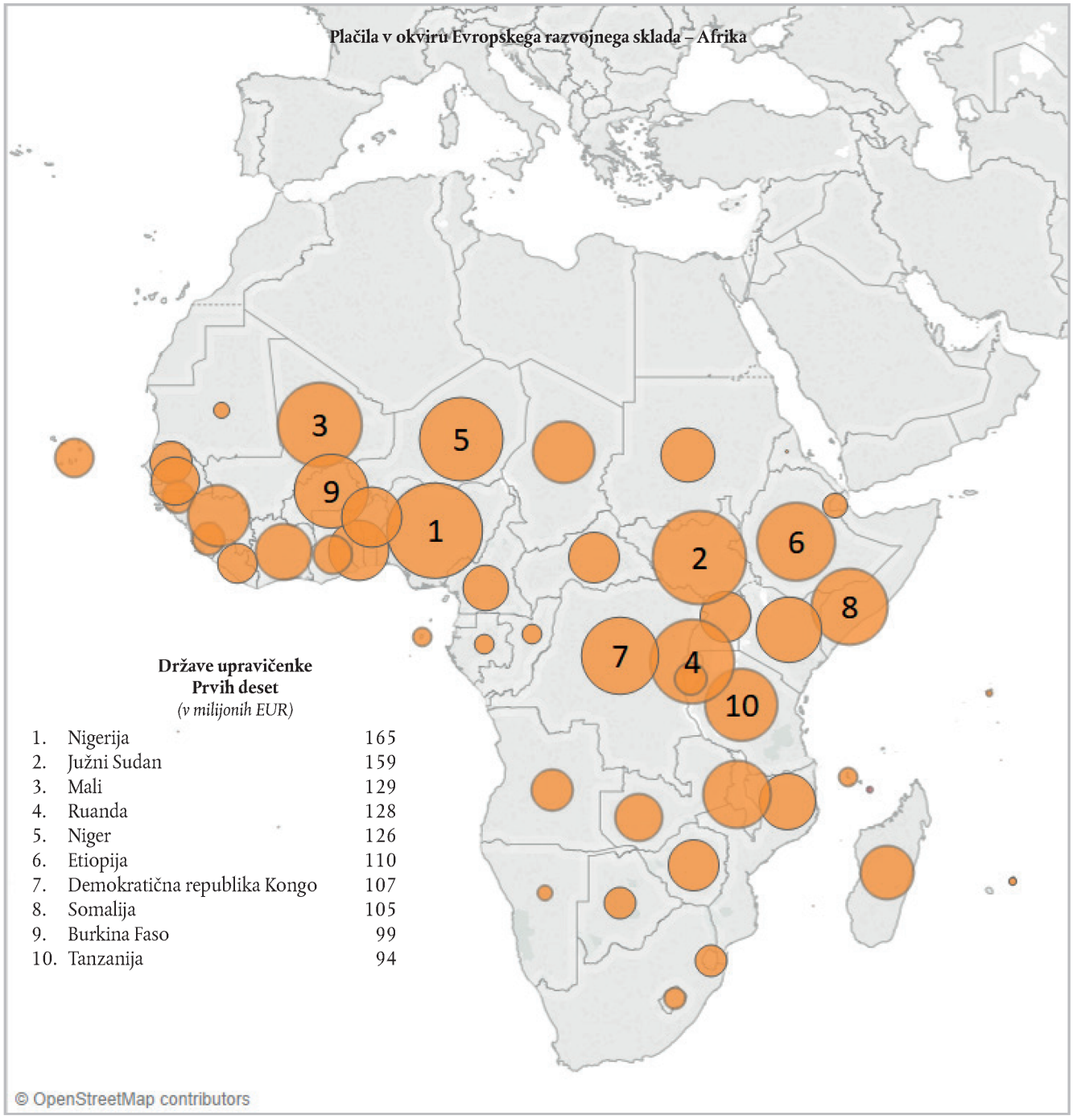
PRILOGA 1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE

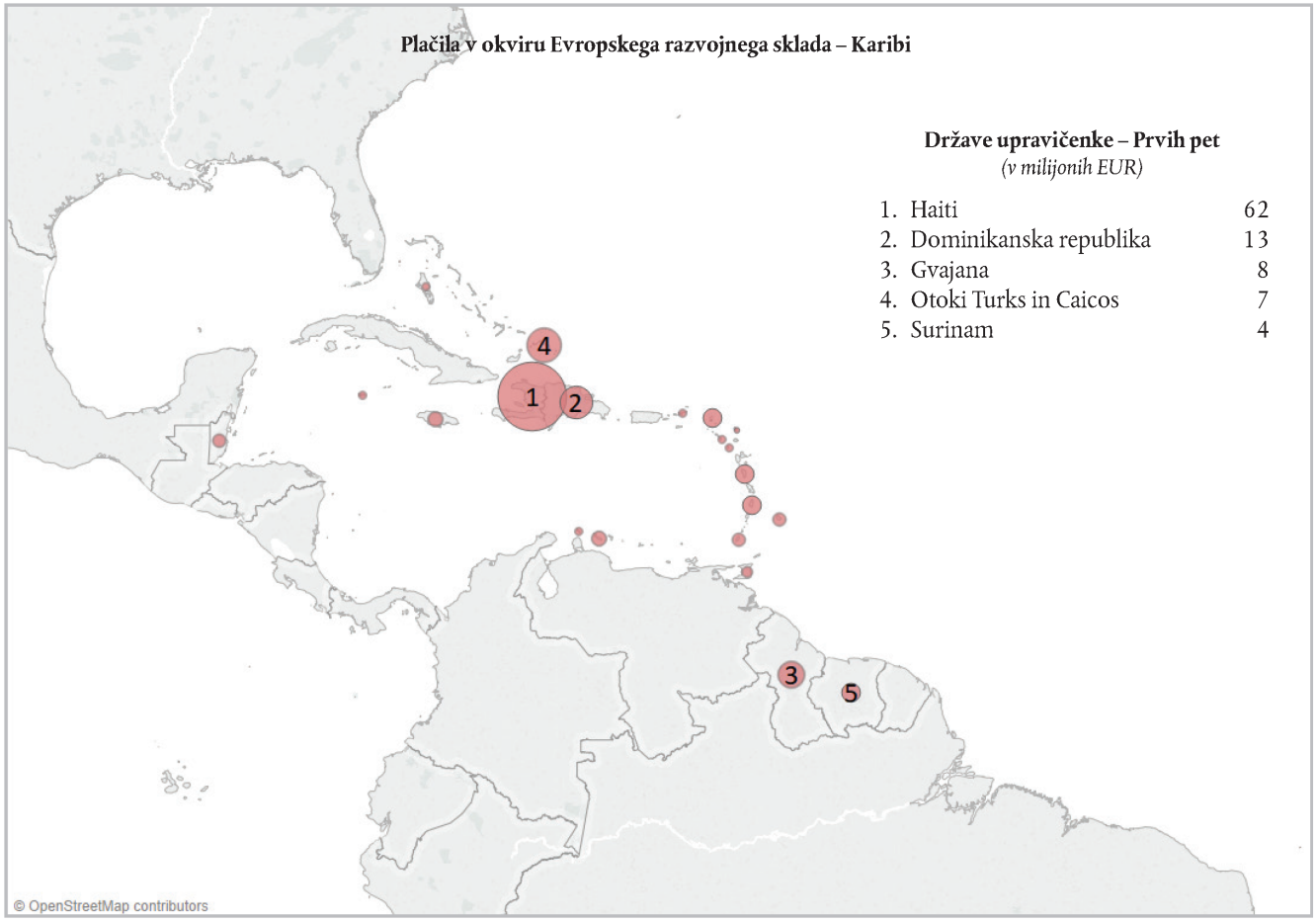
	2017	2016
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA		
Transakcije skupaj	**142**	143
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK		
Ocenjena stopnja napake	**4,5 %**	3,3 %
Zgornja meja napake (UEL)	7,8 %	
Spodnja meja napake (LEL)	1,2 %	

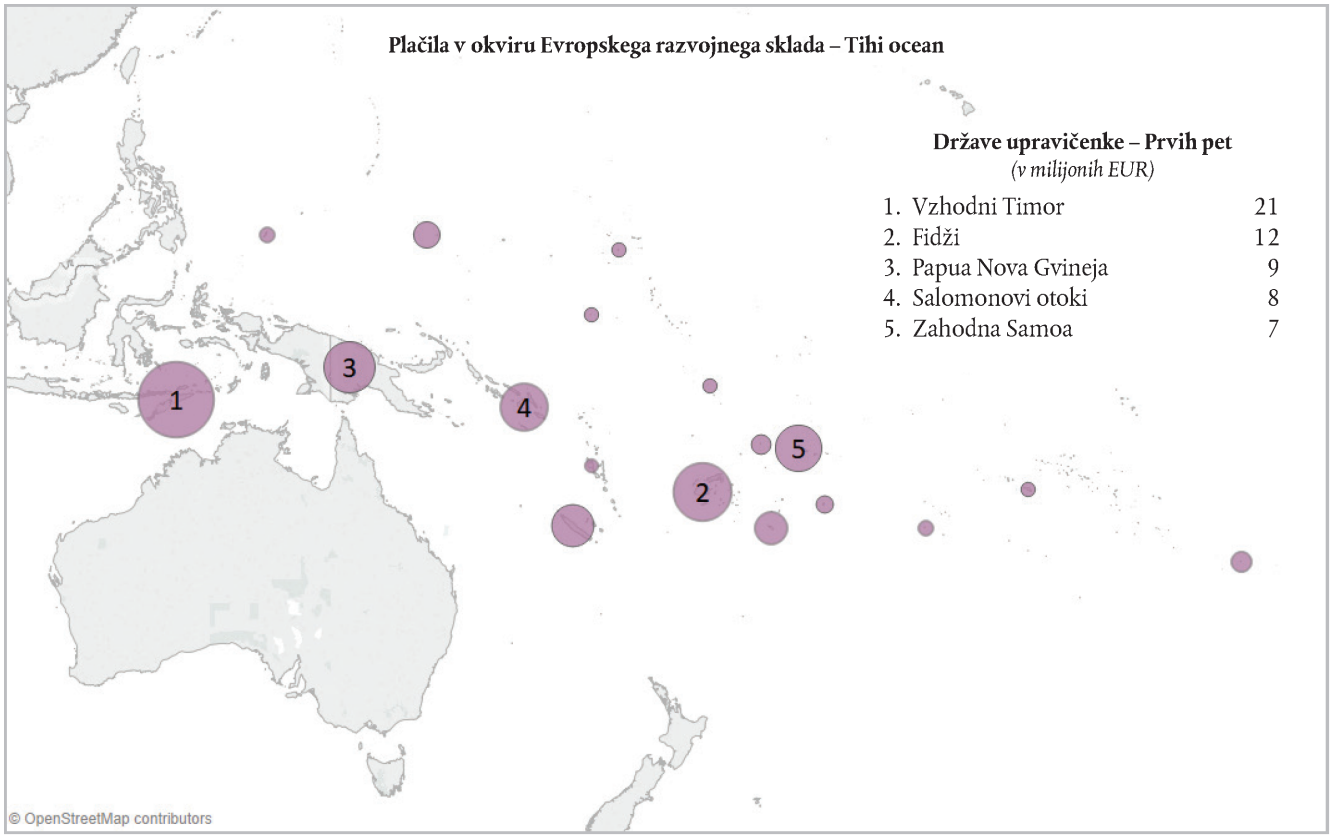
PRILOGA 2

PLAČILA ERS V LETU 2017 PO GLAVNIH REGIJAH

Viri: Ozadje z zemljevidom © OpenStreetMap – prispevki subjektov z licenco Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA) in Evropsko računsko sodišče na podlagi konsolidiranih zaključnih računov 8., 9., 10. in 11. EDF za proračunsko leto 2017.

Viri: Ozadje z zemljevidom © OpenStreetMap – prispevki subjektov z licenco Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA) in Evropsko računsko sodišče na podlagi konsolidiranih zaključnih računov 8., 9., 10. in 11. EDF za proračunsko leto 2017.

PRILOGA 3

SPREMLJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor Komisije
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni relevantno	nezadostni dokazi	
			večinoma	deloma				
2014	**Priporočilo 1:** EuropeAid naj vzpostavi in izvaja postopke notranje kontrole, da se zagotovi obračun predfinanciranja na podlagi dejansko nastalih odhodkov brez zajetih pravnih obveznosti.	x						
	Priporočilo 2: EuropeAid naj okrepi sistematično preverjanje, ali partnerske države uporabljajo pravilne menjalne tečaje za pretvorbo izplačil proračunske podpore v lokalno valuto.	x						
	Priporočilo 3: EuropeAid naj skupaj z izvajalcem študije stopnje preostale napake zagotovi, da bodo obravnavane zadeve, ki jih je ugotovilo Sodišče.				x			
	Priporočilo 4: EuropeAid naj izboljša svoje kazalnike za ciljne vrednosti, s katerimi bi bilo mogoče ocenjevati učinkovitost in stroškovno uspešnost kontrol, svoj pristop k stroškom ter svoje postopke in upravljavske informacijske sisteme za merjenje koristi kontrol.	x						

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL